

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN7814	ImageGroup:	I3CN7816
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་པར་གཞི་གསལ་པ། byang chub lam rim chen mo par gzhi gsar pa/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138.

༡༡། །མཉམ་མེད་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། རྣམ་མཁུ་རུ་མ་རྒྱ་གྲོ་ཏུ་ཡ། ལུན་ཚེགས་དག་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱེན་པའི་སྒྱ། མཐའ་
 བྱུག་འི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆེལ། ལྷེ་མེད་སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྒྲས་ཀྱི་མཆོག་ རྒྱལ་བའི་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། ཤེན་རྟུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། རི་
 བ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཆེལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་

ལྷ་མེད་སྟོན་པ་བྱུག་པུ།

ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་གསུང་། མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཕྱགས། མཛད་པ་གྱུན་གྱི་ཁུར་བསྐྱམས་ནས། གྲངས་མེད་ཞིང་དུ་སྒྱལ་བས་རྣམ་རྟེན་ལ་བ། མི་ལམ་
 བཞིན་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་འཇམ་གྲོང་རྒྱན། གྲུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་
 ལེགས་བརྒྱད་པའི། ཟབ་མེད་ལྷ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོང་པའི་ལམ། མ་ནོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སྒྲོ་བཟང་གྲགས།

༡༡། །གནད་བསྐྱེས་པའི། །གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་མར་མེ་མཛད་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག། །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་འཇུག་དོགས་མཆོག། །
བརྟེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛད་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་གྲས་ཕྱག་འཆོལ། །དང་དུས་རྣལ་འབྱོར་བརྟེན་རྣམས་ཐོས་པ་ཉུང་། །མང་ཐོས་ཉམས་ལེན་གནད་
ལ་མི་མཁས་ཤིང་། །ཕལ་ཆེར་གསུང་རབ་ལྟ་ལ་ཕྱོགས་རེའི་མིག། །ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པས། །བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་རྫོགས་པའི་གདམས་པ་མཆོག། །མཁས་པ་
དགྱེས་པའི་ལམ་དང་བྲལ་མཐོང་ནས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་བཤད་པ་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ནས་སྒྲོ་བར་གྱུར། །གང་དག་ཕྱོགས་འཛིན་མུན་པས་མ་བསྐྱིབས་ལ། །ལེགས་ཉེས་

གྲུབ་དབང་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག།

འབྲེད་པའི་སྒོ་ཡི་མཐུ་ལྟན་ཞིང་། །དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྟན་བྱེད་འདོད་པའི། །སྐལ་ལྟན་དེ་རྣམས་ཅེ་གཅིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཉོན། །འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ། བེད་རྟ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་
 ལམ་སྒོ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགོ་བའི་སྒྲེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྟུས་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་དཔལ་ནུ་ལེན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་དག་དག་པ་དང་། སྒྲོ་བ་མའི་རྒྱུད་དག་པ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་འཆད་པར་
 བཞེད་ལ། དུས་བྱིས་ནི་བྱི་ཀླུ་མ་ལ་གྱི་ལར་བསྟན་པ་དར་བས། དེའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྒོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བར་གྲགས་
 པ་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་།
 ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་ངག་འདི་སྒྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་

༡༡། །གདམས་ངག་ཡིན་ལ། །བྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོ་འོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲི་པོ་ཀ་ར་གྱི་རྩྭ་ན་མཆོན་གཞན་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། ཉེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་ནག་ཆོས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་
བརྒྱད་ཅུ་པ་ལས། ཤར་བྱོགས་ཟ་ཏྲར་ཡུལ་མཆོག་ན། །དེ་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད། །ཁི་གྲམ་ནི་དུ་ར་ཡིན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། །ཕོ་བྲང་གིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཡོད། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ཞེས་བྱ། །ལོངས་སྟོད་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་
ནི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁུན་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དག་བའི་དཔལ། །བཙུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྤས་གསུམ་མངའ། །པདྨའི་སྟིང་དང་ལྷ་བའི་སྟིང་། །དཔལ་གྱི་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་འོ། །རྒྱལ་བུ་པདྨའི་སྟིང་པོ་ལ། །
བཙུན་མོ་ལྷ་ཡོད་སྤས་ནི་དགྲ། །སྤས་གྱི་བྱ་བོ་བསོད་ནམས་དཔལ། །ད་ལྟའི་དུས་ན་མཁས་པ་ཆེ། །རྩ་ན་གྱི་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱང་བ་དཔལ་གྱི་སྟིང་པོ་ནི། །དག་སྟོང་བེད་ཅུ་ཙྰ་ཡིན། །འབྲིང་པོ་ལྷ་བའི་སྟིང་པོ་ནི། །ད་ལྟ་སྤམ་རྩེ་བཙུན་ཡིན། །
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འོ། །ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཏྲོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ན། །སྐྱུ་ཅུ་ལ་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་

དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐད་དང་ནི། །ཆོད་མ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་ཕྱི་བ་དང་ནང་བའི་རིག་པའི་གནས་སྐྱོན་མོང་བ་སྐྱེ་དང་གཏན་ཆེགས་
རིག་པ། །བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞི་ལ་སྐྱེས་པས་མཁས་པའི་ལུས་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། །བྱད་པར་དུ་ལོ་བཙོ་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆོ། །རིགས་ཐེགས་ཆོར་གཅིག་གསན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གོ་བ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཞིག་དང་བརྟུན་པས་དེ་
པམ་པར་མཛད་པས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་དུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་གོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་རིན་ག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་དཔལ་གྱི་རྟོ་རྩེའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲ་
མ་རྩ་དུ་ལ་གྱུ་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞུས་ཤིང་། །གསང་མཆོན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྟོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ་དགྲུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ཚུན་ཆོད་ལ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མ་དུ་མའི་སྐྱོན་སྤར་རྟོ་རྩེའི་ཐེག་པ་ལ་སྐྱེས་པས་གཞུང་དང་
གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། །གསང་སྤྲུགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། །རྒྱ་གི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་བམ་སྤར་མཐོང་མ་སྤོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་རྒྱལ་བཅག་གོ། །དེ་
ནས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དང་མྱི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་རབ་དུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བསྟོད་པ་ལས། །བྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་སྦྱོར་ལམ་པ། །ཡིན་པར་ཀུན་ལ་རབ་དུ་

༡༡། །གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གི་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཆོན་ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྦྱོང་གོང་འོག་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱ་མ་
རྣམ་རྟེན་ཏའི་སྦྱན་སྦྲུལ་ཨོ་ཏན་ཏེ་ཕུ་རིར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསན་ནོ། །ཅུ་བའི་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྡེ་པ་ཐད་དང་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་དོར་གྱི་ཆ་ཕྱོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་མཁུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་དང་
གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ན་ལུང་གི་བསྟན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་བྲགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
སྡེ་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པའང་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྐྲགས་པས་ན། ཐོག་མར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡེ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི།

བསྟོད་པ་ལས། བྱོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་ནས། རྩུལ་བྲིམས་གཡག་རྩ་བཞིན་དུ་སྤྱང་མཛད་ཅིང་། རྩུངས་སྟོད་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྟོང་མཆོག་ གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་
 དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མཐོས་ནས་རྩ་བའི་ལ་ཆགས་པའི་གཡག་གིས་རྩ་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་གིང་ལ་ཐོགས་པ་ན། རྩོད་པས་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ན་ཡང་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་རྩ་མ་མི་གཅིད་པར་བསྤྱང་བ་ལྟར། ཁས་སྤངས་པའི་བསྤྱབ་པའི་གཞི་
 ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བསྤྱབ་པའི་གཞི་ཕྱ་མོ་རེ་རེ་ཡང་སྟོག་དང་བསྟོས་ནས་བསྤྱངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བསྟོད་པ་ལྟར་རོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། བྱོད་ནི་མ་རོལ་
 ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་ནས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱགས་ཀྱིས་འགྲོ་རྣམས་མི་གཏོང་བ། སྟོ་ལྷན་སྟོང་རྩེ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་སྟོང་བའི་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། བྱང་པར་དུ་གསེར་གླིང་པ་བསྟོན་ནས་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་ལས། བསྟོད་པ་ལས། རང་དོན་
 ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོན། ལྷུང་མཛད་དེ་ནི་བདག་གི་སྤྲ་མ་ལགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཕྱགས་ལ་འབྱུངས་གིང་། སྟོན་པའི་སེམས་དེས་ཀྱན་ཏུ་བྱངས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་

༢༡། །ཁུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་བྲལ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྒྱུད་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདེའ་བར་མཛད་དོ། །དོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་
ལྡན་པ་ནི། བསྒྱུད་པ་ལས། བྱུང་ནི་དོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་ཞུགས་ནས། །རང་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་དོ་རྗེའི་བྱགས་དང་ལྡན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ཨ་མ་རྒྱ་ཏི་པ། །སྤྲུལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཛད་ལ་ལྷག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
གི་ལུས་ལྟར་གཟིགས་པའི་བསྒྱུད་པའི་རིམ་པ་དང་། དོ་རྗེའི་བྱགས་རྗེགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ་སྒྱུད་ཅིང་། བྱུད་པར་དུ་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདེའ་བར་དམ་ཆེག་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱུང་བའང་། བསྒྱུད་པ་ལས། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་ཡིད་མི་མཛད། །བག་ཡོད་དྲན་དང་གཡོ་སྒྱུ་མེད། །ལྷུང་བའི་ཉེས་པས་བྱུང་མ་གོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅུམ་མིན་པར་ངེ་ལྟར་ཁས་བྲལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲལ་ཏེ་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདེའ་བར་བསྐྱུང་ཞིང་། བརྒྱལ་ཅུང་ཟད་འདས་ནའང་ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་གས་དག་
པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས་

ཡུལ་འཕེལ་གྱི་སྒྲིག་པ་

ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བརྟེན་གྱིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་གིན་ཏུ་བརྟེན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་པ་བརྟེན་ལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལོ་དུག་གམ་གསུམ་དུ་
མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྐྱབས་པ་གསན་ནས་ཐུགས་ལ་བཟུང་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་གྱིང་། ཐུན་
མོང་མིན་པ་ནི། རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་བར་ཅན་བརྟེན་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་ལས། གསང་སྒྲགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། །སྒྲིབ་པའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས།
རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། དཔལ་རྟོ་རྟེན་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྱང་དུ་སྒྲིག་པ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཐམ་པར་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟུང་ཞིང་། རང་གི་སྤེལ་གོང་
འོག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་དན་པ་རྣམས་བསལ་ནས་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། སྤེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་རིས་མེད་པར་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོའི་ཕོ་བྱང་དུ། །ཐམས་ཅད་འདུས་གིང་འཆོགས་པ་ན། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྤེལ་ཡི། །ཁྱུ་བ་མཐའ་དན་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན། །སངས་པའི་ར་རོའི་སྒྲིག་སྒྲིག་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་གྲོད་པ་འགམས། །ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཏེ་ཡི་ལྷ་རིན། །རབ་བྱུང་

༡༡། །བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །བྲི་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ན། །རབ་བྱུང་བརྒྱ་ཕྱག་མ་ལོངས་ཅམ། །རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ཚང་བར་བཞུགས། །སྡེ་བའི་ཁེངས་དྲེགས་བྱོད་མི་མཛད། །མ་ག་རྩ་ཡི་ཡུལ་གྱི་ནི། །གནས་གཞི་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོན་
པའི་ལམ་ནི་བཞི་པོ་ཡི། །ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། །བྱོད་ནི་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི། །ཀུན་གྱི་སྡེ་ལ་བཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ལུང་ཡང་ལེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། །ལྷ་སྒྲ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་
བརྩེན་སེང་དང་ནག་ཚོ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་བཟངས་ཏེ་འབད་བ་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོན་འདྲེན་བཏང་བས། །བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྦྱོན་འདྲོངས་ཏེ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་བྱུག་ཐེབས་པ་ན། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་དག་ཏེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལོན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་
དེ། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ། །སྟེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། །དབུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས། །བསྟན་པའི་སྟོལ་རུབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། །སྟོལ་
ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད། །ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྒྲགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ། །བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ། །སྦྱིར་ན་གངས་རིའི་བྱོད་དུ་བསྟན་པ་སྒྲ་དར་ལ་དཔལ་ལྷན་ནི་བ་འཚོ་དང་པར་

ཡ

སྐྱུ་བས་བསྟན་པའི་སྒོལ་བཙུགས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱར་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རྣམས་གིས་བསྟན་པ་འགྲིམས་པར་བྱས་པ། སྟོབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་སྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བྱིད་ར་ལ་རྒྱད་མེའི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པརྒྱ་ཏ་དང་རྣལ་འབྱོར་པར་སྦྱོམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་
ཆོངས་པར་སྟོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལོག་པར་བཟུང་བ་རྣམས་རྒྱབ་པར་བྱས་ནས། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་མཛད་པས་ཁ་བ་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་
དྲིན་གྱིས་བྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གཤམ་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྡེལ་མཁས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་
ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དང་ལྟན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་ནས་གསུང་གི་གནད་བཟོ་བ་པའོ། །འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་རྩོམ་པར་
རྒྱས་ན་གསུམ་ག་ཆོང་ན་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་གསུམ་ག་མང་འོ། །དེ་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་དགུས་པའི་དོ་རྗེ་དང་། །དམ་ཆོག་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །

༡༡། །དཔའ་བོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་དང་། །རྫོ་མོ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སོགས། །ཞལ་གཟིགས་གནང་བ་ཐོབ་པས་ན། །མི་ལམ་ན་འམ་མངོན་སུམ་དུ། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དམ་ཚིག་རྟག་ཏུ་གསན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །སྤྲུལ་བརྒྱད་པ་ལ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་པ་དང་སྦྱོང་བའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། །ཕྱི་མ་ལ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་
འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མོ། །གསང་སྤྲུགས་ལ་ཡང་བརྒྱད་པ་ལྷགས་ལྷ་དང་། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བརྒྱད་པ་དང་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་གདམས་པ་སྤྱོད་ཚུགས་པའི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་དང་ལྟན་
ཞིང་། །དངོས་སུ་གསན་པའི་སྤྲུལ་མ་ནི། །བསྟོད་པ་ལས། །རྟག་ཏུ་བསྟོན་པའི་སྤྲུལ་མ་ནི། །བྱུ་ཉི་པ་དང་གསེར་གླིང་པ། །སྟོ་ཏུ་བོ་ཉི་རྩྱུ་ན་གྱུ། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་དང་། །བྱུང་པར་དུ་ནི་སྤྲུ་སྤྲུབ་ནས། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་པ་
དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །གདམས་པ་བྱོང་ལ་མངའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་མ་བཙུ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་གཞན་ཡང་མང་ངོ། །རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཤད་ཅིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་
འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ལུ་རྒྱན་བལ་བོ་བོད་རྒྱལ་ན་སྒྲོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། །གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ན་རྫོ་བོ་དང་མཁའ་ཕྱིན་པ་མཉམ་པའི་

༡༡། །རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་རྒྱ་ཆེར་། །འགྲེལ་པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མི་བདུད་ཅི་འོ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་
 བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྟེད་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་འཇིན་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འབྱུལ་བ་མེད་
 པར་ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་གྱུང་། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ལྡོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་ངེས་ལྟར་བཞིན་མ་ངེས་ན་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར། མ་ཕམ་པས། འགོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་

གྲུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲུང་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་འགལ་བ་དེ་རྟགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ལམ་
 ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བྱར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་རང་གཅིག་ཕྱི་ཞི་བ་དེ་དོན་གཉིར་ལ་སོགས་པ་དེ་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་
 གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་པས་གྲུང་ཉམས་སུ་བྱང་དགོས་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ག་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་
 ཕྱོགས་རེ་བྱང་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་རྫོགས་པ་མིན་ཀྱི། སྟོན་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ན།
 ཐེག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྟོན་སྒྲུབ་རེ་བྱང་པ་ལམ་

ལྷ

༡༡། །ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་བྱུང་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་མི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་བཤད་པའི་
 ལམ་རྒྱམས་དགོས་ནའང་། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་རྒྱམས་ཐུན་མོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྲོབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས་རི་སྐྱད་དུ། འཆོ་བའི་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཕ་
 རོལ་ཕྱིན་དུག་སྦྱོང་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་གྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྲོ་མ་པ་གཉིས་གཉིས་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། སྤྲོ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོ་མ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྤྲོ་མ་པ་བཟུང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྲོབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས།
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྲོབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་སྦྲོབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སྐུ་ཉི་དང་རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་རྒྱམས་སུ། ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་གཟུང་། །ཞེས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཆོག་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲགས་གྱི་སྒྲུལ་པ་འཛིན་པ་ན་ཁས་སྦྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཐན་ཐུན་མཐོང་ནས་ཆ་གྲང་ལྟར་
ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་མམ་ལམ་ལྟ་ལྟ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་འཇུག་
པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཆང་བ་དགོས་སོ། །ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་ཕྱོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དོར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འདི་ཉིད་རྩོམ་ཆེའི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བཀའ་སྩལ་པས་ན་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བའོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་གསང་སྒྲགས་གྱི་ལམ་ཐུན་
མོང་མིན་པ་དབང་དང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུལ་པ་དང་རིམ་པ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྒྲན་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་པ་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དོར་ན་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མ་རྟོག་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྦྱང་རེ་
རྟོག་པ་ན་གཞན་རྣམས་སྤྱོད་ཞིང་བྱུང་བར་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྦྱང་ཞིག་སྦྱོས་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་དང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཞིང་། སྒྲགས་ལ་ཡང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་

༡༡། །འབྲེལ་ཆེ་ལ་འབྲུང་ཉི་ཞིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆེས་ལྷི་བའི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁུངས་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་
 ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པར་བྱས་ལ། ད་ལྟ་ཉམས་སུ་ལོངས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤང་ཞིང་། དངོས་སུ་འཇུག་ཕྱོག་མ་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་མ་རྣམས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྤྱོད་
 བར། དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཕྱོག་གི་སྒྲིན་ནས་ཉམས་སུ་ལོན་པ་ཞིག་ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱར་ཆོག་ས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་པ་དང་སྒྲིན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོག་ས་པར་སྤྱོད་མཐུ་རེ་ཆེ་རེ་ཆེར་
 སྤང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལོན་རྣམས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་ཤེས་པ་དའི་སྒྲ་མ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་འདི་དབྱེད་གཞི་གིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གདམས་ངག་འདིས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོས་ནས་འབྱེད་པས་ན་འདི་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
 གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ནི། སྒྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཐབས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

ཀུས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིན་ཏེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དང་སྤྱོད་རང་
ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག། །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་སྟེ་དང་རྒྱད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
ན་འདྲ་ཆོད་ལྡན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་དམ་པའི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པར་བཀའ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པས་ཕྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་དགོངས་པ་མི་རྟོན་པས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་
མན་ངག་རྣམས་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྟོར་བ་ཞིག་དགོས་གྱི། མན་ངག་ལ་ཅི་ཅམ་སྦྱངས་ཀྱང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟོར་མི་རུས་པའམ་དེ་
དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་ན་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་ཡང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཆོས་སུ་བྱས་ཤིང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས་དམ་པའི་
ཆོས་རང་ལ་བཤད་པ་དང་སྦྱབ་པའི་ཆོས་ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དྷི་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱད་དང་དྷི་མ་མེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་

༡༡། །པའི་ཕྱི་ལོ་གྱི་ཚམ་གཅིད་པའི་ཞེས་བརྒྱུས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་སྤྱུ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་
 རང་ཉིད་སྤྱོད་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་རྒྱས་པས། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མན་ངག་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་
 རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱ་གཅིད་པ་ཚམ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པོ་མེད་ལ། མན་ངག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་པས་མཆོག་གོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། གདམས་ངག་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་
 མཐིལ་ཚམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྟོད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་མ་སྒྲིམ་པ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་མས་ཀྱང་། ཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་ངག་ལ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 རུལ་དུ་བརྒྱགས་པས། ད་གཞུང་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་མང་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཆོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་ཅུད་གཅིད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནོར་བ་ཡིན་
 གསུང་བ་ལྟར། ལུན་རིང་པོར་ཆོས་མང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཡི་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ན་ཅུད་གཞན་ནས་གཅིད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གོ་བས་ནོངས་ཏེ། འདིར་བསྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་

ལམ་རིམ་རྒྱུ་

དམ་ཚེས་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། །ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཚེས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་མེབས་པ་ན་ནི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྐུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། །རྟོགས་པ་ན་སྟོན་ལ་རྟོན་ལ་དཀྱུས་ས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་ཟེན་ནས་དེར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་ས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲུབ་པ་ན་གཞན་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་ག་ལ་རུང་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཐ་མ་ལས། །ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་ལུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་ལས་ལུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཡི། །གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོད་ཀྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་གཉིས་བསྟོན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆོང་བར་བསྟུས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་སྒྲུབ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འཛོག་སྒྲུབ་བྱེད། །དཔུང་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔུང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་བྱིལ་ནས་འབྲིད་པས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་གསལ་འགའ་རེ་ལ།

༣༡། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བར་ཆེ་བྱིས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་རྟུ་མི་འཆར་བར་མ་བཟད། དེ་དག་ལ་ཕྱི་འོག་རྒྱ་གཅིད་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་
 ཉམས་བཤད་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་དགོས་པ་ཤ་སྟག་རྟུ་སྟུང་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་དོར་ན་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་རྟུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ། དེ་དག་གདམས་པའི་མཆོག་མ་
 ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་མཛད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོན། དེ་ལྟར་མདོ་སྟེ་བཟུང་བ་ཆུ་ཆེ་བ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གདམས་ངག་རྟུ་ཤར་ན། རྒྱུད་སྟེ་བཟུང་མོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ས་མེད་པར་གདམས་ངག་རྟུ་ཤར་ནས་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་རྟུ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་སྟེས་ཏེ། དེ་རྣམས་གདམས་ངག་དངོས་མིན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་རོ། །
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྟག་རྟུ་རྟོན་པ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་
 ལུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྟོན་ལ། རྟོན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དུས་ཤིན་རྟུ་རིང་བ་དང་ཆོག་ས་ཤིན་རྟུ་ཆེ་བ་ལ་སྟོས་སོ། །སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་སྟག་རྟུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གདམས་པ་འདིས་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྟེར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་སྟོང་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བ་ནི། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་
དང་བརྒྱད་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མ་གོ་བར། འགའ་ཞིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་འཆང་རྒྱ་བའི་གོགས་སུ་བབུང་ནས་བབུང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཕྱེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སྟོབ་དགོས་
ལ་འདི་ལ་སྟོབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་བྱར་བབུང་ན་ཆོས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱོད། །འཇམ་དཔལ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་བབུང་བར་འདུགས་ལ། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུགས་པ་ནི་ཆོས་སྟོང་བའོ། །གང་ཆོས་སྟོང་བ་དེས་ཆོས་སྐངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན། དགོ་འདུན་ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་སྐངས་ན་དེའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་

༡༡། །ལས། །གང་གིས་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་འདིར་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱིང་བྱེད་པའི། །སྤྱིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་བྱེད་འཕགས། །གང་གིས་གསྐྱེ་བྱེད་ཀྱི། །དབྱ་བཙུམ་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱིང་བྱེད་པའི། །སྤྱིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་བྱེད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཆོས་སྤྱིང་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲོ་མང་དུ་སྤྱང་ནའང་སྤར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་འདི་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤྱང་བས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དེས་པ་རྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་སྤྱིང་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་བོའི་ལེའུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་བོ་མང་དུ་བལྟས་པ་ལས་བཙུམ་བསད་ཀྱི་ཞིང་། ཆོས་སྤྱིང་གི་སྒྲོ་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རིམ་གྱི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཇུག་དུ་བྱམ་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་མན་ལོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱིང་བ་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། ཐོས་པའི་ཆོས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་སྤྱིག་ལས་སྤྱིག་པར་བྱེད། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤྱིང་། ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་པ་འཕྲོབ། ཅེས་དང་། རིམ་གྱི་མ་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ། ལྟན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་གྱུང་ནི། །མིག་ལྟན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྤྱིས་པའི། །མི་ནི་སྒོ་གྲོས་ལྟན་གྱུར་

གྲུང་། །སྤྲིག་པ་དང་ནི་དག་བའི་ཚེས། །མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྟན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དག་དང་སྤྲིག་པའི་ཚེས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྤྲིམ་རབས་
 ལས་གྲུང་། །གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྤྱི་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤས་གྲུང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱུན་པོ་ལ་
 སྤྲིམ་མི་འབྱེད་ནོར་གྱི་མཚོག། །རྒྱུན་ཏུ་སྤོངས་པའི་དགྲ་འཛོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་གྲོགས་གྱི་མཚོག། །ཐོངས་པར་གྱུར་གྲུང་མི་འགྱུར་མཛེས་པོ་ཡིན། །གཞོད་པ་མེད་པ་མུ་ངན་ནད་གྱི་སྒྲན། །ཉེས་པ་ཚོན་པོའི་
 དཔུང་འཛོམས་དཔུང་གི་མཚོག། །གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏིར་གྱི་མཚོག་གྲུང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྱད་ན་སྤྲིམ་གྱི་མཚོག། །ཚོགས་གྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད། །སྤྱི་
 བའི་རྗེས་ལས་ཚོགས་ཚུང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཚེས་གྲུང་དེ་དང་འདྲ་བས་དགོན་པའི་དོན་གྱིས་
 རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་། །འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ལྟན་ཅིག་སྤྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་ཆེར་བསྐྱེད་པས་མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། །ཤེས་རབ་གྱི་མིག་བྱིན་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། །མཐར་མུ་ངན་

༡༡། །ལས་འདས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྒྲེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱིམ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྷས་མཉན་
 དགོས་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འཕྱ་ཞིང་སྒྲུར་བར་མི་བྱ་འོ། །ཆོས་སྒྲུབ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །
 སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ལ་སེའི་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྒྲིང་དང་རྟེན་པས་མཆོད་དེ་མ་གྲུས་པ་སྤང་ཞིང་། བྱང་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་སྒྲུབ་
 བ་ལ་གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་ཏེ། ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། དུས་སྒྲུ་ཉན་པ་དང་བཀུར་སྒྲིང་བྱེད་པ་དང་སྒྲི་བྱེད་པ་དང་མི་བྱོ་བ་དང་རྗེས་སྒྲུབ་པ་དང་གྲུག་ཀ་མི་ཆོལ་བ་དུག་གིས་ཉན་པའོ། །བྱད་གསོད་ཀྱི་ཉན་
 མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་དུ་མི་གསོད་པའོ། །གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་དང་རིགས་དམའ་བ་དང་བྱད་ངན་པ་དང་ཆོག་འབྱུང་ན་པ་དང་ཆོག་རྒྱབ་ཅིང་མི་སྒྲན་པར་
 སྒྲུབས་འདི་ལ་མི་མཉན་ནོ་སྒྲུམ་པ་འདོར་བའོ། །སྒྲིས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྒྲན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དག་འདང་ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། །ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་བཞིན། །གྲུས་པ་བསྐྱེད་

ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་

22.4.21

ཅིང་ཅི་གཅིག་བརྟུང་། །རབ་རྟུང་དང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྦྱར་པའི་ཆེག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་སྦྱང་བ། །འདུ་ཤེས་དུག་བསྟེན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁ་གྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཞབས་དོལ་ན། དེར་ལྷས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ནད་དུ་མི་འགྱོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྒྲགས་པས་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་
དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསྐྱད་ཀྱང་ནད་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་ནས་འགྱོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲུར་བསྐྱད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ན་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་། གཏོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལེགས་པར་བཟུང་བའམ་ཀུན་སྟོང་སྟོན་ཆགས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྟོན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེག་དང་དོན་རྣམས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་
གསུམ་གྱི་གཉིན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་རྟུང་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག་ཅེས་ཆེག་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ནས། ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་ཅི་གཅིག་པ་དང་ན་སྒྲགས་པ་དང་ཡིད་བརྟུང་པ་དང་སེམས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བསམས་ནས་ཉན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུ་ཤེས་དུག་བསྟེན་པ་ལ། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སྟོང་འདུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །སྦྱར་པའི་རག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

ཡུལ་

༡༡། །ཉེས་བརྒྱུ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་རིང་བ་གསོ་དགའ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་
དགོས། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་ལ་མི་ན་ན་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགོ་སྟེ་དྲག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་
བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱུང་མ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཆབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་འཆོལ། དེ་དྲོང་ཕྱད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཅི་ཟེར་ཉོན་གྱས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལྟར། ཆོས་སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལའང་དེ་ལྟར་འཆོལ་
བ་དང་རྟེན་ནས་ཁུར་དུ་མི་འགོ་བར་རྒྱུན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་སྤྱོད་ཅིང་གྱས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཆོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྟར་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་
སྟེ། །ནད་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་སྤྱོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་སྤྱོད་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། །ནད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་
གཅིས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར། ཆོས་སྤྱོད་པས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་གཡེལ་པོ་ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མས་གཅིས་སྤྱོད་ལའང་འཛིན་ཅིང་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆུད་འཇའ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ནན་ཏན་

ཉམས་སྤྱད་པ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། ནད་པས་སྤྲོན་པས་སྤྱར་བའི་སྤྲོན་མ་འབྱུངས་ན་ནད་ཞི་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚོས་སྤྱད་པས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སྤྱད་མ་སྤྱངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞིམ་མི་
རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སྤྱད་ལེན་པར་བྱེད་གྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཆོག་ལྟར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཛེ་ཅན་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་ཆད་པ་ལ་སྤྲོན་བྱུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེད་པས་ཅིར་ཡང་མི་
འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྒོལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅམ་ཉམས་སྤྱད་པས་མི་ཆོག་པས། ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་ཅིང་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མིས་བཤགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་མོངས་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སྤྱད་གཞི་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །མཛེ་ཅན་རྒྱུ་པ་ལག་པ་ཆད་པ་
ལ། །ཐང་འགའ་སྤྲོན་བསྐྱེད་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་ཆོག་ཅམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
གདམས་པའི་དོན་མི་སྤྱབ་པར་ཉན་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྤྲོན་པ་བཅའ་ནས་སྤྲོན་མི་འབྱུང་བར་སྤྲོན་སྤྱོར་བ་ཁོན་ལྟར་སྤངས་ན་ནད་པ་ནད་ལས་མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་

༡༡། །ཏེ། །ལོ་གྲངས་མང་པོ་རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་གིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྲོན་པ་བཅུལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅུལ་བ་ཡིས། །སྤྲོན་པ་མ་ཐས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྟེན་དེ། །དེས་ཀྱང་
སྤྲོང་རྩེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྤྲོན་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱོན་པ་དང་། །སྤྲོན་མང་བཟང་ཞིང་ཡངས་པ་དེ་སྤྲངས་ནས། །ན་བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲོན་མི་འཐུང་། །སྤྲོན་པས་མ་ལན་སྤྲོན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་
ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྤྲོན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །བསྟོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩོན་ག་ལ་མུ་ངན་འདའ། །ཞེས་དང་། །ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཆོས་བཤད་
ཀྱང་། །བྱོང་གྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ནད་པ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། །སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། །ལུས་གྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཆིག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་
འགྲུབ། །སྤྲོན་དབྱུང་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཡན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་ཏན་ནི། །བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པའི་སྤང་
དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། །དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་རུས་པ་དང་བསྤྲོན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོས་པའི་ཆོས་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་གུར་གྱང་། ཚུལ་བྱིམ་ས་ལེགས་པར་མི་སྒྲུབ་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཕྱིར་སྤྲད་ཅིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕྱན་སུམ་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་གུར་གྱང་། ཚུལ་བྱིམ་ས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཕྱིད་ན། །
དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཕྱིར་བསྐྱུགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕྱན་སུམ་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམ་ས་ལེགས་པར་མི་སྒྲུབ་པ། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་སྤྲད་ཅིང་། །དེ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱན་སུམ་མིན། །གང་ཞིག་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །
ཚུལ་བྱིམ་ས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཕྱིད་པ། །དེ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱིར་བསྐྱུགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱན་སུམ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལེགས་གསུངས་ཐོས་པ་སྒྲིང་པོར་ཤེས་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་སྒྲིང་པོར་ཤེས་གུར་གྱང་། །གང་ཞིག་བག་མེད་
བརྟུང་པོར་ཕྱིད་པ་དེའི། ཐོས་དང་ཤེས་པ་དོན་ཆེན་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་དགའ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ལུས་དང་དག་གིས་སྒྲིང་ཕྱིད་པ། །དེ་དག་བཟོད་ལྟན་གྲོགས་དགའ་དབང་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད། ཐོས་དང་ཤེས་པའི་ཕ་
རོལ་ཕྱིན་པ་འཕྲོལ། །ཅིས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས་གྱང་། བདག་ནི་སྒྲུབ་ཉམས་དེ་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཆེ་བྱིས་པ་ཕྱུང་ན་ཕྱིད། །གཏིང་ཆེད་མ་གྱུར་གིན་ཏུ་སྒྲུག་བསྐྱུལ་འགྱུར། །སྒྲུལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་
དང་། གར་ལ་བལྟ་བའི་བྲོད་ན་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྒྲུལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་དང་། ལུ་རམ་གིད་ཕྱན་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་

༣༡། །བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟེས་པས་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞིམ་པོ་རྟེན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟ་རྒྱུན་པ་དེ་བཞིན་སྒྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲ་ལ་དགའ་སྤངས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་
 བག་ཡོད་བྱེས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྲེས་བྱ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། །ཆོས་གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པ་ནི། །ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་སེམས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་པའམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་བཞག །ཆོས་ལོགས་སུ་བཞད་པ་དེས་ཅི་
 བཞད་ཀྱང་གནད་དུ་མི་འགོ་བས་རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་ནག་མོ་ག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཡོད་མེད་རྟོག་པར་འདོད་པ་ན་མེ་ཡོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བ་
 ལྟར། རང་གི་སྟོན་པ་སྟོན་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་མེ་ཡོང་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཆེ་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ་ཞེས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྒྲེས་ཏེ། དེ་ནས་སྟོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་
 ཞིག་དགོས་ཏེ། སྒྲེས་པའི་རབས་ལས། བདག་གི་སྟོན་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ཡོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྒྲེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སུ་ཏ་སའི་བུས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་

ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་

ལྟར་མཆོད་པ།

ཕྱིར་ལྟས་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་
དགོས། དེ་ལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྒྲུང་བས་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དུན་པར་བྱས་ཏེ་སྟོ་སིང་བ་བྱས་ནས་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་
རྒྱལ་ལ་བཞི། ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྟོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཟང་ཟེང་ལ་མི་བལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གིན་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བ་ལས། བྱམས་པ། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཏི་མུག་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲགས་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་།
དེའི་མཛའ་བ་ཤེས་རྣམས་མི་ཐུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེག་བཙུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཁས་པས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་
རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་སྦྱིད་པའོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། བསྐྱེད་བརྟུས་འགྱུར་གསར་དུ་མོས་པ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱུར་ལ། འགྱུར་
རྟེན་ཁ་ཅིག་ལས་བརྟན་པ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱུར་རོ། །སྦྱོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འད་བཀྱར་བའི་ཞིང་
ཡིན་པས་ཆོས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་ལྷ་བྱས་བཤད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྷ་བཞག་སྟེ།
རང་ལ་སྦྱོན་པ་དང་ཆོས་ལ་སྦྱོན་དང་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་འཁོར་ལ་བྱམས་པ་བསྒྲུམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་སྤྲུལ་དོག་དང་ཕྱི་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྒྲིབ་དང་བདག་ཉིད་སྒྲིགས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་གྱིང་བ་དང་ཆོས་ལ་དཔེ་མ་བྱུང་བྱེད་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་བལྟ་བ་སྤངས་ཏེ། རང་དང་གཞན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །སྒྲིབ་བ་ནི། བྱས་བྱས་ཤིང་གཙང་སྤྱང་སྤྱན་པས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱི་དང་སྤྱན་ལ་འཁོད་ནས།
བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྤྲགས་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ན་དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་དང་བདུད་གྱི་རིས་གྱི་སྤྱ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་པར་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྤྲགས་དེ་
གཏོན་ལ། བཞིན་གྱི་མདངས་རབ་དུ་གསལ་བས་དོན་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་དང་ལུང་དང་སྤྱན་པར་བཤད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས། མཁས་དེ་རྟག་དུ་སྤྲག་དོག་མེད་པར་ནི། །སྤྱ་ཆོགས་དོན་སྤྱན་སྤྱན་པའི་
གཏམ་ཡང་སྟོན། །ལེ་ལོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རབ་སྤངས་ནས། །སྒྲིབ་སྤྱམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་བྱ། །མཁས་པས་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། །བྱམས་པའི་སྒྲོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྒྲུམ་པར་བྱ། །ཉིན་མཆོན་དུ་ཡང་ཆོས་མཆོག་རབ་དུ་
བསྒྲུམ། །མཁས་པ་དེས་ནི་བྱེད་བྲག་ཁྱིམ་དཔེས། །འཁོར་རྣམས་མགུ་ཞིང་དེ་བཞིན་དགའ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཟས་དང་སྒྲིམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་ཆ་ཆོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། །ན་

ཐུང་ལྷོ་

༡༡། །བའི་གསོས་སྒྲན་དག་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། །ལའོར་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསྒྲུང་ངོ། །གཞན་དུ་མཁས་པ་རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཕན་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་གང་བསྒྲན་པ་དེ། །
བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱན་སྒྲུལ་སེམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱད་པར་ནི། །འདུལ་བའི་མདོ་ལས། །མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་བཤད་ཅིང་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་སྟོད་བརྟག་པ་དང་སྟོད་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྒྲུབས་ཞེས། །
ཐོག་མར་ཆེག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །བྱོད་ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། །བདག་གིས་ངེ་ལྟར་བཤད་རྒྱས་ཞེས། །བྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུང་བརྗོད་པར་བྱ། །འབྲུལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཡི། །སྟོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །
གལ་ཏེ་སྟོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། །འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །སྒྲན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག་
པ་ལ་སྒྲན་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པར་རོ། །ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱི་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །མགོ་བོ་གཡོགས་པ་

དང་བཟེས་པ་དང་གཟར་བ་དང་གཉེན་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་ལྷག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་མི་བྱའོ། །མགོ་དོ་གེར་ཅན་དང་ལྷ་གྱོན་པ་དང་ཅོད་པན་ཅན་དང་ཐེང་བ་ཅན་དང་དགྱིས་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཞོན་པ་དང་ཁྱོགས་དང་
བཞོན་པའི་སྤེང་ན་འདུག་པ་དང་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་དོ། །ལག་ན་ལམར་བ་དང་གཏུགས་དང་མཆོན་དང་རལ་གྱི་དང་དག་ཆ་ཐོགས་པ་དང་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལྷག་པ་ལ་ནི་བཤད་དུ་
རུང་སྟེ་མི་ན་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མཐུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་ཐིམ་པ་བྱ་བ་ནི། བཤད་པ་དང་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
ཆོས་བཤད་ཅིང་ཉན་ན་ཐུན་རེ་ཅམ་ལའང་ཐིམ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོད་རྣམས་གདོན་མི་བྱ་བར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤར་བས་གས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདག་ཅིང་། གསར་དུ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲོ་འཆད་པ་དང་། འཆད་པ་དང་ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས་བཤད་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས། སྤྱིར་ན་དམ་པ་སྤྲུམ་
ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་བྱད་པར་དུ་གདམས་ངག་འདིའི་སྤྲུམ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཏན་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་པ་ཆེན་པོར་སྤྲུང་སྟེ་འདི་ལ་ངས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་སྟོ་སྤྲུམ་འགྱུར་བས་ཆོས་བྱལ་ལ་རྒྱ་ཆ་བ་ཐིམ་བཤད་

༣༡། །ཀྱང་ལྷ་བདུད་དུ་བབ་པ་ལྷར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་འབྱུགས་ན་བཙོ་ལྷའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྷར་ཡིན་པས། ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་
 ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་གཅིས་གཅིས་
 རྣམས་བསྐྱས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གདམས་པའི་སྟོན་འགྲོ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །༥༥། །བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་ངེ་ལྷར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་
 སྟོ་ངེ་ལྷར་སྐྱུང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རུང་ཟད་སྟོས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པོ་དེས་པར་བསྐྱུ་བ་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། །བཤེས་
 གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ། །ཞེས་དང་། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྟོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་ཀྱང་། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་མགོ་ནི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར། སྟོབ་མ་ལ་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་
 གཅིག་སྟེ་བ་དང་སྟོན་སྒྲ་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་

༣༡། །ལ་བརྟེན། །ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཚོས་བཅུ་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་ལ་སློབ་མས་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུ་ལ་བས་གཞན་འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་སྒྲ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱད་
 བུ་ལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་བུ་ལ་བ་ཞིག་དགོས་སྟུང་ན། གང་བྱུང་བྱུང་གི་རྒྱབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་
 དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དུ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུ་ལ་བ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཏག་ཏུ་འབད་པས་བདའ་བ་ཡི། །སེམས་ཏྲ་བ་སྒྲན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་
 བའི་གཟེར་རྣོན་བརྒྱ་པ་ཡི། །སྒྲབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གདུལ་བྱ་མ་བུ་ལ་བ་ཡི་སྒྲབ་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏྲ་དམུ་རྟོད་འདུལ་སྦྱོང་མཁན་གྱིས་སྒྲབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་
 ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཏྲ་དམུ་རྟོད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཆར་གཙོད་ཅིང་། འབད་པ་དུ་མས་བྱ་བར་འོས་པའི་སྒྲིགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཀྱི་ཏྲ་དུ་ལ་བར་བྱས་པའོ། །ཞི་བ་ནི། དེ་
 ལྟར་ལོགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱེས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་

ཏྲ་དམུ་
 རྟོད་

ལཱ་རྩ་ཆེན་

དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དབྱུང་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱད་དུ་ལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་དང་ལྟན་པས་མི་ཆོག་གི། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྟན་དགོས་པས་ལུང་གིས་ལྷུག་ཅེས་པ་
ནི། སྒྲེ་སྒྲེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་བློས་པ་དང་ལྟན་པའོ། །དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་གྲས་པར་གོ་བ་སྦྱེད་ལ་ལག་རྟུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་མན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་
འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའོ། །ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། དེ་མེད་ནའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་
འགྱུར་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྟན་ཡང་སྒྲོབ་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཆོག་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་
བསྟེན་པས་སོན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་བློབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོ་བོ་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །རྩལ་བྲིམས་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྟན་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། །གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་
གཙོ་བོ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ལུ་རྒྱུང་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཅན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་བལྟ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་རྩ་སྦྱོང་བའི་གྲང་བོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་རྟོན་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་

༡༡། །ལྷག་པ་ལ་མིག་ཡར་བལྟ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། ཐུབ་རྒྱམས་སྒྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་ལུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲིག་པ་ཚུས་ལུ་བ་
 སོགས་བྱར་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཞི་ལས། སྤྱུ་མཁས་པ་ནི། རི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་གིང་དོན་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ལ་སྟེལ་བ་ལ་གཞོ་བའོ། །བརྩེ་བ་ནི། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་དག་པ་སྟེ་རྟོད་བཀུར་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་བུམས་པ་དང་
 སྟོང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས་སྟུན་སྟུལ་། ལི་མོའི་བྲ། ཅི་ཅམ་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་གཅིག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་མ་སྟོང་། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་
 པར་གདའ། བརྩེན་བཅས་ནི། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྟོ་བ་བརྟན་པའོ། །སྟོ་བ་སྤངས་པ་ནི། ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཆད་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། བསྐྱལ་བ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྟོང་བརྩེ་བ་ལྟ་
 གཙོ་བོ་ཡིན། རེད་ཀྱི་སྟོ་བ་དཔོན་ཞང་བརྩེན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའང་མེད་སྟོ་བ་བཟོད་པའང་མེད་པས་སྤྱ་བོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པའང་མེད་དེ་སྤྱུ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་དུང་ན་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྤྱུ་མཁས་པ་ཡི་མེད་ཡོན་བཤད་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

རེ་བྱེད་པ་འང་འདི་ཀྱན་གྱིས་ད་རེས་མི་གོ་སྒྲུམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྷ་པོ་ཡོད་པས་སྲུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་མེད་པར་དེ་དག་གི་བསྐྱབས་པ་འཕམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་རང་གི་འཆོ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་དགོ་
བའི་བཤེས་སྲུ་མི་འོས་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པས་འཆོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅན་དན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱོད་ལ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དང་འདྲ་བར། དོན་མེད་པར་ཆེག་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཕྱི་མའི་དུས་ལ་དགོ་སྤོང་ནི། །སྤོམ་པ་མེད་པ་མང་པོ་དག །མང་དུ་བློས་པ་དག་འདོད་འགྱུར། །ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་བྱེད་ལ། །ཚུལ་བྲིམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །ཅེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་
གསུམ་ལ་འང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། རི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་དག །ཅན་དན་དག་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །སྤོམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ཞེས། །ཅན་དན་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད། །དེ་ནས་མི་གཞན་ལ་ལ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ཡི། །ཅན་དན་ཅུང་
ཟད་བསྐལ་ཏམ་ཞེས། །སྐྱེས་བུ་ལ་ལས་དེ་དྲིས་ན། །སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སྐྱར་སྐྱས་པ། །གང་གིས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྤོམ་གྱི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དེ། །སྤོམ་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་སྒྲུ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མི་བརྩོན་པ། །ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབས་པས་
འཆོ་བ་དག །ཕྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་མེད། །ཅེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པའི་སྤྲ་མ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། །སྤྲ་མ་བསྟེན་པར་

༡༡། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་གཤམ་པར་བྱས་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཆོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། སློབ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གཤམ་པར་བྱས་ནས་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །
 དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆོང་བར་རྟེན་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་མ་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་གཅིག་པའི་གིང་རྟ་ནི། །རྟ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་གོགས་
 མེད་ན། །ལུས་ཅན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སློ་ལྡན་གཟུགས་བཟང་གཅོང་སྤྱེ་ཆེ། །རིགས་ནི་བཙུན་ཞིང་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སློབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་དབང་པོ་དུ་ལ། །སྟན་པར་སྤྱ་ཞིང་སྤྱིན་པོད་སྤྱིང་རྩེ་ཅན། །བཀྱིས་
 དང་སྒྲོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་། །བྲམ་བེ་དང་ནི་ལྟ་གཞན་མཆོད་མི་བྱེད། །བསྐྱིན་ཅིང་གཞོ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་གོགས་པོ་ཡིན། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་པ་དག །ཅོད་པའི་དུས་ན་གིན་ཏུ་
 དགོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཐུད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲུགས་པའི་གོགས་པོར་བསྟན། །ཞེས་གོགས་ལ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཆ་ལ་མ་མཐར་གསུངས་ལ། དེ་སྤྱུ་མ་ལའང་མཆུངས་སོ་ཞེས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་
 གསུང་བར་པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་བཤད་པས། མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཆོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱ་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་པའི་བརྒྱད་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་མཐར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟེན་བྱེད་

སྒྲོ་བ་མ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྒྲོ་ལྟོ་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྒྲོ་ད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྒྲོ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟོ་པ་ཞིག་ཉན་པའི་སྒྲོ་ད་དུ་རུང་བ་དང་དེ་
གསུམ་ཚང་ན་ཆོས་སྒྲོ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་ད་དུ་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་ད་དུ་མི་སྒྲུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་ད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་མ་
ཚང་ན་ཆོས་སྒྲོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་ད་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོ་ད་ཅན་དུ་འཇུག་ལ། །འཆད་པ་པོའི་སྒྲོ་ད་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འཇིག་པར་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་
ཞིག་རྟེན་གྱི་དེ་ལ་དེར་དོ་ཤེས་པ་དཀའ་བས་དེར་ཤེས་ནས་བསྟེན་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་འདི་དག་ཚང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ནི། རྩོགས་སྒྲུང་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྐྱེདས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
དོན་མི་རྟེན་དེ། དབུ་མའི་སྟོང་པོ་ལས། རྩོགས་སྒྲུང་བས་སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩོགས་སྒྲུང་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེ་སྤང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་
དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དོར་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རང་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་གུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་

ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་

༡༡། །གམ་སྒྲམ་ན་གཟུ་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོའི་མཐུ་མེད་ན་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་
སྒྲུགས་དོར་ནས་སྒྲིང་པོ་ལེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྒྲམ་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་མི་ཚུ་མ་ན་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དགོས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲུས་པ་
དང་ཡིད་གཏོད་པ་གཉིས་བསྒྲུན་ནས་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཆེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ། ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
བཞི་པོ་དེའི་མཐུན་སྒྲིལ་ནི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་སྒྲིལ་འདོར་བ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའོ། །སྒྲུ་མས་བཀྱིར་རུང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཆང་མ་ཆང་བརྟགས་ལ་ཆང་ན་དགའ་བ་བསྒྲུམ། མ་ཆང་ན་སྒྲིལ་ཆུན་ཆོད་དུ་ཆང་བའི་རྒྱ་ལ་འབད་པར་བྱ་
དགོས་པས་ཉེན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་རྟོག་དཔྱད་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་དེས་སྒྲུ་མ་མཆོན་ཉིད་
དང་ལྷན་མི་ལྷན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟག་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་གསང་སྒྲུབ་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་མི་མཐུན་ཏེ། གསང་སྒྲུབ་སྒྲུ་མ་མང་སྟེ་བཤད་ཆང་

ལ་ཉན་པས་ཁམས་ནས་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་དག་བསྟེན་ཞིག་ཆོས་བཤད་གྱིན་འདུག་པ་ལའང་མ་ཉན་པས། ལམ་རྒྱུ་མ་སྒྲིལ་དེ་ལ་ཉན་པ་སྒྲུབ་ཞན་བྱས་པས་བྱེད་རྒྱུ་མ་སྒྲིལ་མཐེང་ལ་མན་པ་གཉིས་བྱུང་གསུང་སྐད། དག་བཤེས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་ཉུང་སྟེ་ལྷ་ལས་མེད་པ་ལ་པོ་ཏོ་བ་དང་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་གཉིས་གྱིས་དེ་གཉིས་གང་ལེགས་བཀའ་བགྲོས་པ་ལ། སྒྲོམ་སྒྲུབ་པས་སྟོན་མཐེང་ཞིང་མ་དད་པ་སྟེ་བའི་རིང་ལ་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་པར་ཁ་འཆམ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྒྲུབ་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་བྲིན་མཐོས་པ་སྟེ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་སྒྲོ་ལེགས་པར་འབྲིད་པའི་བཤེས་གཉིན་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་བས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྒྲུབ་བསྟེན་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་རྩ་བ་དད་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་བྱོན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་སེམས་དགུས་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་བསྟེན་བཀའ་བར་གསུངས་པ་ནི་བསྟེན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྒྲུས་པའོ། །དེ་དག་གྱུང་བསྒྲུན་བཞི་ལས། རང་དབང་དོར་ནས་རང་ཉིད་སྒྲུ་མའི་དབང་དུ་གཏོང་བ་ནི། ལུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། ལུ་མཛངས་པ་དེ་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འདུག་གི་ཕའི་དོར་བལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་ལྟར། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་དོར་བལྟ་བའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་

༡༡། །ཀྱང་། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་དོར་ཏེ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་སྒོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་གི་སྒྲུ་རུང་རུང་ལ་སྒྲ་བ་སྦྱོན་དུ་མི་བརྟུབ་གསུང་ངོ། །མཛེས་བ་
 དེ་སྒྲུས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ལུའི་སེམས་ཏེ། བདུད་དང་སྤྱི་ག་གྲོགས་སྤྱི་གས་གྱིས་མི་བྱེད་པའོ། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མཛེས་བ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་མི་རྟག་པ་སྤང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱེ་མའི་བྱ་བའི་ཁུར་ཐམས་
 ཅད་འཁུར་བ་ནི། ས་ལྷ་ལུའི་སེམས་ཏེ། ཁུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བའོ། །པོ་ཏོ་བས་སྦྱོན་སྒྲུའི་གྲ་བ་རྣམས་ལ། བྱེད་ངའི་དགོ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྷ་ལུ་དང་ཐུད་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་བསོད་
 རྣམས་ཆེའོ། །ད་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཁུར་འཁུར་བ་ན་རི་ལྷ་ལུ་བྱ་བ་ལ་དུག་ལས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྷ་ལུའི་སེམས་ནི། སྤྱི་ག་བསྒྲུལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བསྐྱུལ་བའོ། །སྦྱོན་སྒྲ་བ་རུག་པ་ན་
 བཞུགས་ཅན། སྒྲོམ་པ་ཡོན་ཏན་འབར་གྲང་བ་ཆེས་པས་ཁམས་ཞན་ནས་ངོ་བོ་གཞོན་ལུ་གྲགས་ལ་འགྲོ་འདུག་གི་གྲོས་ཞུས་པས། གནས་མལ་བདེ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་བསྐྱད་པའང་ཅི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་ད་རེས་ལས་མ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་ཅོག་གོ་སྦྱོད་ཅིག་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱན་ལྷ་ལུའི་སེམས་ནི། ངན་ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་ཡང་ཡི་མི་འཕྲིག་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། གཙང་དུ་ལོ་པར་ཀུན་ལ་

རྒྱུ་རྒྱུ་

22. 23. 24. 25. 26.

གནས་རྒྱུ་གསེབ་ཅིག་ཕྱུང་བས་སྟོན་པས་ན་བཟའ་ཐམས་ཅད་གསེལ་ནས་རྒྱུ་ཆ་མེད་པར་སྐད་གར་སྐམ་པོས་གཡོགས། རོ་བོའི་མདུན་ན་མཆོལ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱུང་འདུག་པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཨ་རེ་བྱོད་ལྟ་བུ་
 ཞིག་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ཡོད་གསུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱག་བདར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་ཞིང་རང་སྤྱོད་ལས་དམའ་བར་འཛིན་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རྒྱུ་མི་འབྱུང་གསུང་བ་དང་། སྦྱོར་སྟེའི་ཞལ་ནས། སོས་གྱི་དུས་ན་རིའི་རྩེ་མོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྦྱོར་བྱིས་འོང་བར་འདུག་གམ་གཤོང་བུ་གང་དམའ་བ་ནས་འོང་སྟོས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྤྱོད་པའི་བཤེས་ཏུ་བྱ་དགའ་
 བའི་ཁུར་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོར་བཞིན་དུ་འཛིན་པའོ། །བྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྤྱོད་པས་བརྟན་གིང་གཤེ་ཡང་དེ་ལ་མི་བྱོ་བ་སྟེ། དགེ་བཤེས་ལྟ་བུ་བཟོ་ལ་སྟོན་ལུངས་པས་མཇལ་རེས་གྱིས་བཀའ་བབ་འབྱོན་པ་ལ། ལྟ་བུ་བཟོའི་སྦྱོར་མ་ཉག་མོ་པས་སྦྱོབ་
 དཔོན་འདི་འོ་སྟོལ་དཔོན་སྦྱོབ་ལ་སྤང་བ་ཞིག་འདུག་བྱས་པས། བྱོད་གྱིས་བཀའ་བཟོན་དུ་གོའམ། ཁོ་བོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་མཛད་རེས་གྱིས་ཏེ་རུ་གས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འདྲ་རེ་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
 ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་ཆོས་འདོད་པ་དག་ལ་བརྟན་གིང་མི་སེམས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་བྱོད་གྱིས་བྱིར་བསྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་བུ་བར་ཡང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གྱུས་གིང་མི་སྦྱོར་པས་དེའི་བྱི་བཞིན་འབྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཕྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། སྤྱོད་

༡༡། །མའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ཅམ་ཞུགས་ཀྱང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་མི་སྒྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་དད་པ་སྤྱད་བ་ནི། དགོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྒྲོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །
 དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྩ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་བྱེད་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་རྐང་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་
 དགོ་སྤྱད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་བརྩུ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་འདྲན་པ་ངེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་སྒྲོ་དང་ལྟན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་
 རྣམས་མི་སྒྲོ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་གུ་སྒྲོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གཟུངས་སོ། །ཇི་བོ་ལ། །སྒྲོན་པས་བོད་ལ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་
 ཅན་བརྟེས་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས། །ཇི་བོའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྒྲེས་རྒྱུ་སྒྲེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་ལ་བྱེད་བོད་སྒྲ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ག་ན་སྒྲེ་གཟུང་བ་དང་། །ཇི་བོ་ལ། །ཨ་ཏི་ག་གཏམས་དག་
 ཞུ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་ན། །ཏེ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལ་རྩ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་དག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་དད་པ་གཟུང་བ་ལྟར་དད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་ལ་དད་པ་མང་དུ་

རྩ་བོ་
 རྩ་བོ་

ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་འོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བའི་ནི། ལག་ན་རྩོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྒྲོབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟར་འདས་ལ་ཇི་ལྟར་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་ན། རྟག་ཏུ་དགོ་བ་སྒྲོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་འད་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིལ་དགོས་
 པར་གསུངས་ཤིང་། འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལ་སྒྲོན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲ་མ་ལ་འད་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོན་རྟོག་
 པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་དེ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང་། །སྒྲོན་ནི་ནམ་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྒྲོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་མ་ཡོན་ཏན་གསལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲོན་གསལ་ཆེ་བ་ལ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་
 ནས་དད་པ་སྐྱུངས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་འོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲ་མ་ཡིན་ན་སྒྲོན་ཆེ་ཅུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྒྲོང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་

༡༡། །པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་གྱི་མཐུས་སྒྲིན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ནའང་བཤགས་བསྐམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་མཐུ་ཆུང་དུར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚུལ་བྲིམས་སམ་མང་དུ་བོས་པའམ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོས་དེའི་བྱུགས་བབྱང་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྒྲིན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྒྲོས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུགས་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གོགས་སུ་མི་འགྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་མི་འདོད་པའི་
 བྱུགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྒྲིན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བྱུགས་དྲག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཡང་རང་ལ་སྒྲིན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བྱུགས་དྲག་ན་དེས་སྒྲིན་མཐོང་བའི་
 སྒྲོ་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གླིང་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་འཛིན་པས་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒྱི་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་བྱུགས་
 ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོད་པས་གསེར་གླིང་པ་སྒྲུ་མ་རྣམས་གྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སེམས་ཤིང་སྒྲིན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟག་མི་ཉན་པ་ནི། ཚུལ་འཆལ་སོགས་ཡིན་ཡང་ཆེགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་ཉན་པ་ཡན་
 ཆད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དགོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། སྒྲུ་མ་བསྟེན་ན་དག་པ་འཕེལ་ཞིང་མི་དག་པ་འགྲིབ་པར་རྟོགས་པས་མཁན་པོ་བོས་པ་ཆེ་བའམ་ཆུང་བའམ་ཤེས་པའམ་མི་ཤེས་པའམ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟན་པའམ་ཚུལ་བྲིམས་

རྒྱ་བཤུགས་པའི་
 རྒྱ་བཤུགས་པའི་

འཆལ་བ་ལའང་སྟོན་པའི་འདུགས་བསྐྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལྟར་མཁན་པོ་ལའང་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་མ་རྫོགས་པ་ནི་
རྫོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་སྟོང་བར་འགྱུར་སྟུང་སྟེ་དགའ་བ་དང་རངས་པ་འཐོབ་ཅིང་། དགོ་བའི་ཚུལ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ལ་མི་དགོ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་དོ། །ཞེས་དང་། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་།
ཁྱིམ་བདག །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུང་ནོད་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྟོན་པ་དང་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚུགས་
གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སུ་ལས་མཉན་ཏམ་ལྷུང་མཐོས་སམ་སྤངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་དེས་ཚུལ་གྱིས་གྲུས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཚུགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བརྟེན་པ་དེ་སྟེད་གྱི་བསྐྱེད་ལ་
པར་གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་གཡོ་མེད་པར་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རིམ་གྱི་དང་བསྟོན་བཀྱར་བྱས་ཀྱང་། ཁྱིམ་བདག །ད་དུང་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཚུལ་མ་
ཡིན་པའི་གྲུས་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། ཚུལ་བཅུ་པ་ལས། བདག་ཡུན་རིང་དུ་ལའོར་བར་འབྱམས་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་གཉིད་

༡༡། །ལོག་པའི་སང་བྱེད་དང་། བདག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྲིན་བྱེད་དང་། བདག་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་། བདག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགོ་ལ་བྱེད་དང་། བདག་ཡུན་རིང་པོར་
 ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྲོན་པ་དང་། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 རྣམས་ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱོང་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྦྱེལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་སྟོན་པའོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་དུ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོར་སྦྱར་ལ་མདུན་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་དག་ཏུ་
 ཆོག་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་དེ་དག་གི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ། །མདོ་སྔ་མ་ལ་འང་ཆོག་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། །འདི་ནི་བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཆོས་སྤྲེལ། །ཆོས་ཀྱན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་

ཕྱི་དཔྱད་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལུ་བྱ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལུ་དཔས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བ་ཡིན། །དགོ་བཤེས་
འདི་དག་གཞོན་པ་རྣམ་པར་སྒྲོག། །ཀུན་གྱི་ཐར་བྱེད་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩི་ཆར་འབབས་ལྟ་དབང་བཀྱ་བྱེན་འདྲ། །སྒྲུ་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དགྲ་དང་གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་
མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འབྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྒྲིང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྒྲོ་སྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ལྷན་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་
བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་སྒྲོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་
སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཆོས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། །ནོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། །འདིར་མང་
སྒྲོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །སྒྲུ་མ་དགྲེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྦང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག། །དངས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་པར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲུ་

༡༡། །མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་བསྟན་མཉེས་པ་སྐྱབ་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྐྱོང་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །མཉེས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་ལུས་དག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་
 བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེར་རྒྱན་ལས། བཀྱར་སྟེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྱོད་དང་། །སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བརྟན་པ་ནི་སྐྱད་བསྟན་པ་སྐྱབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་བར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལུ་བརྟུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་ནི། །སྦྱོར་མིན་བྱ་དང་རྩུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་རྟག་བསྟེན་བྱ་ན། །འོངས་སྟོད་གཡོ་བས་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ལ། །རྟག་དུ་སྟུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་སྟུལ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ལག་སོར་བའི་ཞལ་ནས། བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་པ་འབུལ་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཏེ་སྤྱ་
 མ་དེ་ལ་དགྱེས་པ་འམ་ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་གསུང་ངོ། །ལུ་བརྟུ་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །རྩུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་དུ་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་སྤྱ་མར་དབུལ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱང་
 ངོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་མའི་ངོས་ནས་ཆོགས་བསལ་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྤྱ་མའི་ངོས་ནས་དེ་ལ་མི་གཟིགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས། སྐྱབ་པས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་རྩུང་ཟད་ཅམ་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བ་ཞིག་ལ་

ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད་པའོ།

སྒྲུ་མ་ཟེར་བ་ཡིན་དེ་ལས་ལྷོག་པས་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུ་མ་མི་འོང་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བྱུས་བསྐྱུ་མཉེ་དྲིལ་ཕྱིས་དང་བསྐྱུན་གཡོག་སོགས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་གདམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུས་པའི་རབས་ལས། བན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྒྲོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྒྲུ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ན་སྒྲུ་མ་དེ་བསྟེན་ན་མི་
རིགས་པའི་ལམ་དུ་ལའི་དེ་དང་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་མ་ཞེན། དེ་ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུ་ན་བསྒྲོག་པར་བྱེད། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་ཆོས་
ལ་དེ་དང་མཐུན་བར་སྒྱུད་ལ་མི་དག་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་བསྒྲོ་བ་ལ་མི་ཉན་དགོས་སོ། །མི་རིགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་སྒྲུས་རབས་བརྟུ་གཉིས་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ནས་དེ་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་སྒྲོད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་བས། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རུས་ན། །མི་རུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྒྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་སྒྱུང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བསྟེན་པའི་ཆོ་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོས་བགོ་སྐལ་ལ་སྒྱུད་ཡོན་ཏན་ལྟན། །བཤེས་གཉིན་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་ཟང་ཟིང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་སྟོན་

༡༡། །པའི་ཞམ་རིང་དུ་བསྐྱོས་པའི་ཆེ་སྟོན་པས་མི་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་འཆང་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཤོས་ལྷག་མི་འཆལ་བ་དང་དུས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྟུན་སྒར་འགྲོར་གནང་ན་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དོ་ཞེས་གཙུག་པ་
 བཟུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྟེན་བར་ཇ་སྟུན་རེའི་མཐོང་མན་ལ་བྱུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་བ་དེ་ལྷགས་རུལ་བའི་དྲགས་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་བསྟེན་པ་ནི།
 བོ་དོ་བའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་ཏ་རེ་རེ་བྱུང་ན་ཁུར་བསྟུན། རེ་རེ་སོང་ན་ཁུར་བྱི་སྟེ་ལོགས་སུ་བསྐྱད་ན་མི་འོང་བས་ཉེ་རིང་རན་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་ས་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་ངོ་། །བཞི་པ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་
 འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤོས་གཉེན་གྱིས་མི་ཐོངས་པ་དང་། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་། ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱབ་པར་དཀའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་
 ལྟན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་གྱིས་རེ་མཐོང་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བས་བསམ་སྦྱོར་དགོ་བ་ཐོབ་ནས་རང་ག་ཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཆོགས་རྩོགས་པར་
 འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་དགོ་བའི་བཤོས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བློན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་ངོ་། །དགོ་བའི་བཤོས་གཉེན་གྱིས་བསམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཕྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བྱགས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆིག་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉི་བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཉི་བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་
ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པས་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོ་བའི་ཆོས་ཐོས་པས་
བསམ་པ་དགོ་བ་དང་དེ་ལས་སྟོར་བ་དགོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་དགོ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་དགོ་བར་འགྲོ་བས་དགོ་བའི་གྲོགས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་སྟོན་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་བྱེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་གདུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །

༡༡། །བདག་དང་གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྗེས་གསུང་བར་བྱེད་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་སོ། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཚེགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གཤེས་གཉིན་བསྟེན་བཀྱར་བས་ནི། ངན་འགྲོ་མྱོང་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་མམ་མི་ལམ་དུ་མྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲོངས་ནས་བད་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་ཟེན་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པ་འཇམ་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་བཀའ་གམ་མི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ལ་དགོ་བའི་ཅུ་བ་བསྟེན་པ་སྟེན་པ་འཇམ་མཆོད་པ་འཇམ་བསྐྱེད་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྔ་དྲོ་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོད་ནོ། །སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་འབྱུང་བར་བལྟའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྟེན་རབས་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་

ལམ་ལུ་མེ་ཏུ་

ནམས་ནི་སྤྲུལ་གྱི་མི་བསྐྱེད་སྟེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དག་བ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །ཆེད་དུ་མ་བསྒྲུབ་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། །འོ་སྒྲོལ་པལ་དུ་སྒྲོག་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཉེ་ཆེ་
སྟེ། །སྒྲོག་རྒྱལ་དུ་ད་པས་སྒྱུར་མ་འབྱུང་འོང་གསེར་སྒྱུ་མ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། །དག་བཤེས་དེའི་ཡོན་ཏན་མི་འགོ་བར་སྒྲུབ་བག་རེ་ཙམ་ཡོད་པ་འགོས་ནས་འོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཡུད་བྱས་པས་མི་འོང་གསུང་ངོ་། །ལྷ་བ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་
དམིགས་ནི། །བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཆེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་གཅི་བ་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། །ལག་ན་རྩོ་རྩེ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱུད་ལས།
བཙུམ་ལྷན་འདས། །གང་དག་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རི་ལྷ་བྱ་ལགས། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ལག་ན་རྩོ་རྩེ། །ལྷ་དང་བཙུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྒྲིལ། །
གསང་བའི་བདག་པོ། །འོན་ཀྱང་ཅུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། །དཔའ་བོ་བསྒྲིམས་ཏེ་དེ་ཉེ་ན་ཅིག །མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དམུལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། །དེར་ནི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །
དེ་ལྷ་བས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་བརྟེན་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །ལྷ་བཙུ་པ་ལས་ཀྱང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྒྲོད་པ་དེ། །ཡམས་དང་མཛོ་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྱོད་མཆོན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །

༡༡། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐུལ་གདུག་དང་། །རྒྱ་དང་མཁའ་འགོ་རྒྱུན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ། །ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀྱུན་ཏུ་སེམས་དགྲུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་
 མྱོངས་པས་བྱས་གྱུར་ན། །དཔྱལ་བར་ངེས་པར་འཆོད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་བའི། །དཔྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། མཁས་གྲུབ་
 ཆེན་པོ་ཤུཎྲི་པས་མཛད་པའི་དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཆེགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་མ་ཉན་པ་ལ། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སྒྲེ་གནས་བརྒྱར་སྒྲེས་ནས། །སྒྲེ་ཤ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྒྲེས་པ་རྣམས་མི་སྒྲེ་ཞིང་སྒྲེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགོ་སྟེ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། །གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལ་མནར་སེམས་སམ་ཐ་བའམ་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་ན་ཡོན་ཏན་
 འཕྲོབ་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་དག་སློབ་ལ་གྲུས་པ་དང་སྒྲ་མའམ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་འཕྲོབ་པའམ་
 ཐོབ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ་མ་གྲུས་པས་ནི་ཆོས་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྟོན་གྲོགས་ཀྱང་བསྟོན་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་འགྲིབ་ཅིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ནས་

སྒྲུ་ལྟོ་

མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པར་བྱ་སྟེ། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤངས་དང་གཉི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྤོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་།
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲོགས་ངན་པ་ལ་འཛིགས་པ་ལྟར་གྲུང་བོ་ཆེ་མྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཛིགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲེལ་མས་ནི་དགོ་བ་དང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀ་
 འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིའི་ལུས་ཙམ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཛིག་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་བསྐྱུར་བར་མི་རུས་པ་དང་། དེས་པར་བསྐྱུར་རུས་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྤྲིག་གྲོགས་སྤྱུལ་གྱིས་
 སེམས་ཟེན་ཅིང་། །དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱི་དུག་སྤོན་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་དག་དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཐོས་གྱུར་ན། །ཀྱེ་མ་བག་མེད་གཡང་ས་ཆེ་ལས་ལྷུང་། །ཞེས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཆོམས་ལས་ཀྱང་། དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་། །
 བརྟུན་དུ་སྤྱོད་དང་ཕྱ་མ་ཅན། །མཁས་པས་བཤེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྤྲིག་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་དག །སྤྲིག་མི་བྱེད་པས་བསྟོན་ན་ཡང་། །སྤྲིག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྤྱོད་ཞིང་། །མི་སྤོན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །
 བསྟོན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟོན་པའི་མི། །དེ་ཡི་སྤྱོན་གྱིས་སྤྱོན་ཅན་འགྱུར། །དོང་པར་དུག་བསྐྱས་མདའ་བཅུག་པས། །དུག་མ་བསྐྱས་པའང་གོས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་

༡༡། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྒྲིང་སྒྲར་ཡོད་པ་རྣམས་མི་འགྲིབ་ཅིང་སྒྲར་མེད་པ་རྣམས་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐ་མ་ཞིག་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲིང་ལས་མི་ཐེངས། རབ་
 ཅིག་ཐ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་གསུང་ངོ། །དུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་བཞི། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅུ་ལ་
 སྒྲུངས་པས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ནི་མ་ནོར་བར་འབྲིང་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་རྒྱན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་མཆད་ཀྱི་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱི་མ་བསྟེན་བདོ་ཅན་སྒྲུངས་དོགས་ཡོད་གསུང་བ་
 ལྟར། བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱུང་འབྱུང་བས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྒྲིང་འདི་རྣམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བར་སྒྲུང་བས། རགས་རིམ་ཞིག་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་ནས་དྲངས་ཏེ་གོ་སྒྲིལ་ཡིད་འཁུལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིལ་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད། །འོ་སྒྲིལ་ཉན་མོངས་ཤིན་ཏུ་རགས་ལ་སྤྱི་མ་བསྟེན་ཚུལ་མི་
 ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་འང་འཆགས་པ་དང་སྒྲིལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་

སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་

རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། ཆེ་རབས་སྒྲ་མ་རྣམས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཤིང་སྒྲ་མ་སེམས་མང་དུ་བྱ། སྒྲིང་རུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་འབད་པས་སྒྱུབ། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་བྱུང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་ཆོག་པས་བསག་ཅིང་སྒྲིན་ལམ་མང་དུ་གདབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྒྲིང་
སྒྲིབས་སུ་ལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྒྲས་རྟག་དུ་དང་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་གཞིན་རྒྱ་མོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིང་ཚུལ་མདོར་བསྒྲས་ཏེ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིང་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་སྒྲིར་བའི་ཆོས་ནི་དུག་སྟེ། གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་ལོགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོན་ལོགས་པར་དབྱམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅུལ་ལ་
བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། དེ་ནས་ཉན་ས་ལས་གཉིད་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་སྒྲིང་བའི་སྒྲ་བས་སུ་ཕན་ཚུན་འཆག་དགོས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྒྲིང་བའི་ཆེ་བྲིའམ་བྲིའུ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་དུ་འཁོད་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས། གནས་མལ་བདེ་བ་ལ་ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱང་སྟེ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་ངམ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་ཕྱིད་དུ་འང་རུང་བའི་སྒྲིང་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྒྲ་བས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱད་

༡༡། །དང་འདྲེས་ངེས་པ་ཞིག་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོན་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཀའ་སྟོན་དང་
 བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ་ཆོག་ས་གསོག་པའི་ཞིང་གསལ་གང་བ། དེ་ནས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོག་ས་བསག་པ་དང་འགལ་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་པ་སྟོང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་རྣམ་
 སྟོང་བ་ཙམ་ལ་འབད་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དགའ་བས་བསག་སྐྱུང་གི་གནད་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྐྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲིག་གསུམ་བསྐྱེམས་པའི་ཕྱག་ནི། ཇི་སྟེད་སྐྱུང་དག་ཅས་པའི་ཆོག་ས་
 བཅད་གཅིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོགས་རེ་བ་དང་དུས་རེ་རེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཅུ་གཞན་བཞུགས་པ་དང་སྒྲར་བྱོན་ཟེན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
 གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་ལྷ་བུ་མིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲིག་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནའང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ན་ལྷ་ཅི་
 སྟོས་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །སྒྲིག་གསུམ་སོ་སོ་བའི་ཕྱག་ལ་ལུས་གྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་པ་

སྐྱེ་བའི་

ལྷ་ར་དམིགས་ལ་རང་གི་ལུས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་གྲངས་མཉམ་པར་སྐྱལ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་པའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་དེ་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འོ། །ལུས་གཅིག་གིས་ཕྱག་བྱས་པ་ཡང་
 བསོད་ནམས་ཆེན་ལུས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་གིན་རྒྱ་ཆེ་འོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་གསུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་ཆེགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་ན་འང་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྱད་ན་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ངག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྐྱགས་པ་ཞེས་པའི་ཆེགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་མགོ་རེ་རེ་ལ་ཕྱེ་དཔག་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱལ་བར་གསུངས་པ་ལྷ་ར་བྱས་ནས་སྤྱན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ། །འདྲིར་དབྱངས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་
 ཡན་ལག་ནི་རྒྱ་སྟེ་ཕྱེ་འོ། །རྒྱ་མཆོ་ནི་མང་པོའི་ཆེག་གོ། མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྱན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་ནི། མེ་ཏྲོག་དམ་པ་ཞེས་པའི་ཆེགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མེ་ཏྲོག་དམ་པ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏྲོག་མྱད་དུ་བྱུང་བ་སེལ་མ་
 རྣམས་སོ། །ཕྱིང་བ་ནི་མེ་ཏྲོག་སྤྱོད་ཆོགས་སྟེ་ལ་ཏེ་བརྒྱས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་དང་བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་ངོ་། །སེལ་སྤྱན་ནི་རོལ་མོ་རྒྱད་ཅན་དང་འབུད་པ་དང་བརྩུང་བ་དང་དགྲོལ་བ་རྣམས་སོ། །ཕྱག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱེ་གྱའོ། །

༡༡། །གདུགས་མཆོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ །མར་མེ་ནི་སྤྲོས་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞེས་ཞིང་འོད་གསལ་པ་དང་རིན་ཆེ་བའི་ནོར་བུ་འོད་གསལ་བའོ། །བདུག་པ་ནི་བདུག་སྤྲོས་སྤྲུལ་བ་དང་སྤྲུལ་གཅིག་པའོ། །ན་བཟའ་དམ་པ་ནི་
 གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ །དྲི་མཆོག་ནི་སྤྲོས་ཆུ་ཡོན་ཆབ་ཏུ་གསོལ་བ་ཟེར་ཏེ་སྤྲོད་གསུམ་དུ་དྲི་དང་ལྷང་བའི་དྲིས་བསྒྲོས་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱེ་མ་སྤྲུལ་མ་ནི་སྤྲོས་ཞེས་བོའི་སྤྱེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཏུ་རུང་བ་ཐུམ་བོར་བྱས་པའམ་དཀྱིལ་
 ལའོར་བྲིས་པའི་ཆོན་སྤྱེ་སྤེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རྒྱམས་རི་རབ་དང་མཉམ་པའོ། །བཀོད་པ་ནི་གོང་མ་ཀུན་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་བ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྤྲོས་པ་དང་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་བྱའོ། །མཆོད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་སྟེ། སྤྲོ་ན་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྤྲུལ་པའོ། །ཆོག་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཆང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་
 རྒྱག་དང་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ། །སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་
 བགྱིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བ་སྤྲུས་པ་ནི། ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉིས་དམིགས་དྲན་ནས་སྤྲུལ་པ་ལ་འགྱོད་

ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན་སྒྲར་བྱས་འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་འཆད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་ལྷ་པོ་དེའི་དགོ་
བའི་ཕན་ཡོན་དྲན་ནས་དབུལ་པོས་གཏོར་རྟེན་པ་ལྟར་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་
ཏེ་མ་ཆགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁུན་པ་བརྟེན་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་སྐྱལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐྱལ་མ་གདབ་བོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་བཤད་པ་མཛད་དོ། །
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། བྱ་ངན་འདའ་སྟོན་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་དང་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་བྱ་ངན་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །བསྒྲོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ། གོང་གི་ཡན་
ལག་དུག་གི་དགོ་བས་མཆོན་ནས་དགོ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྒྲོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་

༡༡། །དུ་མ་ཡེངས་པར་དལ་བུས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་དང་མཚོན་པ་དང་བསྐྱེལ་བ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་ཡི་རང་དང་ལྷ་ནི་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་གསོག་
 པ་ཡིན་ལ། བཤགས་པ་ནི་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲུལ་པ་ནི་རང་གི་དགོ་བ་སྦྱེལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བསྒྲོ་བས་ནི་བསགས་པ་དང་སྦྱངས་པ་དང་སྦྱེལ་བའི་དགོ་བ་རྣམས་
 ཉུང་དུ་ཡང་ཆེས་མང་བར་སྦྱེལ་བ་དང་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཕུང་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟན་བསགས་པ་དང་སྦྱང་བ་དང་སྦྱེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་
 གསལ་བར་བྱས་ནས་མརྒྱལ་ཕུལ་ཏེ། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲུ་མཐའ་དག་ལྟར་དུ་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་མང་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་
 བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། སྐབས་འདིའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ཞེས་གྲགས་པ་སེམས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པའི་དམིགས་རྣམས་སྦྱོང་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་

ཕྱི་སྒྲོ་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

ཅིང་སེམས་རང་གི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ལ། སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པས་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་འདི་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟེན་ཟེན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱུངས་ན་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གྲངས་འདི་ཙམ་དང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་བཏང་སྒྲུམ་ནས་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་
ཉོན་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཆེ་རྒྱུ་པོའི་དགེ་སྒྲོང་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྲོའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་གང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་
གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་འགའ་ཞིག་བཏང་ལ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྟན་པར་བསྐྱུང་
བར་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་སྒྲོང་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་སངས་རྒྱས་ལྟུང་དུ་འཐོབ་པ་སོགས་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་ཕྱི་མར་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསམ། དེ་ནས་སྒྲུ་མའི་སྒྲོན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡེ་མ་ཤོར་
བར་བྱ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རང་གིས་གང་རྟོགས་པ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྒྲེས་གྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་རང་

༣༡། །ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་བྱིན་རྣམས་སྤར་མདོ་སྡེ་ནས་དྲངས་པ་ལྟར་བསམས་ཏེ་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་གྲུས་པ་མ་སྒྲིམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་མོ། །མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བསམགས་པའི་དགོ་བརྒྱམས་བཟང་
 བོ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་བདུན་ཏུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་དེས་ཐོ་རངས་དང་སྤྲོ་དྲོ་དང་སྤྲོ་དྲོ་དང་སྤྲོ་དྲོ་དེ་ཐུན་བཞི་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིང་ན་བྱིང་གོད་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལ་གོམས་ན་སྒྲོ་འཆོས་དཀའ་བས་ཐུན་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ། བསྒྲུབ་འདོད་པའི་འཕྲོ་ལ་བཅད་གྱིན་བྱས་ན་སྤྲོ་མ་རེས་ཀྱང་འཇུག་སྤྲོད་འདོད། གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་བའི་
 ཆེན་སྒྲུག་ལོག་ལོག་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཅུང་ཟད་བཏན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྒྲིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྒྲུབ་བ་ཏུ་ཅད་དམ་དྲགས་པ་དང་ཏུ་ཅད་སྒྲོད་པའི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་བསྒྲུང་སྟེ། དེས་ནི་གོགས་ལྷུང་ཞིང་ཏུ་ཅད་དུ་བ་པ་དང་
 བྱིང་རྒྱགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཐུན་མཆོམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྒྲིབ་ཐུག་དང་བསྒྲོར་བ་དང་ཁ་ཏྲོན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འབད་ནས་ཐུན་བཏང་བའི་མཆོམས་སུ་བསྒྲུང་རྒྱུ་
 དམིགས་རྣམ་ལ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟན་པར་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ན་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས། ཐུན་མཆོམས་སུ་འང་དེ་སྒྲོན་པའི་ཆོས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ། ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་སྒྲིབ་ཏུ་མ་ནས་བསམ་ཅིང་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་

སྒྲིང་བའང་སྒྲིང་མ་ནས་བྱ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་གང་ཁས་སྒྲུང་ས་པའི་བསྐྱུང་སྒྲིང་ལ་གང་ཤེས་པའི་སྒྲིང་ནས་འབད་དེ་དམིགས་རྣམ་ལ་སྒྲིང་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲིང་བྲིམས་དང་ཆོགས་གསོག་གསུམ་ལ་སུམ་བསྒྲིལ་དུ་མིང་བཏགས་ནས་འབྲིད་པའང་ཡོད་
ད། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲིང་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཆོགས་བཞི་ལའང་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་སྒྲིང་སྒྲིང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་བ་དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་
ཞིང་ཉལ་བའི་ཆོད་ལྷར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། གང་གིས་སྒྲིང་བ་ནི་དྲན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དྲན་པ་ལ་རྟག་འགྲུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲིང་སྒྲིང་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་ཡང་ཡང་སྒྲིང་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི་དྲན་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་དང་གྲུས་པར་སྒྲིང་བའོ། །གང་སྒྲིང་བ་ནི་དབང་པོ་དུག་གོ། །གང་ལས་སྒྲིང་བ་ནི་ཡུལ་དུག་ཡོད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལས་སོ། །རི་ལྷར་བསྐྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་པོ་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་སྒྲིས་པའི་མཁུག་ཏུ་ཡོད་ཤེས་ཡུལ་ཡོད་དུ་འོང་བ་དུག་དང་ཡོད་དུ་མི་འོང་བ་དུག་ལ་ཆགས་པ་དང་སྐྱུང་བ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་འབད་པ་ཆེན་པོས་མི་སྒྲིང་བར་བསྐྱུང་བའོ། །དབང་པོ་དུག་གིས་ཀྱང་སྒྲིང་
བ་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི། གང་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་མི་གཏོང་བར་འགོག་པའོ། །དབང་པོ་བསྐྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་དུག་ལ་མཆོན་མར་དང་མཛོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་བརྗེད་

༡༡། །ངས་དང་ཉོན་མོངས་མང་བས་སྒྲིག་པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་སྒྲུབ་བོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། བཟླ་བར་མི་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ་ཡུལ་སྤང་བ་རྣམས་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའོ། །མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ནི། ཤེས་པ་དུག་གི་མཐུག་ཏུ་ཆགས་སྤང་སྒྲོངས་གསུམ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པའམ་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྤང་ཡང་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའོ། །
 སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཡིད་བསྐྱུངས་ནས་དག་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཛིན་པའོ། །འདིར་མ་བསྒྲུབས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཛིན་པ་ནི་སེམས་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་དུས་མིན་གྱི་སྒྲོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲུབས་སུའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྒྲོད་པའི་གཞི་དང་། དེ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལས་ལྟ་དང་། སྒྲོད་པ་དང་ལྟན་པའི་ལས་ལྟའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟའི་ལས་ཀྱི་ལས་ནི། གྲོང་
 དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཕར་འགྲོ་བ་དང་དེ་ནས་ཚུར་ལྟོག་པའོ། །མིག་གི་ལས་ནི། སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་མ་བཏང་བར་ཡུལ་སྤང་ཆོགས་མཐོང་བའི་ཅུང་ཟད་བཟླས་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་བཟླས་པའོ། །ཡན་
 ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ནི། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བརྒྱུད་བ་དང་བསྒྲུམ་པའོ། །ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལས་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བཅང་བར་བྱ་བའོ། །བསོད་སྒྲོམས་ཀྱི་ལས་ནི། ཟོས་

ལམ་རྒྱུ་ཆེད་

འབྲུངས་སོགས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྤྱོད་པའི་ལས་ལྟའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། འཆག་ས་ན་འཆག་པའམ་ཆོས་མཐུན་པའི་གན་དུ་འགོ་བའམ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སོང་བ་དང་འཆག་ས་ཆོས་མཐུན་པ་མཁན་སྤྱོད་བླ་མ་དང་དེ་འདྲ་བ་
རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྤྱོད་པ་དང་བྲི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱི་ལ་མོ་གྲུང་བཅས་ནས་འདུག་པའོ། །ངག་གི་ལས་ནི། ལུང་མ་མཐོས་པའི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ནོད་ཅིང་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་མཐོས་པ་རྣམས་ཁ་ཏྲོན་དང་གཞན་ལ་སྤྱོན་
པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། རམ་གྱི་བྱུན་བར་པ་ལ་ཉལ་བ་དང་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་བོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་སེམས་དགུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་
དང་ལྟག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པའི་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོ་བའི་དུས་སུ་ངལ་བའི་ཆེ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོད་པ་བསང་བར་བྱེད་པའོ། །ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོའི་ལས་གཉིས་ནི། ཉིན་མོ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་མི་ཉལ་བས་བསྐྱུན་ལ་
དེས་ལུས་ངག་གི་ལས་གྲུང་བསྐྱུན་ཏོ། །ཉལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུང་མཚན་མོའི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་བསྐྱུན་ཏོ། །བཅུ་པོ་དེ་ལ་གེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། རྒྱ་བའམ་སྤྱོད་པའི་ལས་གེས་ཚུལ་པར་བྱེད་ན་དང་པོ་ཁོ་ནར་ལས་དེ་ལ་དྲན་པ་
ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲིན་པས་རྣམ་པ་གང་གིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་གེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལུས་

༡༡། །ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་བཅུ་པོ་གང་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་ལས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ཀུན་སྟོང་འདུལ་བ་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེའི་ཆོད་ལྟ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོགས་གང་དུ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལྷོགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་ཆོ་ཆང་འཆོང་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་ལྟར་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་དེ་དང་དེའི་ཆོ་ཤེས་བཞིན་འཛོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཆོ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དུས་དེའི་ཆོ་རྣམ་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་
 སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱོད་གྲོང་རྒྱུར་རུང་ཡང་ཕྱི་རྩོམ་རུང་བར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཅིང་དེའི་ཆོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་འཛོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་དེ་དག་ཇི་སྟེད་ཅིག་རྣམ་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་སྟེད་ཅིག་རྣམ་པ་དེས་དེ་
 ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་ཤིང་བྱིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དྲན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཀུན་སྟོང་ཇི་ཅུམ་
 ཡོད་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་འཇུག་ལྷོག་གི་ཆོ་ནའང་ད་ལྟ་འཇུག་པའམ་ལྷོག་པ་འདི་དང་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བཞིན་འཛོག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོ་འདིར་ཡང་ལྟར་བས་མི་གོས་

ལྟ་བུ་སྟེ།

ལྟོ་མཁའ་ལྟོ་མཁའ་

པ་དང་གི་ནས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟར་བ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཆོག་པ་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དང་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མདོ་དངས་ནས་དེའི་དོན་བཀྲལ་བ་ལྟར་
བཀོད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལ་འབད་ན་དག་སྒྱུར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འོང་ཞིང་བྱེད་པར་དུ་རྒྱལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་པར་གསུངས་པས་འབད་པར་བྱའོ། །ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པ་ནི། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཉ་ཅང་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉ་ཅང་ཉུངས་ན་བཀྲལ་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བར་གྱུར་ནས་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སང་གི་
ཟས་གྱི་དུས་ལ་མ་སྒྲིབ་གྱི་བར་དུ་བཀྲལ་པས་མི་གནོད་པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་བྱ་བའོ། །ཉ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་ན་ལུས་ཁུར་ཐོགས་པ་ལྟར་སྟེ་བ་དང་དབྱགས་འབྱུང་རུབ་དཀའ་བ་དང་གཉིད་ལྷགས་འཕེལ་བ་དང་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་
མོངས་སྒྲོང་བ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཟས་ཞུ་བ་དང་འཕྲོད་པས་ནི། ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་རྟིང་པ་རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསར་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་རན་པས་
ནི། ཁན་མ་ཐོབ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཟས་ལ་སྟེད་པའི་གཉིན་པོ་དེའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་ལས། ཡོངས་སུ་དཔའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁ་དོག་

༡༡། །དྲི་རོ་བཟང་པོའི་བས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གྲང་སོ་ཡིས་བསྐྱད་ཅིང་མཆིལ་མས་བསྐྱར་བ་ན་སྐྱུགས་པ་ལྟར་སྐྱད་བ་སེམས་པའོ། །བས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བས་དེ་ནམ་གྱི་ཐུན་བར་པའམ་ཐ་མ་ལ་ཞུ་ནས་ག་ཐག་སོགས་སྐྱེ་
 ཞིང་། །ཁ་ཅིག་ནི་བཤང་གཅིར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐྱད་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉེན་རེ་བཞིན་བསལ་དགོས་པ་དང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་བསྐྱེད་བ་སེམས་པའོ། །བས་ཆོལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྟ་ལས། བསྐྱབས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བས་དང་བས་ཀྱི་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཆ་གྲང་གིས་ཉེན་བཞིན་དུ་འབད་བ་དུ་མ་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཅིང་མ་གྱུ་བ་ན་མུ་ངན་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་གྱུ་བ་ན་འང་ཕྱོགས་པ་དང་ཆུད་བོས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྐྱུང་བའི་རྩོལ་བ་
 དྲག་པོས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བའོ། །མཛེས་བ་ཉམས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཕ་དང་བུ་ལ་སོགས་པའང་ཕན་ཚུན་རྩོད་ཅིང་འཐབ་པའོ། །དོམས་མི་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤོང་བ་རེ་ཆེར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཕན་ཚུན་དུ་གཡུལ་སྤོང་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་མ་སྤོང་
 བའོ། །རང་དབང་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་བས་བ་བ་རྣམས་རྗེ་བོའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་དང་འཐབ་པ་ན་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་མ་སྤོང་བའོ། །ཉེས་པར་སྐྱད་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི། བས་དང་བས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྒྲིག་སུམ་གྱི་སྐྱུག་པ་བསལ་ནས་འཆི་བའི་
 ཆེ་དེ་དག་དྲན་ནས་འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་ཞིང་གི་ནས་གྲང་ངན་འགྱོར་ལྟུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་ཕན་ཡོན་འགའ་ཡོད་དེ་བས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་གནས་པའོ། །དེ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་བས་བསྐྱེན་པར་མི་རིགས་པས་ལུས་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

གིས་ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་པ་པོ་དང་སྒྲིན་བདག་པགས་པ་དང་ག་ཁག་བཅོམ་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་འདོད་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟེ།
དུ་བསམས་ལ་དེ་ནས་ཡོངས་སྒྲུད་དོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་སྒྲིན་པ་པོ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱ་ད་ལྟ་བུ་ཟེང་ཟེང་གིས་བསྐྱུ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུ་སྟེ་མ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པས་
བཟའ་བར་གསུངས་པའང་དྲན་པར་བྱའོ། །བཤེས་སྦྱངས་ལས་ཀྱང་། ཁ་བས་སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པར་བསྐྱེན་བཀྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྐྱེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཆོག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་
གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཤེས་སྦྱངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །མཆོན་མོའང་བྱན་གྱི་སྟོང་སྟོང་འདས་ནས་ནི། །མན་ལ་
ཆེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྟན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཉིན་མོ་ཉིལ་པོ་དང་མཆོན་མོའི་ཆ་སྟོང་སྟོང་ག་ཉིས་བྱན་གྱི་དོ་བོ་དང་བྱན་མཆོམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བསྐྱེན་པས་འཆག་པ་དང་འདུག་ནས་
སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་དོན་ལྟན་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དང་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲོད་པ་གསུམ་ལ་བྱན་གྱི་དོ་བོ་དང་བྱན་མཆོམས་ག་ཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡོད་པས་འདིར་བྱན་མཆོམས་རྣམས་

༡༡། །བཟུང་ངོ། །ཉལ་བའི་ཀུན་སྒྲིད་ནི་ཐུན་མཚམས་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་སྟོད་ལ་དགོ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་ཆ་བར་པ་
 ལ་བབ་པའི་ཆེ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་འབྱུང་བ་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དེ་བརྟན་ན་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་བྱ་བ་ལ་གིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཕན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །
 ཉལ་བའི་ཆེ་ན་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་བུང་སྟེ་རྒྱང་པ་བཀྲུས་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྟོ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་རྒྱང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སེང་གོ་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ། །སེང་གོ་ལྟར་ཉལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་ན་སེང་གོ་ནི་ལུས་རྩ་ལ་ཆེ་བ་དང་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་བརྟན་པས་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའང་རྩ་ལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གཞོན་ཞིང་གནས་པས་སེང་གོ་བཞིན་དུ་ཉལ་གྱི། ཡི་དྲགས་དང་
 ལྟ་དང་འདོད་པ་ལ་སྒྲིད་པ་དག་གི་ཉལ་སྟངས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པ་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་ན་སྟོ་གཡས་པས་སེང་གོ་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་
 སྟོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་ལོག་ན་འང་དྲན་པ་མི་བརྟེན་པ་དང་གཉིད་སྒྲུག་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་མི་ལམ་སྟོག་པའམ་ངན་པ་མི་མི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉལ་བ་ནི་སྒྲ་མ་བཞི་ལས་ཕྱོག་པའི་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །བསམ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་

པ་ཇི་འདྲ་བས་ཉལ་བ་ལ་བཞི་ལས། ལྷང་བའི་འདུགས་ནི། འོད་ཀྱི་མཚན་མ་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་འོད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་ཏེ། དེས་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་སེམས་ལ་ལྷན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དྲན་པ་ནི། ཆོས་དགེ་བ་དོན་དང་ལྷན་པ་
མ་ཉན་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་གཉིད་དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བསྟེན་པའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་ཡང་མ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་དེ་དག་ལ་སེམས་དེ་ལན་མང་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ་མདོར་ན་གཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་བའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི། དེ་ལྟར་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཆེ་ཉན་སོངས་པ་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །ལྷང་བའི་འདུགས་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ཉན་པ་ལ་སེམས་གཞིལ་བར་མི་བྱེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རི་དྲགས་བཞིན་དུ་བུམ་བུས་ཀྱིས་ཉལ་བའོ། །དེས་ནི་གཉིད་མི་འབྱུག་ཅིང་ལྷང་བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་སང་པར་རུས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཀྱི་མ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་མི་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་བ་ཆེན་པོས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་སང་གའི་ཉལ་སྐྱངས་ལས་
ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་གིས་དེང་མི་ཉལ་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བརྩོན་པས་སྐྱབ་པ་ལྟར་སང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ་བརྗེད་ངས་

༡༡། །ནའང་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཟས་དང་ཉལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ན་ཆོ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཞིགས་པར་སྒྲུང་བས། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
མདོ་དྲངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ནི། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་
ལྟག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལ་ལོག་ཏོག་དགག་པ་ནི། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་
མན་ངག་དུ་འཆར་བ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། །ལམ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་མི་དཔྱེད་པར་འཛིག་སྒྲིམ་ཁོན་བྱ་སྟེ། །སོ་སོར་ཏོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱེད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏོག་
པ་རྣམས་ནི་མཆན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་ཏོགས་པའི་ཅལ་ཅེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། །འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས། །ཡང་དག་པའི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་ཏོགས་

ཐུགས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་

པའི་བསྒྲུབས་ཕྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་སྒྲུང་རྒྱུ་དེ་དང་པོར་གཞན་ལས་མ་ཉན་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བེད་བས་ཡང་ཡང་དཔུང་གིན་སྒྲུབ་པ་དང་མི་དཔྱོད་པའི་འཛོག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ། ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་འཛོག་པ་དང་། མོ་སྟོར་རྟོག་པས་དཔུང་ནས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་འཛོག་སྒྲུབ་དུ་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ནས་རྟོག་གཅིག་བཟུང་ནས་འབྲུ་ཐམས་ཅད་འདི་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་བས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོས་ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ཐོས་པ་དང་། བསམས་ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བསམ་པ་འགོ་དགོས་པ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འང་སྒྲུབ་པ་འགོ་དགོས་ཏེ་ཤེས་རབ་དེ་
ནི་བསྒྲུབས་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྒྲུབས་ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགོ་བའི་སྒྲུབ་པ་དེ་བསམས་ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བསམས་ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་བསྒྲུབས་
ཕྱུང་གི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་ལ་དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པ་མང་བ་དང་། དེ་མང་བ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་བ་དང་དེ་ཇི་ཙམ་མང་བ་བཞིན་

༡༡། །དུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མང་ལ་དེ་མང་ན་སྒྲོན་འགོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མང་བས། སྒྲོམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་སྒྲོམ་པའི་བྱིར་མིན་པར་བྱིར་གོ་བྱ་གཅོད་པ་ཅམ་དང་སྒྲོམ་པ་ན་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་སྒྲོམ་ན་ནི་དགྲུ་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཤེས་རབ་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུང་རབ་སྒྱུར་ནས་གཞག་གྲང་ལེགས་པར་བཤིག་པ་ཡིན་ལ། ལམ་མ་ནོར་བར་བགྱོད་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཅལ་ཅལ་ཡང་ལེགས་པར་སྒྲུས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་
 ཏུགས་སུ་མདོ་བློགས་སམ། རྒྱད་སྡེའི་བློགས་ལ་མང་དུ་སྒྲུངས་པ་ཞིག་དང་གཞུང་ལ་སྒྲུང་བ་ཡེ་མ་བྱས་པ་གཉིས་ད་གཤོད་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཏུང་མི་འོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་དེས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ལྟ་རྟོག་
 སྒོགས་བྱས་ན་མཚང་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་རྣམས་གཏན་ཆགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དེ་བསྒྲོམས་བྱུང་མ་ཡིན་མེད་འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ།
 འགལ་ན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲོམ་གཏན་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་ས་ལ་ས་མཐོན་པོར་ཆུད་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲོམས་བྱུང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲོམས་བྱུང་མེད་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི། བར་བྱིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་བ་ལས། སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དད་པ་སྒྲོམ་སྟོང་རྗེས་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་བྱིར་ལོ་རྩལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པར་བསྐྱར་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
ལས། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོམས་པར་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲོམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། རེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །
ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་རེས་རྟོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་རེས་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དབྱེད་ནས་སྐྱོང་བ་དང་སྒྲོམ་གཉིས་
འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དད་པ་སྒྲོམ་པ་དང་ཆོད་མེད་བཞི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་ནས་སྐྱོང་དགོས་པ་ལ་སྒྲོམ་དུ་
གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒྲོམ་བྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། །ཞེས་གཞུང་དེ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དེ་ལྟ་

༡༡། །བས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཏང་བ་དང་བསྐྱུང་བ་དང་དག་པ་དང་སྤེལ་བ་ཅི་རིགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བཏང་བསྐྱུང་དག་སྤེལ་བཞི་བཞི་བྱེད་
 པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལ་མི་བཟུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པས་འཆོང་རྒྱ་བའི་གོགས་སུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་
 ཆད་འདི་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རྣམས་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་གོགས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་འདིས་བྱེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་
 སེལ་མོ་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྦྱང་ལ། དབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ། །བསྐྱུར་པ་རྣམས་པའི་རྒྱུན་དུ་ཡང་འདི་ཆེ་སྤྱོད་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་
 མི་འགྲོ་བར་མཐོང་ནས་ཞེ་རྩིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱུད་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་མི་དབྱེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་ན། ལམ་ཇི་འདྲ་བའི་དབྱུད་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། ཇི་འདྲ་ཞིག་ནི་འཛིན་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
 བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟོག་དག་འབངས་འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབྱུད་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་སྤྱོད་ལུགས་

འཕྲིན་ལྷན་པ་

དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བའི་ཡིད་འཁུལ་རྣམ་པ་རེ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་མ་གྲུས་པ་སོགས་འགོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུང་ནས་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྒྲག་པའི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མངས་ན་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། དྲག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་མཚན་མ་མང་དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྒྲུང་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་དག་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་གསལ་མི་གསལ་ལ་འདྲ་ཡི། སློའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་དགོས་པས་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱའོ། །སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བརྟུབ་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ལས་རུང་དུ་བྱེད་
པ་ནི་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱུང་ན་སེམས་གནས་པ་སྐྱེར་མི་ཉན་པས་དེ་ལ་ནི་འཛིན་སྒྲིམ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ནི་ལྟ་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་
དབྱུང་སྒྲིམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། གྲུ་ས་ལིས་ནི་འཛིན་སྒྲིམ་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པས་ཀྱང་ཞེ་གནས་སོགས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། གྲུ་ས་ལིས་ཀྱང་བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་
སོགས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་ལ། ཚུལ་དེས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའམ་ཉུངས་ན་ལམ་གྱི་ཕྱོག་དམ་པ་དྲི་

༡༡། །མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་རྗེ་ཆེར་མི་འཕེལ་བས་ལམ་ལ་ས་ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱིས་
གསུངས་པ་ལྟར། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་རི་ཙམ་བསྒྲམས་པ་ཙམ་ཏུ་བརྗེད་ངས་ཆེ་བས་དྲན་པ་རྒྱལ་བ་དང་སྤང་སྤང་འབྱེད་པ་ལ་ཡིད་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བར་སྤང་ན་ལམ་
གོལ་བར་སོང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་མང་པོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དད་པའང་མང་པོར་འཕེལ་བ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཏུ་མ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་ནས་
ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་མང་བ་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་སྒྲོ་ཏུ་མ་ནས་མཐོང་བས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་དྲག་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་དོ་མཆར་བའང་ཏུ་མ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་ནས་དེ་དག་ལས་བསྒྲེག་ཏུ་མེད་པའི་དད་
པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་པ་རྣམས་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་དབྱུད་ནས་སྒྲམ་པ་ཁོན་ལ་རག་ལས་པས་སྟོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་གྱིས་རྩལ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་མི་རྣམས་པའི་
ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །སྒྲམ་གྱི་རྩལ་ལ་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ན་རེ། སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱེད་པ་ཆེས་མང་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུངས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གོགས་སུ་འབྱུང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་འབྱུང་

བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོན་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་དབྱད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་མ་གྲུབ་བར་དུ་དེ་
སྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་ལ་འཇོག་སྒྲོམ་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་མང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་གོགས་སུ་འདོད་ན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་ལུགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་གསལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན། གསེར་དང་དངུལ་ནི་མགར་བ་མཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྐྱེགས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆུར་བཀྲས་ན་དྲི་མ་དང་སྒྲིགས་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་
མཉེན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ནས་ན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་བསྐྱར་བས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། སྒོན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྒྲིད་རྣམས་ལ་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་མེར་བསྐྱེགས་པ་
བཞིན་དུ་ནག་ཕྱོགས་རྣམས་ལས་ཡིད་བྱེད་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དྲི་མ་དེ་དག་སྐྱོང་ལ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དགར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་

༡༡། །ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སྒྲིམ་པ་སེམས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་བའམ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་རྒྱུ་བ་ལྟར་དཀར་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཡིད་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས་དག་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་བརྒྱན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ནི་ལྟག་གང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་ཆོག་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་སྒྲིམ་ནི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དཔེར་ན། མགར་བའམ་མགར་བའི་སྒྲོབ་མ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་གང་གི་ཆོ་གསེར་རམ་དངུལ་ཞིག་དྲི་མ་དང་སྟོགས་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དུས་དུས་སུ་མེར་བསྐྱེད་ཤིང་རྒྱས་བཀྱས་ན་རྒྱན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མཉེན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མགར་བའམ་མགར་བའི་སྒྲོབ་མ་མཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་
 དབྱེད་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་དེར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གང་གི་ཆོ་སེམས་དེ་བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་སྟོགས་མ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བར་བྱས་ལ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་
 ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དེ་ཞིག་ནས་གྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་ངེས་པར་

སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱོར་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ལ་དུ་འབབ་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་མི་འགྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཆགས་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བ་དང་རྒྱོད་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་བྲགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་ན་
བྱིང་བ་གཙོད་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིལ་སྟེ། དེའི་གཉིན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡིན་པར་ཆོད་ལྟན་དུ་མས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྒོ་བྲགས་དྲག་
ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་ན་རྒྱོད་པ་གཙོད་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིལ་སྟེ། རྒྱོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོ་ལ་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་པར་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་
སྒྲིབ་པ་ནས་འཇུག་སེམས་སྒྲིབ་པ་མན་ཆད་ལ་ཇི་ཅམ་དུ་མང་དུ་བསྒྲུམས་པ་དེ་ཅམ་དུ་མཁས་པ་དགུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇོག་སྒྲིམ་དུ་མ་བཟད་དཔུང་སྒྲིམ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱིང་རྒྱོད་གཉིས་དང་
བྲལ་བར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། མན་ངག་འདི་པའི་སྒྲིམ་གོང་མ་མཁས་པ་རྣམས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་འབོགས་པ་དེའི་དམིགས་སྒྲིབ་ལ་ངེས་ཤེས་དྲང་བའི་བྱིར་དུ་མདོ་བརྟན་བཅས་ཀྱི་ལུང་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་འི་

༡༡། །མན་ངག་གིས་སེམས་ལ་བསྐྱོར་ནས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་འེག་གསུང་སྒྲོས་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། མཐའ་དག་པར་འཆད་ཅིང་ཆོས་འཆད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཉན་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་ན་ཆོས་གྲུའི་སྒྲོའི་འཁུལ་འདྲ་བ་སྒྲོག་དུ་བསམས་པ་ལ་འོང་དགའ་
 གསུང་བ་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་ཤིང་མད་པས། ད་རེས་དམིགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཟེར་ནས་འབུས་ཙམ་རེ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་ཞེས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཉིས་འགལ་བར་
 འཛིན་པའི་ལོག་ཏྲོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་སྤིད་མཐའ་རུ་སྒྲུང་བས་སྒྲོང་རྒྱ་ཉེ་བར་བསྐྱས་པ་རེ་ཡང་གུད་དུ་བྱུང་། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་འཆར་མི་འཆར་ནི་སྒྲོང་རྒྱ་ལ་
 འདི་ལ་རེས་པ་རྟེན་མ་རྟེན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ཞིང་སྟེ་སྒྲོང་ལ་མ་སྒྲུངས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་རིང་དུ་སྒྲུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་རང་གིས་གང་ལ་སྒྲུངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མར་
 འོང་བར་སྒྲུང་བས། རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་འདུག་ནའང་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །སྒྲོང་རྒྱ་ལ་ལོག་ཏྲོག་དགག་པ་བཤད་ཟེར་ཏེ། །དེ་ནི་སྒྲུར་བཤད་པ་སྒྲུར་བཤེས་གཉིན་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་
 སྒྲོབ་མ་དེ་སྒྲུ་མས་ཇི་ལྟར་འབྱིད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པས། གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟིང་པོ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་། རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། བློ་མས་ཀྱིས་དུད་འགོ་འགོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །
 མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་པ་ལོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགོ་ཉིད། །ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དམུལ་བར་སྦྱེ་བ་
 དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །སྒྲ་སྒྲོར་སྦྱེ་བ་སྒྲིན་ཞིང་ལྷགས་པ་ཉིད། །ཆེ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྦྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྦྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་བརྟེས་ནས་ནི། །སྦྱེ་བ་བསྒྲེག་པའི་སྤྱད་དུ་
 འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དེ་ཡང་འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང་། སྒྲིན་ལྷགས་དང་ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཆང་བའི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་། ཆེ་སྤྱེ་བྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་འོག་ལྷ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མས་ནི་སྤང་དོར་ཤེས་པར་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་པ་ལོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོ་
 སྦྱེ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་མནར་བས་མི་རྣམས་པ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་འགྲེལ་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་ཅིང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་

༡༡། །པའི་བྱ་བས་རྟག་རྟག་ཡོངས་པའི་འདོད་ལྟ་ལ་བཤད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་འཆི་བའི་ཆེ་མ་གཉོགས་
པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་བསྐྱེད་ཆེན་མང་པོར་གནས་པར་མངོན་པ་ནས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་མི་ཁོམ་པར་མི་རིགས་པས་དེར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་ལ་བ་མེད་
པས་མི་ཁོམ་པའོ། །རྟག་རྟག་ཡོངས་པའི་འདོད་ལྟ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་འགྲེལ་པ་ལས། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྟག་དག་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འོ། །གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། འཁོར་རྒྱུ་བཞི་རྒྱ་བ་ཡོད་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཆང་བ་
ནི། སྐོན་ལྷགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མིག་ན་སོགས་ཆང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། མཆོམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །ལྟ་བོ་དེ་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་རང་གི་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་

ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནི་བརྟེན་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་ལམ་འབྱུང་བ་ནི། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བལོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་ཟུང་ན་ལས་མ་འདས་པར་དུ་དོན་དམ་པའི་དམ་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པ་ལོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལོ། །
གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྟོང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་པ་པོ་དང་སྟོན་པ་དག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བལོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཞན་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ། །ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་ད་ལྟ་
མ་ཆང་བར་སྐྱང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་ཆང་དུ་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མ་གཤི་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དུད་འགོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་འགོར་སྟེས་ཀྱང་དུད་འགོ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོབ་སྟོངས་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱང་བུ་བྱོན་ཟེང་།

༡༡། །ཁ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། །རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་ནས། །རྟེན་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། །འཆོ་བའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་ལྟར་འདོད་པ་འང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
 གྲུབ་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྲུབ་པ་ནི་རྟེན་གང་རུང་རུང་གིས་མི་ཆོག་པས་སྒྲར་བཤད་པའི་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐོབ་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་སྒྲིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཆེན་མི་
 ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་གྲུ་ཡིས་རྟེན་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྷིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འབྱེས་མིན། །ཞེས་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྦྱེས་ན་འང་དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྟན་ཡང་
 གནས་མཆོག་ཡིན་པས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་ཡང་རྟེན་དུ་གཏོ། །ལྟ་དག་འཆི་བ་ན་འང་ལྟ་གཞན་དག་བྱེད་བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །བདེ་འགྲོ་ནི་མིའི་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་རྒྱུ་ཀྱང་རྟེན་འདི་ལ་སྒྲོན་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོན་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྐྱུངས་པའི་བག་ཆགས་འབྱུག་པའི་འདོད་ལྟ་ཁ་ཅིག་དང་ཕོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་ཕོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། འདོད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་ཡང་སྒྲར་
 བཤད་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ལམ་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་མི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུ་མི་སྒྲན་པ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་གྲིང་གསུམ་གྱི་རྟེན་བསྒྲགས་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུ་གྲིང་པའི་རྟེན་

བསྐྱུགས་སོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟོན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་བདག་གིས་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བྱ། འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པ་དང་མྱོངས་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངན་འགོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་ཀྱི་འབྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ལན་ཅིག་ཙམ་ཐར་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཡང་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགོ་ན་ནི་རིག་སྐྱུགས་ཀྱིས་མྱོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་
ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་ཐོབ་ན་འཁོར་བ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན། །བྱང་རྩ་བ་དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཆོག། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མི་རྣམས་ནི། །ཕྱ་
ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། །ཅིས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟོན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་མྱོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་
རྟོགས་ནས། །མྱོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལུག་ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ཕྱ་ངན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར། །དམུལ་མེ་བཟོད་དགས་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱུགས་གྱུར་ན། །འགྱོད་པ་མི་བཟང་མེ་འབར་བས། །སེམས་
གདུང་འགྱུར་བར་གཤོན་མི་བྱ། །ཤིན་ཏུ་རྟོན་དག་འཕན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག་ལྷ་སྟེས་རྟོན་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྷན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམུལ་བ་དེར་བྲིད་ན། །སྐྱུགས་ཀྱིས་མྱོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་

༡༡། །དུ་ཟད། །ཅིས་སྒྲོངས་བདག་གྲང་མ་གཤམ་ཏེ། །བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་གྲང་སྟུན་སྒྲ་བ་ལ། །དལ་བ་འབྱོར་བ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དྲན་ནམ་གསུང་བ་དང་། །སྟུན་སྒྲ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་འཇུག་རེས་ཀྱིས། །གང་ཆེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྟུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱིས་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལན་རེ་རེ་བཏོན་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་ལྟར་བྱུངོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲང་མ་ངོན་མཐོའི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོང་དང་འཁོར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟེན་འདིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྱུབ་རྒྱས་ལུགས་རྣམས་གྲང་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་མ་ངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཉིན་མཆན་དུ་མ་འབད་པར་ཚུད་གཟན་ན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིང་ནས་ལག་སྒྲོང་དུ་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཕྱི་མར་ཡང་བདེ་བས་ཐོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་དལ་བའི་རྟེན་མི་འཐོབ་ལ་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་འགྱུར་བས་དེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུམ་དུ་བསམ་སྟེ། །འཕགས་པ་དཔལ་འབྱོར། །གང་ཞིག་དག་བས་ཐུག་པའི་མི། །བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་སྒྲོངས་པས་བསོད་ནམས་གཏེར། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་གསོག་པ། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ། །མི་བཟད་ཐུང་ན་ཁང་པར་འཇུག། །རིན་ཆེན་སྤྲིང་ཕྱིན་

༡༡། །ཕལ་ཆེར་དེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དམ་པ་མིན་པ་མི་དགོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མང་ལ། དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་བྱོ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྒྲིབ་དུ་མར་སྒྲོན་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱང་ཞིང་གཉིན་པོས་མ་བཙམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟ་ནའང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་སྒྲར་བསགས་འདག་དེས་སུ་སྒྲིབ་ཞིང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ན་བདེ་འགྲོ་མི་དགོན་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ་ངན་འགྲོར་སོང་ན་དགོ་བ་ནི་མི་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་ཡང་བདེ་འགྲོའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་དགའ་སྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྒྲིབ་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྤྲིག་པ་འབྲས་ཞིག་དགོ་བ་མིད། །གང་ཆོད་གོ་སྤྱད་སྒྲིབ་ལ་ལྟན་ཡང་། །དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱུ་རྩོད་ས་པ། །དེ་ཆོད་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགོ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །སྤྲིག་པ་དག་ཀྱང་ཉར་བསགས་ན། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲིབ་པ་ཐོས་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཙམ་ལྟན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉིས་ཤིང་གི། །བྲག་ར་རུས་སྤལ་མགིན་རྩུང་ལྟར། །མི་ཉིད་གིན་ཏུ་ཐོབ་

དཀར་གསུངས། །སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྒྲིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྒྲིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངན་འགྲོའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་
མྱོང་བ་ན་སྒྲིམ་གྱི་ལས་ངན་བ་རྣམས་ཟད་ནས་ཡང་བདེ་འགྲོར་སྒྲིབ་པས་ཐར་བར་མི་དགའོ་སྒྲིམ་ན། །སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་དེ་མྱོང་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་འབྲལ་འབྲལ་ལ་གསོག་པས་ངན་འགྲོ་ནས་གི་འཕོས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་བརྒྱད་དགོས་པས་ཐར་བར་དགའ་
སྒྲིབ་དེ་ཅུ་མ་ཁོ་ན་མྱོང་གྱུར་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདི་སྐྱར་དེ་ནི་མྱོང་བཞིན་དུ། །སྒྲིག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྒྲིབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐྱར་རྟེན་དགའ་བ་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་རྟེན་འདི་ཉིས་སྒྲིབ་ལ་བཀོལ་ན་ནི་གིན་
ཏུ་རྒྱུད་ཟེས་པར་བལྟས་ལ་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་སྒྲིབ་པོ་ལེན་འདོད་བསྒྲིབ་དེ། །བཤེས་སྒྲིབ་ལས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གནས་གཉའ་ཤིང་བྲག་པ་དང་། །རུས་སྐལ་ཕྱད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དགའ་
བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །གང་ཞིག་གསེར་སྒྲོད་རིན་ཆེན་སྒྲིམ་པ་ཡིས། །ངན་སྒྲུགས་འབྲུག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིག་པའི་ལས། །བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྒྲུན་པ་
ལགས། །ཞེས་དང་། །སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་། །མི་ཡི་དངོས་པོ་གིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་རྟེན་གྱུར་ནས། །དོན་དུ་བརྒྱག་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྒྱན་ཏེ་བསྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་སྒྲུན་སྐྱལ་བཀ་རེ་བྱུགས་གསུང་

༡༡། །བ་ལ། དེ་ལྟར་འཆལ་བ་ལ་དལ་འབྱོར་འདི་རྟེན་པར་དགའ་བས་གསུང་བ་དང་། འཕན་ཡུལ་ན་མེ་ལྷུ་མཁར་བྱ་བ་རྣམས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དགས་སྟོན་པ་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ཁ་ཉན་པོར་སོང་བས། མད་པོ་ཞིག་མཁར་དེས་གདུངས་
ཡོད་པ་ལ་ལན་ཅིག་མཁར་དེ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཐོས་པས་འགྲོ་མི་རུས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་བཟུང་ནས་བཤལ་དུད་བྱེད་ཅིང་མེ་ལྷུ་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་མི་ལམ་མིན་ན་རུང་སྟེ་ཟེར་བ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་འང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་རྟེན་ནས་ཆོས་
སྐྱབ་པ་དགོས་ཞེས་པོ་ཏྲོ་བ་གསུང་བ་ལྟར་སྟོ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་རྟེན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་བོ་ལེན་འདོད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་བཞི་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སེལ་བ་འང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་རུས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱུན་བཤེས་གཉིན་དང་ནང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། འདིར་མ་བསྐྱབས་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་གིན་དུ་རྟེན་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི། རྣམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་རྟེན་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་བྱའོ་
སྒྲུམ་ནས་འདོར་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་བས་ནི་ཆེ་འདིར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་སྟེ་མ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་སྟེ་མ་རྣམས་མི་འདུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་པས་དེ་གཉིས་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པར་བསྐྱས་ནས་

༡༡། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲིང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་དང་བར་
 དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་ཐ་མར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་འོ་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཚོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་བྱུག་ངེས་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་རྩེད་དངོས་སམ་རྩེད་དང་བྱན་མོང་བའི་ཚོས་སྒོར་དུ་འདུ་སྟེ།
 སྐྱེས་བུ་རྩེད་དུ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། ཚོ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་
 བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ལེགས་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ངོ་། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་བའི་ཚོས་སྒོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི། སྤྱིང་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིང་པ་ལས་གྲོལ་བའི་

ལམ་སྒྲོན་ལས།

ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱུང་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སྤྱིང་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་གཤིང་། སྤྱིག་པའི་ལས་ལས་སྤྱིག་བདག་ཉིད། གྲང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིད། སྤྱིས་བྱ་
དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྫོང་པོས་སྤྱིང་བསྐྱས་སྒྲོན་མ་ལས། གསང་སྤྱགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས། སྤྱུ་མ་སངས་རྒྱས་གསུང་བས་ན། དེ་དོན་འདིར་ནི་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྣམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འོ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱུང་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་དུག་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས། གྲང་ཞིག་གཞན་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན། ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། སྤྱིས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིས་བྱ་དེས་བྱང་རྒྱབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྤྱགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་
ཐ་སྙད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ་སྟོམ་པ་འང་མ་ཡིན་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་ལྟན་པ་འང་ཡོད་དོ། ཉན་ཐོས་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་

༡༡། །ཁྱིམ་སྒྱིལ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་ལྷན་པའང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྱིམ་སྒྱིལ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་ལྷན་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལའང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་དོན་འདྲ་ལ། གཞན་ཡང་སྒྲེས་བུ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་འཛོག་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་སོ། །ལམ་སྒྲོན་བཞིན་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲེས་བུ་
 གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་སོ། །སྒྲེས་བུ་རྒྱུ་ལ་ཆེ་འདི་ལྟར་ལེན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་བཟུང་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
 སྒྲོན་ས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་ས་འབྲིང་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲེས་བུ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྒྲེས་བུ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲེས་བུ་གཞན་གཉིས་གྱི་ལམ་ཡང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཆ་གས་སམ་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལས། མི་འཆེ་བ་དང་
 བདེན་པ་དང་། །བྱིན་ནས་ལེན་དང་ཆངས་པར་སྒྱོད། །འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ནི། །འདི་ནི་བདེ་འགྲོའི་སྒྱོད་པ་ཡིན། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྲུལ་ཡོངས་མཐོང་ནས། །སྤང་བྱིར་བདེན་པའི་ལམ་བསྒྲོམ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་གཉིས་སྤྲོད་བ། །

22. 22. 22. 22. 22.

འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒྲིང་པ་ཡིན། །འདི་དག་ཀུན་གྱང་སྒྲུང་བྱ་སྟེ། །དེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཆོས་ཀུན་སྒྲིང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །འགྲོ་ལ་སྒྲིང་རྗེའི་ཆུ་རྒྱུན་འབྱུང་། །ཐབས་མཁས་སྒྲིང་པ་མཐའ་ཡས་པ། །དེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྒྲིང་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲིར་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཙམ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འབྲིང་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མེད་བའི་
 ལམ་འགའ་ཞིག་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་སྒྲོན་འགྲོར་བྱས་ནས་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲིང་བའི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་ལེན་འདོད་སྒྲིས་པ་ན་སྒྲིང་པོ་ལེན་ལུགས་ནི། དཔུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།
 སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུ་བྱ་ལྟར། །སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་དག །གཞན་ཡན་རྒྱུན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་པས། །ལྟན་པོ་སྒྲིང་པོར་སྒྲུབ་མི་བྱེད། །ཡ་རབས་སྒྲིང་རྗེ་ལྟན་པས་ནི། །སྒྲིང་ཅིག་རེ་རེར་རྒྱ་ཤོད་དང་། །ནད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ལུས་དག་ནི། །གཞན་ལ་
 བདེ་བ་སྒྲིང་གཞིར་བྱེད་དོ། །དམ་ཆོས་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་ལ། །མི་ཁོས་བརྒྱད་སྒྲུངས་ཁོས་པ་འདི། །སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་པ་ཡིས། །འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་ལུས་ཆུ་ཤིང་དང་དཔུ་བ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་
 ལ་ནད་ཀྱི་ཆར་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འདི། །སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྒྲིང་གིས་ཉིན་མཆོན་འདའ་བར་བྱ་སྟེ། དོན་ལྟན་དུ་བྱའོ་སྒྲིམ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོ་ནས་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོ་ནས་འབྲིང་

ལྟེན་

༡༡། །པར་རིགས་མོད་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྐྱུངས་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྐྱུང་བ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་སྒོན་འགྲོ་ཡིན་ཏེ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིམ་
པ་དེ་ལྟར་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་དངོས་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། སྐྱེད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
སྐྱེས་ཀྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གོས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་སྒྲས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་
ཆེན་པར་རྒྱུད་ལ། དེ་ནམ་ཉམས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་སྦྱིར་ལ་འཐོན་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་ཐབས་ཏུ་མས་འབད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྒོན་ཏུ་
སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱོམས་ནས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་སྦྱོ་བྱུགས་འཕེལ་བ་ཞིག་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་བདུས་
དང་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསྐྱེད་ན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་ངན་

ལྟུང་མེད་ཀྱི་

འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱར་བསགས་དུ་མ་འདག་པ་དང་། ཕྱིས་གསོག་པ་རྣམས་རྒྱན་འཆད་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱར་བསགས་རྣམས་དེས་ཟིན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། གསར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའོ། །
མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྱག་ཏུ་འགྱུར་པ་ལ། སྤོན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན། ཕན་ཡོན་དེ་དག་
སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་ཆེག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་རང་གི་རྒྱད་ལ་བརྟགས་ན་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་སྤོན་དུ་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་
པ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སེམས་དེའི་རྩ་བ་བུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
རང་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། བ་སྤྱུ་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་ཆེ་བདེ་བས་ཐོངས་གིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་
པ་འོང་ས་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྤོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྤྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་ངན་

ལྟུང་

༡༡། །འགྲོར་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། །འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྐྱུག་བསྐལ་ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བ་མེད་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས། །དེ་ནས་གཉིན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་
ནས་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བས་ན་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱོད་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། །ལམ་ལོགས་པ་ཞིག་ཏུ་
འབྲིང་བ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་སྤྱད་གི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འབད་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོན་འགྲོ་རྒྱུད་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་
འགྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དེ་སྤྱི་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །འདིར་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་ཆོས་སྒོར་རྣམས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ལུགས་རྣམས་སྤྲ་མས་ཀྱང་
ལོགས་པར་བརྟ་བྱ། །སྤྱོད་མས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ། །སྤྱོད་ངེས་ཀྱིས་དེ་དག་དྲན་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྤྱི་བ་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་ལམ་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་
མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་བ་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྤྱི་བ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་མི་རྟེན་པས་སེམས་དེ་སྤྱི་བའི་གོགས་སམ། །ཡང་ན་དེའི་བར་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་འགྲོ་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

རྒྱུ་འབྱེད་གི་ལམ་སྐྱུང་བ་དང་ཆེན་པོའི་སྐུ་བས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྐྱུངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྟེ་བྱ། དེ་ནས་སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་བས་འགྲོ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
 སྟོན་པའི་ཆོ་ག་བྱ། སྟོན་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་འབད་པས་བསྐྱབ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པར་འདོད་པའི་སྟོན་པ་འདོད་མང་དུ་སྐྱུངས་ལ། སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་འདོད་བྱུང་བ་
 ན་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་ངེས་པར་སྤང་། དེ་ནས་རྩ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྟོན་པ་སྟོན་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཟག་པ་རྒྱུང་འབྱེད་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་གོས་ནའང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ནི་
 ལྟར་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་སྐྱུང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དུག་སྟེ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་བྱུང་བར་དུ་སེམས་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞིག་ནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བོ། །ལམ་
 སྟོན་ལས། མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། སྐུ་བས་གཞན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཞིག་ནས་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་
 འཛིན་པའི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ལ། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཞོར་བར་བསྐྱུངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པ་མ་

༡༡། །གཏོགས་པའི་འཇུག་སྒྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་མན་ཆད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞིགས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པར་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཞིགས་མན་ཆད་ཐབས་གྱི་ཆ་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། །ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པས། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱིས་
ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་གྱི་ཆ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་གཤོག་པ་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་གཤོག་པ་གཉིས་བཟུང་ནས་འགྲོ་བར་བྱེད་གྱི། །བྱ་གཤོག་ཆག་ལྟར་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོགས་རེ་བཟུང་ནས་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །དང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་
ནི་སྒྲི་བོའི་དང་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དག་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྒྲོབས་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྒྲོན་མོང་བ་རྣམས་གྱིས་རྒྱུད་སྐྱེད་ནས་ནི་ངེས་པར་གསང་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

སྒྲུག་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྐྱར་དུ་ཚྲོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྒྲོགས་པ་འཇུག་པར་མི་སྒྲོ་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཙམ་བྱའོ། །
གསང་སྒྲུག་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྒྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་དུ་གསང་སྒྲུག་ནས་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པས། བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་སྒྲོན་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དེ་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྱ། དེ་ནས་རྒྱད་ཕྱེ་
ཁུངས་མ་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོག་བསྟོས་བྱས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་། བྱུང་པར་དུ་རྩ་བའི་ལྷང་བས་ཐོག་ན་སྐྱར་སྐྱུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་ཕྱེ་བྱུང་བྱེས་ཏེ།
ཡོན་ཏན་གིན་དུ་སྒྱེ་བར་དགའ་བས་རྩ་ལྷང་གིས་ཡེ་མ་གོས་པ་ལ་འབད། ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་གོས་ན་འང་བཤགས་བསྟུམ་གྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ། དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ནས་རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་བྲིད་ལ་བསྐྱུང་། དེ་བཟུང་ནས་རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཆན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལུས་ནི་ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་

༡༡། །ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱས་པ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཆེ་བ་མངའ། །བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་ལ་རག་ལས་པས། །སྐྱབ་པ་ལྟར་བྲང་སྤྱིང་པོར་བྱ། །དལ་འབྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལུས། །ཤིན་ཏུ་
 རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱུར་ཅིང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས། །སྐྱབ་ལ་འབད་བས་དོན་ཡོད་བྱ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་བཙོན་ནི་བཙོན་ར་ལས། །འབྲོས་པའི་གྲགས་ནི་བྱང་བའི་ཆོ། །ཆེད་ཀ་གཞན་དང་མི་སྒྲིམས་པར། །དེ་ཡི་གནས་ནས་འབྲོས་
 པ་ལྟར། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་འདི་ལས། །བརྒྱལ་བའི་གྲགས་དག་བྱང་གྱུར་ན། །ཆེད་ཀ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པར། །སྤྱིད་པའི་བྱིམ་ནས་འབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འབྱོར་ལྟག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། །སྒྲོན་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིས། །
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་རབ་བཟུང་ཞིང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ། །སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཅི་རུས་རིམ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་སྒྱུད། །ཅེས་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་གང་། །ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོགས་གྱི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། །དང་པོ་སྤྱིང་རྗེའི་སྒྲོབས་ལས་བྱུང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་བྱ། །སྤྱིད་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་བདེ་མ་ཆགས། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོགས། །དད་སོགས་ནོར་ནི་
 ལུན་སུམ་ཆོགས། །བྲམ་མེད་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་གུས། །དེས་བསྟན་དམ་ཆོག་ལྟན་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ལ་རབ་ཏུ་བཙོན། །བུམ་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ། །བྲམ་མེད་དྲིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐོབ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་པ། །སྐྱབ་པ་

གྲུ་

བོ་ནི་དངོས་གྲུབ་སྟོད། །ཏིང་འཛིན་ཡན་ལག་ལས་བྱུང་བའི། །ཆོག་ས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས། །ལྷུང་དུ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་གསང་སྟགས་ཚུལ་གནས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ལུ་
 རྒྱུང་འབྲིང་གི་ཆོས་སྒྲོར་རྣམས་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དུ་བྱས་པས་ཆོག་མོད། སྐྱེས་ལུ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤིན། སྐྱེས་ལུ་གསུམ་སོ་སོར་སྤྲེ་སྤྲེ་བྲིད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་ལུ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆི་བའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གཞིམ་པ་དང་། སྒྲོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བའོ། །ཕན་ཆེ་ལུགས་ནི། སྐྱེས་ལུ་གོང་
 མ་གཉིས་ལ་ཡང་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་དོན་གཉིར་དགོས་པས་བགྱི་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་བསྟན་པ་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
 གོང་མ་ནས་སྐྱུངས་ཀྱང་བསམ་པ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་ལ། འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གོང་མའི་སྐལ་བ་ཅན་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་ཏེ་སྐྱུངས་པ་ན། ལྷུང་ནས་སྐྱེས་ཟིན་པ་འཇམ། ལྷུང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷུང་དུ་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འོག་མ་འོག་མ་སྐྱེས་པ་ན། གོང་མ་གོང་མར་བྲིད་པས་ཆོག་པས་རང་གི་ལམ་ལས་འགྱུང་བ་མེད་དོ། །སྒྲོ་རིམ་གྱིས་བགྱི་དགོས་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལུག་རྒྱལ་པོས་ཁུས་པ་ལས། རོར་ལུ་མ་ཁན་མ་ཁས་

དུང

༡༡། །པས་ནོར་བུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཚེག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །མགོན་པོ་སྤྱུ་སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང་། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་བོ་བ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། །ཞེས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། །ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་རིམ་གྱིས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ། ཐོག་མར་སྤྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱ་བའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཞིང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཞིང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྦྱོང་པ་གོ་རིམ་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །འཕགས་པ་སྤྱས་ཀྱང་། སྦྱོང་པ་བསྟུས་པའི་སྟོན་མེད། སྟོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐོག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྦྱངས་ནས། དེ་ནས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་རིམ་ཅན་དུ་དགོས་པར་བསྦྱབས་ཤིང་དེའི་དོན་བསྟུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས། །སྤྲུགས་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །

ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲུག་ །བར་དུ་བདག་ནི་བསྒྲུག་པ་དང་། བཟ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀྱན་བསྒྲུག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་
མཁས་པ་མ་ཁོལ་གྱིས་ཀྱང་། དྲི་བུ་ལ་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྦྱོན་སོགས་གཏམ་རྒྱུ་སྦྱོར་གྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ནས་ཆོས་ནི་བསྒྲུམ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཡུང་འདི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོབ་གྲགས་
པས་ཀྱང་ཁུངས་སུ་བྱངས་ནས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་མཛད་ལ། །ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་ལ་ལའབྱིད་པའི་གོ་རིམ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་སྦྱང་བས་ཚུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱའོ། །།གཉིས་པ་སྦྱིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ།
སྦྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་བུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོབ་སྦྱང་བ་དང་། །འབྲིང་དང་བུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོབ་སྦྱང་བ་དང་། །སྦྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོབ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་དུའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། བསམ་
པ་དེ་སྦྱེས་པའི་ཆད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །འཛིག་རྟེན་སྦྱི་མར་དོན་གཉིར་གྱི་སྟོབ་སྦྱེད་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྦྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །འཛིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་
རྗེས་སུ་བྱན་པ་བསམ་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྦྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་གྱི་བདེ་སྦྱག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། །འཆི་བ་བྱན་པ་མ་བསྒྲུམས་པའི་ཉེས་དམིགས། སྒྲུམ་པའི་ཕན་ཡོན། །འཆི་བ་བྱན་པའི་སྟོབ་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ།

ཡུལ་པ་

༡༡། །འཆི་བ་དྲན་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྒྲིང་བོ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱོན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྦྱོན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་པོར་གཞོད་པའི་སྒྲོམ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གཞོད་པའི་སྒྲོམ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་དག་ཟེང་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྒྲོམ་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྒྲོམ་དུ་སྒྲོས་མི་འཆི་བའི་སྦྱོགས་འཛིན་པ་ནི་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དེས་བསྐྱེད་སྒྲོ་ཆེ་འདིར་སྒྲོད་པའི་སྒྲོ་སྦྱོས་ནས་དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་ནས། འཛིག་རྟོན་སྦྱོར་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་སྒྲོ་མི་སྦྱོར་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་ལ། བརྒྱལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། ཆེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགོ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱིག་ལྟར་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་མ་འདྲེས་པ་དགོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་སྦྱོར་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། སྦྱོར་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་བོ་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་གཉིད་སྦྱགས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཡང་གིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་

དུ་སྐྱབ་པ་མི་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལུས་སྒོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་བས་བསྐྱུས་པ་ན་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྟེ་ཞིང་། དེའི་གོགས་བྱས་པ་ལམ་བྱེད་དུ་དོགས་པ་ལ་སྐྱང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་
སྒྲིངས་པའི་གཏི་མུག་དང་དེ་དག་གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་པ་དང་
དེ་དང་ཉེ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྦྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་རེ་སྒྲིགས་སུ་སོང་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒོག་བཅད་དེ། ངན་འགྲོ་སྐྱག་བསྐྱེལ་དྲག་ཅིང་རྒྱབ་ལ་ཆ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གནས་སུ། འཆི་བས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་ལས་ངན་པས་འབྲིད་པར་བྱེད་
པས་ན་དེ་ལས་མ་རུངས་པའི་སྒྲོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རུངས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཉེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

འགྲུག་

༡༡། །འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཞིག་སྒྲིམ་ན། དཔེར་ན། དེ་རིང་སང་རང་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་དང་རྩ་ས་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྦྱོང་བ་
སྒྲིམ་ཅིང་། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིང་བོ་ལེན་འདོད་པ་ལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟོན་བཀུར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུན་པ་འབྱུར་བ་ལྟར་སྦྱིང་བོ་མེད་པ་དང་བསྐྱུ་འབྱིད་
གྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལས་སྦྱོང་ཅིང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་བོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད་པས། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིང་བོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་
སྦྱིང་བོ་དམ་པ་བྱུངས་ནས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛིགས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འབྱིད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དུ་མས་ཀྱང་བསྐྱགས་ཏེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཞིང་མོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ན་སྟོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྗེས་མཆོག་གོ། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་སེལ་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛོམས་པའི་ཐོབ་དང་། དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བསྐྱགས་པའོ། །

ཆོས་ལས་ཀྱང་། ལུས་འདི་རྩ་སྟོང་འདྲ་བར་རྟོགས་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་སྟེག་རྒྱ་འདྲར་ཤེས་ནས། །བདུད་གྱི་མེ་ཏྲུག་མཆོན་ནི་འདིར་གཙོད་པ། །འཆི་བདག་རྒྱལ་པོས་བལྟར་ཡང་མེད་པར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ག་བ་མཐོང་ཞིང་ནད་
 གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་། །སེམས་དང་བྲལ་བའི་གི་བ་མཐོང་ནས་ནི། །བརྟན་པས་བཙོན་ར་འདྲ་བའི་བྱིམ་སྤངས་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་པལ་པས་འདོད་སྤང་རྒྱས་རེ་སྐྱན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སྦྱེས་བུའི་དོན་སྦྱབ་པའི་དུས་ནི་དལ་བའི་རྟེན་
 བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །འོ་སྟོལ་པལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྐྱད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་ཅུང་ཟད་རེ་འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གས་ཆེ་བས་དེ་དག་ཏུ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་སྐབས་མི་རྟོན་ལ། །བསྐྱབས་པས་ཆོག་པའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པ་ན་
 ཡང་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་ད་དུང་མི་འཆི་སྟམ་པ་འདི་ལ་བྱག་འདུག་པས་ན། །སྟོས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྟོང་དང་། །དེའི་གཉེན་པོ་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོལ། །དེའི་བྱིར་འདི་ལྟ་
 བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་གཞན་བསྒྲུམ་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་གྱི་ཉམས་ལེན་ནོ་སྟམ་པ་དང་། །བསྒྲུམ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་ཅུང་ཟད་ཅམ་བསྒྲུམ་པར་བྱ་ཡི་རྒྱན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྟམ་དུ་མི་གཟུང་བར་འདི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་
 ལུགས་ལ་ངས་པ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཆི་བ་དྲན་པའི་སྟོང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། །གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྦྱག་པ་སྦྱེ་བ་ནི། །ལམ་ལ་ཡེ་མ་

༡༡། །སྤྱངས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྒྲག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་མོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལུས་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྒྲག་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་རེ་
 ཞིག་ལ་དགག་མི་རུས་མོད། །འོ་ན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་འགོག་པ་དང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་བསྐྱབས་པར་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྒྲག་པ་བསམས་ན་དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས་འཆི་བར་
 མི་སྒྲག་པ་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་དག་མ་བསྐྱབས་ན་སྦྱིར་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བས་འཇིགས་ནས་འཆི་བའི་ཆོའ་གྲོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱེས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཀྱང་གནས་མི་རུས། །
 གང་ལ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ། །འཇིགས་ཤིང་སྦྱར་བར་བྱས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན། །མི་རྣམས་སྤིག་པ་བྱས་པས་འགྲོད་པར་འགྱུར། །དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཡོངས་མ་བྱས། །ཕྱི་
 མའི་ཆོའ་ལ་སྒྲག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་དུ་དོགས། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་སྤོངས་པར་འགྱུར། །གང་ལས་བདག་གི་ཡིད་ནི་འགྲོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་བདག་གིས་བྱས་པར་ཡོངས་མི་དྲན། །དཀར་པོའི་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གོམས་པར་བྱས། །
 ཆོས་ལ་གནས་ན་འཆི་བས་སུ་ཞིག་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་འཆི་འོ་སྟུང་སེམས་པ། །གང་ལ་ངེས་པར་ཡོད་ཀྱར་བ། །དེས་ནི་འཇིགས་པ་ཡོངས་བཏང་ཕྱིར། །འཆི་བདག་ལ་ཡང་ག་ལ་འཇིགས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྦྲུང་དུ་འབྲལ་བར་གདོན་མི་ཟེའོ་སྒྲུལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རྟག་པ་བསམས་ན་ནི། དེ་དག་ལ་མི་འབྲལ་བར་རེ་བའི་སྤེད་པ་སྟོག་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 གདུང་བའི་དབང་གིས་འཆི་བ་ལ་སྒྲག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འཆི་བ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཅུ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དགྲ། ཐག་བཅད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང་།
 རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཡན་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་བ་དག་དེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲོག་དུ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་བྱངས་
 ཀྱང་འཆི་བ་འོང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཆོ་ཆོས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཡལ་བ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་གང་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་འཆི་བ་འོང་བ་ནི།
 དེ་ཉིད་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྟོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྐྱང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཞུགས་ན་འང་མིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱོན་དང་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཆི་བས་འཛོམས་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱན་གྱིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགོ་བ་དང་། །དེ་ཀྱན་འཛིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་གྱིས་ཏེ། །ཆོས་ལ་གནས་ཀྱི་དེས་པར་སྤྱད་པ་

༡༡། །སྒྲིང་། །ཅེས་སོ། །འཆི་བདག་ལ་བྱོས་པས་མི་ཐར་ཞིང་སྒྲགས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། དཔེར་ན། བྱོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤྱ་བ་བརྟན་པ་སྤྱིང་པོ་དང་ལྟན་པ་མ་ཞིག་པ་མ་གས་པ་འཕན་
 མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཁྱེགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་པོ་བཞི་གནམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་བསྐྱོག་སྟེ། རྩ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་བ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མགྱོགས་པས་
 །འབྱོས་པ་འམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པ་འམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོག་པ་འམ་རྩལ་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྤྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་མགྱོགས་པས་འབྱོས་
 །པ་འམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པ་འམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོག་པ་འམ་རྩལ་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་སྤྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེན། སྤྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པ་འོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྤྱ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་།
 ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། རྒྱད་པ་ནི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་འོང་། འཆི་བ་ནི་སྟོག་འཛོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མགྱོགས་པས་འབྱོས་པ་འམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པ་འམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོག་པ་འམ་རྩལ་
 །དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་སྤྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་འཆི་བས་འཛིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་ཁར་མི་མཆོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འོ་སྟོལ་དེ་ལས་སྟོག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཛིགས། འཆི་ཁར་བྱང་ལ་སེན་

ལྟུང་ལྟུང་།

མོ་འདེབས་གསུང་ངོ་། །ཆེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ད་ལྟ་ལེགས་པར་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ན་དེ་རིང་ན་ལོ་བརྒྱུ་ལྷ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལྟག་པར་འཆོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐུབ་དུ་ཆུག་གུང་དེའི་བར་གྱི་ཆེ་འཛད་པ་ཤིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། ལོ་ནི་ཟླ་བ་སོང་བས་འཛད་ཅིང་། ཟླ་བ་ཡང་ཞག་སོང་བས་འཛད་ལ་ཞག་གུང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་སོང་བས་འཛད་དོ། །དེ་དག་གུང་སྔ་དྲོ་ལ་
སོགས་པ་སོང་བས་འཛད་པས་ན་ཆེའི་སྒྲི་ཆད་ནི་ཉུང་ལ། དེ་ལ་འང་སྔར་དུ་མ་ཞིག་ཟད་སྔར་ཞིང་ཆེ་ལྟག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སྐྱད་ཅིག་གུང་མེད་པར་འབྲིད་བྱེད་ཉིན་མཚན་གུན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་
སྔོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཆེ་འདི་རྟག་དུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོན་པ་འང་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དུ་མའི་སྟོན་ས་བསམ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐགས་འཐག་པ་ན་ལན་རེ་ལ་སྐྱོན་
ཉག་མ་རེ་ལས་མི་འགོ་ཡང་སྐྱར་དུ་བཏགས་ཟིན་ནས་འོང་བ་དང་། ལྷག་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱ་རྣམས་གསོད་པའི་ཕྱིར་འབྲིད་པ་ན། གོམ་པ་རེ་རེ་སྟོས་པས་འཆི་བ་ལ་ཐེ་ཉེར་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་གྲུང་དྲག་པོའི་རྒྱན་འགོ་བའམ་རི་གཟར་གྱི་ཁ་
ནས་རྒྱ་འབབ་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་སྐྱར་དུ་ཟད་ནས་འགོ་བ་དང་། ལྷག་ས་རྗེས་དབྱག་པ་བཟུང་ནས་ལྷག་ས་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་རང་གི་གནས་སུ་སྒྲེལ་བ་ལྟར། ན་བ་དང་རྒྱ་བས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བདག་གི་དུང་དུ་འབྲིད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་

༡༡། །སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚེམས་ལས། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་བརྒྱུད་ས་པ་ལ། །སྒྲུབ་ནི་གང་དང་གང་བཅུག་པའི། །སྒྲུབ་གྱིས་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ངེས་པར་བསང་པ་དག །
 གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བས། །བསང་པའི་དུང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁུ་སྤྱང་དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱན། །ལྟོག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ཆེ་འགོ་བ། །སྤྱར་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དཀའ་བ་ཉིད་
 དང་ཐུང་བ་དང་། །དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལྟན་པ་དག །སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་འཛིག་འགྱུར་ཏེ། །ཁུ་ལ་དཔྱུ་གུས་བྱིས་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་སྤྱགས་རྩི་དཔྱུག་ཐོགས་གྱིས། །སྤྱགས་རྣམས་གནས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ན་དང་རྒྱ་བ་ཡིས། །མི་རྣམས་
 འཆི་བདག་དུང་དུ་སྟེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཇི་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཁུ་འགྲམ་དུ་བྱོན་ནས་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ་ཁུ་ཕྱི་ལི་ལི་འགོ་བ་འདི་ག་བདེ་གསུང་ནས་སྒོམ་སྒྲོ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །
 འགོ་བའི་སྟེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཆུངས། །འགོ་བའི་ཆེ་འགོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཁུ་ལྟ་བུར་སྤྱར་མགོགས་འགོ། །ཞེས་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་བསམས་པའི་འཕྲིག་ཚུང་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིའི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་རྟག་པ་མི་སྟོན་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དུ་མ་ལ་སྤྱར་ནས་བསམ། །ཡང་ཡང་བསམས་ན་ངེས་པ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་ལ་མ་བྱུང་བྱས་པས་མི་ཕན་ཏེ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། །བསམས་པས་མ་བྱུང་བེར་ཏེ་བྱེད་

གྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡང་ཡང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་གིན་འདུག་ན་བརྟུན་མ་ཟེར་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཆོའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་བཅོམ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད་དེའི་བར་རྣམས་སུ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉིལ་
 གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆོ་བྱི་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པས། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཏུ་ཁ་བལྟས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་གྱི་གསོན་པའང་ན་བ་དང་ག་བའི་ཕོ་ཉ་
 བས་བྲིད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གསོན་པའི་སྐབས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྟོད་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དྲག་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོ་ནས་ལྷུང་བའི་ཆོ། ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་བར་སྐྱང་ལ་འགྲོ་
 བའི་སྐབས་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལས། མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྩམས་ནས་དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན། །འགྲོས་
 བཤོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། རི་བོ་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོའི་སྟེང་ནས་ས་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞིག་པར་གྱུར་ཆེ་ཅི་འདི་བར་སྐྱང་ལ་ནི་བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་རམ། །སྐྱེས་
 ནས་བརྩམས་ཏེ་འཆི་བ་ཉིད་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྒྱག་པ་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བར་སྐབས་གང་དུ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལྟར་དུ་འཆི་བར་ངས་པ་བསྟན་ནོ། །གསོན་པའི་ཆོ་ལ་ཡང་ཆོས་བྱ་

༡༡། །བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། སྒར་བཤད་པའི་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་སྤྱབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ལོང་ཡོད་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དོན་མེད་དུ་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྒར་འདས་འདུག་པ་དང་སྟག་མ་ལའང་གཉིད་ཀྱིས་སྤྱེད་འདའ་ཞིང་།
 གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། ལང་ཆོ་ཡོལ་ནས་ཀླས་པའི་གནས་སྤྱབས་སུ་སྤྱེབས་ནས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཆོས་སྤྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་མཐུ་མེད་པས་ཆོས་
 སྤྱེད་པའི་སྤྱབས་ནི་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་དེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱེད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཁེབས་སོ། །ལོ་བཅུ་ནི་བྱིས་པའོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ཀླས་པ་སྟེ། བྱ་དན་དང་སྟེ་སྟག་མ་འདོན་པ་དང་སྟག་བསྐལ་བ་དང་ཡོད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་མ་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅད། ལུས་ལས་སྤྱང་བའི་ནད་རྣམ་པ་དུ་མ་བརྒྱ་ཤྱག་དུ་མས་ཀྱང་བཅད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་མི་རྣམས་ཆོ་ནི་མཆོག་ཏུ་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་
 དང་པོ་བྱིས་པ་ཐ་མ་ཀླས་པས་དོན་མེད་བྱེད། །གཉིད་དང་ནད་སོགས་དག་གོས་དེ་དུས་མེད་པར་ཀུན་ནས་རེ་བ་འཛོམས། །བདེ་བར་གནས་པའི་མི་ནང་འགྲོ་བའི་ཆོ་ནི་སྟག་མ་ཇི་ཙམ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
 ལོ་དུག་ཅུ་ལ་ལྟོ་རྒྱབ་དང་གཉིད་དང་ན་ཆོས་བཅད་པའི་བཤོལ་ན་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལོ་ལྷ་ཡང་མེད་གསུང་ངོ་། །དེ་སྟར་ན་ཆོ་འདིའི་སྟན་ཆོག་མ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལམ་སྟན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སང་ནས་དྲན་པ་སྟར་འཆི་བའི་དུས་སུ་དྲན་པའི་

ཡེ་

ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དག་ནི་དག་ག་ཏུ་མེད་པར་ངེས་པར་འོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་བསྐྱུ་བྱིད་ལ་དག་འབར་བུ་སྒྲམ་དུ་བསམས་ཏེ་ཆོས་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་བཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྒྲེས་རབས་ལས། གྱེ་མའོ་འཛིག་རྟེན་ཉོན་
 མོངས་དག། གནས་པ་མི་བརྟན་དག་འཁོར་ལྱུང་། ཀྱུ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། སྒྲེ་བོ་འཛིག་ས་པ་མེད་པ་དོ་མཆར་གྱེ། ལམ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་གྱིས་
 བཀག། དྲོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དག་འཁོར་སྒྱུད། བ་དང་རྒྱ་དང་འཆི་བའི་གནོད་བྱེད་དག། མཐུ་ཆེན་དག་ག་ཏུ་མི་རྒྱས་ཡོད་བཞིན་ལ། འཛིག་རྟེན་མ་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགྲོ་ན། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དག་འབར་སེམས། ཞེས་
 དང་། ཀུ་ནི་ཀའི་སྤྲིངས་ཡིག་ལས་གྱུང་། འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཅན། སྒྲེས་རྩ་ལ་དོན་མེད་གསོད་འགྱུར་བ། གསོད་པ་མཛོན་དུ་འོང་བཞིན་དུ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་རྒྱུད་སྒྱུད། དེའི་སྤྲད་དཔའ་ཆེན་བཟོད་མེད་དེས། མདའ་ནི་མི་
 བཟད་འཆོར་མེད་པ། དེ་ནི་ཇི་སྤྲིད་མ་འཕངས་པ། དེ་སྤྲིད་རང་གི་དོན་ལ་འབོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། དེ་རིང་ཕན་ཆད་བརྒྱ་ཆུན་ཆད་ལ་འཆི་བ་འོང་བར་ངེས་ཤིང་། དེའི་བར་གྱི་ཞག་
 གང་ལ་འོང་མ་ངེས་པས་དེ་རིང་ལྟ་བུ་ལ་འཆི་མི་འཆི་གང་དུ་འང་ཐག་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོས་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་བ་སྒྲེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཆི་སྒྲམ་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མི་འཆི་སྒྲམ་པ་སྒྲོས་མི་འཆི་བའི་

ལྟུང་

༡༡། །ཕྱོགས་བཟུང་ན་ཆེ་འདིར་སྟོད་པའི་གྲ་བས་བྱེད་བྱེད་ནས་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་གྲ་བས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་གིས་བཟུང་ནས་ཐུང་ན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་བའི་གྲ་བས་བྱས་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པས་མ་གྱི་ན་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལེགས་ལ། གི་ན་ནི་བྱེད་པར་དུ་འང་དེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་ལ་གཞོད་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པའི་དག་ཆེན་པོ་ཞིག་དུས་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་འོང་བར་ནི་ཐག་ཆོད་ལ། ཞག་གང་ལ་འོང་མི་ཤེས་ན་ཞག་རེ་རེ་ནས་དེའི་ཟོན་བྱ་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞག་རེ་རེ་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྒྲུལ་པའམ་ཐ་ན་དེ་རིང་ཕལ་ཆེར་འཆི་སྒྲུལ་པ་བྱུང་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྟོད་གྲ་བས་མི་བྱེད་ལ། བསམ་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་འཛིག་རྟེན་འདིར་སྟོད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་གྲ་བས་བྱེད་གྱི། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱད་སྒྲུལ་ན་དེའི་སྟོད་གྲ་བས་བྱེད་པ་དང་། དེར་མི་སྟོད་པར་གཞན་དུ་འགྲོ་སྒྲུལ་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གྲ་བས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ནས་འཆི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། འཛམ་གྱ་གླིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྒྲུལ་སྒྲུལ་པའི་ཆེ་ནི་ངེས་གྱི། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་ཆེ་ཆོད་བྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་ན་འང་ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་མང་ལ། འཛམ་གྱ་གླིང་པའི་ཆེ་ནི་གིན་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའང་བྱུང་ལ། ད་གཞོད་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ད་

༡༣། །ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོན་པ་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྱུར་པ་ན་ནད་བསྐྱེད་དེ་
 སྟོག་འསྟོག་པས་གཞོན་པ་དེ་དག་ནི་རང་དང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པས་ལུས་སྟོག་ལ་ཡོད་བརྟན་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདས་ཆེན་ལས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྟོག་འདི་རྟག་ཏུ་དྲག་སྤང་བ་ཏུ་མས་བསྐྱོར་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་གི་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། འཆི་བདག་རྒྱེན་གྱི་ནད་གནས་པ། རྒྱུད་དམར་ནད་འདུག་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། ཆེ་ནི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཁུ་ཡི་
 ཁུ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་རྒྱབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་གིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རུས་པ་མེད་པས་འབྱུང་གུན་ལ། །ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྱུར་ཏེ། །འགལ་བ་
 རྣམས་ལ་བདེ་འོ་ཞེས། །རྣམ་པ་གུན་ཏུ་འང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོགས་མ་ལྷ་ཤིན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་བཟང་པོ་མཐུ་ཆེན་བསགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། །ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོན་རྣམས་
 ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་ནད་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་། །ལོངས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བར་ཁུ་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་མཐུ་བྱི་བས་བདེ་བར་འཇུ་དགའ་ཞིང་ཁུ་བས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པ་ཆུང་བ་དང་། །ཆོགས་གི་

ཏུ་བྱེད་པ་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

བསགས་ཀྱི་བ་ཁྱུང་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བཟུངས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐུ་ཁྱུང་བར་སོང་ནས་ཆེ་བསྐྱིང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །གསོན་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་འཆི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་བཟའ་བཏུང་དང་གནས་
ཁང་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཆོལ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་ཉ་ཅང་མངས་པ་དང་ཉ་ཅང་ཉུངས་པ་དང་མི་འབྲོད་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། གནས་ཁང་རྒྱུ་བ་དང་མཛའ་བོས་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་
འགྱུར་བས་ན་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་སོང་བའི་གསོན་པའི་རྒྱུ་མི་སྤྱང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། གསོན་པའི་རྒྱུ་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་མང་བ་
སྟེ། གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་བ་དེ་ཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཁྱུང་བས་ན་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། ལུས་ཁྱུང་དབུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཁྱུང་བས་ན་གཞོད་
པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཆེར་མ་བྱུག་པ་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་ལ་སྤྱད་བཏགས་ནས་ཀྱང་སྒྲོག་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ན། འཆི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །
འབར་བས་བསྐྱེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཁྱུང་མི་ལྟ་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་ལུས་སྒྲོག་ནམ་འཛོམས་ངེས་པ་མི་སྤྱང་བས།

༡༡། །ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། །ཀུན་གྱི་ཀའི་སྤྲིངས་ཡིག་ལས། །འཆི་བདག་སྤྲུང་དང་མི་བཤེས་པ། །སྟོ་བུར་དག་ཏུ་འབབ་འགྱུར་བས། །སང་དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞིས་པར། །དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་བསྐྱར་ཏེ་མཛོད། །འདི་སང་དེང་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །ནམ་ཞིག་བྱོད་ནི་མེད་འགྱུར་བའི། །སང་དེ་གཞོན་མི་བྱ་བར་འོང་། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་ཇ་ག་ཏ་མི་ཏ་ཨ་ནན་ཏས་ཀྱང་། ས་བདག་ཇི་
 །ལྟར་གཡར་པོའི་ལུས། །ནད་མེད་རྒྱད་མེད་བདེར་གནས་པ། །དེ་ཉིད་ཆེན་སྒྲིང་པོ་སྤང་། །ན་འཆི་རྒྱད་པས་འཛིགས་མེད་བགྱི། །གང་ཆེན་རྒྱས་རྒྱད་སོགས་ན། །དེ་ཡང་དེ་ཆེ་ཅི་བགྱིར་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅུ་བ་གསུམ་ལས་
 །ཀྱང་གལ་ཆེ་ཤོས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམས་ནས་སྟོ་སྟོ་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་གསུམ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་
 །བར་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཆེ་གཉེན་ནམ་བཤེས་ཇི་ལྟར་བརྩེ་ཞིང་གཏུང་བ་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་ས་མེད། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་ཕྱན་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་འབྱེར་དུ་མེད་དེ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ག་
 །རུས་ཀྱང་འདོར་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། །བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་ནས་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་། དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྟམ་དུ་བསམས་ལ།

༡༡། །དེ་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་ལུ་ཆོག་མཆོད་དཀའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱི་བཙུམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དཀའ་སེ་བྱུང་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། བོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། རེད་གྱི་སྒྲུང་
སེལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུམ་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ་ཉེ་འབྲེལ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་འི་སྒྲུང་བ་ཀྱན་བསལ་ནས་རང་གཅིག་ལུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱུང་གྱིས་འགོ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྒྲུམ་ནས་ཆེ་འདི་ལ་མ་
ཆགས་པ་ཞིག་གཏོང་འོང་། འདི་སྒོ་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། དོལ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཞར་ལ་ཆོག་ས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་། ལྷ་དང་སྒྲུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རུས་ཤིང་དང་
བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན། ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྒྲུམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོན་མི་སྒྲོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཀ་མ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོ་བར་ཞུས་ཅོན་སྒྲུམ་སྒྲོར་སྒྲུང་། འཕྲོན་ས་ཞུས་ཅོན་འཕྲོ་ཡེ་མ་ཐོད་པ་
ཞེས་གསུང་ལོ། དེ་ལྟར་ན་སྒོས་སྒྲོགས་ན་སྒྲུར་བཤད་པ་བཞིན་བསྒྲུམ་ཞིང་། མ་སྒྲོགས་ན་རྩ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཚན་དགུ་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པ་རེ་བཟུང་ལ། གསོད་སར་འཁྲིད་པ་ལ་རྒྱན་བཏགས་པ་ལྟར་ཆེ་འདི་འི་བྱ་བ་རྣམས་ལས་ཡིད་མ་ལོག་གི་
བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །བཤེས་གཉན་བསྐྱེན་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགོལ་དང་བཅས་པ་ག་ན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུངས་ན་རྒྱལ་

ཐུ་མུ་མུ་

བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྒྲག་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་དུ་འཆི་བར་ནི་ངེས་པས་ཆེ་འདིར་ནི་བསྐྱད་
ལོང་མེད་ལ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་སྤང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ས་མེད་པས་བདེ་འགྲོ་འམ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ནི་མེད་པས་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་ངན་འགྲོའི་སྒྲག་བསྐྱེད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །
དཔུལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། །བཀྱིས་སྒྲོམ་དག་གིས་རིང་བ་ཡི། །ཡི་དྲགས་དག་གྱང་དྲན་པར་བྱ། །མྱོངས་པའི་སྒྲག་བསྐྱེད་རབ་མང་བའི། །བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དྲན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱ་རྣམ་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། །ཐོབ་དཀའ་འཇམ་གྱིང་མི་ཡི་
ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱ། །རབ་ཏུ་བསྐྱིམས་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་བ་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོའི་སྒྲག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་ནི་གིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྒྲག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོར་ལྟར་
བའི་ཚུལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་པ་བསྐྱོག་པ་དང་། སྒྲག་བསྐྱེད་དེ་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྒྲིག་ལྟར་ལ་ཆེས་གིན་ཏུ་འཇོམ་པ་དང་། སྒྲག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ་དེ་ཡང་དགོ་བའི་འབྲས་

༡༡། །བུར་མཐོང་ནས་དག་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་ལ་ཡང་སྤྲོད་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉིར་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་ནས་སྐྱབས་འགོ་བུགས་
 དུག་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྒོམ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་འདུག་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་བྱོད་བརྟན་པར་མཐོས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྤྲོ་
 བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྲོད་རྗེ་སྐྱེ། །སྤིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དག་ལ་དགའ། །ཞེས་དང་། བདག་ནི་འཛིགས་པས་རྣམ་སྐྱག་ནས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་
 རྣམས་སྤྲོད་འདུག་ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་མོད། །འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགོ་
 དང་། ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་དང་། གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་དཔག་ཆད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་
 ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆེད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཡང་སོས་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་རིམ་གྱིས་

འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འབྱེལ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་པའི་སྒྲུ་འབྲུང་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་སྒྲུར་ལྷ་མོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲུག་བསྐལ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐིག་ནག་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེར་སྒྲེས་པ་རྣམས་དཔྱལ་སྒྲུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བཞིའམ་བྱུང་བརྒྱད་དམ་ཆར་གསེ་བ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོག་ས་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོས་བཅལ་ནས་ཐིག་ཇི་ལྷ་མོ་བཏབ་པ་དེ་ལྷ་མོ་
 མཆོན་གྱིས་གཤེག་ཅིང་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱུས་འཛོམས་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་འཆོག་ས་པའི་ཆོ་དཔྱལ་སྒྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་ས་ཀྱི་རི་རའི་གདོང་པ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ཏུ་འཆང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆིར་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་སྒྲུང་རབ་ཏུ་འབབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་དང་རྟ་དང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་སེང་གེ་དང་སྒྲུག་གི་གདོང་པ་ལྷ་བྱས་ཀྱང་འཆིར་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་
 འདུས་པ་ན་ལྷག་ས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བྱུར་ཤིང་འཆིར་བ་བཞིན་དུ་འཆིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་འདུས་པ་ན་སྒྲེང་ནས་ལྷག་ས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་རྣམས་ལྷག་ས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གཅོད་པ་དང་འབྱེད་པ་དང་བརྟུང་བ་དང་དཔྱལ་
 བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཆོ་ཡང་ཁྲག་གི་སྒྲུང་རབ་ཏུ་འབབ་བོ། །དུ་འབོད་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཆོལ་ཞིང་ལྷག་ས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཁྲག་ས་པ་དང་མེ་ཀྱན་ཏུ་འབར་བས་སྒྲེག་པར་བྱེད་དོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ན་

༡༡། ཁྱི། སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་ཡོད་དོ། ཆ་བ་ན་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དཔྱལ་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཆད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཞིང་འབར་བའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བསྒྲེལ་ཏེ་ཉ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་ཕྱག་སྒྲེ་སྒྲེ་བོར་འབྱེན་པ་དང་ཁ་དང་མིག་དང་སྒྲ་དང་རྩ་བའི་བྱ་ག་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྒྲུའི་ཁྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྷེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ས་
 གཞི་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྤྱབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་ཆ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་བརྟུང་ཞིང་དཔྱལ་བར་བྱེད་དོ། རབ་ཏུ་ཆ་བ་ན་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བཅུག་ནས་རྩེ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་
 ཕྱག་པ་གཉིས་དང་དབུས་མ་སྒྲེ་བོ་ནས་འབྱེན་ནོ། རྟེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་སུ་མེ་ལྷེ་འབར་བ་འབྱུང་དོ། ལྷགས་སྒྲེ་བས་པ་ཆ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་དཀྱི་བ་དང་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བྱེད་བསྒྲེལ་བས་
 གང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྒྲེ་འཕྱགས་སུ་བཅུག་ནས་བསྒྲེལ་བ་ན་སྟེང་འོག་དང་ཐད་ཀ་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། རྟེ་འོ་ཆེ་པགས་པ་དང་ཤ་བྲག་རྣམས་ཞིག་ནས་ཀོང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཆེ་ཡང་ཕྱིར་སྤྱང་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་འབྲེམ་
 མོ། རྟེ་ནས་པགས་པ་དང་ཤ་བྲག་སྒྲེས་པ་དང་ཡང་ནང་དུ་འཕྱག་གོ། ལྷག་མ་གཞན་ནི་ཆ་བ་དང་འདྲའོ། མནར་མེད་ན་ནི། ཤར་བྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་མཆེད་པ་ལས། མེ་འབར་བའི་ཕྱགས་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

འོངས་ཏེ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱས་པ་དང་རུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཤེག་ནས་རྒྱང་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་དེ། མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བྱབ་པར་འདུག་གོ། བྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་
དང་འདྲ་སྟེ་བྱོགས་བཞི་ནས་མེ་འོངས་པ་དེར་འདྲེས་པས་སྒྲུག་བསྐྲུལ་སྟོང་བ་བར་མ་ཆད་པས་ཉམ་ཐག་པའི་སྒྲིད་འབྱེན་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཅུ་མོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མ་རབ་དུ་འབར་བ་དག་འབྲབ་དུ་
འདུག་གོ། ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་འདུག་པ་དང་། ཡང་ཁ་ནས་ལྷེ་ལྷུང་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ལུར་པ་བརྒྱས་བརྒྱངས་ནས་སྒྲིང་གི་གོ་བ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐང་བཅད་དེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁུམ་མེད་པར་
བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འབྱེད་སྒྲིད་ཀྱིས་ཁ་ལྷེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འདུག་པ་དང་བངས་བསྐྱོལ་བ་ཁར་སྒྲུགས་ནས་ཁ་དང་སྒྲོག་མ་དང་རྒྱུ་མ་རྣམས་ཆེག་ནས་རོ་སྒྲིད་ནས་འབྱུང་ངོ། །
ལྷག་མ་གཞན་ནི་རབ་དུ་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གཞོད་པ་རགས་པ་ཅུ་མོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཡང་གཞོད་པ་མང་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། ཅི་ཅུ་ན་གནས་པའི་གནས་ཀྱི་ཆད་དང་སྒྲུག་བསྐྲུལ་དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ནས་ཇི་ལྟར་
གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་པའོ། །སྒྲུག་བསྐྲུལ་དེ་རྣམས་ཡུན་ཅི་ཅུ་མ་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྲུལ་གིན་དུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྟོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྤྱིང་མི་དག་དེ་བཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱིང་སྤྱིག་

༡༡། །དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དེ་རྣམས་སྦྱང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཞག་གཅིག་ །དེ་སྤྱི་ལྔ་ལ་རྒྱ་
 བ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་གཅིག་དང་དེ་སྤྱི་ལྔ་ལ་རྒྱ་བ་དང་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་དམུལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དང་སྦྱང་དུག་བརྒྱ་ནི་སྤྱི་ལྔ་ལྔ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འབྲལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆེ་ཆད་ནི་ལྟའི་ལོ་སྦྱང་དང་ཉིས་སྦྱང་དང་བཞི་སྦྱང་དང་
 བརྒྱ་སྦྱང་དང་བྲི་དུག་སྦྱང་བྱུང་བོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཐིག་ནག་ནས་ཆ་བའི་བར་གྱི་ཞག་རེ་རེར་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྦྱང་ནས་བྲི་དུག་སྦྱང་གི་བར་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྟའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །འདོད་པའི་ལྟ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །རབ་དུ་ཆ་བྱེད་མནར་མེད་
 ནི། །བར་གྱི་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཉེ་ལོར་བ་ནི། དམུལ་བ་བརྒྱ་དེ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩ་གཏོང་ས་བཞི་བཞི་དང་སྒྲོ་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་བྱི་རོལ་དུ་ནི་ལྟགས་ཀྱི་ར་བས་བསྒྲོར་ཞིང་ར་བ་

དེ་ལ་འད་སྒོ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །སྒོ་དེ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། མེ་མུར་གྱི་འོབས་དང་། རོ་མུགས་གྱི་འདམ་མམ་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནམ་པ་དང་། སྤྱ་གྱིའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུ་ལྷང་རབ་མེད་དོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་ནི། མེ་མུར་ཕུས་ནུབ་ཅུམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཛོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་རྒྱང་པ་བཞག་པའི་ཆེ་བགས་པ་དང་ཤ་བྲག་ཀུན་འཛིག་ལ། བཏེག་པའི་ཆེ་དེ་དག་སྤྱར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་
 ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནམ་པ་ཡོད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གནས་འཛོལ་བ་དག་གིས་བརྒྱལ་བ་དང་དེར་འགྲེལ་ནས་མགོ་མན་ཆད་བྱིང་སྟེ་འདུག་གོ། །འདམ་དེ་ན་འབྱུ་མཆུ་རྩོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་བགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱས་པ་དང་
 རུས་པ་རྣམས་འབྲིགས་ཤིང་རྒྱང་ལ་གཏུགས་ནས་འདུ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདམ་དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་སྤྱ་གྱིའི་སོ་གཏམས་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཛོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་རྒྱང་པ་བཞག་ན་ནི་བགས་པ་དང་
 ཤ་དང་བྲག་ཀུན་གཅོད་ལ་བཏེག་ན་དེ་དག་སྤྱར་སྒྲེ་འོ། །དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཆེལ་རལ་གྱི་ལོ་མ་ཅན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཛོལ་བ་དེ་དག་དེར་སོང་སྟེ་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཁོད་པ་ན་ཤིང་ལས་རལ་གྱི་ལྷགས་ཏེ།
 དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འབྲིགས་ཤིང་རྣམ་པར་གཤེག་གོ། །དེ་དག་དེར་འགྲེལ་བ་ན་བྱི་སྟེ་བོ་དག་འོངས་ནས་རྒྱབ་བཤུལ་ནས་འཐོག་ཅིང་ཟེའོ། །དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ལྷགས་གྱི་ཤིང་ཤལ་མ་ལའི་ཆེལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་

༡༡། །གནས་འཆོལ་བ་དེ་དག་དེར་སོང་བ་དང་དེ་ལ་འཛིག་ཏུ་འཇུག་སྟེ་འཛིག་ས་པའི་ཆེ་ནི་ཆེར་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་ལ། འབབ་པའི་ཆེ་ནི་ཁ་གཉེན་དུ་བལྟ་བ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱལ་ས་འཕྲིག་ས་ཤིང་ག་ཤེག་པར་བྱེད་
 ཏོ། །དེ་ན་ཁ་ཐུག་ས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེས་ཐུག་པའམ་མགོ་པོ་ལ་བསྐྱད་ནས་མིག་འབྲས་འཐོག་ཅིང་བཟོ། །དེ་དག་ནི་མཆོན་ཆའི་གཞོན་པ་འབབ་པར་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱེད། །བཞི་པ་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཆུ་
 གྲུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། དེར་སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དེ་དག་ལྟར་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཆོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཟངས་ཆུས་བཀའ་བ་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་བའི་ནང་དུ་སྤོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུག་ས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་གྲུང་དེའི་འབྲུམ་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་ལག་ན་དཔྱུག་པ་དང་མཆིལ་པ་དང་རྒྱ་བཟུང་བ་དག་བསྐྱད་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་དུ་ཡང་མི་སྟེར་ལ། མཆིལ་པའམ་རྒྱས་ཕྱིར་ཐུང་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་
 འདོད་ཅེས་འདྲིའོ། །དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་གིས་ཅང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཀྲེས་སོ་སྐོམ་མོ་བཟེར་བ་ན་ཐུག་ས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་བཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་ལྷག་ས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སའི་དངོས་གཞི་
 ལྟར་བཞོན་པ་སྟེ། ཉེ་ལའོར་བ་དང་ཉེ་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆད་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཇི་སྟོན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཕྱིང་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་བཟད་པ་དེ་སྟོན་དུ་གཞི་དེ་དག་ལས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཉམས་སུ་བྱེད་

རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིག་སྐད་ཀྱི་

༡༡། །ནས་ཞག་དང་ཆུ་མེར་རྒྱ་བཅས་འཛམ་ །ཀོས་ཐག་སོ་འཐམས་སྒྲ་དང་སྒྲ་རྒྱུ་མས་གཡེངས་གྲུར་པ། །མིག་དང་རྩ་བ་སྒྲིག་མ་གཞོན་པས་ཀུན་གཟིར་ཞིང་། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བར་དག་རབ་དུ་སྒྲོང་གྲུར་ནས། །གང་བའི་དཔུལ་བར་
 །གནས་ཤིང་ཤིན་དུ་འོ་དོད་འབོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡུན་རི་ཙམ་དུ་སྒྲིག་བསྐྱེད་དེ་དག་སྒྲོང་བ་ནི། །རི་སྒྲོང་ལས་ངན་པ་དེ་དག་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲེ། །དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞིར་ནི། །གང་བའི་དཔུལ་བར་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཆེའི་ཆོད་
 །ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་ལས་སྒྲི་མ་སྒྲི་མ་སྒྲེད་སྒྲེད་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། །མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དངས་པ་ལས། །དག་སྒྲོང་དག །དཔེར་ན་འདི་ན་ཡུལ་མ་ག་རྩའི་ཏིལ་གྱི་སྒྲུང་ཁལ་བརྒྱད་
 །ཅུ་པ་ཞིག་ཏིལ་དག་གིས་བྱུར་བྱུར་བཀའ་སྒྲེ། །དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཏིལ་རེ་རེ་བོར་ན། །དག་སྒྲོང་དག །རིམ་པ་དེས་ན་ཡུལ་མ་ག་རྩའི་ཏིལ་གྱི་སྒྲུང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་
 །ལྟར་གྱི། །ཆུ་བྱར་ཅན་དུ་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྒྲུའོ། །དག་སྒྲོང་དག །ཆུ་བྱར་ཅན་ཉི་ཤུ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བྱར་རྩོལ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། །ཆུས་པར་ནི་ཡང་དག་སྒྲོང་དག །པདྨ་
 །ལྟར་གས་པ་ཉི་ཤུ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཆེ་དེ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲོང་དོ། །ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ནི། །ཆོད་པུལ་དང་གང་དཔུལ་གྱི་ཉི་འཁོར་ན་ཡོད་ལ། །མིའི་ཡུལ་ན་ཡང་ཡོད་པར་སའི་

དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གཞི་ལས་མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ན་གནས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དགོ་འདུན་སྤངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མངོན་པར་གྱུ་བ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་ནི་མང་པོ་འཕམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་མངོན་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་དུ་
 མ་ཡོད་དོ། །གནས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། རུ་བོ་དང་རི་དང་མུ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དག་དང་འོག་ན་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་མང་པོ་
 གསོག་ལ། ལྷར་བསགས་པ་ཡང་ད་དུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། ཡིད་བདེ་བར་སྡོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ནས་འཛིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་བར་ན་ནི་དབུགས་གྲ་གྲུ་འགྲུ་བ་འཆད་པ་ཅམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། སྟོག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཅམ་ཞིག་གི། དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྟོག་བསྐྱེལ་
 གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་མང་དུ། །མི་འཛིགས་གང་ལགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དེ་དང་བསྐྱགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟང་པའི། །རྣམ་

དུ་ལྟོ

༡༡། །སྒྲིན་ཉམས་སུ་སྒྲིང་རྣམས་སྒྲིས་ཅི་འཆ་ལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ནང་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་དཀའ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་དེ། ཉིན་གཅིག་ལ་མདུང་
རྩོན་སུམ་བརྒྱས་བར་མ་ཆད་དུ་བཏབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས། དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁུང་དུ་ལའང་ཆ་ཅམ་དུ་ཡང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱལ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མནར་མེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེས་ཆེ་སྟེ། དཔེས་སྤྲིངས་ལས། བདེ་བ་ཀྱན་
གྱི་ནང་ན་སྟེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རབ་མི་བཟད། །འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དག་བཏབ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁུང་དུ་ལའང་། །འོ་ལ་ཡང་མི་དབྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྒྲོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྒྲོད་
ཁུང་དུས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱེས་བུའི་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགའི་འབྲས་འདི་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཉེས་སྒྲོད་ཁྱོད་གྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་དུལ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་གྱི་རྩ་ལ་
གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་ཁུང་བ་རྣམས་གསོད་པ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་བརྟེན་

པ་དང་གཞོན་པ་བྱེད་ལ། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། རུད་འགྲོ་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་ཕ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། རུད་འགྲོའི་སྤྱོད་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགོ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །
གཅིག་ལ་གཅིག་ཟེ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་རུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱི་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྤྱོད་དང་། གཉིས་པས་བྱེད་པར་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བསྟན་ཏོ། །བརྟེན་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་བཀོལ་བ་དང་སྤྱོད་བྱུག་པ་སོགས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ནི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དབང་རུ་
མཛོད་དོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟེ་ཞེས་པ་ནི་རུད་འགྲོ་རིགས་མཐུན་གྱི་གཞོན་པའི་དབང་རུ་མཛོད་པ་སྟེ། ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་ནི་མུང་འདས་འཐོབ་པའི་དགོ་བའོ། །དེ་སྤངས་པས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་རུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །
རྟོག་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་ནས་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་ལྷ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རུ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་བོད་བྱ་དང་སྤྱང་པོ་ཆེ་དང་སྤྱང་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་བཤེས་སྤྱིངས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ལུན་པ་དང་

༡༡། །ཆུར་སྒྲེས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་འཆི་བ་དང་ཁུར་ལྷི་བས་ངལ་བ་དང་མྱོ་བ་དང་སྒྲུ་འདྲེག་པ་དང་བདེའ་བ་དང་གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ། གསོད་པ་དང་བགྲེས་སྒྲོམ་དང་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་
 རྩོན་པས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་གཙེ་བས་དེ་དག་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཛིགས་ཡེ་རེ་བས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སྒྲོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆོའི་ཆད་ནི། མཛོད་ལས། དུད་འགྲོ་རྣམས། །མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་ཆོ་རིང་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཙམ་བྱུང་ཅིང་བྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་བསམ་པ་ནི། སེར་སྒྲུགས་ཆེར་བསྐྱེན་པ་རྣམས་ཡི་དྲགས་སྒྲུ་སྒྲེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པ་པགས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱན་བསྐལ་པས་
 བ་སྒྲོང་དུ་མ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་གདོང་སྒྲས་ཁེབས་པ་ཁ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པས་ཤིང་ལྷེས་བསྒྲུག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། ཟས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱི་འོ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། དེ་དག་ཚུ་མིག་དང་མཆོ་དང་མཆོའུ་རྣམས་སྒྲུ་རྒྱ་བ་ན། དེར་སེམས་ཅན་རལ་གྱི་དང་མདུང་
 དང་མདུང་བྱུང་བ་བྱུང་བ་དག་གིས་ཚུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་ཡང་རྣག་ཁྱེད་ཏུ་མཐོང་ནས་འབྱུང་བར་མི་འདོད་པའོ། །ཟས་སྒྲོམ་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་འབར་བ་དང་ལྷ་བ་
 ཅན་དང་གསུམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་པར་རང་གིས་ཟས་སྒྲོམ་རྟེན་དུ་བྱེན་ཀྱང་བཟའ་བ་དུང་མི་བྱས་པའོ། །ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལྷེའི་ཕྱིང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཟོས་པ་དང་འབྱུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་

རྩོད་པ་

ནས་འཆིག་པར་འགྱུར་ལ། ལྷན་ལྷན་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། བཤང་གཅི་ཟ་ཞིང་འབྲུང་བ་མི་གཙང་ཞིང་མནམ་ལ་དྲི་ང་བ་དང་གཞོད་པ་དང་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཙམ་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱ་བར་རུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་ལས་བཅད་ཅིང་ཟ་ལ་གཙང་
 མ་དང་བཟང་པོའི་བཟའ་བཏུང་ལ་སྦྱོད་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཤིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་
 ལྷ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་དེ་ལས་འབྲེས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྒྲོམ་གྲང་
 རྩོད་ལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉིན། །མི་གཙང་གི་ནར་བོར་བ་རུང་བད་ཀྱང་། །འཆལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །
 ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་མཆན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །བས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་འཆལ། །དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྣག་དང་ཕྱི་ས་དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་
 གཙང་བ་ཡང་མི་རྟོད་དེ། །ཕན་ཚུན་གདོད་དུ་འཆོག་ཅིང་མགྱིན་པ་ནས། །ལྷ་བ་བྱུང་བ་སྦྱིན་པའི་རྣག་ལ་འཆལ། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་གའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བ་འང་ཆལ་དགུན་ནི་ཉི་མ་འང་གྲང་། །ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་

༡༡། །གིས། །བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཡང་སྒྲེམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་ནི་སྤྱི་དང་ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་བྱུང་པར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསྐལ་ནོ། །ངལ་བ་ནི་ཟས་གྱི་ཕྱིར་རྒྱག་པའོ། །འཛིགས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་རལ་གྱི་
 དང་གཏུན་ཤིང་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་འཛིགས་པའོ། །གྱི་ནར་བོར་བ་ནི་ཅི་བདེར་བོར་བའོ། །མཚན་ཞིང་ནི་མཚན་མོའི་ཆོ་ཁ་ནས་མེ་འབར་བའོ། །འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེད་པ་ནི་ཟས་གང་ཁར་འབར་བར་བྱེད་པ་འཆལ་
 བ་སྟེ་ཟ་བའོ། །མིག་གཏུག་པའི་དུག་གིས་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཞིམ་པོ་བསིལ་བའི་ཀྱང་ཡང་སྒྲེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི། མེ་འབར་བ་འབྲིགས་པའི་མདག་མས་གང་བར་སྤང་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རྣག་གི་ཀྱང་སྤོན་བུ་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་
 གང་བ་འབབ་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲིངས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་བཟད་སྒྲོམ་པས་རྒྱུང་ནས་རྒྱུང་བྱི་མེད་པ། །མཐོང་ནས་བཏུང་བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྒྲུབ་ཤིང་ཉ་ལྟེ་བས་ཆོགས་དང་རྣག་བསུངས་འདྲིས་པ་དང་། །
 འདམ་རྩལ་བྲག་དང་ཕྱི་སས་གང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དུས་རྒྱབས་རྒྱུང་ལངས་རྒྱ་འཐོར་རི་རྩེ་བསིལ་གྱུར་ཅིང་། །ཅན་རྩལ་པ་སྟོ་འབྱུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ནགས་བསྐྱེགས་མེ་ལྟོ་རྣམས་འབྲིགས་ཤིང་། །མགལ་དུམ་འགྲེལ་བ་
 མང་པོས་རང་རོང་ཅན་དུ་འགྱུར། །རྒྱག་ཏེར་རྒྱབས་འཛིགས་འཕང་མཐོ་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་འཆོར་བ་ལྷག་གིར་འདུག་པར་སོང་ན་ཡང་། །དེ་ཡང་འདི་ལ་བྱེ་ཆན་ཁྱག་རྣ་དམར་རྒྱབ་པའི། །རྒྱུང་དམར་འཛིགས་པ་འཆུབ་པའི་མུ་ངམ་

རྒྱ་བཟོ།

ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེར་གནས་ཆར་སྒྲིན་ལྷང་བར་འདོད་ན་ཡང་། །སྒྲིན་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་བ་དུད་འཐུལ་མདག་མར་བཅས། །ཚུ་ཚུ་རྩོ་རྩེའི་ཕ་བོང་རྣམས་འཕྲོ་གསེར་མདོག་ལྷ་བུ་ཡི། །སྒྲོག་ཐེང་དམར་སེར་འགྲུ་བ་ལུས་ལ་ཆར་དུ་
འབབ། །ཆ་བས་ཉེན་ལ་བུ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཆར་འགྱུར་ལ། །ལྷགས་བས་ཉམ་ཐག་བ་ལ་མེ་ཡང་གྲང་བྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྒྲིན་བས་རྣམ་མྱོངས་བ། །འདི་ལ་སྒྲ་ཆོགས་འདི་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲང་། །ཁབ་མིག་ཅམ་གྱི་ཁ་ལ་དབག་
ཆད་མང་མཆིས་པའི། །སྒྲོ་ཅན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་འཐུངས་ཀྱང་། །མགུལ་ལྷགས་ཡངས་བ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་བར་མ་གྱུར་བར། །ཁ་ཡི་དུག་གིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པའང་སྒྲེམས་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་བ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་མོ། །ཆོའི་ཆད་ནི།
སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དུགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་བྱུང་བར་གསུངས་ལ། དཔེས་སྒྲིངས་ལས་ནི། དར་ཆད་མེད་པར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་བསྒྲེན་གྱུར་བ། །ཉེས་པར་སྒྲུད་པའི་ལས་ཀྱི་
ཞགས་པ་ནི། །སྒ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྷ་སྒྲོང་དག་དང་བྲིར་ཡང་འཆིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་དུགས་ཁ་ཅིག་གི་ཆོ་ཆད་ལྷ་སྒྲོང་དང་། །ཁ་ཅིག་གི་ཆོ་ཆད་བྲི་ཡིན་པར་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །ངན་སྤང་གསུམ་ག་ལ་
ལུས་ཀྱི་ཆད་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་དག་བའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དེ་རྣམས་སེམས་པ་ནི། ད་ལྟ་མེ་མ་མུར་དུ་ལག་བ་བཅུག་ནས་ཞག་གཅིག་སྒྲོད་བ་དང་།

༡༡། །དགུན་གྱི་སྒྲགས་སྒྲུང་ལ་འབྲུགས་སྒྲུབས་སྒྲུ་གོས་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོད་པ་དང་། ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མེད་པ་དང་ལུས་ལ་སྒྲུང་བུ་སོགས་གྱིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དགའ་ན། ཚ་དམུལ་དང་གྲང་དམུལ་དང་
 ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོན་པོར་མེད་པའི་སྒྲག་བསྒྲུལ་སོགས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྒྲུམ་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་ཡིད་གྱི་འགྱུར་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་
 བློ་ནས་ཡིད་ལ་མ་གོམས་པའམ་དུས་ཅུང་ཟད་རེ་བསྒྲུམས་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། གུན་དགའ་བོའི་སྤྱིང་མོའི་བུ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གྲོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་དེ་ཞག་ཏུང་གས་ཤིག་བསྒྲགས་ནས་ལེ་ལོས་མི་གྲོག་པ་དང་། མོ་ལུ་
 འགལ་གྱི་བུ་ལ་གཏད་པས་སྒྲུར་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ན། གུན་དགའ་བོས་འདི་གཉིས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པས། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་ཉན་མོ་སྒྲོད་དུ་འགོ་བའི་སར་བྱིད་ནས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་སྒྲུལ་ཏེ་གཅོད་པ་དང་གཤེག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་བལྟར་བྱིན་པ་དང་། གཅོད་པ་སོགས་གྱི་སྒྲག་བསྒྲུལ་མ་ཐོང་ཞིང་དེ་ན་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཁོ་ལ་བ་སྒྲུང་ནས་འདིར་སྒྲུ་ཡང་མི་འཇུག་གམ་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། གུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལེ་ལོས་
 དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཤི་ནས་འདིར་སྒྲེའོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་ནས་གལ་ཏེ་ཤེས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ་སྒྲུམ་ནས་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུའི་སར་བྱིན་པ་དང་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་རྣམས་བསྒྲད་དོ། །དེ་ནས་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས། དགོ་

ཚུལ་གཉིས་ཉིས་དམིགས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་ལེ་ལོ་ལས་འབྱུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག ། ཅེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་པའི་གོང་དུ་དཔྱལ་བ་དྲན་ན་ནི་ཟ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཟས་ཟོས་ཟིན་པའི་
འོག་དུ་དྲན་ན་ནི་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་ཉིན་མོ་སྟོན་པའི་གནས་གཞན་ཞིག་དུ་ཁྱིད་ནས་སྤྱོད་པས་གཅིག་དུ་ལྟ་དག་སྒྲུལ་པའི་པི་མང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་ཐོས་ནས་བལྟར་བྱིན་པ་དང་ལྟའི་བྱ་མེད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟའི་བྱ་མོས་གང་བ་མཐོང་
ནས། ལྟའི་བྱ་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དྲིས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་དེ་གཉིས་ཤི་ནས་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དགའ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་སྒྲུས་པ་དང་དགོ་ཚུལ་གཉིས་
ཕན་ཡོན་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོན་པ་ལས་འབྱུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག ། ཅེས་གསུངས་པས། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས། ལུང་ནོད་པ་ན་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་
སྤར་དངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ན། འཕགས་པ། བདག་ཅག་གིས་ཡང་ལྟ་མའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་དགོས་སམ། བཞིན་བཟང་གཉིས། འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བར་རི་ཁྱིད་ཉིན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དེ་ཁྱིད་དུ་བོ་རྒྱན་
བརྒྱད་མོའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་གཉིས་ཡིད་བྱུང་ནས་སྤྲོད་ཆད་ཉིན་མོངས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་ཆོས་བསྟན་ནས་དགྲ་བཙའ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། ། དེས་

༡༡། །ན་ལེ་ལོ་འགོག་ཅིང་ལམ་སྐྱབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་ཐར་པ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་། དེ་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱའི་རྩ་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྐྱེམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་མན་ངག་ལ། སྟོན་པ་ཞལ་བ་ཞུགས་པ་ན་ཡང་དེ་ལས་སྤྲུག་པ་
 གསུང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རིམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་གིན་དུ་གསལ་ལ། སློ་ཆོད་ཀྱང་བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་རྒྱན་ལྡན་དུ་འབད་ནས་བསྐྱེམ་དགོས་སོ། །སྤྱི་ལྟུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེ་
 དག་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤར་བྱས་སམ་མ་བྱས། ད་ལྟ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱི་མ་བྱ་སྤྲུམ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བརྟགས་ལ། སྤར་བྱས་སམ་ད་ལྟ་བྱེད་དམ་བྱི་མ་བྱ་སྤྲུམ་འདུག་ན་དེར་འགོ་བ་ཡིན་པས། དེར་སྐྱེས་ན་དེ་ཅོན་ང་ཅི་ཅུག་བྱེད་ངས་ནུས་སམ་
 སྤྲུམ་དུ་གྲུང་བ་ཆ་ཀམ་ཀམ་པའམ། ཐང་ལ་འདུག་པ་གོག་གོག་ལྡང་ཡིན་པ་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་མེད་པ་བསམས་ལ་འཇིགས་གིང་སྤྲུག་པའི་སློ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་གནད་དུ་སྤྲང་སྤྲེད་ལྟ་ཏེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ན་སྤར་བསགས་སྤྱོད་
 བ་དང་། བྱི་མ་ལ་འདུག་པ་ཉུང་དུ་འགོ་ཞིང་དགོ་བ་སྤར་བསགས་པ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བས་མང་པོར་སྤྱིལ་བ་དང་། གསར་དུ་འདུག་པའི་སྐྱོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་
 ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་མ་བསམས་ན་ངན་འགྲོར་ལྟར་བའི་ཆོ་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་བཙུན་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོར་ལེན་ལ་སློའི་མཐུ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འདུག་ལས། གང་ཆོད་གོ་སྤྱོད་

རྒྱ་སྤར་བ་

སྒྲུལ་ལྷན་ཡང་། །དག་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་སྒྲུལ་པ། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྒྲུ་ཞིག་འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྲེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་
བགྱེད་ནས། །སྒྲུགས་བཞིར་སྒྲུབས་དག་ཆོལ་བར་བྱེད། །སྒྲུགས་བཞིར་སྒྲུབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀྱང་ཏུ་ཡི་མུག་འགྱུར། །གནས་དེར་སྒྲུབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། །དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་
སྒྲུབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ། །སྒྲུབས་ཆེན་འཛིགས་པ་ཀྱང་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཅམ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱན་པ་ཉིར་གཞག་ན་བཞུགས་པས་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བལྟ་དགོས་ལ་བལྟས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་བྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་དམ་པ་སྒྲུབས་འགྲོ་སྒྱུང་བ། །བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྒྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། །གང་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ། །དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། །ཇི་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། །སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྒྲུར་རྒྱ་མང་ཡང་སྒྲུབས་
འདིར་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཆེ་འདིར་མི་སྟོད་པར་སྒྲུར་དུ་འཆི་བ་དང་། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། །ལས་ཀྱང་སྒྲུད་འཇུག་ལས། །ཇི་ལྟར་མཆོན་མོ་མུན་ནག་སྒྲིན་རུམ་ན། །སྒྲོག་

༡༡། །འགྲུ་སྒྲིད་ཅིག་རབ་སྒྲིད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །དེ་ལྟས་དག་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིན་རྒྱ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་པོའི་ལས་ཉམ་ཆུང་ཞིང་ནག་པོའི་ལས་ཆེས་གྱིན་རྒྱ་སྟོབས་ཆེ་བས་ངན་འགྲོར་ལྟར་བའི་ཆུ་ལ་བསམས་པས་འཛིག་སྤྲིང་སྒྲིག་པ་སྟོབས་ནས་སྟོབས་འཆོལ་བའི་སྟོ་སྟེ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱུགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། གཏིང་
 མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །རྒྱ་སྤྲིན་གྱིས་ནི་ཡུས་བློས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྟོབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་རང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་
 འཛིག་སྤྲིང་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཆེག་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྟོབས་འགྲོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་གཉིས་བྱུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྟོབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་
 འཁུལ་བ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟོབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་
 ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་གིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྟོབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟོན་ལ་གནས་པའི་

ལྟར་སྟེ།

རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྱང་མཆོན་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་འཛིགས་
པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། གཞན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཉེས་ཀྱི།
སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱར་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བལྟ་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས།
ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག། །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་ཐུག་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་

༡༡། །བསྐྱུ་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དང་ས་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་སྒོ་སྟོས་འཆའ་རུས་ན། མི་སྐྱོབ་པ་མི་སྤྱིད་པས་སྤྱིད་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྐྱབས་ཟེན་གྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་སྒོ་བཀལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱུང་བས་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བཙུལ་
 ཡང་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོས་དང་ས་ནས་གྲོགས་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་གནས་བཟང་པོ་རང་གི་མགོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་རིག་པར་བྱས་ལ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྐྱོད་
 ལས། ང་ནི་མགོན་མེད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི། །གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྒྲགས་གིང་། །བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བའི། །མཐའ་དག་འབྱུང་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། །བཙུ་བར་ལྷན་ཞིང་བྱགས་བཙུར་མཛད། །དེར་བཙུན་
 ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ། །ཁྱེད་དང་འདྲ་བ་གཞན་སུ་མཆིས། །ཁྱེད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །སྤྱི་ཡི་རྩ་ལག་བཟང་པོ་ལགས། །མགོན་དུ་ཁྱེད་བཞུགས་མ་འཆའ་བས། །དེ་སྤྱད་སྐྱོ་བོ་བྱིང་བར་གྱུར། །གང་ཞིག་ཡང་དག་སྤངས་ནས་ནི། །ཐ་ཤལ་
 བས་གྱང་གྲོགས་རུས་པ། །གྲོགས་ཁྱེད་པ་ཡི་ཆོས་དག་ནི། །ཁྱེད་ལས་གཞན་པ་འགས་མི་རྟོགས། །ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྐྱོབས་ཀུན་ནི། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་ལགས་ཏེ། །རང་གི་སྐྱོབས་དག་མ་ཆང་བས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱག་བསྐྱེད་སྟེ། །

ཀྱུ་ཅིག

༡༡། །དཔལ་གྱི་པདྨ་འདྲམ། །ས་གཞི་འདི་ནི་བྲིས་གྱུར་པ། །པདྨ་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་
 ཁོ་ན་རེ་རེ་ནས་དྲིས་གྱུར། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་ནས། །གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་
 སེམས་པ་སྟེ། །བདེན་པ་བོའི་ལེའུ་ལས། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱུན་གྱིས་ངས་པའི་ཆོག་ །མང་བོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ལུ་ལུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཚུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་གྱུར་འདེབས། །དེ་ལྟ་
 བས་ན་འདྲན་པ་འཛིག་རྟེན་ན། །ཆོངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་སྒྲོགས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ནི་ལྟ་མིའི་སྟུག་བསྐལ་མཐར་འབྱེན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། །བརྒྱ་ལྡ་བཅུ་པ་ལས།
 ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་སྟུག་པ། །དེ་ལས་མཉན་ན་སྟུན་པ་ཡི། །གསུང་འདི་དག་ནི་བླ་བ་ལས། །བདུད་རྩི་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །རྟུལ་རབ་ནི་མཛོད་ཆར་སྒྲིན་འདྲ། །ཞེས་སྒྲུལ་ནི་དབྱུང་བ་ལ། །ནམ་
 མཁའ་ལྗིང་དང་འདྲ་བ་ལགས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་འཛོམས་པས་གདུགས་དང་འདྲ། །ང་རྒྱལ་རི་བོ་མཛོན་འཛོམས་པས། །རྩོ་རྩོ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། །དོན་གཟིགས་པས་ནི་མི་སྟུབ། །ཁོངས་མི་མང་འབྱིར་རྩོམ་སྟུ

ལྟུ་
 ལྟུ་

མཐུན། །ལེགས་པར་སྐྱར་བས་གོ་སྒྲ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་ལྟོ། །དེ་ཞིག་དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། །དེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམས་བགྱིས་ན། །འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་རྣམས་ཀྱང་སེལ། །ཐོངས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་། །བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱང་མཛད། །བདེ་བ་ཅན་དག་སྐྱོ་བ་བྱིད་པས། །ཁྱོད་གསུང་ཀུན་དང་འཆོམ་པར་འཇུག། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །བར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་སྟེལ། །ཐ་མའི་རབ་རིབ་
 རྣམ་འཛོམས་པས། །གསུང་འདི་སྐྱོ་བོ་ཀུན་ལ་སྤྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། །མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་
 མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་པས་བྱབ་ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆུང་བས་མ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྒྲགས་འོས་བསྒྲགས་བསྐྱོད་ལས། །ཁྱོད་འབའ་
 ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་བྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྟག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྟར་དུས་ཀུན་གཏོགས་པའི་ཆོས། །རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་
 ར་ལྟ་བུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་གྱུར། །ཆོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་སྒྲ་ཆོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རྒྱུད་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །བརྩེ་

༡༡། །བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་
 ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་སྐྱེ། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །བྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག། །དགྲོལ་སྤྲད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱམས། །དང་པོར་བྱོད་ལ་ཐུག་བགྱི་འམ། །
 འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་བྱོད། །སྐྱོན་མཁུན་ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གཏི་ཐུག་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་གིས་རྟག་དུ། །སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། །
 འཁོར་བའི་བཙོན་རར་རྒྱད་པར་རྣམ་གཟིགས་ན། །དང་སྤྲོད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། འདོད་པས་ཟིལ་གྱིས་ཉོན་པའི་ཡིད་ལྟན་དང་། །སྤྲོད་པ་ཆེ་ཞིང་རྟག་དུ་ཡུལ་བརྒྱམ་དང་། །སྤྲོད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་རྣམས། །
 གཟིགས་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། །ནད་དང་མུ་ངན་རྣམ་པ་མང་དག་གིས། །ཤིན་དུ་གཅོས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གཟིགས་ན་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་མ་ལུས་བསལ་སྤྲད་དུ། །སྟོབས་བརྒྱ་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཐུབ་པའི་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྟག་འབྱུང་སྐྱེ། །དེ་མི་འབྱུང་བ་ནམ་ཡང་སྤྲོད་མི་འབྱུང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པར་གནས་པ་སྐྱེ། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྐྱོན་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྲོད་དག་སྤྲོད་

ལྷ་རྒྱལ་
 རྒྱལ་

ལུ་རྩ་ཆེན་པོ།

དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པ་འོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་བཀྱིར་རུང་ན་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ལྷན་ཆོགས་དང་མ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱན་པ་ལས་མ་དྲངས་པ་མེད་པས་བཀྱི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱོད་གྱིས་ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་བཤད། །བདུད་གྱི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མི་བཟད་བརྗོད། །འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྟན། །ཕན་དགོངས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྱི་འཆལ་བ། །གང་ཞིག་བྱོད་གྱིས་མ་མཛད་པ། །གཞན་གོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། བསྟན་པ་འོས་བསྟན་པ་བསྟོད་ལས། བྱོད་གྱིས་གང་ལས་འགོ་བ་དག །མ་དྲངས་རྒྱན་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཛིག་ཏེན་མ་སྤྱད་པའི། །ལྷན་ཆོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་སྟེ། སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་དྲན་པར་བྱས་ན་དད་པ་ཡང་སྟོ་དུ་མ་ནས་སྟོ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱས་ན་ཐུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་འཕྲིག་ཚུང་ན་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཕལ་མོ་ཆེས་སྤྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས། དེ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་ལ། དབྱུད་སྟོམ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་སྟུམ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་འདོར་བ་རྣམས་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་

༡༡། །སྒྲིང་བའི་སྒྲོ་དུ་མ་བཀག་ནས་སྒྲོད་པ་ཡིན་པས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་ན་སྒྲོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དང་པོར་སྒྲོ་སྒྲིང་
 དཀའ་སེ་བ་ཡང་བྱིས་དེ་ལ་ངང་གིས་འདུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་སྒྲུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་ཅི་བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེད་ལ་བསྒྲོ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །རི་ལྟར་མི་དག་མང་དུ་རྟོག་བྱེད་པ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་
 ལ་སེམས་གཞིལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྒྲུ་བྱུང་དང་། །ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་དབང་དྲན། །རྟོག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བསྒྲོམ་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཆག་འདུག་འགྲོང་ཞིང་གནས་
 པའི་ཆོ། །སྒྲིས་བུ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད། །འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་སྒྲུ་མེད་བདག་འགྱུར་བར། །འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རབ་དང་བཡིས། །རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྐྱུལ་ས་པ་
 བརྗོད། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྒྲོམས་པས། །ཉིན་མཆོན་དུ་ཡང་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་བྱུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དྲན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆོར་

བས་འབྲེག་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་མེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་མེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་རྒྱལ་ས་འབྱུང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པས་སྒྲིང་ཐག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྱུབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 སྒྲོབ་ཅམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྒོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་ཕྱེན་པ་ལ་མོ་མ་རྩོམ་ཤོས་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བརྩི་གསུངས། དེ་ཡང་མོ་མ་མཁའ་རྩོམ་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ད་ལོ་བྱོད་ལ་རྩལ་ཆགས་མེད།
 ང་རང་ཤེས་ཟེར་ན། བདེ་འཕོལ་གྱིས་འགྲོ། དེ་ན་རེ། ད་ལོ་ཆགས་ཡོད་དོ་འདི་ཙུག་གྱིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་འབད་ནས་བསྐྱབ། མ་གྲུབ་ན་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྲུབ་སྐྱམ་ནས་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་སྤང་ངོ། །
 །ཞེས་པ་དང་། འདི་དང་འདི་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལ་སྒྲོ་འགོལ་ལམ། མ་གྲུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ། ཆོས་ནས་དང་དེ་སྐད་བཤད་དེ། ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་དེ་ཙུག་མི་བདུབ། འདི་ཙུག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་
 སུ་ཡིད་གིས་བོར་ནས་རང་ཤེས་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་བྱུག་གིས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཆེག་ཅམ་ལ་འབྲུལ་བ་མིན་པ། ཡིད་ནང་དུ་ལོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་གིན་ཏུ་མད་པར་སྤང་ངོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་ཤེས་ཅི་འདྲོངས་ལ་འབད། དེ་བྱུང་ན། དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་རེ་འོང་བས་སྒྱུབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་མེད་ན་ནི་ལམ་

༡༡། །གཞན་ལྟ་ཞོག །སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིད་འཁུལ་བ་ཡང་འོང་ས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་གྲུ་མ་ཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བ་ཅན་འདི་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་པ་དང་ལམ་
ཀྱི་བདེན་པ་སྒྲོན་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ་སྒྲུལ་དུ་བྱན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། གང་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སུ་
མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཆོས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་པ། ཆོས་བདག་པོར་གྱུར་པ། ཆོས་ལས་བྱུང་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཆོས་ལ་རྟོན་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ།
གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱན་ཏེ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་སྤངས་བྱན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དགོ་འདུན་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ། ཆོས་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཞིང་།
ཆོས་འཛིན་པ། ཆོས་ལ་རྟོན་པ། ཆོས་ལ་མཆོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ། སྤྱིང་རྗེ་བའི་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྟན་པ། ཏྲག་ཏུ་དབེན་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་པ། ཏྲག་ཏུ་ཆོས་ལ་གཞིལ་པ། ཏྲག་ཏུ་དཀར་པོ་སྤྱོད་པའོ་སྒྲུལ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱུང་པར་གཤམ་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་བྱུང་

ཕར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འདི་ལ་དུག་ལས། མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་འདུན་
 དགོན་མཆོག་ནི། གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཕྲིན་ལས་གྱི་བྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ལུང་ལེགས་པར་འབོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་
 པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །མོས་པའི་བྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱེན་བཀྱར་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་ལྟན་ཅིག་གིས་འགྲོགས་པ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་
 བའོ། །སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་ནི། རིམ་པ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱོད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་གི་ལོངས་སྦྱོད་ཐུན་མོང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་
 འདས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་དྲན་པའོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་གཉིས་ནི་དང་
 པོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་དང་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སྟེ། དག་འདུན་ལ་ངེས་པར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་མུང་

༡༡། །འདས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། རང་པ་དང་ཕྱི་པའི་སྟོན་པ་
 དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་ཤེས་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། སྟོན་པའི་བྱང་པར་ནི།
 སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙུམ་ལྟ་བུ་བྱང་པ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེན་བྱོད། །སྟོན་མི་
 མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་རྣམ་བསམས་པ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་མགོན་བྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །དེ་ལྷར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །བྱུང་མཐའི་སྟོན་གྱིས་
 བརྒྱག་སེམས་ལྟ། །བསམ་བརྒྱག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་པའི། །སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་བྱང་པར་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་བདེ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཕྱོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱན་ལས་ལྡོག་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་འདོད་མི་སྐྱབ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་། ཉེས་པ་དག་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གང་སྤྱད་བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། །བདེ་

བས་བདེ་བ་འཕྲོ་བ་བཅུ་དེ་ལ། །དེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བའི་སེང་ཁྱོད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་ལ་ནི་འགྲོ་འདི་དང་། །ཞེས་དང་། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྐྱོད་ལས་ཀྱང་། །འཇུག་དང་ལྷོག་པ་གང་ལགས་དང་། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུ་གང་། །དེ་ཉིད་
 དཔའ་བོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །འདི་ནི་གཅིག་ཕུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ནི་བསྐྱེ་ཆོས་འབའ་ཞིག་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་ །དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་གཞན་ཅི་འཆའ། །འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་དག་ལ་དེ། །
 གཅིག་ཏུ་བར་ཆད་བཅུ་དེ་ལགས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་ །དེ་ལས་མི་འདྲ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །དེ་ཡིས་བསྐྱོས་ཤིང་ཉེར་བསྐྱོས་པ། །འདི་ཡིས་དག་པར་བཅུ་དེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་མགོན་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་ཁྱད་
 པར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་དག་འདུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་རུས་སོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆོན་གཉིས་ལས། བཞི་
 ཆོན་དང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྟེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་

༡༡། །འོས་སུ་ཉན་ཅིང་། གང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཉན་མོངས་པ་སྟོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་བྱང་འདས་སུ་བཞུད་པའི་གང་ཟག་ལ་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་དབང་པོ་མི་རྟོག་པར་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བག་ཡངས་སུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་འབྱངས་ནས།
 ཡུལ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྟམས་ནས་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བྲུང་བར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཅི་རུས་སུ་ལེན་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་སྤྱིང་རྗེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པས། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བར་བྱས་ཏེ་འཆོ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དུས་དུས་སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་
 བྱ་བའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་

ལྷ་བདེ་ལྷ།

ཡང་དག་དག་བསྐྱེད་ཏེ། །ནམ་དུ་འད་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དག་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་སྤྱོད་བ་དང་། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དྲག་པོ་དང་བྱུང་འདུག་སོགས་ལ་འད་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་མི་འཛིན་ན། །ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་གྲུ་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས། །དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་སྟོ་འགོ་ལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། །དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གྲོགས་འཆོལ་བ་ཙམ་ལ་མི་
རུང་བ་མེད་དེ། །དཔེར་ན། །སྦྱོན་བདག་ལ་འཆོ་བའི་གྲོགས་འཆོལ་བ་དང་། །སྦྱན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་བསྟོས་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་གཞུག་པ་དང་། །སྦྱ་འབྲུགས་
པ་དང་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགོལ་བ་ལ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་འཆོ་བ་སྤྱོད་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། །སྐྱར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །
སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་། །དབྱུས་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་བཞག་པ་དང་། །གཏའ་མར་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱི་མི་གུས་པ་དང་། །བརྟན་ཐབས་སྤངས་ནས་

༡༡། །སྟོན་པ་ལྟར་བཀྱར་བའི་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ། དཔེས་སྤྲིངས་ལས། རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་བུ་མེར་སྐྱས་སྟོབ་
 པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ། གྲུང་པོའི་མགོ་ཅན་བྱིད་གྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དན་སྐྱས་མི་འདྲ་བ་བཙུག་བརྒྱད་བྱས་པས་མགོ་བརྟན་མི་འདྲ་བ་བཙུག་ཡོད་པའི་ཁུ་སྟོན་ཉེའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་ཏེ།
 སྟོན་པ་འོད་སྤངས་གྱི་དུས་ནས་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དུད་འགྲོར་བསྐྱད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཛིག་ཕྱ་དན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་མཛེས་ལྟན་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་
 ར། གྲུ་མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་བཅུ་མས་པ། རྣམ་ཅམ་བློན་པར་འགྱུར་མཤེས་སོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་འཕྱུས་པ་ལ། བྱིས་ལེགས་པར་བློན་པ་ན་འགྲོད་ནས་གྲུ་རྩན་གྱིས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཅུག་
 རས་མཆོད་རྟེན་ལ་བཏགས་པས་མདོག་དན་ཞིང་ལུས་རྒྱུད་ལ་སྐྱད་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བཟང་ལྟར་དུ་སྦྱེས་པར་གསུངས་པས། སྐྱ་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་མི་སྐྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་རྒྱ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱབ་པ་འམ་
 ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་འཕྱུ་བ་དང་། དེ་ལས་སྟོག་པའི་ཁ་གཏོགས་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྐྱ་ཞིག་གཟིགས་སུ་སྤལ་ནས་འདི་ལེགས་ཉེས་རིའདྲ། །ལེགས་ན་རོང་བ་མགར་དགོ་བས་བྱིན་པའི་

གསེར་ཞོ་བཞི་བྱེན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས། རྫོང་པོའི་ཞལ་ནས། རྫོང་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད། ལྷ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུངས་ནས་སྒྲིབ་པ་བཞག། །བཟོ་བེན་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་སྒྲུ། ཆོས་ཆེག་བཞི་པ་
 ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང་། སྒྲིགས་བམ་གཏར་འདུག་པ་དང་བོད་དུ་བྱེད་པ་དང་ས་སྒྲེབ་པོ་དང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཛིག་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་སྒྲགས་ཏེ་འཁུར་བ་དང་འགོ་མ་ཡུག་སོགས་མ་གུས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ཆོས་དགོན་
 མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །དགོ་བཤེས་སྒྲུན་སྒྲུབ་གསུང་རབ་གདན་དྲངས་པ་མཐོང་བ་ན་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ནས་ལྷང་། བྱིས་ལྷང་བར་མི་ལུས་པ་ན་ཐལ་མོ་སྒྲུར་སྒྲུ། རྫོང་པོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན། སྒྲགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ།
 ཡིག་མཁན་ཞིག་སོ་དྲེག་གིས་ཆོས་ལ་བསྒྲུད་པ་གཟིགས་ནས། རྫོང་པོས་མ་བཟོད་ནས། ཨ་ཅ་མ་མི་རུང་མི་རུང་གསུངས་པས། སྒྲགས་པ་དེ་དད་ནས་ཆོས་ཉན་སྒྲུ། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཕྱིད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ།
 ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་གུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཡིན། མྱོངས་པ་ད་ལྟའི་འདི་གས་ཆོག་གི་མྱོངས་པའི་རྒྱ་མ་གསོག་འདི་ལས་མྱོངས་ན་ཅི་བརྟུབ་གསུང་ངོ། །དགོ་འདུན་ནམ་རབ་རྟུབ་བྱུང་བ་དགོ་སྒྲུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་
 གི་རྟགས་ཅམ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་དང་། བྱེད་དང་དེད་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་དགུར་བལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྒྲུལ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་

༡༡། །པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །པ་རོལ་དག་གི་སྒྲོན་ལ་བརྟུག་མི་བྱ། །བདག་ནི་བྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་སྒྲུམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱ་འོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྟུས་
 པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐྱལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྒྱགས་ནས་
 ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བའི་བྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་ཅི་ཙམ་གྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དུག་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་
 གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་བྱད་པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྟག་རྟུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་སྐད་ཀྱང་དབུལ་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་
 རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་བས་རྟེན་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྱིས་པ་བྱས་པ་གཞོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཁ་བས་རྟེན་པས་མཆོན་ནས་རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གི་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱས་པ་གཞོ་བའི་བསམ་

ལྟར་གྱི།

བས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་བསམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཙུ་ལས། སྐྱེ་ལ་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་ལ་མཆོད་པའོ། །མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཆོད་
 རྟེན་སོགས་ལ་མཆོད་པའོ། །མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པའོ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མཆོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མཆོད་པ་ན་དེ་དག་གཅིག་གི་ཆས་
 ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འང་མཆོད་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་བཙུ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡང་མཆོད་དོ་སྐྱེ་མ་ནས་མཆོད་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་སྤྱིའི་
 མཆོད་པ་སྟེ། སྤྲེལ་མ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་སྐྱེ་གཟུགས་སོགས་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་ན་ཆོས་ཉིད་དཔྱེར་མེད་པ་དྲན་
 བར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་གལ་ཆེའོ། །རང་གིས་བྱ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་དང་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་གཞན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་རང་གིས་ལག་བདར་ནས་བྱེད་པའོ། །གཞན་བྱེད་དུ་བཙུག་

༡༡། །པའི་མཆོད་པ་ནི། རང་ལ་དངོས་པོ་ཆུང་དུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞིང་མི་རྣམས་པ་འདི་དག་གིས་མཆོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པས་གཞན་ཁོ་ན་མཆོད་དུ་གཞུག་པ་འོ། །
 གཞན་ཡང་བསྐྱེལ་ནས་གཉིས་ཀས་བྱེད་པ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་ནི་སྤྲུལ་དང་འདྲ་འོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་མཆོད་པ་ནི། ན་བཟའ་དང་ཞལ་བས་དང་གཟིམས་ཆ་དང་
 གདན་དང་བསྐྱེད་གྱི་གསོས་སྤྱན་དང་ཡོ་བྱད་དང་བདུག་པ། བྱེ་མ། བྱུག་པའི་སྒྲོས་དང་མེ་ཏྲག་གི་བྱེད་བ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲུ་དང་མར་མེ་སྒྲ་ཆོགས་འབུལ་བ་དང་། གུས་པར་སྒྲ་བ་དང་བྱུག་འཆལ་བ་དང་མངོན་དུ་ལྷང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་དང་
 བསྐྱོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་བརྗོད་པ་དང་ཡན་ལག་ལྷས་བྱུག་བྱ་བ་དང་གཡས་བྱུགས་སུ་བསྒྲོར་བ་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་བཟད་མི་ཤེས་པའི་སྒྱིན་པ་དང་ནོར་བུ་དང་སྤྱན་ཆ་དང་དབུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་། ཐ་ན་དྲིལ་བུ་དབུལ་བ་དང་ཀླུ་པ་ཁ་
 གཏོར་བ་དང་སྤྲད་བུས་དཀྱི་བས་སངས་རྒྱས་སམ། དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ་ནི། རྟེན་བཀྱར་དེ་དག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མང་བ་དང་བཟང་བ་དང་མངོན་སྤྲུལ་ཡིན་མིན་དང་། རང་དང་
 གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་མོས་པ་དྲག་པོས་མཆོད་ལ། དག་བ་དེ་ཡང་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ་ནི། བྱད་གསོད་དམ་བག་མེད་དམ་ལེ་ལོས་

ཐུགས་སྤྲོད་པ་ལྟར་སྟེ།

གཞན་དག་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་གི། རང་གིས་ལག་བཏུག་ནས་བྱེད་པ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མ་ཡངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་རྒྱལ་
 བོ་སོགས་ལས་རྟེན་བཀུར་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་མི་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ་སྟེ་དུག་གོ། མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི། མི་མཐུན་པ་བ་སྒྲས་བྱུག་པ་དང་མར་ཁུས་ལ་བྱུག་པ་དང་གུ་གུ་ལ་གྱིས་བཏུག་པ་དང་ཨ་ཀའི་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་རུང་བ་མིན་པ་དང་བྲལ་བ་རུང་བའོ། །ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་གཞན་ལས་བསྐྱབས་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པ་ལ་
 དགའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བྱས་ནས་ཡི་རང་བྱས་ན། ཆོགས་ཆུང་དུས་ཆད་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དེ། དེ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་དགའ་
 བས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་དང་དམ་ཆོག་གསུམ་བཤོད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཤིང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བྱའོ། །སྒྱུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཐ་ན་
 བ་འཇོམས་ཅམ་དུ་ཡང་ཆད་མེད་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་དང་སྐྱབས་གསུམ་དང་ཡར་ཕྱིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་ཤིང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་སྒྲོམ་སེམས་བྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཡར་

༡༡། །ཕྱིན་དང་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལ་བསྒྲུམ་པ་དང་བརྩོན་པ་འོ། །མཆོད་པ་བརྩུ་བོ་དེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་པ་འོ། །དེ་དག་གིས་མཆོད་པའི་ཆེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་བྱས་
 གྱང་། འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་དུག་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྟུམ་པ་དང་། དཔན་འདོགས་པ་གོང་ན་མེད་དོ་སྟུམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། ལུ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཏྲག་ལྟར་
 ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ་སྟུམ་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་འབའ་ཞིག་པའོ་སྟུམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་མཆོད་པ་འོ། །དེ་
 དག་ནི་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱིས་པའོ། །དུས་རྒྱུན་པར་ནི་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱ་ལ། དུས་བབ་དང་དུས་ཆེན་གྱི་ཆེན་རང་གི་རྣམ་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་མཆོད་པ་བབ་པོ་རེ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བབ་འབྱུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཆེ་
 དེ་དག་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག་ནའང་ཆོགས་མང་པོ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་རྫོགས་པས་རྒྱ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཐག་པ་ནས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕུད་ཀྱི་སྟོ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། གང་
 བབ་པ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ཇའི་ཕུད་སུན་རེ་ལ་འབྱུལ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རྩལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་མི་འོང་ཞེས་ག་ར་བའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དཔེར་ན་ཞིང་ས་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་ལུས་པ་འདྲ་

༡༡། །དད་པ་ཡོད་ན་མཆོལ་དང་ཆུ་དང་སྒོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་པས་ཆོག་པས་ཟང་ཟིང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ། ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་རུས་པར། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྟན་བཀྱེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་
 རོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དུད་ཕོར་དྲི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤང་སྒོས་རེ་བཏབ་ནས། ཅན་ནག་ག་ལུར་སྒོས་ཀྱི་ཆུ། །ཞེས་དམུས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་ལ་མགོ་སྒྲོར་བྱེད་གསུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུ་ཆུང་བའི་
 ཞལ་ནས། ངས་དང་བོ་སྤང་སྒོས་སྒྲོ་ཆ་ཏིང་རེ་བ་ལུ། དེ་ནས་རེད་ལུ་བཞི་སྒྲོར་མངར་སིང་བ་དབུལ་རྒྱ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བསུང་ཆིང་རེ་འབུལ་གསུང་བ་ལྟར། མཆོད་པ་ཆུང་དུ་ལ་བརྟན་ནས་མ་ལུལ་ན། ཆོ་རངས་པོ་
 ཏེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགོ་ལ། ཆུང་རིམ་ནས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ན་རེ་བཟང་དུ་འགོ་བས་ཁོང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོས་སྒྱུར་སྒྲོ། ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལུས་འབུམ་ཕྱག་དུ་མར་སྒྱུལ་བ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྒྱུལ་ཏེ། ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤང་ཅུང་ཟད་རེས་ཆོག་གིས་པ་དག །
 ཁོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱས་གིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཅལ་ཅལ་ལོ། །དེས་ན་དགོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། མདོ་སྤེལ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང་། སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་ལྟག་

པའི་བསམ་པ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །སྙིང་རྩེ་རྩེས་སུ་དྲན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་རུས་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་ལ་བརྟེན་བས་འགོད་པའོ། །བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྟོང་བ་ནི། བྱ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྟོ་
ཁེལ་བར་བྱའོ། །ཕན་ཡོན་གེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆོན་གཉིས་ལས། བཞི་ཆོན་དང་པོའི་བསོད་
ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་ནི། འཆི་མེད་རྩ་སྒྲིའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བསམ་མི་བྱེད། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱེད། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་བྱེད། །བསམ་མི་བྱེད་ལ་དད་རྣམས་གྱི། །རྣམ་པར་སྦྱོར་པའང་
བསམ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཕར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་རྒྱུངས། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏོར། །ལུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༡༡། །དགའ་བ་དང་མཚན་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་ནི། དུན་པའི་ཚམས་ལས། གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དུན་ཕྱེད་ཅིང་། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་སོང་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གཞན་གཉིས་
 ལའང་སྐུ་རྣམས་གསུངས་པ་ལྟར། །འདི་འདྲ་བའི་སྐུ་བས་གསུམ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྙམ་ནས་དགའ་བ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པར་མོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འཐོབ་པ་ནི། ལྟོན་པ་
 དང་ཆོས་དང་གྲོགས་ངན་པ་ལ་མོས་ནས་སྐུ་བས་སུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས། །ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་བ་དང་འདག་པར་འགྱུར་བའོ། །དམ་པ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བགྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟོན་པ་
 དང་ཆོས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སྒྲིམ་བུ་དམ་པར་རྒྱུ་བ་ཅིང་ལྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེས་པའོ། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་ནི། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་བདག་ཅག་
 སྐུ་བས་སུ་འགོ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། །འདིར་སྒྲིམ་པའི་སྐུ་བས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ལན་མང་དུ་གནས་པས་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་འོང་ངོ་སྙམ་ནས་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེད་དུ་

བརྗོད་པའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྟུན་ལས། རང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ་ནི། སྤྱིར་བྱི་ནང་ལ་འཛིན་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུབ་ནའང་། རོ་བོ་དང་གྲུ་ཉི་པ་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་བློ་བཞུགས་མ་བཟང་བ་ལ་
བྱའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དགོ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཆུད་དོ། །སྤྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བ་དུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བ་སྤྱོན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། དེ་ནི་སྤྱོམ་བརྟུན་ཅུ་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོས་མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྤྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །སྤྱོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སྤྱིག་པ་འདག་
པར་སྤྱོན་པའི་སྐྱབས་སུ། འདིར་ཕག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷ་འི་བུས་སྐྱབས་འགྲོ་བུས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་བུས་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དག་པའི་བྱིར་རོ། །གང་དག་
སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོན་བསགས་པའི་སྤྱིག་པ་ལ་ལ་མི་བསྐྱབས་པར་

༡༡། །འགྱུར་ལ། ལ་ལ་ནི་འཛད་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ་ཡང་། སྤར་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་གཅོད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས།
 འཇིགས་པས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆེལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི། །ལྷོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་
 རྣམས་གྱང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་ལས་མི་གོལ་ཞིང་། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 བདེ་བ། །ཕྱང་ན་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་རྣམས་གྱང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་ལས་
 གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མུ་སྟེགས་རྒྱུང་ཞགས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམས་དཔེར་བྱའོ། །ཅི་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པ་ནི། །ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་པའི་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་།
 །སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འགྱུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུབ་པའོ། །སྤྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ནི། །སངས་ཤེས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་བ་བྱུང་བར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྐྱབས་དང་མཛལ་ནས་

པཌ་མེ་མེ་མེ་

ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲོབ་ལ། དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལ། །དེ་ལྟར་ཡན་ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཞག་རེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་བྱའོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གད་གི་ཕྱིར་རམ། ཐོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སྒོག་དང་ཡོངས་སྒྲིབ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་གཏོང་ངོ་སྒྲུལ་དུ་ཡང་ཡང་ཞེ་དམ་བྱ་ཞིང་། བཞད་གད་ཅུ་གི་ཆེད་དུ་ཡང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཆོག་སྐྱབས་མི་བྱའོ། །ཕྱོགས་གར་འགོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྱད་ས་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དུག་ནི། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་དུག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྐྱ་གཟུགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། །ལྟན་པ་སེར་པོ་བཏབ་པ་ལ། །དད་མོས་སྒྲོན་སྒྲོན་པར་བཏག། །ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལ། །སྐྱར་པ་མི་གདབ་སྒྲིབ་པར་སྒྲང་། །གང་ཟག་དག་དང་མ་དག་ལ། །དམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ། ཀ་མ་བའི་གསུང་ནས་འདི་རྣམས་སྟེ་འབྱུང་བ་གསུང་ཐང་བ་ལ་ངེད་མཉམ་པོར་དགོན་པ་བ་ལ་ཐོས་གསུང་ཞིང་། །ཁོང་ནས་ལུམ་པ་བ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལམ་རིམ་

༡༡། །ནས་འབྱུང་ངོ། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་
 རྟེན་དུ་ག་དང་འགལ་ན་གཏོང་བར་འདོད་ལ། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་སྟེ་དགུས་གཏོང་བར་འདོད་དེ། །ལྷག་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགོ་གཏོང་བ་
 དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ནའང་གཞན་དུ་མི་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐྱབས་ལ་སློ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་འགོ་ཆེག་ཙམ་མིན་པ་ཡོད་ན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་
 དང་ནང་གི་བར་ཆད་གྱིས་མི་བརྗེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྐྱབས་སུ་བབྱུང་ཞིང་དེའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་བ་གནད་དུ་ཆེན་པོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་དུན་ཞིང་གི་ནས་ངན་འགོར་སྐྱེ་བ་བསམས་པས་འཛིགས་པ་ན། དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་བབྱུང་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་

འགལ་བར་བྱས་པ་ན་སྐྱབས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱོབ་སྐྱམ་ན། ཆོམས་ལས། སྤིང་པའི་བྱག་རྩ་གཙོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་དགོ་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས། སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་ན་འཛིགས་པ་ལས་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་སྟེགས་
 རེ་ཙམ་སྤོང་བའི་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྟེགས་རེ་ཙམ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་འཛིག་གི། དེ་ལས་གཞན་སྟོ་བར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་ནི་དགོ་མི་དགོ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་དཔེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལས་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རིང་དུ་བསམས་ནས་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་ལྷོག་པས། ངན་འགྲོ་ལ་
 འཛིགས་ཀྱང་འཛིགས་པ་དེ་ལས་མི་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱའི་དུས་ན་ཡིད་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཆོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟོན་པ་ལ་རག་ལས་པས། གཉིས་པ་
 བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང་། བསམས་ནས་འཇུག་ལྷོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་

༡༡། །བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལས་ངས་པའི་ཚུལ་ནི། སོ་སོའི་སྒྲུབ་པོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྒྲིམ་པ་ན་རྒྱང་བསིལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པ་
 ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོན་དགོ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། མི་དགོ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཆོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོན་
 མི་དགོ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། དགོ་བའི་ལས་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། མི་དགོ་བ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲིབ་
 ཀྱན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཙོ་བོ་དང་དབང་ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགོ་མི་དགོའི་ལས་སྒྲིབ་ལས་བདེ་སྐྱུག་སྒྲིབ་དང་།
 བདེ་སྐྱུག་གི་བྱུང་པར་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་མ་འོངས་པར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངས་པ་ཅན་ནམ་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་ངས་པ་རྟེན་པ་ནི། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་བསྐྱགས་པའོ། །ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ལས་དགོ་བ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ལས་མི་དགོ་བ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་ནང་

ལམ་ལམ་ཆེད།

གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོམས་ལས། སྒྲིག་པ་རྒྱུ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འཛིག་ས་ཆེན་དང་། །ལུང་གོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་
ནམས་རྒྱུ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བ་དེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྒྱམས་ལུན་ཆོག་ས་སྒྲིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ལས་རྒྱུ་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་བརྗོད་པས་
ངས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། གནག་རྩི་དག་འཕོ་དང་དེའི་ལའར་བས་བརྩིས་པའི་སྤལ་པ་དང་། དང་པ་དང་ཉ་དང་རུས་སྤལ་ལྟ་བུ་དང་ཡི་དུག་ས་ལྟ་བུ་དང་ཞིང་པ་དང་སྤང་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བ་དང་། མཛངས་སྤྱན་ནས་འབྱུང་བའི་
གསེར་ལྟ་དང་གསེར་དབྱིག་དང་སྤང་པོ་སྤྱོད་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་བཞིན་ཏེ། ལུང་དང་མཛངས་སྤྱན་དང་ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ངས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་དང་ལྟ་བ་བཞི་ལས། ཕྱི་མ་མ་ཉམས་ཤིང་སྤྲ་མ་
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྩོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཆ་འགའ་རེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྒྱམས་སྤྱར་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། བཙུ་མ་ལྟན་འདས་གང་གི་ཆེ་བདག་བསྐྱལ་པའི་དང་པོར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། གང་གི་
ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལའོར་བ་འཛིག་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་སྤྱུ་དང་སྤྱུའི་བྱ་དང་སྤྱུའི་བྱ་མོ་དག་ཉུང་བར་གྱུར་ཏེ་བདག་ཀྱང་ལའོར་ཉུང་བར་གྱུར། བཙུ་མ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་སྤྱུ་དང་སྤྱུའི་

༡༡། །འབྲུག་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་ལྟོ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཆད་མ་མཆིས་ཏེ། གྲངས་ཀྱི་མཐའ་འཛོགས་པར་མི་རྣམས་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལ་རྒྱ་ནི་གང་ལགས་རྒྱ་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། ལྟེན་བདག་པོ། གང་
 དག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ཏེ། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་འཆོ་བ་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཡང་
 དྲང་བོར་གྱུར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་མི་སྐྱེ་ཡི། ཤི་འཕོས་ནས་སྤྱི་སྤྱེ་གནས་རྣམས་སུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཛིག་གི་བསྟན་པ་ལ་བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་བརྒྱད་དང་། སྟོན་
 པ་གསེར་བྱུང་གི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་རེ་བཞི་དང་། སྟོན་པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་དགུ། ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱར་སྤྱེས་པ་
 དང་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་རྗེས་སུ་འདྲེན་འཁོར་བཞི་སྟོན་པ་རྣམས་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ནས་སྤྱར་སྤྱེ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱིར་བམ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསམ་པ་མ་ཉམས་
 པའི་དབང་གིས་ནི་སྤྱར་སྤྱེ་འཕོས་ཏེ་ལྟ་དང་མིར་སྤྱེ་ཞིང་། བསྐྱལ་པ་བཟང་བོ་འདི་ལ་འཆོང་རྒྱ་བ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལས་འདྲེན་པར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགའ་ནག་གི་

ལས་ཕྱ་མོ་ཡང་གྲིབ་མ་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེ་སྐྱབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དགོ་བའི་ལས་ཕྱ་མོ་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲིག་ལུང་ཕྱ་མོ་ནས་ཀྱང་སྐྱོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོམས་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། གྲིབ་མ་ལྟན་ཅིག་འགོ་བ་བཞིན། །ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། །དེ་དག་འགོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །རི་ལྟར་ལམ་བརྒྱགས་ཏུང་བ་དག །ལམ་ཁྱགས་སྐྱབ་བསྐྱེད་འགོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་བཟང་མ་བྱས་པའི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་འགོར་འགོ། །རི་ལྟར་ལམ་བརྒྱགས་མང་བསྐྱོགས་པ། །ལམ་ཁྱགས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ལའང་། །མི་གཞོན་སྐྱམ་དུ་བརྟན་མི་བྱ། །ཁུ་ཡི་ཐིགས་པ་བསགས་པས་ཀྱང་། །སྒྲོང་ཆེན་ཁད་གྲིས་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲིག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་གྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཁུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟང་བ་ཡིས། །སྒྲོང་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་སྒྲིག་པས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །དགོ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་གྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཁུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟང་བ་ཡིས། །བུམ་ཆེན་གང་བ་རི་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། །དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་རྣམས་གོམས་བྱས་པས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་འདྲིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱིམས་ཀྱང་། །ཆེ་རབས་གཞན་ལ་མི་

༡༡། །ལམ་བཞིན་དུ་སྒྱུད། །རབ་ཏུ་སྒྱུན་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་མ་སྒྱུངས་ན། །རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་ཆོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ནོར་རྣམས་སྒྱུག་གྲང་རུང་། །ཕྱི་མའི་ཆེ་ལ་སྤུ་ཡང་བདེ་བ་འཕྲོ་བ་མི་
 འགྱུར། །རིགས་ལ་སོགས་པ་དམའ་ཡང་སྒྲིག་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །རབ་ཏུ་སྒྱུན་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབབ་ཚུས་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་བཞིན། །ཕྱི་མའི་ཆེ་ལ་ངེས་པར་བདེ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །དགོ་དང་མི་
 དགོའི་ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ། །བདེ་དྲང་སྒྱུག་བསྒྲུལ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་ངེས་བྱས་ནས། །སྒྲིག་པ་སྒྱུངས་ཏེ་དགོ་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་དག་ནི་རི་ལྷོ་འདོད་པར་སྒྱུད། །ཅེས་སོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་བ་ནི།
 བདེ་སྒྱུག་སྒྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་ན། །ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྒྱུག་ག་ཏན་མི་སྒྱུང་བ་སྟེ། །སྟོན་པས་ཆོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་། །དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་གྲང་ཆ་གཅིག་
 བསགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་བྱ་བ་ནི། །ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སྟེ། །བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། །བམ་ཟེ་རྣམས་ནི་དགོ་སྒྲིག་དག །བྱིན་པ་ལེན་
 བཞིན་འཕྲོ་བར་སྒྲ། །བྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུད་མི་བྱ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་སྤང་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གྲང་། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རིག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཆོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། །ཅེས་དང་།

འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་བསྐལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་བྱ་བ་འདྲ་ཆོག་ས་དང་དུས། །རྟེན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནིད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་སྤྲེ་སྤྲེ་བསམ་བ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་
བརྒྱ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་ཤད་ཅིང་། བྱས་པ་ཆུད་མི་བྱ་བར་རིག་པ་དེས་ལས་དང་འབྲས་
བུའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་དོར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ལེགས་སྤྱོད་ཉེས་སྤྱོད་འདུག་པའི་སྒོ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགོ་མི་དགོ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་ལམ་བརྒྱུར་མ་འདུས་ཀྱང་། དགོ་མི་དགོ་རྣམས་གྱི་ཆེ་ལོང་
ངམ་རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟར་འདས་གྱིས་གནད་བསྐྱེས་ནས་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བརྒྱུར་གསུངས་གིང་། དེ་དག་སྤངས་ན་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱུར་འདུ་བར་གཟིགས་ནས་
དགར་པོའི་ལས་ལམ་བརྒྱ་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱེས་ནས་ནི། །དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྒྱུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དག་རྣམས་བསྐྱེད་ཞིང་ཡིད་གྱིས་རབ་
བསྐྱེས་ཏེ། །ལུས་གྱིས་མི་དགོ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྤངས་ན། །དང་སྤྱོད་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནག་པོའི་ལས་ལམ་བརྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་

༡༡། །ཀུན་སྒྲོང་ཙམ་ནས་ཀྱང་བསྐྱམས་ཏེ་སྒྲོག་སུམ་དེ་དག་དང་ཡེ་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྟེན་པ་འདི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེས་སུ་འོན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བས། རྒྱལ་
 བས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུའི་སུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །སྒྲ་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ནོ། །རྩ་བའི་རྟེན་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། དགོ་བ་བཅུའི་ལས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་དང་། གྲུའི་བདག་པོ། དཔེར་ན་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྒྱུ་དང་སྒྲོང་སྒྲོང་དང་ཡུལ་འཕོར་དང་
 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཐམས་ཅད་དང་། རྩ་དང་གིང་གེལ་བ་དང་སྐྱོན་དང་གིང་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ས་བོན་གྱི་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་ཕྱོད་དང་ཤལ་བས་བཤལ་བ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ས་ལ་
 གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་གནས་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །གྲུའི་བདག་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་སྒྲོ་བ་དང་མི་སྒྲོ་བ་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་འབྲས་སུ་འཐོབ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ནས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱུགས་པའི་དོན། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་

རྣམས་དང་གསུང་སྒྲེས་དང་། །རང་བྱང་ཚུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱི་རེ་ལ་ཡང་
 སྒོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་བསྐྱུང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། །ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའོ། །ཞེས་སྒྲུ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་དེ། །སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས། དག་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། །གང་ཇི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དག་བའི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཅུ་ཡང་མི་བསྐྱུང་ལ། །འོན་ཀྱང་ཆེག་འདི་སྤྲད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་སྟེ། །ང་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། །གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་འཆོས་པ་བརྟུན་ཆེན་པོ་སྤྲ་བ། །སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྤྲ་བ་སྟེ། །དེ་མོངས་བཞེན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འགོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགོའི་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །ལས་དང་འབྲས་སུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། །ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། །དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། །ཕྱི་ཡང་གི་བྱང་
 པར་དང་། །དེ་དག་གི་འབྲས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྒྲིག་གཅིད་པ་གང་ཞེན། །འདི་ལ་བསྐྱུ་བར་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་ཉན་མོངས་དང་མཐའ་སྟེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། །བར་པ་གསུམ་བསམ་པར་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱིར་བ་བསྟན་ནས་

༡༡། །གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་མཐར་ཐུག་བཞི་བཞིར་བསྒྲུས་ཏེ་བཤད་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲོག་གཙོང་གི་གཞི་ནི། སྒྲོག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་གསོད་པ་པོ་རང་ཉིད་གསོད་
 ན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོག་པ་ཡོད་ཀྱི། མཐར་ཐུག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ས་ལས། སྒྲོག་ཆགས་པ་ལྟོ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་
 དང་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་མ་འབྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འབྲུལ་བ་ལོ། །འདི་ལ་ཀྱན་
 སྒྲོང་བྱེ་བྲག་ཅན་དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་ཁོ་ན་བསད་སྟམ་ནས་སྒྲུབ་པ་བརྩམས་པ་ན་མཆོད་སྦྱོར་དུ་ནོར་ནས་བསད་ན། དངོས་གཞིའི་སྒྲོག་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་ཤིང་། སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་གང་བྱུང་ཡང་གསོད་སྟམ་པ་
 ཀྱན་སྒྲོང་སྦྱི་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། བསད་པར་འདོད་པ་ལོ། །སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་
 ནི། རང་གོས་བྱས་པ་ལམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། མཆོན་ནམ་དུག་གམ་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྒྲུབ་པ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་པ་ལྟོ་པོ་

དེའི་ཆེ་འཕྲིན་ལྗང་ཆེན་པོ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། སྤྲོད་པ་ཉམ་དུ་གི་བ་ལ། དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྤྲོས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །མ་གྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམས་གང་
ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི། སྤྲོད་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་སྤྲོད་ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་དབྱལ་བར་འདོད་པའོ། །སྤྲོད་བ་ལ། སྤྲོད་བ་པོ་ནི་སྤྲོད་དང་འདྲ་ལ། སྤྲོད་བའི་ངོ་བོ་ནི། མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་
འཇབས་ནས་བརྒྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བུ་ལོན་དང་བཅོལ་བ་ལ་གཡོ་བྱས་པ་དང་གཡོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། རང་རམ་གཞན་གྱི་དོན་ནམ་ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པ་ལ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་ནའང་འདྲ་སྟེ་མ་
གྱིན་ལེན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། གནས་གཞན་དུ་སྤྲོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རྣམས་གནས་ནས་གཞན་དུ་སྤྲོས་པ་མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ལ་སྤྲོས་པ་ལ་གནས་ནས་སྤྲོད་མེད་ཀྱང་
མཐར་ཐུག་བཞག་དཀོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོབ་སྤྲོ་སྤྲོས་པའོ། །དེ་ཡང་འཕྲོག་དུ་འཇུག་པའམ་བརྒྱར་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྤྲོས་པས་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་མངགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་བསད་ན་དེ་ནམ་གི་བ་དང་གསོད་དུ་
འཇུག་མཁན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྤྲོ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ལོག་པར་གཡེམ་པའི་གཞི་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་གནས་མིན་པ་དང་དུས་མིན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བཤོད་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱད་མེད་དང་

༡༡། །སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ནིང་ངོ་། །དེའི་དང་པོ་ནི། བསྐྱ་བ་ལས། མ་ལ་སོགས་པ་དང་མས་བསྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སྟོབ་
 དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། བགྲོད་པར་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་ནི། །གཞན་བཟུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལྟར། །རིགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་དང་རྒྱལ་པོས་བསྐྱངས། །གཞན་གྱིས་བྱངས་པའི་སྤྱད་འཛོང་དང་། །ཉེ་དུ་དག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་དག་བགྲོད་བྱ་མིན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ནི་རབ་བྱུང་མའོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་ནི་བག་མར་མ་སོང་བ་རང་གི་ཕ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་ནམ་གྱིས་སྐྱུག་གམ་སྟོ་བསྐྱང་ངམ་དེ་
 དག་མེད་ན་རང་གིས་ཀྱང་བསྐྱངས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་བསྐྱོས་པས་བསྐྱངས་པ་ནི་དེ་ལ་ཆད་པའི་བྲིམས་བཅས་པའོ། །གཞན་གྱིས་སྤྱ་གཞལ་བའི་སྤྱད་འཛོང་ལ་ལོག་གཡེམ་དུ་གསུངས་པས། རང་གིས་སྤྱ་བྱིན་པ་ལ་ལོག་གཡེམ་མེད་པར་བསྟན་
 ཏོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་ནི། མངལ་སྟོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། ཡན་ལག་མིན་པ་གང་ཞེན། །ཁ་དང་བཤང་ལམ་
 བྱིན་པ་དང་། །བརྒྱ་བསྐྱམས་ལག་པར་བསྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཡན་ལག་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དང་བཤང་བའི་ལམ་དང་བྱེའུ་དང་བུ་མོའི་མདུན་དང་རྒྱལ་གྱི་བྱག་པ་དང་རང་གི་ལག་པའོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གནས་མིན་པ་ནི། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་ལོར་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་དང་སྒྲུ་བོ་མང་བོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་གཞོན་པའི་ས་སྒྲིག་ས་འབར་འབྲུར་ཅན་དང་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཡུལ་མིན་བྱ་བ་ནི། །
དམ་ཆོས་མཆོད་རྟེན་སྒྲུ་སོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞུགས་གནས་སོགས། །མཁན་པོ་དང་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། །ལ་མ་དུང་ན་གནས་པ་ནི། །ཡུལ་མིན་དེ་རུ་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་པོ་ཆེན་པོས་གྲུང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །
དུས་མིན་པ་ནི། སྒྲ་མཆོན་འཛག་པ་དང་སྒྲ་བ་ཆོད་པའི་སྒྲུ་མ་མ་དང་རུ་ཞོ་འཛག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་བཅས་པ་དང་། །བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་འབྲིག་པ་སྒྲུད་མི་རུང་བའི་ནད་དང་ལྷན་པ་དང་ཆོད་ལས་ལྷག་པའོ། །ཆོད་ནི་ལན་ལྟའི་བར་དུ་བྱེད་
པའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། དེ་ལ་དུས་མིན་བྱ་བ་ནི། །སྒྲ་མཆོན་འཛག་དང་སྒྲུ་མ་མ་དང་། །བྱ་ཆུང་དང་བཅས་མི་མོས་དང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་དང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་གནས་དུས་མིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་པོ་ཆེན་
པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་བྱུང་བར་ནི་ཉིན་མོའི་དུས་གྲུང་དུས་མིན་དུ་མཛད་དོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་སོགས་གསུམ་ནི། །རང་གི་ཆུང་མ་ལ་ཡང་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། །འདུ་ཤེས་ནི། །བསྐྱེད་པ་ལས།
དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། །འདུལ་བ་ལས། །མི་ཆོངས་སྒྲིད་ཀྱི་ལམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི། །རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཆུང་མའི་གན་དུ་

༡༡། །སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིན་པར་འདུག་པའི་ཞུགས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་དོ། །ཉོན་མོངས་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་དོ། །ཀྱུན་སྒྲིང་ནི།
མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པས་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའོ། །སྒྱུར་བ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། གཞན་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་པོ་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱེད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་གཞིའི་
ལས་ལམ་མེད་པར་བཤད་དེ། སྒྲ་མ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག་གོ། །མཐར་ཐུག་ནི། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྱུད་པའོ། །བརྒྱན་དུ་སྒྱུ་བའི་གཞི་ནི། མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེད་བྱག་བྱེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་ལྷག་
པ་བཞི་སྟེ། གོ་བུའི་ཡུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུག་པའི་མཐོང་བ་ལ་མ་ཐོང་བར་བསྐྱར་བ་དང་མ་ཐོང་བ་ལ་མ་ཐོང་བར་འདུག་པའི་བསྐྱར་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་མོ། །ཀྱུན་སྒྲིང་ནི། འདུ་
ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྒྱུ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱུ་བའི་མཆོན་མས་སྒྲོན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་རམ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་བརྒྱན་
དང་སྒྲ་མ་དང་ཆོག་རྩལ་མོ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བ་ལ་འང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་དག་གི་བཞི་ཀ་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ་

ལ་རང་གིས་སྤྲོས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བ་རོལ་པོས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་གོ་ན་ཆེག་བཀྲལ་བ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྤྲ་མ་དང་ཆེག་རྩལ་ལ་ཡང་འདྲོ། །སྤྲ་མའི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་
དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤྲར་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ལ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པ་འོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བདེན་པ་
དང་མི་བདེན་པའི་ཆེག་གང་ཡང་རུང་བས་བཛོད་བྱ་སྟན་མི་སྟན་གང་རུང་བཛོད་པ་དང་དགོས་པ་རང་ག་ཞན་གང་རུང་གི་བྱིར་དུ་སྦྱ་བ་འོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འབྲེད་པའི་ཆེག་སྤྲོས་པ་གོ་བ་འོ། །ཆེག་རྩལ་པོའི་གཞི་ནི། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤྲར་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། ངག་རྩལ་པོས་སྤྲ་བར་འདོད་པ་འོ། །སྦྱོར་བ་
ནི། བདེན་མི་བདེན་གང་ཡང་རུང་བས་རིགས་སམ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་སྦྱར་བའམ་ཚུལ་བྲིམས་སམ་ཀྱན་སྒྲོད་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མི་སྟན་པ་སྦྱ་བ་འོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། མཐའ་ནི་དེ་ལ་ངག་རྩལ་པོ་སྤྲོས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་གང་ལ་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་བ་དགོས་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ངག་བཀྲལ་པའི་གཞི་ནི། དོན་མེད་པ་དང་སྟན་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་

༡༡། །ཀྱང་འདིར་ནི་བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུག་པའི་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ་། །ཀྱན་སྦྱང་ནི། མ་འབྲེལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། དག་བརྒྱལ་བ་སྤྱོད་པར་ཕྱོར་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དག་བརྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བའོ། །དེ་ཡང་གཞི་བདུན་དང་ལྟན་པ་སྟེ་འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་ཕྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ་བྲམ་བེའི་གསང་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྷན་འབྲེལ་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྷན་འབྲེལ་པ་དང་། དག་དང་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་པ་དང་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛིན་གཏམ་སྤྱོད་པ་དང་། ར་རོ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ལྷན་འབྲེལ་པ་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བས་སྤྱོད་པའོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་ཚོས་དང་མི་ལྟན་པ་དང་དོན་དང་མི་ལྟན་པ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་འབྲེལ་བ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པ་དང་བཞད་གད་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་མཐན་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟ་བའི་དུས་ན་སྤྱོད་པའོ། །དག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་དག་བརྒྱལ་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །བརྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་རོང་དང་ཡོ་བྱང་ངོ་། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུག་པའི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུག་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ་། །ཀྱན་སྦྱང་ནི། དག་གི་བྱང་རྒྱལ་ལ་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། དམམས་

པའི་དོན་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་བདག་གིར་བྱ་བར་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོག་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པའོ། །དེ་ལ་བརྟུང་བ་སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཚེས་ལྷ་ཚང་དགོས་ཏེ། རང་གི་ཡོངས་
 སྦྱོད་ལ་ལྷ་ག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་གསོག་པར་འདོད་པའི་བརྟུང་ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཅིང་རོ་མུང་བར་བྱེད་པས་འཁུམས་པའི་སེམས་དང་
 ལྡན་པ་དང་། གཞན་དག་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པ་འཁུངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྟུང་བ་སེམས་དེས་ངོ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ལོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའོ། །
 སེམས་དེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་བརྟུང་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་སོ། །མི་དགོ་བ་བཅུ་ག་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལས་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་བརྟུང་བ་སེམས་སུ་འབྱུར་ཚུལ་ནི། གྱེ་མ་ཁྱིམ་གྱི་རྩེ་དཔོན་དེ་
 བདག་གི་བྱན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་མ་པ་དང་། དེའི་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལ་འང་དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། གྱེ་མ་བདག་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་རབ་རྩ་དཔེན་པ་དང་བརྩོན་
 འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བའི་ངང་རྩལ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་མ་པ་དང་། བདག་ལ་རྩལ་པོ་དང་དེད་དཔོན་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་

༢༡། །སྒྲུལ་པ་དང་། གྱེ་མ་བདག་ཕྱི་མ་ལ་ལྷ་ར་སྒྲེས་ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་རྩེ་བ་དང་། དྲག་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཛིག་རྟེན་ནས་གཞན་འབྱུང་པ་དང་བྱེད་དུ་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་འདོད་པ་བསྒྲེད་པ་དང་། ས་མ་དང་བྱ་དང་རྩུང་མ་
 དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲེད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་བསྒྲེད་ན་ཡང་བརྒྱབ་སེམས་སོ། །གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་ནི། ཆེག་རྩུབ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། བརྟེན་པ་ལ་སོགས་
 པར་འདོད་པ་སྟེ། བསད་པ་དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་ངང་གིས་ལོངས་སྒྲེད་རྒྱད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པ་སོགས་སོ། །སྒྲེར་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྒྲེར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བརྟེན་པ་སོགས་བྱ་བར་ངེས་པའམ་ཐག་བཅད་པའོ། །
 འདི་ཡང་ལྷ་ཚང་ན་རྫོགས་ལ་མ་ཚང་ན་མི་རྫོགས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མཚན་མར་འཛིན་པས་ཞེ་སྒྲུང་གི་སེམས་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩུལ་བཞིན་མིན་
 པ་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲན་པས་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། བརྟེན་པ་དང་བསད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པ་འཁུ་བའི་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་བསྒྲེད་པ་ལ་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་
 སེམས་ཏེ་སེམས་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །གཞོད་སེམས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པའོ་སྒྲུལ་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་སེམས་པ་དེ་སྟེད་ཐམས་ཅད་གཞོད་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་

གཉེན་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་དག་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་ལ་ཉམས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོར་སོང་ན་སྒྲུལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་གཞོན་སེམས་སོ། །ཡོག་པར་ལྷ་བའི་གཞི་ནི། ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། སྒྱར་
པ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ། །ཀྱན་སྤྱོད་ནི། སྒྱར་པ་འདེབས་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བརྩམས་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པ་
དང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྱར་པ་འདེབས་པའོ། །རྒྱ་ལ་སྒྱར་པ་ནི། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྒྱར་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྒྱར་པ་ལ་གསུམ་ལས།
ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྒྱར་པ་ནི། ས་དང་མ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་ལ་སྒྱར་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཕྱི་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་ལ་སྒྱར་པ་ནི། སེམས་ཅན་བརྒྱུས་ཏེ་སྤྱོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་
པའོ། །ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྱར་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྒྱར་པ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །འདི་ཡང་ལྷ་ས་རྫོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་སྤོངས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིག་པ་ལ་དགའ་བས་
དཔལ་བུ་ལ་གྱི་སེམས་དང་། རྒྱལ་བཞིན་མིན་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པས་ཡོག་པར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་མཆོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱིག་དང་ལེགས་སྤྱད་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱར་པ་འདེབས་པས་རབ་དུ་ཉམས་པའི་སེམས་

༡༡། །དང་། ལོག་ལྟ་དེས་ངོ་ཚ་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་ཏེ་ལྟ་བོ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཚང་ན་ནི་མི་རྫོགས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། འདི་ཁོ་
 ན་ལ་ལོག་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིས་དག་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་སྒྲིག་པ་ལ་འདོད་དགུར་སྦྱོད་པ་དང་མཐུན་པས་ན་ལོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སློག་གཅོད་དང་ཆེག་རྩལ་དང་གནོད་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་
 རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་འབྱེན་པར་བྱེད་ཅིང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་དང་བརྒྱབ་སེམས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་མཐར་འབྱེན་ནོ། །བརྒྱན་དང་ཐུ་མ་དང་ཆེག་བཀྲལ་བ་ནི་རྩོམ་པ་དང་མཐར་
 བྱིན་པ་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། ལོག་ལྟ་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་གཏི་མུག་ཁོ་ནས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་
 སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྒྱབ་སེམས་སོགས་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟེ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བརྩའི་ལྟེ་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྟན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི་ལྟ་ལས། སློག་གཅོད་པ་ལ་མཆོན་ན། བསམ་པས་ལྟེ་བ་ནི། དུག་གསུམ་དྲག་བོས་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བས་ལྟེ་བ་ནི། སློག་གཅོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པའམ་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་རངས་པའི་སེམས་དང་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

ལྟན་པ་དང་། རང་ཡང་བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམས་ཤིང་བསམགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དང་གྲུས་པར་བྱེད་ཅིང་ལན་རེ་
ལ་ཡང་མང་དུ་གསོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུག་པོ་བསྐྱེད་པས་གསོད་པ་དང་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བརྟུག་སྟེ། གསོད་པ་དང་ཞན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་དང་བཀྱེན་པ་དང་ཉམ་ཐག་པར་སྐྱ་བ་དང་སྒྲིང་རྩེ་བར་སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་
བཞིན་དུ་གསོད་པའོ། །གཉིན་པོ་མེད་པ་ལས་ལྷི་བ་ནི། ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་པ་འགའ་ཡང་མི་ལེན་ལ་བྱ་བྱེད་དང་བརྒྱད་དང་བརྟུ་བཞི་དང་བཙུ་ལ་བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་དུས་དུས་སྐྱ་སྐྱེན་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་མངོན་དུ་
སྐྱ་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་ལྷང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་དང་འདྲུད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་དུས་སྐྱ་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་དང་འགྲོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པ་དང་འཛིག་རྟོན་པའི་ཆགས་བྲལ་ལམ་ཆོས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རེག་པའོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྷི་བ་ནི། མཆོད་སྐྱེན་བྱེད་པ་དག་གི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པས་ཆོས་འདོད་ནས་གསོད་པ་དང་། ཕྱགས་རྣམས་ནི་སྐྱེད་གྲུའི་བདག་པོས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱར་སྐྱུལ་བས་ན་བསང་གྲང་ཉེས་པ་
མེད་དོ་སྐྱམ་པ་སོགས་ལོག་ལྟ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསོད་པའོ། །གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། དུད་འགྲོ་བོང་ཆེན་པོ་དང་མི་འམ་མིར་ཆགས་པ་དང་ཕ་མ་དང་སྐུ་བ་དང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཡོད་གཞུགས་པ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་དགྲ་བཙུན་པ་དང་

༡༡། །རང་སངས་རྒྱས་གསོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོངས་མི་རྒྱས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྱུག་འབྱེན་པ་ལོ། །རྒྱ་ལྡེ་པོ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་སློག་གཅོད་པ་ཡང་བལོ། །ལྷག་མ་དགུ་ཡང་གཞི་མ་གཏོགས་པ་སློག་གཅོད་པ་ལྷར་ལྷི་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མ་བྱིན་ལེན་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། མང་པོ་དང་བཟང་པོ་དང་ཡིད་བརྟན་པ་ལ་འཁུ་ཞིང་འཕྲོག་པ་དང་དམན་པ་དང་བཀྲོན་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་འདི་པ་ལ་འཕྲོག་པ་དང་གོང་དུ་རྒྱུད་པ་འཕྲོག་པ་དང་སློབ་པ་དང་དགུ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྩལ་འཕྲོག་པ་ལོ། །ལོག་གཤེས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་མཉམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་སྦྱེས་པ་ཡིད་གཙུགས་པའི་རྒྱུད་མཉམ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་རྒྱལ་མ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་ཁར་འཇུག་པ་དང་། དུས་མིན་པ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའམ་སྦྱུ་མ་མ་ཟླ་བ་ཚང་བའམ་ནད་པ་དང་། གནས་མིན་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བར་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལོ། །བརྟན་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། གཞན་འདྲིད་ཅིང་བསྐྱུ་བར་འདོད་པས་དོན་མང་པོས་བརྟན་སྦྱ་བ་དང་ཕ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་བཟང་པོ་དང་མཛེས་པོ་ལ་སྦྱ་བ་དང་སློག་གཅོད་པ་སོགས་གསུམ་ལྷི་བ་བསྐྱེད་པ་སྦྱ་བལོ། །དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་སྦྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷི་བལོ། །སྤྲ་མ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ནི། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཤེས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕ་མ་དང་བུ་མཉམ་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་དང་ལུས་ཀྱི་གསུམ་ལྷི་བ་བསྐྱེད་པ་ལོ།

ལྷ་མའོ། །ཆེག་རྩལ་གཞི་ལས་ལྷ་བ་ནི། ལ་མ་ལ་སོགས་དང་སྒྲ་མ་ལྷ་བྱ་ལ་སྒྲ་བ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་མིན་པའི་བརྟུན་གྱིས་ཆེག་རྩལ་པོ་སྒྲ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་གཤེ་བ་དང་སྒྲོ་བ་དང་བརྟུན་བཀག་སྒྲ་བའོ། །དག་བཀྱལ་པ་གཞི་ལས་ལྷ་
 བ་ནི། བརྟུན་དུ་སྒྲ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་དག་བཀྱལ་གྱི་ལྷ་ཡང་ནི་སྒྲ་བ་ཞིན་ནོ། །འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྱ་བ་དང་རྩྱུང་བ་དང་འབྱེད་པ་ལ་བརྟུན་པའི་ཆེག་བཀྱལ་པ་དང་ཆགས་སེམས་གྱིས་ལྷ་པོ་ལ་པའི་བརྟུན་བཅས་སྒྲོག་པ་སོགས་དང་ལ་མ་
 དང་ཉེ་དུ་དང་སྒྲ་མ་ལྷ་བྱ་ལ་བསྐྱོང་སྒྲ་དང་ཅོ་འདྲི་བ་དང་ཆེག་གི་ལམ་དང་མི་གཤའ་བ་བརྟུན་པའོ། །བརྟུན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷ་བ་ནི། དག་འདུན་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་དགོར་ལ་འདོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་
 ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་གྱི་ཁེ་དང་བཀྱར་སྒྲོ་འདོད་པའོ། །གནོད་སེམས་གཞི་ལས་ལྷ་བ་ནི། ལ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་སྒྲ་མ་དང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་བཀྱེན་པ་དང་སྒྲ་ག་བསྒྲལ་བ་དང་སྐྱོང་རྗེ་བ་དག་དང་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
 དག་སྐྱོང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མནར་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ལོག་པར་ལྷ་བ་གཞི་ལས་ལྷ་བ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ལོག་ལྷ་གཞན་པས་ཀྱང་ལྷ་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་
 པར་སོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དག་མེད་ཅེས་ལྷ་བ་ཡང་ངོ། །དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ནི་ཡང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་ལྷ་བའི་རྩལ་དུག་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི། དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དུག་པོས་

སྒྲངས་ན་ཡང་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མ་གྲིན་པར་སྒྲངས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རིས་སུ་མ་ཐུན་པར་སྦྲར་ཕུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་བརྒྱས་པ་ནི། ཆོར་བ་མ་མུང་བར་
 དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞིང་ལྷི་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཞིག་ན་ནི་དེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་ལ། གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ནང་གི་བར་མནར་མེད་པའི་ལཱོར་ཐུན་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྦྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་རྩ་ས་འདབ་མའམ་མེ་ཏོག་གམ་འབྲས་བུ་ཅམ་ཞིག་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་སྦྱུད་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྦྱེ་བ་དང་། བརྒྱལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཐར་ཡང་འབྲོག་དགོན་པ་རོ་བསྐྱམ་དུ་
 དུད་འགྲོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལག་མེད་པ་དང་ཡི་དྲགས་ལོང་བ་རྒྱུ་ལག་མེད་པར་སྦྱེས་ཏེ། ལོ་མང་པོར་སྦྱག་བསྒྲུལ་མུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་དང་དགེ་སྦྱོང་ལ་བསྒྲུས་པ་མེ་ཏོག་ལ་
 སོགས་པ་ཅམ་ཡང་རང་གིས་སྦྱོད་པ་དང་བྲིམ་པ་ལ་སྟེར་བ་དང་བྲིམ་པས་ལོངས་སྦྱོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྦྱ་གྱི་རྩོན་པོ་དག་གིས་སུ། །རང་གི་ཡན་ལག་གཏུབས་པ་སྤྲི། །དགེ་འདུན་
 དག་ལ་བསྒྲུས་ཟིན་པ། །བྲིམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །མེ་ལྷེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ལྷགས་གྱི་ཐུ་ལུམ་ཟོས་པ་སྤྲི། །དགེ་འདུན་དག་ལས་གང་དེ་ནི། །དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལོངས་མི་སྦྱད། །ཐུན་པོ་དང་ནི་འདྲ་བའི་མ། །སྒྲང་བ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་སྤྲི། །

༡༡། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དག་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱ་ལོ། །ཐམས་ཅད་དབྱུང་བ་བྱས་པ་དང་། །གསལ་གཤིང་སྟེང་དུ་བཏེག་པ་སྤྱི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དག་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱ་ལོ། །མེ་མདག་དག་གིས་གང་
 བ་ཡི། །གནས་ཁང་དེར་ནི་ཞུགས་པ་སྤྱི། །ཁྱིམ་པས་དག་འདུན་གནས་ཁང་དུ། །མཚན་མོ་གནས་པར་མི་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དག་འདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་ནི་དག་མི་དགའི་ཞིང་གིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་
 སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། །འགའ་ཞིག་ཁྱོས་ནས་སྟོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་ལྷན་ནག་ཏུ་བཅུག་པ་བས་ཁྱོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདྲི་མི་བཟོ་ལོ། །ཞེས་བཅར་
 བ་སྟེ། རྟོག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་བས་བྱང་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱད་ན་སྤྱར་ལྟར་དང་། །མཚན་ཏེན་གཞུང་གི་བྱེད་མ་སྟེད་བཞིག་པ་དང་བསྟེན་པ་
 ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་སེམས་དང་ཁོང་སྟོབས་ཅན་ཅིང་མི་སྟན་པ་སྤྱས་ན་སྤྱར་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། །དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། །སྟོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་སྤྱད་པ་ལ་བྱམས་
 པའི་སེམས་གྱིས་མིག་སྤྱར་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱ་མ་རྣམས་བཙོན་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྤྱར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། །རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བཟུང་བ་དང་དང་བས་བཟུང་འདོད་ཅིང་

སྤྱི
 སྤྱི

དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་བཅད་དམ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་
 པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དུད་འགོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟོན་པའི་དགོ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་སྟོག་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། གནས་འདི་ལ་ནི་གིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །རྟེན་གྱི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ལྷགས་གྱི་
 གོང་བུ་རྒྱུང་ཡང་རྒྱུའི་གཏིང་དུ་འབྱིང་ལ། དེ་ཉིད་སྟོད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྟོག་པ་ཡང་ལྟེ་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདས་ཆེན་ལས། གཏི་མུག་ཅན་སྤང་བུ་
 ངར་སྐྱབས་ལ་འབྱར་བ་འབྱུང་མི་རུས་པ་དང་འདྲ་བར། ཉེས་པ་རྒྱུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་རུས་གིང་འགྲོད་སེམས་མེད་པས་དགོ་བ་སྟོད་མི་རུས་ལ། སྟོན་བཅའས་པས་སྤར་གྱི་དགོ་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྟོག་པས་སྟེ་བར་བྱས་པས་ན། ད་ལྟ་རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་མྱོང་བའི་རྒྱ་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་དཔྱལ་བ་གིན་ཏུ་ལྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་རྒྱུང་དུར་ལན་ཚུ་ལྷལ་གང་བཏབ་ན་བཏུང་བར་དཀའ་བ་བཞིན་ནམ། གཞན་གྱི་དོང་ཆོ་གཅིག་ཆགས་པ་འཇལ་མི་ཤོད་པས་བཅིངས་དཀགས་ཏེ་སྟོག་བསྐྱུལ་མྱོང་བ་དང་
 འདྲའོ། །ཡང་རྣམ་པ་ལྷས་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡང་བའང་དཔྱལ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་ཅན་དང་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུང་བ་དང་སྟོག་པའི་ལས་ལྟེ་བ་དང་འགྲོད་ཆངས་མ་བྱས་པ་དང་ཐོག་མར་དགོ་བ་མི་སྟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

ནས་དང་པས་བྱིན་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ལོངས་སྤྱད་ན་མི་དག་བ་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །ལུང་རྒྱམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག །ཟོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། རྩལ་འཆལ་
ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་བ་བ་མིན། །ཞེས་རྩལ་འཆལ་དང་བསྐྱབ་པ་ལས་སྟོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནས། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པའི་གམ་ན་མི་དག་བ་བཅུ་སྒྲིག་པ་བྱད་བྱད་ཡིན་
གསུང་སྟེ་མད་པར་སྤྱང་ངོ། །དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྒྱུན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཟང་ཟེང་གི་སྒྱུན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་
མཆོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་པོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟེ་དུ་བསྟེ་
སྤང་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེ་སྤང་བྱེད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བུལ་བས་མེ་ཏྲོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་དམན་ལ་དམིགས་པ་དང་རང་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པའི་བྱད་པར་དང་དེ་ཡང་ཤུགས་དྲག་ཞན་དང་རྒྱན་རིང་བྱང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉིས་སྟོད་ལ་ཡང་ཉན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་རྒྱན་རིང་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ་དེ་དག་

༡༡། །གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་སྤྱོད་པ་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་པ་སྤྱོད་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱོད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཆོངས་པ་མཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་སྤྱོད་པ་ཆེ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གཞོན་སེམས་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟེ། །བསམ་གཏན་མི་སྤྱོད་དགོན་
 གནས་སྤྱོད་པ་ལྟེ། །སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་མིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཞེག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྤྱོད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐྱལ་
 བར་ནི། །དཔུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་
 གསུམ་སོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་གཅིད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དཔུལ་བ། །འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྲགས་དང་། རྒྱུ་ལྟེ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྤྱོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་རྒྱུ་འབྲིང་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་
 རྟོག་སྟེ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྤྱོད་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཆེ་བྱུང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་རྒྱུ་ལྟེ་མ་མ་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་ལྟེ་མ་མ་བ་དང་མཛའ་པོ་དང་འབྲེ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་

སྒྲུ་ཐོས་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཆོག་མི་ཉན་པ་དང་། ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུང་སྒྲུང་གསལ་ཆེ་བའོ། །བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་དང་ས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་དེ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིར་སྒྲུས་ན་ཡང་ཆེ་ཐུང་ལ་ནད་མང་བ་དང་
ལོངས་སྒྲོད་ཆུང་ལ་ལོངས་སྒྲོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་གཡོག་ལའོར་མི་བསྐྱུན་པའམ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ལ་ཆུང་མ་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲུར་པ་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་འཁོར་མི་འདུམ་ཞིང་ངན་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆོག་མི་བཙུན་པའམ་ཆོག་བཟུང་མི་འོས་ཤིང་མ་ངེས་པའི་སྒྲོབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཆོལ་བའམ་ཕན་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའམ་
གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ལྟ་བ་ངན་ཞིང་གཡོ་སྒྲུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་མིར་སྒྲུས་ན་ཡང་སྒྲོག་གཅོད་སོགས་དེ་དག་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྒྲུ་མ་རྣམས་སྒྲོང་བ་
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་བཞེད་དོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྒྲོག་བཅད་པ་ལས་སྒྲི་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་སྒྲན་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་བསྐྱེམས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་སྒྲོབས་ཆུང་བ་
དང་འཇུ་དགའ་ཞིང་ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཆེ་མ་བཟད་པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནི། འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་འབྲས་བུ་མི་གྲུང་བ་དང་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲས་བུ་ལོང་བ་དང་ཐན་པ་ཆེས་པ་དང་

༡༡། །གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ར་སྒྲུའོ། །རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་དག་གི་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྒྲུ་ར་འོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ནི། བཅུ་པོ་འདི་དག་འཁོར་བས་སྒྲག་ནས་སྟིང་རྩེ་དང་བྲལ་བར་གཞན་གྱི་སྒྲུའི་རྩེས་སྒྲུ་འབྲངས་ནས་བསྒྲུ་མས་
 པས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པོ། །ཡང་སྟིང་རྩེ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་ཅིང་རང་ཉིད་འཛོང་རྒྱ་བར་འདོད་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བཤེས་པས་སྒྲུངས་ན་ནི་རང་རྒྱལ་བ་འབྲུབ་པོ། །སེམས་རྒྱ་ཆེ་བས་སྟིང་རྩེ་དང་ཐབས་
 མཁས་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུ་མི་གཏོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པས་སྒྲུངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་ཆེས་སྒྲུངས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པར་གསྒྲུངས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ལས་ལམ་བཅུ་ཆེན་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྲུང་བའི་གསལ་ཁ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཞན་བསྒྲུན་པ་ལ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དག་གི་བ་དང་། ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དག་གི་ཡིན་ལ།
 རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཆོང་བ་དང་མདོག་མི་སྒྲག་པ་དང་ཆེ་བྱང་བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དག་གིས་བྱེད་ལ། ཏུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་འང་དཔལ་འབྱོར་

22282

ཡུལ་སྐྱུ་མཆོག་ས་པ་ཡོད་པ་ནི་དགོ་བས་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་པ་ལ་ཚྛོག་ས་བྱེད་ཀྱང་དགོ་བས་ཚྛོག་ས་པ་དང་མི་དགོ་བས་ཚྛོག་ས་པ་གཉིས་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་པ་ལ་ཚྛོག་ས་བྱེད་མི་དགོ་བས་ཚྛོག་ས་པ་དང་དགོ་བས་ཚྛོག་ས་པ་གཉིས་ཏེ་མུ་བཞིའོ། །ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཚྛོག་ས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕེན་པ་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འཕེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚྛོག་ས་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྤྱད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་ཚྛོག་ས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི་དུ་མ་མི་འཕེན་ལ། ཚྛོག་ས་བྱེད་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་དུ་མས་ཀྱང་གཅིག་མི་འཕེན་པར་བཤད་དོ། །ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས་ནི། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ལས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ས་བོན་གསོ་བ་དང་། ལས་དེས་ཆེ་རབས་དུ་མའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ས་བོན་གསོ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོས་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་ད་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཡང་གསོ་བ་དང་། མང་པོ་ཕན་ཚུན་བལྟས་ནས་ཆེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་ས་བོན་ཡང་ཡང་གསོ་བ་ལ་

༡༡། །བཤད་དོ། །མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལས་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མ་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་བྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བསམས་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། བསགས་པའི་ལས་ནི། ལས་རྣམ་པ་བཅུ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་ཤེས་པར་བྱས་པ་དང་། བསམས་བཞིན་མིན་པར་བྱས་པ་དང་། དྲག་པོ་མིན་ལ་རྒྱན་ཆགས་མིན་པར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱས་པ་དང་། བརྗེད་པས་བྱས་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འགྱོད་པས་བསལ་བ་དང་། གཉེན་པོས་བསལ་བ་སྟེ། ལས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པའོ། །མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར་ཡང་མུ་བཞི་བཤད་དེ། སྟོག་གཅོད་བྱས་པ་མ་བསགས་པ་ནི། མི་མཁས་པས་བྱས་པ་དང་། མི་ལམ་ན་བྱས་པ་དང་། ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཀྱང་འགྱོད་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སེམས་དྲག་པོས་བཅོམ་ནས་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་སྐྱངས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤང་མོར་

བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་མ་བསྐྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྱལ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ནི། སྒྲིག་ཆགས་བསད་པའི་ཕྱིར་ཡུན་
 རིང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱེད་པར་བྱེད་ལ་སྒྲིག་ནི་མ་བཅད་པའོ། །བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི། ལུ་སྒྲུ་མ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲིག་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་
 རྣམ་དག་བཀྱལ་པའི་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། ཡིད་གྱི་གསུམ་ལ་ལུ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་ལུ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱོད་བར་ངེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བའི་དུས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བ་ནི། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བརྒྱད་དེ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱིད་པ་ལ་ལྟ་བཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཆེ་འདིར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའོ། །
 དེ་དག་ལ་མི་ལྟ་བཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་དགེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཞིང་ཕན་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དགོན་མཆོག་དང་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མནར་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་
 དད་པ་དང་མོས་པའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དག་དང་། ཡང་ཕ་མ་དང་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལུ་ཞིང་བྱས་པ་མི་གཙོ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཆེ་འདིར་སྤྱོད་ལ། སྤྱིང་ཕན་འདོགས་པས་བྱས་པ་གཙོ་བའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་

༢༡། །ནི་དག་པ་ཆེ་འདི་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་ཁུ་མྱོང་བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཆེ་གསུམ་པ་ལན་ཆད་དུ་སྒྲིམ་པར་
 འགྱུར་བའོ། །དག་མི་དགའི་ལས་མང་པོ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ལས་གང་མྱོང་བ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་ནོ། །ཁྱི་ཡང་མཉམ་ན་འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་ནོ། །དེ་ཡང་འདྲ་ན་གང་གོམས་པ་གས་ཆེ་བ་དེའོ། །
 དེ་ཡང་འདྲ་ན་ཐོག་མར་བྱས་པ་དེ་སྒྲིམ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཁྱི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྒྲིམ་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། །སྒྲིམ་སྒྲིམ་རྣམས་སྒྲིམ་འགྱུར། །ཞེས་དངས་པ་ལྟར་འོ། །གཉིས་པ་བྱེ་
 བྲག་དུ་བསམ་པ་ནི། མི་དག་བུ་སྒྲིམ་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་རྟེན་མོད་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གྲུབ་ན་ལམ་བསྐོམ་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཆེ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྒྲིམ་གྱི་འཕེན་པས་ཆེ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་འཕངས་པ་ལྟར་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའོ། །ཁ་དོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་ལེགས་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བལྟ་ན་སྒྲུག་ལ་ཁུ་ཞིང་གའ་པས་མཛེས་པའོ། །རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པས་བཀྱར་ཞིང་གྲགས་པའི་རིགས་མཐོན་པོ་རྣམས་སུ་སྒྲིམ་པའོ། །དབང་ལྷག་

ལུན་སྐྱུ་ཆོག་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་གཉིན་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཛིང་ཆེ་བ་དང་ལོར་ཕལ་ཆེ་བའོ། ཆོག་བཙུན་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་ལ་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་པོ་ལ་ཆད་མར་འོས་པས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་དཔའ་བའམ་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་གྲགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལས་སྤྱོད་པོའི་ཆོག་ཆེན་པོའི་མཆོད་གནས་སྤྱུ་གྱུར་བའོ། །
སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི། པོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་ཆེ་འདྲིའི་རྩོན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ཆེ་བའོ། །དེ་ཡང་བདེ་འགྱོར་གནས་པ་ནི་དང་པོའོ། །ལུས་ནི་
གཉིས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་དང་ལོར་པའི་བཞི་པའོ། །ལྷ་པ་ནི་འཛིན་ཏེན་པའི་ཆད་མའོ། །དུག་པ་ནི་དེའི་གྲགས་པའོ། །བདུན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ། །རྣམ་
སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དགོ་བ་མང་པོ་གསོག་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུལ། དེའི་ཆོག་མཉན་པ་དང་བྱ་བར་
སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་དོན་སྤྱོད་པ་དང་དོན་མཐུན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་པར་

༡༡། །བྱེད་པའོ། །ཐུག་པ་ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་ཕན་བཏགས་པས་བྱས་པ་གཞི་ཞིང་ཐུར་དུ་བསྒྲོ་བ་ཉན་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་འདུན་པ་དང་རྩེ་ལ་བས་བྱ་བ་རྩེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ཤེས་
 རབ་ཡངས་པ་ཤེས་བྱ་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་དང་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་འཇིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་སྒྲ་བའམ་ཡོངས་སྒྲོ་དང་པའམ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་བསྒྲེག་པ་དང་གཤགས་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །
 །བརྒྱད་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲོ་བྱུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་བས་ཐོབ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐུར་པའོ། །རྩམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཆེ་བ་དང་མི་འཆེ་བའི་བསམ་
 པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་། གསོད་སར་རྒྱུད་པ་ལེགས་བཏང་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲོག་གིས་ཕན་བཏགས་ཤིང་། །སྒྲོག་ཆགས་འཆེ་བ་ལས་སྒྲོག་པས། །ཆེ་རིང་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སྒྲན་པ། །སྒྲན་ནི་རབ་དུ་བྱིན་
 པ་དང་། །སྒྲོག་ཆགས་བོད་བ་དབྱིག་སོགས་ཀྱིས། །འཆེ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་གོས་སར་བ་སྒྲིན་པའོ། །གཞན་ཡང་། །བྱོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །རྒྱན་བྱིན་པ་ཡིས་
 གཟུགས་བཟང་ཉིད། །ཐུག་དོག་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་པོར་རབ་དུ་བཤད། །ཅིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཙུམ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བྱན་ལྟར་གྱས་པར་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་

གོས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་དེ་དག་སྒྲིན་པ་དང་མི་སྒྲོང་ཡང་ཕན་འདོགས་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཕར་སྒྲིན་པ་འོ། །ལྷ་པ་ནི། དག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་སྒྲོང་བ་ལ་གོམས་པ་འོ། །དྲུག་པ་ནི། བྱི་མ་ལ་རང་ལ་
 ཡོན་ཏན་སྒྲི་ཆོགས་སྒྲུབ་པར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་གིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མ་ཁན་སྒྲོབ་དང་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །བདུན་པ་ནི། སྒྲིས་པ་འི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང་བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་
 དགའ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་སྒྱུ་ལྟ་བ་དང་བྱད་མེད་གྱི་ལྷས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་བསྒྲོག་པ་དང་ཕོ་འཁོར་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པ་འོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཏན་མི་རུས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྐྱམས་པས་རུས་པ་
 ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བ་དང་བཅུང་བ་སྟེར་བ་འོ། །རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྣམས་ལྷལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་འོ། །རྒྱ་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། རང་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱ་བསྒྲུབས་པ་འི་དགོ་བ་
 རྣམས་སྒྲན་མེད་པ་འི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲོ་བ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་ར་བ་འོ། །སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་རྒྱ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱགས་དྲག་པ་འོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་མཐོང་ན་ཐུག་དོག་དང་འགྲན་པ་དང་བརྣམས་པ་
 སྤངས་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་དེ་དག་ལྟར་མ་རུས་ན་ཡང་ཉན་རེ་བཞིན་དུ་སྒྱུད་བྱར་ལན་མང་དུ་རྟོག་པ་འོ། །སྒྲོར་བ་དག་པ་ལ། རང་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། དུས་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་འོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། ཡང་དག་

༡༡། །པར་མ་སྒྲངས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། སྒྲངས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི། བསམ་སྦྱར་དེ་གཉིས་ཉིད་འབྲས་བུ་མང་ཞིང་
བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འདྲ་བས་སོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱང་ནས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་སྦྱོབས་བཞིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ལ། །
དང་པོ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། མི་དག་བ་ལས་སྟག་བསྟེན་ལ་འབྱུང་། །དེ་ལས་རི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཆོན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། དག་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་
བྱབ་པས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་བསྒྲོམས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ནག་གི་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཤེས་པར་བྱས་ནས་གཤེས་པ་ཅམ་ལ་མི་འཇོག་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་གི་རྟ་
སྟོག་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་ཆེས་རྙེད་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཇོན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟར་ཞིང་། །རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་
པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་སྟེ། འདི་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྙེད་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ངེས་པ་མི་རྙེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་

ཉིད་པ་སྐྱད་ཟེར་ནས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་བརྩི་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་གོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་མ་ཚུ་བུར་སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲོག་འདྲ་ཞིང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚུ་ཡི་སྒྲ་བ་བཞིན། །ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་འགོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་གཤེད་ལས་སྒྲིས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་
 བཀ་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཕྱ་ཞིང་མཐོང་དཀར་རྒྱལ་བའི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ངེས་པ་བསྟུན་ཅིང་། ཉིན་
 མཚན་ཀུན་ཏུ་སྒྲོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་ངན་འགོ་གཅོད་ཀྱི། ཐོག་མར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་གིང་ཅུང་ཟད་གེས་ཀྱང་སྒྲོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ངན་འགོའི་སྒྲོ་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གྲུའི་བདག་
 པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་སྟེ་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདྲ་ཞིང་འདུག་སྟུམ་དུ་དག་བའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱད་ལ་བརྟགས་པ་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་དང་བསྟུན་པ་ན་ཡེ་མ་མཐུན། འདིར་འོ་སྒྲོལ་འབྱུགས། དེས་ན་ཡེ་མི་ཐར། ལས་

༡༡། །འབྲས་དང་བསྐྱུན་ནས་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་བལྟ་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཞུས་དག་བྱས་ཅན་མཐུན་པ་ཡེ་མེད་མ་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དེ་ལྟར་རིག་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་བྱིས་
 པའོ་ཞེས། །ཤེས་པ་དེ་འདྲིར་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་བསྐྱུན་ཅན་རོ་ཁུར་བ་ལྟར་རྒྱུ་བ་བསྐྱོལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཆོས་པ་དང་མཁས་པ་ཅུན་གྱི་ཡང་ཅེར་རེ་ན་བྱིས་པའི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་མཁས་
 སེམས་པ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མཐའ་ནའང་ཆོས་ལ་ཤེད་དབྱེ་སོམ་ག་ཞིག་གསུང་དོ། །པོ་ཏྲོ་བ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འདི་དངས་ནས་རྒྱུད་ལ་བརྟག་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་
 བར་ཡང་རིང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་རྒྱ་རོལ་འགྲམ་ཡང་རིང་། །ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་བར་དེ་བས་རིང་། །ཕལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པ་རང་ཅག་དང་ཆོས་གཉིས་དཔེ་དེ་དག་དང་འདྲ་བར། བར་ན་
 འགྲངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཆོག་ས་བཅད་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲ་བས་བྲམ་ཟེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཁྱེར་འོངས་པ་ཞིག་ལ་སྤང་སྟོང་སྟུལ་ནས་སྤངས་པའི་ཆོས་སོ། །སྟོང་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་རྟོག་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་རེ་
 ཞིག་ལ་དུ་གྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཏང་བ་ལྟར་ཆོས་དང་ཇི་རིང་སོང་བ་ཞིག་འོང་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉིས་སྟོང་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱུ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་སྟོག་གཅིད་མ་མཛད་ཅིག །སྟེ་བོ་ཀུན་ལ་སྟོག་ནི་རབ་ཏུ་

ཡངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཆེ་བ་སྤྱད་སྤྱུ་འདོད་པས། །ཡིད་ཀྱི་དགྲ་ལ་འད་སློག་གཙོད་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དག་བ་བཅུ་དང་གཞན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱ་བར་སྒྲམ་
སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱ། ལན་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ལས་མ་ལོག་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ་གང་དུ་སྤྱོན་ཀྱང་མི་ཐར་བའི་སྤྱོད་རོ། །དེའི་སྤྱོད་འབྲལ་དུ་ཅུང་ཟད་བདེ་བར་སྤྱང་ཡང་འབྲས་བུ་སྤྱོན་པའི་
ཆེན་མཆོ་མས་གདོད་གཡོགས་ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ། རྣམ་སྤྱོན་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཆོམས་ལས། བྱོད་ནི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་། བྱོད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་སྤྱུག་ན། །མདོན་སུམ་དག་གམ་སྒྲོག་ཏུ་འད་རུང་། །སྤྱིག་པ་ཅན་གྱི་ལས་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྤྱིག་པའི་ལས་བྱས་སམ། །བྱོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱོད་གྱིས་ནི། །ཀོག་ཅེས་ལངས་ཏེ་བྱོས་བྱས་ཀྱང་། །
སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་ནི་ཐར་མི་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ན་ལས་གྱིས་མི་རྒྱགས་པའི། །ས་སྤྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྤྱང་ལ་མེད་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་དུ་
དག །བདག་ལ་དགྲ་བཞིན་བྱོད་པ་ཡིས། །གང་ཞིག་འབྲས་བུ་ཆར་འགྱུར་བའི། །སྤྱིག་ཅན་ལས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱོད། །གང་དག་བྱས་པས་གདུང་འགྱུར་ཞིང་། །མཆོ་མས་གདོད་གཡོགས་དུ་བཞིན་དུ། །རྣམ་སྤྱོན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །ལས་དེ་

༡༡། །དག་ནི་མ་བྱས་ལེགས། །གང་ཞིག་བྱས་ན་མི་གདུང་ཞིང་། །དགའ་ཞིང་ཡིད་ནི་བདེ་བ་ཡིས། །རྣམ་སྒྲིན་སོ་སོར་བསྟེན་བ་ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་ལེགས། །བདག་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཞོད་ཅིང་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་
པའི། །སྤྲིག་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་དག །དུ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྤྲིག་ལས་འབྲལ་དུ་ངེས་པར་ནི། །མཆོན་བཞིན་གཙོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། །སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འགོ་བ་དག །ལ་རོལ་དུ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །གང་དུ་
དེ་དག་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །ཆ་བ་སོ་སོར་བསྟེན་བ་ཡི། །སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འགོ་བ་དག །ལ་རོལ་དུ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཕྱགས་ལས་གཡའ་ནི་ལངས་གྱུར་བ། །ལངས་པ་དེས་ནི་དེ་ཉིད་ཟ། །དེ་བཞིན་མ་བརྟགས་བྱས་བ་ཡིས། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་
ངན་འགོར་འགོ། །ཞེས་སོ། །སྙུ་ཆུང་བ་ལ་ཁམ་ལུང་བས། །དག་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་གཡ་ཆེ་བར་གསུང་བ་ལ་ད་ལྟ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། །འདི་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་སྦྱང་དགའ་འམ་སྒྲམ་གསུངས་པས་སྙུ་ཆུང་
བ་ཡང་དེ་ཅུག་ལགས་གསུང་བ་དང་། །སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། །རྩོམ་པ་སྟོང་ཁམ་ཆེར་མི་རུང་རྟེན་འབྲེལ་འདི་སྤྲ་གསུང་བ་དང་། །སྙུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། །ངན་ཆོས་ཁར་མཛངས་སྒྲུན་ལ་ཁ་ལྟན་སོང་གསུང་བ་དང་། །ག་ར་བའི་ཞལ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཉེས་སྟོན་ཅི་བུང་ཡང་སྤྲིགས་ངན་དང་མཁར་ལན་ལ་ལེ་ལན་མ་བདས་པར་ལས་འདི་བྱས་པས་འདིར་སྒྲིས་བྱ་བཤ་སྤྲིག་གསུངས་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ནི། །དེ་ལྟར་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བག་

ལྟོ་མ་ལྟོ་མ་

མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཇི་མི་སྒྲུམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བ་བྱིར་བཙོས་ཚུལ་ནི། སྟོམ་
པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྟོག་པ་བྱིར་བཙོས་པ་ནི་སྟོབས་བཞིས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྟོག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྟུན་འབྲེན་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྟོག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་སྟོང་ངེས་ཡིན་
པས་དེ་བེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་ན་མ་ངེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལ་སྟོབས་དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྟེ་བ་ལ་རྣམ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟོམ་དགོས་སོ། །ལག་ཏུ་
ལེན་པའི་ཆེ་ནི་གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟའི་སྟོན་སྟེ་བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ། །སྟོབས་གཉིས་པ་ལ་དུག་ལས། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་ཆེ་ག་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་
དང་གྲོག་པ་སོགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་གདོད་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །བསྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཆོག་བཞིན་

༡༡། །དུ་སྒྲོམ་པ་ལོ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རོ་ག་ནགས་མེས་མཆེད་པ་ལི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །མ་བསྐྱེམས་བཞིན་དུ་ཆང་ཆེད་ཀུན་བསྐྱེམ་ལྟར། །བཟུངས་བཟོད་མེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱུད་གིས་སྤར། །བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ལི་མེ་ལྷེས་སྤྲིག་པ་
བསྐྱེམ། །རི་ལྷར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུངས་ན་གཟི་བརྒྱན་མི་བཟོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་བྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཟུངས་བཟོད་གྱིས། །གདུངས་ན་སྤྲིག་པ་ལི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར། །མུན་ནག་སྤྲིག་ལ་མར་མེ་ལྷུང་བ་
ཡིས། །མུན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཆེ་རབས་སྒྲོང་ནས་བསགས་པ་ལི་སྤྲིག་པ་ལི་མུན། །བཟུངས་བཟོད་མར་མེས་སྤུར་དུ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་བྱུང་བ་ལི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་བཟུངས་བཟོད་
བྱུང་། །མཆོན་མ་ནི་མི་ལམ་ན་ཟས་ངན་པ་སྤྲིག་པ་དང་ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་སྤྲིག་པ་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་མེ་འབར་བ་དང་མ་ཉི་དང་མི་ནག་པོ་བྱུང་བ་དང་། དག་སྤྲོད་དང་དག་སྤྲོད་མའི་
དག་འདུན་མཐོང་བ་དང་འོ་མ་འབྱུང་བ་ལི་ཤིང་དང་སྤྲིང་པོ་དང་ཁུ་མཆོག་དང་རི་དང་སེངྒེ་ལི་བྲི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྤྲོད་དུ་འཛེག་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་མིས་པ་ཡིན་པར་སྤྲུལ་བྱེད་གྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྲུག་བྲུགས་ལ་བཏྲེན་པ་ནི། སངས་
རྒྱུས་ལ་དད་པ་ཉིད་ནས་སྤྲུག་བྲུགས་བྱེད་པ་ལོ། །མཆོད་པ་ལ་བཏྲེན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྤྲུག་ཆོགས་བྱེད་པ་ལོ། །མཆོན་ལ་བཏྲེན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་མཆོན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་

བའོ། །འདི་དག་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཙམ་སྟེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །སྟོབས་གསུམ་པ་ནི། མི་དག་བ་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྟོག་གཅིད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོགས་སུ་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
བྱས་པ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཆེན་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས། བྱིན་ཆད་སྟོམ་མམ། ཞེས་ལུང་
ལས་གསུངས་པར་འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །དེའི་བྱིར་བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ། དེ་སྟེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་ལས་སོ། །སྟོབས་བཞི་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་
སྒྱིར་རྒྱལ་བས་ལས་དང་པོ་བས་སྟོག་པ་སྟོང་བའི་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཆད་པའོ། །སྟོག་པ་འདག་ལུགས་ནི། ངན་འགྲོ་སྟག་བསྐྱལ་ཆེན་པོར་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་སྟག་བསྐྱལ་ཆུང་བར་སྟེ་
བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའམ། ངན་འགྲོར་སྟེས་ཀྱང་དེའི་སྟག་བསྐྱལ་མི་སྟོང་བའམ་ད་ལྟའི་ཉེན་ལ་མགོ་བོན་བ་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་རིང་པོར་སྟོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་བྱང་དུ་འམ་གཏན་སྟོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ཡང་སྟོང་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ཤུགས་དྲག་མི་དྲག་དང་རྒྱན་རིང་བྱང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟོགས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་སྟེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་

༢༡། །ཡང་ནི། །རྒྱུད་མི་ཟ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོ་བསྒྲུལ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། །སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱད་ས་ན་ནི་མྱོང་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་ཏེ། །བརྒྱུད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། །འདི་
 །ལྟར་གང་དག་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོབས་དང་ལྟན་པའི་གཉེན་པོས་གཏན་ཟད་པར་སྤྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་གསེར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 །ཅད་ཀྱང་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱི་ལྟངས་པའི་གནས་ནི་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་། །ལས་རྣམས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་
 །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བསྒྲུལ་བ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པར་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པར་
 །གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་བསྒྲུལ་སྟེ་ཟེན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ངེས་འགའ་བ་ཉིད་ལས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པ་དང་བསྐྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པའི་རྣམས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱེན་
 །གཞན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་སྒྲིས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོས་དག་ཅུ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། །གང་གི་ཆོད་གི་བ་ཡང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་

ལྷོ་ལྷོ་

གྱུར་པ་འཕམ། མི་དག་པ་ཡང་སྒྲོད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་འཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་སྒྲོབས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱིང་། དག་པ་དང་མི་དག་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་པས་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་
ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་པ་མེད་པས་དུས་གྱིང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་ན་རྩ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་མྱོང་བར་ངེས་པའི་སྒྲིག་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་
འོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ། །འདིས་ནི་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གྱུང་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྩ་བ་ནས་མྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིག་པའི་
ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པ་དཔྱལ་བའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། གང་དག་གིས་དཔྱལ་བའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་མྱུང་བ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན།
མགོ་བོ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འཛམས་པའི་གཉེན་པོ་མ་རྟེན་གྱིང་འགལ་རྒྱུ་གྱིས་ཉམས་སྒྲུད་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་གཞན་ཆོག་གྱིང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་
པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མང་པོ་སྤྱང་ངོ་། །དེས་ན་དག་པ་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་དག་པ་འཛམས་པའི་རྒྱུ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་མ་བསྐྱུངས་ན་སྤྱར་ལྟར་གསུངས་པས། བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་ཅིང་མི་དག་པ་ཕྱིར་བཙོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །

༡༡། །ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱང་གཏན་སྟོང་བར་རུས་ན་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དམུས་ལོང་སོགས་རྣམ་སྟོན་གྱུ་བ་པའི་ཆེ་ན་ད་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོས་སྤྱང་དཀའ་ལ། འབྲས་
 བུ་མ་གྱུ་བ་པའི་རྒྱའི་སྐབས་ན་བསྐྱོག་པར་སྤྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སྟོན་མེད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་
 བསྟན་ཞེ་ན། དམུས་ལོང་དང་མིག་གཅིག་པ་དང་ཞ་བོ་དང་འཐེང་བོ་དང་ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉི་བར་ལོངས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་གྱུར་པའི་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ནི་སེམས་པའི་བྱད་པར་གཞན་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་
 ལྟར་ན་སོར་མོའི་ཕྱིང་བ་དང་མ་སྟེས་དབྱ་དང་སྤ་ཀ་དང་ཕ་གསོད་པ་དང་སྤ་ངན་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་སྟེས་དབྱ་དང་མ་གསོད་པ་དག་ལ་དགོ་བའི་སེམས་པ་གཞན་སྟེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་པར་
 མ་གྱུར་ནས་མནར་མེད་པ་དག་ཏུ་སྟེས་ཤི་ན། དེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལས་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྟུངས་པ་

རྒྱུར་གྱི་རྒྱུ

ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་བ་ཡིན་ལ། དཔུལ་བའི་མེའི་ཕྱིང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། ལས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མ་དེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་བཀོད་ས་པ་ལ་འགྱོད་དེ། མཆོད་རྟེན་བྱས་ནས་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཤིང་ཉིན་རེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུངས་ཀྱང་། ཆེ་འཕོས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་རེ་གཉིས་སུ་མིག་བཙར་བ་སོགས་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོང་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བཤགས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བཤགས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་རྒྱན་རིང་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤགས་བསྐྱེད་གྱིས་སྟུག་མ་མེད་པར་འདག་པ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་ཉིས་པས་མ་གོས་པའི་དག་པ་དང་བཤགས་ནས་དག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་ས་ལས། རྩ་ལྷུང་བྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུམ་པ་སྐྱུངས་པས་ཕྱིར་འཆོས་ནུས་ཀྱང་། ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤིང་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ནམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙམ་ལྟན་འདས། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་གིས་ཆོས་སྟོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བཀྱིས་པར་གྱུར་ན། བཙམ་ལྟན་འདས། དེའི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐར་བར་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།

ལྟོ་མཉམ་ཆེན་པོ།

པའི་ཆེག་མང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་བག་མེད་པར་འཇུག་ན་དོན་ཆུང་ལ། ཆོས་ཉིང་དུ་ལས་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ཤེས་པ་ལ་འདོར་ལེན་གྱིས་སྒྲུབ་ན་དོན་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ས་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་ནི། །བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། །
དཔེར་ན་ཕྱག་ས་རྩིས་གཞན་གྱི་ཕྱག་ས་བགྱང་ལྟར། །དེ་དག་དགོས་སྤྱོད་སྐལ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཉིང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་སྤྱོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་དགོས་སྤྱོད་སྐལ་
བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །དགོས་སྤྱོད་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང་། །བག་མེད་པ་ལ་འཇིགས་ལྟ་བས། །བདག་ཉིད་ངན་འགོ་ལས་འདྲེན་ཏེ། །འདམ་རྩལ་ལས་ནི་གྲང་ཆེན་བཞིན། །དགོས་སྤྱོད་བག་ཡོད་ལ་དགའ་ཞིང་། །བག་མེད་པ་ལ་འཇིགས་ལྟ་བས། །
སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་པར་བྱེད། །རྒྱུད་གིས་སྤྱོན་ཤིང་ལོ་མ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤེས་སྤྱོད་ས་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞིན་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོ་མས་པ་དག་ཏུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱོད་
ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱོན་པ་མི་བཟད་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲིམ་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་
གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། སྒྲར་བཤད་པས་མཆོན་ནས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། མཛངས་བྱུན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་། ཉོགས་བརྩོན་བརྒྱ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་སྤྱོད་རྣམས་དང་། གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བལྟས་ནས་

༡༡། །དེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་གྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྒར་འཛིག་རྟེན་འདི་དོན་གཉིས་བཙུག་མ་མིན་པ་ཡོད་ལ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་ཆོག་རྗེས་
 འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ། གོ་ས་འཕྲོས་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྲུང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་གྲུང་འབད་དེ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། གསུང་རབ་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཁ་ཅིག །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་དོན་གཉིས་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ན། དོན་དུ་གཉིས་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉིས་དགོས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉིས་བྱ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་
 གྱིས་གྲུང་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉིས་དགོས་ཏེ། རྟེན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ལས་མཐར་དེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བས་
 བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་གྱི་སྐྱུ་དང་དེའི་ཞིང་གི་འབྱོར་པ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

ལྟུང་མཆོད་པ།

དང་། །འཁོར་ཕྱི་མ་ལུན་སུམ་ཆོག་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཞེས་པར་བྱེན་དང་པོ་བཞེས་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། །གཞུང་མང་པོ་ནས་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁུན་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་ཚུལ་བྱིམས་དང་སྐྱེན་པ་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ཞིང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དུས་རིང་པོར་སྐྱབ་པས་ན། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ཡང་ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་
འབྲུབ་པ་ནི། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཚུ་བོ་ཆེ་ལས་སྤྱོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིས་མཆོན་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་མཆོ་བཀལ་བ་དང་རྣམ་མཁུན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། །དེ་ཡང་ཆེ་དུ་མར་
བཀུད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ལུས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པ་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཀྱང་མཆོན་ནི་དཔོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོགས་རེ་བ་དང་ལྡན་པས་ལམ་བསྐྱབས་ཀྱང་ས་ཆོད་རྒྱུད་བས་ན་ཡོངས་རྩོགས་
ཤིག་དགོས་ལ། །དེ་ལ་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པར་བསྐྱུང་བས་མི་ཆོག་པས་དགོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྐྱུང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །ཚུལ་བྱིམས་སྐྱུང་བ་ནི་བདེ་
འགྲོ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ན་དེ་ནི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐོབ་པས་དཀའ་ལ་དོན་རྒྱུད་པའི་དགོ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེས་བེད་བ་དང་། །གཞན་དག་ །སོ་ཐར་གྱི་དགོས་པ་དག་བཅོམ་པའི་བྱིར་ཡིན་ན་དགོ་སྤྱོད་ནི་ལོ་ནི་བྱ་མ་ལོན་བར་དུ་མི་

[illegible]

གཡང་ཁ་ན་ངལ་བསོ་བ་བཞིན་ཏེ། སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེ་འགོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྒྲུད་སྒྲུད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་མ་ལ་སྤྲིངས་པ་ལས་
 གྲུང་། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡི། །ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བསྐྱེད་བ་ཙམ་ལ་བདེར་སེམས་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ། །འགོ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་གྱུན་ཏུ་འབྱམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་བདེ་འགོ་ལ་ཡང་ངན་འགོ་དང་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་གྲུང་། །དཔྱལ་བ་དང་མཚུངས་འཛིགས་བསྐྱེད་འགྱུར། །རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་དེ་རྣམས་ལ། །སྤྲིང་གང་འཛིགས་པ་མི་
 བསྐྱེད་དགོན། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུད་པ་ལས་གྲུང་། །འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་རྣམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་མ་ལ་སྤྲིངས་པ་ལས་གྲུང་། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་འགོ་བ་གྱུན་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་
 གཏི་ལྷག་ལྷན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྱུག་པོར་འགྱུར། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་འགོ་བ་གྱུན་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་གཏི་ལྷག་ལྷན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་མོར་འགྱུར། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་སྒྲུག་པ་བསྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འཕེལ་བ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་འདོད་ཆགས་
 མེ་ལྷེ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་མི་སྒྲུག་བསྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་གྱུར་པ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་འདོད་ཆགས་མེ་ལྷེ་ཤིན་ཏུ་ཅི་གཞིལ་འགྱུར། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྲིང་པའི་ལྷན་ཆོགས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲུག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་

༡༡། །འདྲེན་པ་པོ་མཁས་པའི་གཉེན་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། མི་སྤྲུག་པ་བསྐྱེད་པ་པོ་མཁས་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ལྟོག་ལ། མ་བསྐྱེད་པ་པོ་གཉི་ལྟོག་དང་འདྲོད་ཆགས་འཕེལ་ནས་སྤྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སྤྲིད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་སྐྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྤྲོད་བའི་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྤྲོད་བའི་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཆོད། དེ་ལ་ལོག་ཏོག་བསམ་ལ་བ། ཐར་པར་བཀྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲོད་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། འགྲོ་བས་ཕྱེན་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འཕྲུག་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྤྲོད་པོ་ཉིང་མཆོམས་སྤྲོད་པ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་
 དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདྲོད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིས་བའི་སྒོའོ། །ཐར་པ་དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱུང་ནས་ཞིག་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་པ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པ་ནི་གཉིན་པོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་
 ལྟོས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཉིན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་མ་འོངས་པར་ཉིང་མཆོམས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་གཉིན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིང་མཆོམས་སྤྲོད་པ་ལོག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་

ཐབས་ནི། དཔེར་ན་སྒྲོམ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་དེ་སྒྲོམ་པས་གསུངས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ཡང་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། སྤྱིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲོམས་ནས་དེ་ལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་
ལ་འདིར་སྒྲོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ནི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །རང་བྱིམ་ལ་བཞིན་སྤྱིད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་བ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་
སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་
ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྒྲོམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱ་དང་སྐྱུག་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་སྐྱེལ། སྐྱུག་བདེན་འབྱེད་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་
གྱི་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དག་སྤྱོད་དག །འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཤི་ན། དེ་ལ་སྟོན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉམས་

༢༡། །ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟར། གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་མ་སྒྲིམ་ན་ཅུ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་ཐིམ་ལེན་འབྱེད། དེས་ན་ཐོག་མར་
 གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་ལུན་པས་བསྐྱེད་པས་ནས་འཁོར་བའི་ལུན་ཆོག་སྒྲིག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ལུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་
 བྱི་བྱོར་བ་ལ། །འཛིག་ས་པ་ཅིས་ན་སྒྲིམ་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ལུག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་ལུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་སྒྲིམ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས་ལུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཐོག་མར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་ལུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀྱུ་མཆོར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་ན་ལུག་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོག་དགོས་པར་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་ཀྱུ་མ་བསྐྱོག་ན་མི་ལྷོག་པར་ཤེས་ནས། དེའི་ཀྱུ་ཐིམ་ཕྱི་ཞིག་ཡིན་སྐྱེ་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་ལུག་བསྐྱེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅུ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་ཀུན་
 འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྒྲིམ་ཤིང་བདག་འཛིན་ཡང་བསྐྱོག་ཀུས་པར་མཐོང་བ་ན་ལུག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆའ་བས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུག་བདེན་བསྐྱེད་པ་ན་ཐར་པ་ལ་

ལྷོ་རྒྱུ་རྒྱུ་

འདོད་པ་སྤྱེ་བས་སྤྱུག་བདེན་གྱི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྟམ་པའི་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ངོས་མ་བེན་ཅིང་། རྒྱ་དེ་བསྐྱོག་ཅུས་སྤྱུ་མ་མཐོང་བས་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ན་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྟམ་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་རྒྱ་སྤྱུ་མ་ལས། བདེན་པའི་ཕྱི་ནང་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་བདེན་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གསེགས་པས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་སྤྱུ་བ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྟོམ་
 ཡང་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་མ་འབྲིང་དགོས་ཏེ། སྤྱུག་བདེན་བསམས་པའི་སྟོན་ས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་ཞེས་མེད་ན། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཆེ་ག་ཅུ་འགྲོ་བས་ཅི་བྱས་ཀུན་འབྱུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བསམས་པའི་སྟོན་ས་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། འབེན་མ་མཐོང་བའི་མདའ་བརྟེན་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འབྱུར་

༡༡། །བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱུག་ཀུན་མ་ཤེས་ན། དེ་ཉི་པར་ཞི་བའི་ཐར་པ་འང་ངོས་མི་ཟེན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་དངོས་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱད་བསམ་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དུག་བསམ་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །
 བ་དང་ཆ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྒྲོམ་ཇོ་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་འོ་འབྱུང་གནས་སུ་སེམས་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། འདོད་
 པས་ཐོངས་པ་ལ་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞི་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྐྱེད་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྤྱུག་བདེན་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྟེ་དུ་མར་གསུངས་སོ། །འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་
 སྒྲོར་སྒྲོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཆུང་དུ་འོ་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོང་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིའི་མཐུ་ཡོད་ན་ནི་ལྟར་བྱིས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་ལ་སྤྱིའི་མཐུ་ཆུང་ན་ལུང་འདྲན་དོར་
 བས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དཔྱད་སྒྲོམ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལའང་མི་བཏང་བར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཆོད་པ་སོགས་

དགག། །གཉིད་རྒྱགས་དང་བྱིང་བའི་དབང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དུངས་པའི་ངང་ནས་བྱིང་ཆགས་སུ་བསྒྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དགའ་བྱུང་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་
 གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒྲུབ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་རྒྱམ་
 གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་
 བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ནི་དོན་དང་ཆོས་སྟེ་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་དབྱེད་
 ཅིང་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་གཉིས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་ཕྱི་གཅིག་པ་
 ཞི་གནས་དངོས་སམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྟ་གཤམ་ཐོང་དངོས་སམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

༢༡། །ཡང་འཕགས་པ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་བའི་ཚས་འཛིག་རྟེན་པའམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནི་ལྷག་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ལྷག་བསྐྱེད་པ་བྱུང་ལས་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་པ་སེམས་པ་ནི་ལྷ་ལས། སྐྱེ་བ་ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷག་བསྐྱེད་པ་འཛི་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་
 རྣམས་དང་། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
 བྱུགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འགྱུ་བ་པ་ན་འང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱུགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་སྟེ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དག་པ་ལ་བཀོལ་བ་བོད་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་ཡང་མེད། ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྐྱར་དུ་ཡང་མི་རུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་

ལྷག་བསྐྱེད་པ་

གྱུར་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ནི། ལམ་རིམ་སྐྱེས་པ་ན་
ཆགས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་སྤོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་རབ་རྒྱུ་མ་ཞི་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོགས་ནས་ལུས་དང་སེམས་
གདུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་ཆོ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྟན་པར་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་ན་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཆི་བ་འདྲེན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱེད་པར་དུ་མངལ་
ན་གནས་པའི་ཆོ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཇི་འདྲ་བ་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱིངས་པ་ལས། ཤིན་རྒྱུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། །རབ་རྒྱ་དོག་པ་ཐུན་ནག་ཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དཔྱུལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །
ལུས་ཡོངས་བསྐྱམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མནག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། མངལ་དུ་འདུག་པ་ལས། མི་གཙང་བ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ། སྤོང་བུའི་རིགས་སྤྱོད་ཐུག་མང་པོའི་གནས། ཤིན་

བཀྲའི་ཡུལ་

༡༣། །རྟུ་རྩི་དང་བའི་སྒོ་གཉིས་དང་ལྟན་པ། རུས་པའི་བྱ་ག་དང་ཁུང་བྱ་ལྷག་དུ་མ་དང་ལྟན་པ། གཅིན་དང་གྲུང་པ་དང་གྲུང་ཁྱུས་དང་རྒྱུ་གི་ཆོག་ས་ཀྱི་ལྟན་ལྟན་ཅན་དུ་ཕོ་བའི་འོག་ །འཁོང་གའི་སྟེང་ན་ཁ་ནི་སྒྲ་ལ་ཆོག་ས་ལ་བལྟས། རྒྱུ་བའི་ཕོ་ །བའི་པག་ས་པ་ལ་བལྟན་ཏེ། རྒྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་མཆོན་འབྱུང་བས་ནི་བརྟ། མ་ཡིས་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་མ་པ་སོའི་ཕྱིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་བྱས་ཤིང་མིད་པར་མིད་པ་ནས། འོག་ནས་ཁའི་ཕྱི་རྩི་མ་དང་ཁ་ཁྱུས་བརྒྱན་པ། སྟེང་ནས་གྲུང་ཁྱུས་སྒྲགས་ །པ་སྒྲགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཟས་ཀྱི་རོ་ཁོང་ནས་ཕྱེ་བའི་བྱ་ག་ནས་འཇུག་པས་ནི་བསྐྱེད་ཅིང་། རུར་རུར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་དང་ནར་ནར་པོ་དང་གོར་གོར་པོ་རྒྱུ་ལག་འགྱུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་དང་ །འགྱུ་པ་ནི་ག་མའི་སྒོ་དུ་གིས་དུ་གིས། སྒྲ་བས་ཕྱི་ས་བཞིན་དུ་རྩི་དང་བ་མན་མ་པ་མི་བཟད་པ་ལྟན་གནག་འགྱེད་བར་ནི་ཡན་མན་རྒྱ། ཟས་ཀྱི་རོ་ཁ་བ་དང་རྒྱུར་བ་དང་རྒྱུ་བ་དང་ལན་ལྟ་དང་ཆ་བ་དང་བསྒྲ་བ་མེ་སྒྲག་ལྟ་བུ་དག་གིས་ནི་རེག་ །སྒྲིན་ །གོ་ལ་མ་བཞིན་མི་གཅིང་བའི་ཁུ་བས་ནི་གསོ། མི་གཅིང་བ་ལྷག་ས་པ་རབ་དུ་འབར་བའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་ནི་སོང་། སྒོག་གི་དབང་པོ་ནི་མི་བརྟན། མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་མེས་ནི་ཀྱན་ནས་གདུང་ཀྱན་དུ་གདུང་ཡོངས་སུ་གདུང་། ཆ་ཀྱན་དུ་ཆ་ཡོངས་ །སུ་ཆ། བསྐྱེད་ཀྱན་དུ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲག་བསྒྲུལ་གྱི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྒྱུ་བ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཕྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དེའི་མ་གཡོ་བ་དང་ཀྱན་དུ་གཡོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་

བཅིང་བ་ལྷས་བཅིངས་པ་དང་མེ་མ་མུར་གྱི་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྷ་བུར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དཔེ་བྱ་བར་དགའ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མས་ཟས་ཉ་ཅང་མང་
ཉུང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཉ་ཅང་སྐྱུ་མ་པ་རྩུབ་པ་གྲང་བ་ཆ་བ་ལན་ལྔ་ཆ་བ་སྐྱུར་བ་མངར་བ་ཁ་བ་ཆ་བ་ཉ་ཅང་བསྐྱེལ་བའི་ཟས་ཐོས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཉ་ཅང་བརྒྱག་པ་དང་མགྱོགས་པ་དང་མཆོང་བ་དང་རྒྱལ་བ་དང་མའི་དུང་ན་འདུག་གམ་
ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ན་ཡང་མངལ་ན་གནས་པ་ལ་གཞོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐོ་བས་བཀའ་ལོང་གས་བརྟེན་ནས་བཅིང་བ་ལྷས་བཅིངས་པ་འཇམ་གསལ་ཤིང་གིས་བཅུགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །མངལ་ནས་བཅོམ་བའི་ཆོད་དང་
ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་། སྦྱོབ་སྦྱིངས་ལས། དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཏིལ་མར་བཅོར་སྐྱད་སྒྲ་བ་ཡིས། །བཅོར་བ་ལྷར་བྱས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྷར་ཏེ་བཅོས། །འོན་ཀྱང་མོད་ལ་དེ་སྦྱོག་མི་འདོར་གང་ཡིན་པ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་སྐྱད་པའི་
རྣམ་པར་མཐོ་བཅོམས་མོད། །མི་གཅོང་དེ་ནང་གནས་བཅས་འགྲོ་བའི་ལུས་དེ་ནི། །མངལ་གནས་སྒྲོན་པས་དགྱིས་ཤིང་དྲི་ང་མི་བཟད་ལྷན། །གཟེར་བས་གཞོད་པ་བདོ་དེ་མ་སྦྱིན་ཞིག་པ་ལྷར། །སྐྱུག་ལ་བྱག་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་གྱི་དྲན་པས་སྦྱོང་། །
ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མངལ་དུ་འདུག་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ནས་གཅིན་གྱི་གནས་རུལ་བ་ལྷང་བ་འགྲོང་བ་མི་བཟད་པ་དྲི་ང་བ་མནམ་པ་མུན་གནག་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་

ཡུལ་སྐོར་ལྟུང་།

༡༡། །རུང་བ་ཕྱི་ས་དང་གཅིན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་དྲི་མི་ཞིམ་པའི་དྲི་མ་དང་ཁྱག་དང་ཁུ་སེར་ཅན་རྟག་ཏུ་འཛག་པའི་མེ་མོ་སྒྲོམ། སྒོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྱེས་པའི་རྒྱུད་གིས་རྒྱུད་པ་མི་གྱེན་ཏུ་བསྟན། མགོ་བོ་ནི་ཐུར་ཏུ་བསྟན། ལག་
པ་གཉིས་བསྐྱམས་པ་ན་རུས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱིས་གཟེར། ཀྱན་ཏུ་གཟེར་ཡོངས་སུ་གཟེར་ཞིང་། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་གསར་པ་ལྟ་བུ་བཟེ་རེ་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྒོན་པོར་གྱུར་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོ། མངལ་གྱི་དྲི་མ་གིན་ཏུ་བཅོག་པས་ནི་ལུས་གཡོགས། སྒྲོམ་པས་མཆུ་དང་མགྱིན་པ་དང་སྒྲིང་ནི་བསྐྱམས་ཏེ། དྲག་པ་དང་ཉམ་ང་བ་མི་བཟད་པར་གནས་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་དབང་
གིས་སྒོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྱེས་པའི་རྒྱུད་གིས་སྐྱལ་བ་ན་དགའ་དགའ་ལྟར་ངི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུད་མ་ལ་རྩི་དྲག་པོའི་རེག་པ་ཅན་ལྟ་བུའམ་ལག་པའམ་གོས་ཀྱིས་རེག་ན་རལ་གྱིས་བཅད་པ་
བཞིན་དུ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་དྲག་པ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བ་ལང་བགས་པ་བཤུས་པ་ལ་སྒྲོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ཟོས་པ་དང་། མཛེ་ཅན་ལུས་ཆོས་པ་ལྟག་གིས་བྲབས་པ་ན་
སྟུག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ། བཅོས་མ་ཐག་པ་དེ་པར་དུ་སྒྲངས་པ་སོགས་དང་ཆ་བ་དང་གྲང་བས་རེག་པ་ན་ཡང་སྟུག་བསྐྱལ་དྲག་པ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བར་གསུངས་སོ། །སྟུག་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་

བོ་འདི་དང་ཐ་མ་ལ་ནན་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ས། ལྷ་ར་བཤད་པ་ལྷ་ར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱུང་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཀྱ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པས་མ་པ་ལ་ལྷ་ལས། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི།
 ཀྱེད་པ་གཞུ་ལྷ་ར་དུ་དགྲུ་བ་དང་མགོ་སྤྱུ་བའི་མེ་རྟོག་ལྷ་ར་དཀར་བ་དང་དབྱེད་པ་དུས་གདན་ལྷ་ར་གཉེར་མས་ཁེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལང་ཆོ་ཉམས་ནས་མི་སྤྱུག་པར་འགྱུར་བའོ། །མཐུ་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། འདུག་ན་ས་སྤྱེ་ཐག་པ་ཆད་
 པ་འདྲ་བ་དང་ལངས་ན་གིང་རྩ་གནམ་དུ་འདོན་པ་འདྲ་བ་དང་སྤྱུ་ན་ལྷིབ་ཅིང་འགོ་ན་འབུབ་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་ལ་
 སོགས་པས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བྱི་བའོ། །ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་འདྲུ་དཀར་ཞིང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པར་མི་རྣམས་པའོ། །ཆོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ནི། ཆོ་པ་ལ་ཆེར་བཟད་པས་སྤྱུར་དུ་འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱེ། དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །ཁྱེ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱ་བས་ཀྱ་བྱས་ན་ཆོད་ཡོལ་གྱུར་ན། སྤྱོད་པོ་གནམ་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་བཅོམ་པ་བཞིན། ཀྱ་བས་འཁོགས་ན་
 འཛིགས་བཅས་ཁང་རྩལ་འདྲ། ཀྱ་ལས་འབྱུང་བ་བྱབ་པ་སྤྱུར་དུ་སྤྱོད་ས། །བུད་མེད་སྤྱེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱ་བས་སྤྱེམས། །འབྲི་གིང་སྤྱུ་ལའི་ནགས་ལ་རྒྱུང་དམར་བཞིན། ཀྱ་བས་བཙོན་འགྲུས་རྩལ་དང་ཤུགས་འབྲེག་སྤྱེ། །དཔེར་ན་སྤྱེས་སུ་

༡༡། །འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། །རྒྱ་བས་གཟུགས་སྤྱད་གཟུགས་ནི་མི་སྤྱད་བྱེད། །རྒྱ་བས་གཟི་བཞིན་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག། །རྒྱ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟམ་བར་བྱེད། །རྒྱ་བས་འཆི་བྱེད་རྒྱ་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །ཅིས་
 གསུངས་སོ། །སྤྱན་སྤེལ་ཞལ་ནས་འཆི་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་བྱ་སྟེ་ཡུན་བྱང་། །རྒྱ་བ་འདི་ག་སྤྱ་གསུང་དོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། །རྒྱ་བ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག། །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྐྱར་ཐབས་མེད་གསུང་དོ། །ན་བའི་སྤྱད་
 །བསྐྱལ་བས་མ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་ལས། །ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ནི། །ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞུ་བགས་པ་བསྐྱམས་པ་སོགས་སོ། །སྤྱད་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་གས་ཆེར་གནས་པ་ནི། །ལུས་ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་
 །བར་གས་ཆེ་ཆུང་དུ་འབྱུགས་པས་ལུས་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ཉིན་མཆོན་འདྲའ་དགོས་པ་འོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ་ནི། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནད་ལ་གཞོད་ཟེར་ནས་
 །འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཡང་གང་འདོད་པ་རྣམས་བྱར་མེད་པ་འོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི། །སྤྱན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཡི་གར་མི་འོང་བ་ནན་གྱིས་
 །སྤྱད་དགོས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུ་མེས་བསྐྱེད་པ་དང་མཆོན་གྱིས་འབྱུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་རྩ་བ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པ་འོ། །སྤྱོད་གི་དབང་པོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །ནད་མི་འཆོ་བར་མཐོང་ནས་སྤྱད་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །དེ་རྣམས་ལ་

ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའོ། །ཀྱེ་རྩལ་པ་ལས་ཀྱང་། བད་བརྒྱུ་མང་དང་ནད་ཐིབས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་གཙུག་ཏེ་མི་ཡིས་རི་དྲགས་བཞིན། །ཀྱེ་དང་ན་བས་བཙུམ་པའི་འགྲོ་ལྟོས་ལ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མི་འབྱུང་བ་མུར་ཤོད་ཅིག །དཔེར་ན་
 དགུན་སྤྱད་རྒྱུང་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩལ་ཤིང་གེལ་པ་ནགས་སྤོན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྤྱོད་པས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ནོར་འབྱུ་ནོར་ཆེན་ཐ་མར་བད་པར་བྱེད། །ནད་ནི་རྟག་
 ཏུ་འགྲོ་བ་བརྟན་པར་བྱེད། །གཞོན་པ་བྱེད་ཅིང་སྤྱུག་ལ་སྤྱང་བར་བྱེད། །ཡོངས་སྤྱུག་དུང་བྱེད་མཁའ་ལས་ཉི་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། །ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱུག་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་
 དང་། རྩལ་ཤིང་སྤྱུག་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། ལུས་སྤྱུག་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་མི་བདེ་དྲག་པོ་སྤྱོད་བ་སྟེ། །དེ་རྣམས་
 ལ་ཡོད་སྤྱོད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་སེམས་པའོ། །སྤྱེ་མ་བཞི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ལུན་ཆོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའོ། །ཀྱེ་རྩལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་
 པ། །མངས་ཤིང་སྤྱུག་པའི་སྤྱོད་པོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་ཐུད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྱུལ་འདྲ་ཞིང་གྲུང་རྒྱན་མཚུངས། །འཆི་བ་དབང་ཡོད་པ་དག་དབང་མེད་བྱེད། །འཆི་བས་འཕྲོག་བྱེད་ཚུ་བོས་ཤིང་དེད་བཞིན། །མི་ནི་

༢༡། །གཉིས་མིན་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཕུར་འགོ། །རང་ལས་འབྲས་བུ་ལྡན་པས་དབང་ཡང་མེད། །འཆི་བས་སློག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་འཛིན་ཏེ། །འབྲུང་བོའི་ཆོགས་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཁུ་སྤོན་བཞིན། །ཀླུ་ལ་མཁའ་ལྗིང་གྲང་ཆེན་སེང་གེ་འདྲ། །
 རྩལ་ཤིང་འབྲུང་བོའི་ཆོགས་ལ་མེ་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྱད་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱད་བསྐྲུལ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དག་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱད་བསྐྲུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེ་བ་དང་། དེས་ཆད་པས་གཙོད་པའི་འཛིགས་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་སྟེ་གཏམ་ངན་པས་འཛིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཛིགས་པ་དང་། ཆོས་ལས་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་སོང་གིས་དོགས་ནས་འཛིགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སེམས་
 པའོ། །སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱད་བསྐྲུལ་བསམ་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཆེས་ཕངས་པའི་གཉིན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེས་སེམས་ལ་སྤྱང་ན་སྦྱེ་བ་དང་། དག་ཏུ་སྦྱེ་སྤྱད་པས་འདོན་པ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། ལུས་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་
 ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང་། དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཆང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་པའོ། །འདོད་པ་བཅུ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྲུལ་བསམ་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འདྲའོ། །འདོད་པ་བཅུ་ཉེ་མ་རྟེན་པ་ནི་སོ་ནམ་བུས་གྲང་
 ཉོན་ཐོག་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། ཆོང་བྱས་གྲང་ཁེ་སློགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་བཅུ་ཉེ་མ་རྟེན་པས་ཡི་ཆད་པའི་སྤྱད་བསྐྲུལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་བོ་ལྟ་སྤྱད་བསྐྲུལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ཡང་

ལྷ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དང་། འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 གྱུར་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་འདི་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་རྣམས་འདྲན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་པོ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱལ་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་གྲུབ་ཅུམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་དང་ཉེན་
 མོངས་པ་སྐྱེ་མའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་ཞིབ་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་
 མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུ་རྣལ་མ་སྐྱེ་ས་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་སྐྱེད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་གྱུར་བས་མ་པ་འདི་གིན་དུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་
 རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གོ་བ་རྣམ་དག་བཅུ་ལ་ཏེ། དེ་ནས་རིང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲོམ་གྱིས་སྒྲོའི་འགྲུར་བ་དྲག་པོ་འདོན་དགོས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་

༡༡། །པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ན་ཆ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན་ལའོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། ལའོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འཆི་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དྲུག་བསམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྱོདས་གྱི་འགྲེལ་པར་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ནི་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས་འདིར་དྲུག་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ངས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལའོར་བ་ན་ལའོར་བ་ན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉིན་རྣམས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དགྲར་འགྱུར་ཞིང་དགྲ་རྣམས་གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་བུར་འགྱུར་ཞིང་བུ་ཕར་འགྱུར་བ་དང་མ་ཆུང་མར་འགྱུར་ཞིང་ཆུང་མ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་འཕྲོས་ནས་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་ཡི་མེད་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱོདས་ལས། ཕ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དང་། །ཕྱོག་པ་ཉིད་དུ་མཆོ་བས་དེ་སྤྱད་དུ། །ལའོར་བ་དག་ན་ངས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དགྲ་གཉིན་ཕན་ཚུན་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་སྟེ། དཔུང་བབང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རེ་

ཞིག་ཅིག་ན་དག་ཡང་མཛའ་བོར་འགྱུར། །མཛའ་བོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་དག་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་དེ་ནི་ད་གྱང་ནི་དག་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་ནི། །སློ་གྲོས་ལྟ་
 པས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དག །བསྐྱོག་ནས་དགོ་ལ་ཅི་བདེར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས། དག་གཉེན་ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་སྦྱོ་བ་བཀག་སྦྱོ་ལོར་
 བའི་ཆོས་ལ་སློ་གཏད་ས་གང་ཡང་མེད་པར་བལྟས་ལ་སྦྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་མས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྟག་པ་ཡི། །འོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ད་དྲུང་སོ་སོ་ཡི། །སྦྱོ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ལོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ནི་ད་
 ཅིག་བརྟུང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་གྱང་སྤར་མའི་རྩ་ཞི་ཇི་ཅམ་འབྱུངས་པ་དང་། ད་དྲུང་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་ཇི་ཅམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སེམས་པའོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྦྱོ་ལོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་དང་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལ་འདི་མ་སྦྱོང་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ཡིད་སྦྱོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པ་ནི་ཡིད་ཆེམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ནི་ཇི་ཅམ་ལོངས་སྦྱོང་གྱང་ཆེམ་པ་མེད་པས་ཕྱི་ཕྱིར་སྤྱིད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེས་གྱང་ལོར་བར་རིང་དུ་འབྱུངས་ཏེ། བདེ་བ་དེ་དག་གིས་ཆ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་ཤོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་བ་རྣམས་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྤྱིན་བུས་ཉན་པ་ནི། །བདེ་

༡༡། །བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་བསྟེན་གྱང་། །ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་ཉིད་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་འང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། །ཕར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས་གྱང་། །འདོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་དང་། །ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་
 །བསྟེན་པ་དང་། །མང་དུ་བསགས་པས་མི་ངོམས་ན། །དེ་ལས་ནད་ཆེ་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། །སྟོབ་སྟོངས་ལས་གྱང་། །འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱར་མ་སོན་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། །སྟོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྟོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག་ །རྩ་ཡབ་དཀར་
 །མཛེས་ལྷ་བུའི་དཔལ་གང་མ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འོན་གྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ། །སྟོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྟོང་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་མིན། །འགྲོ་བར་གང་གིས་ཆེ་མ་འགྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་གི་སྟོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་
 །དེ་མེད་ན། །འོན་གྱང་རི་ལྷར་འཁོར་བ་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་བྱ་ངན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ན་ནི་གིན་དུ་སྟོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱལ་བ་ན། །བར་ས་ཞུན་བསྟོལ་བ་
 །གང་འཐུངས་པ། །རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་རྩལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཆད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། །བྱི་དང་ཕག་དུ་གྱུར་པ་ན། །མི་གཙང་བ་ནི་གང་བོས་པ། །རི་ཡི་རྩལ་པོ་ལྟན་པོ་ཡི། །ཆད་ལས་གིན་དུ་སྟུག་པར་འགྱུར། །མཛེས་བཤེས་རབ་དུ་བྱལ་བ་ཡིས། །འཁོར་
 །བའི་གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྟོད་དུ་རྒྱ་མཆོ་རུང་མ་ཡིན། །ཕན་ཚུན་དག་དུ་ཅོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྐྱངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་གྱང་ཐལ། །སྟོན་བུར་གྱུར་

རྒྱ་
 རྒྱ་

ཅིང་རབ་བཀྲོས་པས། །ས་ལུད་ཟོས་པ་གང་ཡིན་པ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་དུ། །དེ་ཡིས་བཀའ་ན་གིན་ཏུ་འགོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། །བྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱས་དོན་མེད་ཅུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྤོན་གྱི་
 མཐའ་གང་དྲན་བྱས་ཏེ། །དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཚོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བཅས་འདིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ཆོམ། །བྱོད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱས་དོན་མེད་ཅུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྤོན་གྱི་མཐའ་གང་དྲན་བྱས་ཏེ། །གཞུང་ཁྱིམ་སྤོན་མཉེས་
 པར་མ་བྱས་ཤིང་། །འདི་འདྲའི་གསུང་གང་སངས་རྒྱས་ལས་མ་ཐོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤོང་པའི་སྤོན་ཚོགས་ཇི་སྤོང་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱས་པ་དང་དོན་མེད་པའི་སྤོན་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། སྤོང་ནས་སྤོང་ལྟར་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅུད་
 ཟོས་པ་དྲན་པར་བྱ། ད་དུང་ཡང་མ་འབད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཆུལ་བསམས་ལ་སྦྱོར་བ་བསྦྱེད་པར་བྱའོ། །སྤོན་སྤོང་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་སྤོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཤིག་སྤངས་པ་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱེད་མ་སྤོང་
 བས་འབྱུང་དགོས་གསུང་བ་དང་། གསང་སྤོང་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་འདིར་གན་བྱུང་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབ་གསུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤོང་སྤོང་མ་སྤོང་གྱི་བར་དུ་བསམ་དགོས་ཤིང་། སྤོང་ནས་ཀྱང་རྒྱན་ལྟར་དུ་བསྐྱུང་དགོས་
 མོ། །ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རུས་པའི་སྤོང་པོ་ནི། །སྤོང་པོ་མཉམ་པ་སྤོང་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ལུས་སྤངས་ནས་དོར་བའི་རུས་པ་མ་གོད་ན་སྤོང་པོ་ལས་ཀྱང་མང་

༡༡། །བའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུབ་བའི་ཉེས་པ་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱུག་ཆེ་གུ་ཙམ། །རི་ལུས་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །འདི་སྒྲུབ་མ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ལ་སྒྲུབ་བའི་
 དོན་མིན་ཏེ། །འདིའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དགེ་སློང་དག །དཔེར་ན་སྒྲེས་བྱ་འགྲའ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྒྱུག་གི་ཆེ་གུ་ཙམ་གྱི་རི་ལུ་ཐོགས་ཏེ། །འདི་ནི་བདག་གི་མའོ། །འདི་ནི་བདག་གི་མ་དེའི་ཡང་མའོ་ཞེས་འདྲར་བར་
 བྱེད་ན། དགེ་སློང་དག །ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཛིམ་པ་ནི་ཆེས་སྒྲུབ་འཛིང་པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྣམས་ཀྱི་མ་བརྒྱད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་མ་ནས་དེའི་མ་ལ་སོགས་པའི་མ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་སྟོན་པར་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་
 ལས་ཀྱང་མའི་ཐུག་མཐའ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྒྲུབ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ལུགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཆེ་འབྲས་བྱ་གཅིག་གི་ཡང་། །ཐོག་མའི་རྒྱ་ནི་སྒྲུབ་མིན་པ། །དེ་ཆེ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱས་པར། །མཐོང་ནས་གང་ལ་འཛིགས་མི་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། །འདིས་ནི་རྒྱན་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་ཆོང་ཆོང་གིས་ཆེས་རྒྱ་བར་དགྲའ་བའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྟག་དུ་སྒྲུབ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་
 བསྒྲུལ་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོང་མན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟར། །འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་བའི་དུ་

ཐུ་ཤུ་ཐུ་ཤུ་

གུར་ནས་གྱང་། །ལའོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མཐོ་རིས་བུ་མོའི་རུ་མ་རྒྱུད་པ་ལ། །རེག་པས་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མྱོང་ནས་སྤྲུལ། །དཔྱུལ་བར་འཐག་གཅོད་དབྱང་པའི་འབྲུལ་ལའོར་གྱི། །རེག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །
རྒྱུན་པོའི་སྒྲོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །སྤྲུལ་ཡང་མེ་མུར་རོ་བྱགས་རྒྱ་བ་ཡིས། །སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟད་ཕོག་སྒྲུལ་བ་གྱིད་འཆལ་ལོ། །མཐོ་རིས་བུ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །རྣམ་པར་
མཛེས་ཆལ་སོན་པར་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ། །འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཆལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུ་ལག་རྩ་བ་སྒྲ་གཅོད་འཐོབ་པར་འགྱུར། །དལ་གྱིས་འབབ་པར་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ནི། །གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་པདྨ་ལྷན་ཞུགས་ནས། །སྤྲུལ་ཡང་དཔྱུལ་
བའི་ཁུ་བོ་རབ་མེད་པ། །ཆ་རྒྱས་བཟོད་སྤྲུགས་ཁུ་ཆན་འཇུག་འཆལ་ལོ། །ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲུལ། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་
འཆལ་ལོ། །ཉི་མ་ལྷ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་གྱི། །འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྲང་བྱས་ཏེ། །སྤྲུལ་ཡང་མུན་གནག་སྤྲུག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱངས་པའང་མི་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲུལ་ལའོར་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱུས་འཛེམས་དང་ཐིག་ནག་དང་ཆ་བ་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །མཐོ་རིས་བུ་མོས་འབྲོངས་པ་ནི་ལྷའི་བུ་མོས་བསྟེན་པའོ། །ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཞེས་པ་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡན་ཆད་གྱི་འདོད་ལྷའི་ལོ། །ཉི་མ་དང་

༡༡། །ཟླ་པའི་འོད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཕྱེ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། ཕྱེ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་འོད་དོ། །འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་འགོ་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བསམས་ནས་སྤིང་
 པ་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་སྟེ། སྤིང་པའི་ལུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱད་པས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིང་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་འགྱུར། །ཕྱད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །
 གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནོངས་པར་འགྱུར་འཆོལ་བསོད་ནམས་ནི། །རྣམ་གསུམ་མར་མའི་སྤྱང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག །གཅིག་ཕུ་ཉི་མ་ཟླ་བས་མི་བརྗེ་བའི། །ལུན་
 གནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ནོངས་པར་འགྱུར་བ་འཆོལ་བ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འཆི་དགོས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །བསོད་ནམས་གསུམ་ནི་སྒྲོ་
 གསུམ་གྱི་དགོ་བའམ་སྒྱུན་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གཞི་གསུམ་མོ། །ལུན་གནག་མཐའ་ཡས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་ལུན་པའོ། །གྲོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལུན་ཅིག་སྒྱེས་པའི་ག་རུས་དག །
 ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྱེས་འགྱུར་ན། །མཛེས་པ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས། །སྒྱེན་གཅིག་ཕུ་སྒྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྤྱག་བསྐལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་བྱེད་མཛེས་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་

ལྷ་རྩལ་ཉི་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ལམ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གཞོན་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། དེས་པ་མེད་པའོ། །ཕྱན་ཆོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། མཐོང་མན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། གྲོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་སྟེ། སྦྱེ་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཐོལ་མིག་གམ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ལ་ཆུ་བསིལ་བ་
 བཏབ་ན་བདེ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི། ལམ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་པས་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 གཞན་རྣམས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །འབྲས་ཆ་བས་གདུངས་པ་དེ་མུ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དང་ཕྱད་པ་ན་ཆེས་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྦྱེས་པ་ཙམ་ནས་ལུས་སམ་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏེ། མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་གཅིག་ཕུ་མིན་པ་ནི་སྤྱར་ལྟར་རོ། །རིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྱད་

༢༧། །པའི་དུས་ཀྱི་འབྲས་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལོ། །འདི་ཡང་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་ལ་མི་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤར་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་ཀུན་རྩ་འགོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་སྐྱེས་པ་ན་ཁོང་ཁྱོ་འཕེལ་བ་དང་། བདེ་སྤྲུག་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པས་གཏི་མུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་མར་འགོ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསྐྱེད་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་འདིར་མུ་ངན་སོགས་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགོའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསྐྱེད་ཅིང་། གཏི་མུག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གཉིས་ཀ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེས་ན་ཚོར་བ་བདེ་
 བ་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་བལྟས་ལ་འདོད་ཆགས་དགག། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སྤང་བོ་འདི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཟུག་རྩ་ལྟར་བྱུང་བར་བསམས་ལ་ཞེ་སྤང་དགག། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བྱད་ཅིང་
 འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་གཏི་མུག་དགག་སྟེ། ཚོར་བ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱར་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་དང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །དཔེར་ན་ཁུར་

སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་

ཆེན་པོ་བྱེད་བཞི་ཁྱུར་དེ་ཇི་ཙམ་ལ་ཁྱུར་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ཁྱུར་ཡང་ཇི་སྲིད་བཟུང་དགོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་འདི་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་བརྟན་ཆགས་པར་ཡོད་པས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་ན། ཆོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྐྱབས་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོག་ས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་ན། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱུང་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་མང་དུ་བསྒྲོ་མ་མོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ད་ལྟའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ནི་ཕལ་མོ་ཆེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བའི་སྒོ་སྒྲེས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བསལ་བ་ལ་མ་བསྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་འགྲོ་དྲགས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་ན་བསྐྱེད་པས་བདེ་བའི་སྒོ་འབྱུང་བ་དེ་སྒྲ་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པའི་ཆོ། བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྒྲེས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། སྐྱར་ཡང་བསྐྱེད་དྲགས་ན་སྒྲ་མ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་འདུག་དང་
 ཉལ་བ་དང་བཟའ་བུང་དང་ཉི་མ་དང་གིབ་མ་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་རིང་དུ་བསྐྱེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། རིང་དྲགས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་བྱེད་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་དུ་འདུག་

༡༡། །པ་ལས། དགའ་བོ་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དང་འགྲོང་བ་དང་ཉལ་བའི་སྒྲིང་ལམ་དག་ཀྱང་སོ་སོ་སོ་སོར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་པས་སྒྲིང་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བརྟགས་ན། གལ་ཏེ་འཆག་པས་ཉི་
མ་འདྲའ་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲོང་བར་མི་བྱེད་འདུག་པར་མི་བྱེད་ཉལ་བར་མི་བྱེད་ན། དེས་འཆག་པ་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་སོ་སོར་སྒྲིང་བར་འགྱུར་ཞིང་དྲག་པ་ཉིད་དང་རྩལ་པ་ཉིད་དང་མི་བཟད་པ་ཉིད་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉིད་སོ་སོར་སྒྲིང་བར་
འགྱུར་གྱི། འཆག་པ་དེ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིང་ལམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། དགའ་བོ། འོན་ཀྱང་སྒྲིང་ལམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དང་དེ་རྒྱན་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
གསར་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དགའ་བོ། འབྱུང་བ་ན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་འགག། །འབྱུང་བ་ན་ཡང་འདུ་བྱེད་དག་ཉིད་འབྱུང་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་
འདུ་བྱེད་དག་ཉིད་འགག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། །རི་ལྟར་བརྒྱུག་པ་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འཕེལ་བཞིན་ལ། །བརྒྱུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ་དྲག་ཡོད་པ་ལས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མི་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། བཀྲེས་ཤིང་སྒླུ་པ་དང་ཆ་གྲང་གི་རིག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཆོལ་འགྲོ་དང་ངལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་

གཞན་ཡང་སྒྲུ་གྲ་ན་འཆི་སྐྱེས་པ་དུན་ནི་སྒྲུ་པ་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་སྒྲུ་གྲ་ལས། དན་འགྲོའི་སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ། །མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤང་། །སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་གཞིར་བས་དཔུལ་བ་མཚུངས། །དཔུལ་བས་
 གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུད་འགྲོའི་སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་ཡང་། །མཐུ་ལྷན་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་གཞོན་ཞིང་འཆོ་བ་དག །ཁུ་བོ་ལྷ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དཔུལ་བ་ལས་གྱུར་དང་། །གཞན་དག་ཆོག་མི་ཤེས་ལས་བྱུང་། །
 ཡོངས་ཆོལ་སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་མི་བཟད་དང་། །ཐམས་ཅད་འཁུ་ཞིང་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་ཏེ། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྒྲུ་སྐྱེས་སོ། །སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་
 འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷ་པོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་མོ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་ནི། བཤེས་སྒྲིངས་ལས། ལྷ་མོན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྤང་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་སྒྲུ་གྲ་བསྐྱེད་ཆེ། །དེ་དག་སྒྲོ་དང་ལྷན་ནའང་འགྲོ་བ་ཡི། །
 སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་དོག་གིས་ཡོད་གཏུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་དཔལ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲུ་གྲ་
 བསྐྱེད་དུ་མ་བྱོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འདི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་དུད་འགྲོར་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ས་ལས་ལྷ་འི་འགྲོ་བར་བཤད་

༢༡། །དོ། །ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། །འདོད་ལྷ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་སྟེ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷ་དང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །སྤྱ་གོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །བཅད་པ་དང་དུལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྤྱགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། །འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། །མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི། །འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྤྱད་དུ་སྟེད་མི་བགྱི། །ཞེས་
 །གསུངས་པ་ལྟར། །སྤྱར་ལྷའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ། །འཆི་ལྷས་ལྷ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱུང་ངོ། །འཆི་ལྷས་ལྷ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། །ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་འགྱུར་བ་
 །དང་། །སྤྱན་ལ་མི་དག་འམེ་ཉོག་སྟེང་ཉིངས་དང་། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྤྱོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྤྱོན་བྱེད་འཆི་ལྷས་ལྷ། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟོང་མི་རྣམས་
 །འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག། །སྤྱོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྷས་རྣམས་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་འོག་མར་ལྷ་དང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། །ལྷ་ཡི་འཛིག་ཏེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགོ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་
 །དུང་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་། །དཔུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །སྤྱ་གོང་བ་ནི། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ལ། །དེ་

ལྷ་སྤྱོད་

ལྷའི་བྱ་བསོད་ནམས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྤྲོ་གོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་དེ་ལས་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བའོ། །བཅད་ཅིང་དྲུལ་ལ་གསོད་པའི་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་
ཉིང་ལག་འཆད་པ་དང་ལུས་དྲུལ་བ་དང་གསོད་པའི་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་སྤྱོད་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ་ཡན་ལག་སྤྲོ་བ་བཅད་ཅིང་དྲུལ་བ་རྣམས་སྤྱིར་སྤྱོད་ཞིང་འཆོའོ། །སྤྲོ་བ་པ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྤྱོད་པས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་འབྲུག་ས་ན་ལྷའི་བྱ་ཆེས་མཐུ་
རྒྱུ་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་ས་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་སྤྱོད་ལྷ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་འང་བདེ་བའི་སེམས་མེད་དེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་རིམས་བཏབ་པའི། །ནང་གི་མི་ཡིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་
གང་ཞིག་སེམས་གཡེངས་ཀྱི་ལྷ་པ་དག། །དེ་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །གཡེང་མེད་སེམས་ལ་སྒྲད་ཅིག་ཀྱང་། །དབང་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་གཡེང་དྲུག་ས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །རྣམ་ཡང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱུང་བཅས་འབར་བས་
བྱུང་བ་ཡི། །མེ་ནི་ཤིང་དང་བཅས་དང་མཆུངས། །ཞེས་དང་། རྣམ་གསོས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པའི། །རྣམ་པས་མི་འཕྲོད་ཟོས་དང་མཆུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་དེ་དག་མེད་
ལ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས། དེ་དག་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ནི་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་ས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་

༡༡། །མེད་པའི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་འདས་ཤིང་། །ཏིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱེད་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངེས་གྲོལ་མིན། །དེ་ལས་སྤྲུལ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅ་
 གྲོང་ལས། །འདས་པ་ལྷ་བྱུང་བྱུང་གྱུར་ལ། །འབད་ཀྱང་ངེ་ལྷར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་ལ་ལྷིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མདའ་འཕངས་ལྷར། །དེ་ནི་ལྷུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག། །སྐད་ཅིག་རེ་
 རེར་འཛིག་པ་ལྷར། །འདྲུ་བྱེད་ཡོངས་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དག་གིས་ཉེ་བར་གཅོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་རིགས་ལྷའམ་དུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམས་ནས། །འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་
 བྱས་ན་དེ་ལྷར་འཁོར་བའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱས་སྒྲམ་དུ་རྒྱ་ལ་རྟོག་པ་འབྱུང་བས། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱེ་ཚུལ། །དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྤྱོར་
 བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །འཁོར་བ་འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤྲུལ་བསགས་ཀྱི་ལས་བབྱང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་
 བོན་གྱིས་སྤྲུག་གི་མི་འགྱུབ་པ་བཞིན་དུ། །ལས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྲུག་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤྲུལ་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསགས་ནས་སྤང་བོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྷ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་པའི་སྤྱི་པ་ལས་རྣམ་པ་ཤེས་པའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷ་ན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྤྱི་པ་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཇི་ལྷ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི། གུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ཡང་། གང་སྟེས་པ་ན་སེམས་རྒྱ་དང་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་བརྟུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཕྱི་ལོ་ནང་གི་ཡུལ་སྟུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་རས་ལ་སྟུམ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དགའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆོད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱེལ་དགའ་བའོ། །ཁོང་ཁྱོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་མཆོན་དང་ཆེར་མ་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་གུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྒྱ་བ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི། འཇིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ནང་གི་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི། ཆོ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཉོན་མོངས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་རྣལ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པའི་ས་དང་ལུང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་གྱི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྒྲགས་པ་ལ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབ་སྟེ་ཐག་པའི་
 གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན་དེ་ལ་སྒྱལ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་ལྟར། ལུང་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ལས་ལུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པ་ལྟར་ན། འཛིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་གྱི་རྩ་བའོ། །དེ་ཡང་འཛིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅད་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་ཞིང་
 བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ། བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་
 ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཆོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟ་འཕྲུལ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་བསྒྲུབ་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་

༡༡། །འཛིན་དང་སྒྲུང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དུག་ལས། །རྟེན་ནི། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལོ། །དམིགས་པ་
 བྱི་ །ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྒྲུང་བའོ། །འདྲུ་འཛིན་ནི། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གྲོགས་ངན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའོ། །བཤད་པ་ནི། །ཆོས་ལོག་པ་མཉན་པའོ། །གོམས་པ་ནི། །སྒྲོན་ཉོན་མོངས་པ་འདྲིས་པའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་
 པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། །སྤྱག་མི་སྤྱག་གི་མཆོན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན། །དང་པོར་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 དམིགས་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། །བག་ལ་ཉལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། །རིགས་མཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། །རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་པ་དང་། །ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྐྱེད་
 པ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱོང་བ་དང་། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །མྱང་འདས་ལས་རིང་དུ་དང་། །དགེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཡོངས་སྒྲོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། །ལོལ་གྱི་ནང་དུ་སོང་བ་ན་
 ཡིད་ལྷུང་པ་དང་། །དགའ་བ་དང་མི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། །བྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲོན་པ་དང་སྒྲུང་མ་སོགས་དམ་པས་སྒྲོད་པ་དང་། །འགྲོད་བཞིན་དུ་འཆི་ལ་གོ་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་དོན་མི་འཐོབ་

བརྒྱུན་གྱི་ཉེས་པ་

པའོ། །མདོ་སྟེང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛམས་སེམས་ཅན་འཛམས་ཤིང་ཚུལ་བྱིམས་འཛམས། །ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤང་། །ཅོད་པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་
 སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྟུག་བསྟུལ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཞེ་སྤང་སྟེད་སོགས་དག་རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་
 བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མི་བྱོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྤང་བའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགུར་ལངས་
 ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་བྱིད་ཅིང་འཇུག་མི་བྱས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དག་འདིས་ནི། །གང་དང་སྤང་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་
 དག་པོ་གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དག་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྟུག་
 བསྟུལ་གནོད་པ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤིས་པར་བྱའོ། །དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མཚན་ཉིད་དང་གཉིན་པོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཤིས་དགོས། ཉེས་དམིགས་

༡༡། །ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིན་དུ་བཟུང་། དགྲར་བཟུང་། ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་ན་དགྲར་མི་གོ་བས། མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་དང་། སྒྲིད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་
 མདོན་པ་མཉན། མ་མཐའ་ནའང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་མཉན་ལ། ཕ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་ཅ་ན། འདི་དེ་ཡིན་ཨང་ཁོ་བྱུང་དོ་སྒྲུལ་དུ་དོས་བཟུང་གིན་ཉོན་མོངས་
 དང་འཐབ་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམས་
 པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་།
 རང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །
 སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདོད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་

དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས་ལས་གཉིས་ཀྱི་སེམས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱིར་ལས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དང་པོ་གཉིས་སོ། །དགོ་བའི་
 ལས་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ལས། འདིར་ཟག་བཅས་དང་དེ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་སྦྱི་མའོ། །དེ་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དགོ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་དགོ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་
 ཁམས་དགོ་བའི་ལས། མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྟེས་པའི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཁམས་ན་ལྟའི་རྟེན་ལ་སྦྱིན་རྒྱའི་ལས་ཁ་ཅིག་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་
 གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མར་ས་གཞན་དུ་སྦྱིན་རྒྱའི་ལས། ས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྦྱིན་པས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། གང་སྤྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྦྱིན་སྤྱིར་མི་གཡོའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་དེ་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དགོ་བའི་ལས་བསྟེད་ཅིང་གསོག་པ་ཡོད་ལ། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་གིས་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོའི་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་

འཕྲོ་རྟེན་རྒྱུ།

༡༡། །འཕགས་པས་གསོག་པ་མི་སྤྱོད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་བྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་བྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕྲེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ངེ་སྤྱོད་དུ་རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་འཕྲེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཕྲེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་དུ་མི་གསོག་སྟེ། མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུད་དུ་བརྒྱུད་བ་ལྟར། རྒྱུན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་གིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་།
 སྟོང་བར་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་བའི་ས་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་འཕྲེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆོད་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་ལྟའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་སྒྲོ་གསུམ་པོས་སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་གྱི་དགོ་བ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་
 སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་དང་། བསམ་གཏོན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ནི་གནས་སོགས་བསྒྲུལ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པའི་སྟུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་ཐར་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

པ་འདོད་པའི་འདུན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་བའི་ལས་དུ་མ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་པ་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་
ནམ་མེན་ཞེ་ན། སྒྱུར་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྒྱུར་ལམ་པས་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རང་དགའ་བ་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་
སྤྱིད་པ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱིད་པའི་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་དམིགས་རྣམ་འགལ་བར་འཇུག་པས་འཕྲེན་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རང་དགའ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིད་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་འབྱུང་
དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྐྱུས་པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། འཛིན་རྟེན་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་སྤྱི་མ་འབྱེན་ཞིང་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པས་བར་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཅིའི་སྤྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡང་འབྱུང་བའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས། དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་

༢༧། །བའི་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་མཐུན་པར་གསུངས་པས། བསམ་པ་འདི་དང་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་
 ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྒྲུམས་པས་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་ལ་སྐྱེད་པ་སྤུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་རྟེན། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡང་མ་དཔྱད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གོམས་
 བར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་དགོ་སྒྲུབ་རྣམས་ནི། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་རང་དགའ་བར་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་གསོག་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་གསོག་
 པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྒྲུམས་ཀྱི་ཕྱིར་གསོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་
 བའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཙོ་བོར་མ་གྱི་ཅམ་ཚུན་ཚད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་
 དམིགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག་གོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ན་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་

བརྟེན་པ་

ལོག་ཅིང་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་ཡིད་སྤྲོད་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པའི་དོན་དུ་ལས་འདུ་བྱེད་ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་
པས་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་བ་ལོག་ནས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོག་གསུམ་དགོ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཇེ་རིང་དང་ཐར་པ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་ཚུལ་ལ་ལྟ། འཆི་བའི་རྒྱུན་།
འཆི་བའི་སེམས་། ཉོད་གང་ནས་སྤྱད་པ། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྱུར་ལུགས་། དེ་ནས་སྒྲུབ་སྤྱིད་དུ་སྒྲུབ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་བད་པས་འཆི་བ་ནི། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཇེ་ལྷར་འཕངས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་བད་ནས་འཆི་བ་སྟེ་དུས་ལ་བབ་ནས་འཆི་
བའོ། །བསོད་ནམས་བད་ནས་འཆི་བ་ནི། ཡོ་བྱད་མེད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་འཆི་བ་ནི། ཆེ་མ་བད་པར་འཆི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དགུ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་བས་ཆོད་མི་བེན་པར་བ་བ་དང་། མི་འབྲོད་པ་བ་བ་དང་། རྩ་
མ་མ་ཞུ་བར་བ་བ་དང་། མ་ཞུ་བ་ལྟར་བསགས་པ་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་བསྒྲགས་པ་དང་། སྒྲོན་སོ་སོར་མི་བསྟེན་པ་དང་། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའོ། །
གཉིས་པ་འཆི་བའི་སེམས་ནི་གསུམ་ལས། དགོ་བའི་སེམས་དང་ལྟན་པར་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་ཀྱན་དུ་

༡༡། །སྒྲིད་པ་ལོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལི་གང་ཟག་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པ་ལམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྒོན་གང་ལན་མང་དུ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་དེ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སེམས་དེ་ལ་
 གཞི་ལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ནི་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་གོ་མས་ན་ནི་དང་པོར་གང་དྲན་པ་དེ་ལས་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་གོ། །དགོ་བ་བྱེད་པ་ནི། ལུན་བྱོད་ནས་སྒྲུང་བར་འགོ་བ་དང་འདྲ་ལ།
 འཆི་བ་ལི་དུས་ན་དེ་ལ་ཕྱི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྟུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ་ཆོག་ས་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྟུག་པ་སྟུག་གི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་ངོ། །ལས་ལེགས་པར་བྱེད་བྱེད་པ་རྣམས་
 གྱི་ནི་གནད་གཅོད་གིན་དུ་ཆ་བས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགོ་བ་ལི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། རང་གིས་དྲན་པ་ལམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆགས་སོགས་གྱི་མི་དགོ་བ་དྲན་པ་རྣམས་འདུ་གེས་རགས་པ་རྒྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་
 ཞིང་། འཆི་ཁར་དེའི་ལུས་ལ་སྟུག་པ་སྟུག་གི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་འཆི་བ་ལི་ཆོ་ནི། མི་དགོ་བ་སྒྲུར་བྱས་པ་ལི་ལས་གྱི་འབྲས་བུའི་སྟེ་ལྟས་རྣམས་འདིར་མྱོང་སྟེ། ཕྱི་ལམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མི་སྟུག་པ་དུ་མ་དེ་ལ་
 སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུང་བ་ནས་ལུན་བྱོད་དུ་འགོ་བ་དང་འདྲ་ལོ། །མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། མཚན་མ་མི་སྟུག་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་ལུས་ལ་སྟུག་པ་སྟུག་ལ་འབྱུང་ཞིང་སྟེ་བེད་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་ལག་གཞི་བ་པ་དང་བཤད་གཅི་འབྱུང་

རྒྱ་བའི་བར་དུ་

བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོབ་པ་དང་མིག་སྟོག་པ་དང་ཁ་ནས་དབུ་བ་འབྱུང་བ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མི་དག་བ་འབྱིང་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཉེས་པ་
བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གནད་གཅོད་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེའོ། །གནད་གཅོད་ནི་ལྟ་དང་དམུལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལ་མ་སྒྲིབ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་
བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བར་དོ་འགྱུབ་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྦྱིར་འོང་ལ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་
འབྱུང་མོད་གྱི། ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟགས་ནས་སྦྱོང་གི་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུ་དུ་བརྟུང་བ་དང་འདྲའོ། །སྦྱིར་མི་འོང་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་
བ་ནི། དག་བ་དང་མི་དག་བ་བྱེད་བྱེད་པའམ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གིས་དེ་གཉིས་མ་དྲན་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་བ་དེ་སྐྱུག་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དག་བའི་སེམས་གྱིས་འཆི་བ་ནི་འདུ་ཤེས་
རགས་པ་ཡོད་པའི་བར་ལ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་ཆ་ཕྱ་མོ་རྒྱ་བའི་ཆེན་ཤིང་ག་ཅིང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཆེ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དག་བ་ལ་ཡང་བརྟུལ་བར་མི་རུས་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱེད་

༡༡། མི་རྒྱུ་སོ། མི་དག་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་འདྲ་ཤེས་ཕྱ་མོ་རྒྱ་བ་ན་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དག་མི་དག་འི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བས་འཆི་སེམས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་དྲོད་གང་ནས་སྤྲད་པ་ནི། མི་དག་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་སྟོད་ནས་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་དེ། དང་པོར་རོ་སྟོད་གང་མོར་འགྱུར་ཏེ་སྦྱིང་ག་ལ་བྱུག་པའི་བར་དུ་འདོར་ལ། དག་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་སྤྲད་ནས་འདོར་ཞིང་གང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྦྱིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོའོ། དང་པོ་ཁུ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞུགས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྦྱིང་གར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་མར་ཕྱོགས་གང་ནས་འཕོ་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཐོག་མར་སྟོད་ནས་སྦྱིང་ག་འམ་སྤྲད་ནས་སྦྱིང་གར་བསྟུས་ནས། དེ་ནས་སྤྲད་དམ་སྟོད་ནས་དེ་བར་དུ་སྤྲད་པ་ནི་མ་གསུངས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། བཞི་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྱུར་ལུགས་ནི། སྤྲད་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཕོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་ཤི་བ་དང་བར་དོ་འགྱུར་སྟེ། རྒྱ་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྦྱིས་པ་དང་སྟོན་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྲིས་པ་དང་། དག་མི་དག་གང་རུང་གི་ལས་ཏེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སོ། བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཆད་བ། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། སྦྱེ་བ་མ་བྲངས་ཀྱི་བར་དུ་མིག་ནི་ལྟའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། ལུས་ཀྱང་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་

བ་མེད་དོ། །མཛོད་ལས་ཀྱང་། སྟོན་དུས་སྟོན་འབྱུང་ག་ཚུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་སྟོན་རོལ་ཏེ། །སྟེ་བའི་སྐད་ཅིག་པན་ཆད་དོ། །རིས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་བྱགས་དང་ལྷན། །དབང་པོ་ཀུན་ཆད་ཐོགས་མེད་
 ལྷན། །མི་སྟོག་དེ་ནི་དྲི་བ་ལོ། །ཞེས་བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་འུལ་མིག་སྟོན་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ལ། །འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་གྲུབ་ན། །དེ་ནས་སྟེ་བ་གཞན་དུ་བསྐྱོག་དུ་མེད་པར་གསུངས་མོད། ཀུན་ལས་བདུས་སུ་
 སྟོག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་པ་བཞི་སྟེ། ཤིན་སྟེ་བ་མ་སྤངས་བར་ནི་བར་སྟོན་དང་། སྟེ་བ་སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྟེ་སྟོན་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྟོན་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་སྟོན་རོལ་ནི་སྟོན་
 དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྟོན་དུ་མཛོད་ལས་གསུངས་པས། །ད་གཟོད་སྟེ་བ་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཆི་སྟོན་ལ་བསྟོས་པའི་སྟོན་རོལ་ཡིན་པ་ལ། །དེ་ལ་འབྲུལ་ནས་སྟེ་བ་སྤངས་པའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་
 བྱེ་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ནས་ཞག་བྱེད་དང་བཞི་སྟེ་བ་སྤངས་དང་བྱེད་དང་བཞི་སྟེ་བ་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁུངས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོབ་པ་ལས་ཁོ་ན་ལོ། །རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྟོན་ཀྱི་ལུས་ལ་
 འདོད་པ་མི་འབྱུང་བར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སར་གསུངས་པས། སྟོན་ཀྱི་ལུས་མཐོང་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཡང་སྟོབ་པ་ལས་ཁོ་ན་ལོ། །མི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྟོན་ནི། བྱུང་བ་ནག་པོ་འཕ་མཆོན་མོ་ལུན་ནག་དུ་སྤང་བ་ལྷ་བུའོ། །དགོ་བ་

༡༡། །བྱེད་པའི་བར་སྤིང་ནི། ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་ལམ་རྒྱ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་བར་དོ་དང་དེ་དག་དང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །མངལ་དུ་འབྱུག་པ་ལས། དཔྱལ་བའི་བར་
 དོ་ནི་སྤོང་དུ་མ་ཆིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དུགས་གྱི་བར་དོ་ནི་ཁུ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་གསུངས་ཏེ་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་རོ། །
 གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ན་བར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་གང་དུ་གི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་གྱི་སྤང་པོ་འབྲུབ་གྱི་བར་དོ་མེད་དོ། །གཞུང་ཁུངས་མ་རྣམས་ནས་བར་དོ་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་འདི་
 ལས་མ་བཤད་པས། ཡར་དང་མར་གྱི་མཚམས་མེད་ལ་བར་དོ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ལྟའི་བར་དོ་ནི་གྱེན་དུའོ། །མིའི་བར་དོ་ནི་ཐད་ཀར་འགྲོའོ། །ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་བར་དོ་ནི་མིག་ཐུར་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་སུ་
 འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། དན་སོང་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། མི་དང་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་རང་རང་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་དོ། །ཆོ་ཚད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་རྟེན་ན། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་འང་ཞག་
 བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུན་རྟེན་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །མ་རྟེན་ན་ཡང་ལུས་བརྗེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་གྱི། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྟེན་པས་དེ་ཕན་ཆད་མི་གནས་སོ། །གཞུང་ཁུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་དེ་

རྒྱུན་བཤད།

2282

ལས་རིང་བ་མ་བཤད་པས། དེ་ལས་རིང་བ་གནས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ལྟའི་བར་དོ་ལྟ་བུ་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་གི་འཕྲོ་མ་ནས་ལྟའི་བར་དོ་དེའམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འགྲུར་བས་བར་དོའི་
ས་བོན་འགྲུར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ལྟ་བུ་དེ་ནས་སྐྱེ་སྤྱོད་ཏིང་མཆོམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་བར་སྤྱོད་དེས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་
དང་རྩེ་བ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་པར་འགྲུར་ལ། བ་མའི་ཁུ་བྲག་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་པར་
འགྲུར་རོ། །དེ་ཡང་མོར་སྐྱེ་ན་བྱད་མེད་དང་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་བར་འདོད་དོ། །ཕོར་སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེས་པ་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་ནས་ཉལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་སར་ནི་
བ་མ་དངོས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཁུ་བྲག་ལ་འབྲལ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྦྱང་བར་ཕོ་མོའི་
མཆོན་མ་གཉིས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་དོ། །དེ་ལ་བྱོས་ནས་བར་སྤྱོད་དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ཡང་བ་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་འདོད་ཆགས་དྲག་པོའི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ན་མཇུག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་

༡༡། །འགྲུག་གི་ཐིགས་པ་གཉིས་གཏོན་མི་བྱ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་ནས། དཔེར་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གྲངས་པའི་སྤྲིས་མ་བཞིན་དུ། ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བར་སྤིང་དེ་འགག་པར་འབྱུར་ལ། དེ་
 འགགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཆ་ཕྱ་བ་དང་འདྲེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁུ་ཁྱག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་
 འགྲུག་པ་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རིགས་དམའ་བར་སྦྱེ་སྟེ། འཕོ་བ་དང་འཇུག་པའི་ཆེ་ཀུ་ཅོའི་སྦྱ་
 དང་འདམ་བུ་དང་ནགས་ཐིབས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་བའི་སྦྱང་བ་འབྱུང་ལ། ལེགས་པའི་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་ན་རིགས་མཐོན་པོར་སྦྱེ་སྟེ། ཞི་བ་དང་སྙན་པའི་སྦྱ་འབྱུང་ཞིང་ཁང་བཟང་དང་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་
 འགྲོ་བའི་སྦྱང་བ་འབྱུང་ངོ། །མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཅའ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ན་སྟོ་བ་
 དགུ་འམ་དེ་ལས་འདས་ན་གིན་ཏུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་རོ། །སྟོ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་མོད་ཀྱི་གིན་ཏུ་རྫོགས་པ་མིན་ནོ། །སྟོ་བ་དྲུག་གམ་བདུན་ཀྱིས་ནི་མི་རྫོགས་ཏེ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བར་ཡང་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་

རྒྱ་བྲིས་

རྒྱུ་པར་མངལ་འཇུག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་མེད་ན་མི་འགྲོ་ལ་མ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ། ལྷག་གསོད་པའམ་བྱ་བའམ་ཕག་འཚོང་ལ་སོགས་པའི་སྒོམ་མིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 བར་སྤྱིད་ན་སྐྱེ་གནས་སུ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མི་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྒོན་གོམས་པའི་དགའ་བས་དེར་རྒྱག་གོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་བྲོས་ནས་བར་སྤྱིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་བ་དང་འདྲ་བའི་
 ཡི་དྲགས་ལྷ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་མི་དང་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་འི་རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་
 སེམས་ཅན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་བྲོས་ནས་བར་སྤྱིད་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་མིན་ཅན་བྱ་བ་དང་ཕག་འཚོང་སོགས་མིན་པའི་
 དཔུལ་བར་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དག་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །མཛོད་དུ། དྲི་དང་གནས་ལ་མཛོན་འདོད་གཞན། །ཞེས་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་དྲི་འདོད་པ་དང་། བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་འདོད་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཆ་དཔུལ་དུ་སྐྱེ་ན་དྲོ་བ་འདོད་
 པ་དང་། གང་དཔུལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་ནས་བར་སྤྱིད་འགྲོ་བར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲིང་སྐྱེས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་དང་འདྲ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྤྱོར་ཚུལ་རྣམས་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་

༡༡། །པ་རྒྱམས་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་བསྐྱུ་བ་དང་། ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། མ་རིག་པ་ནི། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛོད་བརྟུན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་མཛོད་བ་དང་བརྟུན་ནི་མཛོད་བའམ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་མམ་དེ་
གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མཛོད་བ་དང་བདེན་ཆེག་གི་འགལ་ལྷོར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱེད་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ཡང་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་རིག་པ་བཀག་ཅམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། རིག་པའི་འགལ་
ལྷོར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཉིན་པོ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་འགལ་ལྷོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
བཞེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པ་ཅམ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་བཞེད་དེ། མདོར་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་
སྟོའོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ལྟོག་སྟོགས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞེད་པར་འདྲའོ། །སྒྲོངས་པ་དེ་ལ་ཕྱེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོས་ནི་ངན་

འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་ལ། གཉིས་པས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་པར་ཀུན་ལས་བརྟམ་སྤྱ་གསུངས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་སོ། །ཕྱི་མ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ། ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲོངས་པས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་གསོག་ལ། ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པའི་ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ངན་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་སྤྱིང་མཚམས་སྤྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས། བདེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེ་བར་བབྱང་བས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱ་དུས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོར་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུས་ཀྱིའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ། མིང་ནི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ།

༡༡། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞིའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲུབ། །གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྱུར་རོ། །
 སྒྲེ་མཆེད་དུག་ནི། མངལ་ལས་སྒྲེ་ན། དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཁྱུ་བྱག་གི་མེར་མེར་པོ་དང་མིང་རྣམས་འཕེལ་བས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་བཞི་གྲུབ་པ་སྟེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་མེར་མེར་པོའི་དུས་ནས་ཡོད་དོ། །བརྒྱུས་ཏེ་
 སྒྲེ་ན་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཆོད་བང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པས་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ལ། སྒྲོང་སྒྲེས་དང་དྲོད་གཤེར་སྒྲེས་ལ་ནི་མངལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དེ་དང་འདྲ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མིང་གཟུགས་
 གྲུབ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕྲོལ་ལ། སྒྲེ་མཆེད་དུག་གྲུབ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྲུབ་པས་ཡོངས་སྒྲོད་པ་པོར་གྲུབ་པའོ། །སྒྲེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟ་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །རིག་པ་ནི། ལུས་དང་བང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ལུས་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སྟེ། སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བ་ནི། རིག་པས་ལུས་གསུམ་བཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོར་བ་བདེ་སྒྲུག་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ་སྒྲེས་པའོ། །ཤེད་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་འབྲལ་བར་ཤེད་པའོ། །ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེད་པ་སྒྲེ་བར་གསུངས་པ་ནི། མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལས་ཤེད་པ་སྒྲེད་ཀྱི། མ་

རིག་པ་མེད་ན་ནི་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤེད་པ་མི་སྤྲོད། །དེ་ལྟར་ན་རིག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚོར་བ་ནི་སྤྲོད་པ་ལམ་རྩམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤེད་པ་
གསུམ་ཡོད་དོ། །ལེན་པ་ནི། ཡུལ་རྩམ་པ་བཞི་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་དང་། འཛིག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྩམས་དང་། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
ངན་པ་དང་། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་རྩ་སྒྲུ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་འོ། །སྤྲོད་པ་ནི། སྤྲོད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་
རྩམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པ་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མ་འདྲན་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་འོ། །སྤྲོད་པ་ནི། སྤྲོད་གནས་བཞི་པོར་དང་པོར་རྩམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྤྲོད་
པ་འོ། །ཀླ་གི་ལ། ཀླ་བ་ནི། སྤང་པོ་སྤྲོད་ཞིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤི་བ་ནི། སྤང་པོའི་རིས་མཐུན་དོར་བ་འོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་མདོར་བསྡུ་བ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡན་ལག་མདོར་བསྡུ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་
དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་མདོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་མདོན་པར་གྱུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྩམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་

༡༡། །གཟུགས་དང་སྒྲེམ་ཆེད་དུག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བའོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྒྲེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྒྲིད་པའོ། །མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྒྲེ་བ་དང་ཆ་གི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་
ན་འཕེན་པ་དང་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟོན་ནམ་ཚར་གཉིས་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲེད་པ་སོགས་སྒྲེ་
བར་བཤད་པ་མི་རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་བྱི་མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲེད་ལེན་དང་སྒྲེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱས་གང་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སྒྲུབ་ཅིང་འཕངས་པ་དེ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲེ་བ་དང་ཆ་གི་འོ་ལྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་གཉིས་སུ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྒྲུག་བདེན་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
འབྲས་བུའི་སྒྲུག་བདེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲུ་མ་ནི་འཕངས་པའི་དུས་ན་ས་བོན་དུ་གནས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མ་འོངས་པ་ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཡན་པས་ཆེ་
འདི་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། དེས་འཕངས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བའི་བྱིར་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་

འཕྲུལ་མེད་ཀྱི་པ་

སོགས་པ་ནས་ཚོར་བ་ལ་བྱུག་པ་དག་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཤི་བའི་རྣམས་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཅི་ན། སྐྱུག་བསྟན་ལ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་པ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་
པའི་རབ་དྲུད་བྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དུ་ཞིག་སྐྱུག་བསྟན་ལ་གྱི་བདེན་པས་བསྟན་ལ་ཆེ་འདིའི་སྐྱུག་བསྟན་ལ་དུ་འགྲུབ་ཞེ་ན། གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ཤི་བའི་རོ། །དུ་ནི་སྐྱུག་བསྟན་ལ་གྱི་བདེན་པས་བསྟན་པ་
ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱུག་བསྟན་ལ་ཁོ་ནར་འགྲུབ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བ་ལ་བྱུག་པ་ས་བོན་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་སྟེན་པ་དང་དེ་བསྟེན་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་
གཅིག་པས། སྟེན་པ་བསྟེན་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པ་ནི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འཕངས་ན། འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཡན་ལག་བྱེད་དང་ལྟེ། །
གང་གིས་འཕངས་ན། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཕངས་ན། རྒྱ་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྒྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི། སྟེན་པ་སོགས་གྱི་འགྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་འགྲུབ་
ཅུང་དུ་བྱས་པའོ། །འགྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་ནི་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྟེན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཤི་བའི་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་འདུ་བྱེད་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་

བཅུ་གཉིས་སྐྱད་པའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་ཏེ། མ་རིག་པའི་འདེབས་པ་པོས་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་དེ་སྟེང་པའི་ཆུས་བརྒྱན་པར་བྱས་ན་མའི་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་མུ་གུ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་
ནི། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་བཟང་ལས་འདས་པས་ཆོད་པ་ཡོད་པའང་སྟེང་ལ། ཆེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་བར་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་འགྲུབ་པའང་སྟེང་དོ། །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་
གཉིས་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འོང་བས་སྐྱར་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ལྟར་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གསར་དུ་བསགས་ན། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ཡན་
ལག་སྟེང་དང་གསུམ་དང་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་དུ་སྟེང་ལེན་སྟེང་པ་གསུམ་རྫོགས་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་སྟེང་དང་ལྷ་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་རྫོགས་པའི་སྐྱིར་རོ། །ཡུན་རིང་ན་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལས་མི་འགྱུར་སྟེ། འགྲུབ་བྱེད་
དང་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་འཕེན་བྱེད་གསུམ་ལ་ཆེ་རེ་རེ་དགོས་ལ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་པའི་སྐྱིར་དང་། འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆེ་ཡིན་གྱི། རྟེན་
འབྲེལ་དེའི་ཆེ་མིན་པའི་སྐྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བར་དོའི་ཆེ་བྱར་དུ་མ་བརྩིས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མིང་གྱི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཙམ་

༣༡། །གྲི་རྒྱུ་ཡན་ལག་ལས། ཚེས་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བའི་ཚུལ་མ་གཤམ་པར་དེ་ལ་སྒྲོངས་ནས་བདག་ཏུ་བབྱུང་ཞིང་། བདག་བདེ་བར་འདོད་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོག་གསུམ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ལ་མཛོན་
 བར་འདུ་བྱས་པས་སྒྲུབ་ཡང་འཁོར་བས་ན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་དེ་ལས་སྒྲུག་བསྐྱལ་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་ལྟར་འཁོར་བས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
 འཁོར་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་གྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་
 བར་འབྱུངས་པ་བསམས་ན་ནི་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་དག་མི་དགའི་ལས་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་རྣམས་སྒྲིན་མ་སྤུང་ཞིང་གཉིན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་སྤྱིད་ལེན་གྱིས་གསོས་
 བཏབ་ན་དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འབྱུང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་སྒྲོན་སོ་སྒྲུའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བབྱང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་
 པོ་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དག་བབྱུང་ནས་འགོག་པ་ལ་བརྟུན་པ་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་སྤུ་རྒྱུང་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་མཛད་ཅིང་། ལམ་རིམ་ཡང་དེའི་ལྷོག་

རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

འཇུག་སེམས་པ་རང་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་ཆུང་དུ་འོློར་ཡོན་ལ། དེ་ནས་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲོར་རོ། །དེ་
ལྟར་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་ས་ནས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲིང་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྦྱོང་བ་དང་དེའི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་
པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་དུ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
སྒྲིང་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྒོངས་པའི་ཐུན་པ་མི་བཟད་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པའི་ནོར་སྤེལ་བ། འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་རིམ་ལྡོག་པའི་ཁོན་རིག་ནས་སྒྲིམ་བུ་དྲག་པོས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་བསྐྱུལ་བ། སྤར་དེ་ལྟར་གོམས་
པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱད་ལས། གཉི་ལྷག་ལ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། ས་ལུ་ལྷང་པ་ལས། རྟོན་འབྲེལ་

༡༡། །ལེགས་པར་མཐོང་ན་སྟོན་དང་སྟེ་མའི་མཐའ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲེག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིས་
པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་ཀུན་སྟོན་ནི་དུས་དུས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་བརྒྱས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། འཁོར་བའི་པོ་ལ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བསྐྱེལ་རྣམས་བརྗོད་པར་
མཛད་དོ། །གང་ལ་ལའི་ལྟ་ན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་ཆངས་སྟོན་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་དག་དེས་བྲིད་དེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་འདོམས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འདོམས་སོ། །གང་མས་པ་ན་ཆངས་སྟོན་ལ་དགའ་ཞིང་
གོང་དུ་བྱུང་བར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བྲིས་པས་རྒྱ་མཆོན་རྣམས་གསོལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་དག་མི་འབྱུང་བས་སྒྲོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྟ་བུ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྟོག་ཀྱང་བྲིས་ཤིག་གསུངས་ནས། དེ་ནས་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ན་ལ་བྲིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་ན། འོག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྟོག་བྲིས་ནས་
བསྒྲུབ་བ་རྒྱལ་པོས་བཟུང་ནས་ནམ་ལངས་པའི་ཆེ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ལུས་དང་པོར་དུན་པ་སྟོགས་པར་བཞག་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དེ་

སྒྲུབ་པའི་ཆོད་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཞིབ་རྟེན་ཤེས་པར་བྱས་པ་ན། དེ་དག་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞིབ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་ཙམ་
ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། དེ་གསུམ་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ས་གསུམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་རབ་རྟེན་འབར་བ་ན་འདུག་པ་ནི། བྱིམ་རབ་རྟེན་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་དེ་ལས་
འདེམ་བར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཙོན་ནི་བཙོན་ར་ལས། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་དངས་པ་ལྟར་མི་འབར་བའི་བྱིམ་དུ་ཆུད་པ་དང་། བཙོན་རར་ཆུད་པའི་བཙོན་གནས་དེ་དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ནས་ཐར་བར་འདོད་
པའི་སྒྲོ་ཇི་ཙམ་སྒྲུབ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོའི་ཆོད་ཙམ་དུ་བསྒྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་རྗེ་འཕེལ་དུ་བཏང་དགོས་སོ། །བསམ་པ་འདི་གར་བ་གསུང་བ་ལྟར། སིང་སྒྲུབ་ལ་བཏབ་པའི་བྱེ་བཞིན་ཁ་ན་ཐར་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ན། འཁོར་བའི་
རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུག་ཀུན་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སེམས་
ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་འོང་ས་མོད་ལ། སྒྲ་ན་མོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཙོས་པ་ཡིད་སྒྲུལ་བར་བྱེད་རུས་པའི་ཤུགས་ཅན་ཡང་མི་སྒྲུབ་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་

༡༡། །གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲིང་གི་ཆོས་སྒྲིབ་འདི་དག་གཏམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲིབ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིབ་བསྒྲུབས་ན། ཉན་
 ཐོས་ལྟར་འཁོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཐར་ལྟར་བས། སྒྲིབ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མཛེས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་དེ་བསྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། འཁོར་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་སྒྲག་ན་ནི་སྒྲིབ་
 ཡུལ་མ་ལགས་པར་ལྟར་ངོ། །ཞེས་དང་། བཙུམ་ལྟར་འདས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་སྒྲག་པར་འགྱུར་ལགས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་
 ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མདོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལས་དང་ཉན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་འབྱུངས་པའི་སྒྲིབ་
 ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྒྲག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྒྲིན་པ་མིན་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ན། འགྲོ་བའི་སྒྲག་བསྐྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་སྐད་

22. 22. 22. 22. 22.

ཅིག་རེ་རེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བབ་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཡིད་སྒྲིལ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲིད་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས།
 འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ལ་མ་ལུས་པ་ལྷགས་པ་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཅིག་ཙམ་ལྷགས་པ་དག་གིས་འཁོར་བའི་བར་
 དུ་སྒྲོ་བར་བྱས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ནོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲོ་བའི་རྒྱར་རིག་པར་བྱས་ནས། སྒྲུབ་ཡང་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲུབ་བར་རིགས་ཏེ། ཞེས་དེའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ་མདོ་དེ་རྣམས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཡོན་ལ། དེ་ལ་རི་ལྟར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟར་ཐུགས་བདེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། སྤྱོད་པ་
 ལ་མི་སྒྲོ་བའི་དོན་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱམས་ན་སྐྱལ་བསྐྱེད་དུ་མས་མནར་ནས། རང་གི་དོན་ཡང་མི་
 རུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ་ཡོན་པས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེས་ཤིན་དུ་སྒྲོ་བར་བྱས་ལ་དགག་དགོས་ཤིང་། སྒྲོན་ལམ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པར་སྒྲོ་བ་འཛིན་པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པས་དེ་

༡༡། །གཉིས་མི་གཅིག་གོ །དེ་ལྟར་མ་བྱེད་པར་སྒར་ལྟར་སྒྲུ་ན་ནི་སྒྲུ་བ་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཆེག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་
 སྒྱོན་མཐའ་དག་པར་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་ཡང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བྱངས་པས་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་བའི་དོ་མཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པའི་སྒྲུ་ཆེགས་ལ་གཞུང་མེད་ཁང་ལྟར་མཐོང་བའི་སྤྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་མ་བྱི་བར་གཞན་དོན་ལ་
 སྒྲུ་བྱུགས་ནས། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཁོར་བ་མི་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་མཁས་པ་མགྱ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྒྱོན་མཐོང་ཕྱིར་ནི་སྤྱོད་པར་མིན། །བཙེ་ཕྱིར་སྒྱུ་ངན་འདས་མི་གནས། །གཞན་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །སྤྱོད་
 པ་ན་ཡང་གནས་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྱེད་པའི་རྒྱར་བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་ལ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ནས། ཐུགས་ལ་མི་བཟོད་པ་
 ཐུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བསྒྱེད་དགོས་པ་དང་། ལའོར་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲི་ཞེས་པ་ནི་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལའོར་བ་ལ་ཡིད་ལུགས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་གི་གཉོན་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཏུ་
 སྤྱོད་མཆོར་འདུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྱེད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་དེའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་མཛད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལའོར་བའི་ཉེས་

ལྟར་བྱེད་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

དམིགས་བཤད་པས་ཡིད་སྒྲག་ཅིང་གོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོང་དག་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་རྣམས་ལ། གང་ལ་མཉམ་མཉམ་བུའམ་བུ་མོའམ་ཉེ་
དུའམ་སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་དང་འདྲ་བར་མི་སྒྲིབ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རིག་པར་
བྱས་ནས་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་འགྲོ་བ་གྱུ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་གཟིངས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ནི་གསང་སྒྲགས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགོས་ཏེ། སྒྲོད་པ་བསྐྱས་པའི་སྒྲོན་མེ་ལས། རིམ་པ་འདིས་གིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྒྱུ་བ་པ་པོས་འཁོར་
བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲག་བསྐྱེལ་དྲན་པར་བྱས་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདྲུ་འཇི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལ་ཡང་སྒྲག་བསྐྱེལ་གྱི་འདུ་གཤེས་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཕགས་
པ་ལྷས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། སྤྱི་ཇ་ག་ཏ་མི་ཏུས། སྒྲག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཆོ་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྤིད་པའི་སྒྲོང་དུ་བྱིད་གྱུར་ཀྱང་། །སྒྲོ་མེད་འཇིགས་མེད་དགའ་དང་ཆོད། །

༡༡། །བདག་ཅག་སྒྲིང་ལ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཐོངས་དང་བཅའ་དགའ་བསྐྱུང་དང་བསྐྱུག། །འབྲལ་དང་ན་མ་རྒྱུད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འབར་བའི་མེར་ཞུགས་ཀྱང་། །བདེར་སྒྲོམ་སྒྲོན་པ་ལགས་པར་སྒྲུམ། །ཞེས་དང་། གྱི་རུང་འཛིག་རྟེན་མིག་
 །བཅས་ཡོང་། །མདོན་སུམ་རྟག་ཏུ་ངེས་མཐོང་ཡང་། །ད་དུང་ཅུང་ཟད་མི་སེམས་པ། །བྱོད་སྒྲིང་རྟོ་རྟེན་གྱུར་ཏམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རང་ལ་རང་གིས་བསྐྱུལ་ཞིང་ལའོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲོམས་པས། །གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟགས་པ་
 །བརྗོད་པ་ལས། །འཛིག་རྟེན་གནས་པ་ཆུ་ནང་སོང་བའི་སྒྲ་བའི་གཟུགས་བཞིན་གཡོ་བར་མཐོང་། །འདོད་པ་བྱོས་པའི་སྒྲུལ་གྱི་ལུས་བསྐྱེལ་གདེངས་ཀའི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མེ་ཡིས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བར་མཐོང་
 །བས་ན། །རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་མདོན་དགའ་དུར་བྱོད་དག་ཏུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྒྲོད་བཅུད་གྱི་ལའོར་བ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆུ་སྒྲ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲོད་པར་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 །ནི་མཐོག་ཆུང་ལ་ཉན་ཆེ་བ་སྒྲུལ་གདུག་པའི་ལུས་གྱི་གྲིབ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱི་མི་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཀྱན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། །སྒྲིང་པ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་སྒྲོ་སྒྲ་ལྟ་
 །བུ་ཞིག་སྐྱེས་ན། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་ངོ་། །བྱུང་བའི་བྱིས་པ་ནི་བྱུང་ན་རྩམ་པ་དགོན་པས་ཉུང་མ་ཉི་ཆེ་བ་བས་བྱིས་པ་ཞིག་བཀྲིས་ཏེ་རྩམ་པ་བ་འདོད་ནས། །མ་ལ་བས་བསྐྱུངས་པ་ལ་མ་ལ་རྩམ་

རྒྱུང་པ་
 རྒྱུང་པ་

པ་མེད་པས་ཉུང་ག་ཤེར་ཞིག་བྱིན་པས་དེ་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་བྱིན་པས་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ནས་ཉུང་མ་བཙོས་ལཁངས་ཅིག་བྱིན་པས་དེ་ཡང་ང་མི་འདོད་ཟེར་ཞིང་
 ཁོ་མ་མག་ནས་དེ་ཡོ་ཉུང་མ་ཡིན་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གྲང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཡིན། ཅིས་གྲང་བྱར་མེད་སྒྱུ་
 ནས་སྤྱད་ཏིང་ཏིང་བ་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་བསམས་པས་ནི་སྒྲི་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ད་གཤོད་འབྱམ་དགོས་པ་བསམས་པས་ནི་འཛིག་ས་ཤིང་སྤྱད་པའི་སྒྲི་ཆིག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བ་
 སྒྲིས་པ་དེས། བཤེས་སྒྲིངས་ལས། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དང་། །དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོའི་གནས་དག་ཏུ། །སྒྲི་བ་བབང་པོ་མ་ལགས་སྒྲི་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྒྲོད་འགྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཁོར་བར་སྒྲི་བ་བསྒྲེག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་བསྒྲེག་པ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་གཉིས་གྲང་ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་ཅི་ཙམ་ཡོད་གྲང་སྒྲི་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྤྱར་
 བསགས་མེད་དུ་རྒྱག་གྲང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་གསོག་པར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །དེ་འཛོམས་པ་ཡང་ལམ་མ་ནོར་ཞིང་ཆང་བ་བསྒྲོམ་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བསྒྲེག་པ་དང་། ལམ་ཇི་འདྲ་བ་

༣༡། །ཞིག་བསྐྱེམས་པས་བསྐྱོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་དང་དུང་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དུགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་དུ། །ཀླུ་ལྷོ་ར་སྐྱེ་དང་གྲོན་ཞིང་
 ལྷགས་པ་ཉིད། །ཆེ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་སྤྲད་དུ་འབད་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་
 བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། མི་ཁོམ་པར་ནི་བསྐྱོག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ད་རེས་ལྷགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང་། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤར་དེ་ཙམ་ཞིག་འབྱམས་
 བ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙན། ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བསྐྱོག་དགོས། བསྐྱོག་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལས་ཀྱང་བྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་སྐབ་པའི་བར་ཆད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་
 ཆགས་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པས་ན་འཁོར་བ་བསྐྱོག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བྱུང་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་མཁས་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །བྱིམ་པའི་སྐྱོན་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ནི། སྤར་
 རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བསམ་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། རབ་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་འཛོག་ཅིང་སད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཛོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིམ་པ་ནི། འབྱོར་ན་དེ་བསྐྱུང་བའི་འབད་པས་སྤྲག་

ལྷགས་པ་ཉིད།

བསྐྱེད་ལུ་ལ། དབུལ་ན་ནི་འཆོལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤ་ཐང་བས་བདེ་བ་མེད་པ་ལ། མྱོངས་ནས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ནི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིམ་རབས་ལས། བཙོན་ར་འདྲ་བའི་བྲིམ་ལ་ནི། །ནམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་
 ཤིག། །ལྷུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །བྲིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། །གཅིག་ནི་བསྐྱེད་བས་ཉོན་མོངས་ལ། །གཉིས་པ་འཆོལ་བས་ཤ་ཐང་ངོ་། །ལྷུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་བ་ཡང་། །གང་ན་བདེ་བ་མེད་ཟུར་པ། །དེ་ལ་དགའ་བ་མྱོངས་པ་ནི། །
 སྤྱིག་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྲིམ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་འཛིན་པ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ཆོལ་བ་ནི་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་དུ་ན་བྲིམ་པ་དང་བྱད་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་བྲིམ་ན་གནས་པ་ནི་
 ཆོས་དང་འགལ་བས་དེར་ཆོས་བསྐྱབ་པར་དགའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། །བྲིམ་གྱི་སོ་ནམ་བྱས་ན་ནི། །བརྒྱན་དུ་མི་སྦྲར་མི་རུང་ཞིང་། །ལ་རོལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ། །ནན་རྩར་མི་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཆོས་སྦྱོང་བྲིམ་གྱི་སོ་ནམ་འཆོར། །བྲིམ་ལ་
 བྱེད་པ་ན་ཆོས་ཀྱང་གལ་ལ་འགྱུབ། །ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་རབ་རྩ་ཞི་བ་ཡིན། །བྲིམ་གྱི་དོན་ནི་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་འགྱུབ། །དེ་བས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་བྲིམ། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྤྱི་ཞིག་བྲིམ་ན་གནས། །ཞེས་དང་། དྲིགས་དང་ད་རྒྱལ་གཏི་
 ལྷུག་སྤྱེད་ཀྱི་ཆང་། །རབ་རྩ་ཞི་བ་དགའ་བའི་བདེ་འཛིག་པ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་མང་པོའི་གནས་ཟུར་བྲིམ། །ཁུང་དང་འདྲ་བར་སྤྱི་ཞིག་གནས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲིན་ཡང་ཡང་བསམས་

༡༡། །ལ། རབ་རྩ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ངན་ངོན་དང་བསོད་སྒྲོམས་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་དབེན་པར་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱངས་ནས། གཞན་གྱི་ཡོན་གནས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། གཞོན་རྩ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། སྒྲུ་རྣམས་བྲེགས་པར་གྱུར་ནས་ནི། །ཕྱག་དར་བྲོད་གྱི་གོས་འཆང་ཞིང་། །དགོན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་ནི། །ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞིག་གྱ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་རྣམ་བཟླ་ཞིང་། །ས་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ལག་ཐོགས་ནས། །དཔུས་མེད་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་དུ་ནི། །ནམ་ཞིག་སྒྲོངས་མོ་སྒྲོད་པར་འགྱུར། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆགས་མེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ཆེར་མའི་འདམ་རྩ་བ་དག །སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་གྲོང་བྲེར་གྱི། །སྒྲིན་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མལ་སྟན་རྩ་ལས་བྱས་པ་ལ་སྒྲུ་གཤམ་མེད་པར་ཉལ་བས། གོས་བཟོས་ལྷི་བ་དང་བཟའ་བརྟུང་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། གནས་མལ་ཤིང་དུང་དུ་རྩ་འཇམ་པོ་ལ་ཆོས་གྱི་དགའ་བདེས་འཆོ་ཞིང་ཉལ་བ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། རྩ་ཡི་ཆོགས་ལས་ལངས་ནས་ནི། །བཟོས་ལྷི་བའི་གོས་དག་དང་། །བས་སྒྲོམ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར། །ཤིང་དུང་ནི་ཙོ་ལྟར་ལྷུང་བའི། །དུར་བ་འཇམ་པོའི་གོས་ཙན་དུ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་ཉལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །པོ་རྟོ་བ་མཁར་ཐོག་རྩ་ཁ་བ་འཆགས་ནས་དོ་རུབ་ནི་གཞོན་རྩ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྲང་

འདོད་པ་མིན་པ་གཞན་མེད་གསུང་ངོ་། །སྒྲིན་སྒྲོངས་དང་ཆུ་བོའི་ངོགས་སུ་གནས་ནས་ཆུ་རྒྱབས་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པ་དང་རང་གི་ལུས་སྒོག་གཉིས་འདྲ་བར་སེམས་པ་དང་། སྤིང་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲེད་བྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། སྤིང་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་དང་སྒྲོད་བརྩུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་རྣམས་སྒྲུ་མ་སོགས་དང་འདྲ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། རམ་ཞིག་ཆུ་ངོགས་སྒྲིན་སྒྲོངས་སུ། །གནས་ནས་ཆུ་རྒྱབས་
འབྱུང་འཛིག་དང་། །འཚོ་བའི་འཛིག་རྟོན་གནས་འདྲ་བར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བར་འགྱུར། །ལྟ་བ་ཀྱན་གྱི་མར་གྱུར་པའི། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་འབྱེན་པ་དང་། །སྤིང་པའི་ལོངས་སྒྲོད་མི་འདོད་པར། །བདག་ནི་རམ་ཞིག་འགྱུར་ཞིག་གྱ། །མི་
ལམ་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱ་མ་སྒྲིན། །དི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་མཆུངས་པར་ནི། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་འཛིག་རྟོན་དག །རམ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་པ་བྱེད་པའོ། །
མཆད་ཀ་བའི་ཞལ་ནས། དཀའ་བྱབ་ཀྱི་རི་སུལ་དུ་དྲང་སྤོང་གི་སྒྲོད་ཆུལ་གྱིས་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་གཟོད་པས་བྱ་གསོས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པ་ལས་ཀས་བྲེལ་བའི་དུས་སུ་གོས་བབང་བབང་གྱོན་ལ་
དེ་ན་པར་སོང་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཨ་རེ་སྒྲིད་སྒྲུ་མ་ནས། མ་འོངས་པ་ན་རབ་བྱུང་གི་བག་ཆགས་འཛིག་གསུང་ངོ་། །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཀྱང་སྒྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མཛོན་པར་བྱུང་སྟེ། རམ་ཞིག་ན་

༣༡། །འདི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་པར་འགྱུར། བདག་གྲང་ནམ་ཞིག་ན་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་དང་གསོ་སྒྲིང་གི་ལས་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་དང་འདུད་པའི་ལས་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ནས། དེས་འདི་ལྟར་རབ་རྩ་བུ་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་ན་གནས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གཙོ་བོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲིན་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གྲང་། རབ་རྩ་བུ་བའི་བྱུགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་
 རྣམས་དང་ལྟན། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་བཅོམ་བྱིམ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུང་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟེན་རབ་རྩ་བུ་བ་བསྐྱུགས་པར་མ་ཟད། བ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་དང་གསང་
 སྐྱུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲིན་སྐྱུགས་རྣམས་མཁྱེན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རབ་རྩ་བུ་བའི་རྟེན་མཆོག་རྩ་གསུངས་ལ། རབ་རྩ་བུ་བའི་སྒྲིམ་པ་ནི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟེན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲིམས་པས་བསྐྱོག་པ་ནི། བཤེས་སྒྲིངས་ལས། མགོ་འམ་གོས་ལ་སྒྲོ་བུར་མེཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་གྲང་། །ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་བགྱི་སྤྱད་འབད་འཆལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་
 མཆིས། །ཚུལ་བྱིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །ལྷ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཆལ། །ས་རྩ་མེ་རྒྱུད་ཉི་ཟླ་བུལ་ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་བསྐྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་

རབ་རྩ་བུ་བའི་
 རྟེན་མཆོག་

ལ་སྒྲོབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་མ་གྲོལ་བ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཚུལ་བྲིམས་མ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་འགྲོ་ལོ། །སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་
 རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། མདོར་ན་བསྐྱབ་བྱ་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་དང་། སྤུ་མ་ལ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་གསུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །གོང་
 མ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་སུན་འབྱེན་པ་དང་མདོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་དང་ས་བོན་རྩ་དྲུག་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཚངས་པས་ཁྱས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་
 དྲངས་པ་ལས། ཕ་བཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། །ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །འཕགས་པའི་ལྷ་དང་སྒྲིག་པའི་ལྷ། །ལྷན་པར་བྱ་ཞིང་བྲལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ནི་རྩ་བ་སྟེ། གཞན་གཉིས་དེ་ལས་འབྱུང་

༣༡། །བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྱིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་ཞིང་སྒྲིག་པའི་
 ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྟན་པ་དང་། །གནས་བཞི་བདེ་དང་ལྟན་པ་དང་། །བཞི་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྟན་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོ་ག་དང་སྟོད་ཡུལ་
 དང་ལྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མ་སྟོད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱ་རབ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བས་ནི་མ་ཉམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྟོབ་པས་ནི་ཕྱོད་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་བཞི་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་ན་བདེ་བ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །བཞི་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་རྒྱ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་དང་རྐྱེན་ནོ། །འགོག་བདེན་ལ་འགོག་པ་དང་ནི་བ་དང་གུ་མོ་དང་ངེས་འབྱུང་ངོ། །ལམ་བདེན་ལ་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་

སྐྱུ་བ་པ་དང་ངེས་འབྱེན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་པོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་ན། བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་འབྲིང་ལུགས་རྒྱས་པར་དགོས་ནའང་། དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་
ལུགས་མཐོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་གནས་བསྐྱེད་ལུགས་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྒྲོའོ། །དེས་ན་རྩལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱེད་པ་མཛོར་བསྐྱེད་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་
ནི། རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་བྱུགས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། རྩལ་བྱིམས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་
རྩ་བའོ། །ཆོང་དཔོན་ཆོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བ་ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བའོ། །བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་རྩལ་མཚན་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་མཚན་ནོ། །སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ངན་སོང་གི་ལམ་གཏན་
གཅིང་བའོ། །སྤྱིག་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་བརྒྱགས་ཆོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་འཛོམས་པའི་གོ་མཚན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱུ་ལ་གཏུག་པ་སེལ་བའི་རིག་སྤྲུགས་སོ། །སྤྱིག་
པའི་རྩལ་སྒྲོལ་བའི་ཟམ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟོན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ལོ་

༣༡། །ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྒྲོན་མེད་པར་ནི་སྒྲེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་བརྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག་། །སྤྲིང་རྗེའི་ཚུས་བརྒྱན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །ཁས་སྤངས་ནས་མ་བསྐྱུངས་
 ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དགེ་སྤྲོད་ལ་རབ་ཏུ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་བྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་བྲིམས་སྤྲུག་བསྐྱུངས་ཡིན། །ཚུལ་བྲིམས་ལྟན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་སྤྲུག་བསྐྱུངས་ལོ། །ཞེས་བསྐྱུངས་པ་ཁས་
 སྤངས་པ་དེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསམས་ལ་བསྐྱུངས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གྱས་པར་བྱའོ། །དི་ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་
 ལས། མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བསྐྱུངས་བྱ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི། སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྒྲོ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་
 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲད་དུ་འོང་སྒྲུམ་ནས་འཛེམ་པའི་བྲེལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་ལ་འཛིགས་ནས་བག་འཁུམས་པ་
 སོགས་ལ་བསྐྱུངས་པོ། །མ་གྱས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། སྒྲོན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྱས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་ནི། རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་

ལྟར་ལྟར་ལྟར་

ནས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འབད་པར་འདི་ཙམ་ལས་འགལ་ཡང་སྟོན་ཆུང་དོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། བཅས་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་འབའ་ཞིག་འཕྲོབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་
པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་གིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་གཞན་དབང་འཕྲོབ། །སྟུག་ཆལ་བྲེགས་པས་ཨ་མའི་ཆལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆེག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཆད་པ་འཕྲོབ་མི་
འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཆུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་གྲུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། བརྒྱལ་གོས་ན་ཡང་ཇི་མི་སྟམ་པར་མི་འཛོག་པར་
ལྷུང་བ་དང་སྟུག་པའི་བྱིར་བཅོས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ། །ཆོངས་པས་ཞུས་པ་ལས། བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྟོང་ནས་ནན་ཏན་བྱ། །བྱིར་ནི་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྟུག་གི་བྱིར་ཡང་བཞིག་མི་བྱ། །ཏྲག་ཏུ་ནན་
ཏན་གནས་པར་བྱ། །འདུལ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཆུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་སྟུག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བ་ནི་སྟུག་ཡི། ཆུལ་བྲིམས་ཉམས་གིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། སྟུག་དང་
བྲལ་ཞིང་གི་བས་ནི་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཆུལ་བྲིམས་ཉམས་གིང་ཞིག་པས་ནི་སྟེ་བ་འབུམ་ཐུག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ། རྣམ་པར་ལྷུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཏན་

༡༡། །ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར། གྲོག་དང་བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་བྱེད་པ་ལོ་སྤྱི་བཀོས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱོད་པར་བྱེད། །ཞོར་དང་འབྲུལ་སྦྱིང་པོར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། །བཞེན་དང་བསྐྱུང་ཤིང་ཏྲ་རྣམས་ལ་ཆགས། །གང་ལ་བསྐྱུང་པའི་ནུ་ཏྲ་མེད་པ་རྣམས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་
 མགོ་བོ་བྲེགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་འཁོར་བ་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཉམས་ན་ནི་འགོ་མི་རུས་པར་མ་བཟད། འཁོར་བར་སྐྱར་འཁོར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱུང་ལ་རྣམས་གྱིས་
 འཛོམས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་ཞིག་ཆོམ་རྒྱན་མང་པོས་རབ་གཅོས་ནས། །འཆོ་བར་འདོད་པས་བྲོས་ཤིང་འགོར་བར་བཅུལ་ན། །དེ་ནི་རྒྱུ་པ་འགོ་ཞིང་རྒྱུག་མི་རུས། །ཆོམ་རྒྱན་དག་གིས་དེ་བཟུང་བཅོམ་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞེན་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་སྦྱོངས་པའི་མི། །འདུས་བྱས་དག་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་མོད་གྱི། །ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པས་དེ་ཡང་འབྲོས་མི་རུས། །ན་རྒྱ་འཆི་བ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ལས། བྲིམ་པ་སྐྱེ་
 བོའི་གོས་གྱོན་ལ། །ངས་ནི་བསྐྱུང་པ་གང་བཤད་པ། །དེ་ཆོ་དགོ་སྦྱོང་དེ་དག་ལ། །བསྐྱུང་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོ་བསྐྱེན་ལ་གསུངས་པའི་བསྐྱུང་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱུང་བ་དགོ་སྦྱོང་ལ་ཡང་

མེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི། ལྷག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་བྱེད་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིལ་རིམ་གྱོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་རྟུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེར་གསལ་གས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་བཤགས་པས་ཆོག་སྟམ་ནས་སྤྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྒོམ་སེམས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། བྱིས་བཙོས་པས་ཆོག་ཟེར་ནས་དུག་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱམས་པ་སེང་གི་སྒྲུའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱི་མའི་ཆོ་བྱི་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་དེ་དག་འདི་སྒྲུད་ཅིས། སྤྱིག་པའི་ལས་ནི་ཉེས་པ་བཤགས་པས་མ་ལུས་པར་འཇོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་སྤྱིག་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མདོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཡང་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལྷུང་བ་ལྷག་པར་འབྱོན་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱིས་སྒོམ་པ་འཛིན་པར་ནི་མི་བྱེད་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཆི་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ང་སྒྲུ་སྟེ། འཆི་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དུག་ཟ་བའི་མི་དེ་དང་འདྲ་བར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་དུག་ཅིས་བྱ་བ་

༡༡། །དེ་ནི། །འདི་ལྟ་སྟེ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ལས་འདེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ཅག་གིས་ནི་དུག་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ལྟན་ཡིན་ན་
 །གསང་སྒྲགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། །རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྒྲགས་པ་བྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང་། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་
 །སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སྒྲགས་པ་བྱིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ན། །སྒྲགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པའི་
 །ཕྱིར་རོ། །སྒྲགས་འགྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ཏེ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། །སྒྲགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པོར་ཚུལ་བྱིམས་ཏེ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དད་དང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས། །གསང་སྒྲགས་དང་
 །ནི་ལེ་ལོ་མེད་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་མི་དབང་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟར་པ། །སྒྲོ་བ་མེད་པར་སྒྲོ་དགྲ་འདུལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྒྲགས་པ་ཡན་ལག་འདི་བདུན་དང་། །ལྟན་པར་གྱུར་ན་སྒྲིག་པ་འདུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།
 །སྒྲོས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་མཆོག་མེད་ཅིང་། །གྲུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་ལ་བྱུང་དབང་གིས། །སྒྲགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །མྱ་ངན་འདས་གྲོང་འགོ་

ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་

བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྤྲུགས་འབྱུང་པ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འགོ་ག་ལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་བ་མཆོག་རྒྱུ་ཡང་མི་འབྱུང་ན། །རྒྱལ་
 བས་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་རྣམས་ནི། །འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལུ་གེ་བྱུང་ཅ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གོར་གོར་
 འོང་བས་འདི་ལ་འབྱུངས་ཤིག །ཚུལ་བྱིམས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པ་ལ་མི་འོང་བས་དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ནང་ནས་
 ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བཟུང་བ་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ཞེ་གཙང་བ་བརྟག་བྱུང་བ་ཉམས་དགའ་བ་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོན་ཞིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཅ་
 འབྱེད། སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱེད་དེ། འདུལ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་གྲོགས། སྤྲུགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ངའི་སྒྲུ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་དང་། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོ་འམ་བྱ་བ་གྲོ་
 བུར་བ་བྱུང་ན། སྟེ་སྟོད་འཇིན་པ་རྣམས་འཆོགས་ནས། སྟེ་སྟོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ། སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། དེད་བྱི་ཀླ་མ་ལ་གྲི་ལ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་

༣༡། །ནས་མ་བཀག་གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། འདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མ་འཐབས་ན་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པ་མི་འོང་། དེ་ཙན་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་པ་དང་རྩ་ད་ནས་སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མི་འོང་བས་ལའོར་བར་གཏན་དུ་འབྱམ་དགོས་
 །གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སོ་བཙུགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གང་མགོ་འབྱར་འབྱར་ལ་ཡང་
 །དང་ཡང་དུ་མདུང་བུ་འདེབས་དགོས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉུག་གིས་བྱུང་མ་ཐག་ཉིད་དུ་དེ་ལ་དབྱར་བ་ལྟས་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་དང་པོར་བྱུང་ཙན་དང་དུ་ལེན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གིས་གསོས་
 འདེབས་པར་སོང་ན་འཐབ་སྒྲུ་མེད་པར་ཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་འབད་པས་མ་ལྟོག་ན་ཡང་རྒྱན་མི་འབྱུང་པར་མོད་ལ་ལྟོག་པ་རྒྱལ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེས་སྤྱོདས་ལས།
 སེམས་ནི་རྒྱ་དང་ས་དང་རྩོ་བ་ལ། །རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་བགྱི། །དེ་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི། །མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བྱོགས་ལ་ནི་དེ་ལས་ལྟོག་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་

འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྤྱད་དེ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ། །ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །བདག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉེ་བས་ཀྱང་། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སྤྱ། །
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དབྱེ་ལ་འདྲུད་པར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་ལུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །ང་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྱིར་གྱིས་མནན་ཡང་མ་ཐའང་འོག་ནས་སོ་ཆེགས་བྱེད་གསུང་བ་བོ་ཏེ་བས་གསན་པས། །དེ་ཅུག་
 སོང་ན་མོད་ལ་ལྷོག་གསུང་ངོ། །ཐ་མལ་པའི་དབྱེ་ནི་ལན་ཅིག་བཏོན་ཡང་ཡུལ་གཞན་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་ན་སྤྱར་གྲོལ་དུ་འོང་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་ལན་ཅིག་རྩ་བ་ནས་འདོན་བྱུང་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་
 བ་ཡང་མེད་ལ་སྤྱར་འོག་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པས་ལན་ཏེ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་དབྱེ་བོ་ཡུལ་ནས་སྤྱུང་ཡང་ནི། །ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས། །རུས་པ་
 བརྟས་ནས་དེ་ནས་སྤྱིར་ལྷོག་གི། །ཉོན་མོངས་དབྱེ་ཆུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤྱང་། །བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞོད་བྱ་སྤྱིར་འོང་། །སྤྱོ་ཞན་བདག་
 ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་བཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ལྷོག་གིས་བྱུང་ཅན་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་མོད་ལ་གཉོན་པོས་བསྐྱོག་ །བསྐྱོག་མ་རུས་ན་ལངས་ལ་མཐུལ་དང་མཆོད་པ་བཤམ། །སྤྱ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་ལུལ་

༣༡། །ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱོ་བོའི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་བ་དང་། སྤང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདུག་ས་སྤོས་པ་དང་སྒྲིམ་ཅུ་ཅུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་སྟེ། ཁོང་རང་ཉོན་
 མོངས་དང་འཐབས་པར་སྤྱང་གསུང་ངོ་། །དེ་ཡང་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མཚན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འོང་ཚོད་དུ་གདའ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ལན་དུ་ཐུང་གྱང་།
 དེའི་རིང་ལ་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་ནས་འདྲི་སྐད། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ལ་དབྱལ་བར་དགའ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པས། དེའི་གཉོན་པོར་རྟོན་འབྲེལ་
 མང་དུ་བསྒྲུམས་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་སྟོག་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གོམས་ན་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྟུག་བསྟུལ་སྟེར་ཞིང་དགོ་ཅུ་བསགས་པ་རྣམས་འཛོམས་པའི་དབྱ་ནི་ཞེ་
 སྤང་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབས་མི་དབྱེ་བར་བཟོད་པ་ལ་འབད་དོ། །འདི་མ་བྱུང་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཆེས་གིན་དུ་བདེ་སྟེ། གང་ཞིག་
 བསྒྲུམས་ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགོ་མི་དགོའི་ལས་སྟར་བསགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་འབྱུབ་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་ཅིང་རུས་པ་ཇེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་སྟེད་

ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ།

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རེག་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཆོར་པའི་རོ་མུངས་པ་ལས་འབྱུང་བས། བྱི་དང་ནང་གི་མི་སྡུག་པ་དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྒྲེམས་ལ་བསྒྲེག་པར་བྱ་
སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་དྲགས་གླང་པོ་ཕྱེ་མ་ལོབ་དང་ཉ། །སྤང་མ་ལྷ་པོ་ལྷ་ཡིས་བཅོམ་གྱུར་ཏེ། །གཅིག་གིས་འཛོམས་ན་གང་ཞིག་ལྷ་རྣམས་ནི། །རྟག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཅི་ཕྱིར་འཛོམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
ཡང་འབྱུང་ཉེ་ལ་དབྲལ་བར་དཀའ་བ་རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདེ་བ་བཞི་ལ་སྟེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་དེ། དེ་ཡང་སྦྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲེམ་པ་དང་། བྱད་པར་
དུ་འཆི་བ་དྲན་པ་གནད་དུ་སོང་ན་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །ང་རྒྱལ་ནི་འདིར་ལམ་སྟེ་བའི་གོགས་གྱི་མཆོག་ཕྱི་མར་བྲན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་སྟེ། སྤྱོད་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱོདས་ལས། ཅན་ཅན་འཆི་སྡུག་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ལས་རྣམས་
བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་ཞེས། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི། །དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་སྒྲོན་ས་རྒྱགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཕ་རྒྱས་མི་འབྱུང་ངོ། །
གཞན་ཡང་གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་དང་རྟོན་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་དང་ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་བྲེལ་མེད་པ་དང་བརྟེན་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བའི་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱིར་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་འབྱུང་

༡༡། །ཉེ་བ་རྣམས་ཡིན་པས། །ཉེས་དམིགས་རིག་པར་བྱས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་མཐུ་ཐེ་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཉེས་དམིགས་ནི། །བཤེས་སྦྱིངས་ལས། །ཚོད་དང་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་། །
 །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྦྱིབ་པ་ལྷ་པོ་འདི་དག་དགོ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པར་རིག་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་གཉིད་དང་སྐྱགས་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །
 །བད་ཀན་རྒྱུང་དང་དེ་བཞིན་མཁྱིས་པ་རྣམས། །དེ་དག་དེ་ཡི་ལུས་ལ་གས་ཆེར་འབྱུང་། །དེ་ཡི་ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྱུག་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་སྐྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །ཁ་ཟས་ཉེས་པས་ལྷོ་ནི་མ་དག་ཅིང་། །ལུས་ཀྱང་སྦྱི་ལ་བོ་
 །མདོག་བདེ་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཆོག་ཀྱང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། །གང་ཞིག་སྐྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་ཚྭ་དང་ཤིང་ཚོས་ལ་འདུན་པ་ཉམས། །བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། །དཀར་པོ་ཉམས་ཤིང་མུན་
 །པར་འགྱོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། །དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཚོམས་
 །ལས། །བག་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །སྦྱོར་བྱིས་པ་བསམ་བརྒྱག་ཡིན། །ཚོང་དཔོན་ནོར་རྣམས་བསྐྱུང་བ་ལྟར། །མཁས་པས་བག་དང་ལྷན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྦྱིས་རབས་ལས། །ལྷ་དབང་བྱིར་ཡང་ངོ་ཆ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ལ་ཚོས་དང་འགལ་

ལྷོ་རྒྱུ་
 ལྷོ་རྒྱུ་

བ་བྱེད་པ་བས། །གྲོ་མོའི་སྒྲོན་ཐོགས་གོས་ངན་གྲོན་ནས་ནི། །དབྱ་བོའི་བྱིམ་དུ་འབྱོར་པ་མཐོང་ཡང་སྒྲ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དབང་ཕྱུག་ལུས་གཏོགས་དྲན་པ་བདེར་གཤེགས་ཀྱི། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་
 བྱི་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱེད་བཅུ་སྟེ། །དྲན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲོན་འཇུག་ལས། ཐོས་ལྡན་དད་པ་ཅན་དང་ནི། །བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། །ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོན་ཆགས་པས། །ལྟར་བའི་
 རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དགག་པར་མ་རུས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁ་མི་སྒྲོར་ཕྱོགས་མི་འཛིན་པར་དབྱར་ལྟ་བུ་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་གཉོན་པོའི་
 ཕྱོགས་བཟུང་ལ་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱིན་པ་ལ་འབད་ནས། རང་གིས་གང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་མ་དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྒྲུ་བྱུར་པ་ལ། ཡེ་འབར། སང་གནངས་ཅ་ན་
 བྱེད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་པ་དེ་ཀྱན་མན་ངག་གི་མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདྲི་ན། མངོན་པར་ཤེས་པའམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་ངོ་། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཇེ་དེས་ཇེ་དེས་སོང་ནས་ཇེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོམ་པ་དག་པར་
 བསྐྱེད་བཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། དེས་ན་བསྐྱེམས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཇེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་ལ་བྱ་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྟོན་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་

རྒྱལ་ལྷ་མོ་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་ས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་
དཔལ་ལྷ་མོ་སྤྲུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྦྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་དོན་མ་རྫོགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བར་ཟད་ཅིང་། མཐར་མངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་ཐེག་ཆེན་དུ་
འཇུག་དགོས་པས་ན། སྤོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། སར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱལ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤང་བྱས་ཤིང་། སྤང་བྱེད་ཐེག་པ་
སྤོང་རྗེས་བསྐྱེད་པ་ལ། གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག ཁྱེད་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་མི་ལམ་འདྲར་བགྱངས་ཤིང་། གཏི་མུག་སྦྱོན་གྱིས་དམའ་བའི་འགྲོ་མཐོང་ན། ལས་ཀྱི་དམ་པ་གཞན་དོན་དག་འཁོར་ཞིང་། རང་གི་དོན་
ལ་དེ་གོ་ཅི་སྟེ་བརྩོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་མོ་རོ། དེ་ལྷ་མོ་རང་ཉིད་སྤོང་པའི་མཆོར་ལྷ་མོ་བདེ་དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཟུམ་པས་ཉམ་ང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་མི་རུས་པར་གོ་མ་འགྲོས་
འཁྱོར་བ་མཐོང་ན། རྒྱལ་བའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བརྩོན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་མིག་ཟུམ་འགྲོས་འཁྱོར་གྱུར་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱལ་ཚུལ་ལ་བཞི་བྱེད་པ་རིགས་ན། །

བཟུངས་པ་ལྟར་

༡༡། །སྒྲིང་རྩེ་མི་བསྐྱེད་སྐྱེས་བྱ་གང་ཞིག་ཡོད། །དེ་དག་ཚོ་ངས་བསལ་བཙུན་འགྲུལ་སྤྲོ་མི་ཚུ་མ། །ཞེས་སོ། །འདི་ན་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བརྩིས་བཀའ་དང་སྐྱེས་བྱ་འུ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཅུ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱིངས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་རྩིས་སྤྱིངས་པ་ལས་འགའ་ལྟ་བུ་གས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་གདུངས་པའང་ཚུ་ཞིག་རྩིས་ནས་དགའ་མགུར་འབྱུང་། །འདི་ན་སྐྱེས་བྱ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བཙུན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྩིས་བཀའ་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྐྱེས་བྱ་འུ་ལ་དེ་འཕགས། །ཉི་མ་རྒྱ་བས་ཆེན་ཏུ་ཞོན་རྒྱ་བ་སྤྱང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁུར་ལ་མི་རྩེ་གས་ཡིས་འཛིག་རྩིས་འདེགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཛིག་རྩིས་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྲེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་རྩིས་མ་རིག་དུད་སྤྱིན་འབྲིགས་པས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་གས་ཀྱར་པ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྟར་མཐོང་ནས། །ཐོད་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡོད་བྲེལ་བཙུན་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་

གནས། རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲུབ། མཁས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་རེག་པས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་གི་དོན་མ་ཆང་བ་མེད་
པར་ཞར་ལ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། གྱེ་མའོ་བདག་གིས་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ལ། སྒྲེས་བུའི་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་ཐེག་པའི་མཆོག་འདིར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་མངོན་སྐྱབ་ཐེག་པའི་མཆོག་ །ཐུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མིག་བཞིན་ཏེ། །འོད་ལྷན་ནི་མ་གར་བའི་འོད་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་སྒྲོ་
ཆོགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་དྲངས་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྐྱུང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྐྱར་པ་དང་།
སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གང་ནས་ཡིན་སྒྲུམ་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་
གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒྲོ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྒྲེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྒྲེས་ཀྱང་ཐེག་

༡༡། །ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བུ་ལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་པོར་ཆུད་པ་ཡང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་ལ། བྱིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་འཐོན་པའང་དེ་དང་བུ་ལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྟོང་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོང་གི་བར་གསུངས་ལ། །འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བུ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ། །ཞེས་སྟོང་པ་

ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང་།

མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱེམ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་
དང་། །ཞེས་དང་། ལག་ན་རྩོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་སྤྲུགས་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་གསང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་
གསང་བ་སེམས་ཅན་སྤྲིག་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་ལག་ན་རྩོ་རྩེ་བྱོད་ཀྱིས་གིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཞིག་སྤྲུས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲོན་མ་ཐོས་ན་འདི་སེམས་ཅན་རི་ལྟ་བུ་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ། ལག་ན་རྩོ་རྩེས་སྤྲུས་པ། འཇམ་དཔལ། གང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གང་གི་ཆོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་
བསྐྱར་བའི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་བལྟར་མི་གཞུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྤྲུགས་
ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི། གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་རྒྱུད་པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ། །ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན། སེམས་དེ་

ਮੁਕਤੀ

༡༡། །ཞོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆུ་དང་ལུད་དང་དྲོད་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། གྲོ་
 དང་སྒྲན་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཆོགས་ན་འང་དེ་དག་གི་ལྷ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་བྱེད་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱུ་སྒྲ་དང་ཆོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་མི་རུང་བས། ནས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་མོང་མ་ཡིན་
 པ་ཡིན་ལ། དེས་ཟེན་པའི་རྒྱ་ལུད་ལ་སོགས་པའང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་རྒྱའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་བྱེད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ནི་རྒྱ་ལུད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་རྒྱ་བྱེད་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་པའི་ས་བོན་དང་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོད་ལ་ནི་བྱ་རྒྱ་དང་རྟོར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པས་ས་པ་ནི་བྱའི་དེགས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། མ་བོད་ལས་ནི་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྐྱེ་བས་བྱེད་མོང་གི་རྒྱ་བྱེད་ལ་བཞིན་ནོ། །

མགོན་པོ་ཀླུ་བླ་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བཟློན་པའི། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་
 བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྤྲས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྲེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ལྟ་བུས་མ་ཕྱེ་ཞིང་སྟོད་པས་ཕྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་བ་མེད་ཅིང་ཐུན་
 མགོ་ལ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་དྲན་པར་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་རེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མས་འབད་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གིན་ཏུ་ཆུང་བར་གསལ་ལོ། །སྤྱིར་བུ་སྟོད་པ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་ཆར་དགོས་པ་ལྟར། ལམ་ཆ་ཆང་བ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆང་
 བ་དགོས་ཤིང་བྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་རེ་རེ་བ་ལས་མི་བསྒྲུལ་ན་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ནི་ཞིག་ནས་ལ་ལྟག་མཐོང་དུ་མ་

༣༡། །ལྷ་མོ་ལ་བར་བྱས་ནས་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོན་དགོས་ནའང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཁས་འཆེན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིད་རྗེས་ནི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་ལ། །སྤྱིད་རྗེས་ནི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་དགོས་པས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བར་ལྷུང་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྱུང་མས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་ཡ་མཚན་པར་འཛིན་གྱི། བྱིས་པ་མགུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕྱ་མོ་རེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་། །སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱད་པར་འདི། །སྤྱི་ན་མེད་པའི་མྱད་ཅིག་ལྷུངས། །ཞེས་དང་། དེ་དང་དགོ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་སྦྱ་ལ་བྱག་འཆལ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤྱིད་པོ་བྱུང་བའི་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔལ་

ལྷན་ཨ་ཏི་ག་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གྱིང་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པས། སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་སྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་གནད་
ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་འབད་ནས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་བྱང་ན་དེས་ཟེན་པའི་བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཏུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པའང་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཡི། དེ་མེད་ན་
སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པར་མི་ཆུད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་བྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་དང་ལྷ་བསྒྲེམ་པ་དང་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྒྲེམ་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པར་མི་ཆུད་དོ། །
འཛིག་ཏེན་ན་རྩ་རྩ་བ་དང་ཟོར་བ་བརྟར་བའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ལྟར། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཡུན་རི་ཙམ་དགོ་སྟོར་ལ་འབད་ལོ་བྱས་ཀྱང་ཟོར་བ་ཤོན་ཏུ་རྩ་བ་ས་རྩ་རྩ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདི་
གནད་དུ་ཞིག་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལ་མི་རྩ་བར་ཟོར་བ་བརྟར་ནས་རྩོན་པོར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བརྟུན་པས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལའང་མང་དུ་བརྟུན་ཟེན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྒྲ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་དང་ཆོགས་སུ་དཔ་བཤེ་སྒྲག་ཏུ་རྩ་བ་ཤིང་། དགོ་བ་ཆུང་བ་
དང་བར་སྒྲ་བས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཐིག་པ་སྟོང་ས་ཆེན་ཤོན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགོ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། །

༣༡། །ཞེས་དང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ནད་ཅུམ། །བསལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྟན་
 ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྟན་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དགོ་བ་གཞན་གྱི་ཁྱེད་བཞིན་དུ་ནི། །
 །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་གྱིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་
 །བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། །སྐྱེས་པའི་ཆད་དང་། །ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་རྒྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། །སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རང་གིས་མཐོང་བའམ་ཡིད་
 །ཆེས་པ་ལས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །གང་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཐུ་ཆེའོ་སྒྲུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཐོས་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྩམས་པའི་སྡེ་སྒྲོད་མཉན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 །ཤེས་ལ་མོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཆོས་མ་ཐོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་རྣམས་ཏུ་ཉེ་བ་མཐོང་བ་ན། །ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་བྱེད་པས་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རིང་དུ་

བཟོད་ན་བཞུ།

གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་པར་མ་མཐོང་ཡང་དུས་ངན་པ་གཏི་མུག་དང་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་དང་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་སོགས་གས་ཆེ་བའི་དུས་འདིར་ནི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་རྟེན་པར་དགའ་ན། སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ཞིག་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ངོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགའ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
 སེམས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྟེས་པའོ། །རྒྱུན་གང་གིས་བྱས་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ཆོ་འཕྲུལ་ངོ་མཆར་བ་རྣམས་མཐོང་ངམ་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་སྟེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྒྲ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉན་པས་དང་པོར་དད་པ་སྟེས། དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཐོབ་འདོད་སྟེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་མ་
 བཟོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྟེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བསྟན་པ་མ་རྒྱལ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྙུག་བསྐྱེད་ལ་བསྟོག་པར་མཐོང་བ་ཡོད་པས་སྙུག་བསྐྱེད་ལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་
 བོ་བསྟན་པ་རྒྱལ་པ་ལ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་སྟོང་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་སྟོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་ཆེ་བའི་སེམས་དེ་དགོན་པར་མཐོང་ནས་གཙོ་བོར་དེས་བསྐྱུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྟེས་པ་སྟེ།

ལྟར་སྟེ།

༣༡། །སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་པར་སྒྲུབ་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་མེད་ན། རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་
 ལ་ནི་བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་མི་ལྟོག་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ན། གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལྟོག་ནུས་ཀྱི།
 ཆོག་འཛིན་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའང་མིན་ཏེ། ལམས་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐེག་དམན་ལ་སྒྲུབ་པ་
 དང་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལས་མེད་པས་རང་དོན་སྐྱེས་སུ་མ་ཆོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྤོང་པའི་རྒྱུད་པ་ལས་ཐར་ཡང་ནི་བའི་རྒྱུད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་སྐྱེས་སུ་མ་ཆོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྒྲུབ་ནས་གཞན་དོན་ལྟོ་ཞོག །རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་འང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་མི་རུང་དུ་མཐོང་ན་ནི་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེད་བཤད་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་དྲངས་པ་མི་སྒྲུབ་ལ། གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ལ་སེམས་

རྒྱུ་རྒྱུ་

བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་མང་པོ་སྒྲུབ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་ཡི་དམ་བཅས་པའང་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་སྒྲུབ་བས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་གྲངས་སུ་བགྲང་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། རང་དོན་ལའང་སངས་རྒྱས་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་ཐོབ་འདོད་དང་། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་
 དོན་ཡལ་བར་བཞག་པ་མིན་པར་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུའང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གཉིས་
 ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། དག་བཤེས་གྱིས་ཟེན་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བརྩེ་བ། ལའོར་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྒྲིབ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། སྒྲོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རང་
 གི་མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་གི་སྒྲོབས་དང་། གཞན་གྱི་མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་དང་། སྒྲོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སྒྲོབས་དང་། འདིར་
 དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་ཆོས་ཉན་ལ་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་དག་བཤེས་ལ་རིང་དུ་གོམས་པ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་བའམ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུའི་སྒྲོབས་ལས་སྐྱེས་ན་བརྟེན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་

༡༡། །དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ལས་སྒྲིམ་ན་མི་བརྟེན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྒྲིམ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རྣམས་ཏུ་ཉེ་ཞིང་། སྒྲིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་
 ལེགས་པར་གོ་ནས་སྒྲིམ་ཐེག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་རིག་པར་བྱས་ལ་དམ་པའི་བཞེས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྒྲོན་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྒྲུལ་བ་
 དང་གཡམ་ལ་རྒྱགས་དང་སྒོལ་ཀ་སོགས་གྱིས་མི་བྱ་བར། རང་གི་སྟོབས་གྱིས་བསམ་པ་ཐེག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སྒྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི། རྫོགས་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟེན་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་པ་གཉིས་སྒྲུང་རོ། །རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྟག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྒྲིམ་རྗེ་ལས་དང་། སྒྲིམ་རྗེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་དྲིན་དུ་གཞོབ་པ་ལས་དང་། དྲིན་དུ་གཞོབ་དྲིན་དྲན་པ་ལས་དང་། དྲིན་དྲན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །
 འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྒྱུང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྒྲིམ་རྗེར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཆུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

རྒྱ་
 རྒྱ་

ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོར་བ་ལས་གདོན་པའི་བྱིར་ངེས་པར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ལ། སྙིང་རྩེ་དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲིལ་བའི་ཁུར་འབྱེར་བ་ནི་དེ་
ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་དང་། ཁུར་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐོག་ཆེན་པར་མི་ཆུད་པའི་བྱིར་སྙིང་རྩེ་ནི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། བཙུན་པ་ཤུ་ར་དུ་ཉིད་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །བཙུན་པ་ཤུ་ར་དུ་ཉིད་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དབུགས་བྱིན་དུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སྟོག་གི་དབང་པོའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཡ་ཡ་གོ་རི་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ལྷའི་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་མི་འགྱུར་པར་མཐོང་ནས་བྱ་དགའ་བའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
འཇུག་པས་ན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེན་ནོ། །བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་ནས་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཀྱང་

༡༡། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཞུམ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལུང་བ་ལ། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལན་ཅིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མིན་པར་རེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་གི་བདེ་སྐྱེག་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྦྱོ་བས་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱེག་ཏུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་དེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་གིན་ཏུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་བསགས་པ་གིན་ཏུ་བྱ་
 དགའ་ཞིང་ཡུན་རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་དད་པའི་སྒྲོམ་སྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེག་བསྐྱེད་པ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ། །དེས་བདེ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་སོ། །གདོན་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སོ། །ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཡང་ཐེག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པར། ནམ་མཁའ་རི་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའང་སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བྲིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་བརྟེན་གྱང་སེམས་ཅན་གྱི་

བཟུང་ན་བཟུང་།

༡༡། །བཙུམ་ལྷན་འདས། དཔེར་བགྱིན་སྒྲིག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་སྒྲིང་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན། དེས་ན་
ཞང་སྒྲ་ཆུང་སྟོན་པས། རྩོམ་པོ་ལ་གདམས་ངག་ཞུས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྟོས་ཐོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བས་པ་ལ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་བྲེལ་ནས། དེ་རྩོམ་པོའི་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་ལ་གསུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
གནད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་རྟེན་པའང་འདི་ཁོ་ན་དཀའ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསག་སྐྱུང་དང་སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙུམ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས།
བྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་དེ། །དཔལ་བྱོད་ཁོ་ནས་སྒྲིང་པོར་མཁྱེན། །དེ་གཞན་སྒྲེ་བོས་འོལ་མི་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཆུལ་ལ། མར་ཤེས་
ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱར་འགྱུར་ཆུལ་ནི། སྒྲིར་སྒྲུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཙམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྒྲེ་མོད་ཀྱང་། སྒྲེ་དེ་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་དང་ཐུགས་དྲག་པ་དང་བརྟན་པོར་སྒྲེ་བ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་དུ་

འོང་ཞིང་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་ལ། དགྲ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་། དགྲ་གཉེན་བར་མ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་ན་ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྒྲོམས་སྒྲེ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡིད་དུ་སྤྲུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངེ་ཙམ་གཅེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའང་དེ་ཙམ་སྒྲེ་སྒྲེ། གཅེས་པ་ཆུང་བ་དང་འབྲིང་ལ་མི་བཟོད་པ་ཤས་ཆུང་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་མོ་ལའང་མི་བཟོད་
 པ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བར་སྤྲང་བས་སོ། །དགྲ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་ན་འབྲལ་འདོད་མི་སྒྲེ་བར་མ་བཟད་ད་དུང་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྒྲུམ་པ་སྒྲེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་བ་
 ལ་དགའ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་གཉེན་བར་མའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའང་མེད་ལ་དགའ་བའང་མེད་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པས་ལན་མོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཉེན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཡིད་འོང་བསྒྲེད་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས་མར་བསྒྲོམ་པ་དང་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དང་དྲིན་ལན་གཟོ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་སྒྲིང་དུ་སྤྲུག་པར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་ནི་དེ་
 གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་སྤྲང་ངོ། །དེས་ན་མར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྤྲུག་

བུ་ཕྱུང་པ་ལྟར་

༡༡། །བསྐྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་གཉིས་ཀའི་གཞིར་སྒྲིང་བས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིང་བའི་རྒྱར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉིས་དུ་བསྒྲིམ་པ་འདི་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་བཙུན་པ་ཟླ་བ་དང་སྒྲིབ་དཔོན་ཀ་
མ་ལ་གྱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷར་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྒྱུངས་པས་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྒྲིབ་ས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། བར་དེར་ལྷག་
བསམ་བཙུག་པས་ཅི་བྱ་སྒྲིམ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་བྱད་བ་དང་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆོད་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འདུ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྒྲིབ་
བསྐྱེད་སེམས་ལ་བར་གི་ཁུར་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཐེག་ཆོན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས། སྒྲིང་སྒྲིབ་ས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བྱད་ན་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པས་མི་
ཆོག་གི། རང་གིས་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་ཁུར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་འབྱེད་དགོས་པས་ཁུར་བར་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ། དཔེར་ན་ཆོད་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བྱ་གཅིག་ལུ་འདོད་པ་སྒྲིབ་པ་སངས་
པ་ཡོད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བྱེད་པའི་ཡང་གྱིས་པར་གྱུར་པས་གར་བྱེད་པས་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱེད་པའི་མ་དང་གཉིས་གྱིས་བྱེད་པའི་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་

ནས་ཀྱང་ཆོ་ངེ་ཆེན་པོས་འདེབས་གིང་མུ་ངན་བྱེད་ལ་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་ཁྱེའུ་དེ་འདོན་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེའི་ཕ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེར་སོང་སྟེ། དེས་བྱ་གཅིག་པུ་དེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ལྷུང་བར་མཐོང་
དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིངས་པར་རིངས་པར་བརྟུབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་གཅིག་པུ་དེ་འདོན་པའི་སྒྲོས་སྟེང་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུག་བྱོ་བ་མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་བྱ་གཅིག་པུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མི་གཙང་བའི་
དོང་དང་། བྱ་གཅིག་པུ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། མ་དང་གཉེན་ནི་སེམས་ཅན་ལའོར་བར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་མུ་ངན་དང་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་གྱི། གདོན་པར་ཞུས་པ་མེད་པ་ཉན་རང་དང་། ཆོང་དཔོན་དང་བྱིམ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་ཏེ། བྱ་གཅིག་པུ་གཅིས་པ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་དེའི་མ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འབྱེར་བའི་སྒྲག་བསམ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ན་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་རྗེ་གསལ་པའང་བྱ་བར་མི་ཞུས་ལ། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཙེམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་རེ་དང་
དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་ཅིམ་སྒྲུབ་པར་ཞུས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགོད་མི་ཞུས་པས། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྗེ་གསལ་པར་སུ་ཞིག་གིས་ཞུས་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་ན། སངས་

༡༡། །རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པ་དེ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉིས་པ་འོ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
 གཉིས་པ་འོ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་པ་འོ་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
 ཡོད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་
 ལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་གཅོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་མ་བསྐྱབས་ན། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་གང་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡི། ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །བཏང་སྟོམས་ལ་
 འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ཆོད་མེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། རང་ཉིད་སེམས་
 ཅན་ལ་ཆགས་སྐྱེད་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །འདི་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། སྐྱེ་སྐྱེ་བས་ཐོག་མར་ཕན་ཡང་མ་བཏགས་གཞོད་པ་འང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟོན་བྱས་ནས་རྩེས་སུ་ཆགས་

བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་བསལ་ཏེ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་གྲུབ་ན་དེ་ནས་མཛའ་བཤེས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་པ་ནི་ཆགས་སྒྲུབ་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པའམ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་
 སྟོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་དགྲ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ལ་མ་སྟོམས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བལྟས་ནས་ཞེ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཅི་
 ཞེས་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་སྒྲུབ་སྟོང་ཞེ་ན་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་མི་འདོད་པར་མཆུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་གིང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་
 གཞོད་པ་བྱེད་པའམ་ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལའོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་ལ་གང་ལ་ནི་སྒྲུབ་
 བར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཞེས་སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་ལ་ནི། ལུ་མོ་བླ་བ་མཆོག་གིས་ཞུས་པ་ལས། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན་ཆད་གཤགས་གིང་།
 གཏུབས། །ཀུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དགྲ་དང་གསོད་པ་ཡིན། །ཁྱེད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲུབ་ངེས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་

བཟུང་བཟུང་

༡༡། །བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ཁྱོ་ཆགས་གཉིས་ཀ་བསྒྲེག་གོ། །འདི་དག་འམ་གཉེན་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས་དག་གཉེན་གྱི་སྒོ་སྟོག་མི་དགོས་ཀྱི། དག་གཉེན་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྒྲུང་གིས་རིས་སུ་གཙོད་བའི་སྒོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བྱམས་པའི་ཚུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བརྒྱན་ཏེ་སེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྒྲིང་རྗེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བྱམས་པས་བསྒྲོས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་སྒྲུག་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། བཏང་སྒྲོམས་བསྒྲོམས་པས་ཆགས་སྒྲུང་གིས་མ་སྒྲོམས་པའི་རང་རོང་རྣམས་ཞེ་སྟེ། ཞིང་ས་ལེགས་པར་དུ་ལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པའི་ཚུ་ཡིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྗེའི་ས་བོན་གྱུང་པོ་བཏབ་ན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲེ་བར་གསུངས་པ་འདི་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། མར་བསྒྲོམ་པ་ནི། ལམོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་སྒྲེ་བ་ལ་འང་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྒྲེ་བ་དང་གི་བ་བརྒྱད་མར་བྱས་ཏེ། ལམོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་སྒྲུངས་བྱ་བ་དང་སྒྲུགས་འདིར་མ་སྒྲེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་མེད་ལ། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་འང་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སའི་དངོས་གཞིར་དྲངས་པ་ལས། སྒོན་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་གང་དུ་བྱེད། མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་སོང་བ་དང་མ་གི་བའི་ས་སྒྲུགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ཡུན་

རིང་པོ་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕའམ་མའམ་སྤྱུ་རྒྱུའམ་སྤིང་མོའམ་སྤྱོད་པ་དཔོན་ནམ་མཁན་པོའམ་སྤྱུ་མའམ་སྤྱུ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤར་མ་བྱས་པར་མ་བྱང་མ་
 འོངས་པ་ན་འང་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའང་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅུལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྤྱིས་ན་དེ་ནས་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་སྤྱི་བར་སྤྱུ་ལ། མ་སྤྱིས་ན་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དྲིན་དྲན་པ་བསྒྲུལ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྒྲུལ་ས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་མ་ལ་བསྒྲུལ་ས་ན་སྤྱི་བྱུར་བར་པོ་ཏྲོ་བ་བཞེད་པ་ལྟར་བསྒྲུལ་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཞིག་བསམས་ལ། ད་ལྟར་དུ་མ་བྱང་
 འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིས་བདག་གི་མ་བྱུང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། བན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། ཁྱད་པར་དུ་ཆེ་
 འདིར་ཡང་དང་པོ་མངལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟུང་། དེ་ནས་བཅས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་བཟུང་བའི་ཞིག་གཞི་དྲོད་ལ་བཅར། སོར་མོ་བཅུའི་ཁ་ལ་གཡེངས། ལུ་ཞོ་བསྐྱུན། ལོ་མ་བྱུ་ཁས་བསྒྲོད། སྤྱོད་ས་ལུང་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས་ཀྱིན་
 ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་གསོས། དེ་ཡང་བཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་བཟུང་བའུང་དང་། འབྱུགས་པའི་དུས་སུ་ལོ་ར་རང་གིས་སྤྱོད་མི་བྱ་བ་རྣམས་བྱིན། ཡོ་བྱང་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྤག་ཏུ་རྟེན་ནས་མིན་

༣༡། །གྲི། སྤྲིག་དང་སྤྲུག་དང་གཏམ་ངན་དང་བསྐྱེས་གྲིན་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཅུ་ལ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན། ལུ་ལ་ན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེས་ལྟར་ན། ལུ་འཆི་བ་བས་རང་འཆི་བ་དང་། ལུ་ན་བ་བས་རང་ན་བ་དང་། ལུ་སྤྲུག་པ་བས་རང་སྤྲུག་པ་
 ལ་བས་མ་པ་ཐག་པ་ནས་འདམ་ཞིང་། སྤྲོར་བས་དེ་བས་ལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན་རང་གིས་ཤེས་ཆ་དང་རྣམས་ཆ་དང་གྲིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་བསྐྱེས་པ། གཞོན་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་རྣམས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་སེམས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་དྲིན་དྲན་པའི་སྤྲོ་ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ནས་ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལ་འང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་མཛའ་
 བཤེས་འདྲ་བའི་སྤྲོ་སྐྱེས་པ་ན་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྲོ་གས་བཅུ་འེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྤྲོན་དུ་བཏང་ལ་རིམ་གྲིས་རྒྱ་ཐེ་ཆེར་བཏང་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །དྲིན་དུ་གཞོ་བ་
 བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེས་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཅིས་མེད་དུ་དོར་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཁོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་ཁུང་བ་མེད་དེ། སྤྲོ་བ་མ་ལ་སྤྲོ་ངས་
 པ་ལས། ཉེ་དུ་ལ་ཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་ཁོངས་སུ་ཁུད་གྱུར་པ། །སྤྲོང་གི་ནང་དུ་ལྟུང་བ་ལྟ་བུར་སྤྲོང་བ་ཞིན་དུ། །སྐྱེ་གི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་བོར་མེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཅན་

བསྐྱེས་པ་ལྟར་

འདོར་བ་ནི་མ་རབས་རྣམས་ལ་འད་མི་རིགས་ན་བདག་གི་ཚུལ་དང་ག་ལ་མཐུན་སྒྲམ་དུ་བསམས་ནས་དྲིན་ལན་བསྐྱོར་བའི་ཁུར་བཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གྱིས་པ་པང་ན་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་རྣམས་པས། །གང་གི་རུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 །གཟགས་འཐུངས་པ། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། །ཤིན་ཏུ་མ་རབས་ཤིག་ན་འད་སྟོང་བར་སྲུ་ཞིག་སྟོ། །གང་གི་ཁོང་ན་འདི་སྐབས་རྟེན་ནས་གནས་བྱས་ཤིང་། །གང་གིས་བརྟེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟོན་བཙས་འདི་སྤངས་
 །པ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱུབས་མེད་འདིར་བོར་ནས། །འགྲོ་བ་མ་རབས་ཐ་ཤལ་ཞིག་ན་འད་སྲུ་ཞིག་སྟོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་མ་རིག་ལྟོངས་པས་བསམ་པ་སྤྱད་པའི་སྟོ་
 །གྲོས་ཅན། །མ་དང་བུར་བྱུར་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ། །དེ་དག་བཏང་ནས་གཅིག་ཕུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་བདག་གི་ཚུལ་མིན་ཞེས། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ངེས་ཐར་བཀྱིད་སྤྱད་སྟོན་ལམ་
 །བཏབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཕན་ལན་བྱེད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྒྲམ་ན། མ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ཀྱིས་
 །བརྒྱམས་པའི་དབང་གིས་རྣམས་ནས་རྣ་དག་པོ་བྱུང་བེན་པ་ལ། །བ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་དང་འདྲ་བར། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་བྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྤྱར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྤྱ་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱམས་པས་ཕན་

ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོད་

༡༡། །བདག་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་ཏེ། དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་སྒྲོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི། །གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་བདག་གིས་ནི། །མུ་ལ་
འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་བཞིན། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ནད་པ་གང་སྤྱག་བྱས། །སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་གང་དག་གིས། །བྱམས་དང་བསྐྱེན་བཀུར་ཕན་པ་བྱས། །དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ། །མུ་ངན་འདས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་དང་
བཅས་པའི་ཁུར་ལས་བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་ཁུར་ཆེ་བ་དང་། །བྱས་པ་གཞོ་བ་ནི་མཁས་པས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱའི་ཆེགས་བཅད་ལས། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་དང་། །ས་རྣམས་བདག་གི་ཁུར་མིན་གྱི། །བྱས་པ་མི་
གཞོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁུར་ཆེན་ཡིན། །མི་གང་སེམས་ནི་མི་ཚོད་ཅིང་། །བྱས་པ་གཞོ་དང་བྱས་པ་ཚོར། །བྱས་པ་ཆུད་གཞོན་མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་མཁས་པས་རབ་དུ་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་སོ། །མདོར་བསྟུན་རང་གི་མ་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མི་
གནས་པར་སྦྱོ་ཞིང་མིག་ལོང་བ་ལོང་བྱིད་མེད་པ་ཞིག་གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་བརྟེན་འཆའ་ཞིང་གཡང་ཁ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལ་མདོན་པར་བྱོགས་ནས་འགྲོ་ན། །མ་དེས་ཀྱང་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། །བུ་དེ་ལ་འང་མ་དེ་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྦྱོལ་བ་མི་
འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་དེ་ལས་སྦྱོལ་དགོས། །དེ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དགྲགས་པས་ནི་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྦྱོ། །མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་

ལམ་ལྟ་བུའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་ལོང་ལཁིད་ནི་མེད། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྒྲོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྟེན་འཆའ། སྒྲིབ་ལའོར་བ་དང་བྱུང་བར་དུ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་མཐོང་ན། མ་དེ་ཡང་བྱ་ལ་རེ་
 དགོས་ལ། བྱ་ལ་འང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ལའོར་བ་ལས་ངེས་པར་གདོན་པའི་དྲོན་གཞོ་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོ་གཏི་མུག་ལྗོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟེན་འཆའ་
 བ། །བདག་དང་གཞན་རྟག་མུ་ངན་གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་མཆུངས། །ཞེས་དེ་ལྟར་བསྐྱེལ་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོན་བཅོལ་བར་མི་རིགས་གིང་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་རེ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་བར་བཟུང་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་ཡང་ཉམ་ཐག་
 པའི་ཚུལ་སྒྱུར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་དེ་བསྒྲུད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཐུད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་
 ཐུད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཐུད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་དགྲིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཚོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །སྒྲིམ་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཚོད་
 པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་མོད། །ཅིས་དངོས་པོ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང་། བྱང་

༣༡། །ཤར་གྱི་མཆམས་ནས་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན་དགོ་སྟོང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྷན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་
 བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཆངས་སྟོད་སྟུང་པས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྣ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཉིན་མཆོན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་བཤད་པ་
 དང་། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས་ཀྱང་། རྫི་འུ་ཆོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག། ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྟེན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ལྟ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསྐྱེད་བ་
 དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཆོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང་། །འབད་བ་མེད་པར་དོན་འཕྲོག་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོ་ལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཕྲོག་བོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་སྣ་མི་བྱམས་ཤིང་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྟེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ལམ་པར་མཛད་པས་བསྐྱེད་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །དེས་ན་སྟེ་བར་དཀའ་ཡང་འབད་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་བ་
 བདུས་ལས། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྫོང་བསྒྲོམ་པ་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསམས་ཏེ་ཐ་ན་ཆོག་ཏུ་ཡང་བཏོན་ནས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་སོ། །ཆོག་དེ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པའི་རྩ་

བརྒྱ་བཟོ།

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཆེན་མོ་ཡིས་ནི། །སྟོང་གསུམ་འཛིན་ཏེན་འཛིན་ཏེན་གསུམ་འདི་ན། །ངན་སྟོང་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་གཤིན་རྗེའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། །དབུལ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་ཤོག། །ཅེས་སོགས་སོ། །བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་
མཛའ་བཤེས་ལ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དག་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་བས་སྟུག་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་
ན་སྟོང་རྗེ་སྟོང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བས་ཐོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ན་བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདྲོད་དང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྐྱ་ཆོགས་པ་རྣམས་
ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །སྟོང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་ལ། སྟོང་རྗེའི་དམིགས་པ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྟུག་བསྐྱེད་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྟུམ་པ་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྟུམ་པའོ། །བསྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དག་ལ་བསྒྲོམ་སྟེ། མཛའ་བཤེས་དང་འདྲ་བར་དག་ལ་འང་སེམས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། རིམ་གྱིས་
ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ནི། ཆོས་མཛོན་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛོད་པ་

ཡུལ་གྱི་ཡུལ་

༡༡། །ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སོ་སོར་མ་ཐུང་བར་དང་པོ་ནས་སྒྲིལ་དམིགས་ནས་སྒྲུངས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། རེ་རེ་ནས་བསམས་ན་གང་ལ་འང་མི་སྒྲུབ་པར་སྒྲུང་ལ། རེ་རེ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་བཏོན་ནས་རྗེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་མཐར་སྒྲིལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུངས་ན་ཆོག་པ་པ་དང་སོ་སོ་བ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་ནམ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་འཁོར་བར་ལྷུང་ནས་སྒྲིཊ་དང་སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སྒྲུབ་མྱོང་བ་ནམས་སེམས་པ་སྟེ། སྒྲུག་བསྐལ་ནམས་ནི་སྒྲུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྒྲུར་སྒྲུབ་ཕུ་འབྲིང་གི་ལམ་སྒྲུངས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སྟེང་དུ་དེ་དག་བསམས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། གཞན་སྟེང་དུ་བསམས་པས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་སྟེང་དུ་སེམས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་གནད་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྒྲུབ་ཏེ། །དེ་དག་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་བྱང་སར་གསུངས་པ་ལ་སྒྲོའི་མཐུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་ཏོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྐལ་མཐོང་བ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པས་སྒྲུག་བསྐལ་སེམས་པ་མང་བར་གསུངས་སོ། །བདེ་བ་མེད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་བའི་ཚུལ་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསམས་ན་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྒྲུབ་ལ། རྒྱན་རིང་བར་

ཡུལ་ལྔ་པ་

བསམས་ན་ལུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་སྟེ་བས། གདམས་ངག་ཅུང་ཟད་རེས་ཆེ་མ་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲུལ་པ་དོར་ན་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལུགས་དང་
སྟིང་རྩེ་ཅུ་བར་འགྲོ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ལེགས་པར་སྟེད་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ཅིང་བསྐྱེད་ས་པའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་སྟོང་བ་དགོས་ཀྱི། གོ་བས་ལེགས་པར་དམིགས་མ་སྟེད་པར་སྤར་ཆུགས་རེ་ལ་འབད་
པའི་སྟོང་བ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་སྟོན་ཏེ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟིང་རྩེ་སྐྱེས་པའི་ཆོད་ནི། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལའང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྟིང་རྩེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཆོངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོད་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་བུ་ཆུང་དུ་སྟིང་དུ་ཆེས་སྤྱག་
པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་སྟིང་རྩེ་ཇི་ཅམ་སྟེ་བ་དེ་ཅམ་པའི་སྟོའི་ཆོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྩེ་རང་གི་ངང་གིས་སྟེ་བ་ན་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བར་གསུངས་སོ། །འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆོད་ཀྱང་རིག་
པར་བྱའོ། །ཡང་ལུང་དེའི་འབྲོས་ཉིད་ནས། དེ་ལྟར་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དྲང་བར་དམ་བཅས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་

༡༡། །མི་དགོས་པར་སྐྱེ་སྤྱེ། །ཞེས་སྒྲོན་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སྒྲུར་བཤད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། །འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མིན་
 ཀྱི། །ལས་དང་པོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ཀྱང་། བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྒྲོལ་ཕུང་ཅན་དང་། །འདུན་བརྟན་བྱུང་པར་འགྲོ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀྱུན་ཏུ་རྩིས་པར་མཛད་པ་ཡིན། །
 །ཞེས་གསུངས་པས། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་རྩིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ཙམ་ནའང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བྱ། དེའི་དོན་དུ་བདག་གིས་དགོ་བ་འདི་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཆེས་ཆེར་ལུལ་ནས་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པོ་སྒྲུལ་པའི་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་མི་སྦྱོང་
 བར་གཞན་ཞིག་ནས་འཆོལ་ཞིང་འབད་པས་ས་མང་པོ་ཞིག་བཅད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྒྲུང་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ཤེས་པས་བསྐྱེས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྒྲུང་སྤྱོ། རྒྱལ་སྒྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་བྱགས་དམ་གྱི་
 མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བར་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ན་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་གཞན་བསྒྲོམ་དུ་མི་རུང་བེར་བ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྒྲོར་ལའང་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་

ལྟ་བུ་མེད་པ་

ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་ན་སྤོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤོམ་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བའང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་སྤོན་ལ་སྤོམ་པ་དང་སེམས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཕྱིན་དུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཅུང་
དུ་བསྐྱེད་པ་ལའང་སྤོན་དུ་སྤོ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་པ་སྤྱོད་སྟེ། བན་ཡོན་སེམས་པ་དང་ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་སྐབས་འགྲོས་རྒྱུད་སྤྱོད་བ་དང་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་འདོད་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ན་ལམ་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་ས་ནས་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་མིང་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་ཡང་། དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཞུགས་པར་སོང་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས་པ་ལ་མིང་ཙམ་ཡང་མི་སྤྱོད་པོ། །
འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིར་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ལམ་བཟོད་ཆུ་ལ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
ལྟག་བསམ་བསྒྲུལ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་རྗེ་བསྒྲུལ་པའི་མཐར་ཀྱི་མ་བདག་ལ་སྤྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཤོངས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ན། འདི་དག་ནི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཤུད་པ་དང་

༡༡། །སྤྱལ་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འབྱེར་བ་ལ་ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོང་བའོ། །འདི་དྲིན་ལན་གཞོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཐུང་ན་
དང་སྤྱལ་བསྐྱེད་དང་བྱལ་ན་སྒྲུལ་པའི་བྱམས་སྒྲིང་རྗེས་མི་ཆོག་གི། སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་ཡན་བདེ་བསྐྱབ་པོ་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་བྱུན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་
ལ་མིན་གྱི། བྱུན་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྐྱངས་ན་བོགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་བ་ལས། སྒྲིང་རྗེ་དེ་ཏིང་དེ་འདྲིན་ལ་འདུག་ཀྱང་རུང་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་རུང་སྒྲིང་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲིང་རྗེ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་དམིགས་རྣམ་གང་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙམ་གྱི་མིས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །ཉོན་མོངས་ཁ་
བའི་ཁུ་བས་རྒྱན་བསྒྲོས་པ། །རོ་ཞིམ་དངོས་པོར་བགྱི་བར་མི་རུས་ལ། །ཡོན་ཏན་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པས་ཅི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་རོ་ཤིན་ཏུ་ཁ་བའི་ཏིག་ཏི་སྒྲོང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱར་ཁུ་ལྟ་བུའི་ཐིགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་བྱུགས་པས་མངར་པོར་བྱ་མི་རུས་
པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་རོ་ཁ་བས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྒྲོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱམས་པའམ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲོམ་པ་ཡུན་བྱུང་བྱུང་རེས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲོང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིས་པའི་སྒོ་སྤྱང་བ་ནི། སྤྱར་བཤད་པའི་རིམ་པས་བདས་ནས་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་སྤྱར་སྤྱབས་འགྲོའི་
སྤྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱར་གསུང་བྱགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱ། དེ་ནས་དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ་
རང་གི་དོན་ལའང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་དྲང་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མང་ཡང་སྟོང་རྗེས་ནོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱེད་པར་ཆེ་བར་ཡེ་ཤེས་བྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཀའ་སྤྱུལ་པར་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་
ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱར་དྲངས་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དོན་བཞིན་ཡིན་ལ། དཔྱེ་བ་ནི་སྤྱང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྤྱིད་འཇུག་
ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཕྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཕྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྒྲོན་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་མི་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་ཇི་སྟེད་དུ་སྒྲོམ་པ་མ་བཟུང་བ་དེ་སྟེད་དུ་སྤྱོན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་ནས་

༡༡། །སེམས་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་གེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྒོམ་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཡན་ཆད་སྒོམ་པ་བཟུང་
 སྟེ་ཆོག་ས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྒྱལ་ལ་ཡན་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཡན་ཡོན་དང་
 མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། སྐྱར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྟུང་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་
 སྟོང་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟོང་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་གྱི་ནི་
 བྱེད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ་དང་། གཞན་
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལྟན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསམ་མོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་ནི། སྐྱར་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་ན་འང་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་

བ་ན་དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྒོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་བལྟ་བའང་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་ལས་བྱིར་ལྡོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་
ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཛིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་སྒོ་འདྲ་བ་
འི་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་རུང་སྟམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་པ་མའི་ཁུ་བྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒོ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཞན་ལུས་ལའང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་པར་འཛིན་
པ་གོམས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་འི་ལྟར་གཞན་དག་གི། །ཁུ་བ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །བྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་
བསམས་པས་ནི་སྟིང་ཐག་པ་ནས་དེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྲགས་སྐྱེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རུས་པར་ཡང་མཐོང་བ་དེས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང་། བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་
བདག་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་དང་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ངའོ་འོ་སྟམ་པའི་སྒོ་སྒྲོང་བ་མིན་གྱི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་

༣༡། །འཛིན་ཅིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་བར་གསུངས་པའང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགུར་བལྟས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་
 འགོག་ཅིང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པས་ལ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་
 པའོ། །སྒོ་དེ་སྒྱུར་བ་ན་གོག་ས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱུག་གི་རྟོན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་སྟེ་སེར་ལྟར་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྐྱུག་ལའང་འདི་ནི་དའི་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 པའམ་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྐྱུ་མ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བས། དེའི་གཉིན་པོར་ནི་བདག་དང་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ། བཅ་ཚུན་ལྟས་ནས་བདག་ལའང་གཞན་གྱི་སྒོ་སྒྱེ་ལ་གཞན་ལའང་
 བདག་གི་སྒོ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་རི་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཕ་རི་ལ་འདི་ངོས་ནས་ཕ་རིའི་སྒོ་སྒྱེ་ཡང་ཕ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་སྒོ་སྒྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོ་ན་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལ་ལྟས་ཀྱང་སྒོ་ན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྒྱེ་ཡི། ཁ་དོག་གཞན་གྱི་སྒོ་མི་སྒྱེ་བ་དང་
 མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་བརྟུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྟས་པ་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ངེ་བཞིན་བརྟུན། །དོགས་ཏེ་རང་གིས་ཕ་རོལ་མིན། །གང་

ལ་ལྟོས་ན་ཚུ་རོལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་གྲུབ་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་
གཞོན་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་སྒྲམ་པའི་གོགས་བསལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀླས་པའི་ཆེ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བར་དོགས་ནས་གཞན་པའི་ཆོ་རོལ་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀླས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཞན་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་གཞན་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཉི་མ་སྐྱེ་ཏིང་ངམ་སྐྱེ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་སོགས་ལའང་སྐྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་
གཞན་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ལག་ཆོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྒྲམ་ན། རྒྱུ་དང་ཆོགས་པ་ནི་སྐྱེ་ཅིག་མང་པོ་དང་ཆོགས་པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། རང་གི་བདག་དང་
གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་ཆོགས་རྒྱུ་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་པས་བདག་དང་གཞན་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ལ་མི་
བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལའང་གཅིས་འཛིན་གོམས་ན་དེའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ལའང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གོགས་བསལ་ནས་བསྒྲུལ་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅིས་པར་

ལྟོན་པ་

༡༡། །བཟུང་བ་འདིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་གི་དོན་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས། བསྐྱལ་པ་བགྱང་ལས་འདས་པ་
སོང་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྱུབ། མ་གྱུབ་པ་ཅིམ་དུ་མ་ཟད་སྟུག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་གྱུར། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡུ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་
ཅད་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དགའི་མཚོག་བདག་གཙུག་པར་འཛིན་པ་འདི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ནས་འབད་བ་དུ་
མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱན་འཐུད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྟུམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ལན་དུ་མར་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཁོར་བར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས། །ཡིད་བྱོང་
རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐྱལ་པ་གྱངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །བྱོང་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བྱོང་གིས་སྡུ་དུས་སུ། །ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་སྟུན་སྟུམ་
བདེ་མིན་པ། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཁ་མི་འཛིན་བྱོགས་མི་སྦྱོར་བར་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དགོ་ཅ་རྣམས་སྟོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་སྟོ་ཡང་ཡང་སྦྱང་བ་དང་གང་ལ་བཏང་བ་

དེའི་དོན་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་མི་རིགས་པས། ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་གི་དོན་དུ་དམིགས་པའི་སྒོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གུར་ཅེས། ཡིད་བྱོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་གྱུན་དོན་
 མ་གཏོགས་པར། །དེ་ནི་བྱོད་གྱིས་གཞན་མི་བསམ། །གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །རང་དོན་བསྐྱབ་པར་རིགས་མ་ཡིན། །དེ་དོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས། །ཞེས་སོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་
 དམིགས་པ་ཤོར་ཏེ་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའམ་ལུས་ངག་དང་ཡིད་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་སྐྱེན་བྱེད་པར་སྒྲུང་ན། །འདིས་སྒྲུར་ཡང་མཐའ་མེད་པའི་གཞོན་པ་ལ་སྒྲུར། །ད་དུང་ཡང་ཕན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་ལྟུལ་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་ན་
 སྒྲུག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་དོ་སྒྲུམ་ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། །བྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་གར་བསྐྱབ་པའི། །སྒོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ངས་མཐོང་བྱོད་དག་དུ་འགྲོ། །བྱོད་གྱི་དེགས་པ་གྱུན་གཞོམ་བྱ། །ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། །ཡིད་
 སྒྲུམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཞིག །བདག་གིས་གཞན་ལ་བྱོད་བཅོངས་གྱིས། །སྒྲོ་བར་མ་སེམས་ཞོག་ཐུལ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་གུར་ནས་བྱོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན། །བྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་དཔུལ་བ་ཡི། །སྒྲུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངེས། །དེ་
 ལྟར་བྱོད་གྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག །ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྒྲུག །དེ་ནི་ཁོན་རྣམས་བྱུང་བྱས་ཏེ། །བྱོད་གྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྤྲིང་ཐག་པའི་སྒྲོ་

༣༡། །ཕུགས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱན་འབྱུང་དུ་མི་གཞུག་ཅིང་། གཞན་ལ་ཡངས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་སྐར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་
 གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ནི་དེའི་དྲིན་དྲན་པའམ་དེས་རང་ལ་ཡན་འདོགས་པར་མཐོང་བ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ས་བོན་
 གྲུང་པོ་བཏབ་པ་ལས་སྟོན་ཐོག་མང་ཞིང་བཟང་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་ན། ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
 ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལ་དེས་པ་རྟེན་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བས་དེ་དག་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འབྱུང་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་
 ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་བཅད་ན་ངན་འགྲོ་གསུམ་དུ་འབྱིད་ཅིང་། སྒོག་གཅོད་པ་ཐར་བར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་དེར་ཡང་ཆེ་རིང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱིན་པ་དང་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་
 པ་དང་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་བསྒྲུམས་པ་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འབྱིད་པ་སོགས་དང་། བྱད་པར་དུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་རག་ལས་ཤིང་།

ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་

སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གྱུང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་ཡི། །འདོད་དང་མི་
འདོད་འབྲས་བུ་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། །གནོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་སྤྱ་མེད་རྟེན་འགྱུར་ན། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཡོངས་སྦྱོར་གང་། །ཆོངས་དང་དབང་པོ་དྲག་པོ་དང་། །
འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བས་བསྐྱེད་དེ་དག །སེམས་ཅན་ཕན་པ་ཅུ་ཞིག་གིས། །མ་དྲངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཆོར་ཅི་ཡོད། །སེམས་དཔྱལ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་སུ། །སྦྱག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་སྦྱོང་བ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་གནོད་ལས་བྱུང་། །བཀྲེས་སྒྲིམ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། །གཟེར་བ་ཡི་ནི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཉིད། །བསྐྱོག་པར་དགའ་ཞིང་བདེ་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་གནོད་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་
རྣམས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེད་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཚུལ་དེ་བསམས་ནས་རང་གི་དོན་ལ་སྒྲད་ཅིག་གྱུང་
ཆགས་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱལ་བ། །དུག་བཞིན་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆགས་བྱལ་བས། །བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་མིན་ནམ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །

༣༡། །རྫོགས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །དེ་ལྟར་ཡན་དང་མི་ཡན་པའི། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཅད་པ་ན། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་གྱང་ནི། །རང་དོན་ཆགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་གནས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་
 གཞོལ་བ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ལྷ་གྱུ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ཤིང་། དེའི་རྩ་བ་ནི་སྤྱིང་རྗེར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལྟར་ལེན་ལ། ཆེས་གོམས་པས་དེ་དག་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བའི་
 རྒྱབས་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་རྗེ་བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཅན། །བྱང་སེམས་ལྷ་གྱུ་ལས་བྱུང་བ། །གཞན་དོན་གཅིག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་སྐྱོམ་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་གོམས་
 པས་བརྟན་པ་ནི། །གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱེད་རྣམས། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་དོར་ནས་གྱུང་། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཆར་འདི་བསྐྱེད་པའོས། །འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལྷགས་མཆོག། །ཅེས་སོ། །དེ་ནི་ཚུལ་དེ་
 དག་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིམ་གྱིས་གྱུང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུང་། འོ་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད་ན། དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱབས་ནས་
 བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། གྲང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱོད་པ་དང་ངེད་གཉིས་ལ་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད་ཏེ་ཐབས་གཅིག་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད། མི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན། ཏེ་

བརྒྱུ་གཞི་

ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕེལ་དུ་མི་སྟེར་བ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས་འདི་ལ་བྱུང་བསྟན་ནས་ཅི་གཞོན་དུ་སྦྱོང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐིལ་བསྟན་ནས་ཅི་ཕན་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གསུང་། དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་
ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཁོ་བོ་ལ་རྒྱུང་མཉམ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་དྲིང་དེ་འཛིན་འདི་དང་འདི་ཡོད་བྱས་པས། བྱོད་ལ་རྩ་རྩར་རྩ་བོ་ཆེ་བརྒྱུངས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་སྒྲོམ་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཉིན་མཆན་དུ་
བཤགས་པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགོ་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་སྒྲུང་དོ། །ཁམ་ལུང་པའི་ནལ་ནས། རང་ཅག་གིས་རྩོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོ་ལོ་
སྟོད་དེ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཚུགས་མི་ཚུགས་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ཏུ་བཅོས་མ་མིན་པར་ཚུད་མི་ཚུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བྱུག་འདུག་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་སྟོ་
སྟོད་ཅི་བྱུང་བསྟན་ལ་སྐྱེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ན་འང་དེ་ལྟར་མི་བསྐྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་དགོ་བཤེས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན། དེ་ལྟར་སྟོ་སྟོང་བའི་གྲོགས་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཟུ། དེའི་
རྒྱུར་ཆོགས་གསོག། །དེའི་གོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྟོ་སྟོངས་ན་ས་བོན་ཆང་བར་ཐེབས་ངེས་པས་ལས་དོན་མི་ཆུང་ཞིང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲོར་འདུག་འདོད་པས། །མུན་སེལ་གཤུང་བ་ནི་

བཟོག་གསུམ།

༡༡། །བྱེད་པ། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐྱལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི་སྒར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཆོ་གས་བཟུང་བ་ནི། རོ་བོ་ཆེན་པོས། དེ་
བསྐྱེད་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །བྱམས་སོགས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་པོ། །འབད་པས་རིང་དུ་བསྒྲུམས་བྱས་པས། །ཆགས་དང་ཕྱག་དོག་བསལ་བྱ་ཞིང་། །ཡང་དག་ཆོ་ག་བྱས་པས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། སྒོ་སྐྱུངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ལ་ངེས་པ་བརྟན་པ་ན་དེ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ། ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། རི་
ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན། ཞེས་པ་ལས་རོ་བོས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ལ། གོང་མ་རྣམས་སྒྲོན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཆོག་གི་འདུག་སྟེ་མ་
དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐད་དུ་སོང་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་རོ། །ཆོས་བརྟུ་པར་གཞན་གྱིས་འཛིན་དུ་བརྟུག་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་བཤད་པ་ནི། དེས་བསྐྱལ་ཞིང་སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་འཛིན་དུ་བརྟུག་པ་ལ་གསུངས་པས་དེས་ཆོ་ག་བྱས་པར་མི་སྒྲུང་རོ། །ལེན་པའི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་རོ་ཏ་རིས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་རྟེན་དང་བསམ་པ་ལུན་སུམ་

ལྟོ་མཆོད་

ཆོག་ས་པ་དང་ལྟན་པ་ས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་བསམ་པ་འི་སྒོ་ནས་སྒོ་ནས་སེམས་སྒྲེར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདི་འི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། འདིར་ནི་ལམ་སྒོ་ནས་འགྲེལ་པ་ལས། འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དྲན་པ་
ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྒྲུངས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འབྱུར་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲུར་
བའི་ཆོག་ལ་གསུམ། སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། ཆོག་ས་བསམ་པ་དང་། བསམ་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཞིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྗེས་བཤམ་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲུབས་
སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་རྗེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བོས་དབེན་པའི་ས་སྒྲོགས་སུ་ས་གཞི་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་གཙང་བ་དེར། བ་བྱུང་ལུས་བསྒྲུང་ནུལ་དང་བྱུག་པ་བྱས་ལ་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲིའི་ཆུ་མུལ་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་བྱུག་
ཅིང་དྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་ཏྲོག་སིལ་མ་གཏོར་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ཏི་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུ་གཟུགས་རྣམས་ཁྱིའམ་ཁྱིའུའམ་སྤྲིགས་བུ་བཟང་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གཞུག། །སྒྲུ་རེ་
ལ་སོགས་པ་དང་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཇི་ལྟར་འབྱོར་པ་དང་རོལ་མོ་དང་ཞལ་ཟས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོག་ན་བྱ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞུགས་པའི་གདན་ཁྱིམ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའང་བཤམ་མོ། །གོང་མ་

༣༡། །རྣམས་ནི་སྒྲིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་བསྐྱེན་བཀུར་དང་འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་བཏང་བའི་སྒྲིན་སྐྱོན་ཆོག་པ་གསལ་བ་དང་། མཆོད་པའང་མེད་ན་བསྐྱེན་པ་བཟང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རས་ཀྱི་ཁ་ཆར་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཡོད་ན་
 གཡོ་མེད་པར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཅའ་ནས་གྲོགས་པོའི་སྒྲོར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་བཤམ་དགོས་ཏེ། རོ་བོ་ལ་བོད་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས་མང་ཡུལ་དང་བསམ་ཡས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་སུ་མཆོད་པ་ངན་པས་མི་སྐྱེ་གསུང་སྐད། རྟེན་ཡང་བསྐྱེན་པའི་
 གཙོ་བོའི་སྐྱེ་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད། གྲོགས་བམ་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྤྱ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཆོག་པ་སྐྱེན་དངས་ཤིང་མཆོད་པའི་སྐྱིན་གྱི་གཟུངས་ཆར་གསུམ་
 གདོན་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བྱུང་། །དེ་ནས་སྒྲོ་བ་མས་བྱས་བྱས་གོས་བཟང་པོ་བགོས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་ལ། སྤྱ་མས་ཆོག་པ་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེའི་མདུན་
 ན་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་ནས་དལ་བུས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལ་སྤྱ་མ་ཐལ་མོ་ཆེ་སྤྱ་སྤྱུབ་དང་ཞི་བ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་གཉིས་
 ཙམ་བྱུང་། །དེ་ཡང་སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་འགྱོད་དགོས་པས་ཡིད་མི་དགའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་དགའ་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་ལ་སྐྱེད་གོས་པས་ཞེས་སྤྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཆེན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྱིམ་པའི་ཆོག་པ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་

རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་

མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ། སྤྱི་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བར་གསལ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་སྤྱི་སྤྱི་བ་དང་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལའང་
 མི་སྤྱི་བར་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱི་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མོས་པ་བྱས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ཏེ་ཡོན་དང་མཐུལ་ཕུལ་ལ་བུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་
 ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བོར་སྤྱོད་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་
 ནས་སྤྱི་བས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་དག་འདུན་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་པོ་
 བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱི་བས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་སྤྱི་བས་དངོས་དང་དག་འདུན་ལ་སྤྱི་བས་སྤྱི་བའི་གོགས་ལྷ་སྟེམ་པའི་བསམ་པ་སྟེ་དང་། བྱང་པར་དུ་ལམ་སྟོན་ལས། མི་

༣༡། །ཕྱོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཕྱོག་པར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱས་ལ་སྒྲིབ་ལམ་སྒྲར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་བྱ་སྟེ། །སྒྲིབ་དཔོན་
 དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུ་ལ་ཉིས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་རྒྱམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྒྱམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་
 །ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོག་སངས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དགོ་འདུན་རྒྱམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དགོན་
 མཆོག་རེ་རེའི་སྒྲུབས་འགོ་ལ་དགོངས་གསོལ་རེ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབས་འགོའི་ཆོག་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཡང་ཇོ་བོས་མཛད་པའི་ཆོག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། །སྒྲུབ་སྒྲེས་བུ་ཆུང་དུའི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 རྒྱམས་འདིར་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆོག་སངས་ལས་ག་པ་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལས་འདིར་ཡང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། །འགྲེལ་པ་ལས། །ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དང་སྒྲོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ནས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་པ་སྒྲུ་མ་འདི་དུས་སུ་འདེམས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི། བཟང་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་འཇུག་གི་གཞུང་གང་རུང་གིས་བྱའོ། །སེམས་སྦྱང་བ་ནི། ལམ་སྒྲོན་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞག་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྦྱོང་རྒྱའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གང་བཤོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་བུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཅུགས་པའམ་ཅོག་དུ་འདེམ་རུང་བས་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལམ་སྒྲོན་ལས། ལྟོག་པ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོ་ག་ལས་གྱུང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པོའི་བར་དུ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མིན་གྱི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་མི་གཏང་ངོ་སྟུམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསམ་པ་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་མི་རུས་ན་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ཅམ་ཆོ་གས་བསྐྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་རུས་མི་རུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ། །སྒྲོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉེས་རུང་གི་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡི་མི་སྦྱོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་

༡༡། །ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་མི་རུང་བས། གྲུ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཆོག་མང་པོ་ལ་བྱུང་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོ་འོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལས་དང་པོ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་སྒྲོམ་འཛིན་པའི་ཆོག་ས་ཡང་ཡང་འཛིན་པར་བཤད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱོད་དང་བྱུང་པར་དུ་ཅུ་ལྟར་ཡེ་མི་ཤེས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་བྱུང་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པར་གསུངས་པ་བྱུངས་སུ་མཛད་ནས། གང་ལ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་རུང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བཟུང་བའི་ཆོག་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྤྱོད་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྤྱོད་པ་འདི་དང་སྤྱོད་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་དུ་སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་བསྒྲོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགོ་བའི་ཅུ་

བ་དེས། དེ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་དེ་སྤིད་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་
ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་དང་འདི་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱུས་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་མ་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཆོག་ལྟོ་བོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱུང་བ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་
མཆོད་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྤངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །མཇུག་གི་ཆོག་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོན་

༡༡། །སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྒྲོབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་
དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འདྲ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོ་བྱ་གས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་དུན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་
དང་། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསག་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བལྟ་བའམ་སྤྲ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་
སེམས་པ་སྟེ། སྤང་བོ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲར་དངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་
བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་མདོར་བསྟན་དེ་དེའི་སྟོན་ཡིན་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བརྒྱས་པའི་
སྟོན་དུ་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས་དེ་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་གཞོན་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་

འཛིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཏེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་དག་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མཉམ་གོང་མར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ཆུང་དུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་བཞེན་
པས་ས་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་བསྐྱར་བའི་སྐྱང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་བས། གཉིད་ལོག་གམ་མྱོས་སམ་བག་མེད་པར་གྱུར་བ་ནའང་
གཞོད་སྐྱོན་ནམ་མི་མ་ཡིན་གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅི་མི་རྣམས་པའོ། །གསང་སྒྲགས་དང་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་ཆིག་ །ཡམས་དང་གཞོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྱུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ལག་
ཏུ་འོངས་ནས་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ན་གྱུབ་པ་དག་ལྷ་ཅི་སྒྲིམ། འདིས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་བཟླ་ན་ན་འགྱུབ་སྒྲ་བར་བསྐྱར་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྱུབ་བསྐྱུབ་པ་ལའང་འདི་ཡོད་ན་ལྟར་བའོ། །གནས་གང་ན་
གནས་པ་དེར་ཡང་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་མུ་གེ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་འཕོས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་གཞོད་པ་ཏུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་དང་

༡༡། །གཞོན་པ་བྱུང་ན་འང་ཡུན་རིང་པོ་དང་དྲག་པོས་མི་འདེབས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུས་མི་ངལ་ཞིང་བརྟེན་ངས་པ་དང་སེམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་ཏུ་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གིན་ཏུ་ཁྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཟོན་པ་དང་དེས་པ་དང་ལྷན་པས་ཚུར་གཞོན་པ་བྱས་པ་བཟོན་ཅིང་ཕར་གཞོན་པ་མི་བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་
གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འང་གིན་ཏུ་མི་དགའ་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ཐུག་དོག་དང་གཡོ་དང་འཆབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེས་འགའ་ཅམ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ན་འང་ཤུགས་མི་དྲག་ལ་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྐྱུར་དུ་འབྲལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ངན་སོང་དུ་འང་སྐྱེ་དགའ་ཞིང་སྐྱེས་ན་འང་སྐྱུར་དུ་ཕར་བ་དང་དེར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཁྱུང་བ་དང་དེས་སྐྱེན་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་གིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་འང་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོེ། །བྱང་ཁྱུང་གྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གཟུགས་
ཅན་དུ་གྱུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་མི་ཤོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཟང་ཟིང་གིས་མཆོད་པས་ཆ་ཅམ་དུ་འང་མི་ཆོག་པ་ནི། དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། བྱང་ཁྱུང་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་
ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །གཞུང་གི་མའི་གངས་སྟེད་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཐུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཁྱུང་ཏུ་

བོ་སེམས་བརྟུང་ན། །མཚན་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་རྫོ་རྩེ་གདན་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ལྟར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ན། སྒྲུ་གཟུགས་ཆུང་བ་
 རྣམས་བཞེངས་ནས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ལྟུར་དུ་འཛད་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། གན་རྫོ་ལའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱན་པ་ཞིག་ལ་གཞོན་པ་ཞིག་གིས་
 དྲིས་པ་ལའང་ལན་སྒྲར་ལྟར་མཛད་པ་གསན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱགས་ངེས་ཆེ་བར་སོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱད་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོ་བྱགས་ཇི་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པས་ཆུའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་བར་
 དུ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་སྤྱ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དབྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཛད་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་
 པ་ཡི། །བྱབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་

༣༡། །ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་བཤེས་གཉིན་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྒྱུན་སྒྲུབ་སེམས་ཅན་མ་བཤེས་པ་རྣམས་བསྒྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པའམ་བསྒྲུལ་བ་དུ་མར་
 འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་བའམ་ཆོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཁུམ་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་བཞག་ན། སོ་ཐར་གྱི་ཡམ་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆེ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ལས། གལ་ཏེ་
 བསྒྲུལ་བ་བྱེད་པར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། སྒྲོལ་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུག་ཏེ་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་སྒྲོན་བྱང་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཡས་ཡམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མྱེ། །ཞེས་བྱང་སེམས་དེའི་ཚུལ་
 བྲིམས་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་ན་ཚུལ་བྲིམས་རལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་དོར་ན་འདོད་ཡོན་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྒྲོལ་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་
 སེམས་མ་རལ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྟ་སྒྲོལ་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྒྲུབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྒྲུམ་དུ་ཀྱན་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པས་
 ཚུལ་བྲིམས་ཕ་རོལ་སྦྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། སྒྲོལ་འཇུག་ལས། དངོས་པོ་ཡལ་བ་ཅུང་ཟད་ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྦྱིན་པར་

ལྷོ་ལྷོ་
 ལྷོ་ལྷོ་

མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་རྒྱུ་གསུངས་ན། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཅི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། །འོང་བས་
བྱུག་དར་ལུང་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྟེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འདི་འདྲ་བ་བདག་གིས་རྟེན་པ་ནི་གིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྟེལ་བར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒར་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱས་པ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། །མ་གྲུབ་ན་ཆོག་གི་ཞིང་གསལ་གདབ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་སོགས་སྐྱུངས་ཏེ་ལན་དྲུག་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཆོག་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གི་
མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱོན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གསུམ་སོ། །སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།
ལམ་སྟོན་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་འི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་། །ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལས། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྩེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་མི་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་

༣༡། །དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲེལ་བ་དང་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བགྲངས་བྱུང་ལ། ཕུ་བའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་འང་བསྐྱབ་བོ། །སྒྲོས་སྒྲུངས་པའི་ཚད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ནི་དུས་ནམ་དུ་འང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་སྒྲེས་པའོ། །ཚོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲོན་སེམས་ཚོགས་བཟུང་བ་ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་དགོན་
 མཚོག་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ། །འདི་གོང་མ་རྣམས་གསུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཁུངས་དག་པོ་ནི་མ་མཐོང་མོད། །འོན་ཀྱང་ཡན་ཆེ་བར་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་འང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྒྲུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཚོག་བརྟེན་གས་པའི་འོད་སྒྲུངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བརྟེན་པའམ་
 མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཚོས་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་གསུངས་པ་དེ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་
 ལས། མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲིན་གནས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ནི། མཁན་སྒྲོབ་གོ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་མ་ནི་ཡན་པར་འདོད་པ་དང་སྒྲིན་གནས་ནི་གྲངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་འོད་

སྤྱངས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་སྟེ་མ་ན། །ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སོ། །བསྐྱུ་ལུགས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གིས་སྤྱིང་བརྩེ་བས་ལྷུང་བ་
སྤྱིངས་པ་ན་བརྟུན་གྱི་ཆིག་གིས་མགོ་ཕྱོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་ལ། སྤྱ་མ་རྣམས་ནི་བསྐྱུ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དབུ་བསྐྱོར་ཐབས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྟུན་མིན་པའི་གཡོ་སྐྱུ་ནི་འོག་དུ་སྟོན་པས་བརྟུན་བྱས་
ནས་དབུ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བརྟུས་སུ་ནག་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱིང་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉིན་པོ་ནི་དཀར་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱ་མ་ལ་གྲོས་གཞན་ཞིག་ལྟ། སྤྱིག་དུ་གྲོས་གཞན་
ཞིག་བྱས་ནས་དགོ་བཤེས་གྱིས་གསན་དུ་འོང་ངོ་ཟེར་ཏེ། སྤྱོད་མ་སྤྱིང་རག་མས་སྤྱ་མའི་དབུ་གཡོག་གསུང་། གཞན་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཉི་བར་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། ཡུལ་ནི། གང་ཟག་གཞན་དགོ་བ་བྱེད་པ་འགྲོད་པ་དང་མི་
ལྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། འགྲོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པའི་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཡོ་སྐྱུས་བསྐྱུ་བ་ཆིག་ལ་
མགོ་ཕྱོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱུ་བྱུ་མ་བྱུ་བ་དང་འགྲོད་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་འདྲ་བར་བཞེད་དེ་འགྲེལ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྤྱང་ངོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པས་བྱི་མ་ཡང་མགོ་ཕྱོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་

༣༡། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱགས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ། ཡུལ་ནི། ཆོ་གས་སེམས་བསྐྱེད་བཟུང་ནས་ལྷན་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བཞེད། ཁ་ཅིག་སྤར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ད་ལྟ་མི་ལྷན་ཡང་འདྲ་བར་འདོད་དེ། དེ་ནི་མདོ་
 དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །འགྲེལ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ངོ། །སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་ལྷན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་བཤད་པ་མང་པོ་
 སྤང་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ནས་བཟུང་དགོས་སམ་སྒྲུལ་མོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། མི་བསྐྱགས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལོ། །ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་བརྗོད་པ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་
 སྤྱོད་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའམ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་ཀྱང་དོན་གོ་བ་ཞིག་གིས་ཆོག་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ནི། ངང་
 ཚུལ་ངན་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཉེས་པའི་དམིགས་མ་ཕྱེ་བར་བརྗོད་པའོ། །མི་སྣན་པའི་སྤྱོད་ནི། མི་ཆངས་པར་སྤྱད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པའོ། །བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་པ་འདི་དང་འདིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་ཅིས་པ་
 ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པ་དང་ཆོགས་བཅད་མ་ཡིན་པ་སྤར་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྐྱར་ཏེ་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་རང་ཅག་ལ་འབྱུང་ཡང་ཉེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྤར་མདོར་བསྐྱས་བརྗོད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་

ལ་བརྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནའང་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱང་སེམས་དེ་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངན་འགོར་ལྷུང་མི་རྒྱས་
 པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། སྟེད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་བྱོས་ཅོད་པ་ཅོམ་བྱེད་ན། །ཐ་བ་སྦྱོར་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་
 རི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྱོད་འཁྱེད་པ་ཅི་ཅམ་སྟེས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལས་གིན་ཏུ་རིང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་
 ཁྱོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དགག་པ་དང་བྱང་ནའང་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པ་དང་སྟོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟམ་དྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་བྱིས་ཀྱང་སྟོམ་བྱེད་ལ། །དགའ་བར་
 མི་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྟོབ། །ཅེས་སོ། །ཞེ་སྟངས་ལ་སྐྱབས་སྟེན་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟེད་ཡོད་མཐུ་ཆུང་ཏུ་འགོ་ཞིང་རིང་ཏུ་སྐྱེད་ཀྱང་སྟེད་སྟེད་མེད་གསར་ཏུ་བསྐྱེད་དགའ་བར་འགོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་ལ། འགལ་
 རྒྱུན་ཞེ་སྟངས་བཀག་ནས་སྟེད་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེད་ན་རྗེ་བས་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཆད་མེད་པར་འགོ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞོད་མེད་ན། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྟེ་མ་ཡི། །

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། །ས་པོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན། །བརྩེ་བ་ལ་སོགས་སྒོ་དེ་དག། །གོམས་པར་གྱུར་ན་གང་ན་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྱུ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུ་དེ་གི་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་ལ། །ཡུལ་ནི། །སེམས་ཅན་གཞན་གང་
ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི་གཡོ་སྒྱུས་སྒྱུ་དེ་པའོ། །ལྷ་ག་བསམ་ནི་བསམ་པ་རང་བཞིན་པ་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །གཡོ་སྒྱུ་ནི་བྲེ་སྒྲང་ལ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། །རྒྱལ་བ་ཡེ་འབྱུང་གིས་རག་མར་གཏོང་བ་ལ་སྒྲོན་ལ་སྒྲོད་ལུངས་སུ་
གཏོང་བྱས་ནས་བྱིས་རག་མ་ཅི་བདེར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུང་དོ། །ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་ནི། །གཉིས་ཀ་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པར་འདྲ་བ་ལ། །སྒྱུ་ནི།
ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྷར་སྒྲོན་པ་དང་། །གཡོ་ནི། །རང་གི་ཉེས་པ་སྒྱུང་བ་ལ་གསུངས་ཏེ། །སྒྱུང་བ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས། །དཀར་ཆོས་དང་པོའི་ཡུལ་ནི། །སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཅོག་གོ། །བྱ་བ་ནི། །དེ་ལ་སྒྲོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་བྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྒྲུབ་སྒྲོང་བ་སྟེ། །དེ་ལྷར་བྱས་ན་རང་གི་མཁན་སྒྲོབ་སོགས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟུན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་བ་མི་འབྱུང་དོ། །དཀར་ཆོས་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི། །དེ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་སྟེ་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་བཞི་པའི་གཉིན་པོའོ། །དཀར་ཆོས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ནི། །བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི།

སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་འདུགས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་བཞིར་བརྗོད་པ་འོ། །འོ་སྟོལ་དག་གི་བ་འདྲ་བ་བྱད་བྱད་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་འཕེལ་རྟགས་མེད་པར་བྱད་རྟགས་མང་བ་དེ་བྱད་སེམས་དང་གྲོགས་ལ་ཞེ་སྒྲིང་
དང་བརྟན་པ་བྱས་ཤིང་མ་ཟུང་བས་བྱད། དེས་ན་འདི་དང་བྱད་སེམས་ལ་མ་འབྲེན་པ་སྟོང་བ་གཉིས་བྱལ་ན་བསྐྱེད་པ་བྱས་པ་བྱས་ནས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་གནོད་འགྱུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱད་སེམས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས།
འོད་སྒྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྟོན་པའི་འདུགས་བསྐྱེད་ནས་དག་སྒྲུང་སྟོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་འང་ཉན་པ་པོ་སྐྱབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཞིར་སོང་ནས་མ་བརྗོད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་
བ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་གསུམ་པའི་གཉིན་པོ་འོ། །དཀར་ཆོས་བཞི་པའི་ཡུལ་ནི། རང་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི། ཉི་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་རྗོགས་པའི་བྱད་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་འོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
དོས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་དགོས་གྱི། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཉེས་པར་འགྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནག་ཆོས་གཉིས་པ་སྟོང་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་
ནས་འཛིག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགྱོད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུར་བ་ཆེད་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་ཤེས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཀྱན་དུ་བྱད་ཆུབ་སེམས། །མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་

ཉམ་བུ་གསུམ་

༢༡། །འདི་ནི། །འདོར་མི་འགྱུར་ན་མ་ཉལ་ཆོ། །སྒོས་ཅི་འཆལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། །གོང་ངམ་གོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་འམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཇུག། །དེས་ན་སེམས་འདོར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་བཙུང་པ་དང་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་སྒྲངས་པ་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྒྲོན་ལམ་མི་འདོར་བར་འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་
མཆོག་སྒྲོན་ལས། །སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་བ་དང་དག་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་བྱས་ན་སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་འང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཙུང་པའི་ཆུལ་ལ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་སེམས་ཅན་སྒོས་སྒྲོང་དང་ལྷ་འམ། །ངས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སྒྲམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དོར་བ་དང་དུག་ལ་ཐུན་ཆོད་འདས་ན་
སྒྲོན་སེམས་གཏོང་ལ། །ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱོད་པས་སྒྲེབ་ན་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། །ལན་དུག་ལེན་པ་དང་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཉམས་ན་འང་ཉམས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱ་བྱང་ན་སྒྲོན་སེམས་ལེན་པའི་ཆོག་སྒྲོར་ལ། །ཉམས་
རྒྱ་ཙམ་ལ་ནི་ཆོག་བསྐྱར་མི་དགོས་བཤགས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་མང་པོ་དེ་སྒྲོད་དུ་སྒྲོའོ། །དེ་ལ་ངས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སྒྲམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་ན་དེ་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ནས་གཏོང་གི་ཐུན་ཆོད་ལ་བསྒྲོས་གཏན་ནས་མི་དགོས་པས་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་དོ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི་ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་རྒྱ་མིན་གྱི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོ་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འད-
 བྱེད་དོན་དུ། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐྱད་བཤད་པ་ནི་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་རི་སྐྱད་བཤད་པ་འོ། །མདོ་ནི་ད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་
 སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཀར་ཆོས་བཞིའི་སྐྱབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། རྣམ་ཆོས་བཞིའི་སྐྱབས་སུ་ཆོ-
 འདི་ཕྱིའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གཤམ་སོ། །འོན་ཀྱང་ཆོ་འདིར་ཡང་ནག་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྟན་གྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུན་ཅུང་
 ཟད་སྒྲས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཅུང་ཟད་བགྱིས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ངན་སྒྲས་ཅུང་ཟད་བརྗེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ནས་འགྲོད་པ་མེད་པར་བུན་ཆོད་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྤྲོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲོན་སེམས་གཏོང་ལ་སྒྲོན་སེམས་བཏང་ན་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བཏུས་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་ཅུ་ལྟར་དུ་བཞག་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བ་ནི་

སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་དུ་སེམས་མི་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བརྟུན་བསྐྱབ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀོད་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ལུགས་དེ་མདོ་ནས་ཀྱང་གསུངས་པས་རང་རང་གི་སྒྲ་མས་གང་གནང་བའི་ལུགས་གཟུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་གསུང་ངོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །སྦྱིར་འགྲེལ་པ་འདི་དག་བཤེས་སྟོན་པ་ནས་བརྟུན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇོ་བོའི་འགྲེལ་པར་མི་མཛད་ལ། བླ་མོ་
ནས་བརྟུན་པ་རྣམས་ཇོ་བོས་མཛད་པར་བཞེད་ཅིང་། བླ་མོའི་སྒྲས་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལ་ཕུ་རངས་སུ་འགྲེལ་པ་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛད་། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་ཐེབས་པ་ན་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བས་སྟོན་པ་ཞུས་ནས་
རྒྱས་སུ་བཏང་བེར་བ་འདུག་པས། ཇོ་བོས་འགྲེལ་པ་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛད་པ་ལ། གསུང་སྒྲོས་ལ་གཞི་བྱས་པའི་བཤད་པ་རེ་མང་ཞིག་བསྐྱན་པའི་རིགས་སུ་འདུག་པས། ཅོར་བར་མདོན་པ་འགའ་བྱང་སྒྲུང་ཞིང་གཞུང་གི་དོན་ལགས་པོར་བོད་
པ་འང་མང་པོ་སྒྲུང་བས། བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཅོར་བ་རྣམས་སྐབས་གཞན་དང་ལམ་རིམ་དུ་བྱངས་ནས་བཤད་དོ། །འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་སྦྱར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་བདུན་མི་སྒྲུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་འདུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱེད་ན་
ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་དུ་དཀར་ནག་གི་ཆོས་བརྟུན་ལ་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མི་སྤྱིད་པས་མི་འཐད་ལ། སྟོན་སེམས་རྒྱུད་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མན་

༣༡། །ཆད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ལམ་སྒྲོན་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལྟར་ཡིན་ལ།
 ཆོས་བདུན་པའི་མདོ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོན་ཤེས་སྒྱུར་བར་འདོད་པས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་སྣང་བས་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སྒྲོན་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་སེམས་ཅན་
 སྒྲོས་མི་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དང་འགལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་མི་སྣང་པའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་བར་མ་དགོ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པས་ཉེས་སྒྲུབ་དུ་
 འགྱུར་བས་སྒྲོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཅི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པས་འདྲུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་དུ་
 འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལན་དུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུབ་པར་བསྟན་པ། བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་དེ་ཡང་བྱམས་

པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལུང་སྒྲུབ་དངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་མ་བྱས་ན་འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྟིང་པས་སྟོང་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་གྱི་རིམ་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བས་ན་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ། སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་གཤམ་ནས་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོར་རོ། །སྐྱབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བརྩེ་ལྟན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྟོར་མཛད། །ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྒྲོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་སྟུག་བསྐྱེད་པས་ལ་དགོས་ལ། དེ་སེལ་བ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྟུག་པའི་སེམས་བཟང་བས་མི་ཆོག་གི་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་ཐབས་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་གཞན་སྟོལ་བར་མི་རུས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་

༣༡། །གདུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱབ་པ་འང་སྒོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒོམ་པར་གསུངས་པས། སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མི་ཆོག་གི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ནོར་བའི་ལམ་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འོ་མ་བཞོ་བར་འདོད་ནས་རྩ་ལ་འཐེན་པ་བཞོན་
 ནོ། །མ་ནོར་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཆ་མ་ཆང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་དང་རྩ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་ལྷ་གུ་མི་སྟེ་བ་བཞོན་ནོ། །དེས་ན་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། རྒྱ་ནོར་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་ཡུན་གྱིན་ཏུ་རིང་མོ་ཞིག་
 གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ལས་འོ་མ་བཞོ་བ་བཞོན་ནོ། །རྒྱ་མཐའ་དག་མ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལ་འདོད་པས་རྒྱ་དང་རྒྱེན་མ་ནོར་བ་དང་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་གང་ཞེན། རྩ་སྦྱང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་
 མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྩེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྩེ་ནི་བཤད་ཟེན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་

སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ས་མ་འཕྲུགས་པ་གལ་ཆེའོ།

ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཐབས་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱ་ནག་རྒྱ་གར་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་སྒྲིན་ཆད་ངན་
རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ཡིན་ན་འང་འཁོར་བར་འཆིང་བས་དེའི་འབྲས་སུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སྒྲོག་དང་ཐག་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། སྒྲིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་རྣམ་མཁའ་ལ་བསྒྲིབས་པ་དང་། བྱིད་ཀར་ནག་
གང་གིས་སུག་ཀྱང་སུག་བསྐྱལ་བསྒྲིད་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་བསྒྲོམ་པར་མི་རུས་པའི་སྒྲེ་བོ་སྒྲུན་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་པས། ངེས་དོན་དེ་རྟོག་ནས་སྒྲིད་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དམངས་ཀྱི་སར་བབ་པའམ། སྤྱང་བོ་རྟོག་ནས་སྤྱང་བོའི་རྗེས་ཆོལ་བ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གར་གིས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པའི་
མདོའི་བྱངས་བརྒྱད་ཅུ་དངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པའི་སྒྲིང་བོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ། རི་ལྷར་བྱད་ཞུགས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་བསྐྱར་རུང་བའི་སེམས་ཙམ་འཛིག་ཅིག་ལ་ལམ་ཀྱི་དམ་པར་བཟུང་བའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཆད་འདི་ནི་བྱང་

གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་ཞེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་
ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་མྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དང་ཐབས་གྱི་ཆ་
ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཉི་བར་འཆོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལྟ་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ལས་གྲང་། དེ་
ཤེས་རབ་གྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་གྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གྲང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་
འདུ་བྱེད་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གྲང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་བའོ། །ཤེས་རབ་མེད་པར་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་བློན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་བའོ། །ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་སྐྱེས་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གྱི་ཆེན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཆར་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡ་བྲལ་གྱིས་མི་འབྲུབ་སྟེ། གུ་ཡ་གོ་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྤངས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྒོན་པོས་བློན་པའི་སྐལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བློན་པའང་སངས་སྐྱེས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཡི། སྟོང་པ་སྐྱེད་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

གར་ཡང་མི་སྤྱོད་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དེ་བུམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། གང་སྤྱོད་པ་དང་མ་བུལ་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་མ་བུལ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་མ་བུལ་བ་བཙོན་འགྲུས་དང་མ་བུལ་བ་བསམ་གཏན་དང་མ་བུལ་བ་ཤེས་རབ་དང་མ་བུལ་བ་ཐབས་དང་
མ་བུལ་བ། ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་ཅིང་། དེའི་དོན་རྒྱད་སྟེ་མར་ཡང་། དེ་རྣམས་འདྲི་བྱེད་གང་དག་ཡིན། །སྤྱོད་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་ཁ་ཅིག་གིས་མགོ་
འདྲི་ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས། །ཁ་ཅིག་གིས་ལག་པ་ཤེས་ཀྱི་གཞན་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་མཁན་མང་པོ་འཆོགས་ནས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་འདྲི་ན། རི་མོ་མཁན་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་ཡོངས་སུ་མི་རྗོགས་པ་དཔེར་བུས་ནས་རྒྱལ་པོའི་
གཟུགས་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་རི་མོ་མཁན་རྣམས་ནི་སྤྱོད་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་མ་ཆང་ན་མགོ་རྩམ་དང་ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཅུམ་ལ་བསྒྲུལ་རྒྱུར་
བཟུང་ནས་གཞན་བསྒྲུལ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟེ་མར་སྤངས་ནས་བཀག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དུས་སུ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་སྤྱོད་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་

༡༡། རྣམས་ནི་དེས་དོན་མ་གོ་བའི་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་
ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྐྱོན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་སྐྱོན་འབྱིན་
པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ། འདི་ཇི་སྙམ་ཏུ་སེམས། ཀའི་ཤི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ལྷག་རོན་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་ཤ་བྲ་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ།
བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མ་ཕམ་པ། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས། བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐྱལ་པ་
དུག་ཅུར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་བཙོན་འགྲུབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་

སྒྲུབ་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་བཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་
བསྐྱེམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། རང་གི་སྟོན་པའི་སྟོན་གྱི་སྒྲེས་རབས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ནི་དེས་དོན་མ་གོ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་སྒྲི་སྒྲི་ཆོགས་ནས་བསྒྲུབ་པ་
ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གོ་སྒྲུབ་པའང་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པའི་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པའི་རྒྱལ་
ལས་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཀྱང་ལྟག་
མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པས། ས་རེ་རེ་ན་ཕར་སྟོན་དུག་དུག་གམ་བཅུ་སྟོང་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་བཅུན་མ་ཕམ་པ་དང་གྲུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བས་རྣམ་
པ་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བྱང་བས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་

སྒོའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཞི་བ་ཉན་མོངས་པ་སྒྲུབ་པ་མཛུགས་ཀྱིས་གཡེན་སྒྲུབ་པ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཆོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་འཐོབ་པོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ། དེད་ཀྱི་
 སྒྲུ་ཆད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཆད་མེད་པ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པ་ཆད་མེད་པ་ལ་སྟོས་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་སྒྲུབ་ཅིག །ཅེས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་གྲུ་བོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་མཐུན་པའི་རྒྱ་གིས་བསྐྱོད་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་ནི་མ་གཅིག་ལ་ཇི་ཅམ་ཆོད་པ་དེ། རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲོན་དུ་ཆེད་དུ་འབད་ནས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་
 ཆེ་ལོ་བརྒྱུད་ཡང་མི་ཆོད་པ་བཞིན་དུ། ས་བརྒྱད་པར་སྒྲིབ་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཇི་ཅམ་གཅོད་པ་དེ་ཅམ་ནི། ས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་དུ་བསྐྱལ་བ་འབུམ་དུ་ལམ་ལ་འབད་པས་ཀྱང་མི་

༣༡། །རྒྱས་པར་ས་བརྩུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་ལམ་ཡོད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟོབ་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསྟུ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་
 སེམས་པ་དེ་ལ་དེ་དག་ཚང་སྟེ། སྟོན་བྱ་སྟོན་བྱེད་དང་སྟོན་རྒྱས་སུ་མི་ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་རེ་རེ་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཙམ་
 གྱིས་ཚང་བར་འགྱུར་ན། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་རྣམས་ལའང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན་དེ་ལྷར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་པར་དུ་སྒར་དངས་པ་ལྷར་ཉན་རང་ལའང་ཆོས་
 ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་རེ་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ན། །འོན་མཁྲལ་འབྲུལ་བ་ལའང་། བ་ཡི་
 ཕྱི་བ་ཆུར་བཅས་སྟོན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དྲུག་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་བས་ཟེན་པའི་སྟོན་པ་དང་ཐབས་གྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་སྟེགས་པ་ཤི་བའི་ལྷ་དན་གྱིས་མནར་བའི་མ་དེ་གཞན་
 དང་སྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་སྟོ་ཅི་སྟེས་ཀྱང་ལྷ་དན་གྱི་ཤུགས་དེས་མ་བཏང་ཡང་སྟོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྷ་དན་གྱི་སྟོ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དྲུག་ན་སྟོན་པ་གཏོང་བ་དང་ཤུག་དང་སྟོར་བ་

དང་བཟུང་མཐོང་བའི་ཆེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྩིས་ལྷགས་དང་ལྷན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་མགོ་ལྷ་བྱ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་དྲག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་
 དེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྩིས་ཟེན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྱུན་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་གཏན་མེད་པ་ལ་སྒྱུན་པ་མི་བརྟུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་
 ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་ཆེ་རིང་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་འང་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གིས་ཟེན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་གྱིན་དུ་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉེ་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད། རེས་འགའ་ནི་དན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་ཉེས་སྟོང་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྒྱུར་རུས་པར་སྒྲུ་ལ། རེས་འགའ་ནི་མདོན་མཐོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྒྱུན་པ་དང་ཆུལ་
 བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་སྟོང་བས་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སྒྲོས་གིག། །ཡང་མདོ་ལས། སྒྱུན་སོགས་དྲག་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་བརྟུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤང་པོ་

འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་དང་ད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་ཆེད་དུ་བྱས་ལ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འདི་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ན། བཤེས་གཉིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་འཆི་བ་དང་དན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སེམས་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ངོ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་དང་དགོས་པ་གསུག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ངེ་སྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ངེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་ངེ་ཙམ་ཆེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ལམ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ངེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བས། སྦྱོང་བ་དང་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་འདྲུར་སོང་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བསྐྱེད་ས་མེད་པར་འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐྱབས་ན་ཆོས་སྐྱོབ་བྱར་འཛོག་པ་དང་གཟུགས་སྐྱོབ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྦྱོས་བྲལ་ལའང་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་འདི་ལ་སྦྱོན་ཡོན་འདི་ཡོད་ལའང་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་

༣༡། །གཞིའི་ལྷ་བ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པས། ལུང་དང་རིགས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆོད་མ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཛོལ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཏེ། གཅིག་
 གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལྷ་ག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི།
 མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྟེས་པར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་གྱི། དེ་དག་མི་བསྟོན་པར་དོར་བྱར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་མ་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོབ་མི་དགོས་པའི་སྐབས་མེད་པས། བཤོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འབད་ནས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་པ་རྣམས་འབད་པས་བསྐྱབ། རེ་
 ཞིག་ལ་བྱར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་རྣམས་པའི་རྒྱར་ཆོག་ས་གསོག་སྟོབ་པ་སྟོང་སྟོན་ལམ་མང་དུ་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་རང་གིས་མི་

ཤེས་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ན་ནི། རང་ཡང་ལུང་ལ་གཞན་ཡང་ལུང་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་པའི་ཡང་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བས་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ལའང་སོ་
 སོར་རྟོག་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དག་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཆོལ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་བརྩོན་པར་མི་བྱེད། །ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལས། དེགས་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནི་རྒྱ་ལས་འབར་ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་
 འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ནི་བར་ཡང་ཤེས་ལ། དག་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པའང་ཉེ་བར་ནི་
 བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པའང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལའང་འཛིག་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལའང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ལའང་
 བལྟེ། །ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལུགས་དང་དམིགས་པ་ཡོད་ལུགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱེད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་སྟོང་དགོས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཐག་བས་དམ་དུ་བསྐྱམ་དགོས་པ་དང་།

༡༡། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞིག་དགོས་ལ་དགོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་དགོས་པས། བསྐྱབ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་ཅིང་། བསྐྱབ་སྒོམ་སྒྲོད་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིང་བ་སྒྲོད་པ་གཉིས་
 གྱུང་མི་གཅིག་གོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རེ་རེ་བས་མི་ཆོག་པས་བྱ་བ་རྒྱ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གཅིག་གིས་འདེད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོག་ས་ནས་སྒྲིང་པོ་སྒྲུངས་པས་ཆོག་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཆ་
 བས་རེ་རེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྒྲིང་བ་ནི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་འགོག་བྱེད་གྱི་མི་དགོ་བའི་བཤེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཆོག་ས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་
 གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཉི་ཆེ་བའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་དམན་པ་བཟང་བཏུང་སོགས་ལའང་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་དགོས་པར་སྒྲུང་ན། སྒྲེས་བུའི་དོན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཕྱོགས་རེས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་གྱུང་། ཉི་ཆེ་བས་ཉི་ཆེ་བ་འགྲུབ་པ་དང་མཐའ་དག་པས་མཐའ་དག་པ་
 འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲེབ་པ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་གྱུང་། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་ལུས་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་

༡༡། །ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་ལམ་གྱི་རྒྱ་མེད་ཐེག་པ་མ་རྟེན་པ་སྤྱད་པས། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་རྩེ་རྒྱས་སུ་གཏང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་སྒོ་བ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་ལམ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྩོམ་པའི་ཐེག་པ་ལ་སྒོ་བ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱད་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒོ་བ་འདོད་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་
 ཀྱི་སྒོ་མ་པ་གཟུང་བ་དང་། བཟུང་ནས་རྩེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་དང་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་དང་པོ་རང་རང་གི་སྒོ་མ་པ་མ་བཟུང་བར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མ་ཉན་དུ་མི་རུང་ཡང་འདི་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྒོ་ན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས། རྒྱུད་སྤྱད་སེམས་ནས་དེ་ནས་འཛིན་པར་སྒོ་བ་ན་སྒོ་མ་པ་འཕོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱད་སེམས་ལས། བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ལ། སྤྱད་ནས་བྱད་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་མདོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཀྱི་མ་མོ་འདི་ལས་བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བརྟན་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤྱད་ནས་བརྟགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒོ་བར་གྱུར་ལ།
 བཟོལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན། བཟོལ་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི། བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་འདི་ཆོག་བཞིན་དུ་དེས་

གྲུང་མོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་དཔོག་པར་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོབ་འདོད་སྐྱབས་ནས་སྒྲོམ་པ་སྐྱབས་ན་གེན་ཏུ་བཏྱན་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་ཐབས་
 བཟང་ངོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་འདི་དང་འོག་གཉིས་ཀར་བཤད་ན་ཆོག་གི་ཁུར་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་འོག་ཏུ་བསྐྱན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པར། དང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང་། དེ་མ་ཐག་ནས་ཅུ་ལྟར་དང་ཉེས་བྱས་
 གྱི་ལྟར་བ་རྣམས་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་པས་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་སྒྲོ་རོལ་ཏུ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། དེར་
 བསྐྱབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་གྲང་རིགས་བསྐྱབ་ན། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འདུ་བས་ཕྱིན་དུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
 གྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་པོའོ། །བསྐྱབ་བཞི་ཡང་དེར་འདུ་སྟེ། སྐྱིན་པ་འདུ་བ་ནི་སྒྲོ་ལ། ཆོག་སྐྱོན་པ་ནི་ཕྱིན་དུག་ལས་བརྩམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྐྱོད་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞན་བཀོད་པ་
 ཡིན་ལ། དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་གིས་གྲང་གདུལ་བྱ་དང་འདྲ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་གཉིས་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གྲང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་མོད་གྲང་། ཕྱིན་དུག་གིས་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་

༡༡། །སྤྱད་བྱེད་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པས། ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཞུར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུག་ལྟར་འདས་གྱིས་ཕྱིན་
 དུག་གི་སྒྲིམ་ཙམ་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་ཆ་བ་དམ་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀྲལ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས། འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་རྟོག་ན་ཕྱིན་དུག་
 གོ་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་བས་ངེས་པ་རྟོག་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དུག་ལས། མདོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་རྩོགས་པ་ལ་ཆེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྒྱད་དགོས་ལ།
 དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་འོང་བ་ལ་རྟོན་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་རེ་མེད་པར། ད་ལྟའི་རྟོན་འདི་འདྲ་བ་ཆ་རེ་རེ་ཙམ་ཡོད་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་བོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས། རྟོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱོད་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
 གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་གང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བཅུ་མས་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་སྤྱོད་སྤུམ་ཆོགས་པ་བཞི་ལྟར་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་དག་སྤྱོད་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཀྱང་རྟོན་མོངས་པའི་རྟོན་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས་དེ་ཡང་རྟོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་ཅིང་ལྟོག་པའི་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

ན་སྒྲིག་མ་དང་ཁྱེད་རང་གི་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་དེའུ་མོ་སྒྲུམ་པས་བརྒྱག་པ་ལྟར། ལུན་ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྒྲུམ་གྱི་བཟང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྒྲུམ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འབད་དེ་
རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྒྲུམ་བསགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་པས་ནི་བྱད། གསར་དུ་ནི་མི་སྒྲེལ་བས་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་བའི་མགོ་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲེལ་བ་གཞན་དུ་དེ་དུག་འབྱུང་བའང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་
པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡང་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་པས་ཆེ་འདིར་ཕྱིན་དུག་ཀྱང་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་མང་དུ་བྱ་སྟོ། རྒྱ་ལ་ཅི་ཅམ་བྱད་ཞུགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་བྱད་པར་རྒྱུ་མེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་མདོན་མཐོ་ཡིན་ལ། ལུས་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མདོན་མཐོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟོན་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སྒྱུད་དང་ལུས་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འཁོར་ཕྱིན་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་
མདོན་མཐོ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་རྒྱུ་མེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་བྱད་དེ་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་
བསྒྲུབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་བྱང་བྱིང་གིས་ལན་གདགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས།

དགོས་སོ། །གཞན་དོན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཐོག་མར་བཅུ་གཉིས་བཅུ་དེའི་ཐོངས་པ་སེལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལའང་ཡར་གཞོན་མི་བྱེད། དེར་མ་བཅད་ཚུར་གཞོན་བཅོད་པར་བྱས།
 ཁོའི་གོགས་བྱས་པས་མི་སྟོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འཁྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་རུང་དུ་སོང་བ་ན་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་དེ་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མི་ཐོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་མི་འཆོ་དང་། རྒྱུ་པ་འཆོ་བཅོད་དང་བྱ་བས་མི་སྟོ་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྫོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་གཞན་
 གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་ལ་མི་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་པ་དེ་ལས་འགྲུབ་ལུགས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྟུང་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། འདི་ལྟར་
 འོངས་སྟོན་རྟེན་པ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། མ་རྟེན་པ་དོན་དུ་མི་གཉིས་བསམ་འོངས་སྟོན་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་། དེ་ཡིད་ན་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་རྒྱས་པས་ཚུལ་བྲིམས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་གྱུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་བཅོད་པས་མི་སྟོ་བ་དང་། དག་བའི་བྱ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ལ་སྟོར་ཡང་སྟོ་བས་ངེས་མི་སྟོ་བ་དང་། ཞི་གནས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་བསྒྲུམ་པ་དུག་གིས་ནི་འདིས་འགྲོ་བའི་ཐོག་ཆེན་

ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་

༡༡། །ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གིས་རིམ་པར་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་གྲུས་གཉིས་ལ་མི་སྤྱོད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་
མཐའ་དག་འདིར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། །ལམ་མཐ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཐོབ་ཐེན་པའི་
ཡུལ་གྱི་འོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་མཐ་ཐབས་ནི་སྤྱོན་པ་སྟེ། གཏོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རྩ་ལ་བའི་རྣམ་གཡེང་སྒྲུལ་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཏེ། དགོ་སྤོང་གི་
སྒྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་
བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ནི་ལར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གེས་རབ་ཀྱིས་གེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལམ། །དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེང་སྒྲུལ་པ་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་གཞན། །ཞེས་སོ། །འདོད་ཡོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་བྱུང་བའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་ལ་

ལམ་ལུ་ལུ་ལུ་

མ་ཆགས་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲུང་པ་ལྟོག་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པ་གྲངས་མང་ཞིང་འབྱུང་ཉི་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ལས་བྱིས་ལྟོག་པའི་གཉིན་པོར་ནི་
བཟོད་པ་ལ་གོམས་པ་སྟོབས་ཅན་དང་། དགོ་བ་གྲངས་མང་ཞིང་དུས་རིང་པོར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲིན་ནས་འཕེལ་བ་ལ་དེ་དག་གི་ཡན་ཡོན་སོགས་བསམས་པའི་སྒྲིན་ནས་སྟོབ་དུག་ལ་རིང་བའི་བརྟེན་པ་དང་། ཉན་མོངས་མགོ་གཞོན་པ་ལ་བསམ་
གཏན་དང་། དེའི་ས་པོན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འཛུམས་པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་འདི་ས་ནི་བྱིན་དུག་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
ཡོངས་སྟོད་ལ་མི་བཟུང་བའི་སྒྲིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པའང་གཤེ་བ་ལ་སྐྱར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་འབྱུང་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་ལ་གཏོགས་པས་བྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་བྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་
གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སྟོར་གས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་

༡༡། །གྱི་རྣམ་པ་རི་སྟེང་དང་ལྟན་པས། བསྐྱབ་པ་གང་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་དོན་དང་ཐེག་ཆེན་དང་ཐབས་དང་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་སྤྲད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དང་པོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའམ་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སྒྲིམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱིམ་ལ་ཆགས་པའོ། །
 དེའི་གཉེན་པོར་ནི་སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོ། །ལན་ཅིག་འཕགས་ཀྱང་མཐར་མི་ཕྱིན་པར་སྤར་ལྟོག་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་དགོ་བྱོགས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །དེའི་
 གཉེན་པོར་ནི་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་གཞོད་པ་ལ་རི་མི་སྒྲིམ་པ་དང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འདའ་ནི་མ་གཅིག་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་གཤམ་ནས་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱིས་
 པའི་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སྦྱོར་བས་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ཙམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བར་མ་བཟད་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་ལ་འདའ་དགའ་སྤྲད་ཐན་ཐུན་ལ་བཟོད་བསྐྱོན་ཆུང་བ་དང་། གང་བསྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་ཀྱིས་ཆུང་ས་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དང་པོར་ཞུགས་པ་མང་ཡང་བར་དུ་མ་ལོག་པ་ཆེན་པོ་མི་འདའ་བར་སྤང་སྟེ། བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་མ་སྤངས་པས་ལན་ནོ། །བར་དུ་མ་ལོག་ཀྱང་ཆུང་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་

གནས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་བརྒྱས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བད་རིག་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྒྱས་ན་འདྲུག་ལྷོག་གི་གནས་རགས་པ་ལའང་འབྲུལ་ནས་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་
 གཞིའི་གནས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། བར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞི་ཀས་མི་གཡེང་བའི་ཕར་ཕྱིན་བསམ་གཏན་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 སེམས་ཅན་སྤྱིན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ནི། སྤར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟོབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོས་བཀོད་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་ཕྱིན་དུག་ལ་ངེས་
 པ་སྟེ་བ་ལ་གནད་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྟེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལོངས་སྟོན་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་མ་ཆགས་པའི་སྟེན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྱིམས་ལོན་པར་བྱེད་ལ། ཉེས་སྟོན་ལེགས་པར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་
 ལྷན་ན་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀའ་སྟུང་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་ལྷོག་པའི་རྒྱུན་ཏུ་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩུམ་པར་བྱས་སོ། །ཉིན་མཆན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩུམས་ན་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་

༡༡། །བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ནི། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དམན་ལ་སྒྲི་མ་སྒྲི་མ་མཆོག་གོ། །རགས་སྒྲིའི་རིམ་པ་ནི། སྒྲ་མ་རྣམས་སྒྲི་མ་རྣམས་ལས་
 འཇུག་པ་དང་བྱ་སྒྲ་བས་རགས་ལ། སྒྲི་མ་རྣམས་སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བར་དགའ་བས་རང་རང་གི་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲ་བ་སྒྲེ། མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་སྒྲི་མ་སྒྲེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་སྒྲིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྒྲ་
 བའི་སྒྲིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོད་པ་སྒྲི་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཕར་སྒྲིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པ་ཕར་སྒྲིན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བཞི་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་བཞི། སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྒྲུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། སྒྲིན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་མི་བལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་སྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྒྲུངས་པ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དག་པ་དང་དེས་ཀྱན་

ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་གི་ལས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཇོགས་པ་ནི། སྦྱོན་བྱའི་རྩ་སྒྲིག་གཞན་ལ་བཏང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་མི་བཟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ད་དུང་འགྲོ་བ་བཀྱེན་པོ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྤར་བྱོན་པའི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་སྦྱོན་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་དག་མི་གཙོ་ཡི། སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ལ་བདོག་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དག་ཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྒྲུའི་འཛིན་པ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བསམ་པ་
ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཞིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བདར་བའི་སྒོ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ་ལས་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་
བ། །སྦྱོན་པའི་ཕར་ལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བ་ཀྱེན་ཡོད་ན་སྟོན། །སྦྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕར་ལ་ཕྱིན། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྦྱོབ་པ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྦྱོན་པའི་ཕར་ལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །
ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དངོས་སུ་རྩ་སྒྲིག་གཞན་ལ་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་རྩེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་ལ་སེར་སྒྲུ་མ་ལུས་པར་
བཅོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ན་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེར་སྒྲུ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བའི་གོགས་

༡༡། །སེར་སྒྲུའི་ཀུན་རྒྱུ་འཛིན་པ་བསལ་བ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྡིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྒྲིམ་དགོས་པས་དེ་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁློ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། རུལ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་དང་། སྒོག་ཀྱང་གཡོ་བ་དབང་མེད་ཅིང་། མི་ལམ་སྒྱུ་མ་འདྲ་བ་ལ། བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། ཤིན་རྒྱུ་མ་རུངས་ལས་བྱས་ཏེ། སྒྲིག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་
 མཁས་འཆི་བདག་བཞོན་པས་སོང་། །དེ་དག་མི་བཟད་སེམས་དཔྱལ་འགོ། །ཞེས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་སྒོག་རི་གཟར་གྱི་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་དང་ལུས་སྒོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་དང་། མི་ལམ་
 དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཡོག་ན་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཉེས་སྒྱུ་དེ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས་ངན་འགོར་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིམ་ཐའ་ཡས་པ་སྒྱུ་བ་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་ཅོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། །དེ་ལྟས་གང་ལ་སྟེད་པར་འགྱུར་བ་སྟོངས། །སྟེད་པ་སྟེད་པ་བྱས་ན་གཟུངས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་བཏུས་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་
 སེམས། །སྒྲིང་ཅིག་རེ་རེས་འགོ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་དྲི་འབབ་པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་དྲི་མེད་ཀྱི། །བྱང་ཚུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྟོད་མིན་ནམ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རབས་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་འཛིག་ལ་སྡིང་པོ་

མེད་པའི་ལུས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་ཏུ་མི་གཙང་བའི། །ལུས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་འགྱུར་བ་ལ། །དགའ་བར་མི་འགྱུར་དེ་ནི་མཁས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེས་པར་འདོར་དགོས་པའི་སྒྲིང་
 བོ་མེད་པའི་ལུས་གཞན་ལ་བསམ་པས་བཏང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མང་པོ་འགྱུར་བ་ལ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་མི་སྒྲིང་བ་ནི་བདག་སྤྱོད་པའི་སྒྲིང་དུ་བསམས་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྒྲོ་ཅི་སྒྲིང་བྱའོ། །སྒྲིང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་
 ཅད་བཏང་བས་སྤྱང་ན་འདའ། །བདག་སྒྲོ་སྤྱང་ན་འདས་པ་སྒྲུབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག་ །ཅེས་སོ། །ཡར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། །ཡོངས་སྒྲིང་རྣམ་པ་མི་ཏུ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་གྱུར་ན། །བྱིན་པ་བདག་གི་བྱིམ་བཞག་གཞན་གྱི་བར། །ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་བྱིན་དེ་ལས་འཇིགས་པ་སྒྲོ་མི་འགྱུར། །བྱིམ་ན་གང་བཞག་དེ་ལས་འཇིགས་པ་འབྱུང་། །མི་ཆོག་ཐུན་མོང་
 ཏུ་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། །བྱིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་གཞོད་མི་འགྱུར། །བྱིན་པས་འཇིག་རྟོན་ཕ་རོལ་བདེ་བ་འགྱུར། །མ་བྱིན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བསྒྲིང་། །མི་ཡི་ནོར་རྣམས་སྒྲར་མདའི་རང་བཞིན་ལྟར། །ཡོངས་སུ་མ་བཏང་དེ་དག་མེད་
 པར་འགྱུར། །མ་བྱིན་ནོར་རྣམས་མི་ཏུ་མེད་འགྱུར་ཏེ། །བྱིན་པས་དེ་དག་ཡོད་པའི་གཏོར་དུ་འགྲོ། །སེམས་ཅན་ཕན་ཕན་པར་གཞོལ་བས་གང་བྱིན་པའི། །ནོར་རྣམས་སྒྲིང་བོ་མེད་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མཁས་པས་

༣༡། །བསྐྱུགས། །སྒྲུབ་པའི་ཕྱིས་པ་དེ་དག་གསོག་ལ་དགའ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་མི་འབྲལ་གང་ཡང་མེད། །བྱིན་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་། །བཏང་བས་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འགྱུར། །འཇུངས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་
 མིན་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད། །གང་ཞིག་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་མཆོག་ །དེ་ལས་གཞན་གྱུར་འཕགས་པས་ལམ་ངན་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་འང་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡན་བདེ་རྒྱ་
 ཆེན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱིན་པར་བཏང་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་སྟེང་འཕྲོ་བ་པས་ཆོགས་བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྫོགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་སྐྱད་བརྫོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །
 གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། །གཞུང་གི་མ་སྟེང་གྱི་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤྱང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །ཡན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲ་ལོ། །
 ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གཏོང་བ་འཕེལ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། སེར་སྤྱ་འཕེལ་བ་དང་། གཏོང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤར་ཡོད་མི་གཟུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བྱིན་ནའང་སྤང་བར་
 མི་བྱ་སྟེ། བར་བྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས། སེར་སྤྱ་འཛིན་ནི་གང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་རམ། །ཡོངས་སུ་གཏོང་སེམས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ཡོངས་འཛིན་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བསྐྱུ་བ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་། །གང་

ཞིག་གཏོང་སེམས་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་དག །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ན། །དེ་འདྲའི་ནོར་རམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་སྤྲིད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་བར་འོས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆེ་སེར་སྒྲུབ་ཡོ་བྱེད་ལ་ཆགས་
པར་གྱུར་ན། ཐུབ་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབས་པ་དང་། བདག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་དམ་བཅས་པ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། བདག་གིས་སྤར་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ནས་ད་ཡང་
ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་ན། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ནི་གྲང་པོ་ཆེ་ཉི་མས་གདུངས་པ་ན་རྒྱུར་ཞུགས་ནས་བྱས་བྱེད་ཅིང་། གླམ་ལ་སྒྲེབས་པ་ན་ས་ལ་འགོ་ལྗོག་བྱས་པས་ལུས་ལ་སས་གོས་པ་མཐོང་ནས་སྤར་ཡང་རྒྱུར་འདུག །དེ་ནས་ཡང་སྤར་
བཞིན་བྱེད་པ་དང་འདྲའི་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ནས་མ་ཆགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོག་དྲན་བྱས་ཤིང་། །དེ་གཞིལ་རང་གི་དམ་བཅས་བསམ་བྱ་སྟེ། །ཡོངས་འཛིན་ཆགས་པ་རྣམ་པར་བསམ་པའི་བྱིར། །སེམས་ལ་རྟོག་
པའི་དམ་པ་འདི་དག་རྟོགས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདག་གིས་ལུས་བཏང་སྟེ། །དེ་བཏང་ཆོས་ཀྱང་བདག་གིས་སྤངས་བྱས་ན། །སྤྱི་རོལ་དངོས་ལ་བདག་གིས་ཆགས་བྱ་བ། །སྤང་པོའི་བྱས་བཞིན་བདག་ལ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཏང་
བའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་བསམས་ནས་བྱོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅུས་ན་གཏོང་བའི་སྒྲོ་ངང་གིས་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྲིང་རྗེ་སྤྱང་བ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་

༣༡། །བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པའི་མཐར་ཡང་གཏོང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྦྱོང་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 དོན་སྐྱབ་ཕྱིར། །ཡངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་རྩ་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པས་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ར་འཛིན་པའི་
 ཐེད་པ་བསྐྱོག་ནས། གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐེད་ཀྱི་དངོས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་བདག་གི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་མེད། །དེ་འདྲ་མད་
 བྱང་རྣམ་ཏོག་ཡང་དང་ཡང་། །ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྗེས་འབྲང་བ། །གང་ལ་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྐྱེས་མཆོག་གསུང་། །ཞེས་སོ། །ད་ལྟ་མོས་པ་མ་སྒྲིན་ཅིང་སྟོབས་རྒྱུང་བས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པས་ལུས་བྱིན་ཟེན་ཀྱང་ཤ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟོར་མོད། །འོན་ཀྱང་ལུས་སྟོག་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱུངས་ན། གོམས་པ་མེད་པས་ད་གདོད་ཀྱང་ལུས་སྟོག་གཏོང་མི་རུས་པར་བསྐྱབ་བདུས་ལས་གསུངས་པས་ད་ལྟ་
 རས་བསམ་པ་སྐྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱུང་བའི་བསམ་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ན། གཞན་དོན་དུ་འདི་དག་སྦྱང་བར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་ཐེད་པས་སྦྱོང་ན་ཉོན་

22
22
22
81
D

མོངས་ཅན་གྱི་ལྟངས་པ་དང་། སྤེངས་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་འདུགས་འཛོག་པ་བརྟེན་པའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཆགས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟངས་པ་འོ། །གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྣམས་ལ་འདུགས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རིན་ཐང་ཚང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཚང་བ་མི་སྤྲོད་པས་ཕམ་པ་མི་འོང་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག །སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་འང་ཡོ་བྱད་རིལ་པོ་བསྐྱོས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་སྒྲི་ཞིང་། ལ་ལ། གཞན་ལ་བསྐྱོས་ཀྱང་དེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པས་ཕམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིའོ། །དགོངས་པ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་གིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིག་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུགས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཚང་ན་ཕམ་པ་འོང་བས་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤེ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་སུ་སྒྲི་བའང་མི་འཐད་དོ། །སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཁོའི་དོན་བྱའོ་སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་བསྐྱང་དོ་སྒྲིམ་པས་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། བྱན་ཏྲག་ཏུ་རྗེ་བོའི་ལས་བྱེད་པ་གང་གིས་འཆོ་བ་བདག་གི་རྣམ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོས་ཟིན་པས་དེས་མ་གནང་བར་སྤྱོད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་

ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་བཞི།

༡༡། །ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་རྩ་རྩེ་བོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྲན་གྱིས་རྩེ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པས་རྩ་བའི་སྒོ་ཅན་གྱིས་གནང་བ་མེད་པར་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་མི་སྟེར་ན་
སྒོས་བཏང་བ་དེ་བརྩན་དུ་སྤྱང་བས། དེ་འདྲ་བ་ལ་སྟོང་བོ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་མ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་མ་རིག་པར་མ་དད་པར་བྱ་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཏོང་བའི་
སེམས་དོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲིན་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་
རབ་དབྱེ་དང་། སྒྲིན་པ་རང་གི་དོ་བོའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དམ་པ་དུག་ལྟར་དུ་བྱ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ནི། སྒྲིར་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་
པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་བྱང་པར་རྣམས་ལ་འདུག་པ་ན་འང་དེའི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་ཡོད་དོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་དུ་བདེ་བ་དང་ཐུགས་སུ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་དམ་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པས་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱའོ། །བསྟོན་པ་དམ་པ་ནི། བཏང་བའི་དགེ་བ་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི། རྟོན་མོངས་དང་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

ཤེས་སྒྲིབ་འགོག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དུ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་སྒྲིབ་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱེད་པ་ན་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་
བཟོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགོ་བ་དེ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་
ལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དུག་ཆང་བར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིབ་པ་བྱིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་གྱི་ལྷ་ལྷོ་གོ་བྱེད་ལྷ་སྟེད་དག་རེན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་རབ་དུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་སྐུལ་བ་ལས། ལྷ་རིའི་བྲ། རབ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་བསྟན་ན་འདྲི་ནི་དེ་བས་ཆོས་བསོད་ནམས་མང་དུ་
བསྐྱེད་དེ། ལྷ་རིའི་བྲ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིབ་པ་བྱ་བར་མ་གནང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་གཅིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསྐྱབ་བདུས་སུ་གསུངས་ཏེ་རབ་བྱུང་གིས་ཟང་

༣༡། །ཟེང་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྦྱོན་གཏོང་བྱེད་པ་བཀག་གི། རང་གི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གཞོན་པར་སྦྱོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མང་དུ་རྟེན་ན་ཟང་ཟེང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ནི་བྱེད་ལ་
 གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་མི་བརྗོད་གྱི་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རབ་བྱུང་གིས་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་ནོར་བཅའ་ཞིང་བསགས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལྷ་མང་དུ་ལྷུང་སྟེ་སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་ལ་མ་དགེས་པའི་གཏམ་མོ། །སྦྱོན་པའི་ངོ་བོའི་
 དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྦྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱོན་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྦྱོབ་པ་རྒྱལ་པར་སྦྱོན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་
 འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མིའི་འཛིགས་པ་དང་། སེང་གོ་དང་སྟག་དང་ཚུ་སྦྱོན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་འཛིགས་པ་དང་། ཚུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པའོ། །
 ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟེང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱོན་པ་དང་། བསམ་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟེང་གཏོང་བའི་ཚུལ། གཏོང་བར་མ་རུས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། སྦྱོན་པའི་གོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི་བཅུ་སྟེ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་དང་། གཞོན་པ་བྱེད་པའི་དབྱ་བོ་དང་། ཕན་གཞོན་གང་

ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཐ་མལ་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཚུལ་འཆལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་ཅན་དང་། རང་ལས་དམའ་བ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་དང་། རང་ལས་ལྷག་པ་དང་། འབྱོར་ཞིང་སྦྱིད་པ་དང་། སྤྱུག་ཅིང་ཕོངས་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་དགོས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚིགས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བེན་པས་བཅོལ་བ་ལེན་པ་ལྟར་གཏང་བར་བྱ་བའི་རང་གི་རྫས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་མི་སྦྱོང་བའི་ཞིང་རྒྱམས་ལ་འདི་དག་བདག་གི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་སོ་སྒྲུམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བསམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། སྦྱོང་བ་མངོན་དུ་འོངས་ན་རྒྱལ་སྤྱུང་དེས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚིགས་ནི་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །
 དེས་གཞན་འདུག་ཤེས་བདག་ལ་བཞག་བྱས་ཤིང་། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་འདུག་ཤེས་དེ་ལ་བསྦྱེད། །ཅེས་སོ། །དངོས་པོ་རེ་རེ་གཏོང་བ་ལ་དགོས་པ་འདི་དང་འདིའི་ཕྱིར་གཏང་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་རྒྱས་པར་ནི་
 ལག་བཟང་གིས་ཁུས་པ་དང་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་བཤད་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་པས་སྦྱིའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་བྱེད་པར་ཕྱག་པ་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་།

ཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་

༡༡། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བ་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་། ཡན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞག་ནས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའོ། །ཞིང་རྣམས་ལ་འང་སེམས་སྟོམས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་།
སྤྱིན་པ་བཏང་བའི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྤྱོད་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བའི་ཞིང་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་གྲགས་པས། སྤྱིན་གང་སེར་སྒྲ་དང་བྲལ་བ། །སྤྱོད་དམ་སྤྱོད་མིན་དེ་དག་ལ། །
མཉམ་པར་སེམས་སྟོམས་པས་གཏོང་བའི། །སྤྱིན་དེ་སྤྱིན་པ་པོ་ལས་དག །བརྩེ་བས་སྤྱིན་དང་སྤྱིན་པའི་འབྲས། །གཉིས་ཀའང་ཅིག་ཅར་དོན་གཉེར་ལ། །གཏོང་བའི་སྤྱིན་གང་སེར་སྒྲ་མེད། །དེ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། །ཞེས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞེག་སྤྱི་བ་དམན་དང་ཕོངས་པ་རེ་བའི་བསམ་ལྟན་མཐོང་ན་ཡང་། །བརྩེ་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྤྱོད་གཞན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྟན་འཛིན་ལ། །བསམ་བརྒྱུག་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱོད་
བ་དག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས། །དེ་སྤྱིང་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པར་བཞེད་ལ་ཞུགས། །ཞེས་སོ། །བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤྲངས་པ་དགོས་པ་ལ། །ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྟམ་
པ་དང་། །གཞོད་འཛིན་སྤྱིན་པས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། །དགོ་མཆོན་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་སྤྱིང་ཏེ་སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་པ་རྗེ་གས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་མི་སྤྱིན་པའོ། །ཁེངས་

པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྒྲོང་བ་པོ་ལ་བརྟམ་པ་དང་། གཞན་ལ་འགྲན་པ་དང་། བྱིན་ནས་ཀྱང་བདག་ནི་གཏོང་མོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་འོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་
སྒྲེ་བོ་རྣམས་སྒྱུན་པ་གཏོང་བའི་ཆེ་སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་ལ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ནས་དཔུལ་བར་འགྲོ་བས་སྒྱུན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལ་མི་སྒྲན་པ་སྒྲས་པས་སྒྲེ་བོ་
མང་བོ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང་མ་དད་པ་དེས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་གནས་པ་ལ་མི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་འོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་
མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱོད་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་དང་སྒྲོ་གྲོས་ཆེ་བའི་ཆེན་བདག་བསྐྱོད་མ་མཛད་ལ། །འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་ཆུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ནི་མཐོན་པོར་བཀྱར་བར་གྱུར། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ལ་གནས་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
ཉེས་པ་ཆུང་དུ་འང་བཟུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟོན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྒྲན་གྲགས་འོང་དུ་རེ་ནས་སྒྱུན་པ་མིན་པ་འོ། །ཁྱམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། སྟེར་བའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་ཡིད་དགའ་ཞིང་སྒྱུན་པའི་ཆེ་དང་བར་བྱེད་ལ་བྱིན་ནས་ཀྱང་
འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་ནའང་ཡིད་ཁྱམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་བདག་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་པར་སྒྲོ་བ་སྒྲེལ་བ་འོ། །རྒྱུ་ཀྱིས་སྒྲོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། དག་གཉེན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་

༡༡། །ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྒྲིམས་པའི་སྒྲིང་རྗེས་སྒྲིན་པའོ། །ལན་ལ་བཟུང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། བ་ལོ་ལ་པོས་ཕན་འདོགས་སུ་རེ་ནས་གཏོང་བ་མིན་པ་སྟེ། སྒྲིང་བོ་རྣམས་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་བྲེད་པའི་མེས་ཚིག་པ་དང་སྒྲིག་བསྒྲུལ་
 སེལ་བའི་མཐུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིག་བསྒྲུལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྒྲིན་ལ་བཟུང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་ལོངས་སྒྲིད་དང་ལུས་སུན་སུམ་ཚིགས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་དེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིང་བོ་མེད་པ་
 དང་སྒྲིན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་རེ་བ་འགོག་པ་མིན་གྱི། སྒྲིད་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲིད་ཅམ་ལ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིན་པ་བཏང་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་
 གྱིས་གཏོང་ཐོང་ཅན་དུ་གྱེས་ནས་བཀྱར་སྟེ་བྱང་ན་སྒྲིམ་དུ་ལོག་འཚོའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་མི་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིང་བ་པོ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་དང་ཡིད་མི་དགའ་བ་དང་བྲོས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
 པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིང་བ་པོའི་ལོག་སྒྲུབ་སྒྲིམ་ཚིགས་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་རང་བསྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་བ་པོའི་སྒྲིན་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་སྒྲོག་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁ་བྱང་དུ་མི་བྱུང་བར་སྒྲིན་པ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་
 འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྒྲིན་པའོ། །རི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲིབ་པ་རི་འདྲ་བས་མི་གཏོང་བ་ནི། ལྷུང་པོར་མི་སྟེར་བར་བསྒྱུངས་ཏེ་སྟེར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྟེར་བ་དང་། ཚོས་སམ་འཛིག་ཏེན་གྱི་རྩལ་

དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྟེར་བ་དང་། སྒར་འདི་ཙམ་སྟེར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་ཐིམ་ནས་ངན་པ་འམ་ཉུང་དུ་སྟེར་བ་དང་། དྲིན་བགྲང་གིན་སྟེར་བ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་པས་ཚོག་པ་ལ་བསྐྱིས་ཏེ་ཉུང་དུ་ནས་སྟེར་བ་དང་།
 རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་གཞན་གྱི་བྱ་དང་ཆུང་མ་སྟོགས་ཏེ་སྟེར་བ་དང་། བ་མ་དང་བྱན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནན་གྱིས་སྤངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། རང་ཉིད་སྟོམས་ལས་སུ་
 བསྐྱད་དེ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་བ་ལ་སྟོང་པས་འབྱ་བ་དང་བྱར་གྱིས་སྟོང་པའི་བསྟེན་བ་དང་ངག་རྒྱུ་བ་པོས་སྒྲ་བཞོང་བར་བྱས་ནས་སྟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་སྟེར་བ་དང་།
 ཡོངས་སྟོང་འབྲལ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་མི་གཏོང་བར་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་ནས་སྟེར་བ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཡོངས་སྟོང་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་བསགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། གསོག་པའི་རིང་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོང་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱིར་བསྐྱོག་སྟེ་ཀུན་ནས་
 མནར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ད་གཏོང་མ་སྤངས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟེར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སར་གསུངས་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དེའི་རིང་ལ་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་མོངས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགོ་བའི་བྱ་

༡༡། །བ་མང་པོའི་བར་གཙོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བལ་ཆེར་བར་སྐབས་སུ་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བས་མཐའི་སྒྱིན་པ་འང་མི་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཏང་བ་ནི། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་འཇུག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་
 གསོང་པོར་སྒྲིབ་བ་དང་ལྟན་པས་ཞིང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་འང་གྲས་བ་དང་རང་གི་ལག་གིས་དང་དུས་སུ་དང་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་དགའ་སྒྱུད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་བསྒྲན་ནས་སྒྱིན་པ་འོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རིམ་གྱོར་
 བཞིས་ཏེ་བསྐྱེད་པས་ནི་གཉེན་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱོ་བཞིན་པར་འགྱུར། ལག་བདར་ཏེ་བསྐྱེད་པས་ནི་རིམ་གྱོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དུས་སུ་བསྐྱེད་པས་ནི་དོན་རྒྱུ་དུས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་བསྐྱེད་པས་
 ནི་ལོངས་སྒྱུད་བརྟན་པ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། མི་བདེ་བ་བཟོད་པས་བསྐྱེད་པས་ནི་ལམོར་སྒྲིང་ཏེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཛོད་ལས་ལག་བདར་ཏེ་བྱིན་པས་ལོངས་སྒྱུད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་པར་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྒྱུད་བརྟན་
 པས་ནི་ལོངས་སྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མི་ཆོད་ཅིང་མི་ལ་སོགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་མཛོད་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྱིན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བ་ནི། རང་ལ་ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་སེར་སྒྱ་ཅན་ལན་འགའ་
 ཡང་སྒྱིན་པ་གཏོང་མ་མྱོང་བ་རྒྱུ་ཡི་བྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་སྒྱིན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིབ་བ་པོ་འདོད་པས། བྱེད་སྒྲིབ་བ་དང་ལྷན་ན་བསྒྲེག་སྟེ་མ་

གཏོང་བར་ཡང་ན་ངའི་ཚོར་ལས་ལོངས་ལ་དེ་དག་ལ་བྱིན་ཅིག། །ཡང་ན་དེ་ངའི་ཐད་དུ་བྱིན་དེ་ཤོག་ཅིག། །ངའི་སྦྱིན་པ་ལ་ཡི་རང་བའང་གྱིས་ཤིག་ཅིས་བསྒོའོ། །དེས་ཀྱང་ཚོར་གོད་པ་མེད་ཅིང་དགའ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་
 དག་ལ་སེར་སྒྲུའི་དྲི་མ་བསལ་བའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོར་ཉུང་དུ་སྒྲེར་ཞིང་མ་ཆགས་པ་རྒྱུ་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲིང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེན་པོ་འཕྲོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སྦྱོབ་
 དང་སྦྱོབ་མ་དང་གྲོགས་བརྒྱམ་ཆགས་ཅན་གཏོང་མི་རྣམས་པའམ་དེ་མིན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་རང་ཉིད་མི་བྱེད་དོ། །འདིས་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱེད་
 ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་གི་ཉན་མོངས་བཏུལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པ་དང་སྦྱིན་པར་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཡོ་བྱད་མེད་ན་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་ཚོར་བསྐྱེད་བས་
 ཏེ་སྒྲེར་བ་དང་། ཡང་ན་དབུལ་པོ་དང་སེར་སྒྲུ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱིན་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གཞན་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སྦྱོང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་དད་པ་ཅན་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིས་དུ་གཏོང་བ་དང་རང་ཡང་དེར་སོང་ནས་ཅི་རུས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་
 གཏོང་བའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་བྱའི་རྩ་ས་རྣམས་ལ་འདམས་ཏེ་བཟང་རིམ་ནས་སྒྲེར་བ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་རྩ་ས་བཤམས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་གཉིས། གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་

༡༡། །དངོས་པོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་བཏང་བ་དེས་འབྲལ་དུ་ངན་འགོའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ། སྤྲུགས་སུ་ཕན་པ་སྤྲིག་སྤྲོད་བའམ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་འབྲལ་དུ་
བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་སྤྲུགས་སུ་ཕན་ན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱ་ལ། གང་བཏང་བ་དེས་འབྲལ་དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུགས་སུ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲལ་བ་དེ་ཡང་སྤྲུགས་སུ་གཞོད་ན་གཞན་ལ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། རང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང་། བྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་སྤྲིག་པ་རྣམས་གཏང་བྱར་ཤེས་པས་ཐོག་མར་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་
བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཏང་མོད་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་བའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡིད་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མ་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་སྤྲོད་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། གང་གིས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདི་སྤྲོད་པས་རྒྱུང་བ་ལས་སྤྲོད་བའམ་དུས་ཡུན་
རིང་པོར་རྩོམ་པའམ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲིན་པ་རྣམས་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་རྣམས་རྩོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཤ་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་བྱིན་ཟིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་

ལས་སྒྲིག་པར་བྱ་དེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་བར་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུད་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཆུད་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་
 མདོ་ལས། དུས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས་གྱུར་། སྒྲོད་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་ནི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱར་
 བཏང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དགོས་པ་ཕྱན་ཆེགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལུས་མི་གཏང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྒྲོད་པའི་ལུས། །ཕྱན་ཆེགས་ཆེད་དུ་གཞོད་མི་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་པ་
 ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རང་ངོས་ནས་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིན་པའི་གོགས་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་ངོས་ནས་ལུས་མ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཆེ། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོད་ཡང་མི་སྒྲིན་ལ།
 སྒྲིག་གཅོད་སོགས་གཞན་དང་རང་ལ་གཞོད་པའི་ཉེས་སྒྲོད་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོད་ན་ནི་རེ་ཞིག་ཙམ་ཡང་རང་ཉིད་གཞན་ལ་སྒྲིན་པར་མི་བྱའོ། །སྒྲོད་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བདུད་རིས་ཀྱི་ལྟ་དང་དེས་བརྒྱམས་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱིས་མཐོ་བཙམས་པའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོད་ན་མི་སྒྲིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོད་ན་འང་མི་སྟེར་ཏེ། འདི་དག་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲོད་བཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་

ཉམ་བུ་སྐྱུ་བུ།

༡༡། །བརྗོལ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་མ་ཕྱིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཕྱིན་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་སྒྲོང་བ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསེས་ནས་གཏུན་
དུ་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྲན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་སྦྱིན་པ་གཉིས་སོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཕྱིའི་
དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། དུས་ཀྱི་སྒྲོན་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དཔེར་ན་རབ་བྱུང་དང་བསྟན་གནས་ཅན་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིན་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྟོམ་བཙུན་ཅན་ལ་བཟས་སྟོམ་
ལྷག་མར་གྱུར་བ་སྟེར་བ་དང་། བཤད་གཅི་དང་མཆིལ་སྐབས་དང་སྐྱུག་པ་དང་རྒྱག་ཁྲག་གིས་འབགས་ཤོང་གོས་པའི་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་དང་། སྒྲོག་བཙོང་དང་ཤ་མི་བཟའ་ཆང་མི་འཁྱུང་བ་དང་དེ་དག་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་
དག་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གིས་འབགས་པ་སྟེར་བ་དང་། གཏོང་བ་ལ་ལེགས་པར་བརྟམ་སྟེ་ཅིང་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་མཛའ་བ་དང་གཞོད་སྦྱིན་དང་སྦྱིན་པོ་རྣམས་དང་དྲག་
ཤུལ་གྱིས་གཞོན་པའམ་བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་བརྟེན་ངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་བྱ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་མི་འཕྲོད་པ་དང་འཕྲོད་ཀྱང་ཆོད་མི་བེན་པར་སྒྲོང་བའི་ནད་པ་ལ་དེ་དག་སྟེར་བ་དང་། ཏ་ཅང་སྟེད་པ་ཆེ་ཞིང་

འགྲངས་པས་ཁ་ཟས་བསོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟེར་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྲུན་གཞི་ལ་བ་དང་སྟེགས་བམ་གྱི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་སྟེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
འདི་རྒྱས་པར་བྱང་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་གྱིས་ཟིན་པ་སྒྲོང་མོ་བ་གྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་སྟེན་པའི་སྟེར་གཞན་དག་ལ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་མོས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྟེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱིས་
སྟེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་སྟེགས་བམ་མམ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ལ་དང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ཡི་གེར་འབྲིར་བཅུག་ནས་སམ། གྱིས་ཟིན་པ་ལག་ན་བདོག་
པ་སྟེན་པར་བྱེད་དམ་གཞན་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་སྟེན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟེགས་བམ་གྱིས་ཟིན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་དེ་ཡང་སྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡི་གེར་འབྲིར་གཞུག་པའམ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེར་བོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བེད་གཞན་དག་ལ་འང་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་བསྒྲག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྟེགས་བམ་མ་གྱིས་པ་སྒྲོང་བ་ཞིག་འོངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་འདིས་བྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་བེས་

༡༡། །ཡོངས་སྤྱི་བར་བྱ་སྤྱོད་གཞི་ལྟེ་བཅོངས་ལ་ཡོངས་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱི་བར་བྱ་འོ་ཞེས་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞི་སྤྱོད་གས་བམ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བར་རིན་བདེ་ག་ན་རིན་སྤྱོད་པར་བྱ་འོ། །
 གཞི་ལྟེ་རིན་མི་བདེ་ག་ན་གཉིས་ཀ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གཞི་ལྟེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་གས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་བདེ་བར་ཡོངས་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་གས་བམ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ལྟེ་
 གཞི་ལྟེ་ཉིན་དུ་ངན་པ་འབྱི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གཞི་ལྟེ་ཉིན་དུ་ངན་པ་འབྱི་བར་འདོད་པ་ལ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་ལྟེ་ཉིན་དུ་ངན་པ་འབྱི་བར་འདོད་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་གས་བམ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱ་འོ། །
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་ལ་མ་བྱིན་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །ཉིན་ཀྱི་སྤྱོད་གས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱོད་གས་བམ་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱབས་ཟེན་པ་འདྲ་མིན་ལ་དེ་ལ་སེར་སྤྱོད་དེ་མ་ཡང་མེད་པའི་ཆེ་ཤེས་
 པར་འདོད་ནས་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱོད་གས་བམ་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་བྱ་འོ། །འདི་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་དགོས་པ་གསུམ་གང་རུང་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་མ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྱོད་གས་པོ་ཡོད་ཀྱི། ཕྱིན་པ་
 ལ་སྤྱོད་གས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་དང་པོ་བསྐྱབས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། འདི་སྤྱོད་རང་ལ་སེར་སྤྱོད་དེ་མ་ཡང་མེད་པས་སེར་སྤྱོད་ཉིན་མོངས་བསལ་མི་དགོས་པ་དང་། མ་བྱིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་མཐོང་ལ་བྱིན་ན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་

དང་། མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེགས་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཅན་འདི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་བྱིན་ན་འདི་གཅིག་ལུ་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་སར་
 དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཆུང་དུའི་བྱིར་དུ་ཆེ་མི་བཏང་། །ཞེས་གསུངས་པས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་བྱོད་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་བརྒྱུད་པོས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 ཐབས་མཁས་པས་བརྟམ་སྤྱད་ནས་གཏོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་པས་བསྐྱེས་ཏེ། དཔེར་ན་དགོ་སྤྱོད་གིས་མཁན་སྤྱོད་ལ་
 ཚེས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཏགས་བྱས་ནས་བསྐྱེས་ཏེ་འཆང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེས་པས་ཡོ་བྱད་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསྐྱེད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་ལོ། །དེས་ཡོ་བྱད་
 དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བཅོལ་བ་དང་འདྲ་བར་འཆང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་པོ་འོངས་ཤིང་ཡོ་བྱད་དེ་ཡང་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བཏང་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་
 མེད་དོ་སྟམ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱར་ལ། འོས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱིས་ཚེགས་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བསྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཞིན་བཟང་། འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལ་ངས་སྦྱིན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཚིག་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་

༤༧། །ན་གྲོགས་བཅ་དེའི་རིན་ཉིས་འགྱུར་རམ་སྒྲིལ་འགྱུར་དུ་སྒྲིལ་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེས་བྱང་སེམས་ལ་འདི་སྒྲིལ་པ་ཆེ་ནས་མི་སྒྲིལ་པ་མ་ཡིན་གྱི། གྲོགས་བཅ་འདི་སྒྲིལ་པའི་དབང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པེས་སྒྲིལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་པའོ། །དངོས་པོའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་གི་ལ་མ་དང་སྒྲིལ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བཟའ་བུ་དང་། བཅའ་མ་སྒྲིལ་པ་དང་སྒྲིལ་ཀྱང་སྟེར་བ་ལ་མི་མོས་པའི་བྱ་དང་རྒྱུ་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་དང་བྱ་དང་རྒྱུ་
 མ་སྒྲིལ་ལོབས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུའོ། །འདི་བྲན་གྱི་དོན་དུ་མི་སྟེར་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བར་སྒྲིལ་བས་དངོས་པོའི་ནང་དུ་བགྱངས་སོ། །བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒྲིལ་བར་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཡོ་བྱད་ལྟག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྣམས་ལ་སེར་སྒྲིལ་བས་མ་མེད་ཅིང་དགེ་བའི་སྒྲིལ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ན་སྒྲིལ་བ་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རབ་དུ་བྱང་བས་ཆོས་
 གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཡོ་བྱད་ལྟག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལུས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིལ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དག་གལ་ཏེ་སྒྲིལ་སོ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྒྲིལ་བར་བྱེད་ན་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་སྒྲིལ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིལ་བར་མི་བྱེད་ནའང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་བར་པ་ལས་ནི། ལྷ་

རིའི་བྱ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེས་གོས་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སྟོང་བ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་གྱུར་ན། དེས་འདོད་པ་ཆུང་བ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཚེས་གོས་གསུམ་གྱིན་ན་ནི་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་སྟོན་སྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་ངམ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་བ་ལ་དུག་དང་མཚོན་དང་མེ་དང་ཆང་སྟེར་བ་དང་། ངན་འགོར་འགོ་བའི་རྒྱ་གསོག་པའི་དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་དགའ་ཞིང་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་དངོས་
 པོ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟེན་པ་དང་། རྒྱ་དང་ས་མདའ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟོང་བ་དང་སྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་ནི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སྟོག་དང་ཡོངས་སྟོང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 དེ་དག་གི་མན་ངག་སྟོང་བའང་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱམ་མམ་གཤེར་ལ་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་སྟོགས་དང་ཆུ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟེན་པ་དང་ཡུལ་མོ་དེ་ལམ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་སྟོང་བ་ལ་དེ་དག་སྟེན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དེའི་དགྲ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་འོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་སྟོན་པས་མ་བཀག་པའི་དུས་དང་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟེན་པར་བྱ་བ་གཏོང་བ་དེ་མི་འོས་
 པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་འཆམ་པ་ཡིན་ན་སྟེར་དགོས་པ་དང་། རྟེན་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལས་སྟོག་པ་སྟོགས་བམ་ལ་སེར་སྤྲ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་སྟོགས་བམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་མ་བཟོན་གྱང་སྟོང་བ་པོ་གེས་འདོད་ཅན་ལ་སྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་གཉིས་

སྒོམ་པ་བཟུང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་བྲིས་པ་སྟེ། དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་གཏོང་བར་མ་རྒྱས་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྒྲོང་བ་པོས་བསྒྲུངས་པའི་ཆེ་སེར་
 སྒྲུས་ནོན་ན་འདི་སྒྲུམ་དུ། དངོས་པོ་འདི་དང་བདག་གཏོན་མི་བླ་བར་འབྲལ་ཏེ་འདིས་ཀྱང་བདག་འདོར་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་འདོར་རོ། །དེས་ན་འདི་བཏང་ལ་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྒྲིང་པོ་སྒྲུངས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱུང་། །འདི་བཏང་ན་འཆི་བའི་
 དུས་ཀྱི་ཆེ་ནོར་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་ལ་དགའ་ཞིང་རངས་པ་སྒྲུའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གཏོང་མ་རྒྱས་ན། བདག་ནི་ད་དུང་མཐུ་ཆུང་ཞིང་དགེ་རྩ་མ་སྒྲིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལས་དང་པོ་པ་དང་མི་གཏོང་བའི་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་ཀྱིས། སྒྲིས་བུ་དམ་པ་བཟོད་པར་མཛད་ཅིང་གཏུང་བར་མི་མཛད་དུ་གསོལ། རི་ལྟར་བྱོད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བགྱིའོ། །ཞེས་སྒྲོང་བ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བར་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཡན་ཚུན་དུ་མ་དད་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། སེར་སྒྲུའི་ཉེས་
 པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་སེར་སྒྲུ་སྒྲད་པར་བསྒྲུབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱས་ན་སེར་སྒྲུས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་བའི་ཡམ་པ་ཁེགས་པ་འདྲའོ། །ཡར་བྱིན་བསྒྲུས་པ་ལས་ཀྱང་། རི་སྟེ་སྒྲོང་བ་མདོན་དུ་འོངས་གྱུར་

ཉམས་པ་ལྟར་པོ།

༡༡། །ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་སྒྱིན་པར་མ་རྒྱས་ན། །ཅི་ནས་སྒྲོང་བ་དམའ་བབ་མ་གྱུར་བར། །འཇམ་པའི་ཆེག་གིས་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་བཞོ། །ཕྱིན་ཆད་སྒྲོང་བ་དུང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །ཅི་ནས་ཡི་ཆད་དམའ་བར་མི་འགྱུར་བར། །འཇུངས་པའི་
སྒྱིན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་བསལ་བར་བྱ། །སྒྲོང་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བྱིས་ན་ཏན་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྒྱིན་པའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ། །གོགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་སྟེ། །མ་གོ་མས་པ་དང་། །རྒྱུད་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་། །འབྲས་བུ་མ་
མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །སྒྱིན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་པོ་ལ་སྒྱིན་མི་འདོད་པ་སྟེ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི། །ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་སྒྲོན་སྒྱིན་པ་ལ་གོ་མས་པར་མ་བྱས་པས་ལན་པར་ངེས་སོ་སྟེ། །སྒྱུ་ལྟར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས། །ད་
ཡང་སྒྱིན་པ་མ་བཏང་ན་སྒྱེ་བ་སྒྱི་མ་ལའང་སྒྱིན་པ་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ། །སྒྱུ་ལྟར་སོ་སོར་བཏགས་ཏེ་སྒྱིན་པར་བྱེད་ཀྱི། །མ་གོ་མས་པའི་ཉེས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཡོངས་སྒྲོང་ཏེ་ཅང་ཆུངས་པ་ལ་བཏེན་ནས་གཏོང་བའི་
སེམས་མི་སྒྱེ་བ་སྟེ། །དེའི་གཉེན་པོར་ནི། །འདྲ་སྟེ་སྒྱུ་ལྟར་ལའོར་བ་ན་ལའོར་བའི་ཆེ་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་མ་བཏགས་པར་སྒྲོན་ཀྱི་ལས་སམ་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་བཀྱེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་དགའ་བ་མང་པོ་མྱོང་ན། །གལ་
ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆེ་འདིའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་དེས་བདག་འཆི་ཡང་བདག་ལ་ནི་སྒྱིན་པ་ཁོ་ན་ལེགས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་པོ་སྒྱིར་བསྐྱོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡོངས་སྒྲོང་དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཙམ་གྱིས་འཆོའོ།

སྐྱུ་མ་དུ་བསམས་ནས། མོངས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་དེ་དང་དུ་བྱངས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་བྱའི་རྩ་ས་གིན་དུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཆགས་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི། ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྐྱུར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་བདག་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་བ་ལ་བདེའོ་སྐྱུ་མ་དུ་འདུགས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་འདི་ནི་སྦྱི་མ་ལ་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་དུ་གཉེས་ནས་དེ་སྦྱངས་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བཏེན་ནས་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་མ་མཐོང་བར་ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བལྟས་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་སྦྱེ་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི། ཉེས་པ་དེ་སྐྱུར་བར་རིག་པར་བྱས་ནས་སྦྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཛིག་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ལོངས་སྦྱོང་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བར་བལྟས་ནས་སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ལོངས་སྦྱུ་བསྦྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །ལོངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་སྦྱིན་ཙམ་ལ་བལྟ་བ་ནི། རིན་གྱི་སྦྱིར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཆོང་པ་ལ་ཁེ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱི་ཐར་པ་ནི་མི་འཐོབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞེས། །ལེན་དང་ལོངས་སྦྱུ་གཏོང་བ་ནི། །ཆོང་སྦྱོགས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་པར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པ་ནི། དཔེན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསམ་པ་དག་ཅིང་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་དང་བས་སྦྱིན་

ལ་འབད་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲུམ་པ་དང་། སྒོ་དེ་ལྟར་མ་སྒྱུངས་པ་ལ་ཡིད་གདུང་བ་བསྒྲུཅད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལག་བཟང་གིས་ལྷས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཆེགས་ཆུང་དུས་སྒྲིན་
 པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་བཞག་ན་ནི་ཆེ་འདིར་ཡང་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ལ། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་འཇུག་སྒྲིང་མི་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་
 འཇུག་པ་གིན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། སྒྲིན་པ་དེ་འདྲའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་འདྲའི་སྒྲིན་པ་གཏོང་འདོད་དེ་མི་བཏང་། །འཇུག་རྟེན་ནང་ན་གཏོང་འདོད་སེམས་ལྡན་པ། །གཏོང་བའི་ནང་ན་
 མཆོག་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོན་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སྲུང་ན་ཅིང་བསྒྲུམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲིན་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལག་བཟང་གིས་ལྷས་པའི་དོན་བསྐྱས་པའི་གནད་དམ་པའོ། །གཉིས་པ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྟ། རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒྲུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་དག་
 བསྐྱབ་པའི་ཆེ་མི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྒྲོང་སེམས་ནི་རྩལ་བྲིམས་ཡིན་པས། སེམས་དེའི་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པས་རྩལ་བྲིམས་

ལྟར་ལྟར་བྱ་བ།

༢༡། །ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞོན་འཆེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོག་ས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ད་དུང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞོན་འཆེ་དང་མ་བྲལ་བས་སྒར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མ་ཆོག་ས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲང་གཞོན་འཆེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྱི་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཞོན་འཆེ་དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་ཡང་སྒྲ་ཡི། རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་དེ་དག་ལ་གཞོན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོང་སེམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། །སྟོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་བྱིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་བྱིམས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་གཙོ་བོ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཀྱན་སྟོང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་དག་བརྟུ་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་བརྟུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་དག་བ་བརྟུན་སྟོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་བ་བརྟུན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་སྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་བྱིམས་ཏེ། དེ་ཡང་

སྒྲོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་གསུམ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྒྲོང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་དེ་དག་གུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ལས་གྱི་ལམ་བཅུ་རྒྱུ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་གྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་དུ་རང་གི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རང་གི་ཚུལ་བྱིས་པ་མ་དག་པ་དང་ཉམས་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བས། གཞན་གྱི་དོན་ལྷ་ཞོག་རང་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ནི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་གཅེས་སྒྲུས་བྱ་བ་ལ་སྒྲོད་པར་མི་བྱ་བར་བསྐྱེད་སྒྲུམ་ལ་གཉིན་ཏུ་གྱིས་པ་དགོས་ཏེ། ལམ་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བྱིས་པ་རྒྱན་ལྷན་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་དོན་གང་བརྩོན་པས། །རང་གི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་། །ཚུལ་བྱིས་པ་དག་པའི་མཐུ་ཡི་སྒྲོབས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་རུས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མཐུ་ཡོད་ག་ལས་འོང་། །དེ་
 ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་ཡིས། །འདི་ལ་རིམ་གྱོ་གྲོད་པར་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷར་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཇུག་ལྷོག་གི་གནས་རྣམས་ཇི་ལྷར་བཅས་པ་ལྷར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་བར་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༡༡། །འདོད་པའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས། མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་རིང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་འདོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་མི་བཟད་
 འཇིགས་པ་མཐོང་བྱ་ཞིང་། །སྤང་འོས་ཆུང་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་དམིགས་གྱིས་འཇིགས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་དུའང་འབད་པས་སྤོང་བ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་རགས་ཤོས་མི་དག་བཅུའི་ཉེས་
 དམིགས་རྣམས་སྤང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །ཕན་ཡོན་ནི། སྤང་ཡང་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་དཔའ་བོས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་རྩལ་དགའ་རྒྱ་མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །བདེ་མཆོག་རོ་མཆོག་ལྷ་ཡི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །ཚུལ་
 བྲིམས་རྒྱས་བྱུང་ཅི་ཞིག་རོ་མཆོར་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་པར་དུ་འགོ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་ངང་ཅན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་པ་
 མཆུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་འཐོབ་པ་དང་། རྒྱན་གཞན་ནི་རྟ་ཅང་གཞན་པ་དང་རྟ་ཅང་རྒྱན་པ་ལ་བཏགས་ན་འབྲས་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་མི་མཇོས་ཀྱང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་རྒྱན་ནི་
 རྒྱན་གཞན་བར་མ་སུ་ལ་ལྷན་ཡང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་རྒྱན་གྱི་མཆོག་དང་། དྲི་བཟང་པོ་གཞན་ནི་རྩི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ཡང་རྩི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་མི་འགོ་བས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་གྲགས་པའི་དྲི་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་

དུ་འགོ་བ་དང་། ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་གུའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་འགལ་ཡང་། ཉན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་སྟོབ་པའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཅམ་ལྟན་པར་འདྲ་ཡང་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྟན་པ་ནི་གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་བྱིས་ས་དེ་ནི་བྱུང་བར་ཐོབ་པའི་ལམ། །སྟོང་རྗེའི་ངང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་བསྐྱབ། །ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་སྤུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྟོན་བྲལ་གྱུན་དུ་
 འགྱུར་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་དུ་ཡིད་འོང་དྲི་བསྐྱུང་སྟེ། །རབ་བྱུང་དང་མི་འགལ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་ཚུལ་བྱིས་ས་ལྟན་གྱུར་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གཙམ་
 གསག་གི་ཆོག་མ་བརྗོད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་གྱིས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལོངས་སྟོང་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་། དྲག་པོའི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྟེ་བོ་ཀུན་འདུད་པ་དང་། རང་གི་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྟོས་
 སུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ར་ཕན་མ་བཏགས་པ་དང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་བྱམས་པ་དང་། ཀླང་པའི་རྗེས་གྱི་ས་རུལ་ཡང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བོས་གཏུག་ཅིང་ཐོབ་པ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་འབྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་
 ཀྱང་ཚུལ་བྱིས་ས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོག་དུ་མ་བརྗོད་ཆོགས་སུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྟོང་རིམ་གྱོ་འདུ། །བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཆོགས་མེད་མ་བསྐྱབས་དབང་སྤུག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །

༡༡། །བརྗོད་དུ་མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །ཕན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྒོན་ཆད་མི་བཤེས་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་པའི་སྒྲེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྐང་པས་བཀྲ་ཤིས་གྱུར་པའི་རྩལ་དག་ཀྱང་། །སྒྲི་གཙུག་
 དམ་པས་བྲངས་ཤིང་ལྷ་དང་མི། །བྱུག་འཆལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་རིགས་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་མཁས་པས། །དེ་ཉིད་ལས། བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔས་བསྐྱུང་འོས་ཚུལ་བྲིམས་དག །རང་གི་བདེ་ལ་བརྐྱང་པས་བྱལ་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། རང་དབང་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་དང་། །མཁས་པས་བསྐྱུགས་པའི་རྒྱན་ལྷན་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུངས། །བསྐྱུབ་པའི་གནས་རྣམས་ཆང་
 བར་ཡོངས་རྫོགས་པས། །ཀུན་རྫོགས་བསྐྱེམས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱུང་དགོས་ལ། །དེ་ཡང་རང་ངན་སོང་གིས་འཛིགས་པ་ཅམ་དང་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱོན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅམ་ལ་སྒྲོན་པ་བསལ་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྲིམས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་དཔག་ཡས་སེམས་ཅན་དག །མཐའ་དག་ཚུལ་བྲིམས་དག་ལ་དགོད་མོས་ཤིང་། །འཛིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་སྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་གསུངས། །དེ་བས་ངན་སོང་འཛིགས་དང་རྒྱལ་སྤིང་དང་། །མཐོ་རིས་སྐྱོན་སུམ་ཆོགས་ལ་སྒྲོན་བསལ་ཏེ། །ཚུལ་བྲིམས་དྲི་མེད་ཡང་དག་བསྐྱུང་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ཚུལ་བྲིམས་བསྟེན། །ཞེས་

22. 2. 2. 2. 2. 2.

སོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྣོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དག་བའི་ཚོས་སྟེང་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་སར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པས་
སོ་ཐར་གྱི་རྣོམ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི། བྲིམ་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་རྣོམ་པ་དངོས་དང་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་རྣོམ་ནི་རྣོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་རྣོམ་པའི་དེན་དུ་མི་རུང་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོམ་ལྟན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྟོང་བའི་སྟོང་རྣོམ་ནི་རྣོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །དག་བ་ཚོས་སྟེང་ནི། ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་
དག་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་འདྲི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་
རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྩིས་རིགས་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་པ་ཤད་དུ་བདག་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་པས་དེ་དེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་པ་རྣམས་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོམ་ལྟན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱེད་ལས་ཟུར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་

༡༡། །སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་འདི་ནི་སྟུང་པར་བྱེད་པ་དང་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱམས་གིང་བསྐྱུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་བསྐྱམ་ཞིང་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྐྱམས་གིང་མ་བསྐྱུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མི་བསྐྱམ་
 ཞིང་མི་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
 ཏུ་བཟུང་ནས་དེའི་འཇུག་ལྟོག་གི་བཅས་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སྟོབ་རྒྱ་ཡིན་པ་སྐྱད་ཟེར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནད་མ་བཟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི།
 ཚུལ་བྱིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་བསྐྱས་
 པ་ནི། ཐེག་པ་ལོང་ལོག་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་པའི་མི་དག་བཅུ་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཀྱན་སྟོང་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱ་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་དགོས་ཏེ། བར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདེ་ལམ་གྱུར་པ་སྟེ། །ལས་

ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ། །འདི་ལ་གནས་པས་འགོ་ལ་ཕན་བསམས་པའི། །བསམ་པའི་བྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །དག་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་བསྐྱམ་བྱ་བ། །མདོར་བསྡུས་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ཞེས་སྐུལ་བས་གསུངས། །
 ཚུལ་བྲིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། །དེ་བྱིར་འདི་དག་རྣམ་པར་སྦྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་གྱང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་ལ་བཤད་ལ། ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མདོ་སྟེ་དུ་མར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས། ཐོག་མར་འདི་ལ་སྐར་ལྟར་སྟོམ་སེམས་སྦྱངས་ན་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་མ་རྣམས་གྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ནི། དམ་པ་དུག་ལྟར་དང་ཕར་བྱིན་དུག་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
 ཕར་བྱིན་དུག་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཚུལ་བྲིམས་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྐར་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ནོ། སྦྱོང་བའི་དེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་
 ཤིང་རྗེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་ལས་སྟོག་པའི་ཡང་མཆོག་ཡིན་ལ། ས་མཐོན་པོའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 སྦྱོང་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་འཇུག་སྟོག་གི་གནས་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ད་ལྟ་ནས་སློབ་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཤེས་པ་ལ་ཉི་མ་རེ་

༡༡། །རེ་བཞིན་སྒྲོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་གང་ཁས་སྤངས་པའི་ཕ་ལྗོངས་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་སྐྱེ་བ་
 གཞན་དུ་འང་ཆོག་ས་རྒྱུ་དུ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྒྱུ་དུས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ན་ནི་གིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་ཉེས་ལྗོངས་གིས་རྒྱུ་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས་ད་ལྟ་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྷ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཟོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་
 བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲོམ་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱང་བ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པ་གིན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཞེས་དང་ཞུམ་ནས་སྒྲོ་གི་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མ་མོས་གིང་མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནི། རང་གི་བྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲོམ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སེམས་བརྟུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་

དག་གཞིམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང་། །ཁྱོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །ས་སྟེང་འདི་དག་གོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྟེང་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷམ་མཐིལ་ཅམ་གྱི་གོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་
 འདྲ། །དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་བོ་ཡང་། །བདག་གིས་ཕྱིར་བསྐྱོག་མི་ལང་གིས། །བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་བསྐྱོག་བྱའི། །གཞན་རྣམས་བསྐྱོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི། །སྒྲིམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 རེ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་
 དག་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འབྱེ་བ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྱོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ལ། བཟོད་པའི་བསྐྱུགས་པའང་བརྗོད་ཅིང་གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་མཐོང་ན་ཡིད་
 དག་འཛིང་ཀུན་ཏུ་དག་འབར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དོན་འདོར་བའི་ཡིད་དང་ལྷན་པ་ལ། །ཚུལ་གྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཛིག་རྟེན་ལེགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དག་ །ཁྱོ་བའི་

ཉམ་བུ་ཞེས་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་

༡༡། །སྒྲིན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ། །མཐུ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ། །གཞོད་སེམས་འབྲོག་གི་མེ་ལ་ཚུ་ཡི་རྒྱན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གཞོད་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྒྲེ་བོ་
མཆོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། །མི་བསྐྱུན་སྒྲེ་བོའི་ཆོག་གི་མདའ་རྒྱགས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏྲོག་བཟང་གུར་ཅིང་། །གྲགས་པའི་ཐེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཡོན་ཏན་མཛེས་ལྷན་མཆོན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །གཟུགས་
སྒྲུབ་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལས་མི་སྟོག་པ་དང་། །དགོ་ཅུ་དུ་མ་འཛེམས་པའི་ཁྲོ་བའི་དགུ་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། །གཞོད་བྱེད་མཐུ་ཆུང་དུ་ལའང་བཟོད་པས་ཡིད་འབྲོག་པའི་རྒྱན་དང་།
ཉོན་མོངས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་དམ་པ་དང་། །གཞོད་སེམས་ཀྱི་མེ་ཆེན་པོ་འཛེམས་པའི་ཚུའི་རྒྱན་དང་། །མི་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མདས་མི་ཕྱིགས་པའི་གོ་ཆ་དང་། །གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འགྲོ་བའི་མིག་
དང་ཡིད་འབྲོག་པའི་གཟུགས་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་མའི་སྒྲིན་ས་བསྐྱུགས་པའོ། །སྒྲིད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཛེམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བཟོད་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྟེན་ན་ནི་ཡིད་གྱི་དཀའ་བ་མི་ཉམས་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ལ། །ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོ་འགོག་ཅིང་བདེ་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། །མཐར་ཇས་ལེགས་སྟེར་བས་འདི་ཕྱི་ཀུན་དུ་བདེ་བའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་

བའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་དུ་
 བསགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་དང་བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཇུགས་པ་དཔལ་བོས་མཛོད་པ་རྩིས་པ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་
 པར་སྤྱད་ངོ་། །འཇུག་དཔལ་རྣམས་པར་རོལ་བའི་མདོ་ལས་ནི། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པར་གསུངས་ལ། འཇུག་པར་ཡང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
 དགེ་བ་རྣམས་ཁོང་ཁྱོད་པས་མ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅུ་ཞེས་སྤྱོད་པས་ཀྱང་འཛོམས་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་རི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱོས་པ་དགོས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དགོས་པར་འཆད་ལ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བཞེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་
 སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བྱོས་པ་ཡིས། །སྤྱོད་དང་བྱིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར། །བསགས་པ་སྤྱོད་ཅིག་གིས་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱད་ངོ་། །ཁོང་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱོས་ན་འདྲ་དགེ་བ་འཛོམས་ན་
 བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་བྱོས་ན་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་པར་འཇུག་འབྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ་མ་ཇོས་དང་། །ཁྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི། སྤྱོད་པ་ཤེད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་ལ་

ཉེས་བརྒྱ་ཞེས་པ་

༡༡། །འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛོམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་བྱོས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་དག །དགེ་སྦྱོང་གིས་འདི་ལྟར་སྒྲ་དང་སེན་
མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུག་འཆལ་ཏེ་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཅུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་དག །འདིས་ས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྦྱོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་
ཐུག་པའི་བར་ན་བྱེད་མ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་དགེ་སྦྱོང་འདིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ལོགས་སུ་
ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་བརྟུན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གང་དུ་ཟད་པ་དང་བསྐྱབས་པ་དང་ཡོངས་
སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར། ཇི་ལྟར་ཆདས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་མ་སྐྱབ་བ་དང་སྐྱས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར། དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐྱབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་
བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ནས་འགལ་བ་ལ་འང་སེམས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱ་ན་རྣམ་པར་གཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་འདོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་

རོན་ནི། སྤར་གྱི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤེལ་ཏེ་སྤོན་ལ་ཞེ་སྤར་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པ་མིན་ཏེ།
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤར་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྣམས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྤོང་བ་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་ངོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་པར་སྤར་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་མི་དགོ་
 བ་སྤྱད་ས་པའི་དག་པའང་ས་བོན་སྤོང་ས་པ་མིན་ཀྱང་། ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྣམ་སྤོང་འབྱེན་པ་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་རྣམ་སྤོང་སྤྱད་ནས་བྱད་པའི་ལས་དགོ་མི་དགོ་ཡང་ས་བོན་སྤོང་ས་པ་མིན་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་
 ཀྱང་རྣམ་སྤོང་དེ་འབྱུང་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་མ་སྤོང་ས་ཀྱང་། རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་འང་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྟེ་བ་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་སྤར་དང་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་གང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོ་མི་དགོའི་ལས་གང་སྤོན་ལ་སྤོན་པ་དེས་རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྤོན་པའི་གོ་སྐབས་བཀག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བ་འཛོམས་པར་བཞག་མི་
 རྣམས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་རྣམ་སྤོང་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤེལ་པ་ཙམ་དགོ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགོ་རྩ་འཛོམས་བྱེད་དུ་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྟོབ་

༡༡། །དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྷར་མི་དགོ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས་པ་དང་། ལོག་ལྷ་དང་གཞོན་སེམས་གྱིས་དགོ་ཅུ་བཙམ་པ་གཉིས་ཀ་ས་བོན་ཉམས་པ་རྒྱེན་དང་ཕྱད་ཀྱང་མུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྷར། ད་གཞོན་རྒྱེན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྲིན་མི་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་སྟོག་པ་བསགས་པ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས་པས་འདག་ཀྱང་ལམ་གོང་མ་སྟེ་བ་བུལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྷར། །ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་འོངས་སྟོན་དང་ལུས་སྟན་སུམ་ཚཱགས་པ་འབྱུང་བ་ལྷ་བུ་ཞིག་བཙམ་ཡང་། གཏོང་བ་དང་སྟོང་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་སྤར་ཡང་སྟོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་དགོ་ཅུ་སྟེ་སྤར་བ་འཛོམས་མི་རྣམས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ལ་ནང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སེགས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་བཙམ་ནས། ལུས་དང་འོངས་སྟོན་སེགས་སྟན་སུམ་ཚཱགས་པ་འབྱུང་བ་མི་འཛོམས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱེད་སེམས་ལ་ཁོང་བྲོ་མ་སྟེ་ས་ན་བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བགྲོད་རྣམས་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་བྲོའི་བསམ་པ་གཅིག་སྟེ་ས་ན་ལམ་དེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་མ་བཏང་ཡང་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་ཡུན་གྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་བུལ་དུ་སོང་བ་ལྷ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་མི་དགོ་བ་འདག་པ་ལའང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར། དགོ་བ་བཙམ་པ་ལའང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་

འཕྲིན་ལྗོངས་ཀྱི་

ཉག་གཅིག་གི་ལུང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བས་ལེགས་པར་གསུང་རབ་བལྟས་ལ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕྲེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་
སྒྲིན་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱེན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཡིད་ནི་ཞིང་དེས་པ་ཉམས་སུ་མི་སྤྱོད་བ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྒྲར་ཡོད་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་མ་མི་འཐོབ་པ་དང་
གཉིད་མི་ཐེབས་ཤིང་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པའི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞེ་སྒྲུང་ཆེན་སྒྲར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་ཀྱང་དྲིན་བརྟེན་ནས་གསོད་པ་དང་མཛའ་བཤེས་གྱིས་ཀྱང་སུན་ནས་སྤོང་བ་དང་སྦྱོན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་མི་སྤོང་པ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྒྲུང་བྱུག་རྩའི་སེམས་འཆང་ན། ཡིད་ནི་ཞིང་པ་ཉམས་མི་སྤྱོད་། དགའ་དང་བདེ་བ་འང་མི་འཐོབ་ལ། གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མི་འགྱུར། གང་དག་ཅོར་དང་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། དེ་དག་
ཀྱང་ནི་སྒྲུང་སྒྲན་པའི། རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་ཆོལ། དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྦྱོ་བར་འགྱུར། སྦྱོན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་སྦྱོན་མི་བྱེད། མདོར་ན་ཁྱོ་བ་བདེར་གནས་པ། དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། སྦྱོས་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྱོ་
བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་གྱུར་ན། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྒྲུང་། མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱོ་བའི་བྱུག་རྩས་སེམས་ནི་སྒྱུག་བསྐྱུས་འགྱུར། བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འགྱུར་བརྟེན་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོ་

ཉམ་བརྒྱུ་ཞེ་བཞི།

༡༡། །བས་གདུངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་བྱེད། །གྲགས་དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་བཞིན་དཔལ་ཡང་ཉམས། །མཛེལ་བཤེས་དག་གིས་རབ་རྟུ་གཙུགས་གྱུར་གྱུར། །ཁྱོ་བས་མི་རིགས་གཡང་སར་ལྷུང་
བར་འགྱུར། །ཕན་དང་གཞོན་པར་སེམས་ལ་སྒོ་ཉམས་ནས། །ཕལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་སྒོངས་པར་འགྱུར། །ཁྱོ་བས་སྒྲིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་སོང་དག་རྟུ་ལོ་བརྒྱར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་མྱོང་། །གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཤར་
གཉེར་བའི། །དགས་གྱུང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཁྱོ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་དག། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་མཐུ་ནི་འཕྲོ་བ་དག །སྒྲིམ་བུ་སྒྲུ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་
རྣམས་ཁྱོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟོན་རྟོན་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིད་འཇུག་ལས། །ཞེ་སྒྲུང་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྒྲུ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུམ་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་འབད་དོ། །རྒྱུང་པ་དང་པོའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱའི་ཆོད་སྒྲུང་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་རྣམས་པ་
ལྟར་དེར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་དགོ་བ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཚོག་རྟུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱེན་གྱང་དག་ཅུ་མི་འཛོམས་ན་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲིག་ཆེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གྱང་རྣམ་སྒྲིན་ཆ་བས་ཆེ་བ་འབྱེན་པ་དང་དག་ཅུ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་ས་པའི་ཉེས་སྒྱུད་ནི་ཞེ་སྒྲུང་ལས་གཞན་
 པའང་མང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་བ་དང་བྱང་སེམས་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱུང་དུ་གསོད་ཅིང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཏེ་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་
 གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་
 དང་། གནོད་བྱེད་འབྱོར་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་གོགས་བྱས་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀྱར་བ་སོགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་སོགས་
 གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། བརྟེ་བར་བྱ་བ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དང་། རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྒྲུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། སྒྱུར་བས་རང་གི་བདེ་བ་

ཉམ་བུ་ཉམ་བུ་

༡༡། །བཀག་པའམ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་སོ་སྤྲུམ་ན། གལ་ཏེ་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་བསྐྱེད་པས་ཁྱོ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་དེ།
གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲོན་གོམས་པའི་ཉན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དང་
ཡུལ་ཉེ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐུན་ཆོག་པ་ལ་གཞོད་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་དོ་སྤྲུམ་དུ་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་མ་ཆང་ན་བསྐྱེད་དོ་སྤྲུམ་དུ་
བསམས་ཀྱང་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་བསྐྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྲོད་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་གཞན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་དབང་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་དོ། །ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཉན་མོངས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེའི་བྱན་ལྟར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་རང་དབང་གཏན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་གིན་དུ་ཡང་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ།
དཔེར་ན་གདོན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག་རང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་འདོགས་མཁན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང་བརྟེན་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་། འདི་ནི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

སྒྲུབ་ནས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྱོ་བར་གདོན་དང་ཅི་ཐེལ་ཐེལ་ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ན་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་སྒྲུབ་དུ་
བསམས་ནས། གང་ཟག་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྱོ་བར་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དབྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོལ་པ་ལ་འབད་དོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་
ལས། །སྒྲན་པ་འབྱུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། །བྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དགྲར་གཟིགས་གྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། །འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྒྲོན་མིན་གྱི། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྒྲོན་
ཞེས། །རྣམ་པར་དབྱུད་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འབྱུག་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོལ་འཇུག་ནས་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ངེས་པ་སྒྲེ་སྒྲེ་ཞིང་ཁྱོ་བའི་གཉོན་པོར་འབྱུར་ཆ་བས་ཆེ་བར་སྒྲུང་ལ། བྱང་
སེམས་ཡང་ཆོས་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ནས་གཞོད་པ་བཟོད་པར་གསུངས་པའང་འདི་དང་དོན་གཅིག་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་རྟེན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་རང་དབང་ཡོད་ན་ནི་འགའ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་
འབྱུར་ཏེ། །སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་ལ་འང་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་བསྐྱོད་པ་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུག་ཅིང་མངས་པའི་རང་ལ་འང་འགག་པ་དང་གཡང་དུ་མཆོང་པ་དང་། །ཆེར་མ་དང་

ཉམས་པ་ཆུ་ཉམས་

༡༡། །མཚོན་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཟས་གཅོད་པ་སོགས་བྱེད་ན། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ནས་ཀྱང་ཁོ་བ་དགག་པར་བྱའོ། །སྒྱུད་འཇུག་ལས། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་
དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྒྲུལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །དེ་བས་དག་འམ་མཛེས་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། །འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་གྱུར་ཏེ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་མཐོས། །གལ་
ཏེ་རང་དགས་འགྱུར་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྒྲུ་ལ་འང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་འགྱུར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་པས། །བདག་སྒྲུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། །དེ་
ཆེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གཞོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་བུར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ནི། །གཞན་ལ་འཆེ་བ་བྱེད་པའི་སྒྱུན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
བས་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་མེ་ཆེ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་ན་འང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུང་བ་ན་དེའི་སྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁོ་བར་
མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ལ་ཁོ་བ་དགག་སྟེ། །སྒྱུད་འཇུག་ལས། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆེ་བྱེད་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ན། །དེ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ། །འོན་ཏེ་སྒྱུན་དེ་སྒྲོ་བུར་ལ། །

༡༡། །རང་གིས་ལན་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་སོ་སྟུང་དུ་རང་ལ་ལེ་ལན་དེད་ནས་ཁྱོ་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རང་ལ་གཞོད་པ་
 བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་བརྟམ་པས་
 བ། །རང་གི་ཉེས་པས་གཞོད་འབྱུང་ན། །གཞན་ལ་བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དཔེར་ན་དམུལ་བའི་སྤང་མ་དང་། །རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆེལ་ལྟར། །རང་གི་ལས་གྱིས་འདི་བསྐྱེད་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། །བདག་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པས་
 བས། །བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དམུལ་འདོད་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརྟག་གམ། །ཞེས་སོ། །ག་པོ་བའི་ཞལ་ནས་གྱུང་། དས་མ་ལན་ཟེར་ཅན་དོན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་བག་ཞད་གྱུང་མེད་བྱ་བར་བསྟན་གསུང་
 ལོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་མོ་ཞིག་ལ་མི་བཟོད་ནས་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ནི་གིན་ཏུ་སྤྲུག་པའོ་སྟུང་དུ་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་ཁྱོ་བར་མཐོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཅམ་ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། །དེས་ན་དམུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་

ཐུ། །ཁྱོ་བ་ཅི་སྟེ་སྟོག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་གཞོན་པས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་བས་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་འཛད་ལ། བཟོད་པར་བྱས་ན་ནི་སྟོག་གསར་དུ་མི་གསོག་ཅིང་། བསོད་ནམས་མང་
པོ་འཕེལ་བས། །ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཉམས་པ་ལ་འང་མི་བཟུང་བར་རང་གི་སྟོག་པ་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་འདྲ་བའི་གཞོན་བྱེད་ལ་དྲིན་དུ་བཟུང་གོས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ཆོས་ཉམས་མི་སེམས་པར། །བདག་གི་སྟོག་སྐྱུང་ཕྱིར་ནི་
ཞུགས་འདྲ་ལ། །འདི་ལ་འང་བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དྲིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་གང་། །ཟད་པར་བྱེད་པར་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གོ། །
གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཕྱིར། །ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གཏར་སྟོག་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ལྟར། སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་
ཆུང་དུ་ལ་བཟོད་པར་གིན་ཏུ་རིགས་སོ། །རྟོན་ལ་བརྟགས་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། གཞོན་པའི་རྒྱ་དང་སྟོན་ཅན་སྟོན་མེད་ལ་བརྟག་པ་ནི། དེ་ཡི་མཆོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཆོན་བདག་གིས་ལུས་སྐྱུང་
ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱེད། །ལུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རིག་ཏུ་མི་བཟོད་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཅན། །སྟོན་མདོངས་བདག་གིས་བཟུང་གུར་ན། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སུ་ལ་སྟོ། །ཞེས་དང་། ལ་ལ་སྟོངས་པས་གཞོན་པ་བྱེད། །ལ་ལ་སྟོངས་ཏེ་སྟོ་གུར་

༡༡། །ན། །དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྒྲིན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟུག་པ་ནི། །ཉན་ཐོས་བདག་གཅིག་པུ་འི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འང་མི་བཟོད་པར་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ན། །བདག་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པའི་བསྐྱན་བསྐྱེད་པའོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་
 ནས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལ་སྤྲིག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །གཞོད་པ་བག་ཙམ་བྱུང་ན་བཟོད་པ་མི་བསྒྲོམ་པར། །འདིས་བསྐྱན་པ་རྩ་བ་ནས་བཤིག་ཟེར། །བྱབས་བྱེད། །དེས་ནི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན། །བསྐྱན་པ་རྩ་བ་ནས་དེས་བཤིག་པ་ཡིན།
 སྤྱི་འི་བསྐྱན་པ་འོ་ཅག་ལ་མེད། །རང་གི་སྒྲོམ་པ་ཤོར་ན་སྒྲོས་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། །སྒྲོ་བོག་པའི་གཡག་གིས་མཐུག་མ་བསྐྱམས་ནས་འཕགས་པས་སྒྲས་རྒྱང་པ་བརྟུང་ལ། །སྒྲོད་ན་མེད་ལྟུང་ནས་བདེ་བ་ལྟར། །གཞོད་བྱེད་ལ་མ་སྒྲོད་པར་དེའི་སྒྲོ་
 བྱས་པས་ཐེ་མི་བདེར་འགྲོ་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་བརྩེ་བར་བྱ་བར་རིགས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་རང་གི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉིན་དང་མཛའ་བོར་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་ཅིང་སྒྲིག་དང་འབྲལ་ལ་
 སྤྲུག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བར་གྱུར་པ་དང་། །ཉན་མོངས་པའི་གཞོན་གྱིས་སྒྲིན་ནས་རང་གི་འདི་དང་སྤྱི་མའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བདག་བརྩེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། །ཁྱོ་བ་དང་གཞོད་ལན་བྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་སྒྲུམ་དུ་སྒྲིང་

ཐག་པ་ནས་སེམས་པའོ། །བཀུར་བ་སོགས་གྱི་གོགས་བྱས་པ་དང་བརྟམ་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་གོགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པ་སོགས་ལ་
 ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། སྟོན་ཡོད་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་རང་གི་གྲགས་པ་རྒྱས་པ་ལ། ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་ཆེ་འདི་དང་།
 བསོད་ནམས་འཕྲོབ་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས། དེ་དག་ཉམས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། གནས་ཁང་གི་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འགྱུབ་པའི་བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་རྒྱུ་དེ་བ་ན་གྱིས་པ་རྒྱང་དུ་རྒྱམས་དུ་བ་དང་བདག་ཅག་གཉིས་
 བྱེད་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རང་ལ་སྤྲད་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྱོ་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཆེར་མི་འགྱུར། །བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་རང་དོན་གཤམ་གྱུར་ན། །
 དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་དང་། བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་རྒྱུ་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྒྱམས་ནི་ག་ཆད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་དོན་མ་
 ཡོན་པ་ལ་གཡེང་བ་དང་སྟོགས་འཛིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཐུག་དོག་བསྐྱེད་པ་དང་དགོ་བའི་བྱ་བ་རྒྱམས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟོད་སོགས་བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །དེས་

༡༡། །ནི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་འཛིག་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཕྱག་དོག་དང་། །ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདྲ་འཛིག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་གི་བསྟོད་པ་དང་གྲགས་སྟན་དང་རྟེན་བཀྱར་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ངན་
 འགྲོར་འགྲོ་བ་སྤྱད་བྱེད་དང་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྒྲིབ་འགྲོགས་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་ཁྱོ་བ་དགག་ཅིང་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་བྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི། །གཞིག་བྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ། །དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ། །ལྟོང་བ་བསྤྱད་བྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྒྲིབ་འཆིང་མི་དགོས། །གང་དག་
 བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོ། །བདག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེ་བཞུགས་པ་ཞིན། །མི་གཏོང་སྒྲིབ་འཕར་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྒྱས་པ་
 སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་ནི་ལུས་ཅན་མིན་པས་དངོས་སུ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱ་བར་མི་རུས་ལ། ལུས་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ན། བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལུས་
 ལ་འདྲ་གཞོད་པར་མི་རུས་པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གཞོད་པས་དགའ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་དགག་སྟེ། དེ་ཞེགས་ན་ཞེ་སྤང་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །སུས་ཀྱང་གང་དུ་འདྲ་

གཞིམ་མི་རྣམ། །ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །ལུས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གིས་གཞོད། །བརྟན་དང་ཆེག་རྩུབ་སྤྲུབ་དང་། །མི་སྟན་པ་ཡི་ཆེག་དེ་ཡིས། །ལུས་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ན། །སེམས་བྱོད་ཅི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱོ། །ཞེས་སོ། །ཤར་བའི་
 ཞལ་ནས། །ཁམ་ལུང་པ། སྤེའུ་ཟུར་པ། གྲུབ་པ་གསུམ་ལ་སྟན་དུ་ཅི་ཅམ་གསོལ་ཡང་ས་རྩོལ་སྤྲུབ་དང་བྱུང་མེད་པས་བདེ་བར་བྱུང་། ཕྱི་མ་ཀུན་སྟན་བྱུང་སྤྲུབ་པས་མ་བདེ་བར་བྱུང་གསུང་བ་དང་། གཤེན་སྟན་ལ་འདི་འདི་སྐད་ཟེར་བྱས་ན།
 ལྷོག་ཁ་བཙན་པོ་ལ་འང་གཏོང་བྱ་བ་ཡིན། བྱོད་རང་ཕྱ་མ་བྱས་པའི་བཤུགས་པ་གྱིས་གསུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྩོལ་། འོ་སྟོལ་ལ་འགའ་མ་ཡང་གྲགས་ཟེར་ནས་མིས་སྤྲུབ་ཡིན་འདུག་བྱས་པས། ལགས་མིའི་སྤྲུག་ཞི་མི་ལ་བྱེད་པ་
 ལས་འོན་ཅི་ལ་བྱེད་གསུངས་པས། དེ་ནས་ཕྱ་མ་སྟེལ་འཕྲོ་ཐད་གྱིས་ཆོད་གསུང་། གལ་ཏེ་བརྟན་པ་སོགས་བྱས་པ་ན་གང་ཟག་གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ཕྱིར་མི་དགའོ་སྟམ་ན། གཞན་བདག་ལ་མི་དགའ་བས་བདག་ལ་གཞོད་ན་བདེན་
 དུ་རྩུག་ཀྱང་། དེས་ནི་རང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་མི་དགའ་བ་སྤང་སྟེ། གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། །དེས་ནི་ཆེ་འདི་འམ་ཆེ་གཞན་ལ། །བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། །བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། །ཅེས་སོ། །མི་དགའ་བས་བདག་ལ་
 མི་གཞོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལས་རྙེད་པ་འཐོབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་བརྟན་པ་དང་སྤྲུབ་པ་དང་མི་སྟན་པ་སྤྲུབ་པ་ལ་བྱོའོ་སྟམ་ན། རྙེད་པ་ཐོབ་ཀྱང་འདིར་བཞག་དགོས་ལ། དེ་ལ་བྱོས་པའི་སྤྲུག་པ་རྩོལ་སྤྲུབ་འབྲང་བས་རྙེད་

༡༡། །པ་མེད་པར་སྐྱར་དུ་གི་བ་དང་ལོག་འཆོས་རིང་དུ་གསོན་པ་གཉིས་སྒྲ་མ་བཟང་ངོ་། །རྟེན་པ་ཐོབ་སྟེ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བས་འཆི་དགོས་ལ། འཆི་བའི་ཆེན་སྒྲར་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྐྱད་པ་དང་ལོ་གཅིག་ཙམ་བདེ་བ་
 སྐྱད་པ་གཉིས་འདྲ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་བྱ་དེའི་ཆེ་བདེ་སྐྱག་གི་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་དང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་གཉིས་སང་པའི་ཆེ་བདེ་མི་བདེ་ལ་བྱུང་པར་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་སྟོག་ན་བརྟན་པ་དང་མི་སྟན་པ་སྟོགས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ངོར་རང་ཉིད་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་གཉིར་མེད་པས་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 ཡིད་བདེ་བ་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་མི་འདོད་ན། །བདག་གི་རྟེན་པ་འདིར་འདོད་གྱི། །སྒྲིག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། །བདག་ཉིད་དེར་ནི་ཤི་ཡང་སྒྲུའི། །ལོག་འཆོས་ཡུན་
 རིང་གསོན་མི་རུང་། །བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །འཆི་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིད་ཡིན། །མི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སང་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཙམ་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སང་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སང་
 པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད། །ཆེ་རིང་ཆེ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་བྱེད། །རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྐྱད་ཀྱང་། །ཆོམ་པོས་སྟོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྟོན་མོ་ལག་པ་

སྒྲིང་པར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དག་འབྱོར་པ་ལ་མི་དག་འཁོར་རྒྱུ་པ་ལ་དག་འབྱོར་པ་དག་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་བདེ་བ་རྟེན་པ་ལ་བྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་ཟེར་ནས། དེ་དག་ལ་རྟེན་བཀུར་དམན་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་གིན་ཏུ་འག་ལ་ལོ་སྟོམ་ནས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་འབྱོར་པ་ལ་འང་ཐུག་དོག་སྤངས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་དག་འབྱོར་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེར་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་རྟེན་ན། །དེ་གོ་ཅི་སྟེ་བྱོ་བར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཆོད་འཆང་རྒྱ་བར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅི་ན། །བསྟོན་བཀུར་ངན་ངོན་ཙམ་མཐོང་ནས། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད། །གསོ་བྱ་གང་ཞིག་བྱོད་གསོ་བ། །བྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱོན་བྱ་སྟེ། །གཉིན་གྱིས་འཆོ་བ་རྟེན་གྱུར་ན། །དག་པ་མི་འགྱུར་བར་སྤྲར་བྱོ་འམ། །དེ་ཅི་འགྲོ་ལ་མི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན། །གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་བྱོ་དེ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ག་ལ་ཡོད། །ག་ལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྟེན་དམ། །སྦྱོན་བདག་བྱིམ་ན་གནས་གྱུར་པ། །ཀུན་ཏུ་དེ་བྱོད་ལ་མེད་ན། །བྱིན་མ་བྱིན་རུང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །དག་རྒྱུ་པ་ལ་དག་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱབ་ན་སྟོམ་པའི་བསམ་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དག་ལ་མི་གཞོད་པས་རང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་

༡༡། །ལ། གཞོད་ནའང་རང་གཞན་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དག་ཞིག་མི་དགའ་ན། །དེ་ལ་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོན་ཅམ་གྱིས་ནི། །དེ་ལ་གཞོད་བའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །ཁྱུ་བ་ནའང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་འཆོངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ལས་སྤང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། །མཆིལ་པ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེབ། །དེས་བཟུང་སེམས་དཔྱལ་བུམ་པར་ཡང་། །དཔྱལ་བའི་སྤང་མས་བདག་འཆོད་ངེས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱོགས་བསྐྱབ་པ་དང་རང་གི་དགའི་སྤྲོ་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ན་དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་ལ། །དེ་འཕེལ་ན་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་ལོག་ན་ཡིད་མི་བདེ་ལྟོག་ལ། །དེ་ལོག་ན་ཞེ་སྤང་མི་སྟེ་བས་སྤར་བསྤར་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། །ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །འགོག་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་སྤར་བསྤར་པའི་རྒྱལ་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བརྒྱལ་ལན་བྱས་ནས་ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་དགའི་མཆོག་ཁོང་ཁྱོད་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ཡིན་པས། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱུང་ནས་རིགས་པའི་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བཀག་ན་ཁོང་ཁྱོད་ནང་ཆོན་གྱི་རིགས་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་།

བཟོད་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྒྲེ་ལ། ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྒྲིང་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་སྒོམ་འདོར་བ་
 རྣམས་ནི་འདི་དག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དོར་བ་ཡིན་པས། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་བོ་ལོན་པའི་གོགས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲིང་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་བསྒྲིང་པའི་ཐབས་དང་། གཞི་ཡི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིང་འཇུག་ལས། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་
 རེས་འགའ་ཞིག །སྒྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལམ་དུ་འབྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེས་བསྐྱེལ་བའུས་སུ་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཡང་ན་ཞེ་སྤང་བསྒྲིང་ལ། ཡང་ན་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སྒོ་གི་བའི་ཁྱམ་པ་བསྒྲིང་ནས་དགོ་བ་ལ་སྒྲོར་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པའང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་མ་
 བྱས་གང་ལའང་སྒོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིང་པའང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དགོ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཁྱགས་ན་འབྱུང་ལ་མ་ཁྱགས་ན་མི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒོན་གྱི་ལས་དང་འབྲལ་གྱི་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་སྒྲིང་བ་དེ་

༡༡། །དག་ནི་རེ་ཞིག་བསྐྱོག་མི་རུས་ཀྱི། བྱུང་ཡང་དེ་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞུག་མ་དེའི་སྤྱེད་དུ་རང་གི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་བར་འགྱུར་ལ།
 དང་ལེན་ཡོད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞི་བཞག་དེ་མ་ལོག་གྲང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་གཏན་མི་འབྱུང་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་དེ་ལའང་ལམ་དུ་འབྱེད་ཐབས་བྱས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་ཆུང་བར་འགྱུར་
 བས་བཟོད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་གནད་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དང་དུ་བྱུང་བར་འོས་
 བར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་སྤྱར་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ནི་ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ། བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་གྲང་ཕན་པ་མེད་པས་དགོས་རུས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་གྲང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེན་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་ལ། བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་དང་། ཆ་
 གྲང་ཆར་དང་རྒྱང་ཆོགས་དང་། །ནད་དང་འཆིང་དང་བརྟེན་སོགས་ལ། །བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་འཕེལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་དགའ་སྤྱད་

བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། རྒྱུ་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དགའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་མེད་ན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་མི་སྟེ། བསམ་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བསྐྱེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཐེབས་པ་ན་རྣམ་པས་མཐོ་བ་འཛིག་པས་དྲེགས་པ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་སྤྱིང་བ་ན་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་དགོས་པས་སྤྲིག་ལ་འཛེམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུངས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དགོས་ན་རྒྱུ་དགེ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པས་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་ལོ་སྟམ་ནས་འཁོར་བ་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྟེ། བའོ། །དེ་དག་དང་དེས་མཆོན་ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞན་གཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྟམ་དུ་སྟོ་ཡང་ཡང་སྤྱིང་སྟེ། སྟུག་བསྐྱེལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་སྤྱོད་བརྟན་པར་མཐོས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྟོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྟེ། །སྤྲིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྟོན་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆོད་གོས་པ་དམན་པ་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་རེའི་ཕྱིར་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་གཤེས་ཀྱང་། སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་

༡༡། །ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མ་དང་དུ་སྒྲངས་ན། ད་ནི་བདག་རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་པར་གཤམ་བཞིན་
 དུ་སྤྲུམ་ལས་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་འགྱུར་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་སྒྲང་བར་རིགས་ན་དེ་བས་རྒྱུད་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྤྲུམ་དུ་ཡང་ཡང་སྒྲོ་བརྟན་པར་བྱའོ། །སྒྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ལ་སོགས། །དམུལ་བར་སྒྲོད་ཕྱག་མྱོང་གྱུར་
 ཀྱང་། །བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །འདི་ནི་དེ་ཙམ་གཞོད་མིན་ལ། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྲུབ་འགྱུར་བས། །འགྲོ་བའི་གཞོད་སེལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། །དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། སྤྲུམ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དགའ་སྤྱད་དེ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་བསམས་ནས། ད་ནི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་བྱར་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་ལེགས་པ་
 ཉེད་དོ་སྤྲུམ་དུ་སེམས་འཕངས་མཐོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་ངན་པས་བསྐྱེད་ནས་དོན་མེད་པའི་ལམ་ངན་པ་ལའང་མདུང་ཅེ་གསུམ་ལ་མཆོང་བ་དང་མེ་ལྔ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགའ་སྤྱད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 པའི་དགོས་པ་དམན་པའི་ཆེད་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་ལྟོག་པའི་ཕན་ཡོན་

བསམ་པ་ནི། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་པའི་སོར་མོ་ཙམ་བཅད་ནས་གསོད་པ་ལས་ཐར་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་ལྟར། མིའི་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་འདི་འདྲས་སྤྱིར་ལའོར་བ་མཐའ་མེད་དང་བྱུང་པར་དུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་
འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་བཞེག་རྒྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་སྟམ་དུ་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ན། དགའ་སྤྱད་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིར་སྟོབས་སྟེ་སྟེ། གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །
གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས། །དཔྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞེས་སོ། །ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དགའ་བ་ནི། གོམས་ན་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོད་པ་ཆུང་
བསྟོམས་པས། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བཟུང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིན་བྱས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་སྟོབས་རྩེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གོམས་པ་འགྱུར་སྟེ། དཔེར་ན་གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལ་བདེ་བར་འདུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུགས་ཉིད་དུ་ཉིད་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་འོང་བ་ཡང་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་

༣༡། །དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བར་དཀའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཚུགས་པའི་སྤྲོད་
 སྤྲོད་པས་དགོས་ཀྱི་སེམས་སྤྲོད་མོས་མི་འོང་ངོ་། །དེས་ན་དང་པོ་ནས་སྤྲོད་སྤྲོད་མ་ཚུངས་པར་བསྐྱེད་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡང་གོགས་སུ་འགྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་རང་གི་ཁྱེད་པོ་བ་མཐོང་ན་དེས་སྤྲོད་
 སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་ཤིང་། ཐོས་ཀྱང་ངས་དེ་འདྲ་བ་མི་འོང་བེད་ནས་རང་བྱུང་དུ་བསང་ན་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུས་ཀྱང་ལམ་ལས་སྤྲོག་པའི་རྒྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་མ་འགའ་ཞིག་གཞན་
 ཀྱི་ཁྱེད་པོ་མཐོང་ན་འང་བོག་ནས་འགྱེལ་འགྱེལ་བ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་བདག་གི་ཁྱེད་པོ་མཐོང་ན། །དཔའ་བརྟན་སྤྲུག་པར་སྤྲོད་འགྱུར་ཡོང། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྱེད་པོ་མཐོང་ཡང་། །བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོང། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་། །
 སྤྲུག་མའི་ཚུལ་ལས་ཀྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་དགོས་ན། ཇི་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་བྱུང་སྤྲུག་ན། འདི་ལ་བརྒྱུད་ལས། གནས་ལ་བརྟན་པ་
 ནི། ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྤྲོད་མས་དང་མལ་ཆ་དང་སྤྲོད་དང་ན་བའི་གསོས་སྤྲོད་དང་ཡོ་བྱེད་དེ་དག་ནི་ཆོངས་སྤྲོད་འཕེལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ངན་པ་དང་ཉུང་བ་རྟོག་པ་དང་ཕ་རོལ་པོས་མ་གུས་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བཟུངས་ནས་བྱིན་པ་ལ་མི་

དགའ་བ་དང་ཡི་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ལེན་པ་འོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། མ་རྟེན་པ་དང་མི་སྟན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་པ་དང་འཛིག་པ་བྱ་བ་ན་བ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
 འཛིག་པ་ནས་འཆི་བ་སྟེ་དགུ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་འོ། །སྟོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། འཆག་པ་དང་འབྱེད་པ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་ནི་
 སྟོད་ལམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་དང་གསུམ་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་ཉིན་མཆོན་དུ་སེམས་སྟོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ལེན་གྱི། དུས་མ་ཡིན་པར་བྲིའམ་བྲིའུའམ་རྩ་བའི་བའམ་ལོ་མ་བའི་བའམ་ལ་གྲོས་འབེབས་པར་མི་
 བྱེད་པ་འོ། །ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བབྱང་བ་དང་། བབྱང་བ་རྣམས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། གསངས་
 བསྟོད་དེ་ཁ་ཏྲོན་དུ་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟིན་པའི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་པ་སྟེ་ཆོས་འཛིན་པ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་རྩེ་ལ་བ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ་འོ། །
 སྟོངས་མོས་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྒྲ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མི་སྐྱུག་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། གོས་དྲས་པ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེལ་ནས་གནས་པས་

ཉིས་བརྒྱ་དུ་ལྔ་

༡༡། །ཚུལ་གཞན་བྱ་བ་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་གཞན་ལས་རྟེན་པས་འཚོ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཚོ་བ་ཅན་དང་། རྟེན་པ་རྣམས་གསོག་ཅིང་མི་སྤྱོད་པས་ཇི་སྤྱོད་འཚོ་བའི་བར་དུ་གཞན་ལས་ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོལ་བ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤངས་པས་མ་གཤིའི་བར་དུ་མིའི་འདོད་པ་རྣམས་ལས་ལྷོག་པར་བྱ་བ་དང་། གར་དང་བཞད་གད་སོགས་སྤངས་པས་མཛའ་བོ་དང་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་པ་དང་ཚུང་བོ་གོགས་ལ་སོགས་པ་དང་དགའ་མགུར་སྤྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་གཤིའི་བར་དུ་མིའི་དགའ་ཅེད་ལས་ལྷོག་པ་སྟེ་སྤྱོད་སོས་འཚོ་བ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །མདོན་པར་བརྩོན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དུབ་པ་དང་ལུག་པ་ངལ་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བརྩུག་ཅིག་སྟེ། དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་བའང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞོགས་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱིམ་པའི་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞི་བརྒྱད་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཐེབས་ཀྱང་སོ་སོའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་གཏོང་ཞིང་བྱང་ཚུབ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཞུགས་ནས་བསྐྱོག་པའི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་མེད་པར་འཇུག་གོ །གསུམ་པ་ཚོས་ལ་ངས་པར་སེམས་པ་

ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་དེ། དང་བའི་ཡུལ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་པར་གཤམ་པའི་མཐུ་དང་ཡར་སྤོན་དུག་གི་མཐུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མཐུ་གསུམ་མོ། །བྲང་དོར་གྱི་ཡུལ་ནི། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་
 དང་མི་འདོད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་སུ་བྱའོ། །བསྐྱོམ་པའི་ཡུལ་ནི། ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་བྱའོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ནི། ཤེས་བྱའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲོ་ལུང་པ་བཞེད་དོ། །སྟོབས་གྱི་རིགས་གྱི་ལེའུར་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་པར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། །མོས་པའི་ཆུ་ལ་ནི།
 ཡུལ་དེ་དག་ནི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ནས་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་བརྒྱད་ཆེན་གཉིས་ནི། བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། བྱང་པར་དུ་ཆོས་ལ་
 ངེས་སེམས་འདི་རྒྱས་པར་སྤྱང་དོ། །དེ་དག་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་བྱ་བ་ནི། བཟོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ན་འང་དམ་པ་དུག་དང་ལྷན་པ་དང་ཡར་སྤོན་དུག་ཆང་བར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། གཞན་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་བཟོད་པའི་སྤོན་

ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་

༡༡། །པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲིབ་པ་ཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ལྷ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲིབ་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་འི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་ཟད་པ་འི་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་འི་རྩ་བ་
ཡིན་པས། དེ་རྗེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ས་མཐོན་པོ་འི་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོན་པ་འི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་དང་པོ་པ་འི་བཟོད་པ་འི་བསྒྲིབ་བྱ་རྣམས་དམིགས་སྤྱེད་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་། རི་སྐད་བཤད་པ་འི་
མཆོམས་ལས་འདས་ན་འང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་ཡལ་བར་དོར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དུ་མས་རྒྱན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་གཞན་དུ་འང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མྱད་དུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། ལམ་གྱི་གནད་དམ་པར་བལྟས་ནས་རྣམས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ལ་འང་བསམ་པ་སྒྲུངས་ན། ལག་བཟང་གིས་ཁྱས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་ས་རྒྱུད་དུ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པ་
རྒྱུད་དུས་བཟོད་པ་འི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་འི་ཐབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བསྐྱེད་པ་འི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་
བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲིབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྒྲོབ་སྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྒྲོབ་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ནི། དགེ་བ་བསྒྲིབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་འི་ཕྱིར་དུ་

སེམས་མདོན་པར་སྒྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་དེས་བསྐྱངས་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་གཡོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གོམས་ན་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ལས། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་མུན་པ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །ངན་སོང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོ་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་བཟོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ལ་རྟེན་པར་མི་དགའ་ན། །མཁས་པ་སུ་དག་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲོ་བས་གྱིས་སྒྲོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལྷགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ལྷགས་གཉིད་སྒྲོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ང་ཡིས་དེ་དག་བསྐྱེད་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་ཚོགས་གྱི་ནང་ན་བརྩོན་འགྲུས་མཚོག། །འདྲ་ལྷན་དེ་ལ་བརྩོན་ནས་དེ་རྗེས་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག། །དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཏོགས། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ནི་སྤྱིད་སྤྱོད་འདོད་པ་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འགྱུར་ལྡན། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་སངས་རྒྱས། །ཞེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གྱིས་ཕམ་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཉོན་

༡༡། མོངས་ཀྱིས་ཡམ་མེད། བརྩོན་འགྲུས་ལྟན་པ་སྟོབས་ཡམ་པ་མེད། བརྩོན་འགྲུས་ལྟན་པ་ཐོབ་པས་ཡམ་པ་མེད། ཅེས་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་
 བྱ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བསྟན་པས་སྟོན་པ་
 མཛད་དོ། ཞེས་དང་། ཡར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྟོབས་མེད་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ལྟན་ན། མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་དང་། མི་མིན་ཀུན་གྱང་དེ་ལ་ཡན་པར་དགེ། ཁྱིང་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཉིན་མཆོན་དུས་རྣམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདེ། ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། མི་ཡི་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། མེ་ཏོག་ལྷུང་ལ་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ། ཞེས་སོ། ཉིས་དམིགས་ནི། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་
 ཞུས་པ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་དོ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉིད་གཞག་ལས་ཀྱང་། ཉིན་
 མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཙིག་ནི། ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། གང་ལ་ལེ་ལོ་གཙིག་ཡོད་པ། དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དགར་ཆོས་ཀུན་གྱིས་མོངས་པར་འགྱུར་བས།

གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིམ་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགོ་
བའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་པ་ན། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་བྱོན་པར་བྱེད་དེ།
བདག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་བྱེད་པ་ཐུག་འབྲུམ་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་བསམ་པའི་བྱིར་དུ། སེམས་ཅན་དཔྱེལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་
སངས་རྒྱས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ན་འདྲ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། རྫོགས་བྱང་གི་བྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པའང་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་བྱང་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བས་ལྟ་བུ་སྦྱོང་སྦྱོར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་
འགྲུས་སོ། །བྱང་སེམས་གང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་འདྲ་བ་ལ་མོས་པ་ཅམ་དང་དད་པ་ཅམ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་བརྩོན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བརྩོན་འགྲུས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་
སྦྱོས། དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་བྱིར་དུ་ལས་གང་ལ་སེམས་ཞུམ་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སང་

༡༡། །དེས་པའི་རྒྱུར་འགོ་བས་སྤྱད་བར་བྱའོ། །ཕར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་ཕྱིར་ལའོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཅམ་དུ། །རྒྱ་ཆེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པས་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི། །བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་
 རྒྱ་ཕྱིགས་གྲངས་སྟེད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སེམས་ཤིག་སྟེ་འགྱུར་ལ། །དེ་འདྲའི་རྣམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། །བསྐྱེད་པ་དགོས་གྱུར་གྱང་སྟེད་རྗེས་སྟེ་བ་མེད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྟེད་ལུག་མེད་པར་བསྐྱེད། །ལའོར་ཆེ་རང་གི་སྤྱི་ག་
 བསྐྱེད་པ་སེམས་བཏང་ཞིང་། །གོ་ཆ་བརྟན་པ་དཔག་ཡས་དེ་བསྟེད་ན། །བརྟུལ་ཞུགས་དཔའ་བོ་སྟེད་རྗེའི་ངང་ཅན་ལ། །ཡང་དག་སྤངས་པ་དང་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའང་གོ་ཆའི་བརྟེན་འགྲུས་སོ། །གཞན་ཡང་ལའོར་བ་ཐོག་མེད་
 རས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་བྲེ་བ་དང་དེ་བརྟུག་ཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་འབུམ་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྟེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་ལ་དེ་འདྲ་བ་གསྐྱེའི་གྲུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་
 གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྟེད་པ་ཤེས་ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྟེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་གྱང་མི་ཞུམ་པའི་གོ་ཆ་ལ་གོ་ཆ་མི་ཟད་པར་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། གོང་
 ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་བརྟེན་འགྲུས་སོ། །མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་བསྟེད་རྣམས་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་སྤག་དུ་རྗེས་ཤིང་སྟེ་བ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདག་ལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚོག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། །ཡུན་རི་ལྟར་རིང་བ་ལ་དགའ་

བ་དེ་ཙམ་དུ་མུར་དུ་འཆང་རྒྱལ། སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་ཆེས་རིང་བ་སོགས་ལ་སྤྱོད་བཅི་ཡང་མེད་པར་དུས་བྱང་དུས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་མུར་དུ་བྱུང་
 བ་སྤྱོད་པ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་བྱོན་ནས་གང་གི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྱུས་ནི། བྱིན་དུག་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་བའོ། །སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྱུས་ནི། དོན་བྱ་བ་བརྩུ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱོད་བའི་བརྩོན་འགྱུས་སོ། །གཉིས་པ་བརྩོན་འགྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི། སྤྱོད་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་དང་གནས་པ་
 དང་འཕེལ་བ་འདི་ལ་རག་ལས་པས་འདི་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་གྲིན་དུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྟའི་གཞུང་ཉིད་གོ་སྤྱོད་ཆེན་ཆེན་བཤད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་བས་དེའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི།
 བརྩོན་འགྱུས་ཀྱི་གོགས་འགལ་རྒྱུན་སྤང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་དཔུང་གི་ཆོགས་བསག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་པ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། དེ་ལས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་
 མཐུན་བྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་རྣམས་པར་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་། བདག་གིས་དེ་འདྲ་བ་སྤྱོད་གལ་ལ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་ནས་མི་འཇུག་པའོ། །སྤྱོད་རྣམས་

༡༡། །མི་རྒྱལ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ནས་མི་བསྐྱབ་པ་འདྲ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འདིར་ནི་གོ་ལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་འཆད་པས་སྐབས་མིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྟེ་མ་ནས་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལོ་ལོ་ཅན་དང་། དེ་མིན་ཀྱང་བྱ་བ་
 དམན་པ་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོད་འདུག་ལས། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །ལོ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྒྲིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟམ་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་ལོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི། །སྟོམ་
 ལས་དང་བདེ་བ་དམན་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲེ་གས་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། །སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་མུང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤེད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མི་སྒྲེ་ལས། །ལོ་ལོ་ཉི་བར་
 སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒྲེ་བ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །དེ་སྤྱང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། །ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལོ་ལོ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། །ལུས་ཐོབ་པ་འདི་ལྟར་དུ་འཛིག་པ། །ཤི་བའི་
 འོག་དུ་ངན་འགྲོར་ལྟར་བ། །སྤྱར་ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་རྟེན་དགའ་བ་གསུམ་བསྒྲེམས་ནས་ལོང་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལོ་ལོ་བཀག་ནས་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྤྱར་སྒྲེས་བུ་རྒྱུད་དུ་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །བྱ་བ་ངན་པ་ལ་
 ཆགས་པ་དགག་པ་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། །དོན་མེད་པའི་ཅལ་ཅལ་སྤྱ་བ་དང་རྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་འདིའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཕྱི་མར་དོན་མ་ཡིན་པ་

སྤྱུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྒྲོམས་ལ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །དམ་ཚེས་དགའ་བའི་མཚོག་སྤངས་ནས། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་ནི་རྣམ་གཡེང་དང་། །ཚོད་སྟགས་ལ་བྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་
 སོ། །སྐྱིད་ལྷག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་བཤོལ་དང་བྱ་བ་ངན་ཞེན་བཀག་ནས་དམ་པའི་ཚེས་ལ་སྒྲོ་བ་བྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོ་བ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདག་འདྲ་བས་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ་སྤྱུམ་
 དུ་ཞུམ་ན་དེ་བས་ལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་ལ་སྐྱིད་ལྷག་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱིད་ལྷག་པ་དགག་པ་དང་། གང་དུ་གནས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་
 མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱོན་སྣ་རེ་འགོག་པའང་ཆེས་དགའ་བར་སྤང་བས། བདག་འདྲ་བས་ནི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་ག་ལ་རུས་སྤྱུམ་པའི་ཞུམ་པ་དངོས་
 སུ་བྱུང་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ལ། མ་བྱུང་ཡང་དང་པོ་ནས་དེའི་མཐའ་དགག་དགོས་སོ། །འགོག་ཚུལ་ནི། བཙུམ་ལྟན་འདས་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་གསུང་གི་བརྟུན་དང་ལོག་པ་མི་གསུང་བའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེས་
 སྤང་བུ་སྟགས་གྱིས་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་འཕྲོད་པར་གསུངས་ན། བདག་ནི་མིར་སྐྱེས་པས་ཉེན་བཟང་ལ། སྤང་དོར་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲོའི་མཐུ་ཡོད་པས་བདག་གིས་བརྩོན་པ་མ་བཏང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཕྲོད་སྤྱུམ་དུ་གཟེངས་བསྟོད་དེ། བདག་གིས་བྱང་

༡༡། །ཁུབ་ག་ལ་ཞེས། །སྒྲིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། །སྤང་བུ་ཤ་སྤང་བུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤོང་བུར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །
 བྱང་ཁུབ་འཕྲོབ་དག་འབྲས་མེད་འཕྲོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གཞོན་པ་དོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཁུབ་སྒྲིད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཁུབ་ཅིས་མི་འཕྲོབ། །ཅིས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཏེ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཟིན་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱབས་པ་མིན་གྱི། །བདག་ཅག་འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡར་ལ་ཐེ་མཐོར་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་བའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཞུམ་པ་
 དགག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔས་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་དང་། །གང་དག་མདོན་པར་རྩོགས་པར་
 འཆང་རྒྱ་བ་དེ་དག་དང་། །གང་དག་མདོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་བརྩོན་འགྱུས་འདི་འདྲ་བས་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས། །མདོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་རྒྱ།
 མདོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ཤ་སྤྲག་ལས་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། །བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

འཕྲུལ་པ་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་གི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཅའ་ལོ་འབད་དོ། །
 ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་སྟེ་ལ་ལ་དག་གིས་བདེར་གཤེགས་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །འདི་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ལྟར་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམ་ངར་ལྟར་བའི་ཆེ་
 ཡང་བདག་ཉིད་སྤྲད་མ་མཛད། །བདག་ལ་སྟོད་པ་མི་རུང་སྟེས་བྱ་དར་བ་ཞུམ་པར་བགྱིད་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །ཞུམ་པ་སྟེ་བ་དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་འཇུག་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡོན་ཏན་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་
 ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོན་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགག་དགོས་པར་ལེགས་པོར་གོ་ནས་དེ་ནས་རང་སྟེང་དུ་བལྟས་པ་ན་ཞུམ་པ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་སྟོ་མོ་རེ་ལ་རྒྱང་འདེད་
 དང་སྟུར་ཆུགས་བྱས་པས་འགྲུབ་སྟུམ་དུ། ལམ་གྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་ན་ད་ལྟའི་དུས་བཞིན་དུ་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྟེ་ལོ། །འོན་ཀྱང་དེ་བཟང་དྲགས་མིན་གྱི། ལམ་གྱི་འགོ་ཆུལ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོད་པའམ་གོ་བ་ཐར་ཐོར་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་ལག་
 ཏུ་མ་སྤངས་པས་སྤྲ་སྤྲ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྐྱིབས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་ལ་གཏུགས་པ་ན་ལམ་གྱི་མགོ་མཐུག་རགས་རིམ་བསྐྱིགས་པའི་ལུས་ཚང་བ་ཅམ་རེ་བསྟན་པ་ན་འང་། དེ་ཅམ་དགོས་ན་སུས་ལུས་ཟེར་ནས་ལེགས་པར་སྟོང་

ཉེས་པ་ཀློང་གི་ཕྱི་ལོ་

༡༡། །བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །ལག་ལེན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ཀྱན་མདའ་འཕེན་མིག་ལ་སྤྲོ་བར་སོང་ནས་ཞུམ་པ་ཅམ་མི་འོང་། ད་ལྟ་ཆོས་ལེགས་པོར་ཆང་བ་རང་མེད་པས་ཞུམ་པ་
དང་རང་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་སར་ཕྱིན་པར་མི་འདུག་སྟེ། །ལེགས་པར་ཆང་ན་ཞུམ་པ་དང་བྱུང་གསོད་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་གསུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་
བཏང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བ་བདག་གིས་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ན་དེ་ཅམ་གྱི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་བཟོད་དགོས་ཏེ། །སྒྲོན་པ་རྣམས་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་དགར་བསྐྱེད་པ་ལའང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་དྲུལ་བ་དང་སྤྱག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་མཛོད་ལས་འདས་པ་མྱོང་ལ་དེར་ཡང་རང་གི་དོན་མ་གྱུ་བ་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱིར་དུ་དགའ་བ་སྒྲོན་པའི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། །རང་ག་ཞན་གྱི་དོན་འགྱུ་བ་པའི་དགོས་པའང་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། །འོན་ཏེ་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ། །གཏང་དགོས་བདག་ནི་འཛིགས་ཤེ་ན། །ལྷི་དང་ཡང་བ་མ་དབྱུང་པར། །མྱོངས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་པར་ཟད། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་དུ། །ལན་གྲངས་དུ་མར་བཅད་པ་དང་། །དབྱུག་དང་
བསྐྱེད་དང་གཤེག་འགྱུར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ཡི། །སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། །ཟུག་རྩུ་ཁོང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ལས་ལ་ཕྱིར། །ལུས་མ་བཏོད་པའི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དེ། །སྤྲོ་བ་ཀྱན་ཀྱང་

གསོར་བྱེད་གྱི། །མི་བདེ་བ་ཡིས་ནད་མེད་བྱེད། །དེ་བས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ་མང་པོ་དག །གཞོམ་ཕྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལུས་གཏོང་བ་ནི་དང་པོ་ནས་འཛིགས་པའི་ཆེ་མི་གཏོང་གི། སྦྱོན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་བས་བས་རང་ལུས་ལ་
 ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཆེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་གཏོང་བས་གཏོང་བའི་དུས་སུ་ནི་དགའ་བ་མེད་དེ། གསོ་དབྱུད་ཕལ་པ་འདི་འདྲ་བའང་། །སྦྱོན་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །ཆོག་གིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །ནད་
 ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད། །ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱོན་པ་ལའང་། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བར་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱིས་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་གཡང་གཏོང་། །གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྦྱེས་པ། །དེ་
 ཆེ་གཡང་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པས་ལུས་སྒོག་གཏོང་དགོས་པས་གདུང་བ་བསྦྱེད་ཅིང་། བྱ་དགའ་བའི་ལམ་མོ་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་སྒྲུབ་སྟེ།
 བྱ་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་རིང་ལ་མི་གཏོང་ལ། ཆོད་མ་སོགས་སྦྱོར་བ་དང་འདྲ་བར་གིན་ཏུ་སྦྱ་བའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་གནས་ནས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལཱོར་བར་སྦྱེ་
 བ་མཐའ་ཡས་པ་སྤངས་ནས་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ལཱོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་གྱིས་གནོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་སྒྲིག་སྤངས་པས་རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ལ། ལཱོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་

༡༡། །སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་བརྟན་པས་སེམས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་ན་ལའོར་བར་སྤོང་གུང་སྒྲོ་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྒྲིག་པ་སྤངས་ཕྱིར་སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད། །མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །འདི་
 ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། །སྒྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གཞོན། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་ལའོར་བར་གནས་གུང་ནི། །སྤོང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྒྲོ། །ཞེས་དང་། དེ་བས་སྒྲོ་ངལ་གུན་
 སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོ་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྲིང་ལུག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་དཔག་རྟེན་མེད་པ་འགོར་བས་གུང་ཡིད་ལྷུ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དུས་རིང་བ་ཙམ་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆ་བས་ཤིན་རྟེན་ཆེན་དུས་བྱང་ཡང་སྒྲོ་ལ། །སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་བདེ་ན་དུས་རིང་བ་ཡང་མི་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས། །སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་དུས་བྱང་ཡང་། །བཟོད་དགའ་ཡུན་རིང་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །སྒྲུག་
 བསྐྱེད་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ཡས་དུས་གུང་ཅི་ཞིག་གཞོན། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྤོང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྒྲུག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡུན་རིང་གནས། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། །
 སྒོ་དང་ལྟན་པ་སྒྲིང་མི་ལུག་ །ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། །འདི་ལ་རྟོག་རྟེན་འབད་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ཤིན་རྟེན་དགའ་བས་མི་རུས་སོ་སྒྲུམ་དུ་ལྷུ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆེད་དུ་བ་

སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་ནས་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་
ན། གཉིད་ལོག་མ་ལོག་དང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་མ་གཡེངས་ཐམས་ཅད་དུ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྟག་ཏུ་གསོག་པས། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་པར་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་། །རི་ལྷར་མཐའ་ཡས་དེ་བཞིན་དུ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་འདོད། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་དེ་དག་ནི། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་བརྩེ་བས། །སྤྱག་བསྐྱལ་
དག་ལས་བྱངས་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དགོད་པར་ངེས། །དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཉལ་བ་འམ་ཉལ་ཡང་རུང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བག་མེད་གྱུར་གྱང་སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་
བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རྟག་གསོག་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐའ་ཡས་འཐོབ་མི་དགའ་ཞེས་བྱ། །གང་ཞིག་དཔག་མེད་དུས་གནས་ཏེ། །ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་རྩལ་དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། །
དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བྱེད་པ། །དེས་གོ་བྱང་རྩལ་དཔག་མེད་གྱང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །རི་ལྷ་བྱར་ན་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཆེས་

འཕྲིན་ལྷན་པ་ལྟེན་པ་

༡༡། །ཤིན་ཏུ་ཤུགས་དྲག་ནས་ཡིད་བསྐྱོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དུས་བྱང་དུ་ཞིག་ལ་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཡང་། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ན་མེད་པའི་ཆེ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་སྐྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲོབ་
དགོས་པ་དང་དགའ་སྐྱོད་མང་དུ་དགོས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལྟར་སོང་ན་སུས་ནུས་སྙམ་ནས་ཉེ་ལམ་འཛོལ་བ་སྐྱོད་བྱེད་ན་ནི་སྒྲོན་སེམས་ལ་བརྒྱད་ནས་གཞོན་ཅིང་། འཇུག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རུས་པ་རྗེ་
དམན་དུ་སོང་ནས་འཛོང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འགོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྟ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་ལེགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞུམ་
ནས་བསྐྱོད་པས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཐན་ཞིང་རྗེ་ཞུམ་དུ་འགོ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོ་གཟེངས་བསྐྱོད་ན་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཞུམ་པས་ཐོངས་ལས་
ཐར་ལ་མི་ཐན་གྱི། །དེ་བས་མུ་ངན་གདུང་བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་བསྐྱབ་མཁས་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའང་སྤྲོ་བས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགའ་མ་བྱེད་པར། །རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་
སྐྱབས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྗིད་བརྟན་པས་གཟེངས་བསྐྱོད་ན། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད། །ཅིས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ངན་

རོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྒྲུང་རེའམ་ཡོན་ཏན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོགས་གཅིག་ཅམ་ཞིག་སྒྲུས་ན། ལམ་གྱི་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅད་དོ་སྐྱམ་ཞིང་དེ་
 ཀ་གོམས་པས་ཆོག་པར་འཛིན་ལ། ལམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་བཏོན་ནས་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་གཅིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་བརྟེན་སྒྲུང་དེ་གོ་བྱ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡིད་ཤིན་ཏུ་
 བྱམ་ནས་འགོ་བར་སྒྲུང་བས། ཡོན་ཏན་སྟོགས་རེས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་བྱེད་པར་འཆོལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་དགོས་ཀྱང་ཁུམ་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་དཔུང་གི་ཆོགས་
 བསག་པ་ལ་བཞི། མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོར་བའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་འདྲར་མོས་པ་ནི་འདུན་པ་འོ། །དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། བདག་ནི་
 སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཡང་། ཆོས་ལ་མོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། ཁོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བར་གྱུར། །སྟེ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། །དགོ་བའི་སྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མོས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
 ནི། དེའི་ཡང་རྩ་བ་ཏུ་ཁྱེ། ཁྱམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་བསྐྱོམས་པས་སོ། །ཞེས་དཀར་གནག་གི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཤད་དེ། དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་

ཉི་མཁུ་རེ་བཞི།

༡༡། །གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་འབྲས་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ་
སྤྲོ་བས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་ནས་དེའི་སྒོར་ཞུགས་པ་ནི། རང་ག་ཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་
ཡོན་ཏན་རེ་རེ་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ཞིག་གོམས་དགོས་ན། བདག་ལ་ནི་དེ་དག་སེལ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆཤས་རེ་ཡང་མི་སྤང་བས་བདག་གིས་དལ་བ་དོན་མེད་དུ་བཏང་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་
བསམས་ནས་རང་ལ་རང་གིས་བསྐྱལ་དགོས་ཏེ། བདག་དང་ག་ཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བྱུང་བ། །ཉེས་བྱེད་ཚུམ་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཆ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་
ན། །སྤྲུག་བསྐྱལ་དཔག་དུ་མེད་པའི་གནས། །བདག་གོ་ཅིས་ཏེ་སྤྱིང་མ་གས། །བདག་དང་ག་ཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་གོམས་འགྱུར་བ། །བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆ་
ཅོམ་ལའང་། །གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྤྱིས་ཏེ། །ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟོག་སྤྱི་བ་ནི། །བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། །ཞེས་སོ། །བཏན་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། །གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེ་ལས་མི་ལྷོག་པར་མཐར་འབྱེན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཅི་

རུང་རུང་དུ་མི་འཇུག་པར་ལོགས་པར་བརྟགས་ལ་རྟུས་པ་ལྟ་ན་འཇུག་ལ། མི་རྟུས་ན་མི་འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་ནས་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མི་ཚུམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དམ་བཅས་པ་བར་མ་དོར་འདོར་བ་ལ་
 གོམས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྦྱངས་པ་སོགས་འདོར་བས་ཆེ་དེར་སྒྲིག་འཕེལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲིག་བསྐྱེལ་འཕེལ་བ་དང་སྐྱ་མ་དེ་བྱ་བར་བསམས་པས་དགེ་བ་གཞན་མི་འགྲུབ་པ་དང་།
 སྐྱ་མ་དེ་ལས་ལོག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དམན་པ་དང་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་མ་བྱིན་པས་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོར་ན་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་མགོ་མི་ཐོན་ལ་གཞན་འགྲུབ་པའི་ཡང་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་མཐུན་
 གྱིས་སྐྱེམ་པ་ཁས་སྦྱངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་བརྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དང་པོ་སྦྱོར་བ་བརྟགས་ནས་ནི། །བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ། །མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ལྷོག་པར་མི་བྱ་འོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་གོམས་
 བྱིང་། །སྒྲིག་དང་སྒྲིག་བསྐྱེལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །དམན་གྱུར་དེ་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་མཐར་བྱིན་པར་འདོད་པས་ང་རྒྱལ་གསུམ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྟུས་
 པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། གཞན་སུ་ལ་ཡང་རང་གི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་བཏོས་པ་མི་འཆའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་བྱའོ་ཞེས། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད། །

༡༡། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། ཐར་བ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་གོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་གཞན་ལ་མི་རེ་བར་བདག་གཅིག་ལུས་བསྐྱབ་བོ་སྟམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་
 བ་ཡོད་པས་དེར་བདགས་པའོ། །རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་གི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས། བདག་གིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་རྣམས་སོ་སྟམ་ནས་བསྐྱབ་
 པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིས། །རང་དོན་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པས། །འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་མི་རྣམས་ཏེ། །དེ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ཀྱང་དམན་པའི་ལས་ལ་རྩོལ་བ་མི་གཅིད་ན་བདག་
 །འབྲས་བུ་གྱུ་ཞོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་འདུག །ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ན་གཞན་བྱེད་དུ་བསང་ནས་རང་ལ་
 །རྩོམ་པས་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི། བརྩེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་མི་བྱེད་དེ། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག །ཅེས་སོ། །གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་པ་བདག་གིས་རྣམས་སྟམ་པ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཆོས་
 །མཐུན་པས་ང་རྒྱལ་དུ་བདགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་དུ་བསང་ནས་བདག་འདི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི། །འདི་དག་བདག་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་

ཉོན་མོངས་པ་

འཛུགས་པ་

འཛུགས་པ་ལ་སྒོའི་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །རྒྱལ་བ་སེང་གའི་སྤྲུལ་དག་པས། །ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྟོག་ན་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུ་དུས་ཀྱང་གཞོན་པར་རུས་པ་ནི། ཤི་བའི་སྤྱལ་དང་ཐུང་གྱུར་ན། །ཁ་ཡང་མཁའ་ལྗོངས་ལྟར་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་རྒྱུ་ན། །ལྟར་བ་རྒྱུ་དུའང་གཞོན་པར་བྱེད། །ཞུམ་བཙས་རྩྱལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཐོངས་ལས་ཐར་བ་
ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་སོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྤྲར་གྱི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་ལ། །འདིར་ཆོས་བོར་ན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་སྤྲག་བསྤེལ་མུ་མཐའ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པ་ཡང་བསམ། རང་གིས་རྩྱལ་བ་མ་
བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེ་མི་བཟ། གཉོན་པོ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་བསྒྲོམ་མི་རུས་པས་དེད་རང་རྩོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ནས་མི་འོང། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་གསུང་ངོ། །སྤྲུལ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་
བྱས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་མི་རུས་པས། དེས་ན་ང་རྒྱལ་དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། །ང་རྒྱལ་རྩྱལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་བྱབ་པར་དགའ། །དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་པོ་ཡིས། །ལྟར་བ་རྒྱུ་མས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་པོ་ལྟར་བས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་ནི་མཁས་པས་བྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་ལྟར་བས་ཕམ་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། །

༡༡། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱུང་གསོད་བྱས་ནས་འཛོམས་པར་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྣམ་བཤད་མཛད་པ་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་འཆད་མོད། །གཞུང་ལ་སྤྲུལ་མ་འགྲིག་གམ་སྤྲུལ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལ་རེ་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་ལུས་བྱེད་པར་གོ་བགོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ལྟར་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི། །རང་གིས་རྣམས་སོ་སྤྲུལ་དུ་གདེང་འཆའ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་ལ་གཞོམ་གྱི། །དེས་ཚུར་ལ་ནམ་ཡང་འཛོམས་མི་རྣམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོའི་བརྟན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དམ་བཅའ་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་འབྲིན་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ལྟར་འདུན་པ་དྲག་པོའི་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱར་བརྟན་པའི་སྟོབས་སམ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱབས་ནས། །དང་པོར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་དུ་འཇུག་པ་དང་། །ཞུགས་པའི་ཆེ་ཡང་ལས་དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་པས་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་ནི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་ངོམས་པའི་རྩལ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། །ཅིང་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར། །འདི་ཡིས་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན། །ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་སྟེ། །ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བྱིས་པ་རྣམས་ཅིང་མོའི་ལས་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོ་སྐྱེས་སྐྱེས་

སྤྱུ་འབད་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མི་ངོམས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་དགོས་ཏེ། ཐ་མལ་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལ་ཡང་འབད་ནས་འཇུག་ན། ལས་གང་སྤྱད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་
འབྱུང་བར་ངེས་པ་ལ་སྒྲོས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། །བདེ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི། །གང་གི་ལས་ཉིད་བདེ་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་བདེ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཆན་འདིས་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་རིགས་ཏེ།
སྤྱུ་གྱིའི་སོར་ཆགས་སྤྱང་ཅི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྒྲིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངར་བའི་རོ་ཅུང་ཟད་ཟུང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བལྟགས་ན་ཕྱེ་གཤོག་པའི་སྤྱུ་གྱི་རྩོན་པའི་
སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱང་ཅི་དང་འདྲ་བར་འབྲལ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། །འདི་བྱིར་སྤྱུ་ག་བསྐྱལ་ཆ་བས་ཆེ་བ་སྟེར་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱད་པ་ལ་ཡང་ངོམས་པ་མི་སྤྱང་ན། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་སྟེར་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་ངོམས་པར་རིགས་སྟུམ་དུ་བསམས་ལ་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གང་ལ་འཇུག་པའི་དག་བའི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ན་ཉི་མས་
གདུངས་པའི་སྤྱང་ཆེན་ཉི་མ་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བད་མཆོར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་མ་སྒྲིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟའི་ལས་ཆར་བྱིན་བྱའི་བྱིར། །ཉི་མ་བྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །སྤྱང་ཆེན་མཆོར་ལྟར་མཆོར་འཇུག་ལྟར། །ལས་

༡༡། །དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དོར་བའི་སྟོབས་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དུབ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་བསོད་གོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གིན་ཏུ་སྒྱུ་ཞིང་སུན་པས་བྱིས་བརྩོན་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ངལ་
 སོས་མ་ཐག་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞིང་སྒྲ་མ་ལེགས་པར་མཐར་ཐོན་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གེས་མི་བྱ་བར་གོང་མ་ག་ཞན་ཞིག་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་ཏེ། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན། །སྤྲར་བྱའི་དོན་དུ་དོར་བར་བྱ། །
 ལེགས་པར་བློན་ན་བྱི་མ་དང་། །བྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱི་མ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྒྲ་མ་རེས་ཆོག་གེས་བྱས་ན་བྱད་པར་གོང་མ་མང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་
 ལུགས་བརྩོན་ཏེ་ཏ་ཅང་བརྩོན་ངས་ཏེ་རྩོལ་བ་དྲགས་པ་དང་ཏ་ཅང་སྟོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ནས་རྩུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ན་རེ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས། །བྱད་པར་འཕགས་པར་བསྐྱེ་བ་ལ། །བྱོད་ལ་ཐང་སྟོད་འགའ་མ་བྱུང་། །དེ་
 སྤང་བྱོད་གྱི་བྱད་པར་རྣམས། །ཐོག་དུང་རིམ་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་སོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སེ་མོ་གྲུ་པའི་ར་མདའ་ལྟ་བུས་མི་འོང་། བྱང་པའི་ར་མདའ་དང་པོ་སོས་བདལ་ནས་ངག་པ་མ་སྒྲིབ་བར་དུ་འདེད། དེ་བཞིན་དུ་སོས་བདལ་
 ཡུན་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་གིག་གིས་སོས་བདལ་ནས་མ་བསྐྱད་པར་བྱིན་པས་ལྷུང་དུ་བྱིན། ལྷེ་བས་ཐེབས་རེ་མཆོངས་གིང་བསྐྱད་པས་མ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་པ་

८५३४

ལྷུང་སྒྲུང་བ་ནི། དེ་ལྷུང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས་གཉིན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་སྦྱང་། མ་སྟེས་པ་སྟེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མོས་པ་དང་། ལྷགས་ཟིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་བརྟན་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་འཕྲོག་ཅོད་པར་
 མི་འདོད་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་། དོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་ན། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལྷུང་སྒྲུང་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཆེ་ཆེ་
 ལྷུང་བྱ་བ་ནི། འཐབ་རྩིང་དགྲ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། །གཡུལ་ངོར་རལ་གར་ལྷགས་པ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་མཆོན་ལས་བཟུར་བྱ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་འཛེབས་པར་བཏབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷུང་། དཔེར་ན། འཐབ་མོ་བ་རྩིང་བ། ལས་དེ་
 ལ་གོམས་པའི་མཁས་པ་ནི་དགྲ་དང་རལ་ག་སོགས་འགྲེད་པའི་ཆེ་ཕ་རོལ་འཛོམས་པ་གཅིག་ཤུའི་རྩིས་མི་བྱེད་ཀྱི། རང་ལ་རྩུར་མཆོན་གྱི་གཞོད་པ་འབབ་པ་ལས་བཟུར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བར་ལ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀའི་ལས་བསྐྱབ་པ་
 བཞིན་དུ། སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྩུར་སེམས་ལ་རྩ་འབྲིན་པ་ལ་ཟོན་བྱེད་ཅིང་བཟུར་བ་དང་། བར་ལ་གཉིན་པོ་བསྟེན་ནས་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་བརྩོན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷུང་མ་
 ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཆ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ཞིག་གཉིན་པོས་བཀག་གུང་ཉོན་མོངས་གཞན་ཞིག་གིས་གུང་དགོ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་འཕྲོག་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་སོང་ནས་དགོ་སྦྱར་ལ་

ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱད་

༡༡། རྒྱུད་འོང་བར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་བརྗོད་ན། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ་མ་ནས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་སྡིང་བོར་བཟུང་ནས་རྩད་བཅད་པ་ན་མི་ཤེས་པ་འི་མྱོངས་པ་ཐོས་པས་བསལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་ཟོན་མ་བྱས་པས་དེའི་རིང་ལ་ཉེས་སྦྱོད་དུ་མས་གོས་ནས་རྒྱུད་ཆེས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་འདུལ་བ་གཤམ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ་མ་ནས་བསྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མྱོངས་པ་འི་དགའ་ལ་ཟོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཆོས་མ་ཉོན་ཅིང་མ་བསྐྱབས་པས་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་འཇུག་སྒོག་ལ་ཆེས་མྱོངས་ནས་རྒྱན་དུ་ལྷུང་བས་འཛུམས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་ཆེ་ཡང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་དུས་སུ་ལག་ནས་རལ་གྱི་ལྷུང་ན་བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པས་ཡོང་ཡོད་མི་བྱེད་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལེན་པ་ལྟར། སྒྲུང་སྒྲུང་གི་འཇུག་སྒོག་གི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗོད་པའི་དྲན་པའི་མཆོན་ཤོར་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་འཛིགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲན་པ་བསྐྱེན་དགོས་ཏེ། གཡུལ་དུ་རལ་གྱི་ལྷུང་གྱུར་ན། །འཛིགས་པས་སྦྱར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲན་པའི་མཆོན་ཤོར་ན། །དཔྱལ་བའི་འཛིགས་དྲན་སྦྱར་དུ་སྒྲུང་། །ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་འདི་མགོན་པོ་གྲུ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དབང་ལྷག་ལུས་གཏོགས་དྲན་པ་བདེར་གསེགས་ཀྱིས། །བཤོད་པ་གཙུག་པའི་ལམ་དུ་ཉི་བར་བསྟན། །དེ་ནི་བསྒྲིམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱུང་བའི་སྟེ། །དྲན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་།

ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་

གནས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་ཉེས་པ་འདི་ཡེ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པའི་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་མང་དུ་གཏང་སྟེ། ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་བཞིན། །བདག་ལ་སྤྲད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །
དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཟབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་བཤེས་དང་དམ་པའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་
ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། །དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས། །རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྱད་པའམ། །རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྟུན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྤང་
སྤང་ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱིད་པའི་ཐོས་པ་བྱས་ནས། ཤེས་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་བརྩོན་ས་མ་འབྱུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་ལུས་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ཡང་བག་ཡོད་ལེན་ནས་བཤད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དགོས་ལུགས་དང་། །ཁས་སྤངས་ནས་མ་བསྐྱབས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་ལ་དགྲར་བལྟ་ལུགས་དང་། དེའི་ཆེ་དགའ་སྦྱོད་ལ་ཁུར་དུ་མི་འཛིན་པར་རྒྱན་དུ་བལྟ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལས། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་བསྒྲོམས་ནས་ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བགོལ་དུ་མི་རུང་བའི་མཆོར་སྤང་ཐམས་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༦༡། འཕྲུལ་པ་ལྟོག་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྷང་བ་ཡང་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ལས་བྱུང་སྒྲོན་རོལ་ནས། བཅས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ། འདྲི་ལྟར་བཀ་ཡོད་གཏམ་བྱུང་། འབད་ག་ཉིད་ལྷང་བ་ཡང་བར་བྱ། ཞེས་སོ། འདྲི་ལྟར་
 འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྲུར་སྒྲུམ་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཕར་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་ལ་འོང་བ་ལ་རྒྱུད་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་དགོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། དེའི་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟེས་ན་དེ་ནས་ཚོགས་བཅས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ། རི་ལྟར་རྒྱུད་ནི་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྐྱར་བ། འདྲི་བཞིན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། འདྲི་ལྟ་
 ན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྲུར། ཞེས་སོ། འདྲི་ལྟ་བུ་རྣམས་བྱ་དགའ་ཡང་དོར་དུ་མི་རུང་གི་འབད་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས། དགའ་སྦྱད་ལས་ནི་མ་བཞིས་པར། ཁོ་འཕང་རྟེན་དགའ་མི་འཐོབ་ཅིས། འདྲི་སྦྱད་ཉིད་ལ་འང་མ་གཟིགས་པར། འཁྱོད་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་སྟེལ། ཞེས་སོ། འདྲི་དག་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བཞི། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཚུམ་ཡང་དམ་པ་དུག་ལྟར་དུ་བ་དང་ཕྱིན་དུག་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་རང་དེ་ལ་གནས་
 ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ལྷ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ནི། སྒྲིབ་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཅིང་བསྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་

ལ་སྐྱལ་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་རིམ་ལ་དུ་གཏོང་ཞིང་དེ་ནས་ས་མཐོན་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་ལུགས་རྣམས་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་ལུགས་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམས་པ་དང་བསྐྱབ་ནས་འབད་པ་དང་།
བྱེད་པར་དུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཞུམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་འགོག་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསྐྱབ་ཅིང་སེལ་བ་དང་། དུས་ཆེས་རིང་བ་དང་ཆོག་ས་མཐའ་ཡས་པ་
དང་དགའ་སྤྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྦྱོ་བའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་པས་གྱོན་པ་ལ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེ་བ་གསོག་པར་ལག་བབ་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་འབད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཏན་མི་རྒྱས་ཤིང་། ཉེས་སྦྱོད་དུ་མས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་གོས་ལ། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ཆེས་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཤིས་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་ལ་བཞུགས་
ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཀྱང་སྦྱོས་དེའི་ཕྱོགས་བབྱང་ནས་ཅི་རྣམས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ལག་བབ་གིས་ཞུས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོ་བ་གཞན་དུ་ཆོག་ས་ཆུང་དུས་སྤྱད་བསྐྱབ་ལ་མེད་པར་སྦྱར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རིམ་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་གཅིག་

༡༡། །དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དག་བ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དག་བ་སེམས་གནས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོགས་སམ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྒྲམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྒྲམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་དབྱེ་ནི། སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྟེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྟེ་ན། ཆོ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་དུ་སྐྱབས་པ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་གཤམ་དང་རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཞོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་བྱུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ནམས་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །འི་ལྷ་མོ་བྱ་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་བ་འི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ནའང་དམ་པ་དུག་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་མར་ཕྱིན་དུག་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པ་ནམས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྷ་མོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲིད་པའི་ཏེན་སེམས་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་དུན་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྒྲོབ་པ་ལ་སྒྲུལ་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་བཏྲན་པར་སྒྲེལ་ནས་བསམ་གཏན་གོང་མ་ནམས་ཀྱང་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་མ་རུས་ནའང་། དུས་དུས་སུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཅི་རུས་སུ་
སྒྲོབ་པའི་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷ་མོ་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པས་རྒྱན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ནམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་
པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་མོ་བྱས་ན་ནི་ཆེ་འདིར་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བས། དག་བ་བསགས་པ་ནམས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མར་ཡང་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་མོ། ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་
ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་མར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཞིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །ཤེས་རབ་གྱི་མར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྐྱེད་

ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པ་

༡༡། །པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་པའི་ཆེ་མི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་
འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་།
གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་སྒྲིའི་རིག་པ་དང་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་གི་ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ས་ཐོབ་ནས་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་སྐབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྟོ་ལ་ལྟག་མ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ལ། འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། མགོན་པོ་གྲུ་རྒྱུ་བ་
ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་པོ་གྲུས་པ་

འཕྲིན་པ་ཆེན་པོ་

ཡིས། །ཤེས་རབ་ཡུམ་ཆེན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲིན་སོགས་ལྷའི་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། སྒྲུང་པ་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟུར་བྱུང་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་འདི་ཡི་མིང་འཕྲོབ་པོ། །དབེར་ན་རི་མོའི་ལས་ནི་
ཡོངས་ཟུར་མིག་མེད་པ། །རི་སྤྱོད་མིག་མ་བྱིས་པར་རྟེན་པ་མི་འཕྲོབ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དགོས་ཚུལ་ནི། དབེར་ན་གསེར་བཟང་པོ་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནི་ལ་ལ་སོགས་པའི་
འཕྲས་སྒྲས་ན་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ། སྒྲིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ལྷ་པོའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་ནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕྲ་དང་འབྲེལ་ན་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་
ཏེ། འདིས་སྒྲིན་སོགས་ལྷ་པོ་ཆེས་རྣམས་པར་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་སྒྲིན་ཡོན་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་དཔལ་བོས། སྒྲིན་ལ་
སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་ལྷན་འགྱུར། །གསེར་གྱི་རྒྱན་བཟང་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ། །རིན་ཆེན་འཕྲ་བཀོད་འོད་གྱིས་གསལ་བ་བཞིན། །སོ་སོའི་དོན་ལ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་མཐུ། །ཤེས་རབ་
འདི་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྐྱབ་པར་བྱེད། །དབང་པོ་རང་རང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྱག་ལ། །མཐུ་གཞན་ཡིད་གྱིས་གསལ་བར་བསྐྱར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་འདེམ་རབ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མགོན་

༡༡། །ཡོད་ན་སྒྱུན་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་འི་སྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་ལ་སོགས་པ་འི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་
ཡང་། །དབང་པོ་གཞན་ལ་སྒྲོ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཙོ། །དེ་ཡི་མགོན་ལྟན་ཡོན་ཏན་སྒྱུན་ཤེས་པས། །ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲོང་བ་པོ་ལ་ཤ་བྱིན་གྱང་སྒྲུན་གྱི་སྒྲོང་པོ་ལས་བྱུངས་པ་ལྟར་
ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འི་རྣམ་ཏྟག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིམས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པར་
བྱེད་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྒྱུན་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཏྟགས་ནས་སེམས་བརྟལ་བས་ལོག་སྐྱབ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མི་འབྲེག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྩོན་པས་
ལམ་གྱི་ཆོད་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་མཆོག་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྒྱུན་སོགས་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཤེས་
རབ་མིག་གསལ་རྣམ་པར་སྤྱེ་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་ཤ་བྱིན་གྱང་། །སྒྲུན་གྱི་ཤིང་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཏྟག་པར། །མཐོ་འམ་དམའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མིད། །ཅིས་དང་། །རང་གི་དོན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་མི་བསྐྱབ་ན། །སྒྲོ་ལྟན་སྤྱིད་པའི་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

བཙོན་པའི་སྒྲིན་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་གདོན་མོས་པ། །སྤྱིད་པའི་དོན་དུ་མི་བསྐྱབ་སྒྲིན་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་དག །བཟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་གཞོན་མི་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་
གྲུང་པོའི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམ་མང་བཟོན་པ་བཞིན། །བཙོན་འགྲུས་གཅིག་པུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ན་དོན་ཆེན་འགྱུར། །ཅེས་དང་། དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་བདེ་དགའ་མཆོག་ལྡན་པ། །
སྒྲིན་བསགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་སྒྲགས་གྱུར་བའི། །ལམ་གོལ་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་མ་རབས་ཡིད་ལ་ཐིམ་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །འགལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི། བྱང་
སེམས་སྤྱིད་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། །འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཤུགས་དྲག་གྱུང་འདོད་ཆགས་
ཅུང་ཟད་གྱུང་མི་འདྲེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱུལ་ལ་མི་བཟོན་པའི་སྤྱིང་རྩིས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་གྱུང་མུ་དན་གྱིས་ནོན་ནས་དགོ་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། །དགའ་བ་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལས་
གཡེང་བའི་ཡ་ཡ་པོ་མེད་པ་དང་། །བཏང་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱན་དུ་ལྡན་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐྱད་ཅིག་གྱུང་མི་གཡེལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱིས་བྱེད་དེ། །དེ་དག་སྒྲོ་བས་མཚུངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གོགས་ཤེས་རབ་གྱིས་འགོག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

༡༡། །དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ལྷ་རྩེས་འདྲ་བདོག་པའི། །རྒྱལ་སྤིང་ཆེ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག། །རང་བཞིན་ཚུལ་མིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་། །ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་སྒོན་པོ་ལྷན་པའི་མཐུ། །གཞན་ལ་ཡན་བྱེད་རོ་གཅིག་བྱམས་པ་ལ། །
 འདོད་ཆགས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་སྤྲིང་རྩེ་ལ། །ཕྱ་ངན་ཁུར་གྱིས་ལེ་ལོས་མི་དམའ་དང་། །དགའ་མཆོག་དང་ལྷན་ཡང་དག་གཡེང་མེད་དང་། །འགྲོ་དོན་མི་གཡེལ་བཏང་སྒྲིམས་ཆེན་པོ་དང་། །ཡོན་
 ཏན་དེ་དང་དེ་དག་གཉིན་པོའི་ལམ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བཀག་པས་རྣམ་པར་མཛེས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། །བསྐྱེད་སྤྲོས་འོས་བསྐྱེད་སྤྲོས་བསྐྱོད་ལས། །ཆོས་ཉིད་འདོར་བར་མི་མཛད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྩེས་སུ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར། །མཆོན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྣམས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་འདོར་མི་དགོས་པ་དང་། །ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ། །གཞན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའང་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །བྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་ཏུ་ངེས། །ལ་ལར་ངེས་པ་མ་ལགས་ལ། །
 ཡན་ཚུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། །ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྤྱད་སྤྱེད་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། །དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་གྱི་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

དགོངས་པ་ཆོལ་བ་ལ་སྒོའི་མཐུ་མེད་པའི་སྒོངས་པ་ལ་འགལ་ཡང་། མཁས་པ་ལ་མི་འགལ་བའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གསུང་རབ་ཅན་ཚུན་ལ་གནང་བ་གསལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། སུ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཤེས་རབ་ལས། དེ་འདྲའི་སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོགས་འབྱུང་ཅི་མཆར་གྱི། །བདེར་གསེགས་སྟོབས་བཅུ་སྟོབས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་བ། །མཚུངས་མེད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་གཞན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱ་རྒྱལ་གཏེར་མཆོག་དང་། །གཙུག་ལག་མིག་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྟོབ་བྱེད་སྟོབ་སྤྱེད་པ་ལ་སོགས། །རྣམ་བཞོད་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཐ་དད་དང་། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་མང་རྣམ་ཐར་སྟོད་དག་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཅན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས། །རྒྱལ་སྤྱུལ་མཐུ་ཆེན་རྣམ་པར་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་མཐུ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་རྣམས་མིག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་སུ་མེད་པ་བྱེད་པ་བྲག་བྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་བྱེད་འཇུག་པར་གལ་འབྱུང་། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ལ་རྩལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་སུ་མེད་པས་

༡༡། །བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྟུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་སོགས་རྣམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། །ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ལ། །སྦྱོར་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། །གཞན་
 དོན་བཏང་བ་སྦྱོར་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །ལྷག་མ་ནོར་སྤེལ་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་སྒྲུང་བས་མུན་པ་མ་བསལ་ན། །ཚུལ་བྲིམས་དག་དང་ལྷན་པར་དེ་མི་འགྱུར། །ཕལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་བྲིམས་དག་ །ཤེས་
 པའི་སྦྱོར་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྟོག་བཅས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་ལོག་པའི་སྦྱོར་གྱིས་སེམས་བརྟོགས་ན། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། །ལེགས་ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་
 བཞིན། །ཞེས་དང་། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་དུ་བསྒྲགས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ལས་སྤྱི་ཞིང་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པ། །འདོད་པའི་སྦྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲིབས་པའི། །ཡིད་ལམ་དང་པོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགྱོ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྩོན་
 མེད་སྒྲོ་འཆང་ན། །དེ་ཡི་ལྷ་བ་ཡོངས་སུ་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་གཉི་ལྷག་མོངས་པའི་མུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཆེན་
 མ་ཤར་བར་དུ་མི་སྤྲོག་ལ། །དེ་རྣམ་ཤར་བ་ན་སྤྲོག་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟུལ་པ་དང་མཐུ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། །ཉི་མ་འོད་ཆེན་ཤར་བར་གྱུར་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་མུན་ནག་གང་འགོབས་པ། །ཤེས་རབ་འོད་གྱི་མཐུ་ཆེན་

ལྷ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་

འབྱུང་བས་ན། །ཐམས་ཅད་བསལ་འབྱུང་མིང་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་དང་། དེ་བས་རང་གི་མཐུན་མས་ཀྱན་གཏུགས་ཏེ། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །མྱོངས་པའི་རྒྱ་ནི། གྲོགས་ངན་པ་བསྟེན་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་
སྟོམས་ལས་དང་གཉིད་ཆེ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་དང་ལོག་ལྷ་ཆེ་བ་དང་བདག་འདྲ་བས་མི་རྣམས་སྟོམ་དུ་ཞུམ་ནས་མཁས་པ་བསྟེན་པ་ལ་མི་
དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་སྟོམས་དང་བསྟེན་ངན་བསྟེན་པ་དང་། །གཉིད་ཀྱི་དབང་གྱུར་མི་རྟོག་ངང་ཚུལ་དང་། །བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་མོས་མེད་དང་། །ལོག་པའི་རྒྱལ་ནོན་པས་དོན་འདྲི་དང་། །དམའ་སེམས་བདག་ལ་ཞེན་པས་བྱུང་བའི་
རྒྱས། །མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟེན་པར་མ་དད་དང་། །ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་དུག་ཆེ་ལོག་ལྷ་དག །གཉི་ལྷག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། བསྟེན་འོས་སྤྱ་མ་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བཀྱར་ཏེ། །ཤེས་རབ་བསྐྱབ་བྱིར་བློས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་པ་བསྟེན་ནས་རྣམས་པ་དང་བསྟེན་པའི་བློས་པ་རེ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བློས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཞིག་བསྒྲུལ་པ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་དང་། བློས་པ་བྱས་ན་དེའི་དོན་
བསམས་པས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་བསྒྲུལ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་དཔའ་བོས། བློས་ཏུང་དཔུས་ལོང་བསྒྲུལ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་

༡༡། །ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། །ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །མེར་སྒྲ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་
 གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྤྲོད་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་ཀྱང་། །བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་
 བཅུ་ལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། །མི་བཟོད་པ་ནི་སྒྲིབ་ན་སྟོན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐབས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་སྤྲོད་བའི་ཐབས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། །དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐོས་པ་བཅུ་ལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །མེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། །འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐོས་པ་
 དང་ལྟན་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་རྟུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟུན་ཀྱིས་སྒྲགས་མི་རྟོན་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་
 ལ་ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲ་ན་མེད་པ། །དེ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་། །དེ་དགོས་པར་འདུག་སྒྲམ་དུ་མི་སྐྱབ་

བ་འདི་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་། མི་དགོས་པར་འདུག་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངེས་པ་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིན་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་
 དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྩོམ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ། པོ་ཏི་མཛོ་ཁལ་ཙམ་པ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་ལག་མཐིལ་ཙམ་པ་ཞིག་སྒྲིན་པ་ཅུག །སྤེད་པ་ཅུག་བྱས་པས་
 གར་ཡང་མི་ཕྱིན་གསུང་། སུ་རྒྱུང་བ་བཀའ་པོད་ཞལ་ཕྱེ་བ་སྤྲས་ན་བཞག་ནས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས། བལྟ་བ་མ་བྱུང་ཡང་འདི་ཀུན་ལ་ཞེ་བསྐྱགས་བྱེད་ལགས། ཆོས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་ཟེར་ན་ནི་ལྟར་བྱེད་དམ་གསུང་སྟེ། སྤྱོད་
 སྤེའི་གྲུ་པས་པོ་ཏི་བ་ལ་སྒྲེལ་བྱུང་བྱས་པའི་དུས་སུ། བྱེད་སྤྱོད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས། ངའི་དགོ་བཤེས་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་བ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པས་གཞན་ལ་ནི་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྟར་། ཅུ་འགྲེལ་དམར་ཤིག་ཤིག་པ་བལྟ་མི་དགོས་
 པས་ནི་ལས་ཆུང་། རྒྱུ་འབྲས་མ་བསམས་པས་ནི་སྤྱོད་བདེ། སྤྲགས་གྱི་འདིས་ལས་འདི་འགྲུབ་མང་པོས་ནི་ཞེ་འགྲངས་གསུང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། འཆང་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྤྱོད་གཉེར་ལ་ཆར་བ་མེད་སངས་རྒྱས་ཙན་ཆར་བ་ཡིན་གསུང་། ཀ་མ་
 བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བྱེད་ན་ཤེས་ཅི་དགོས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་ནས་འགྲོ་བ། འདི་ངེད་ཐོས་ཆུང་ལ་འབྱུང་ཉི། བློ་རྒྱུར་བྱས་ན་ཤེས་ཅི་དགོས་ཟེར་ཉིན་ཆེ། ཆོས་ནན་རྒྱུར་བྱེད་ན་ཤེས་དགོས་ཉི། ཆོ་བུང་འདི་ལ་མི་རྟོགས་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་

ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱུ་

༡༡། །ཡང་ཀ་མ་ལ་ལྷགས་པར་བྱས་ལ་ཐོས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་བྱ་སྒྲུལ་དུ་བསམ། སྒྲོམ་པ་པོ་ལ་མི་དགོས་བཤད་པ་པོ་ལ་དགོས་སྒྲུལ་སྟེ། འཆད་པ་པོ་ལ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བའི་ཉེན་ཆེ། སྒྲོམ་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ་དགོས་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བརྒྱབ་པ་ལ་
ཤེས་རབ་དང་དེའི་རྒྱར་ཐོས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་དགོས་ཏེ། འདི་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་དབྱེད་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་གིན་ཏུ་འོང་དགེ། དཔག་པར་འདོད་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་གྲང་ཉམས་ལེན་
གྱི་སྟོན་འགོ་ཙམ་མམ། གདམས་པ་དངོས་སུ་མི་འགོ་བར་རྒྱབ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས་འོང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རང་ལྟར་དུ་འཆད་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱབ་པ་དགོས། མངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་པ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་དང་། རྒྱབ་པ་བྱེད་
པ་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཅལ་ཅལ་ཆེན་པོའི་འགལ་འདུ་སྒྲུ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། ལྷ་མ་ནི་རྒྱབ་པ་བྱེད་ལྷགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱི་མ་ནི་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བ་
ཡིན་པས་རྒྱབ་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱབ་པའི་བསྟན་པ་མ་ནོར་བར་འཛིན་པ་ལུང་གི་བསྟན་པ་མ་ནོར་བར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་ངོ་། །དེས་ན་ལྷ་མ་ཆོས་མང་དུ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་
ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ཉིད་བརྒྱབ་དགོས་པས་བརྟེན་དུ་གཞུགས་ཏུ་མི་རུང་ལ། དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་ན་ཡང་ཞུམ་པར་མི་བྱ་བར་སྟོ་དང་བསྟན་པའི་ཐོས་པ་ཆེ་ཆུང་གང་འཐད་རེ་ལ་འབད། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལོགས་སུ་བྱེད་རྒྱབ་པ་ལོགས་ཤིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་

འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཨ་ཁུ་ལྷན་པུ་

གྱི། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པས་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚྛོགས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་ཉམས་ལེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ལ། སྒོའི་མཐུ་ཆུང་ན་དེ་ཙམ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག། སྒོའི་མཐུ་ཆེ་བའམ། དང་པོ་ཆུང་ཡང་གོམས་པས་ཆེ་བར་སོང་བའི་ཆོ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ཆུས་སུ་བཏང་བས་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མེད་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་བས་ཟུར་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གདམས་པ་མ་ནོར་བའི་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡིན་ན། མདོར་བསྡུས་ཀྱང་མདོ་སྒྲགས་དང་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལམ་གྱི་འགག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལ། ཆུས་པར་བཀྲལ་ན་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་འགྲོ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེན་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་བྱོད་པ་རྟེན་པ་སྤིད་གྱི། བསྟན་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཚྛོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་མི་སྤིད་པས་དམ་པའི་བཤེས་དང་གྲོགས་ལ་བརྟེན། ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་། གདམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་ཉན་ནས་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་དམིགས་རྣམ་བསྐྱང་། ལྷ་དང་སྤྲུམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་ཆོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆ་ཆང་རེ་ལ་འབད་ན། དེ་ནས་སྒོ་ལ་བྱོད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་སྤྲུམ་རྣམས་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒོ་ལ་རུག་གི་ཡོད་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད་འཇལ་བར་བྱེད་ཏོག་པར་

ཉམ་བརྒྱད་ན་བརྒྱད་

༡༡། །བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྗེད་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྒྱུ་པ་རེ་ལ་སྟོབ་པ་དེ་ལ་གྲོག་མེད། སྟོམ་ཆེན་རབ་ལ་སྟོན་པ་རབ། སྟོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྟོན་པ་འབྲིང་འོང་བ་ཡིན། ཇི་ཙམ་བསྟོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་རེ་ཆེར་འགྲོ་བ་
ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བསམས་པས་ངེས་ཤེས་བརྟན་ན་དགོ་མི་དགོའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྟོག་གྲོགས་གྱིས་ཟེར་བ་ན། ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྟམ་ནས་
ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང་། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད་ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུ་བྱོ། རྟོན་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་རྟོན་བྱོ། ཅུ་སྟུ་བཞེན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྟམ་ནས་གར་བྲིད་སར་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཤེས་
རབ་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོན་སྤྱིའི་སྟོན་ས་འཇལ་བ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་
འཇལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་པར། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་བསམ་ན་གཞན་དག་
ཆར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྟེན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟན་པ་ལ་མ་མོས་པ་རྣམས་ཆར་བཅད་པའི་བྱིར་སྒྲ་དང་གཏན་ཆེགས་རིག་པ་དང་། མོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བྱིར་བཟོ་དང་

ཡུལ་ཡུལ་

གསོ་བ་རིག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་རིག་པ་ཆོལ་བ་ནི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་འཕོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོལ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་
དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་དམ་པ་དུག་ལྟར་དུ་བྱ་བ་དང་ཕྱིན་དུག་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་
པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ཡིན་ལ་གཞན་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་བས་སྟོང་པའི་རྟེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཅེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས། ས་མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་གོང་ན་མེད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ད་ལྟ་ནས་འབད་ཅིང་
ཐོས་པ་ཆོལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་ནས་ཉེས་ལྷུང་གིས་འཛོམས་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་མི་དགའ་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པར་མི་རུས་ལ། ཆེ་འདིར་ཤེས་
རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་ན་འདིར་མ་བསྐྱབས་པའི་ལྷུང་བ་ཁེགས་ཤིང་། ཆེ་གཞན་དུ་ཡང་འགའ་བཟང་གིས་ལྷུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བདེ་བྲག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་མངོ་སྤྲུགས་

ཉམས་བརྒྱུད་ན་དགྲ།

༡༡། །གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གཞུང་གིང་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ། བསམ་གཏན་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རུབ་སྒྲིབ་ལ། གཞན་ལྟ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རུབ་སྒྲིབ་ལ། དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱེད་པ་དང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རུབ་ཟད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆང་གང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བར། བྱང་ས་ལས་ཕྱིན་དུག་རེ་རེའི་མཐར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བགྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་དུག་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོམ་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བཟོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་གིས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

ལམ་རྒྱ་རྒྱུ་

བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལ་ལྟ། བསྐྱུ་བ་ཞིའི་ངོ་བོ། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱུ་བ་ཞིའི་བྱེད་ལས། ལམ་རྒྱུ་དང་པས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། བྱང་ཆུབ་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། སྒྲིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་པར་བྱེན་རྣམས་སྒྲིན་པའོ། །དོན་སྒྲིད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་སྒྲིད་དུ་འཇུག་པའམ་
ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་རྣམས་དོན་གང་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་རང་ཡང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོབ་པ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་མཚུངས་དེ་སྒྲིན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་
གྱིས། །སྒྲིན་པར་སྒྲུབ་དང་དོན་སྒྲིད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱུ་བ་བཞིར་ངེས་ཤིང་། ལམ་རྒྱུ་དང་པས་དེ་དག་འདགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་པ་
བྱེན་ནས་ལུས་ལ་པར་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་འདོགས་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཤིས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིན་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོས་བཤད་པས་མི་ཤིས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་དོར་ནས་དོན་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇིན་
དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤིས་པ་ན་དོན་སྒྲིད་པས་དག་པ་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བསྐྱུ་བས་ན་གཞན་ལ་འཇུག་སྟེ་ག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁྱེད་རང་ཡང་དོན་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་ན་གཞན་ལ་དེ་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་རྟུ་བསྟགས། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ལྷ་སྒྲུ་ལ་གཉིས་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུ་སྒྲུ་ནི། །ཐོ་གཉེར་མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བར་འཇུག་པ་སྟོན་རྟུ་བཏང་སྟེ། །ཁམས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུ་སྒྲུ་ནི། དད་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་བརྒྱམས་ནས། བན་པ་དང་བདེ་
བའི་ཕྱིར་རྟུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །རང་གསོད་པའི་དགྲ་ལ་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་ཕན་པའི་ཆོག་བརྟུན་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་རྟུ་རྟུལ་བ་ལ་ཡི་ཆད་པ་མེད་པར་སྟོ་བ་དང་རྟུ་བྱངས་ནས་ཆོས་གྱི་གཏམ་བརྟུན་ཅིང་དགོ་བ་འཛིན་རྟུ་
འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཡོ་སྟོ་ཅན་མཁན་སྟོ་བ་སོགས་ལ་བསྟུ་ཞིང་ལོག་ཞུགས་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྟངས་བ་མེད་པར་ཕན་པའི་ཆོག་བརྟུན་པའི་སྒྲུ་སྒྲུ་བ་ཆེས་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོ་བ་པ་དང་། རྒྱུད་མ་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་བ་པ་སྟངས་བ་དང་བདེ་
འགྲོར་སྟོ་བའི་ཕྱིར་རྟུ་སྟོ་རོལ་རྟུ་བྱུ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོན་པ་སྟོ་བ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ། ཡང་དག་སྟུལ་གྱི་ཆོས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། བྲིམ་པ་དང་
རབ་རྟུ་བྱུང་བ་བག་མེད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་བསྟུལ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་བྱུང་བ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྟུ་ཆོས་འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པར་སྟོ་བའི་སྟོ་ལོ། །དོན་སྟོན་ནི་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་རྣམས་

ཉིས་བརྒྱ་གྲག་ཅིག

༡༡། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཆེ་འདི་འོ་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། །ལོངས་སྟོང་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱང་བ་དང་སྟེལ་བའི་ཐབས་ཆོས་དང་མཐུན་པས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འོ། །ཆེ་སྟེ་མའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། །ལོངས་སྟོང་སྤངས་ནས་སྟོང་མོས་འཆོ་བའི་རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །འདིས་སྟེ་མ་ལ་བདེ་བར་ངེས་ཀྱང་འདིར་མ་ངེས་སོ། །ཆེ་འདི་སྟེ་གཉིས་ཀའི་དོན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི། །སྟེ་མ་པའམ་རབ་བྱུང་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། །འདིས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་གིན་དུ་སྤངས་པ་བསྐྱེད་ལ། །སྟེ་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་སྟེར་འོ། །དོན་སྟོང་པ་ཆེས་དཀའ་བ་ལའང་འཇུག་སྟེ། །སྟོན་དགོ་ཅུ་མ་བསགས་པ་ལ་དགོ་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་དཀའ་བ་དང་། །ལོངས་སྟོང་ལུན་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་བག་མེད་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་ལ་དོན་སྟོང་པ་དཀའ་བ་དང་། །ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་གོམས་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྤང་ཞིང་སྟུན་པས་རིགས་པ་མི་གོ་བས་དེ་དག་ལ་དོན་སྟོང་པ་དཀའ་བ་འོ། །དོན་སྟོང་པའི་རིམ་པ་ཡང་། །བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་སྤྲོ་བའི་གདམས་ངག་ལ་འཇུག །དེ་ནས་སྟོ་འབྲིང་དུ་སོང་བ་ན་འབྲིང་གི་གདམས་ངག་དང་། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སོང་བ་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་གདམས་ངག་ཕྱ་མོ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི། །ཕ་རོལ་གང་ལ་དགོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའམ་ལྷག་པ་ལ་རང་གནས་པར་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་

དམིགས་ནས། བསམ་པ་གཞན་དོན་དང་མ་བུལ་བ་དགོས་ཀྱང་སྒྲུབ་བས་རང་འདུལ་དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཡང་། །རང་གི་ཆོག་དང་འགའ་བར་བྱེད་པས་གཞན་དག་གཏུལ་བར་མི་རུས་ཞེས། །བྱིད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྤྱད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བྱགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་འདུལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བཞེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱབ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བས་བསྐྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཆོས་དང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་དེ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཏེ། །དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །བསྐྱབ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ནི། །བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡིན་པས་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱས་དང་སྐྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །གང་དག་ད་ལྟར་སྐྱད་བྱེད་པ། །དེ་ཀྱན་དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་བས། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་བྱེད་ལམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཆེ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྐྱབ་བཞེ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། །དེ་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་དང་བསྐྱབ་བས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སེམས་ལས། བ་རོལ་དུ་

༡༡། །ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །མདོར་བསྐྱུ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་གཤེས་པར་འདོད་ན་བྱང་ས་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པ་ནི། །རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་དུག་སོགས། །མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཆོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་བརྟན་པར་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་
 ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་ལས་མི་འདའ་བས། ཕྱིན་དུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱང་ཞིང་། ལ་ལ་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་བསྐྱང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་དང་གཤེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་
 མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲིམ་ལ། ཡར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་དང་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་བསྐྱང་ངོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་འོང་ལ། བཟོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་
 པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ངོ། །རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་དུས་དག་ཏུ། །སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟ་བུར་ནི། །ཆོས་ཀྱན་ལྟ་བུ་གོམས་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱུང་བ་དང་། །ཐབས་ལ་སྒྲིབ་པ་གཙོ་

ལམ་རྒྱུ་ལྟར་

ཐོར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་ཞིང་། །དེ་རྒྱན་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུད་པ་གིན་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དཀའ་བ་སྒྲོ་མ་སྒྱུངས་པས་ཐོས་པ་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་རུས་ཀྱང་། ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་ཚུན་ཆོད་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན། བྱིས་ནས་ནི་འབད་བ་ལ་མི་སྒྲོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་གོམས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།
དངོས་སུ་འཇུག་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་སྒྱུད་བའི་གོམས་པ་འང་དོར་ན། ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཆེས་གིན་ཏུ་འགྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྒྲོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ན་འང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་
གཞོད་པ་སྒྲེལ་གྱུར་དང་། །གང་ཡང་བྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐྱེ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྒྲོད་པའི། །སྒྲོད་པ་དེ་དག་བྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་གྱུར། །དེ་སྒྲིད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བགྱིས་སྟེ་ལ་བར་དཀའ་བ་
ལགས། །ཞེས་སོ། །དེའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོད་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོབ་འདོད་སྒྲོད་པ་ལ་འབད་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོ་བྱགས་
འཕེལ་བ་ན་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ན་གིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་འབད་པར་བྱའོ། །སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། སྒྲོན་སེམས་སྒྱུང་བ་དང་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་སྒྱི་ལ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །། ༥ རྩེ་བཙུན་དམ་པ་

༡༡། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཐུད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དུག །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་རིམ་
ངེས་པའི་ཚུལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བུམས་པ།
ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་བསྐྱོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ངེ་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དངོས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་
བ་ལྟར་བསྐྱོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དགོངས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ།

ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་

ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཇི་སྟེང་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དག་པ་རྣམས་ལྟ་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྟ་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒྲུམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་
གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡོན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་ནི་ལྟ་
མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་སྦྱོང་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འཛིག་སྒྲུམ་དང་
དབྱུད་སྒྲུམ་ཕྱོགས་རེ་བས་བསྐྱབ་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྦྱེ་བ་པོ་ཡིས་ལྟ་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་ནི། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་མ་ནི། ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བ་དང་། སྤྲུལ་ལྟ་

༡༡། །མཐོང་གིས་སྤྲོད་ལ། བྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤྲོད་བར་ཤེར་བྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་གྱི། ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་
 ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་སྤྲོད་པོ་ལ་ཡལ་ག་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏྲག་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གང་ལ་འདུས་པའི་གནད་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པ་
 ལྟར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གང་དུ་འདུས་པའི་གནད་དམ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྩད་བཅད་པར་མི་རུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆེངས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུལ་ལེགས་པར་རྩད་བཅད་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐ་དད་པ་ཆད་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

ལམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ། རང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་རང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་དོན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ངེས་པར་བྱས་པ་མུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དེ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བཏགས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གནས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བདེ་སྦྱེས་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་རང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་

༡༡། །སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས། རི་ལྷར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་ལྷ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྷར་རོ། །མདོ་འདིས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསྟོན་ས་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་
 པ་འདི་མཐོང་ནས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རྡོ་གཤམ་གིས་འདི་མདོ་སྟེ་ཨོ་ཡིན་མི་ཤེས་ཞེས་སྒྲིས་ནས་རྒྱང་པས་དྲིལ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེས་ནི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མཆོན་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དོར་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྒྲུལ་པར་འདོད་པ་དང་མ་མཐུན་པས་དེ་ལྷར་བྱས་པའོ། །ལྷགས་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་སྟོད་པ་འབྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་ལྷ་བ་འབྱེད་པའོ། །
 ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་བྱེད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་ཆོ་ནི་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ཡིན་པར་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དེ། རྟོག་པ་ནི་རྩིང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ།

དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པ་འོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིམ་འབྱེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩི་ལྟ་རྩི་སྟེང་འབྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགོངས་འབྱེལ་དང་མཐུན་
 པར། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་འོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་འོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྩི་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྟེེ་རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་
 པ་འང་འདི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་
 གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཛིག་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བཀྲལ་བས་མདོ་སྟེེ་རྒྱུ་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དུ་མི་བུང་བར་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅུ་དང་དོན་ཅུ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ངེས་པར་གཏད་ནས། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་།
 སེམས་ཡོངས་སུ་གཡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པ་ན། རྣམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ལ་སེམས་འཛིག་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིག་པ་ནས། རྒྱུ་པར་རྒྱུད་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་

༡༡། །དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྷ་ར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་
 རབ་ཏུ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་ནས། རྒྱས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུ་མ་རྒྱམས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་མདོ་དང་རྗེ་བཙུན་
 གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་སྒྲུར་བཞིན་བཀྲལ་ནས་སྒྲུར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་མཛད་དོ། །སྒྲེལ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱམ་པར་གཡེང་བ་ཞེ་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་
 པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱམ་པར་དབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་མན་ངག་ལས་
 ཀྱང་། དེ་ལ་ངེ་སྒྲེལ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །ངེ་སྒྲེལ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་ངེ་ལྷ་བ་དང་ངེ་སྒྲེལ་པའི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་རྒྱམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་

འདས་དུ་ཞིག་ཞིག་ནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྟ་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ་གཅིག་ཞིག་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ནོ། །དུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་
 རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པས། ལྷ་མོ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ལྟར་ཞིག་ནས་དང་ལྟ་མཐོང་རེ་རེ་ལའང་རི་ལྟ་རི་སྟེང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞིག་ལྟ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་མི་ཐུང་ཅིང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཞིག་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལྟ་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱག་པ་ཞིན་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་ན་ཞིག་ནས་ཞེས་བྱ་ལ། ལྟ་མཐོང་ཐུང་པར་དུ་མཐོང་བས་ན་ལྟ་མཐོང་
 ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་རིག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞིག་ནས་དང་། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་ལྟ་མཐོང་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་རྒྱལ་ཆ་བཀྱི་བརྒྱན་བཅས་དང་། ཐོགས་མེད་
 ཀྱི་གཞུང་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཞིག་ནས་དང་ལྟ་མཐོང་གི་མཆན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་འབབས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱི་གཅིག་པའི་ཏྲིང་རེ་འཛིན་ལ་ཞིག་ནས་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་རབ་

༡༡། །རྟུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །བྱད་པར་དུ་སེམས་མི་རྟོག་པ་རིག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་མེད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་གྱི། །ཞི་ལྷག་གི་བྱད་པར་དུ་གཏན་
 ནས་མི་རིགས་ཏེ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་བྱིང་བ་སངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། །བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་དྲངས་ཆ་ངེས་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནི། །ཡུལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོ་དེས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་ཡི། །སེམས་བདེ་གསལ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟོག་པར་གནས་མི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངོས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡུལ་བདག་
 མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་རྟུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་བས་ཆོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 འགྲུབ་པས། །སྟོང་ཉིད་མ་གོ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་བ་ལ་འགལ་བ་རུང་བཅད་ཀྱང་མེད་ལ། །དེའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་རིང་དུ་ཟེན་ན་སེམས་ཟེན་པའི་མཐུས་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ་ལ། །དེ་སྟེས་པ་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྟེ་བ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་སྟེ་བ་མི་འགལ་ཞིང་། །དེ་སྟེས་པ་ན་དགའ་བདེའི་ཆོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་མཐུས་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་འོང་བས་ན། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་

ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལའང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འོང་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོབ་མ་སྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལའང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཆེས་མང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཕྱེད་དགོས་སོ། །
བཞི་པ་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒྲམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རེ་རེ་བསྒྲམས་པས་མི་ཚོག་པར་གཉིས་ཀ་བསྒྲམ་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚན་མོ་ལོགས་རིས་བལྟ་བའི་དོན་དུ་མར་མེ་
སྒར་བ་ན། མར་མེ་གིན་དུ་གསལ་བ་དང་རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་ན་གྲིས་སྒྲུ་རྣམས་གིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མར་མེ་མི་གསལ་བའམ་གསལ་ཡང་རྒྱང་གིས་བསྒྲུད་ན་གཟུགས་རྣམས་གསལ་བོར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཟབ་
མོའི་དོན་ལྟ་བུ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི། སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་
གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་དང་བྲལ་བས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་
པའི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅུ་གཅིག་དུ་གནས་པ་བརྟན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་ན། རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱང་གིས་དཀྱགས་པས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་

༡༡། །དེ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱུད་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་ཅན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མ་
 མཐོང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་མོད་གྱི། མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་
 ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རྒྱུད་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་ཕྱིད་དེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གར་བཞག་དུ་ལྷན་ལྷན་སྟོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལག་རྩེས་ཡིན་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བདག་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཡས་ཀྱི་

ཆོལ་བས་བསྐྱུལ་མི་རྣམས་པའི་རི་དང་འདྲ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སོ་སོར་སྤྱེད་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་གྱང་རྒྱུར་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཏུ་ཅང་གཡོ་བས་བདག་མེད་པའི་དོན་གྱི་སྒྲི་ཡང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཆེ་དབྱུང་ན་ནི་ཏུ་ཅང་གཡོ་བའི་སྟོན་ལྷག་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒྲི་གསལ་བར་འགྱུར་བས་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་མི་གཡོ་
བའི་ཆ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ལས་སྒྲི་བ་ཡིན་གྱི། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཞི་གནས་ལས་སྒྲི་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེའི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་སྟོང་བྱ་དང་མེ་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲི་ཡི། རྒྱུར་སྒྲི་བ་པའི་ཡོལ་བ་སོགས་ལས་མི་སྒྲི་ཡང་མར་
མེ་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པའི་ཆ་དེ་ཡོལ་བ་སོགས་ལས་སྒྲི་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བྱེད་རྟོག་གིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་
ནས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲི་མ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་ཁུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ།
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་རྣམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་གྲུབ་ན་

༡༡། །བདག་མེད་པ་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྒྲིན་ལྷོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་སྒྲིན་ལྷོག་ནས་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགོ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྦྱོབས་ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྟེན་པའི་
སྒྲིན་དུ་ནི་ཤས་ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགོ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོབས་ཆུང་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། །ཞེས་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་བྱུང་
སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་
ཉིང་ངེ་འཇོན་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལས་རུང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནའང་སྤྱོད་བྱུང་ལ། བཏང་ནའང་ཡུར་བ་
བདེ་མོ་ལ་ཆུ་བྱངས་པ་ལྟར། དགོ་བའི་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་འགོ་བཞེས་ཡིན་པས། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཏོང་བའི་སེམས་དང་སྒྲུབ་སེམས་དང་བཟོད་

པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དད་པ་དང་སྒྲོ་བཤུལ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོ་བ་སྤྲད་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་བརྒྱུག་པའི་དམིགས་རྣམས་སྒྲོང་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཏུས་རྒྱུན་ཏུ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནས་འཛིན་པས་ནི་ཞིག་ནས་
བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་པས་དགོ་སྒྲོར་ལ་བོགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོང་བྱུགས་དང་། ལྷ་བའི་བྱུགས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་སྒྲོམ་དོར་ན་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱུ་པ་ཤིན་ཏུ་
བོགས་ཆུང་ལ། ཟུང་པར་ཏུ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བྱུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་སྒྲོང་བའི་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་ན། ཞིག་ནས་ལ་ཡུན་རིམ་གོམས་པར་
བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་སྤིང་གྱི། དེའི་ས་བོན་རྩད་ནས་སྒྲོང་བ་མི་སྤིང་པས། ཞིག་ནས་ཙམ་བརྒྱུ་པ་མི་བྱ་ཡི་ལྷག་མཐོང་ཡང་བརྒྱུ་དགོས་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞིག་ནས་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་
པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་སྤོངས་གྱི། རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཙམ་ཏུ་བྱུང་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོང་བ་བྱུང་བ་མེད་པར་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་
འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒྲོམ་

༡༡། །པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེས་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འབྱུག་སྟེ། །ལྷག་སྟོན་འདི་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུལ་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་
བསྒྲུལ་པ་ནི། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། །གང་དག་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་ཐོས།
འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མ་ཐོས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་ཞིང་། །སྟེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྟེ་སྟོན་ལས་འདོན་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་བ་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྱུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ། །འགྲོ་བ་དུག་གི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ། །སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་ཏེ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་རྣམས་ཅེས་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་ཐོས་པ་ནི་རྒྱ་ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །དེ་
རྣམས་དུ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །རྒྱལ་བྱིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲུལ་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། །ཡེ་ཤེས་

རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་དྲོ། །འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒྲུལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཤེས་རབ་ཏེ་བར་མི་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་ང་མི་སྤྲོའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་དྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་
 རས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤོན་ལ་ཞི་གནས་བསྐྱབས་ནས་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྤྱམ་དུ་སྒྲུལ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཞི་གནས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲུལ་ས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མི་
 གཡེང་བའི་ཞི་གནས་དང་སྤྱོད་ཏེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་བྱིར་སྤོན་ལ་ཞི་གནས་བཙུལ་ནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུལ་པར་བྱེད་ཅིན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྤོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་
 ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་སྤོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་པ་ལའང་ལྷ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་བྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལའང་ཞི་གནས་སྤོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་

༡༡། །ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱུང་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡིད་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལའང་ཡིད་འགྱུར་བའི་
 སྦྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ལ་དགོས་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྒྲུལ་པ་དེ། ཇི་སྟེན་དུ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པ་དེ་སྟེན་དུ་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་སྦྱེས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་
 གསུངས་པས། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་སྒྲུལ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། དེས་མཐར་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ལ། ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་སྒྲུལ་
 ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་མཐར་ཤིན་སྦྱངས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་ཞི་གནས་རྒྱར་དགོས་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་བཞག་པར་དབྱུང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་བསྐྱེད་རུས་པ་ན་
 ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་བས། ཡུལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཤིན་སྦྱངས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ལུགས་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་མི་འཛོག་སྟེ། འདི་ལྟར་

དང་པོར་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཅུ་ལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་སྒོན་དུ་ཞིག་ནས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིག་ནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། མི་དབྱེད་པར་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིག་ནས་འགྲུབ་
ཀྱང་ཞིག་ནས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོང་ཚུལ་མེད་པས་ཕྱི་ནས་ལྷག་མཐོང་བཅུ་ལ་དགོས་པས། ཞིག་ནས་སྒོན་དུ་བཅུ་ལ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
ལྷག་མཐོང་བསྒྲེད་པའི་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་སྒོམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དང་བསྒྲེད་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་ཞིག་ནས་སྒོན་དུ་བཅུ་ལ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་མི་
བྱེད་ན་འང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས། ཞིག་ནས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་སྒྲུབ་དངས་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྒྲེ། །ཞེས་ཕྱིན་དུག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྷག་པ་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞིག་ནས་སྒོན་ལ་བསྒོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་ཕྱིས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱང་ས་དངས་པ་ལྟར་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་དང་སྒྲོད་འཇུག་དང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་དང་ཤུཌི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོན་དུ་ཞིག་ནས་བཅུ་ལ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་གར་བའི་སྒྲོབ་

འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཔེ་སྤྲུངས་སྤྲུངས་པ་ནས་བཞག་དགོས་སོ། །སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་
 པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ། བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་བདེ་ཞིང་ལྟར་དུ་ཞི་གནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དུག་ལས།
 མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་མེད་པར་རྟེན་པས་རྟེན་སྤྱོད་བ་དང་། གཙན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་བསྐྱུན་པ་དང་དབྱ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་གནས་བབང་བ་དང་།
 རྟ་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བབང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་དང་ལྟན་པས་གྲོགས་བབང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྐྱ་རྒྱུད་བས་ལེགས་པར་ལྟན་པའོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གྱང་། སྒོ་ལྟན་
 གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བབང་དང་། །ས་བབང་བ་དང་གྲོགས་བབང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་རྒྱུད་བ་ནི། ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བབང་བོའམ་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཚོག་ཤེས་པ་ནི། ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ངན་དོན་ཅམ་རྟེན་པས་རྟག་ཏུ་ཚོག་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་པ་ནི། ཉེ་ཆོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཉ་ཅང་འདྲིས་བཤེས་

༡༡། །བྱེད་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་སྒྲུབ་མ་བཅུ་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་གཞི་མི་འདུལ་བ་
 དང་། བག་མེད་པས་རལ་ན་འང་སྒྲུབ་པར་འགྱེད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདྲིའི་ཉེས་དམིགས་དང་ངན་
 འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲུམས་ནས་སམ། ཡང་ན་ལའོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྟེ། དེས་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་
 འགྱུར་ན། བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་བསྒྲུམས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདྲི་དག་ནི་སྒྲོམ་རིམ་བར་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དུག་ནི་ཉིང་དེ་འཇིན་བཟང་པོ་གསར་དུ་སྒྲེབ་པ་དང་སྒྲེས་ཟེན་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བྱད་པར་དུ་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་དང་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་
 སུ་བལྟ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་མན་ངག་ཁོ་ནས་ལན་སྒྲུམ་ཡིན། མན་ངག་ཁོ་ན་བཅའ་བས་ཉིང་དེ་འཇིན་སྒྲེར་མི་འདོད་པ་དེ་ཆོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་

གསུང་སྟེ། ཚོགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕར་སྤོན་དང་པོ་བཞི་ནི་ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ནི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལ་མི་བཟླ་ཞིང་ཚུལ་བེམས་
 ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་བོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་
 གོང་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒྲུམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཐག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས། ཞི་སྟག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བརྩུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུམ་
 པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དུག་དང་བྱུང་པར་དུ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིང་དུ་བསྒྲུམ་ཞིང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་
 སྦྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་ངེ་འདྲ་བས་བསྒྲུམ་པ་དང་། བསྒྲུམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་སྤར་སྟན་གིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོད་ཆོས་

༡༡། །བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་པ་ནི་རྩེ་བཅུ་ལྷན་པར་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱི་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་ལྷ་བྱ་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལམ་ཡང་ན་སྒྲིལ་གྲུང་བྱེད་པ་ལང་རུང་སྟེ་དེ་ལྷན་བྱའོ། །མིག་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་ཉ་ཅང་ཡང་མི་བྱམ་
 པར་སྒྲིལ་ཅེ་མོར་གཏད་དོ། །ལུས་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་རྒྱུ་ཏུ་མི་དབྱེ་ཉ་ཅང་ཡང་མཐུན་ཏུ་མི་དབྱེ་བར་དྲང་པོར་བསྐངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཕྱག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱགས་
 གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྒྲིལ་སྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ། །སོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ། །ཕྱེ་ནི་ཡ་སོའི་དྲུང་དུ་གཞར་རོ། །དབྱུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་སྒྲུ་ཅན་དང་རམས་པ་དང་རྒྱུ་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི། ཅི་ནས་
 གྲུང་པར་རྒྱ་ཚུར་རྒྱ་མི་ཚོར་བར་དལ་བྱ་དལ་བྱས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྷན་བྱའོ། །ཉན་སར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་བྲིའམ་བྲིའུའམ་རྩ་བའི་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་འདུག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྷ་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལེགས་
 པར་བསྒྲིམས་ན་སྟོང་ལམ་དེ་གིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་སྟེ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པས་སྒྲུར་བ་སྒྲུར་བར་གིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་སྟེ་བ་དང་། འདུག་པས་དུས་ལྷན་རིང་པོ་འདེམ་པར་བྱེད་ཅུས་གིང་སྟོང་ལམ་དེས་དེའི་ལུས་གིན་ཏུ་ངལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་
 ལམ་དེ་ལྷ་སྟེགས་དང་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་སྟོང་ལམ་དེས་འདུག་པ་མཐོང་ན་གིན་ཏུ་དང་བ་སྟེ་བ་དང་། སྟོང་ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་བསྟེན་པ་སྟེ། རྒྱ་

མཚན་དེ་ལྷ་མཐོང་ནས་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་དང་པོར་བསྐྱེད་བའི་ལྷ་གས་པ་དང་གཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་རྩལ་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིབ་བརྒྱད་དང་བྱུང་པར་དུ་རྒྱུང་ཆམ་ལ་དབབ་པ་ཇི་
 ལྷ་རྩལ་བཤད་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ལམ་རིམ་ལམ་མོ་ཆེར་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲིབ་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དག་བཤེས་ལག་སོར་བ་
 རྩལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་དེའི་སྒྲིབ་དུ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་སྐྱེད་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་སེམས་དགུས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 བཞིར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་དུག་དང་དེའི་གཉིན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར། མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་དང་འཕགས་པ་ཐོག་མཐོང་གི་ས་སྡེ་དང་དབུ་མ་སྒྲིབ་རིམ་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐབས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ལ་གནས་པས་ཐབས་འདི་དག་གིས་འབད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེང་སང་བསམ་གཏན་གྱི་མན་
 ངག་ཟབ་པར་གྲགས་པ་དག་ལ་ཐབས་འདི་དག་གི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲིབ་སྡེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་ལྷན་པ་དང་ཐབས་འདི་དག་མཐོང་པར་ནི་ཡུན་རིང་པོར་འབད་གྲུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་རང་གི་ལམ་རིམ་ལས་

ཉམས་པ་ལྟར་

༡༡། །འཆད་དེ། །འདི་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་རྟེན་པའི་གཏམ་དུ་སྤྲང་ངོ་། །དེ་ལ་སྦྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་ཚུལ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ས་སྡེ་ལྟར་
རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེར་ཡང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པས་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཉན་
ཐོས་གྱི་ས་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཉན་ས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་དབུས་མཐར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལ་དང་ཤུཌྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། ལྷ་སྐྱ་དང་ཐེག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་
མ་གཏོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱིའི་ཁོག་རྣམས་ནི་སྤར་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་དང་སྤྲུགས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལ། བྱད་པར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་ཇི་སྟེ་སེལ་
པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེའི་ཐོགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྲང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་ཉན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་སྤྲང་བས་རང་གི་སྟོ་སྟོན་གྱི་དྲི་མ་གཞུང་དེ་དག་ལ་བཀལ་ནས་དེ་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ

གཙོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་བྱུང་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཆོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པར་སྒྲུང་ངོ། །གདམས་ངག་འདི་ནི་
དབྱ་ཞབས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྩིགས་སྲུ་བྱེད་པས་འདིར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་སྒྲུངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་མེད་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སྲུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་དུ་
ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲུབ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་རུས་ན། དང་པོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་དུ་མི་སྒྲུབ་ཞིང་། ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱན་འབྱུང་མི་རུས་པས་ལྷུང་དུ་ཉམས་པར་
འབྱུང་ངོ། །དེའི་སྦྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དགའ་བདེས་རྒྱས་པའི་ཤིན་དུ་སྐྱུངས་པ་ཐོབ་ན་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་དགོ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་དུ་བ་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་སྟོག་གོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་སྐྱུངས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱན་ལྡན་དུ་རྩོམ་རུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་རྒྱན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་

༡༡། །དད་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས་བལྟས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་པས་གནད་དམ་པར་བཟུང་
 གྱེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་རྩོལ་བའི་གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་རྩོལ་བའམ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པའོ། །རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའོ། །འདིར་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱངས་པ་རྟེན་པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་བགོལ་དུ་རུང་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ནི་བས་ཉེས་སྦྱོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་
 བྱས་མཛོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱབ་བྱས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལྟར་དུ་གཙོད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་བསམས་ན་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་བསྒྲུམ་པ་ལ་སྦྱོལ་བྱས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒྲུམ་སྟེ། འདི་སྦྱེས་ན་ནང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུམ་པ་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་སྤྲ་ཞིང་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྒྲུམ་པ་ལ་འཇུག་པས་

ཉམས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཛོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་བཞི་ཡོད་དེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་བཞག་པ་ནི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་
 ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་བརྟན་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་རང་མཆོན་པ་དེ་དངོས་མིན་པར་དེའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་བྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་དབྱེད་པར་སེམས་འཛོག་པའི་ཆོད་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་བརྟན་དེ་

༡༡། །དམིགས་པ་གང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་སྟེ་ན། སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལྟ་དང་མཁས་པ་འདི་དམིགས་པ་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ལྟ་ལ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལས་གཞན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཇི་སྟེད་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་གནས་སོ་ཞེས་པའི་ཇི་སྟེད་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ་གཉིས་སོ། །
 དེ་ལ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་སྤང་བོ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་དང་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སྟུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། བདེན་བཞིར་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཀྱི་དེ་ལ་ཆད་དུ་གཞན་མེད་པའོ། །ཇི་སྟེད་པ་ནི་དམིགས་པ་
 དེ་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཞི་ལྟ་གིས་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཀྱན་དུ་
 བསྟེན་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་རང་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་གནས་གྱུར་པའོ། །སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་སྟེ། མི་སྟུག་པ་དང་བྱམས་
 པ་དང་རྟོན་འབྲེལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེད་དང་དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་སྟེ་ལྟོ། །དེ་ལ་མི་སྟུག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྤྱད་པ་སྟུ་ལ་སོགས་པ་སོ་དུག་ནི་ནང་གི་མི་སྟུག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་མི་སྟུག་པ་སྟེ་མི་གཙང་བའི་

མི་སྐྱུ་པ་འི་རྣམ་པ་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་འོ། །མཛེས་པོ་དང་དག་པོ་དང་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་འི་ས་པ་འི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་འི་བསམ་པ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། བྱམས་པ་འི་འཛིན་སྣངས་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་
དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་འཛིན་པ་ལ་བྱམས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱམས་པར་གསུངས་པ་འོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་ནི། རུས་གསུམ་རུ་འབྱུང་བ་འི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཙམ་གྱི་འབྲས་
བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་རུ་བྱད་གྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་འི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་པོ་མེད་པ་འི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་ཏེ་སེམས་འཛིན་པ་འོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་
མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་གི་ཆ་རྣམས་སོ་སོར་སྤྲེ་སྤྲེ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་འོ། །དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་ལ་དམིགས་པ་ནི། རླུང་སྤྲེ་ནང་རུ་འགོ་བ་ལ་བགྱང་བ་དང་ལྷ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཞན་རུ་མི་གཡེང་བར་
དམིགས་པ་འོ། །མཁས་པ་འི་དམིགས་པ་འདྲ་སྟེ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །དེ་ལ་སྤང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་སོགས་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་མ་
གཏོགས་པ་འི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་འོ། །ཁམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འི་ཁམས་བཙུང་བ་ཅི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཁམས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་པོན་ལས་འབྱུང་བ་འི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤེས་པ་འོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་ལ་སོགས་

༡༡། །པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་བདག་པོའི་རྒྱུན་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དུ་ཤེས་པའོ། །རྟེན་
 འབྲེལ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་དགོ་བ་ལས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ། མི་དགོ་བ་ལས་
 རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ་བྱུང་པར་ནི་འདིས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆེ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་དུ་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་འཛིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་ས་བོན་རྩད་ནས་སྦྱོང་བ་སྟེ། དང་པོའི་
 དམིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ས་འོག་མའི་རགས་པ་དང་གོང་མའི་ཞི་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དུག་གོ། འདི་དག་གྲུང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི་མི་དབྱེད་པར་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་ངེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་འཛིན་པའོ། །སྒྲོ་མ་རིམ་བར་པ་ལས་དམིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་

འཕྲུལ་ལྟར་

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་དང་འབབ་བ་དང་བབ་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། རི་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
གཟུགས་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །ཡུང་པོ་སོགས་ལ་འཛིན་ཚུལ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡུང་པོ་ལྟར་འདུ་ལུགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཟིན་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སོ་
སོར་འབྱེད་པ་ལ་གོམས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་འང་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་བར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེའོ། །འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མན་ངག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེར་བསྐྱུས་ཟིན་པ་དང་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེད་པ་རྣམས་སྐྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི། འཆད་པ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ལྷག་སྟེ་ཞིང་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པར་སྐྱེ་བས་དམིགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བབས་ཞིང་། ཉན་མོངས་སྐྱོང་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི། ཉན་མོངས་སྐྱིའི་གཉན་པོར་འགྲོ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་སྐྱེ་མ་དེ་དག་ལས་བྱུར་ན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་

༡༡། །པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། གང་དག་རྟེན་དང་གིང་བྱ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ཡོ། །ཁ་ཅིག །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་བབྱང་ན་མཚན་འཛིན་དུ་འགོ་སྦྱར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་མི་གཏོད་པར་རྟེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ད་སྟོང་ནི་ད་བསྒྲུབ་
པར་འདོད་པ་ནི་སྟོང་ནི་ད་བསྒྲུབ་ཚུལ་གཏན་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི་སྟོང་ནི་ད་བསྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཤེས་པས་ཤེས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱ་འདོད་དགོས་
སོ། །ཤེས་བྱ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ནི་ད་སྟོང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དམིགས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པས་ལུགས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་
པ་ནི་ད་གྱི་སྒྲུབ་དུ་འགོ་མི་འགོ་ནི་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བསྒྲུབ་མི་བསྒྲུབ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱས་པར་འོག་ནས་སྟོན་ནོ། །དམིགས་ཡུལ་མེད་
པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལ་འང་མི་འཕྲོ་བ་དེ་ལྟར་བབྱང་ངོ་སྦྱར་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་འཛིན་དགོས་པས། དམིགས་པ་སེམས་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གང་དུ་འང་མི་འཕྲོ་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

བར་འཛིན་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་རང་གི་མྱོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་དམིགས་པ་མང་དུ་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་དགོས་པ་འང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་པས། སེམས་འཛོག་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །སྒྲིམ་རིམ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་
ཞིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་གང་འདུག་ཆད་ལ་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
ན་ནི། རམ་གྲུས་ལྷས་པ་ཉན་སར་དྲངས་པ་ལས། རམ་གྱ། གལ་ཏེ་དགོ་སྟོང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་དེ་འདོད་ཆགས་སྟུང་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་མི་སྟུག་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེ་སྟངས་སྟུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
ནི་བྱམས་པ་ལའོ། །གཏི་མུག་སྟུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལའོ། །ང་རྒྱལ་སྟུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁམས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟུང་པ་ཁོ་ན་
ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དབུགས་རྩལ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་གང་

༡༡། །ཟག་གང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱད་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་གནས་
 པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་དམིགས་པ་དེས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ངེས་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཆ་མཉམ་
 པར་སྤྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་ཆོག་གི། ངེས་པ་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པ་དེས་ནི་སེམས་
 གནས་པ་ཉི་ཆེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གང་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཡི། སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུང་བའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྷ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། སྟེ་བ་སྤྲ་མར་ཆགས་སོགས་ལྷ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ལྷའི་ཡུལ་རྒྱུང་དུ་ལའང་ཆགས་སོགས་ལྷ་དྲག་པོ་དང་རྒྱན་རིང་སྟེ་བའོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི། སྟེ་བ་སྤྲ་
 མ་རྣམས་སུ་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཏུ་མ་བསྟེན་གོམས་པར་མ་བྱས་ལན་མང་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་བལྟས་སུན་མ་སྤྱད་བས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྷ་མི་འབྱུང་བ་

མ་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་པ་ནི། སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱལ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་དང་ལྷག་པ་ལ་ཆགས་སོགས་བུལ་བར་སྒྲེ་ལ་ཡུལ་
 འབྲིང་དང་རྒྱུད་དུ་ལ་གཏན་མི་སྒྲེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྷ་གས་ཆེ་བས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་དང་། ཆ་མཉམ་པར་སྒྱུད་པས་ནི་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་པས་ནི་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་སེམས་གནས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 འོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་བརྩོན་པའང་། བཅ་གྲུས་ཞུས་པ་ལས། བཅ་གྲུ། གལ་ཏེ་དགོས་པ་ལྟར་འབྱོར་པ་རྒྱུད་པ་དེ་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པའམ་བདག་དང་སེམས་
 ཅན་དང་སྟོག་དང་སྒྲེ་བ་པོ་དང་གསོ་བ་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །རྒྱེན་ལ་ཀྱན་ཏུ་
 སྒྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དམིགས་པ་འདི་ལྷ་གས་གཙོ་བོར་སྒྲོངས་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་པའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་སེམས་གཏོད་པའང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་

༡༡། །ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་ལ་འོ། །གཟུགས་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་
ཉིད་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་སྒྲིབ་བར་འདོད་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བདེན་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བདེན་པ་ཀྱན་འབྱུང་དང་
བདེན་པ་འགོག་པ་དང་བདེན་པ་ལམ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་སྤྱད་མཐོང་གིས་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དང་ཞི་གནས་ཀྱིས་འཇོག་སྒྲོམ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པར་འགོ་བས་ཞི་
གནས་ཁོ་ནའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱང་། །ཁ་ཅིག་ནི་ཞི་གནས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་པར་རུང་ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་ཟིན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། །གང་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་གཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཏེན་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་རྣམ་པ་སྒྲོལ་སྤང་བ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། །ཉན་ས་ལས། །གཟུགས་བརྟན་དེ་
ཡང་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་གྲང་བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཏེན་དང་ནང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུས་དང་སྤང་བརྟན་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ།

དེ་དག་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འོན་དམིགས་པ་དུ་མ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་
དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་སྟུང་ན། དེ་ནི་སྒྲུབ་དངས་པའི་མདོ་སྡེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པ་སོ་སོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། བྱད་པར་དུ་ཞི་གནས་མ་མཐའ་ཞིག་ངེས་པར་བསྐྱབ་ན་འདོད་ཆགས་
ཤས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཅན་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་སྤྲོད་ཀྱང་ཞི་གནས་དངོས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲུངས་ཀྱང་ཡུན་གིན་ཏུ་
རིང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ཞི་གནས་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ན། སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དོར་བས་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ནི་ངེས་པར་རྒྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་ཟག་ཆ་མཉམ་པར་
སྒྲུབ་པའམ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་པ་སྒྲུབ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་གང་སྟོབ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས་ཀྱང་། འདིར་ཞི་གནས་ནི་གཉིས་ཏེ་ཁ་ནང་དུ་

༡༡། །བུས་པས་འཕྲོ་བ་པ་དང་། །ཁ་ཕྱིར་བུས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ནང་དུ་བུས་པ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། །ལུས་ཉིད་ལ་ལྷ་ལི་
 རྣམ་པར་དམིགས་པ་དང་། །ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྟུག་པར་དམིགས་པ་དང་། །ཁ་ཏྲི་ག་ལ་སོགས་པ་མཆོན་མ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་འང་ལྔ་སྟེ། །དབུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། །མཆོན་མ་ཕྱ་མོ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། །འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་དང་། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །ཁ་ཕྱིར་བུས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ཕལ་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྟུ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 གསུང་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །ཞེས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་དེ། །ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་དྲངས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་བ་དང་། །སྟུ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་
 ཞིང་བརྟན་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་བཤགས་བསྐྱེད་པ་སྟུང་བའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། །སྟུ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་འཆི་
 བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་བསྒྲོམ་ན་ལྷ་ལི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མང་པོ་སྟུང་སྟེ། །འདིའི་ཕན་ཡོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་

ཀླུ་པར་ད་ལྟར་གྱི་སངས་ཀླུ་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ན་ཆེས་གསལ་བར་བཞུགས་པས། སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་དེར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེས་ན་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་འགྲུབ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཞར་ལ་འཐོབ་པའི་དམིགས་རྟེན་འཆོལ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་
ན་ལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་བཞིན་དུ་སེར་ལ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ། འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་ཐབས་སྣ་ཆོགས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ། ཇི་སྲིད་
དུ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ལུས་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །
དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསལ་དུ་སྒྲོས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་གཉིས་ལས།

༣༡། །ཕྱི་མ་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱུང་ཆེ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་དང་ཡང་མཐུན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གསལ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་བྱའོ། །སྟོན་དུ་སེམས་གང་ལ་འཛིན་པའི་གཞི་དམིགས་རྟེན་ཆོལ་བ་ན་བྱིས་སྐྱེ་དང་
 ལྷགས་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བྱིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་བཅུ་ལ་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དེའི་མཆན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག། །ཡང་ན་སྒྲ་མས་ལེགས་པར་བརྟེན་སྐྱེད་པ་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་ཞིང་ཡིད་དོར་
 འཆར་དུ་གཞུག་ལ་དམིགས་རྟེན་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ། །དམིགས་རྟེན་ཡང་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལྷགས་མ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་
 རས་ཏར་སྒྲུལ་བྱེད་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བཀག་པ་ནི་བྱིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་གྱི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པའི་དངོས་གྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་སེམས་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་དངོས་གྱི་དོན་སྤྱི་ལམ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེའི་ཆ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀྱང་དང་པོར་རགས་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཕྱིས་ཕྱ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་ཤིང་། ཟློང་བ་ལ་འང་རགས་པ་བྱིན་ཏུ་འཆར་སྐྱེ་བས་སྐྱེའི་རགས་རིམ་ནས་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། བྱུང་པར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། འཆད་པ་ལྟར་གྱི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་འདོད་འདྲ་ཞིག་མ་གྲུབ་པར་དུ་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མང་པོ་ལ་སྒྲོས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པ་རྣམས་ཕན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཕོས་ཀྱིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཞིག་ནས་འགྲུབ་པའི་
གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཆོད་ལྡན་ས་སྟེ་དང་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བློག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་
ཀྱི་དམིགས་པ་མང་པོ་ལ་སྒྲོ་བར་མ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དཔའ་བོས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་བརྟུན་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འབྱུག་
པར་འགྱུར། །ཞེས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་ལ་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གཅིག་དག་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་གིས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་དང་པོ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཞིག་ནས་རྟེན་ནས་བྱིས་ནི་མང་པོ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁུགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་
པར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུང་བརྟུན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མང་དུ་བཀའ་རྩལ་ཏེ། །

༡༡། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་གང་ལ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྟེན་རྟེན་པའི་ཚད་ནི། དབུ་དང་ཕུག་གཉིས་དང་སྐྱའི་ཁོག་གཞན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་བྱང་གསལ་གདབ་ལ་དེའི་མཐར་སྐྱའི་
 སྒྲི་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་ཞིག་འཆར་བྱལ་པ་བྱུང་ན་འོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར། དེ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཛིན་པར་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བ་ཉལ་ན་དམིགས་པ་བྱུང་བྱང་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡང་སེམས་གནས་ཆའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་རྟེན་པར་མ་བྱང་རྟེན་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་ལ།
 དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟར་དུ་རྟེན་ཅིང་། དེ་ནས་གསལ་བ་ལ་ཐོགས་བཏོན་པས་གསལ་ཆ་བདེ་སྒྲག་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲེའི་གདམས་
 པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །དམིགས་རྟེན་འཆར་ལུགས་ལ་མུ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་རིགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་འཆར་དགའ་སྒྲི་དང་། ཤར་བ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་
 བརྟན་མི་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྒྲུང་བས་ངེས་པ་མེད་དོ། །གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ལྟའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཐབས་དུ་མ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བྱ་དགོས་

གྱི། འདིར་ནི་ལྷ་འི་རྣམ་པ་ཆེས་འཆར་བར་དགའ་ན་སྤར་བསྟན་པའི་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་བྱས་ནས་སེམས་བབྱང་བས་ཆོག་སྟེ། ཞིག་ནས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ལྷ་སྤྱུ་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱབ་ན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་སེམས་བབྱང་ན་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པས་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟེང་དུ་སེམས་བབྱང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་ཆ་དུ་གྱིས་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བབྱང་ཞིང་སྤྱི་དེའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ཆེས་གསལ་བར་སྤང་ན་དེ་ལ་
 བབྱང་། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་ན་ཡང་སྤྱི་ལ་བབྱང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་སེར་པོ་བསྒྲོམ་འདོད་པ་ལ་དམར་པོ་ཤར་བ་ལྷ་བྱའི་ཁ་དོག་མ་ངེས་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དབྱིབས་ཅན་བསྒྲོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་པའི་དབྱིབས་ཤར་བ་ལྷ་བྱའི་དབྱིབས་མ་ངེས་
 པ་དང་། གཅིག་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཤར་བ་ལྷ་བྱའི་གྲངས་མ་ངེས་པ་དང་། ཆེ་བ་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་ཤར་བ་ལྷ་བྱའི་ཆེ་རྒྱུང་མ་ངེས་པ་བྱུང་ན། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་དུ་ཡེ་མི་རུང་བས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། སྒྲིན་མེད་པའི་ལྷགས་བཞག་པ་དང་། སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་བསལ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་ཆ་དང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱུང་བར་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྷན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་དང་ལྷན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །བདེ་བ་

༦༡། །བསྐྱེད་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་དག །དྲུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་ནས་བཞིར་བྱེད་ཀྱང་དྲུངས་པ་ནི་བྱེད་པར་དང་པོར་འདུས་པས་བྱུར་དུ་སྒྲོམ་མི་དགོས་ལ། ཚོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་ལུས་བདེ་དང་སེམས་བདེ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བཟངས་སོ། །གསལ་ཆའི་ངར་ཆེ་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་གསལ་བའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཆའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་གཅོད་ལ། ཅེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་རྟོན་པས་བར་དུ་གཅོད་པས། བྱིང་རྟོན་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དག་འབྱུང་བའི་གོགས་ཀྱི་གཅོ་བོར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཡོན་ནོ། །དེས་ན་བྱིང་རྟོན་ཕྱ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ཞིག་དང་ངོས་ཟེན་ནས་དེ་གཉིས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་མི་ཤེས་ན། ལྷག་མཐོང་ལྟ་

ཅི་སྒྲོམ་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་སྤྲོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིང་རྒྱུ་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། འགལ་རྒྱུ་དོས་འཛིན་པ་དང་འགོག་ཚུལ་དངོས་ནི་
འོག་ཏུ་སྒྲོན་པས་འདིར་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྷན་དུ་སྤྲོད་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། །དེ་ལ་ནི་སེམས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་གཅིག་དང་། གཡེངས་མ་གཡེངས་དང་གཡེང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་དྲན་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་ཤེས་
བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉམས་ནས་དམིགས་པ་བརྗོད་ན་ཡེངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བས་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་ཚུལ་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་
དམིགས་ཏེན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་མཐའ་ཞིག་ཤར་བུང་བ་ན་དེ་ཤེས་པས་ཆེར་གྱིས་བཟུང་བའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྒྲུབ་ལ། སེམས་ཀྱི་འཕངས་མཐོ་བར་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱེད་པར་འཛིག་པའོ། །དྲན་པ་ནི་ཀུན་

༡༡། །ལས་བཏུས་ལས། གྲན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། སྤར་མ་
 འདྲིས་པའི་ཡུལ་ལ་གྲན་པ་མི་སྟེ་བས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་སྤར་པའི་བྱས་པའི་དམིགས་ཏེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའོ། །རྣམ་པའམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་
 སེམས་ཀྱིས་མ་བརྗེད་པའི་ཆ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་དམིགས་ཏེན་མ་བརྗེད་པའོ། །མ་བརྗེད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་དང་རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བཅུག་པ་ན་དམིགས་ཏེན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲུམ་མས་བསྟན་པ་གྲན་བྱུང་པ་
 ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་བྱུང་རེ་གྲན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཡོངས་པ་སྟེ། ཡོངས་ན་ནམ་དེ་བྱུང་ཅམ་གྱིས་གྲན་པ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་ཏེན་ལ་སྤར་ལྟར་བཞག་ཟེན་པ་དང་འདི་ལྟར་དུ་དམིགས་
 པ་ལ་བཏགས་སོ་སྟུམ་པ་ཞིག་བསྟེད་ལ། དེ་ནས་གསར་དུ་མི་རྟོག་པར་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཆད་པར་རྒྱན་སྟོང་བ་ནི་གྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱ་
 བའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་འདུལ་བ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་པོ་འམ་ཀ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཞགས་ཐག་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དུ་མས་མི་བསྐྱོན་པའི་སྤང་པོ་བཏགས་ཏེ་སྤང་རྗེས་ཇི་ལྟར་

༡༡། །འཛིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོའི་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲན་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ཡང་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཅན་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་བ་ན་ངེས་ཤེས་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་དམ་པོ་མེད་པར་ཉེད་དེ་འཛིན་པ་ལ་
 སེམས་དྲངས་པའི་གསལ་ཆ་འོང་ཡང་། ངེས་ཤེས་གྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་མི་ཐོན་པས་དྲན་པ་སྦྱོང་བ་ཅན་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་ཁེགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་
 དམིགས་ཏེན་གཞན་མི་འཛིན་པར་སེམས་མི་ཏྟག་པ་ཅམ་སྦྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་ཏྟག་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གདམས་ངག་དྲན་ནས་དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་དགོས་ལ། མ་ཡེངས་པ་དེ་
 ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་དྲན་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ལྟར་བསྒྲུམ་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་གྱི་ཤུགས་ཐོན་པའི་དྲན་པ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་ལ།
 བསལ་བྱའི་ལོག་ཏྟག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་འཕངས་ལེགས་པར་བསྟོད་དེ་བསྒྲིམས་ནས་མི་ཏྟག་པར་བཞག་པ་ན་བྱིང་བའི་སྦྱོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད་གྱི། རྟོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་རྒྱན་འཐུང་ཐུབ་པ་མི་འོང་བ་མཐོང་
 བས། དེག་པའི་གཟེངས་ཀྱང་སྤྲད། ལེགས་པར་བསྒྲིམ་པ་ཡང་སྟོད་པས་གནས་ཆ་རྒྱར་བོར་སྦྱོང་བ་མཐོང་བས། ཐབས་དེ་ནི་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ནས། སྟོད་པ་རབ་ལ་སྒྲུམ་རབ་ཅེས་སྐད་གསངས་མཐོན་པོས་སྒྲིག་

བར་སྒྲུང་དོ། །འདི་ནི་བྱིང་བ་སྒྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་སྒྲེས་པ་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་ནི་སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་གཉིས་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཀྱི། སེམས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་བརྟན་པ་གཅིག་ལུས་མི་
 ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་སོང་བའི་འཐིབས་པ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་ཡིན་གྱང་། དེ་མེད་པར་སེམས་དྲངས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ནི་སྒྲུགས་པ་དང་བྱིང་བ་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་
 གཏམ་དུ་སྒྲུང་བས་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བསྒྲིམས་དྲགས་པའི་རིག་པ་དར་ལྟན་དུ་བྱས་པ་ན་གསལ་ཆ་ཡོད་གྱང་ཆོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་སྒྲེད་ཀའ་ལ། དེ་ཏ་ཅང་སྒྲོད་ནས་བསྐྱངས་པ་ན་གནས་ཆ་ཡོད་གྱང་བྱིང་
 ཤས་ཆེ་བས་དར་བོན་པའི་གསལ་བ་མེད་དོ། །གྲིམས་དྲགས་པ་དང་སྒྲོད་དྲགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་བའི་དམ་སྒྲོད་རན་པའི་མཆམས་གྱང་གིན་ཏུ་ཟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲེད་ཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཅན་གྱི་མིས། བརྩོན་པ་བསྟེན་ན་ཆོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ཁྱུ་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྩོན་པ་
 བསྟེན་པ་ནི་བསྒྲིམས་དྲགས་པ་སྟེ་དེ་བྱས་ན་ནི་ཆོད་པ་འབྱུང་ལ། བསྒྲིམ་པ་དེ་སྤངས་གིང་སྒྲོད་དྲགས་ན་སེམས་ནང་དུ་སྒྲོད་པའི་ཁྱུ་པ་སྒྲེ་བར་སྒྲུང་བས། བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་ནས་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པའི་སེམས་རིགས་པར་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་

མཐོང་པ་མཐོང་།

༦༡། རྟེན་དཀའ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་ཞི་བས་མཛད་པ་ལས། བརྩོན་པ་ནི་འདིར་དག་བའི་སྤྲུགས་ལ་མངོན་པར་སྒྲོ་བས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཞེས་དང་། རྟོན་པར་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་བརྩོན་པ་དེ་སྤངས་ཏེ་རྩོལ་བ་བཏང་བར་གྱུར་ན་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བཤགས་བསྟོད་ལས། འབད་པས་འཇུག་ན་རྟོན་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་སྟོན་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྒྲེ་བར་འབྱུར། །འདི་ཡི་དབུ་མར་བསྐྱབ་པའང་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་དགྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བཟྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཤིན་ཏུ་འབད་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་རྩོལ་བ་ན་ནི་སེམས་དེ་རྟོན་ཅིང་གཡེང་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས་བཙོམ་པས་རྩོལ་བ་ལས་ཀྱང་སེམས་གནས་པ་མི་རྟེན་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཉེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་འབད་པས་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་སྟོན་ཅིང་རྩོལ་བ་བཏང་བར་གྱུར་ན་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་ཞིང་བྱིང་བ་སྒྲེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱིང་རྟོན་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མར་བསྐྱབ་པའམ་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟེན་དཀའ་ཞེས་གསུངས་པས་སྟོན་པ་རབ་བྱས་པས་ཆོག་ན་དཀའ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལས་བྱིང་བ་སྒྲེ་བར་གསུངས་པས་རྩོལ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་མི་རིགས་པར་གསལ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་དྲངས་པ་ཙམ་གྱི་གསལ་ཆས་མི་ཆོག་པར་འཛིན་སྤངས་གྱི་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

གྲིམས་ཆ་དགོས་པར་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའི་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་དོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་
ཏུ་གསལ་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱིས་གསལ་པར་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་པའི་བསྟེན་
ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་སྟེ། འདི་མ་ཤེས་པར་བསྒྲུངས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲིམ་ནི་ཙམ་མང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བརྗེད་ངས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱམས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག་པ་ལ། ཉིང་
དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིམ་པ་བྱེད་པར་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་ལས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྒྱེད་དུ་རུང་ངམ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་བྱ་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟར་གང་ལ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་བཞིན་རྒྱན་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དམིགས་པ་ལ་

༡༡། །སེམས་ལེགས་པར་འཛིན་ཏམ་འོན་ཏེ་བྱིང་ངམ་འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཆར་བས་རྣམ་པར་གཡེངས་སམ་སྒྲམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་མིན་གྱི།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲར་བཞག་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་དང་མི་གནས་ན་བྱིང་གོད་གང་དུ་སོང་བལྟ་བ་ཙམ་བྱེད་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ནས་ཏ་ཅང་བྱང་བའི་དུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏ་ཅང་རིང་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་སྒྲ་མའི་ཤུགས་དང་ངར་མ་ཟད་ཙམ་ནས་འདི་བྱས་པ་ན་སྒོ་དེའི་ངར་སྒྲེས་ནས་ངར་ལྡན་ལ་གནས་པའི་ཡུན་རིང་དུ་འགོ་བ་དང་བྱིང་བ་དང་གོད་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་སྒྲ་མ་དྲན་ཙམ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་ཡང་དྲན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱར་དགོས་པས་དྲན་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྒྲས་པ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་ཀྱང་བྱ། དགོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེས་
ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅི་ན། སྒྲས་པ། ཆོས་གང་དག་བཟུང་ཞིང་མ་ཉན་པ་དང་སྒྲ་མ་དག་ལས་གང་མས་གིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་

ཐུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པ་

མཚན་མ་མཛོན་དུ་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་དྲན་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་ཅིས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དྲན་པ་བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་བརྗེད་ངས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་ནི་ཡིད་གྱིས་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡང་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཤེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗེད་གྱིས་དོགས་པ་ན། ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ན་བརྗེད་དཀའ་བ་དང་འདྲོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་བར་བར་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་དྲན་པ་སྟོབས་ལྷན་སྟེ་བ་ལ་དགོས་ལ། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཆེར་རེ་བཟུང་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ནི་བྱིང་ཆོད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ལྷན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཏྲོག་པ་ཡིན་སྟུམ་ནས་བཀག་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྷན་སྟེ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐུན་གྱི་ཆོད་བསྟན་པ་ནི། འོན་དྲན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་ལ་འདི་ཙམ་བར་དུ་འཇོག་ཅིས་པའི་ཐུན་ཆོད་ངས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བོད་གྱི་བརྒྱད་པ་སོ་སོའི་བླ་མ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ་དགོས་གསུང་ངོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུན་ཆུང་ངེ་བའི་སྒྲིམ་དང་བཟང་གྱིས་བྱས་ན་ཏྲིང་མ་རེས་ཀྱང་བསྒྲིམ་པ་ལ་བྱོད་ལ་ཐུན་རིངས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །ན་སྐྱུ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་། གཞན་དག་ནི། ཐུན་རིངས་ན་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྒྲ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེད་གསལ་བར་བཟུང་བ་
མི་སྒྲུང་ཡང་། སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་འདིས་ཚུ་ཆོད་གཅིག་གམ་མེལ་ཆེ་ཐུན་ཐུང་དམ་ཐུན་གཅིག་གམ་ཇི་སྤིན་ནུས་པ་དེ་སྤིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ནི་གནས་གྲུབ་ཟེན་ནས་ལྟ་མཐོང་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ཀྱི་
ཐུན་ཆོད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་གསུངས་སྒྲུང་ཡང་། ཐོག་མར་ནི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་འདྲ་བར་མངོན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་ལུགས་དམིགས་པ་དྲན་པ་དང་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ལྟ་རྟོག་
བར་བར་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་ཅུང་རིང་ཡང་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐུན་རིངས་ན། ཡང་ན་བརྗེད་ངས་སྒྲིམ་ནས་ཡེངས་ནས་འགྲོ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སེམས་བྱིང་བའམ་ཆོད་པ་གང་བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ངོ་
ཤེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་པོར་ངོས་མི་ཟེན་ལ། ཡང་ན་དྲན་པ་མ་བརྗེད་ཀྱང་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྒྲ་ཞིང་བྱིང་ཆོད་བྱུང་བ་རྣམས་སྒྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟེན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མས་ནི་དྲན་པ་སྒྲོབས་ལྟན་སྒྲིབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
པར་འགྱུར་ལ། བྱི་མས་ནི་ཤེས་བཞིན་སྒྲོབས་ལྟན་སྒྲིབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་ཆོད་གཅོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་ངོ་། །བྱུང་པར་དུ་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་ཡེངས་ཏེ་བྱིང་ཆོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟེན་པ་ནི། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་ངང་

ནས་བྱིང་ཚོད་ལྷུང་པོར་ངོས་མི་ཟེན་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དན་པ་ཡིན་པས། ཡེངས་ནས་འགོ་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་སྤར་བཤད་པ་ལྷུང་གྱི་དྲན་པ་སྒྲིང་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེངས་ནས་འགོ་བའི་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་བྱིང་
ཚོད་ལྷུང་པོར་ངོས་མི་ཟེན་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་ན་ཐུན་ཆུང་དུ་དགོས་ལ། བརྗེད་ངས་སྒྲིང་ཀའ་ཞིང་བྱིང་ཚོད་ལྷུང་དུ་རྟོགས་ནུས་པར་སྤང་ན། ཐུན་ཆུང་རིང་ཡང་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་མ་ངས་
པར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་རང་གི་སྒྲིའི་ནུས་པ་དང་བསྐྱུན་དགོས་པས་ཇི་སྟོན་ནུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་གྲོ་བུར་བའི་གནོད་པ་མ་བྱུང་ན་མཉམ་པར་འཛོག་ལ། བྱུང་ན་ལྷ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་མི་
བསྒྲོམ་པར་དེ་མ་ཐག་བཞག་ནས་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསལ་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྷུང་བྱེད་པའང་ཐུན་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་
ཏུ་ཇི་ལྷུང་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྷུང་བྱ་བ་དང་། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྷུང་བྱ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ངོས་མི་ཟེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པ་དང་། ངོས་ཟེན་གྱང་དེ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩིས་བའི་
གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཚོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཚོད་པ་གང་ཞེན། སྤྲུག་པའི་

22.5.45

༡༡། །མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། །ཞིགནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། །དམིགས་པ་ནི། །ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་
 སྟུག་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། །སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་སྤྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆགས་ཅིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། །སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གཙོད་བྱེད་པའོ། །སེམས་ནང་དུ་
 དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྟོན་པས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འདྲེན་ཞིང་གཡེང་བར་བྱེད་དེ། །བཤགས་བསྟོད་ལས། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཞིགནས་ལ་དམིགས་ཤིང་། །དེ་དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་
 པ་ན། །དེ་དང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཞགས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་དྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་
 དགོ་བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་རྟོན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །རྟོན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆགས་ཅིག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཡེང་བ་ནི་རྟོན་པ་མིན་གྱི། །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཚན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་
 དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དགོ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོན་པ་མིན་ནོ། །བྱེད་པ་ནི། །འགྱུར་མང་པོ་ལས་ཞུམ་པ་ཞེས་པར་ཡང་བསྒྱུར་ཏེ། །ཡི་གེ་བའི་ཞུམ་པ་དང་ནི་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ལ།

གངས་རིའི་བྱོད་གྱི་བསམ་གཏན་པ་པལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ནི། ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དུངས་ནི་མེད་པའི་སེམས་ལྷགས་པ་ཞིག་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པར་སྒྲུང་ངོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱུར་གསུངས་
 པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ལྷགས་པ་དང་གཉིད་གྱིས་ནོན་ནས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དྲགས་པར་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ལྷགས་པ་དང་
 གཉིད་གྱིས་བྱིང་བའང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷགས་པ་དང་གཉིད་གྱི་མཐུས་སེམས་བྱིང་ན། བད་གི་རྣམ་གཡེང་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། བྱིང་བ་ཉི་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེར་བཤད་པའི་རྣམ་གཡེང་ལ་དགེ་བ་ཡང་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ལྷགས་པ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས།
 ལྷགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཏི་ལྷག་གི་ཆ་གས་ལུས་དང་སེམས་ལྷི་ཞིང་
 ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྷི་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྷི་བ་ཉིད་དེ། ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱིང་བ་ནི། སེམས་གྱིས་

॥२७॥

༡༡། །དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ནས་དམིགས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་འམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དྲུངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྐྱེད་གིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྲོ་སྟེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས།
 གང་གི་ཆེ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་ལུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་ནས་བྱིང་
 བའི་མཆོན་ཉིད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །བྱིང་བ་ལ་ནི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷགས་པ་ནི་མི་དགོ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དང་གཉི་ལྷག་གི་ཆ་ཤས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་།
 བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་སྐྱང་བ་བསྒྲོམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་ལུན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་སྒྲོའི་འཛིན་སྐྱེད་
 འཕངས་དམའ་རུ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གྲིམས་ཆ་གཉིས་ཆར་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་དང་ཡུལ་ཙན་གྱི་དྲུངས་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། རྟོན་པ་རིག་པར་སྟེ། བྱིང་བ་ལུངས་བྱབ་པའི་
 གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་གསལ་བར་ངོས་མ་བཟུང་བས་གེས་དགའ་བར་སྐྱང་ཞིང་གིན་ཏུ་གལ་ཡང་ཆེ་བར་སྐྱང་སྟེ། འདི་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིན་མེད་ཏུ་འབྱུལ་ས་ཆེ་བར་སྐྱང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྟོ་ཞིབ་མོས་ཉམས་ཐུང་གི་སྟེང་ནས་སྒྲོམ་རིམ་

༡༡། །འགྲོ་བ་དགག་པར་རྣམ་པས། བྱིང་ཚོད་སྒྲེས་པ་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཚོར་བ་ལྟོག་པས། བྱིང་ཚོད་རྟོགས་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲན་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་ཚོད་རིག་པ་དང་མ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་ཚོད་རིག་པའི་དུས་རིང་ཐུང་གཉིས་
སྟོང་བ་ལ་བསྒྲོར་ནས་བལྟས་ན་ཆོས་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་དྲན་པ་ཡིད་སྒྲོ་ནས། །བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་
ཀྱང་། ཤེས་བཞིན་ནི་དྲན་པ་མ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟུ་
གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ལྟ་སྟུ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་འཕམ་སྟོང་བ་རིག་ཅམ་གསལ་ཅམ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་
ངང་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་ཐུ་རེ་བྱས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་སྟོང་བའི་གནད་དུ་བཟུང་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྤྲུལ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །
དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བྱིང་ཚོད་སྒྲེ་བའི་གྲུབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་ལ། དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡོངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྟེན་ངས་

འགོག་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་དམིགས་ཐུང་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སློ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་དམིགས་ཐུང་པའི་གོ་བ་མེད་པར། དེར་སངས་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ན། རྒྱ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་དུ་དོགས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ཆེན་མོ་རེ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་དཔྱད་ནས་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡི། སྤྱིང་རུས་ཙམ་ལ་རེ་བར་མི་བྱ་སྟེ།
 ཐར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་པུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་གྲོགས་གྱིས་བསྐྱུངས་ན་དོན་ཆེན་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངོས་ཟེན་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི།
 རྒྱར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ལེགས་པར་བྱས་པས་དྲན་ཤེས་གིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེས་ཏེ། བྱིང་གོད་གིན་ཏུ་ཐ་བའང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་རུས་པས། བྱིང་གོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟེན་པའི་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་། དེ་
 གཉིས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མི་བསྟེན་པར་དང་དུ་ལེན་པའི་མི་རྩོལ་བའམ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློ་ལང་དུ་སྤང་ནས་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་གིན་ཏུ་
 དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱིང་གོད་བྱུང་བ་སྤྱོད་བ་ལ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་སེམས་པ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སེམས་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་གོད་འགོག་པའི་རྩོལ་དང་། གང་ལ་

ॐ नमः शिवाय

༡༡། །བརྟེན་ནས་བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞིན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལྷགས་རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་ལྟར། སེམས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱུ་ལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱིང་ཚོད་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་དེ་སྟོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བཟུང་ངོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་སྟོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་བསྐྱུ་ལ་ནས་བྱིང་ཚོད་འགོག་ཚུལ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན། འདི་ལ་སེམས་བྱིང་བ་ནི། ཏ་ཅང་ནང་དུ་བསྟུས་དྲགས་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་སེམས་སྦྱིར་ལ་འཕྲོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཏུ་མངོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དགའ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉི་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་དམ་པར་བྱས་ལ་བསྐྱུང་སྟེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཇི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིམ་པའམ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་

དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་པ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 སྒྲིབ་པ་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་དབྱེད་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་
 དབྱེད་ནས་སྒྲིབ་ན་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་ལྟོགས་སྟེ། སུམ་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་བརྩོན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུས། །ཞུམ་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་གྲང་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་ཞུམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྤངས་འཕངས་དམའ་
 རུ་སོང་བས་བྱེད་པ་དང་ཉ་ཅང་ནང་དུ་བསྐྱུས་པས་ན་ཞུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། འཛིན་སྤངས་བསྟོད་པ་དང་དམིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་པས་ལྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲིབ་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག། །བསྒྲུབས་པས་ཡངས་
 པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞུམ་པ་ཡང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྐྱུས་བརྟུས་ལས་གྲང་། དེ་ལ་ཡིད་ཞུམ་ན་དགའ་བ་བསྒྲུབས་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་པས། བྱེད་པ་འགོག་པའི་གཉིན་པོ་གལ་ཆེ་གོས་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ན། གཉིད་ཡུར་བའི་གདོང་དུ་རྒྱ་གང་
 མོ་བཏབ་ན་རིག་པ་སིང་ཡེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟར་འགྲོ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཐོན་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྒྱགས་པ་དང་

༡༡། །གཉིད་དང་དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཆོས་སེམས་མུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། སྤང་བ་གོམས་པའི་གཉིན་པོ་བསྟེན་ནས་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིང་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྦྱོང་ལམ་ནི་འཆག་པ་དང་སྤང་བའི་
 མཚན་མ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བབུང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དུག་གང་རུང་ངམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱགས་གཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཁ་ཏྲོན་དུ་འདོན་པ་དང་ཕྱོགས་རྣམས་དང་ལྷ་སྐར་ལ་བལྟ་བ་དང་གཏོང་ཆུས་ལྷུ་བ་སོགས་བྱ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་
 ཡང་བྱིང་བ་གིན་དུ་སྤྱབ་པ་དང་ལན་རེ་ཅུ་ལས་མི་འོང་ན་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་གིམས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲུལ་པར་བྱ་ལ། བྱིང་བ་འབྲུག་པ་དང་ཡང་ཡང་འོང་བར་སྤང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པའི་འཕྲོ་བཤོལ་ལ། གཉིན་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་
 པར་བསྟེན་ནས་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །སེམས་གང་ལ་བབུང་བའི་ཁ་ནང་ལྷ་དང་ཕྱིར་ལྷའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་སེམས་ལ་མུན་པ་བབ་པ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པ་སྤྱབ་འབྲུག་གང་རུང་སྤང་ན་དེ་མ་བསལ་བར་བསྒྲུལ་ས་ན་བྱིང་བ་
 བཅད་དགའ་བས་དེའི་གཉིན་པོར་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་ཡང་བསྒྲུལ་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། སྤང་བ་དང་ལྷན་པ་དང་འོད་དང་ལྷན་པ་དང་འོད་གསལ་བ་དང་མུན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དག་པར་སྒྲུལ་ས་ཤིག །

བྱོད་དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་སྐྱང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དམིགས་པ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་མི་གསལ་ཞིང་སྐྱང་བ་ཆུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་བསྐྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་དམིགས་
 པ་དེ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་སྐྱང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་སྐྱང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱ་ཆེར་གྱིན་ཏུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་གྱིན་ཏུ་སྐྱང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐོག་མ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་ན་འང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་གསུངས་ན་མི་གསལ་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱང་བའི་མཆན་མ་ངེ་འདྲ་བ་ཞིག་བཟུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མར་མའི་འོད་ལས་སམ་མའི་སྤང་བའི་འོད་ལས་སམ་
 ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་སྐྱང་བའི་མཆན་མ་བཟུངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱང་བའི་མཆན་མ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མ་བཟད་པས་གཞན་དུ་ཡང་བྱའོ། །ཤོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་ཡིད་ནང་དུ་སྐྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱུ་ལ། དེས་ཤོད་པ་ཞི་མ་ཐག་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སྒྲོ་མ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་སྒྲོན་ཤོད་པ་དང་ཅེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དྲན་ཞིང་བར་བར་དུ་སེམས་ཤོད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཤོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་

༡༡། །འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཡེངས་པ་གཡེངས་པའི་མཆན་མ་ལ། །ཞེས་དམིགས་བལྟ་བས་བསྟ་བར་བྱ། །ཞེས་
དང་། བསྟ་བ་བུས་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ན་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་པ་བྱུགས་དྲག་པའམ་རྒྱུ་པ་རིང་བ་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་ལ་བསྒྲིམ་པ་བྱོད་ལ་སྒྲིམ་པ་བསྒྲིམ་པ་གནད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་
འཕྲོས་རེས་གྱིས་བཀྱག་ཅིང་འཛིག་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུ་པ་དེ་ཙམ་དུ་གས་མི་ཆེ་བ་ལ་ནི་འཕྲོས་པ་དེ་བཀྱག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གདགས་པར་བྱ་སྟེ། བར་བྱིན་བསྟུས་པ་ལས། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ཆེ་གྱུར་པའི་ཡིད། །ཞི་གནས་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲིག་པར་བྱ། །
ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུ་པ་འཛིག་གོ་པ་སྟེ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲིམ་ཙམ་ནས་སེམས་རྒྱུ་པ་ན་དམིགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་སེམས་བྱིང་ན་དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་
གསུངས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ནད་དུ་མདོན་པར་བསྟུས་པ་ན་དེ་ཞུམ་པར་གྱུར་པའམ་ཞུམ་པར་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེན། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཆན་མ་དང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་
དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དུས་ན་སེམས་རྒྱུ་པ་ལམ་རྒྱུ་པ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེན་འང་། སེམས་ནད་དུ་མདོན་པར་སྟུང་།

བར་བྱེད་ཅིང་ཞི་གནས་ལ་རབ་རྒྱ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཚོད་པ་ལ་ནི་དང་ཞིང་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་གཞིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་ཚོད་སྟེ་བའི་རྒྱ་རོས་བཟུང་བ་ནི། སའི་
 དངོས་གཞི་ལས། བྱིང་བའི་མཆོན་མ་གང་ཞེ་ན། དབང་བོའི་སྒོ་མ་བསྐྱུངས་པ་དང་ཁ་བས་ཀྱི་ཚོད་མ་བཞིན་པ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྒྱུར་བ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། གཏི་མུག་
 སྟོད་པ་དང་གཏིད་ཆེ་བ་དང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དབྱེད་པ་དང་ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་སེམས་མུན་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིང་བའི་མཆོན་མ་ནི་འདིར་བྱིང་བའི་རྒྱ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དབྱེད་པ་གསུམ་
 ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚོད་པའི་མཆོན་མ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་དབང་བོའི་སྒོ་མ་བསྐྱུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པ་དང་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཅན་དང་སེམས་སྟོབ་མེད་པ་དང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་།
 སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ཉ་ཅང་རབ་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྩོན་པ་ལ་མ་གོམས་པ་དང་རབ་རྒྱ་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒོམས་པ་དང་། ཉེ་དུ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་པ་དང་མཐུན་པའི་

གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་འགོག་པ་ལ་ཡང་། སལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཚོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བས་བར་དུ་གཅོད་པས། དེ་གཅོད་པ་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འབད་པས་ཚོད་པ་དང་གཡེང་བ་རགས་པ་ཞིག་ལོག་པ་ན་གནས་ཆ་
 ཅུང་ཟད་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ནི་བྱིང་བའི་ཟོན་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །རིག་པ་ལ་ཤུགས་བཏོན་ནས་བྱིང་ཟོན་བྱས་པ་ན། སྤར་ཡང་ཚོད་པ་སྤར་ལས་སྤར་བ་ཞིག་གིས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཅོད་པ་ལ་འབད་ཅིང་
 དེ་ལོག་པ་ན་གནས་ཆ་ཆེ་རུ་འགོ་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་བྱིང་བ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བས་བྱིང་བ་གཅོད་པ་ལ་འབད་དོ། །མདོར་ན་འཕྲོ་ཚོད་ལས་སེམས་སྤོན་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གདགས་ལ་གནས་ཆ་བཅུ་ལ། གནས་ཆ་ནམ་བུར་རེས་ཀྱིས་བྱིང་ཟོན་ཆེན་
 པོ་བྱས་ཏེ་གསལ་བའི་ངར་གདོན། དེ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་གནས་ཆ་ལ་རེ་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་
 བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་སྤར་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྒྲུམས་པས། ཡང་ན་བྱིང་བ་དང་ཡང་ན་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། འདུ་བྱེད་པ་འམ་ཚུ་ལ་ན་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྒྲུམས་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། ཚུ་ལ་བ་སྤོད་ལ་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

༢༡། །བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་ཞིང་དེའི་ཆེ་མིང་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་བྱས་པས་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་དེ་མི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སེམས་སྟོན་ན་ནང་དུ་འགྱུགས་པ་དང་བྱིང་ན་གཟེངས་
 བསྟོད་དེ་བསྟོམས་པས་བྱུན་འཛམས་པ་རེ་ལ་བྱིང་སྟོན་མི་འབྱུང་བའི་གདང་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མའི་དུས་བཞིན་དུ་བྱིང་ཚོན་དང་སྟོན་པའི་ཚོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་
 མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཡེང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེ་སྟོན་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་གཏོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་
 ན་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པ་འདི་བྱིང་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི་བྱིང་སྟོན་གྱི་དབལ་ཆོགས་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། བྱིང་སྟོན་གྱི་དབལ་མ་ཆོགས་པའི་དུས་སུ་བཏང་སྟོམས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཏང་སྟོམས་དེ་མི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། སྟོར་བཏང་སྟོམས་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ཆོད་མེད་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བཏང་སྟོམས་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བཏང་
 སྟོམས་གང་ཞེ་ན། ཞིག་ནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་པ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བའི་

རྗེས་སུ་རྩལ་བ་མེད་པའི་བྱ་བས་གཏོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ན་བྱིང་ཆོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྩལ་བ་མི་དྲག་
 པར་གཞག་པར་བྱའོ། །འདིའི་དམིགས་པའི་མཆན་མ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ཞེན། དམིགས་པ་གང་གིས་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཏུ་ཅད་ལྟག་པར་རྩོམ་པར་མི་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པའི་དུས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དུས་གང་ཞེན། ཞེ་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་མེད་པའི་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་བ་གད་པ་དེ་རྣམས་ནི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་རྗེ་བརྩོན་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཆོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་
 གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཆོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྟོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེར་གནས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

༡༡། །བསལ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེའོ། །དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་འཕམ་གནས་ཡིན་པས་དོན་
རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ལྷ་ར་བྱས་པས་བསྐྱེད་ན། ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདྲུ་བྱེད་པའི་འདྲུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེའོ། །ཉེས་པ་ལྷ་ནི། སྟོར་བའི་ཆེན་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་མི་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པའི་ཆེན་གདམས་པ་བརྟེན་པ་ཉེས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་བརྟེན་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་རྟོན་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་
གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྟོན་བྱུང་བའི་ཆེ་མི་རྩོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ནི་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་རྟོན་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་འདྲུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་རྟོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་
ལྷ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཉེས་པ་དུག་ཏུ་ཡང་སྒྲིམ་རིམ་རྣམས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྟོང་བའི་འདྲུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་གིན་སྦྱངས་སོ། །དེ་ནས་བརྟེན་དང་དང་
བྱིང་རྟོན་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདྲུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་རིམ་པ་ལྷ་ར་བྱན་པ་དང་བྱིང་རྟོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་འདྲུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་རྣལ་དུ་འཛིག་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟོར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་

དག་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀུ་མ་ལ་གྲི་ལའི་སློམ་རིམ་གསུམ་དང་གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་དུ་མར་བཤད་ཅིང་། ལམ་སློན་གྱི་
འགྲེལ་པར་ཡང་ཞེ་གནས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས། ལམ་རིམ་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རགས་རིམ་དེ་བཤད་སྤང་ནའང་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པར་སྤང་བས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སློབ་པའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སློམ་ཆོས་ཡིན་གྱི་སྐྱེལ་ལ་མི་
དགོས་སོ་སྟུམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྒྲེར་ཡང་གསུངས་པས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དཔལ་སྐྱུ་འཇམ་མཁའ་པུ་འཇམ་མཁའ་པུ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སློབ་པའི་འདུ་
བྱེད་དང་ལྟན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་སློབ་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ། འདུན་པ་དེས་ཤིན་ཏུ་ཁུམ་པ་དང་གཟེངས་མཐོ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་
པ་དང་། ཞེས་བཅོན་འགྲུས་དང་དབྱེད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ཉིད་རྩ་འཁྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་རྒྱུ་པ་དང་འདུ་

༡༡། །བས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲུལ་པ་ལ་སྒྲོ་བཞི་སྟེ་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཐོབ་པ་དང་། བརྩོན་འབྲུས་རྒྱན་རིང་པོས་ཐོབ་པ་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནས་བརྩོན་འབྲུས་དང་དབྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཟེར་ལ། སྒྲོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པོན་སེམས་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་དབུས་མཐའི་འབྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །ཤིན་རྒྱུ་ཞུམ་པ་ནི་སྒྲོད་དྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་རྒྱུ་གཟེངས་མཐོ་བ་ཞེས་སྒྱུར་བ་ནི་བསྒྲིམས་དྲགས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བསྒྱུར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་དྲག་གིས་འབྲུལ་ལྷགས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཡང་དག་པར་བསྒྱུས་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ནི། དང་པོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྒྲན་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། བརྟེན་ངས་གྱིས་ཡངས་ཏེ་བྱི་རོལ་དུ་གཡངས་ན་དེ་གེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་པ་སྟེ། རྣམ་གཡང་མུར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྒྲར་ནི་སྒྲན་པར་

བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་འཛིག་པ་ནི། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་སྒྲུ་མ་གཡེང་བ་ཤེས་ནས་སྒྲོང་བ་དང་སེམས་འདི་རྣམ་གཡེང་སྤངས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབད་པས་འཛིག་པ་ལ་བཤད་ལ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཕྱ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛིག་པ་ལ་བཤད་དེ། སྒོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དྲན་པ་ཉེ་
བར་བཞག་སྟེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་གཡོ་བ་ལ་བཤད་དེ། དྲན་པ་འི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བརྗེད་ངས་གྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པ་འོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་དང་དུག་གསུམ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་མཚན་མ་གང་རུང་གིས་སེམས་གཡེངས་ན་དང་པོ་ནས་དེ་དག་ལ་
ཉེས་དམིགས་སུ་བབྱང་ནས་མཚན་མ་བརྩུ་བོ་དེ་དག་གིས་སེམས་འབྱོར་མི་སྟེར་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེ་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་ལ་སྒྲིན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་
མི་དགའ་ཞེ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནི། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་གྱིས་སེམས་འབྱུགས་ན། དང་པོ་ནས་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བབྱང་ནས་རྣམ་

༡༡། རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ལ་སེམས་འཕྲོར་མི་སྟེར་བ་ལ་བཤད་དོ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་སྐྱགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་
 བདེ་ལ་སོགས། ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། ཉོན་ས་ལས་ནི། བརྟེན་ངས་སྐྱེས་ནས་སྤར་བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱུང་ན་བྱུང་ངོ་ཅིག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྦྱང་བ་ལ་བཤད་དོ། རྟེན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྟོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཕྲོབ། ཅིས་སོ། དེ་ཡང་ཉོན་ས་ལས། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་
 དང་། རྒྱན་ཆགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ལ་འཛིག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ནིང་། སེམས་བརྒྱད་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གིས་དོན་
 གོ་སྤྱོད་པར་སྦྱང་ངོ། མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྟོམ་རིམ་ནས་གསུངས་ལ། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷན་གྱུར་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཕྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མན་
 ངག་ལས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། ཅིས་སོ། ཉོན་སར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་ལྷན་གྱིས་

གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཉིང་དེ་
འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་ལ་བར་གསུངས་སོ། །སེམས་དགུའི་མིང་འདོགས་དེ་དག་ནི། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱས་
པའོ། །དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་ནི། སྟོབས་ནི་དུག་སྟེ། ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་དྲན་པའི་སྟོབས་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་
གང་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཡང་
ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས། རྒྱན་ཅུང་ཟད་འཐུད་པར་བྱས་པ་ཐོག་
མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སྒྲན་ཏེ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་ཉི་བར་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་ཡོངས་ནས་གཡེངས་པ་ན་སྒྲར་གྱི་དམིགས་པ་དྲན་ནས་ནང་དུ་སྒྲུད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་

༡༡། །ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྟུན་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱན་ཅུང་ཟད་འབྲུད་བྱུང་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་བསྐྱེད། དེ་ནས་དྲན་པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་ལྟར་དུ་བསྟུན་ལ་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་ལྟར་དུ་དྲན་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་དྲན་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡོངས་པའི་དྲན་པའི་སྒོ་བས་བསྐྱེད། དྲན་པ་སྒོ་བས་ཅན་གྱུ་བ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོང་བའི་བྱིང་རྒྱུ་སྒོ་སྒྲིལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དུག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་བརྗེད་ངས་ཐུ་མོས་གཡེངས་ན་འང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་རྒྱན་གཙོད་པ་དང་བཅད་ནས་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱན་རི་རིང་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བའི་སྒོ་བས་བསྐྱེད། དེ་སྒྲིལ་པ་ན་འབད་ནས་བསྒྲིལ་པས་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་ཡན་ཆད་དུ་རྩལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཛོག་པའི་རྩོལ་བ་པར་བྱ་དགོས་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྩལ་རྩལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་གིན་སྐྱངས་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ད་དུང་ཞིག་ནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཛོག་ན་ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པས་བརྒྱན་པ་ཞིག་རྟོད་ན་མཉམ་

གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པར་འདོད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནས་བཤད་པའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱུང་བར་འདོད་པ་གིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲུང་སྟེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་བར་དུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །བསྐྱེམས་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ནི་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་ནི་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྩིས་བཟུང་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་འབད་པས་བསྐྱེམ་དགོས་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ལྔའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་གོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་མི་རྣམས་པས་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱིང་གོད་ཀྱིས་བར་གཅིད་མི་རྣམས་པར་ཐུན་རིང་པོ་སྒྲོང་བྱུང་པས་སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་

༡༡། །འཆད་ཅིང་ཚུལ་བ་ཡང་རྒྱན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛོག་གོ། །འོན་མེས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། མེས་པར་བ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱེམ་དགོས་པ་
 ཡོད་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་དང་། བར་བ་ལྟ་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མེས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་མེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེར་མི་འགྲོ་
 བ་གཉིས་ཕྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ། བར་བ་ལྟ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ་སྒྲ་མ་ལ་མ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ནི་འདྲ་མོད་ཀྱང་
 སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་མེས་ལྟ་པོ་དེ་མ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་ར་བཤད་པའི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་བཙུན་འགྲུས་རྒྱན་ལྟར་དུ་བསྟེན་
 བ་ནི་གནས་འགྲུབ་ཀྱི། ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་བསྐྱབས་ནས་སྒྲ་ར་ཡང་སྒྲོར་བ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། བར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ལས། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙུན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་
 ཞིང་ངལ་བསོན། །གཙུབས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྲུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་རྩལ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེམས་པས་ནི་གནས་གྲུབ་པའི་ཆད་ལ་གསུམ། །ནི་གནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཆོམས་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

བསྟན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྒྲིམ་བསྟན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་ལྟན་པའི་རྟགས་དོགས་གཙོད་དང་
བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པས། སེམས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིམ་ཏེ་སེམས་དགུ་པ་བྱིང་གོད་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བར་བྱུན་རིང་པོ་སྒྲིམ་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་དྲན་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་རྒྱན་ལྟར་དུ་བསྟེན་པའི་འབད་ཚུལ་ལ་མི་བསྟོས་པའི་ལྟན་གྲུབ་དུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པས་གལ་ཏེ་ཤིན་སྐྱེད་སྒྲིམ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་པས་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙོམ་ལྟར་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རི་སྒྲིབ་དུ་
སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྒྲིམ་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། དུམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་
པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྟོན་རྒྱན་ལས་གྱང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྒྲིམ་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་

ལྷོ་མ་རི་མ་བར་པ་ལས་ཀྱང་།

༡༡། །བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ནས་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོམ་རི་མ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆེ་གིན་ཏུ་སྐྱུངས་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་གིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་རི་མ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་བར་དུ་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྩོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གིན་སྐྱུངས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རི་མ་བར་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུས་མཐའ་ནས་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཤད་པའི་བཏང་སྒྲོམས་ནི་འདིའི་སེམས་དགུ་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེ་ལས་གིན་སྐྱུངས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཤུ་དཔེན་པར་གནས་བཅས་ལ་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྐྱུངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྐྱུང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་གིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

མཐུན་པར་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མ་སྒྲུབ་པའི་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགྲུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བ་དེ་མཆོག་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་མ་བསྐྱུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་
 ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་བྱ་ལ། གང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་བདེ་བས་མདོན་པར་
 བསྐྱུབས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དགའ་བའི་ཆོས་ཉི་བར་སེམས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མ་ཐོབ་ན་དྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྐྱེན་ཡང་སེམས་མི་
 ཏོག་པར་རང་བྱུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲེ་བྱུང་པ་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འདོད་སེམས་ཕྱི་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་སུ་འཛིག་ཏུ་མི་རུང་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

༡༡། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འགོ་ལུགས་ཀྱང་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི། ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་
 ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་
 ཡང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱུང་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན། ལུས་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ལུས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་
 ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུང་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ལ་དགའ་མགུར་
 འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས། དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་

འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལས་སྤྱུ་རུང་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སྤྱུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་གིན་སྤངས་ཐོབ་ན་ཉིན་མོངས་སྟོང་བ་ལ་རྩོམ་པར་འདོད་ཀྱང་། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཆོར་སྤང་གིས་འཇུག་པར་དགའ་བའི་ལུས་
 སེམས་ལས་སྤྱུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས། ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་བཀོལ་བ་དེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྱུ་རུང་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོག་མ་རྟེན་པ་ནས་ཆ་སྤྱོད་མོ་རེ་འབྱུང་བས་དེ་རེ་ཆེར་སོང་བ་
 ལས་མཐར་གིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞེ་གནས་སྤྱུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྤྱོད་པས་རིག་དགའ་ཞིང་ཕྱིས་ནས་ནི་རིག་པར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྩོམ་པའི་ཆེ་སེམས་གིན་ཏུ་སྤངས་
 པ་དང་ལུས་གིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་དང་ལུས་ལས་སྤྱུ་རུང་བ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བརྟག་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་གིན་ཏུ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་མདོར་བར་འཕེལ་བ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་ལེན་པའི་རྩོམ་གྱིས་རགས་གིང་བརྟག་པར་སྤྱོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་གིན་ཏུ་སྤངས་པ་འདྲན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་གས་གིང་བརྟག་པར་སྤྱོད་པའི་གིན་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

༡༣། །སྤངས་དེ་སྒྲེ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲེ་མ་པ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་གྲོད་པ་ལྷི་བེམ་པ་སྤྲུལ་བྱེད་པ་སྒྲེ་སྒྲེ། མི་བདེ་བའི་ལྷི་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲེ་སྤྲུལ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཙོད་བྱེད་པའི་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྒྲོན་ལ་སྒྲེ་སྒྲེ། ཉན་ས་ལས། ཇི་ཙམ་ན་དེའི་རགས་ཤིང་བརྟག་པར་སྤྲོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཙུག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་རིང་པོ་མི་
 ཐོགས་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དེའི་གྲོད་པ་ལྷི་བར་སྤྲུང་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲེ་སྤྲུལ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཙོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤྲུག་པ་སེམས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སྤྲུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡང་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ལས་སྤྲུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དེ་སྒྲེ་སྤྲུལ་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུར་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་བྱབ་པར་བརྒྱས་པ་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་
 སྒྲེ་སྒྲེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སྤྲུང་བའི་རྒྱུད་གི་མཐུས་གང་བ་བཞེན་ཏུ་སྤྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་སྒྲེ་སྤྲུལ་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྒྲེ་བ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་

བའི་དུས་ན་སྤྲོད་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཙོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྤང་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་མིན་ཏེ། སྤྲོབ་དཔོན་སྤྲོ་བརྟན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་བྱེད་པར་དགའ་བས་ཟེན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཐོག་མར་སྦྱེས་པའི་ཆོ་ན་རྒྱུད་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེས་སུ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཐོག་མར་སྦྱེས་པའི་ཤུགས་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། རགས་པ་དེས་སེམས་ཏུ་ཅང་གཡོ་
བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་སྤྲོབ་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས། དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་གནས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་
པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་འཕྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དེ་སྦྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མདོན་པར་དགའ་བ་

உயிர் உயிர்

༡༡། །དང་བཅས་པར་ཡང་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་རྩ་གིན་རྩ་སྒྲུང་ས་པའི་ཤུགས་དང་པོ་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་གིན་རྩ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལུས་ལ་གིན་རྩ་སྒྲུང་ས་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་
 དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉི་བར་བརྟན་ཅིང་རབ་རྩ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལམ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་
 ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ཤོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེའི་འོག་རྩ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་དང་པོ་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་དང་པོར་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆུང་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྟན་
 པའི་རྟགས་ནི། གང་དང་ལྟན་ན་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རང་དང་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་ལུས་དང་སེམས་གིན་རྩ་སྒྲུང་ས་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་

བཞི་པོ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ་བཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ལ་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་ལུས་སེམས་ཤིན་ལྷུངས་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་ལྷུངས་འགའ་རེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། ལས་དང་པོ་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྟགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་ན་སྦྱོང་པའི་སེམས་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་
 སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒྲུལ་བ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་པ་དང་། དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉི་བར་དགྱིས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་འདུག་སྟེ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ན་ལྷུར་བ་ལྷུར་
 བར་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གས་ཆེར་ཀླན་ཏུ་མི་རྒྱུ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ལངས་ཏེ་རྒྱུ་བ་ན་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
 ཁ་ཅིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་དང་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་

༡༡། །ནས་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཆེས་སྒྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུག་ཏུ་ལྟར་པོར་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འདྲེན་པར་རྒྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤིན་སྦྱངས་ཇི་ཅམ་འཕེལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་འཕེལ་བས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དེའི་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ན་རྒྱང་སེམས་འཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་
སོང་བས་རྒྱང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཅན་སྟེ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་རྒྱང་ལས་སུ་རུང་བ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱབས་པས་
ལུས་དང་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་པ་སྟེ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་རྒྱན་པའི་འབད་ཚོ་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་། སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགོ་བའི་མི་རྟོག་པའི་སེམས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་

འཕྲུལ་ཆེན་པོ་

དང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ནས་ཀྱང་བཀག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒར་ལུས་གིན་སྒྱུངས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུང་ལས་སུ་རུང་བའི་མཐུས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒར་རྟགས་
ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་མི་རྒྱུ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་ཡང་གིན་ཏུ་སྒྱུངས་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་སྒྱེས་པ་ན་ལམ་ལུང་གི་སྒྲུབས་
གང་དུ་འཛིན་ཅི་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྱེས་ན་ནི་སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཛིན་ཅིང་། བྱུང་བར་དུ་གིན་སྒྱུངས་སྒྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུང་གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བ་ལྟར་སྒྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་དང་སེམས་
ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྒྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་ཆེས་གསལ་བའི་བྱུང་བར་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདོད་པ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་གིན་ཏུ་མང་
བར་བྱུང་ཞིང་སྒྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མ་ཙམ་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་དང་། དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུད་ན་ནི།
འདི་འདྲ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་ཡང་བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བསྒྲུབ་པའི་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་

༡༡། །རྣམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་གྱི་ས་ལོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་།
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བཀོད་དགོས་པས་སྤྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བདག་མེད་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་སྤྱི་པ་མཐའ་དག་གི་སྤྱོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་
 བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བའི་
 སྤྱིན་པ་དང་ཆུ་ལ་བྲིམས་སྤྱོད་གཅིག་བསྐྱངས་པ་ཡང་བསམ་པ་དེ་དག་གིས་ཟིན་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་འདྲོར་ནི་ལམ་གཞན་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་སྤྱོན་ནས་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དཔྱེད་པ་མིན་གྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྤྱོན་ནས་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་དཔྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ལྷ་བའི་ཡུལ་རི་ལྷ་ར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མི་མཐུན་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་ནི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ལུགས་གྱི་སྤྱི་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱང་ས་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་ཀུན་ལས་བདུས་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་རྣམས་

ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ།

སྤྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་ན་སེམས་དགུའི་རིམ་པས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་བ་
ལྷགས་སྤྱི་མི་བཞེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་སེམས་དགུ་ལས་ལོགས་སྤྱི་བཤད་ཅིང་དེའི་རྒྱུ་བ་ལྷགས་ཀྱང་ཉན་སར་བྱར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་རྣམས་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། སེམས་དགུ་ཞི་
གནས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བྱར་དུ་གསུངས་ལ། བྱམས་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལས་ལོགས་ན་མེད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཉན་སར་ནས་
བཤད་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་འོང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། མི་རྟོག་པ་ཟབ་མོ་མེད་པས་ཞི་གནས་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། མི་རྟོག་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་གང་ཡིན། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷ་བའི་སྤྱི་ཐག་བཅད་ནས་དེ་ནས་དེའི་སྟོང་དུ་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་དམ། གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་མི་དབྱེད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
འདོད་དོ། །ཁྱེད་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་གོ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ལ་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་པ་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བའི་

༡༡། །གོ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྒྲིག་པར་རིགས་ཀྱི། ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་བསྐྱོམ་ཆད་ཐམས་ཅད་དམིགས་མེད་དམ་མཆན་
 མེད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ་ཞེས་སྒྲིག་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཡི། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཅིར་ཡང་མི་དབྱེད་པར་འཇོག་པའི་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇོན་དུ་
 འདོད་ན་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇོན་འདི་རྣམས་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇོན་དུ་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཇོན་ལ་བཞག་པའི་ཆེན་ཏུན་པ་དང་
 ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་དུ་སོང་ན་བྱ་ར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཉིང་དེ་འཇོན་རྣམས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་དེའི་ཆེན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལོ་
 བས་ཏུན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་ལྷ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞི་ལྷ་གཏིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་

གནས་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་གལ་ཏེ་བརྗེད་ངས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་ཉེས་པས་མཆོན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་སྤང་བར་འགྱུར་སྟོན་
པར་འགྱུར་དམིགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་
དམིགས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤེག་ཅིང་། རྣམ་པར་བསལ་ན་སྤང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དབྱེད་ནས་སྤྲོད་
བ་མེད་པར་འཛོག་པའི་སྒྲོམ་ཉིད་དུ་གཞུང་ཆད་ལྟར་རྣམས་ནས་གསུངས་པས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་དྲན་པ་མེད་ཅིང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པ་འང་ཉན་སའི་ལུང་དེས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་བྱང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། ལྷོ་ལྷོ་སྤང་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་བརྗེད་པ་སྤངས་ལ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུབ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མང་དུ་བྲངས་ནས་ཞི་གནས་ནི་ཅིར་
 ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུམ་པའི་མི་རྟོག་པ་ཞིག་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་བྱུང་ཆོད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུམ་དུ་གཟུང་
 བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཅི་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ལེགས་པར་འབད་ནས་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པས་བཀྱལ་བའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྱུ་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཞི་གནས་སྤྱི་ཡང་མ་
 སྒྲུབས་པའི་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཅིད་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འབྱུང་ནས། དེ་ལ་དམིགས་མེད་དུ་སྒྲུམ་ནས་དུས་རྣམས་འདས་པས་རང་གཞན་བསྒྱུ་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །མཁས་གྲུབ་ཆོད་ལྟན་རྣམས་
 ཀྱི་གཞུང་ནས་ཞི་གནས་གསལ་དུ་བསྒྱུ་བ་ན་འཛིག་སྒྲུམ་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པ་ཁོ་ན་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་པོར་བསྒྱུ་བ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་དཔྱད་དེ་བསྒྲུམ་པར་གསུངས་སྤང་བ་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་
 འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ། གཞུང་ཆོད་ལྟན་རྣམས་ལས་ལེགས་པར་གོ་བསྒྲུག་ནས། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་མ་ནོར་བ་མ་རྟོད་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལྷག་མཐོང་ཟབ་མོའི་དོན་སྒྲུམ་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རྡ་གང་

གི་ལྷགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་གི་ག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དེས་གསལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒྱུར་བར་བྱུང་མ་ཞེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྒྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཛམ་ས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་མ་བསྒྱུར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་རུས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བཟོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བཟོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་ལམ་གོང་དུ་བཟོད་ཐབས་མེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤོང་བའི་དགའ་བ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་གོང་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་མེད་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་
སྟེ། འཛིན་རྟེན་པའི་དང་། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དེས་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ངམ། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གང་བསྒྲོམ་

༡༡། །ཡང་དེ་བསྒྲོམ་འདོད་པ་དེས། སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ན་གིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་གིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་ཞི་གནས་དེ་ཡང་གིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞི་ལྷ་ག་གི་མཆོན་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་འགྲོ་འདོད་པ་དེ་ལ་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་བདག་འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བགྲོད་པས་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལན་མང་དུ་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉན་མཆོན་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པས་དེའི་གིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ཡི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དམ་ཞིང་བརྟན་ལ་སྤྲ་བ་དང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་མོས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བེན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ན་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་གིས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་ནི། ས་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་ཉན་སར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟ་བའི་སྒྲོམ་སྟེ། གཙོ་བོ་

ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་པ། ཆོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མི་འགྲོ་ལ་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་ནི། ཉན་ས་ལས།
དེ་ལ་གང་དག་ཆོ་འདི་ལ་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅི་ན། ལྷ་ས་པ། བཞི་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་འདི་པ་ཡིན་
ཀྱང་སྟོན་ཞི་གནས་སྟོང་སྟོང་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་དག་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་། །དེ་
ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་རྩལ་འགྱུར་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་སྟོང་བ་མེད་དེ། དེ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་མི་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ན་ཞི་གནས་
མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་སྟོང་ལ། ཡང་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྩམ་པ་ཙན་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པ་ཙམ་བྱེད་པས་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བའོ། །ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་ཞི་གནས་ཀྱི་འཛིག་སྟོམ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་ཤས་
ཆེར་བསྟེན་བསྟེན་པའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་ན་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་མི་དགའ་བའམ། དགའ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་མི་རུས་པས་ཆོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་

ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་

༡༡། །བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་གནས་ཆ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲིང་བར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་ག་མཐོང་ཅམ་ཞིག་བསྒྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དབང་ཕྱོག་བདག་མེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་དགེ་རྩ་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནའང་ཆེ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་བསྒྲུལ་བར་མི་རྣམས་པ་
མིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མའི་དུས་དེར་སྒྲེ་བ་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་བཞི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི། སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་དུས་སུ་འཕགས་ལམ་མི་བསྐྱེད་པས་ཆེ་དེ་ལ་འཛིག་
རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པའི་ཐོག་དམན་གྱི་གཞུང་གི་འཆང་རྒྱ་རྒྱལ་ཡིན་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་གི་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒྲུལ་ས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྲིང་བ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་
བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུལ་ས་ནས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྒྲིང་བ་གང་ཡིན་གྱང་། ཐོག་མར་སྒྲར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

འཕྲིན་མེད་

སྒྲོང་བའི་གཞིར་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཐེག་དམན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་འང་སྒྲགས་དང་ཕར་བྱེན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་
བསྐྱབ་དགོས་པས། ཞི་གནས་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པའི་གཞིར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་ལྟེན་སྒྲུབ་ལ་དམིགས་པ་འཕྲུག་མཚན་ནམ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
ནས་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་དང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྒྲོང་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེན་
ཚུལ་དང་། དེ་ནས་སེམས་དགྲུ་པ་འཕྲོབ་པ་དང་དེ་ལས་ཤིན་སྐྱངས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པར་འདོད་པས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གཙོ་
བོའི་དགོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་ཅམ་ཞིག་སྒྲོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ནང་པའི་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་

༡༡། །མཐོང་ཞིག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཏན་ནས་སྤོང་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྤྲུལ་མ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་ས་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་གྱི་མེད་མི་རུང་མིན་ལ། བྱི་མ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། རྣམ་གྱོ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཞི་གནས་བསམ་
 གཏན་དང་བོའི་ཉེར་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཐོབ་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྱོ་ལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་
 པར་རྒྱས་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་བསྐྱེད་ན་སྤྲུལ་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྤྱིད་རྩེའི་
 སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་ས་འོས་བསྐྱེད་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལན་མི་ལྟོན་པར་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱིང་གྱི་ཆོས་ལ་མི་བྱོགས་པའི། སྤྱོད་ཐོ་གཏི་ལྷག་གིས་སྤྱོད་ས་པ། སྤྱིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། ལྷག་
 བསྐྱེད་ལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པ་བསྐྱེད། བྱིང་གྱི་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་པ་དག་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་

ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་འཕྲོ་བ་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ནི། སྒར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྒར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །སྒར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་ལ་སྟོན་དུ་མ་ཐོབ་ན་ཇི་ལྟ་བུའམ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་
མཐོང་གི་རྟེན་པ་དངོས་ནི་སྟེ་མི་སྟེད་པར་འོག་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྟེར་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དེས་བསྐྱབས་པའི་ཞི་གནས་མི་བསྐྱེད་
ཀྱང་། ཞི་གནས་ཅིག་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟེ་བའི་མཚམས་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྟུན་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་ཅིག་བསྐྱེད་ནས་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་སྟེ་ཕེའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཐར་པའམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་དགོས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་སྟེ་འོ་སྟེ་སྟེ་བུ་སྟེ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྒྱལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདྲའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་སྟེར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་

༡༡། །བཀྲོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཀྲོད་པའི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་འཕྲོ་བ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་
 ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒྲོམས་པས་ནི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་སྟར་བཤད་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེ་ལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་
 པ་དེས་འཕྲོ་བ་པོ། །ཞེས་སྟར་བཤད་པའི་སེམས་དགུ་པ་གིན་སྦྱངས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྟེ་ལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞི་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་དགུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་
 བར་དུ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བར་འདོད་པས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་བར་གསུངས་པས། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
 པ་བསྒྲོམ་པས་སྟོན་དུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་རི་སྤྱོད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོང་བར་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྩམས་ཤིང་། ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་བཞི་པའི་འགོར་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་སྟོན་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་གསལ་བར་མ་བྱུང་བས། སྟོན་གྱི་ཆོས་མཛོན་པ་གོང་འོག་ལ་མཁས་པར་སྐྱུངས་པའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་འདི་གསལ་བར་མ་ཐོན་སྤྲོད་པོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་འདི་ལེགས་པར་མ་ངེས་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་དམའ་ཤོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དུག་བཤད་པའི་ཐོག་མ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་འབྱུལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱེ་ས་མེད་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དབྱེད་སྐྱོམ་ཡིན་པས། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་སྤར་མ་ཐོབ་པ་གསལ་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་སའི་དངོས་གཞིའི་ལུང་དངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་ཤིན་སྐྱུངས་མེད་ལ། ཤིན་

༡༡། །སྤྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་དུག་གི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་མགོ་ཡིན་གྱི། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ཙམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྟུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་དང་བསྟུན་ན་ལྷག་མཐོང་ལྷ་ཞོག་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྒྲུང་ངོ། །ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གང་ཡང་མ་བསྟོམས་ན། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
 ཡང་རེ་ཞིག་ལ་འགོག་པར་མི་རུས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྲང་བ་ལྷ་ཅི་སྦྲོས། དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་འཐོབ་པར་འདོད་ན་ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་
 པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྤར་ཞི་གནས་ཙམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པར་བཤད་པ་དང་ངེ་ལྷན་མི་འགལ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། སྤར་གྱི་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་

ལྟོ་མ་ཆེད་

བྱས་ལ། འདིར་ནི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བྲལ་བསྐྱབ་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་
ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ལམ་ཕྱི་མའི་སྟོན་སྟེ་ཆགས་བྲལ་བསྐྱབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྟེན་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་
དང་ལྟན་པ་གཉིས་ཀས་བསྟོམ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ནི། ཉོན་ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་
ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་འཐོབ་པོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། སྦྱས་པ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྲད་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། སྦྱ་མ་
དུག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་ན། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་དེའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེན། དེ་ལ་ལམ་འདིས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་

༡༡། །མོངས་མངོན་གྱུར་པ་གཞན་ཡང་སྤྲོད་མོད་ཀྱང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་འདིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་
 ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་འདོད་ཡོན་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དེ་ཡི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་
 པའོ། །འདི་ཡང་འདོད་པའི་སྒྱུན་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་སྒྱུན་ཅི་མ་ལོག་པར་སོ་སོར་རིག་པ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྒྱུན་ཡོན་དེ་གཉིས་དཔྱེད་པ་ལ་ཇི་ཅམ་གོམས་
 པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་མི་རུས་ལ། ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་ཀྱང་སོ་སོར་རིག་པས་དཔྱེད་པ་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཇི་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་མི་རུས་པས། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཉོན་
 མོངས་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་གོང་འོག་གི་སྒྱུན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ནི་རེས་འགའ་ཐོས་པ་དང་རེས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་
 པས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །འདིར་ཉོན་ས་ལས། མཆོན་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པར་

ལམ་རྒྱ་རྒྱུ་

བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡིད་བྱེད་དུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཞི་ལྷག་བསྒྲུལ་པར་གསུངས་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དུག་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དེ། སྐབས་གཞན་དུ་ལྷག་མཐོང་དུ་ལན་མང་པོར་གསུངས་པས་འདི་དག་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་བསྒྲུལ་པ་མིན་ཡང་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཡིད་བྱེད་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བསྒྲུལ་ཚུལ་ནི། ཞི་རགས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུལ་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དབྱེད་པའི་མཐར་ཞི་རགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཞི་གནས་བསྒྲུལ་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་ནི་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བསྒྲུལ་པ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉིས་པ་ན་རབ་དུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ཞི་ལྷག་སྤྱེལ་མར་བསྒྲུལ་པས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་སྤོང་བར་རུས་པ་ན་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགའ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་གནས་པ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་མི་རྒྱ་བར་མཐོང་བ་ན། ད་ནི་ཁོ་བོས་ཉོན་མོངས་སྤངས་སོ་སྤྱམ་དུ་རྟོག་པ་ཕྱིང་པོ་མི་བྱེད་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་དེ། ཅི་བདག་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་མི་རྒྱ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་མི་རྒྱ་བ་ཡིན་སྟམ་ནས་དེ་སང་པའི་བྱིར་དུ་ཆགས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་པ་

ལྟ་བུ་ལྟེན་པ་

མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ལའོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལའོར་བར་འཆིང་བས། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་བདག་མེད་
པའི་ལྷ་བ་བཅའ་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་བསྐྱབ་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་མ་ཤེས་ནའང་། སྒར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་སམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བསྐྱབ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་པའི་མདོ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སེམས་འཛིན་ཚུལ་དགྲ་གསུངས་པ་དབུ་མའི་སྒྲིམ་རིམ་དུ་བཀོད་པ་སྒར་བྱངས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱང་ས་དང་མདོན་པ་གོང་མ་དང་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྐྱབ་པར་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་ལས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཉན་ས་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ལྟར། ཉན་ས་ན་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་གྱི་དོན་དབུ་མའི་སྒྲིམ་རིམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་དབུས་མཐའ་ནས་སྤྱོད་བའི་འདྲ་བྱེད་བརྒྱད་ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་བཅས་པས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱིང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་རང་བཟོ་དང་བྲལ་བར་བསྐྱན་པ་ཙམ་རེ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་སྤོན་གཞུང་ཆེ་བ་ལ་སྐྱུངས་པའི་དུས་སུ་ཆོག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་མ་གོ་བས། ཕྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོད་གོས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྩིས་མེད་

༡༡། །དུ་དོར་ཏེ་བསྐྱུངས་པས། གོ་བ་ལེགས་པར་དམིགས་མ་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ། ཞི་གནས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རེ་ཐོབ་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛིན་པར་སྦྱང་ལ། བྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཐུན་མོང་བ་སེམས་དགུ་པ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་ཚོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བ་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་ནས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འདོད་པ་མང་ངོ་། །སྒྲར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་
པར་རྟེན་ན་ནི། དམིགས་མེད་དང་མཆོན་མེད་དང་ངེས་དོན་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྟོན་སྟོན་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྲུལ་བར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དོན་གང་དུ་སོང་ཤེས་ནས་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་དང་མ་གོ་ལ་ས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་
ཆོད་ལྟན་དེ་དག་ནས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྦྱས་པ། མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ལས། །ལེགས་གསུངས་ཏིང་འཛིན་བསྐྱུབ་པའི་རིམ་པ་ནི། །རྫོང་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱུབ་སྒྲོ་
གྲོས་ཆུང་རྣམས་གྱིས། །ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་རང་གི་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོན། །གཞན་ལ་བསྒྲོས་པས་གཞུང་བཟང་དེ་དག་ལ། །མི་རྟོག་སྟོང་བའི་གདམས་པ་མེད་སྟུམ་ནས། །ཡོད་པའི་གཞུང་དུ་མ་བཅོལ་མེད་པའི་སར། །འབད་པ་དུ་མས་ཆོལ་ཞིང་རྟེན་པར་
སེམས། །དེ་འདྲས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཡི། །ཏིང་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། །རྫོང་ཇི་ཐེག་དང་ཕ་རོལ་བྱིན་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ། །ཇི་བཞིན་བྱེད་པར་འགྱུར་

བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། རྒྱལ་དེ་མཐོང་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ཡི། ཁྲིང་འཛིན་སྒྲིང་རྒྱལ་གོ་སྒྲིའི་དག་གིས་བཤད། གཞུང་ལུགས་ཆེ་ལ་ལོ་མང་སྒྲུངས་པ་ཡི། གྲོགས་དག་རང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲོམ་ནས་གཞན་གྱི་མཆིང་བུ་མ་ལེན་པར།
 རང་ལ་རིན་ཆེན་ཡོད་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། བྱེད་གྱིས་སྒྲུངས་པའི་གཞུང་ལས་གདམས་པའི་དོན། ལོགས་སུ་མེད་པ་གཟིགས་ནས་བྱུང་དབང་གིས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ན་བདེ་འོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཡི་དོན་ལའང་དཔྱོད་པར་རིགས།
 ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འཛིག་པའི་ཞི་གནས་ལམ། རང་པོར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་དང་གྲུབ་པའི་ཆོད། ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་གོ་བ་མ་རྟོད་ཀྱང་། སྒྲིང་རུས་ཅོམ་ལ་རེ་བའི་བསམ་གཏན་པ། རེ་དག་གིས་ཀྱང་དུ་དུང་མཁས་པ་ལ། བརྟེན་ནས་སྒྲིང་
 རྒྱལ་ཇི་བཞེན་ཤེས་པར་མཛོད། རེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་བྱས་ན་གནོད་པ་རྒྱུ་། རེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་གིས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ། བཤད་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡི། བསྟན་པ་རིང་དུ་
 གནས་ཕྱིར་རོ། སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པ་ལ་སྒྲོབ་པས། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། ། རེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་
 ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བཞག་པས་གར་བཞག་ཏུ་སྒྲོད་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་། རེ་ཡང་བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བ་དང་། བན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཅོམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། རེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་

༡༡། །ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་ག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷ་མོ་ཡིན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ནི་མུ་སྟེགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ས་བོན་མི་སྤྲོད་བས་སྤྲོད་པ་ལས་གོ་ལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་མོ་ཡང་སྐྱེས་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྷ་མོ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་མོ་ཤེས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བས་ཀྱན་
 ཏུ་མོངས་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་མོ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་ཙན་རྣམས་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྟེ་ལས་ཅི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་དག་ནི་ཏིང་འཛིན་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་
 ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འབྱུག་སྟེ། །ལྷ་ག་སྤྲོད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཏིང་འཛིན་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནི་སྤང་བ་ཤེད་པའི་མི་རྟོག་
 པ་དང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བསྐྱེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་སྤྲོད་མི་རུས་པ་ནི། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལོ། །བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པས་ད་གཤོད་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་འབྱུག །ཅེས་པ་ལོ། །འོ་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་པས་ཐར་པ་འཐོབ་སྟེ་ན། ལུང་དེའི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་སྤང་བྱངས་པ་ལྷ་མོ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་

བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བདག་མེད་གྱི་དོན་གོ་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། །ཞེས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་ལྷ་བ་དེ་སྦྱོང་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་
 བུའི་རྒྱ། །ཞེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལྟར། དེ་མེད་པར་གཞན་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་ཐར་པ་འཐོབ་པམ་སྟམ་ན། རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་
 ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་དེ་མེད་ན་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཉོན་མོངས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་སྤིང་པའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་དུ་གྱུར་ཏེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་དབུ་མའི་སྒྲིམ་རིམ་
 དུ་འདྲ། དུ་ཤང་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་ཏེ། མུ་སྟེགས་གྱི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་འདྲ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་བརྟལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲར་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
 དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་རྒྱ་གཞི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ཞེས་སྟོན་པ་རང་གིས་རང་གི་དགོངས་པ་སྤངས་ནས་གསལ་བར་བཤད་དེ།

༡༡། །གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་གཞན་ལས་བདག་མེད་འཆད་པ་ཐོས་པ་ལོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ཉན་པའི་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནང་ནས་སྒྲུའོ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་
 པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་གདོན་མི་བཟོ། །སྒྲིབ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ལ་ལས་དངོས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན། དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དེ་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་མ་
 བྱུང་བར་དུ་སྒྲོངས་པའི་མུན་པ་མི་ལྟོག་ཅིང་། བྱུང་ན་ལྟོག་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ་སྒྲོངས་པའི་མུན་པ་འདྲ་མི་ལྟོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དེས་པའི་ཤེས་རབ་བཙུལ་
 བར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་ཤེས་རབ་གདོན་མི་བཟོ་བར་བཙུལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ་འདི་སྒྲུམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བཙུལ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་
 གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་སྒྲུམ་དུ་འམ་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་
 ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་འདྲ་སེམས་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྒྲོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། དེ་ཁོ་ན་ལྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་

སྒྲིང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་ཡར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་ཤེར་སྤྱོད་དུ་མ་འབྱུང་ལ་བར་
བྱས་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་ལགས། སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྤྱོད་པས་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱར་བྱངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྒྲུམ་པའི་མདོ་ལས་གྱང་། ཤེས་རབ་མི་གནས་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་གྱང་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་ང་མི་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་བསྟེན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒྲུམ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྒྲུམས་པས་ལྷག་མཐོང་
ཀྱང་པའི་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་སྤྱོད་ཙམ་ལོག་པར་མ་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་བྱི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་མཉན་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་

དེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དེས་དོན་དང་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་དོན་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིན་ས་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ནི་དེས་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་
 སྟོན་པ་ནི་དང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་། དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་
 ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྟེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྟེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟེ་ཆོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྟེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བསྟན་དགའ་བ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་
 བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པས་དང་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་ལུགས་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་སྟོན་པས་དེས་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དམ་སྟོན་ལུགས་ཀྱང་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ཞིག་
 ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་ཡང་མདོ་དེ་ལས་གྲུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྟེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་སྐད་སྟེ་
 ཆོགས་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྟེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་

༡༡། །སྒྲིམ་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྒྲིག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བདག་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་མེད་པ་སོགས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས། བདག་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་མེད་པ་སོགས་དོན་དམ་དང་། སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱན་རྩོལ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིབ་པ་
 བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྤེལ་གྱི་བྱེད་ཀྱིས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྒྲིམ་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་གཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་དམ་
 པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བསྐྱོག་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་གཤེས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲིབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འང་འཕགས་པ་སྒྲིབ་པ་མི་བྱེད་པས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་བཟུང་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་

༡༡། །སྤྱུང་བ་གཅིག་ཕྱུང་ན། མ་ཕྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་སྤྱུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ངེས་དོན་མིན་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཁེགས་པས་བྱུང་བར་
 ཆོག་གྱུང་ཁེགས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཉིད་གྱུང་ན་མ་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་འམ་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྤྱིའི་ལུགས་གོང་འོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱུང་བར་ཆོག་ཕྱུང་བར་དེའི་དོ་གཤེད་གི་བསྟན་ཆོད་སྤྱི་
 བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡིན་པ་མི་འཇིག་ལ། ཆོག་དེའི་བསྟན་ཆོད་སྤྱི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་རུང་བས་གྱུང་དུང་དོན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་
 རི་ལྟར་ཕྱུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་དང་འགག་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་
 ཕྱུང་སྟམ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྟ་ནི་སྤྱི་བ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་དང་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་དང་ལྷན་པ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་འཆོལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་སྤྱི་བ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཆོད་མར་མཛད་པས། ཡབ་སྤྱི་
 གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱུངས་ཡིན་པས་སྤྱི་བ་པས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་སྤྱི་གས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱི་བ་པས་པའི་དགོངས་པའི་བཤེས་གཉིན་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། བ་སྒྲུང་འདྲིལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བ་སྒྲུང་དུ་བྱི་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མདོ་སྒྲོལ་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། བ་སྒྲུང་དུ་བྱི་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་རྩལ་འབྱོར་སྒྲོལ་པའི་དབུ་མ་པ་འོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་སྒྲོང་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲོས་པ་རྩམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་རྩམ་གནས་པར་སྒྲུ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་རྩམ་གནས་པའི་བ་སྒྲུང་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གྲུང་འདོད་དོ། །སྒྲིར་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་འགའ་རེ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་གྲུང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྩམས་ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི། སྤམ་རྩམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་རུས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲོངས་པ་དོ་མཆར་བསྒྲུད་པའི་རྩམ་གཞག་གོ་ཞེས་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་ལྟོན་ཤེས་རབ་གསུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་རྩམས་གྲུང་རིགས་པས་སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ནི་དོན་

༡༡། །དམ་བཤེན་པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་འོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་
ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུན་སྦྱང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་འོན་ཡོད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་གཞུང་ལ་བཞེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་འོན་མེད་པ་
དང་དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱང་ཞིང་། སྤྲུལ་ལ་མདོ་སྟེ་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ་
ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་མདོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སྟོབ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་འོན་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་བ་གཞན་དང་སྟོ་མི་བསྟན་པས་མདོ་སྟེ་སྦྱོང་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོབ་
བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པའང་གིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གངས་རིའི་བྱོད་ཀྱི་ཕྱི་དར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་གསལ་དང་མཐུན་པས་རང་བཟོར་མི་བསམ་མོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་
དུ་ཕྱི་འོན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སུ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་

ལྷན་པ་ལྟེན་པ་

སྤྲུལ་གྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་སྒྲུལ་ན། རྩོམ་ཆེན་པོ་སྤྲོལ་དཔོན་སྒྲུབ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་སྒྲུབ་བའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་གདམས་ངག་འདིའི་སྒྲུལ་མ་གོང་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོལ་
དཔོན་སྒྲུབ་བ་གྲགས་པས་ནི། ཕ་ཤེའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲོལ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བཀྲལ་བར་གཟིགས་ནས། ལུགས་དེ་གཞིར་འཛིན་ཅིང་སྤྲོལ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
ཀྱི་འང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཞིག་སྤངས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱུང་ནས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །སྤྲོལ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ཆེས་
སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སྤྲོལ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་དཔལ་ལྡན་སྒྲུབ་བ་གྲགས་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
ཚུལ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའང་
རི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་སྒྲུལ་ན། བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

༡༡། །ཟད་པ་ནི་འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་ལའོར་བའི་ཉེས་སྒྲིན་བསམས་ནས་ཡིད་སྤྲོད་ཏེ། དེ་ལ་འདོར་འདོད་སྒྲུས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནས་དེ་རྒྱ་མ་ལོག་ན་
 མི་ལྟོག་པར་མཐོང་ནས། ལའོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་སྟུང་སྟེ་དེའི་རྩ་བ་རྩ་བ་ཅན་ནས། འཇིག་ལྟ་འམ་མ་རིག་པ་ལའོར་བའི་རྩ་བར་འགོ་ལྷགས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་ནས། དེ་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུས་པ་ཞིག་
 དགོས། དེ་ནས་འཇིག་ལྟ་ལྟོག་པ་དེ་དེས་བཟུང་བའི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བདག་དེ་དགག་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། བདག་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ངེས་པ་རྟོག་པ་ཞིག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན་མེད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་རྩ་བ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྟོག་ནས་དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལ་ལས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དྲི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་
 བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན། ཡང་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བད་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་དང་ཕྱི་ལ་བདག་

༡༡། །ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བྱེད་པ་
 ཅམ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་གིང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཅམ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་དུ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཉོན་མོངས་སྤྲར་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་སྤངས་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྟོས་པའི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་གཏན་མ་
 དམིགས་པས་སྤངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། གིང་རྟ་ཆེག་ན་ལའོར་ལོ་ལ་
 སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་འཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེག་གསལ་ལས། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་མ་རིག་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 ཉིད་དུ་སྤང་བ་འདི་ཅི་སྤང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སྤང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་ཅེས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེད་པ་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་

དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །བདག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་རྟུག་དགས་པའི་གཞི་བདག་གི་བའང་གིན་རྟུ་ཆེས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གིང་རྟུ་ཆེ་ག་ན་དེའི་ཡན་ལག་
 དག་ཀྱང་ཆེ་ག་པས་མ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་གང་གི་ཆེ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ལུང་པོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བའང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆེ་བདག་གི་བ་ལུང་པོ་ལའང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་
 ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྟུག་དགས་པའི་གཞི་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཇི་སྐད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྐད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་གཉིས་གཅིག་རྟུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་
 སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་

༡༡། །པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆོ། སུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འཛོག་སྐྱམ་ན། གྲི་བ་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་པས་གྲི་བ་འོག་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་མི་འཛིན་གྱང་། སྒོ་དེས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྒྱས་པས་ན། སུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ། སུང་པོ་འང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བུར་བླ་ལི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གི་ཞེས་བྱ་ན། བདག་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་
 འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་སྤིད་པར་ངེས་པ་ན་སྒོ་དེས་དེའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་མི་འཛིན་གྱང་དེའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
 གཙོད་རྒྱས་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་ངེས་ན་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་སྟེ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་གང་ཟག་དོན་དམ་
 པར་གྱུ་བ་པར་མི་འདོད་པས། དེ་དག་གིས་གྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མིག་དང་མྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་

རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། ལྷ་གྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྱུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་རྒྱན་ལ་འཛིག་
ཅིང་། རྒྱན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དེ་དག་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་བདེན་མེད་དུ་དབྱེ་མ་པས་སྒྲིམ་པ་ལ་གྲོལ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་དང་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་རྣམས་ཆེས་མི་མཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་དབྱེ་མ་པས་གཞལ་ན་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དབྱེ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་
པར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་རྣམས་སྤེད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་གྱུབ་མཐའ་མ་དོར་བར་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་

༡༡། །པར་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པས་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་
 བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟེན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་འདི་མི་འདུག་སྟུང་དེས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་གང་ཟག་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར། བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ངེས་པ་ལ་འང་མེད་རྒྱུའི་བདག་དང་རང་བཞིན་
 དེ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་དགོས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་སྒྲི་ལེགས་པར་མ་ཤར་ན་དེ་བཀག་པ་འང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིད་འདུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགག་བྱའི་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དགག་བྱ་མདོར་བསྐྱས་པའི་རྩ་བ་ནས་བཀག་ན་དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་དགག་བྱའི་གནད་མཐར་གཏུགས་པའི་སྤྲ་བ་ནས་མ་ཁེགས་
 པར་ལྷག་མ་ལུས་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་། དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པས་སྤྲིད་པ་ལས་གོལ་བར་མི་རུས་སོ། །ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ནས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆོད་མ་ཟེན་པར་བཀག་ན་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་སུན་ཕྱུང་བས་

ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འབྱིད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ངོས་མ་ཟེན་ན་ཡང་ན་རྟག་ལྷ་དང་ཡང་ན་ཆད་ལྷ་གཞིན་མི་བཟ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་
བྱ་ངོས་མ་ཟེན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏེ་ཅང་བྱ་བ་ཆེས་པ་དགག་པ་དང་། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱ་བ་ཆུང་ས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པར་བསྐྱེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྷ་དབུ་མའི་དོན་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་ལ་མོ་ཆེ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་སྐྱབས་
པ་ལ་འང་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ན་བརྟག་བཟོད་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ན་དེར་མ་འདྲུས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་པས་ན་དེས་གཞལ་བ་ལྷར་ཡིན་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་ན་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དམ་མི་བཟོད།
བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔྱད་མི་བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཆད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ།

༡༡། །དང་པོ་ལྷ་ར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ལ། ཐ་སྙད་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
སྒྲུབ་ཀྱིང་གྱི་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྩ་བ་སྒྲ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཕྱི་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་།
འཇུག་པར་ཡང་། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཚད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་པ་ཡང་མིན་པས་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་ཁས་ལེན་ན་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་པས་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྒྲུབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་ཡང་སྒྲེ་བར་འདོད་ན་ནི་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་འགོག་པ་ལ་མུ་བཞིར་བརྟགས་
ནས་བཀག་པས་མི་ཞིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྒྲེ་ན་གཞན་གསུམ་མི་འདོད་པས་གཞན་ལས་སྒྲེ་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འཛིག་རྟེན་

ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་ཡང་སྐྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆེག་གསལ་ལས་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྐྱར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་འང་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་
མི་འདོད་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལྷགས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྐྱར་བ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་
པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟོན་པ་ལ་གཉིས། ལྷགས་དེས་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟོན་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་གྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབུ་མ་པའི་བྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། ལྷགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་
བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འགྲོ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱེ་དམ་པ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་དམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་

༡༡། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འདི་ལས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་
 འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་པའི་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་
 ལ་ངེས་པར་སྟོས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀ་མེད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྟོབ་པ་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གཉིས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ལམ་ཀྱི་གནད་མི་འཕྲུག་པ་གཞིའི་ལྟ་བུ་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་པ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཟག་གཞན་སུའི་ངོར་ཡང་འགལ་བ་འདུ་བར་མཐོང་ནས་མི་
 འགལ་བར་འཆད་མི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དེས། བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འགལ་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྟེན་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟེས་པས་དྲངས་པའི་ངག་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པས། ཤེས་ལྡན་དག །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐད་གསངས་མཐོན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོགས་པར་མཛད་དོ། །རང་གི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་མཁས་པ་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྷ་བཀའ་མི་ལེན་ཅིང་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ན། བཅིངས་གྱོལ་སྐགས་ལའོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་ས་མེད་སྟུང་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །བྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་སྟེ་འཛིག་དང་
 བདེན་བཞི་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། རྩོད་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་བཞིན་ཀྱན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །བྱོད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་ཆོག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་རང་
 བཞིན་འགོག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་དོ་སྟུང་ནས་རྩོད་པ་བྱེད་དེ། འདིས་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་བཀག་པར་གོ་ནས་རྩོད་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་རུང་མི་རུང་འདི་ཁོ་ན་ལ་རྩོད་པས་ན།

༡༡། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྩལ་ཙམ་མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཁས་སྒྲངས་པས་ཆོག་པ་ནི་དབུ་མ་པའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་
 ཉེར་བཞི་པ་ལས། སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །བྱིད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་པ། །གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་
 ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་རུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་
 རུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལ་ལས། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཅི་སྐད་སྒྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་བཀོད་ནས་བཤད་པ་མཛད་དོ། །དབུ་མ་ཅུ་བར་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་རིམ་དང་ལུགས་སྟོག་གི་འགག་
 རིམ་བསྟན་ལ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔས་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་དོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བའི་

ཚུལ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན། རབ་བྱེད་འདི་རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱེད་གཤམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྒྲུབ་ར་འདོད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བས་བྱུང་བར་སྒྲུབ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་འདི་ལུགས་ཡིན་པས། མགོན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་འདི་དང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་བཅའ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉིད་བཞི་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གང་གས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་
 དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་བྱུང་བོ་ཞེས་བསྐྱོག་ནས་མ་སྒྲིག་ག། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུད་སྒྲིག་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྤྲིད་པ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲིད། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་སྤྲིད་པ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྤྲིད་དོ། །
 གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་

༡༡། །ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །རྟེན་འབྱུང་ཕྱིར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་དང་། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཛིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་
 དག་གི་མ་རྟག་མི་རྟག་ །ལ་སོགས་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པ་ཡིན། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྟོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྟེན་
 ཡི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག་ །ཅེས་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། །སྟག་བསྟེན་པར་གིས་བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྟེན་མེད་རྟེན་
 གི་པ་ཡིས་འདོད། །ཁྱོད་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་གང་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་གྱི་སེང་གའི་སྒྲ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྟེན་མཚན་
 གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་འདི་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མ་པའི་དོས་ནས་བྱེད་
 ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱར་མ་བདེ་ནས་གཞན་དོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེལ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་

ལའོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་འདོད་པའི་བྱོགས་ལ་ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་རུང་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྟུང་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ས་ནི། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་སྒྲུ་སྟེ་འདི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལ། དེ་འཐད་ན་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་འཐད་དེ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བཞག་དགོས་ཀྱི། བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུག་བརྟེན་ཡོད་ན་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་འབྱུང་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དེ་འགགས་པའི་འགོག་པ་དང་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཐད་པས་བརྟེན་བཞི་ཡོད་དོ། །བརྟེན་བཞི་ཡོད་ན་དེ་དག་གིས་པ་དང་སྟོང་པ་དང་མངོན་སྟུང་དུ་བྱེད་པ་དང་ལམ་བསྐྱོམ་པ་རུང་ལ། དེ་དག་ཡོད་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་ཇི་སྟངས་སྒྲུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ནི་ན། གང་གི་བྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུ་སྟེ། དེའི་བྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བརྟེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ནི་ན། གང་གི་བྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

འཕྲུ་རྟེན་རྟེན་པ།

༣༡། །ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྟུག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་དང་སྟུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་འགོག་པར་འགྱོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོད་ས་སྟུག་ཤེས་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་སྟངས་པ་དང་། འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྐྱེད་པ་འང་རུང་རོ། །སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོད་ས་སྟུག་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རུང་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགོ་འདུན་རུང་རོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རུང་མི་རུང་ནི་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །སྟུག་བསྐྱེད་པའི་ཚུངས་སྟོན་གི་ཚུངས་པ་དེའི་ལན་དུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་

འཐད་པའི་ལན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཚུད་སྟོག་ལས། དངོས་རྒྱུ་ལས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་དང་། །གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཡིན་པར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་
 རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱུང་གིས་ནི་དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་བྱུང་གི་ཆེག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གྲག་ཀ་ཆོལ་བ་སྟེ། བརྟེན་ནི་
 དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ན་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆེག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་ལ་
 སྟོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་ཅི་དང་ཆུ་དང་འོ་ཐུག་འཛིན་པ་དང་ལེན་པ་དང་གྲང་བ་དང་རྒྱུད་དང་ཉི་མ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངའི་ཆེག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

༡༡། །པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱོད་ཀྱི་ཆེག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 འགོག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆེག་གིས་དགག་
 སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་པར་གྱིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདུ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་འདྲ་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགོ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་སུ་གྱེས་པར་བྱ་ཡི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་འགག་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་བྱབ་པར་བཟུང་ནས།
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀག་ན་ནི་ལྟ་བུ་དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་དབུ་མའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟེན་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 རང་བཞིན་རྟུལ་ཅོམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་པ་མེད་པར་གཞན་ངོ་སོགས་ལ་སྐྱེལ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་

རང་ལུགས་གྱིས་ངེས་པ་དང་ས་མེད་པར་སོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ལེན་པ་སྐད་བྱེད་ན། ད་དུང་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པར་གྱིས་ལ། ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུང་བ་གཞིར་བཞག་
 ནས་ཚོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པའི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་དང་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྒྲུང་སྒྲོང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྤྲོད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གཞིར་བཞག་
 རྟེན་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱི་མའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཚོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཚོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་
 བ་ལས་ཀྱང་། རེ་ཞིག་ལུས་འདི་མི་གཙང་ཉིད། །རགས་ཤིང་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །རྟག་ཏུ་སྒྲུང་བའང་གང་གི་ཆོ། །སེམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆོ་དམ་ཚོས་གནས་མེད་པ། །ཐ་ཟབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །ཟབ་མོ་དེ་གོ་ཅི་ལྟ་བུར། །
 སེམས་ལ་བདེ་སྤག་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཚོས་འདི་ཟབ་ཕྱིར་སྒྲེ་བོ་ཡིས། །ཤེས་པར་དཀའ་བར་ཐུགས་ཚུད་དེ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས། །ཚོས་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་དང་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་གཞིར་བཞག་
 རྟོགས་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ཚད་ལྟར་ཁ་ཅིག་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཐ་དད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་

༡༡། །ནས། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཆུ་དང་མགིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་དེ་དག་གང་རུང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་ན་ལུས་པ་མི་འདུག་གོ་སྟེ་ལུ་ངེས་པ་འདྲེན་ལ། དེ་ནས་དཔྱད་མཁན་ལ་འང་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་
ན་དཔྱད་མཁན་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྟེ་ལུ་ངེས་པ་འཕྲུལ་རོ། །དེའི་ཆེ་དཔྱད་མཁན་མི་རྟེན་ན་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་སྟེ་ལུ་སྤྱི་གིས་ཤེས་སྟེ་ནས། ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་རེས་
ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱངས་པ་ལ་ལྟར་བ་རྟེན་པར་འཛོག་ན་འདི་སྤྱི་གིས་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་གྲོས་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དཔུ་མའི་གཞུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ནས་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མཁས་པ་དཔུ་མ་པའི་བྱད་ཆོས། བྱད་པར་དུ་སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་དཔལ་ལྟན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱ་བའི་
གནས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ལུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་རུས་པའི་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལུགས་དེས་དེ་རི་ལྟར་
བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མགོན་པོ་སྤྱོད་གྱི་ལུགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ལོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་མི་བྱར་

མི་རུང་བས་བཅིངས་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་པས་ངེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་སྤང་དགོས་པ་ལ། བྱེད་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པས་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་དང་འབྱུང་འཇིག་སོགས་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཇི་ལྟར་མ་བཞག་པ་སོམས་ཤིག །གལ་ཏེ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་འདོད་པས་སྦྱོར་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱོབ་དཔོན་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་འང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་བཞིན་དེ་དག་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱང་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་འང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བཞག་པར་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །མདོར་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགལ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུ་འང་མི་རུང་བས་དབྱུ་མ་པའི་བྱེད་ཆོས་གཅིག་ཕུ་དེ་བྱེད་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འགལ་བར་མི་འདོད་ན་ནི་རང་

༡༡། །བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡང་སྐྱར་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱ་
 འབྲས་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་འཛིག་སོགས་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །བྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་པ་ནས་དངོས་སྤྱི་ཅུང་པ་བཀོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀྱན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །བྱོད་ཀྱི་ཆེག་གུང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་ལྡོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཅུང་སྒྲིག་ནས་
 དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ཅུང་པ་བཀོད་པ་དང་བྱང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ག་ཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་འཛིག་སོགས་མི་རུང་བ། །ཁོ་བོ་ཅག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པས་
 སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། འགྲེལ་བ་ཆེག་གསལ་ལས། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྱུང་འཛིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་མ་ཟད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབས་གིང་། ཅུ་བར་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱོགས་ལ་དེ་དག་རུང་བ་དང་མི་སྟོང་པའི་བྱོགས་ལ་མི་རུང་བར་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ། །ཆོགས་ལ་སྟོན་རྣམས་མ་

உருகிய

༡༡། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱུ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་སྤྱེད་པས། ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པར་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
 དུགས་པས་ཡོད་ཅུ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོགས་པར་སྒྲ། དེ་ལྟར་ཇི་སྤྱིད་དུ་སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་སྒྲ་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ན་
 གཏན་མེད་དུ་སྒྲ་ན་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་གདོན་མི་བྱ་བས་དངོས་བོར་སྒྲ་བའི་གོ་ལུགས་དང་བྱད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་བོ་ཡོད་པར་སྒྲ་བའི་ལྟར་ན། ཇི་སྤྱིད་དུ་དངོས་བོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་བོ་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྩ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྒྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་འགྲིགས་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་བོ་འདི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བ་གྲགས་པས་སྤྱེ་བ་འདི་མ་ཉོགས་སྤྱིན་ཆད་གདོན་མི་བྱ་བར་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བས་མཐའ་བྲལ་
 དེ་ལྟ་མའི་དོན་མི་ཉོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡེ་མེད་དུ་ནམ་སོང་བ་ན་ཆོས་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བཞག་ས་གཏན་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ལ། ཡང་ཆོས་དེ་ཡོད་

ཡུལ་ཡུལ་

པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བྱ་ས་མི་འོང་བས་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་དོ་བོས་
གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་གཏོད་མ་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཡོད་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བའི་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཡོད་པར་
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ན་མེད་པའི་མཐའ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གསལ་བར་འབྱེད་པ་ཆེག་གསལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་
བཞག་ན། འོ་ན་ནི་གང་བཙོམ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་
ཕྱིར་ན་བྱོད་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་

༡༡། །འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་འགོག་པ་དེས་ལས་ལས་རྣམས་སྒྲིན་འབྱུང་བ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱ་འབྲས་བཀག་པར་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་བྱུང་མེད་པར་སོང་
 བའོ། །རྒྱ་འབྲས་བཀག་ན་ཆད་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་བོར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་། དབུ་མ་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་བཀག་པ་མི་འདོད་ལ། དངོས་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་འགོག་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དེས་
 བར་འགོག་དགོས་སྒྲུལ་ནས་དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པ་པའམ་ཆད་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་པའམ་ཆེ་བ་ནི། རང་བཞིན་འགོག་ན་རིགས་པ་དེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དགག་དགོས་པར་འདོད་པ་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་
 སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་རིགས་པས་འགོག་པ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཚུད་པ་དེའི་ལན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བསལ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ནས་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ལྟག་མས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲུབ་ཞེས་པས་ནི་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འདོད་ན་མེད་པ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁོ་

བོ་ནི་དེ་མི་འདོད་ཅེས་པ་ལོ། །འོ་ན་ཅི་སྒྲུས་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ལས་འབྲས་སོགས་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་འཛོག་པ་ལས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་ནི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་ཉེས་
 པ་སོན་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་ཡི། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་འོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་སྒྲུབ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་རང་བཞིན་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་པ་ད་དུང་སྒྲོང་མི་རུས་ཞེས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་སེལ་ཅོད་པ་སྟེ། ཁོའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་བྱུང་མེད་པས་དེ་ལྟར་ཅོད་པ་ལོ། །དེའི་ལན་དུ་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མི་རུང་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་རུང་བར་གསུངས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གསུངས་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྒྲུབ་
 ཞིག་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲུས་པའི་དོན་དང་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་
 སྒྲུལ་པ་དང་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་པས་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྒྲུབ་སེལ་ཅུལ་བ་སྟུན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་

༢༡། །འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པས་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་སེལ་ལ། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་པ་དང་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་ལ། དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་
 སེལ་བ་ན་རང་བཞིན་བཀག་ཅིང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཡང་ཅི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མེད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྲུང་བ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ངེས་ན། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྲུང་། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་འང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་

བ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་འདས་པ་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་ཡེ་མེད་ཀྱང་མིན་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འང་མིན་པ་དང་། ལོག་པ་འམ་རྟུན་པའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པས། ཆོས་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དངོས་
 པོར་སྒྲུབ་པ་འམ་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་འམ་ཡོད་སྒྲུབ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འམ་
 མེད་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུས་པས་མེད་མཐར་ལྷུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་བྱེད་མ་བྱེད་པར་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བ་འགགས་
 པ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་ཡི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་ཡི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ཙམ་ལ་རེ་བས་ནི་འགལ་འདུག་སྟག་སྒྲུབ་ཞིང་དབུ་མའི་དོན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤོད་དེ། གཞན་ལ་དགག་པ་
 བྱེད་པའི་ཆོན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པས། དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་དོན་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞི་གང་ཡང་

༡༡། །རུང་བ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེར་མ་འདུས་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱ་བར་མི་
 རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་སྒྲོན་པོར་ཡོད་དམ་སེར་པོར་ཡོད་ཅེས་འདྲི་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའང་སྒྲིར་གཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་བདེན་པ་
 ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་སྒྲིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ལ་ལྷོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་ལྷོག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོས་འདོད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ། ཚུད་སྒྲེག་
 ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྱུ་བ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེས་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཕུང་གསུམ་ལྷོག་པའི་གྲངས་ངེས་བཟོ་ས་མེད་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ།
 ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡོད་མེད་ལའང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་
 ནི་དཔུ་མའི་གཞུང་ལས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ལྟུལ་པར་སྒྲུང་བས། དེ་འདོད་ན་ནི་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས་སྒྲུར་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཕུ་བཞི་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་

བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་ཤེལ་ས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །མ་ཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་ཡོད་མེད་ཅམ་ལ་མི་བཟེར་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞུང་སྒྲ་མའི་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་ལ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་དུ། ཡང་ཅིའི་བྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡོད་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེན་འདི་ལྟར། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག། སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག། སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་སྟོག་པ་མེད་པས་ན་མ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་རྟག་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོན་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་ལྟར་དེ་བྱིས་ཞིག་པས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་རྟག་ལྟ་དང་སྒྲར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བྱིས་ཞིག་པར་འདོད་ན་མེད་ལྟར་གསུངས་གྱི། ཡོད་པ་ཅམ་དང་ཞིག་པ་ཅམ་ལ་མ་གསུངས་སོ། །བུད་རྩ་བུ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་དག་ཉིད། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟག་ཆད་དུ་འགྲོ་ལུགས་བསྟན་པར་གསལ་

༡༡། །བར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་དེ་འགོག་ན། ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་པའི་ཆོས་སྟོང་གིས་ངན་འགོར་འགོ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མོས་ན་འང་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་སྟུང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་འང་ཆད་ལྟའི་གཡང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལ་ལས། རེ་
 ཞིག་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་དེའི་ཆེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་འཇུག། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་
 དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པར་མི་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་ཟེན་གྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ངས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངས་པར་ངན་འགོར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་
 བཟུང་ན། །སྤྱན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྟོང་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་འཁྱགས་འགོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་ལྟ་

ན་མེད་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་གཞོན་མ་ནས་དེ་དག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་ཆད་པའི་ཆད་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཆད་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་།
 ཆེག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་འབྱོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་སྤྱིས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་ལྟ་བུ་ལ་གང་ཆད་རྒྱུའི་དངོས་
 པོ་སྒྲུབ་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་ན་ནི་འཛིག་རྟོན་རྒྱུར་པན་པས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་སྒྲུབ་ཁས་སྤངས་ནས་སྤྱིས་མེད་པར་མི་སྒྲིལ། དེ་དག་གཞོན་མ་ནས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཆད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན།
 སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པའི་དངོས་སྒྲུབ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཞོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་དུས་
 ཀུན་དུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི་རྟག་ལྟར་འགྱུར་ལ། དུས་སྒྲུལ་ན་ཡོད་པ་དུས་སྤྱི་མར་ཞིག་པར་འདོད་ན་ནི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དུས་སྒྲུལ་མར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུས་སྤྱི་མར་ཞིག་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྟོན་

༣༡། །པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དེས་སྤྲོད་པ་མིན་ནོ། །ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཆད་ལྟ་བ་དང་མི་འབྲས་པའི་ཚུལ་
 གཞན་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་ལྟ་བ་ནི་ལས་འབྲས་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ལོ་ལ་མེད་པར་འདོད་ལ་དབྱུང་པ་ནི་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་དམ་བཅའ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །དབྱུང་པ་ནི་ལས་འབྲས་
 སྤྲོད་པ་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྲོད་ལ། མེད་པ་པས་ནི་ལས་འབྲས་སྤྲོད་པ་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་གྱི། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་འཇིག་རྟེན་སྤྲོད་པ་ནས་འདིར་
 འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་པར་སྤྲོད་པས་རྒྱ་མཚན་ལ་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་ །དབྱུང་པ་ནི་མེད་པ་བ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་
 བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་བ་དག་གྲུང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབྱུང་པ་ནི་མེད་པ་བ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲོད་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ལོ་ལ་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །མེད་

བ་པ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས་དེ་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་ལ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་མ་མཐོང་ནས་འཛིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་དང་ཆད་ལྟ་བུ་གཉིས་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལས་འབྲས་དང་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཕྱི་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བུ་འདི་
 མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། འདི་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། ཁོ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཡེ་མེད་ཏུ་འདོད་པས་བདེན་གཉིས་གང་ཏུ་འང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེག་གསལ་ལས།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ལྟ་བུ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་དང་ལྟ་བུ་འདྲ་བར་བསྟན་ཏེ། །འདིར་སྟོབ་

༡༡། །དཔོན་གྱིས་ཆད་ལྷ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ། དེ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་ལ་ཁོ་བོ་ལ་མེད་པས་ཞེས་གྲང་མ་གསུངས་ལ། དེ་དག་མེད་པར་འདོད་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྷ་ར་མེད་པར་མི་སྒྲུ་ཡི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་མི་གསུང་བར།
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུས་པ་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ནི་འཐད་ལ།
 ཆད་ལྷ་བས་གྲང་དེ་དག་མེད་པར་འདོད་པ་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆ་ནས་དབུ་མ་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྒྲུ་མ་ན། འདི་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟོར་བརྟུས་པའི་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་ནི་
 དེས་བརྟུས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདིས་བརྟུས་སོ་ཞེས་བརྟུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུ་ལ། གཅིག་གིས་ནི་རྟུན་མ་དེས་རྟོར་བརྟུ་བ་མཐོང་ནས་འདིས་བརྟུས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀས་རྟོར་འདི་བརྟུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྷ་ར་དུ་རྟུན་མ་དེས་གྲང་བརྟུས་
 མོད་གྲང་། གཅིག་ནི་བརྟུན་སྒྲུ་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་བདེན་པར་སྒྲུ་བས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན་འང་རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་པས་
 མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་བརྟུ་བྱས་པའི་མི་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དང་མི་མཛའ་བས་སྤྱད་ནས་འདིས་བརྟུས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་ནི་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་སུན་འབྱེན་པར་

བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་པས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། གཞན་ལ་ནི་བདེན་པར་སྦྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པ་ན་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་སྦྱ་བ་ན། མེད་པ་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་ལྟ་ན་ཅིག་གེས་པ་
དང་བརྗོད་པ་དག་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བ་ན་ལས་འབྲས་སོགས་རིགས་པས་བཀག་པར་གོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཡང་། སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོག་རྟོག་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་རྟོད་པར་སྦྱ་བ་འང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པ་དོན་བྱེད་ནུས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པར་མ་སོང་བར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་འཛོགས་སྟེང་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག་ སྦྱོས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། དེ་ལ་ངེས་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བས་རྒྱ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིས་པའི་ལན་གསལ་བར་མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་སངས་

ལྷན་བཟུང་དུ་

༡༡། །རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་སྤེམ་ནས་ལན་མཛད་དེ། རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པའང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་པར་སྤྲུབ་ཅིང་ཡིན་ནོ། །འཤད་པ། མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བྱེད་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཅིང་ལས་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་བཟད་གྱི། དེ་དག་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་ནི་གྲུབ་པོ། །ཞེས་
དངོས་པོར་སྤྲུབ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་ནི་གྲུབ་པོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་པོ་དེ་བྱེད་ན་
ལོག་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པར་འབྱུལ་པ་མི་སྦྱེ་བས། དངོས་པོར་སྤྲུབ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་འདེབས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་བཞི་པོ་དེའི་སྒྲོ་
ནས་ཡིན་པས་ཅུང་བཟད་པའོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པ་དང་། ལུ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་དོན་ཡིན་ལུགས་ལ་ཡོད་དམ་མེད་སྟེ་འམ་མི་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེ་བ་དབྱེད་བཟོད་པར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་པས་བདེན་དངོས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲོ་ན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རིགས་པས་དབྱེད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཞེགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འཐད་སྒྲུམ་ན། འདི་ནི་
 རིགས་པས་དབྱེད་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་བ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། དེ་ཉིད་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མོད་འོན་ཀྱང་སྟེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི་བབ་ཅེལ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་
 དོ། །རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དེས་རྟེན་མ་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ལ་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟེ་འགག་ཡོད་མེད་བཅེལ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་དེས་སྟེ་འགག་ཅམ་ཆོལ་བ་
 མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟེ་འགག་སོགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེས་དབྱེད་པ་འམ་བཅེལ་བ་ན་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ལ་དབྱེད་

ལྷན་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར།

༡༡། །མི་བཟོད་པ་ཞེས་ཟེར་ལ་རིགས་པ་དེས་མ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཁེགས་པ་མིན་གྱི། ཡོད་ན་རིགས་པ་དེས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གྲུབ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པས་
འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེས་མ་རྟེན་པས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་ཤེས་པས་སྐྱ་མ་རྟེན་ཀྱང་དེས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་
དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་དེ་རྟེན་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་རྟེན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་དེ་ཁོ་
ནར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དེས་རྟེན་དགོས་པ་ལས་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་ན་རྟེན་པར་ངེས་པའི་འཕྱོལ་མཁན་གྱིས་ཤར་དུ་བུམ་པ་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་ན་དེས་
ཤར་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་ཡོད་པ་ཅམ་དེས་ཇི་ལྟར་ཁེགས། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རྟེན་པར་ངེས་པའི་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་སྐྱེ་བ་མ་རྟེན་པ་དེས་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཅམ་ཇི་ལྟར་ཁེགས། དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་འཐད་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་ཆེས་གསལ་པར་རི་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསལ་པར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཆུག་གུང་དེ་ཁོ་ན་ལ་དབྱུང་པའམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་གཏན་མི་འགྲུབ་
པས་དེ་དག་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པའི་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་རིགས་པ་དེས་མ་རྟོག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་དག་འཇིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཞེས་མང་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་འདི་དག་དགག་པར་རུས་ན་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་དག་ལ་རིགས་པའི་བརྟག་པ་ཤིན་ཏུ་གཞུག་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
འདིའི་གཞུང་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པས་ན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་མ་རྟོག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཞོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལས་ཆེས་ཆེར་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གིས་གུང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་སྒྲེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་ག་ལ་ཡིན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་གུང་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲེ་འགག་སོགས་

༣༡། མེད་པར་འཇལ་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་དང་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་
 ཡོད་མེད་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་རྟོག་པ་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་འདིས་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེ་ལའང་འབྲུལ་པ་བསྐྱེད་སྒྲུང་བས་སྟོ་གྲོས་དང་ལྷན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱེད་ལ་དེ་དག་ཕྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ལས་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྐྱད་པའི་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱུང་ནས་དེས་མ་རྟོག་པ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁེགས་པར་འདོད་ན་ནི། དེས་ཕར་ལ་མི་ཁེགས་པར་མ་བཟད། དེ་ལྟར་འགོག་མཁན་ལ་
 འཛིག་རྟོན་གྲགས་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟོན་མི་གཞོད་ན། །འཛིག་རྟོན་ཉིད་སྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཁྱོད་དང་འཛིག་རྟོན་འདིར་རྩོད་གྱིས་ཤིག་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྷན་
 བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བར་གནས་པར་གྱུར་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཞིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་

ཡིན་པ་ལྟར་

འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤིན་ཏུ་ཆོག་མཆོག་ཆེ་བར་གནས་ཞེས་པ་ནི། མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འབྱུལ་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འབྱུལ་སྒྲུང་འདི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་ལ་ཟེར་བས་དེ་དག་རིགས་པའི་དགག་བྱར་མི་འདོད་ཀྱི། ལམ་གོམས་པའི་དགག་བྱར་བྱེད་པའོ། །ཁྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ནི། དབུ་མ་པས་གཞན་དབང་རྒྱས་ཡོད་འགོག་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་དགག་གོ་ཞེས་མགོ་བསྐྱེ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བོས་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་འགོག་ཀྱས་པ་ལྟར། ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་འགོག་ཀྱས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེའི་གྲོགས་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རིགས་པས་ཁེགས་ན་ཁོ་བོ་འདི་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་དགའ་སྤྱད་མི་དགོས་པས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་རིགས་པས་མི་ཁེགས་པར་བསྟན་ནོ། །མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་བཀག་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ནི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པས་གཞོད་པས་དེ་དག་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པའི་དབྱུང་པ་བཅུག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བཀག་པ་ན་རིགས་པ་དེས་མི་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཁེགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །

ལྷ་མོ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

༡༡། །གཟུགས་སྒྲིག་པ་ལྟར་དུ་མི་འགོག་པའི་དོན་གནད་རྩི་ལ་སྒྲིག་པ་འཛིན་རྩི་པ་རང་དགའ་བའི་དོན་མི་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་སྒྲིབ་ཅི་གིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་ལྟར་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་དོགས་པ་ཡོད་གྱི། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་དོན་མི་འགོག་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་ན་དགག་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སྒྲིག་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཛིན་པས་དེ་དག་དང་བསྟན་པར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲིག་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའོ། །སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ཞེས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཆོད་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅེས་པའོ། །མོ་གཤམ་ཞེས་སྒྲིག་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་མི་བོང་གི་རྩ་ལ་སྒྲིག་པ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་དངོས་མེད་དུ་

22. 2. 2. 8. 1.

འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པས་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་མི་འདྲ་ཡི། སྒྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ན་བདེན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་འགོག་ཅིས་པའོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྤྱིད་ན་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅི་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པར་བསྐྱབ་པས་དེ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་ཅི་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རིགས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་ཅིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་འབྲེད་པ་ནི་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ན། མ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདྲ་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱར་དགོས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོས་ནས་བཅའ་བ་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགོག་ལ། ཡོད་པ་ཙམ་མི་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་པས། རིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་

ಶಿಶು.ವಕ್ರ.ವಕ್ರ.ವಕ್ರ.

༡༡། །མེད་འཛོལ་བ་ཡིན་པས་དེས་བཀག་པའང་རང་བཞིན་བཀག་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་སྟེང་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་རྣམས་མི་འགོག་པར་མ་ཟད་དབུ་མ་པས་དེ་ཁས་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེའི་
 འབྲེས་ཉིད་ནས། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་བཅུག་པར་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྐུ་ལ་
 པ་ལས་སྐུ་ལ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་
 གཞོད་ན་ནི། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ལ་སྐུ་ལ་བྱུང་བའི་མཁས་པར་ཇི་ལྟར་རུང་། རྣམ་གཞག་དེ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་བྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ནི་དོན་
 དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སུན་འབྱིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གསལ་ལ་ལས་ཀྱང་། བྱོད་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་མཁས་པས་ལ་ལར་འཐད་པ་བཅུག་ནས་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཐད་པ་གཞན་

འཐད་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲིག་པར་བྱེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱན་རབས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལས་ཉམས་པ་བྱེད་ཁོ་ན་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་
འགོག་གི། ཀུན་རྫོབ་མི་འགོག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་འཛིག་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འཛིག་པ་ལ་མི་མཁས་པར་གསུངས་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་རིགས་པས་
འགོག་པ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དབུ་མ་པར་མ་བྱེད་རང་སྡེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཁོའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདྲུབ་སྒྲིགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་སུན་འབྱེན་པར་འདོད་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲུབ་ཤོ། །གཉིས་པ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱེན་མི་རུས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཆད་
མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་སྒྲུམ་ན། འདིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་

༢༡། །ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའང་ཚད་
 མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྒྲུབ་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
 བྱི་འགྲེལ་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩུལ་བྱིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྒྲུབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
 ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དངས་པས་ན། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཡུལ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པ་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྤང་ངོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འང་འགྱུར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ཐ་སྙད་པའི་དོན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་བཅའ་མི་དགོས་པར་

ཐལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུ་ན་ནི། མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་ཤེས་ན་སྒྲུ་ཉན་པ་ལ་རྣ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་འཆོལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་པས་དེས། མི་འདོད་པ་ཅི་
ཞིག་བསྒྲུབ། འོ་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདིས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་ཉགས་ནས་གཞན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་གོ། །མི་བསྒྲུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་
འཇིག་རྟེན་ན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྟུན་པ་བསྒྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་བརྟུན་པ་བསྒྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་
བསྒྲུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྒྱིར་བཀག་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་སྒྲུམ་ན། འདི་ནི། མིག་དང་རྣ་བ་སྒྲུ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་རྟོག་གོ་པའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེའི་འདོད་ལུགས་བརྗོད་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གོ་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གཏན་

ལྷ་མ་པ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པ་

༡༡། །མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟར་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྐྱུང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱོད་གྱི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སྤྱུས་པ། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །
ཤེས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ །གང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པ་འདྲ་ཅི་ཞིག་ །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅུ་མ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱུས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཇིན་པར་བྱེད་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་གསུངས་རང་མཆོན་འཇུག་པས་ན་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཆད་མར་འགོ་ས་ཡང་
ཡུལ་ལྟ་པོ་དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་འང་མི་བཞེད་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རང་མཆོན་ལ་ཆད་མར་
ག་ལ་བཞེད། དེས་ན་འདིར་དེ་དག་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཡུལ་ལྟའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཆད་མར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་དེས་

འགོགས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པས་མི་བསྐྱུ་བ་བཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། མི་བསྐྱུ་བ་ནི་ཚད་མ་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྐྱུ་ལྷགས་གང་ཡིན་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ལུལ་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བས་ན་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལུལ་ལྷ་འི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་ལྷ་འི་རང་མཚན་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུལ་ལྷ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟླ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་སྟེ་རྣམ་དུ་དགོངས་པའོ། །འདི་ལ་དངོས་པོར་སྐྱུ་བས་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན་དེ་དག་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས། ལུལ་ལྷ་འི་རང་མཚན་ལ་མདོན་སྟེ་ཚད་མར་མ་སོང་ན་ལུལ་ལྷ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་ས་མེད་ལ། ལུལ་ལྷ་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་འང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་འགྱུར་བས་ལུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚད་མ་ལ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དགོས་ཀྱང་། ལུལ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚད་མ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མི་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྟུ་བའི་འགྲེལ་པ་

ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

༡༡། །ལས། །འཛིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་བསལ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དམིགས་པའི་དོན་ཡང་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུ་བ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་མཆོན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཆད་མ་ཅམ་ཞེགས་མི་དགོས་པས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཆད་མ་སྤྱིར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་
མཐོང་ན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞི་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་དང་ཉིར་འཇལ་གྱི་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པ་བཀག་གི། ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་
འགོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཆད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱུ་བའི་གཞོན་པ་མེད་ན། མ་རིག་པས་བསྐྱུ་བའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཛིན་

པར་སྐྱད་པའི་ལྷ་ལ་པས་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་མི་གཞོན་དོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །
དབང་པོ་ལེགས་ཀྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །བབྱང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་།
ཅེས་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་གཉིས་སུ་བཞག་གོ། །དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་རྩུ་ར་
ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཉིལ་མར་དང་རྩུ་དང་མེ་ལོང་དང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡུལ་དང་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། །དབང་པོ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་དང་
བྲག་ཆ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྩུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་རབ་དུ་སྐྱུར་པའི་སྒྲགས་དང་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་། ཡང་དག་

སྐྱུ་པ་རྒྱུ་དེ་ན་པ་ཞེ་

༡༡། །པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ལྟར་སྤྱང་བ་དག་སྟེ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤྱང་ནུམས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་ཏེ། །མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
ཡིད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་གཉིད་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཐ་སྤྱད་དུ་འང་མེད་མོད་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྤྱད་པའི་གཞོད་པ་ནི་འདིར་གཞོད་པའི་རྒྱུར་མི་བཟུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟུང་རྒྱུ་གཞན་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་འདི་དག་ཐ་སྤྱད་དུ་མ་ལྟུང་ན་འདི་དག་ལ་སྤྱང་བའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་དཔོན་འདི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟུང་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་
ཤེས་པ་དེ་དག་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཐ་སྤྱད་དུ་ནུམ་པར་འཛོག་པའི་ཆད་མར་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྤྱད་དུ་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྤྱད་དུ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བརྟགས་ལ་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་
པ་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲོ་ལ་ཐ་སྤྱད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་ན། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀག་པས་ན་གཞན་དབང་ལ་ཐ་

སྒྲུང་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྟུང་བ་དང་ཆེག་ཏུ་བརྟུང་བའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྟུང་བ་དང་ཆེག་ཏུ་བརྟུང་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། འདིས་ནི་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲུང་བ་པ་དག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྟུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཆེག་ཏུ་བརྟུང་བ་ཐ་
སྒྲུང་འདིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེན་ནི། ཀུན་རྟོག་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་སྒྲུ་དང་སྒྲོས་བསྐྱུས་པའི་གཞན་
དབང་ལ་ཐ་སྒྲུང་དུ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་མེད་པ་དེ་ཀུན་བརྟགས་
ལ་འདོད་ཀྱི། གཞན་དབང་ལ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་རང་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་

༡༡། །བཤད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ནི་མདོ་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་རྒྱ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གསུམ་གྱི་ལས་པས་དེ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་སྒྲུབ་འདེབས་
 སེལ་བས་དབུ་མའི་དོན་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །འཇུག་འགྲེལ་དུ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་སྒྲུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་
 བར། རང་བཞིན་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱ་འཇོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གེས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས། མདོ་གང་
 དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པས། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པར་གསལ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་
 ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མཛད་པས། གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་

༣༡། །རབ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་རབ་ཀྱང་རྣམས་བརྒྱུད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའང་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབའ་ཞིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་རྣམས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྟུལ་སྤྱོད་པའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྤྱང་བས། རྟུལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་
 འབྱུལ་རྒྱ་སྤྱོད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་མ་འབྱུལ་བར་བཞེད་ཅིང་། ཐ་སྤྱོད་དུ་མདོ་སྤེལ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྤེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་
 པ་དེ་ཉིད་དབྱམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབྱམ་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག །བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་དབྱམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ནོ་སྤྱོད་པ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྤྱོད། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤེལ་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བདགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་སོགས་ཐ་སྤྱོད་

དུའང་མི་བཞེད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་ལྷ་རབ་ཁས་སྤང་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རྩལ་ཆ་མེད་ཁས་མི་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་
 རྣམས་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་ཡི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་ཁས་མི་སྤང་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་
 འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་པོའི་རྩལ་ལྷ་རབ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་ལྷ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་དུ་མ་གྱུ་བ་པས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་དང་ཡུལ་
 རྣམས་མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་པར་བཞེད་པས། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་བཞེད་པར་འདྲ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་སྤྲང་དོ། །སྤྲང་དབང་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པར་སྤྲང་ལ་སྤྲང་བ་ལྟར་གྱི་རང་

དུ་མེད་པར་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྟོགས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འདྲ་བ་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྟེན་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་
 རྣམས་ལ་སྟུང་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སྟོགས་པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྟུང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་ཚོ་བ་དུ་
 ཡང་བརྟེན་པ་ནི་ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པོ་ལ་སྟོགས་པ་ཀྱན་ཚོ་བ་བདེན་པར་འཛིག་པ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སྟོགས་ཀྱན་ཚོ་བ་བདེན་པར་མི་འཛིག་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྟེན་ན་ལན་ཅི་ཡོད། དེ་གཉིས་ག་ཐ་སྟོད་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟུང་བར་འདྲ་ཡང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སྟོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པར་རྟོགས་པས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཛིག་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སྟོགས་པ་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བརྟེན་པར་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་རྣམས་པས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་བརྟེན་འཐད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྟོད་དུ་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། ཐ་སྟོད་དུ་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་

༣༡། །སྒྲུང་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྒྲུང་དེ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་
 སྒྲུང་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྒྲུང་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་ནི་དབང་བོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྒྲུང་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 སྒྲུང་ལ་མི་ལ་ལ་ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལ་ལ་དང་མེད་པའི་ལ་ལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་ལྟུང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་
 བས་འཛིག་གི་དབུ་མ་པས་མ་ལྟུང་བར་མི་འདོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལྟུང་བར་འཛིག་ལ་དེ་ལྟར་འདྲ་བ་ལྟུང་བ་འཛིག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལྟུང་བ་དེན་པ་
 འཛིག་ན་ནི་ལྟུང་ཅན་ལྟུང་བས་འཛིག་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྒྲུང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་འདོད་པས་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛིག་པའང་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་
 རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གང་གི་ངོར་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བརྟུན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་བརྟུན་པ་དེ་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བརྟུན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཐ་སྙད་དུ་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ལུགས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་
ཞིག་འཛོག་པ་དང་། དངོས་པོར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་འགོག་ཚུལ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་
ཤིད་མཐར་སྐྱང་ངོ་། །འདི་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ན་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་བྱས་ནས་དགག་དགོས་ལ། རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྒྲུབ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འདར་རྟོག་ལྟར་གྱིས་ཁས་ལེན་
མི་ལེན་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་སྟོས་སོ་སྟོས་མ་ནས་རིགས་པས་དབྱུད་པ་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དང་། དངོས་པོ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་གཉིས་རིགས་པས་
གཞོད་ན་གཞོད་མཉམ་དང་མི་གཞོད་ན་མི་གཞོད་མཉམ་དུ་སོང་ནས། དབང་ཕྱག་དང་གཙུག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདར་མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཕྱག་ལ་
སོགས་པ་འདར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་མཐོང་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་འདར་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་ངམ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པར་རྫོམ་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་

༡༡། །གོ་བ་དེ་དང་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛིན་པ་ལ་ལྷ་བ་རྣམས་པར་དག་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་གིན་ཏུ་མང་བར་སྦྱང་ངོ་། །འདི་འདྲ་བ་འདི་དག་ནི་མཁས་པ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་དུ་མི་སྦྱང་སྟེ། སྦྱར་བཤད་
 པ་ལྷ་ར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྦྱད་པའི་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལོག་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ནོར་ན་ནོར་མཉམ་དང་མ་ནོར་ན་མ་ནོར་བ་
 མཉམ་པོར་སོང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ལ་རིང་དུ་གོ་མས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཉེ་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད་རིང་དུ་འགྲོ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམས་པར་བཞག་
 པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུགས་ལ་རུང་བའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ལམ་དང་ཆེས་གིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་བཏགས་པ་དང་། །སྦྱ་
 མ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྦྱར་དངས་པ་ལྷ་ར་རང་སྟེ་དེས་པོར་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་རྣམས་
 རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཐ་སྦྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྷ་ར་

གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཞོན་པ་མི་འབབ་པ་ཞིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་
མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཚེས་གང་ལ་འང་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་སློ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་སྐྱེ་དུ་མི་དཔྱད་
པའི་ཤེས་པ་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། བརྟག་པ་ཡེ་མི་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་གྲགས་པ་ལྟར་འཇུག་གི། ཡིན་ལྷགས་ཇི་ལྟར་
ཡིན་དཔྱད་ནས་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན་པས་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སློ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་བས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པའམ་མ་དཔྱད་
པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མི་བཟུང་དོ། །གྲུབ་མཐས་སློ་བསྐྱུར་བ་ལ་འང་། ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རམ་འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་གཞན་སམ་ཞེས་དཔྱད་པའི་སློ་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ག་ལ་དགོས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀན་པོ་གྲུབ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འདྲི་བ་མ་ཡིན་གྱི། སློ་ལ་ཕྱི་སློ་ལ་གྱི་རྒྱུད་

༡༡། །ཀྱི་མ་དབྱུང་པའི་སྒོའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ལྟས་པས་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་ནི་སྣང་བའམ་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ལས་འབྲས་དང་ས་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་པ་ལ་མ་
 གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་སྤྱོད་བའི་སོགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་རང་ག་བའི་ལའང་སྣང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུན་མེད་དོ། །ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྒྱུལ་ལོ་སྒྱུལ་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ལོ་སྒྱུལ་དུ་འཇིག་པ་ན་ཡིན་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་བཟུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེས་བཟུང་བའི་དོན་ལ་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པས་དེ་དག་ཐ་སྣང་
 དུ་འང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་འཇིག་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་
 ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཞོད་པ་དེས་པར་དགོས་ཀྱི། རིགས་པ་དེས་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྣང་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་དེས་
 གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་བཟུང་ནས། ཐ་སྣང་དུ་དགོ་སྒྲིག་ལས་བདེ་སྒྲིག་འབྱུང་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལས་བདེ་སྒྲིག་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་དང་མིན་ན་མིན་མཉམ་དུ་འཇིག་པའི་ལོག་རྟེན་གི་གནས་མེད་དེ། དབང་ཕྱུག་

དང་གཙོ་བོས་བདེ་སྤྱད་པ་དང་དགོ་མི་དགོས་བདེ་སྤྱད་པ་གཉིས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པས་གཞོད་མི་གཞོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྒྲིལ་དངོས་པོར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་དང་བདག་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་ཡིན་མིན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དོན་དེ་དག་རྟོག་པར་བསམས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཁས་སྲུང་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་བརྟག་པའི་ཁུར་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་རིགས་པས་མ་རྟོག་པ་ན་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་
 དག་གིས་རྟོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱུའི་གཞོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་ཐ་སྙད་ཙམ་མམ་འོན་ཏེ་དོན་གྱི་
 ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བམ་སྒྲམ་དུ་དཔྱད་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་དེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟོག་པའི་ལུགས་སྤྱོད་ནས་ཁས་སྲུངས་པ་མིན་པས། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་དེ།

ਅੰ. ਪ੍ਰ. ਪ੍ਰ. ਪ੍ਰ.

༡༡། །དོན་དེ་དག་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདི་ལྷག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་འོ་ན་རྟ་ཡིན་ནམ་གྲང་པོ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲགས་པའི་
 དོན་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པས་གཞོད་པས་ན་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པ་ནི། མ་རིག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་བ་ཉགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་འཛིན་པ་དང་། ཁ་སང་གི་རི་དེ་རིང་གི་རི་ཡིན་པར་འཛིན་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་ན་གང་གྲགས་ཐམས་ཅད་དབྱུང་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། སྒྲ་མ་
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་དང་ཕྱི་མ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་སྒྲུ་མ་རྟ་བུ་ཡིན་པ་མེད་དགོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་
 པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ལ། རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་ཀྱང་དེར་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

བཤད་ལ། མི་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་འཛིན་རྟེན་ཀྱན་ལ་མ་གྲགས་ཀྱང་དེར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་པ་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་
 མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་མ་ལྟུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་ལྟུང་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་ལ་འབྱུང་བར་འདྲ་ཡང་འཛིན་རྟེན་པའི་
 རོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གནོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྟེན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་མེད་པས་འགོག་པར་རྣམས་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་དགག་པར་མི་རྣམས་སོ། །དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པའི་རྟག་སོགས་བཞི་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཞི་ཡང་མི་སྤྱིད་པས། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་དེ་བརྒྱད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཟུགས་རྟག་མི་རྟག་
 དང་བདེ་སྤྱག་དང་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་སྤྱོད་ན་འང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྤངས་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ཐ་སྤྱད་པའི་དོན་རྣམས་མི་འགོག་པ་

༣༡། །གཉིས་འགལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཙོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུབ་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་གཟུགས་སྒྲུ་སྟོགས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཟུགས་སྒྲུ་སྟོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བདེན་པ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་བྱ་དགོས་པས་རང་བཞིན་སྒྲིབ་
 འདོགས་པའི་མ་རིག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྒྲུབ་པའི་དབང་བཙོས་གཉིས་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆེན་སྒྲུ་སྟོགས་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་འདི་དག་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་པར་མཛོན་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བདེན་འཛིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྒྲུ་སྟོགས་བདེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་ངོར་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲུ་སྟོགས་མ་རིག་པ་
 དེས་འཇོག་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐག་པ་དེ་སྒྲུལ་ཡིན་ཀྱང་ལོག་ཤེས་དེས་ཐག་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སྒྲུ་སྟོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒྲོ་ནི་གཞོད་པ་མེད་པའི་མིག་ལ་
 སྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་མི་འགོག་ལ། མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་མེད་དེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་

སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་སྟེ། འདི་རིགས་པས་མ་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྲུབ་བོ། །གཏི་མུག་འདིས་སྒྲོ་
བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲུག་མི་སྒྲུག་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བས་འདི་དག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲུན་དབྱུང་བར་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་
བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུག་པ་དང་མི་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་
པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན་ཀྱང་འཛིན་སྒྲུངས་རིགས་པས་སྒྲུན་དབྱུང་བར་
རྣམས་པས། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དགག་རྣམས་མི་རྣམས་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལྟན་སྒྲེས་འདི་དག་གི་ཡུལ་
ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་པས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པས་ན། ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་རྣམ་པར་

༡༡། །འཛོག་པ་ཆེས་དགའ་བར་སྒྲུང་ཞིང་དེ་དག་གཞོན་མེད་དུ་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན་སྒྲོན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པོར་རྟེན་པ་མི་འོང་བས། བལ་ཆེར་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བར་འགྱུར་བར་སྒྲུང་བས་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོང་རྣམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཆེག་མངས་སུ་དེགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །གསུམ་པ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱེན་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་
 གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་བར་སྒྲུར་མི་དགོས་ལ། མི་ཁེགས་ན་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འང་མི་
 ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་མ་མི་འདོད་པས་ཕྱི་མའི་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་མུ་བཞི་གང་
 ལས་སྐྱེ་དཔྱད་དགོས་པས་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འདོད་པས་མུ་བཞི་གང་རུང་གི་དཔྱད་པ་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །རྒྱ་དང་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ལ། དེ་མ་སྒྲུངས་པས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་ངེ་ལྷ་ར་དཔྱོད་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།

འཕྲུལ་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། ཁྱོད་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྷ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟླ་བ་གྲགས་
པ་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱེད་དུ་བཞེད་ལ། བྱེད་ནི་མུ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པས། ཟླ་གྲགས་གང་བཞེད་པ་ལས་ལྷོག་ནས་སྐྱེ་བར་སྤང་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་
དང་དབང་ཕྱུག་གི། །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་བྱེད་ལྷ་ར་ན་འགལ་བ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་གང་ཡིན་ཞེས་མ་འདྲི་ཞིག །འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་མ་བྱེད་པས་ནོངས་སོ། །འོ་ན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་
རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་ར་ཡིན་ཞེ་ན། །འདི་ནི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་ཐ་སྙད་
དུའང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་གཏན་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་མཆོམས་སྟོར་དུ། གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་

༡༡། །སོ་ཞེས་སྒྲ་ན། དེ་ལྷ་ན་འང་དེ་སྒྲ་དུ་སྒྲ་བ་ལ་ཆེག་ཙམ་ཞེག་ལྷ་ག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྒྲ་བས་སྒྲ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདོད་ན་ཐ་སྒྲུབ་དུ་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་སྒྲེ་བ་
 འགོག་པ་ལྷ་ར་དགག་དགོས་པ་ནི་སྒྲེ་བ་དཔོན་འདིའི་བཞིན་པ་དམ་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྒྲུབ་དུ་འང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདུག་པ་ལས། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་
 དུ་འང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྒྲེས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པའམ་སྒྲེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་པས་བྱུང་བར་བཟུང་ནས་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྟུན་པ་ལ་རྟ་བ་དང་སྟོང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་ཞེས་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་མ་ཐོས་པར་མ་སྒྲེས་པར་བཟུང་འདུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྟ་བ་མེད་པ་དང་། རང་
 བཞིན་ཞེས་པའི་ཆེག་དེའི་དོན་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྷ་ར་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི། བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་མ་སྒྲེས་པར། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་པའི་མཆོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་
ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན། འོན་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེན། ཀྱེ་མ་གྱི་རྟུང་ན་བ་དང་
སྟོང་མེད་པས་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བབ་བོ། །གང་གི་ཆེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོལ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་པས་བྱུང་བར་དེ་དག་ཕྱིད་པ་གཅེས་སོ། །མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་
བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་རྒྱུ་པ་དང་པོས། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ལུགས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཆེག་དེ་དག་ཐོས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་ཁམ་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་བྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཆེག་གསལ་དུ་བྱངས་

༡༡། །པའི་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་
སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བ་གྱི་ལན་ཡང་དོན་གྱིས་སོང་མོད་གྱི། དོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ལན་ནི་འོག་ནས་སྟོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་སྐྱེ་བ་འབྱེན་
མི་རྣམས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་འབྱེན་ལྟར་སྐྱེ་བ་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་གིས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་དབྱུང་བ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འབྱེན་བྱེད་ལ་འང་ལྷག་མ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱེད་ཅག་གིས་བཀོད་
པ་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱེན་ལྟར་སྐྱེ་བ་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་གཞོན་མི་གཞོན་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་སྒྲོགས་ཇི་ལྟར་འགོག་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱེག་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འབྱེན་པའི་རིགས་པ་འང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་སྐྱེ་བ་རོ། །གལ་ཏེ་བྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས། དེ་ལ་དབྱུང་བ་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོགས་མེད་པས་དབྱུང་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་གོ་སྐྱུ་མ་ན། འདིས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མི་རྣམས་པ་ནི་
ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱབས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ག་འགོག་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་བཞི་ཐམས་ཅད་བཀག་ལ། དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པས་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་འགོག་གོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་སྒྲར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འགོག་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཆར་ཡང་འགོག་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་འགོག་པས་མུ་བཞི་འགོག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་ཚུ་མེད་པར་མུ་བཞི་ཀ་འགོག་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འགོག་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཀག་ནས། སྒྲར་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ན་ནི་ཁས་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་སྟོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་རྩོད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་བཀག་པ་ན་རང་བཞིན་ནམ་བདག་མེད་དོ་སྟུམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡང་འགོག་ན་ནི་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱུས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སུན་འབྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། །འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ། ལུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟུང་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་སུན་འབྱེན་པ་སྟོས་ཤིག །རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་
འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། མི་སྟོང་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། འདིར་སྟོང་མི་སྟོང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་
གཞུང་གི་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པའང་མེད་དོ་ཞེས་སྟུང་བ་འདི་ལས་
བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཐུག་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་དེས་ནི་ཐུག་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་གོ་སྟུང་དུ་འཛིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འདུག་གོ་ཞེས་མི་འདུག་གོ་སྟུང་པ་
གཉིས་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་ནི། མིག་ཚུམས་ལ་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་པར་གྱིས་ལ་རྟོགས་ཤིག་དང་ཆེས་རིག་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བརྟོག་པའི་བྱིར་
དུ་རིགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་འགོག་པ་དེ་འཐད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྟོ་གཞན་ཞིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་སྟོ་དེའི་ཡུལ་འགོག་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། ཐུག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་འགོག་པ་

རི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མུ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྒོ་གཞན་ཞིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་ན་འང་དེའི་ཡུལ་
 རིགས་པས་འགོག་པ་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟར་སྒྲུབ་ན། མུ་གུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མུ་གུའི་རང་
 བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པར་བདེན་སྟེ་མ་པ་མི་སྒྲུབ་ཡང་བུམ་མེད་དུ་བདེན་སྟེ་མ་པ་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། མུ་གུའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་
 པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉིན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་འགོག་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་

༡༡། །ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩོད་ཆོག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཇི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བསྒྲེག་ །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲུ་མ་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲེག་པར་བྱེད་ན་ནི། དེས་ན་དཔེ་འདི་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ནི་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་གིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེས་ན་སྒྲུ་མ་རྩ་གཉིས་ལྷན་པོ་སྟོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་གྱུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་སྒྲུ་མ་དུ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བཟེར་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའམ་དངོས་པོར་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྩ་ལྟ་ལྟ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་

ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོར་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་གྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་མི་
བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། མེད་པ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་ངེ་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་
བྱས་ན་དཔེ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་འགའ་ལ་ནོར་བསྐྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ནོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། འདི་ལ་ནོར་མི་འདུག་གོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་སྒྱུར་མ་ཡིན་གྱི། ནོར་མེད་པ་དེ་ལ་ནོར་དུ་བབྱུང་ན་དེའི་ཆེ་ནོར་མེད་པར་ངེས་པ་སྒྲུ་ས་
མེད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འདྲི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་བབྱུང་ན་སྒྲུ་བ་པོས་དེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་དེ་སྒྱུར་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་
ལ་རང་བཞིན་དུ་བབྱུང་ན་སྒྱུར་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན། ནོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ནོར་མེད་སྟེ་མ་དུ་བབྱུང་ན་འང་དགག་དགོས་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ན་མངོས་སོ། །ཆེག་གསལ་དུ་འང་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་

༡༡། །པོར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འགོག་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ཙམ་ལ་སྟོན་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟུང་པ་ལས། སྟུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟུང་སྟེ་
མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་མེད་བལྟ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅས་ནས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་
བལྟ་བ་རྣམས་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟུང་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཤུ་རིའི་བུས་སྟུན་རས་གཟིགས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྟུང་པར་འདོད་པས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྟུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་དང་། སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་མཚུགས་སྟུང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདུག་པ་ལས་
ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པའི་
མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འཇིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོན་ས་དེ་དུངས་འབྱིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་འཇིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཀག་པ་ནི་མི་

འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཞི་སྒྲོག་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བུ་ལས་མ་གཏོགས་པར་
 ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒྲོག་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་
 བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་མེད་པའི་སྒྲོག་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་ཡང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་འང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་ལུས་
 པ་བདག་མེད་པར་རིག་ཅིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མ་ལུས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བའམ་མཆོན་མར་དམིགས་པ་གཤམ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒྲོག་གཉིས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་པ་ནི། ཡིན་དང་མཆོན་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཁས་པས་ཅི་སྒྲུབ་ལམ་འདེབས་པར་འགྱུར། ཞེས་
 བཤད་དོ། ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་གསུམ་བཤད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཉག་གཅིག་ཐར་པའི་སྒྲོག་བཤད་པའི་འགའ་བ་སྒྲུབ་ནས། ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་སྒྲོག་བསྐྱབས་སོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་

༡༡། །བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་སུན་དབྱང་ཡང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་ལའང་
 རྟོན་དུ་བལྟས་ནས་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གང་ཡིན་གྱང་འགོག་ན་ནི། རྟོན་ག་གི་མཁན་པོ་རྣམས་གི་གཞུང་འཇུགས་འདོད་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆུངས་པ་དགག་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་བྱ་ནི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། རོ་བོ་རྟུ་དང་རྟུ་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་འཛིན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའོ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མའི་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་རྟུ་དང་རྟུ་ལས་ནི། །
 འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟུ་དང་རྟུ་ལས་བྱུང་ན་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲིབ་སྒྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུ་བ་པར་འདོད་ན་དབྱུ་མ་པས་དགག་པར་བྱ་དགོས་མོད་གྱང་། འདིར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། གང་ཞིག་བཀག་ན་
 ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟུ་དང་ལྟེ་བའི་དགག་བྱའི་རྩ་བ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་རྟུ་རྟུ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུ་བ་ཟེན་པས།

དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པས། དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ག་ལ་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་བཟོས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་འཕངས་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒྲིན་ས་ངོས་བཟུང་བ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་ནའང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 ཐུམ་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱ་བ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཐུམ་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་གི། ལྷོ་ལྷིང་བ་དེའི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་ཆ་མེད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 འདིར་རྩ་བའི་དགག་བྱར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས། འཛིན་པ་དེ་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་
 ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲུམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པའི་འཛིན་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས། དེ་དག་གི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བས་གཏན་ལ་

༣༡། །འབེབས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་མོ་སྒྲིམ་མི་ག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུན་འབྱེན་པ་མ་ཤེས་པར། ལྷ་མོ་སྒྲིམ་མི་ག་པའི་འཛིན་སྐྱངས་སུན་འབྱེན་པ་དོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ན་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྷ་མོ་ན་ལྷ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པས་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ལྷ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྒྲོམས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་གོམས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ན་འང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ལ། དེ་ལྷ་མོ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་མཐོང་བས། ལྷ་མོ་སྒྲིམ་མི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་པར་འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་ཏྲག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་། །འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་བྱིས་ཅིག་ཐུག་སྤྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་

༦༡། །འོ་བོ་འོ། །ཇི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅི་འོ་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། །གང་གི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་རྩེ་མ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་འོ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །འོ་ན་སྤར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱུ་བ་པ་མ་བཀག་གམ་སྤྲུམ་ན། །ནང་གི་སྒྲོས་བཏགས་པ་མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་
 གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལན་དུ་མར་མ་སྒྲིམ་སམ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡང་གྱུ་བ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། །ཆོག་གསལ་
 ལས། །དུས་གསུམ་དུ་འང་མེ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་གཏུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་གང་ཞིག་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཆུའི་ཆ་བའམ་ཆུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་ལམ་རིང་བོ་དང་ཐུང་དུ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་ལ་བལྟས་པ་དང་བཅས་པར་
 མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ཅི་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ལ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉན་པ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་སྤང་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུ་བ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྤྲད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉན་པ་བོའི་སྒྲིག་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བསྟན་

པར་གསུངས་པས་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་དོན་དེ་མེད་ན་ཆངས་སྟོང་
དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་རྣམས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་
གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཟུང་འདས་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
ཟུང་འདས་དེ་ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེ་ནི་དོན་དམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་དགོས་
པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་འདི་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འང་མ་གྲུབ་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་
བཞིན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་བཞིན་དེར་འཇོག་བྱེད་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེར་ཅུང་བྱེད་ཀྱང་།

༡༡། །མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་གྱུབ་པ་ཅམ་མོ། །བཅོས་མ་ནི་སྒར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་བལྟས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བལྟས་པ་འོ། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་པས། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་
 བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བསྐོས་པས་ན་ཆངས་སྟོད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་མི་འདོད་པ་དང་སྟོ་བར་དུ་རང་བཞིན་ཁས་སྤངས་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སྟོ་བར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་བྱོད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་
 པ་ཞིག་གོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་གྱིས་བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ཡི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་འདི་ཉིད་དེ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པར་སྟོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་སྟོད་
 པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་འོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྟེ་བོས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་

ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ནི་སྤྱིར་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་
བོས་ཡོད་པ་དང་ཡེ་མེད་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་
སྤྱོད་དུ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང་གཉིས་སྤྱོད་དེ་མ་ལོག་པས་སྤྱོད་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པ་དེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་གོམས་པས་
དོན་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་འབྲུལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པས་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་དམིགས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་
དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྤྱོད་དེའི་ངོར་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཞག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་སྤྱོད་
དུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱོད་པའི་འབྲུལ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་པས། དེ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་སྤང་ག་ན་དགོས། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་

༡༡། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་ནི་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་གང་གིས་འཕགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །
ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་དག་ག་བྱ་བདག་ག་ཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ལ་མི་འཇོག་པར་སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མ་ལྟུལ་བའི་ཡུལ་དུ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་བ་དང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ངེས་
པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བདག་ག་ཉིས་སུ་ཞེན་པའི་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་སར་འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ལྟོག་དགོས་པར་ནི་འདོད་ལ། དེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་མི་ལྟོག་པར།
དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ལྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྐྱུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་སྐྱུག་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་གྱུར་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་

ལྷན་པ་རྒྱ་ལ་བཞུགས།

༦༡། །ཏེ། །འདི་མེད་ན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དགག་བྱ་ནི། ཕྱོད་སྒྲིག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྒྲུལ་པ་ཡི། །བུད་མེད་ལ་ནི་བུད་མེད་སྒྲུལ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །འགོག་
བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་སྒྲིམ་བུ་ཁ་ཅིག་སྒྲུལ་པའི་བུད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་བུད་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་
ཆགས་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱིས་སྒྲུལ་པ་ཞིག་སྒྲུལ་ལ་དེས་དེའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆིག་སྟོང་པ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པ་སྟོང་པ། སྒྲུལ་པའི་བུད་མེད་དང་འདྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་
བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྟོག་པ་ལ་དེས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཐོག་མར་དགག་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་
པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འང་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲེ་བས་དགག་དགོས་ལ། འགོག་པའང་ཐོ་

བས་ཐུམ་པ་བཞིག་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་ཤེས་སྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའང་ས་བོན་གྱིས་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
སྒར་མེད་ཅིག་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི། ཆོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུད་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་། ཆོག་མེད་པར་ཡང་མེད་པ་ཡི། །འགོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཞེས་པ། །དེ་ལ་ཆོག་ནི་
མེད་ཅིས་པར། །གོ་བར་བྱེད་གྱི་སེལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་གྱིས་ཆོག་དག་མེད་པར་ཡང་སྟེ། ཆོག་མ་གཏོགས་པར་ཡང་མེད་པའི་འགོག་པ་འགྲུབ་ན། དེ་ཅི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་བྱེད་གྱི་ཆོག་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་བྱིམ་ན་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་སྐྱེན་བྱིམ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་
ཆོག་དེས་ལྷ་སྐྱེན་མེད་པར་མི་བྱེད་གྱི། ལྷ་སྐྱེན་བྱིམ་ན་མི་སྤྱིད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་

༡༡། །ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་པུ་ལྷ་ར་སྐྱེས་པུ་ཡང་དག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་སྒོངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པས་སྒོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་དགས་པ་
 རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཆོག་མེད་པ་མང་ཆོག་མ་གཏོགས་པར་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རབ་དུ་བྱུང་བ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དེས་
 ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྷ་ར་གཉེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་འགོག་མི་རུས་ལ་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པས་དགག་སྐྱབ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པའི་
 དབྱེད་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་ལ་འབྱམས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་སྐྱབ་གང་ལ་འང་དོན་སྐྱེ་མ་ཤར་བཞིན་དུ་འགལ་འདུའི་བབ་ཅོལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཡོད་ན་དགག་མི་རུས་པ་དང་མེད་ན་དགག་མི་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས། ས་རོལ་པོ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་འགོག་བཞིན་དུ་དགག་སྐྱབ་བྱ་མི་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་དེས་ཀྱང་ས་རོལ་པོ་དགག་སྐྱབ་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱ་བར་མི་
 རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་རུས་ལ་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དམ་པས་འགོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་

པས། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྒྲ་ལྟོག་པར་འདོད་པ་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྒྲ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་སྒྲ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་སྐྱངས་སུན་ཕུང་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་ན། སྒོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིབ་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོགས་པར་ངེས་བཟུང་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དཔུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལོག་ན་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཀྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་སྟོགས་རེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་པས། མ་རིག་པ་ནི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚིག་
 གསལ་ལས། མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཡི་སྟེ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བརྟན་པ་རྣམ་པ་དག། །འཛིག་རྟོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྒྲགས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་བྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྐད་
 ཟད་པར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྐད་བསལ་བར་བྱ་བྱིར་གསུངས་པས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་བྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་མ་གཞན་མི་འཛོམས། །དེ་བྱིར་དེ་ནི་ཆེས་བྱབ་མ་ཡིན་གསུང་དེ་

༡༡། །དག་དང་དེ་དག་དོན་ཆེན་མིན། །གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཛོམས། །ཉོན་མོངས་མ་ཐའ་དག་གཏི་མུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་
 །གཏི་མུག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ནི་འདིར་མ་རིག་པ་སྟེ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་ལྷག་
 །པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྷོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་
 །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྒྲོལ་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་
 །ཆགས་པའི་རྒྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷོག་པ་ལས། །ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལྷོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་བདེན་འཛིན་ཞེས་པའང་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་

༡༡། །ཡིན་པ་ལ་འཛིག་ལྷ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤྱི་དང་འཛིག་ལྷ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་འི་བསྐྱོག་སྤྱོད་ལ་ཡིན་པ་འང་གང་རུང་རུང་ལ་མི་བྱ་ཡི་བདག་མེད་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་འི་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་བསྐྱོག་སྤྱོད་ལ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་འགལ་བ་འཛིན་པ་འོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་འདོགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་སྤྱིར་འཛིག་ལྷ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ན་མ་རིག་པ་རྩ་བར་མ་བསྟན་པ་མ་
 ཡིན་ལ། རི་སྤྱིད་ལྷ་ཡང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཆོན་གཉིས་རྩ་བར་སྤྱོད་པས་ན། འཛིག་
 ལྷ་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤྱོད་པ་ལོན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྷ་ར་བཤད་མི་ཤེས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་འགལ་བ་སྤང་གིན་ཏུ་དགའོ། །དེ་ལྷ་བའི་མ་རིག་པ་
 དོས་འཛིན་ལུགས་དེ་ནི་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྩ་དང་རྩེན་ལས་སྤྱོད་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྤྱོད་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་

དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྤྱོད་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགག། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཕ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉིར་དུག་པ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱན་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒྲམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འགྱུར། །སྤྱི་བསྒྲུབ་ལ་སྤྱད་པོ་འབའ་ཞིག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། །ཇི་སྲིད་སྤྱད་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སྤྱད་པོར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་ཕ་བར་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྟེན་བཞེད་པ་ཡིན་པར་ནི། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞེད་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། །འཁོར་བའི་ཕ་བར་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྤྱད་དངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྲིད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་པ་ཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་བཀག་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། མ་རིག་པའི་འཛིན་སྤྱད་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རིགས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པར། །ལུད་རྩ་ལྟ་ལས། ཅི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། །བཤད་པ། སྤྱོད་དཔོན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་བསྒྲུབ་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཉིན་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་

༡༡། །གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་རྟུ་བསྟན་པར་བཞེད་པས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བརྩམས་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་མཐོང་བ་འཆིང་། །ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམ་པར་
 གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་གང་ཡིན་བཤད་པ། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་མི་མཁས་པ་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ར་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་སྤང་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན་
 གནས་མེད་པ་ལ་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་མི་སྦྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རབ་བྱེད་ཉིད་དུག་པའི་མཆོམས་སྟོར་དུ། འདིར་སྦྱས་པ། བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ན། ད་བྱོད་
 ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག །འདིར་བཤད་པ། མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡང་སྤྲོད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རབ་བྱེད་ཉིད་བདུན་པའི་མཆོམས་སྟོར་དུ་འང་། འདིར་སྦྱས་པ། ད་བྱོད་ཀྱིས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་སྤེའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་མི་སྤྲོད་པ་སྟོན་ཅིག །འདིར་བཤད་པ། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཞེས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ན། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྩ་

གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པ་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདྲེགས་པ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཉན་རང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟོག་པའང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདྲེགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྲོ་འདྲེགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པར་བཞེད་པས་འདི་འདིའོ་སྙམ་དུ་གང་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་ཞིབ་མོར་ཡེ་མ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གློག་ཏུ་གྱུར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོག་པ་མིན་པས་
འཛིན་པའི་ཐབས་ནི་མེད་ལ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ན། དེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལའང་འབྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདྲེགས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་འབྱིད་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པས། དབྱུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་མྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་

༡༡། །ཐུང་ན་མི་འདེལ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱུང་བར་དུ་མ་ཞིག་སྟོ་བཏགས་པ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནི། མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སུན་སྟུང་བ་ན་རྩ་བ་ཆད་པའི་སྟོན་པ་ལྟར་མཐའ་དག་སྟོག་པར་འགྱུར་བས། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་མ་
 རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་བྱའི་རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། ཀུན་བཏགས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དགག་པ་ལ་ལྟར་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པ་ནི་བྱ་བས་ཐོངས་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱ་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ལོག་རྟོག་དེས་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བར་མཐོང་ནས་དེའི་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་
 སྤྲོ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་དམིགས་སྟེན་པར་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མཐར་གཏུགས་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོན་ཅིག་སྟེས་
 པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོ་འདོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན། དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་ཡང་རིགས་པས་སུན་འབྱེན་པ་མིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་འཛིན་སྐྱངས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྒོ་ནི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་སམ་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་བྱང་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ། །འོ་ན་མ་རིག་པ་དེས་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྐྱེ་ན། སྒྱིར་སྒྲོ་བ་དངོན་འདིའི་གཞུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འང་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་མཛད་པ་མང་དུ་སྐྱང་ན་ཡང་། འདིར་ནི་གང་ཟག་གམ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་གནས་ཚུལ་ལམ་སྟོན་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེས་ཇི་སྟར་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྟོན་ལུགས་དེ་ལ་ནི་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒྲོ་ནས་ངོས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་དེ་དག་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་འོ། །དེས་ན་རང་དབང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྟོན་ལུགས་སུ་མོང་མིན་པའི་ངོ་

༡༡། །ཐོ་འོ། །དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་དུ་བཏགས་པ་དེ་སྐྱུ་ལ་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་བཞག་ནས་སྐྱུ་ལ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་
 ན་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྐྱུ་ལ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་བྱད་པར་དཔྱད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་འདི་ནམས་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་སྒོའི་ངོ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བའི་སྐྱང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་བཞག་ནས་ཆོས་དེ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་དུ་ཡུལ་
 སྟེང་དུ་དཔྱད་པ་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་གཞལ་བའི་གནས་ལུགས་རེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་གི་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ཉིད་བྱད་པར་གྱི་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
 མིག་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་བྱགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རུས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་

འཕྲིན་ལྷན་པ་

ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ནི་འཛིན་ཚུགས་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་ལ་ནི་ངའོ་སྒྲམ་དུ་མི་འཛིན་པས་འཛིན་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རང་བཞིན་ཡོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གསུངས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་ལྟས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཛིན་ལྟའི་བདག་འཛིན་
ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སྒྲམ་ན། འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་ངེས་པ་མི་སྤང་ཡང་། འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ནི། འཇུག་པར་སྤང་བོ་དམིགས་
པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་འགྲེལ་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། སྤང་བོ་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པའོ། །དེ་ཡང་ངའོ་སྒྲམ་པའི་འཛིན་པ་སྤྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཅིག་

འཇུག་པ་ལྟར་གྱི་

༡༡། །དགོས་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་འདི་རྣམ་པ་ནི། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་དང་དང་པོ་ལྟར་པ་དེ་ལྟར་བྱའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ། །ཞེས་གསུངས་
པས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་མིན་གྱི། ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། །འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་སྤང་བར་འགྱུར་བས། །ཞེས་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེའི་བདག་མེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉོག་ས་པས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་རབ་དེའི་ལྷན་སྦྲེག་སྟེན་ཆ་འཛིན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡང་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ང་དང་ངའི་འོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྲོད་ས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་དང་ངའོ་སྟམ་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་མི་འགོག་གོ། །དེས་ནི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་དམིགས་པ་མི་འགོག་པར་སྟོན་གྱི། དེའི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ང་ཡིན་པས་དེ་མི་འགོག་

ལྟུང་མེད་ཀྱི་ལྟུང་མེད་

པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་སྒྲ་མི་འགོག་གྱུང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་
ཡོད་ན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་དང་། རྒྱ་ས་སྒྲ་ཡོད་ན་ཞེས་དགག་པ་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྟོན་པའི་མིག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་རིག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་
དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ་དང་མི་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་ནི། རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་པ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ན་བྱུང་པར་དེ་སྒྲུར་མི་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་གྱུང་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ན་མེད་པ་རྣམས་གྱུང་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་མེད་པར་བརྗོད་པ་ནའང་བྱུང་པར་དེ་སྒྲུར་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དབྱུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བ་
དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནའང་དེ་དག་ལ་བསམ་ངོ་ན་སྒྲར་དགོས་པའི་སྒྲ་བས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་གསུང་དུ་སྒྲུར་མི་
དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དོན་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྐྱེས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལས་གཞན་པ་དབྱུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི། རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གྱུང་དེ་དག་འགོག་པའི་སྒྲ་བས་སྒྲུ་ནི་བྱུང་པར་དེ་

པཱ་པཱ་པཱ་པཱ་

༡༣། །མ་སྐྱར་ན། །འགོག་མ་ཁན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་འང་སྒྲིན་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་སྐྱར་འབྱེན་ལྟར་སྐྱར་འབྱེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྐྱར་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྐྱར་དུ་འཛིག་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྐྱར་པའི་ཚད་མས་མི་གཞོད་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྐྱར་དུ་ཁས་མི་ལེན་ལ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་པར་གཏན་མི་རུང་བས། །འདི་འདྲ་བ་ནི་
ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་དུ་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་
པ་ལ་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བྱད་ཆོས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མས་མི་གཞོད་ཀྱང་དེ་འགོག་པར་འདོད་ན་ནི་མ་ཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་
ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱད་པར་དེ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པར་ནི། དགག་བྱ་འགོག་པ་ན་བྱད་པར་དེ་སྐྱར་བ་ཆེས་མང་བར་སྐྱར་ལ། ཕ་ཤེའི་གཞུང་དང་། ལུང་རྩ་ལྟ་ལེ་ཏ་དང་། ཆིག་
གསལ་དང་། འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དུ་འང་སྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་མ་སྐྱར་བས་ཆིག་ཆོགས་ཆེ་བ་ལ་གཟིགས་པ་དང་། མ་སྐྱར་ཡང་སྐྱར་བ་དེ་རྣམས་གྱི་གནད་གྱིས་རྟོགས་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་འང་སྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་

ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

ལ་སྒྱུ་མི་སྒྱུ་གི་བྱུང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྒྱུ་རྒྱུ་། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་པར་དབྱུང་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་དབྱུང་པའི་བྱུང་པར་སྒྱུ་པར་ལང་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྱུ་པར་ལྷན་པར་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱེད་པའི་
རིགས་པས་རྟོག་དགོས་པ་ལས་མ་རྟོག་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་དག་
མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་དང་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བསྒྲུབས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངེས་པར་འཐད་པས་རྒྱུ་པར་དབྱུང་པ་ན་ས་ལེ་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཆེས་གསལ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་
སྒྱུ་ཅི་ལོག་ཅི་མ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས། རྒྱུ་པར་དབྱུང་པའི་མེས་བཞེགས་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུ་མི་སྒྱུ་པར་ལྷན་པར་ནི། དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུ་པར་དབྱུང་པར་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སྒྲུ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དངས་པ་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར། ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་
པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། ཐོབ་པ་ལང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལང་ཡོད་མོད་གྱི་གཉིས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དུ་ལྷགས་པ་དང་ལན་

༦༡། །ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
 ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་འདུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རང་རྒྱད་པའི་མདོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་གིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲུང་དོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་པའམ་སྒྱེ་
 འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་བྱུང་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་སྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་ཡོད་ཅིས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་
 དོན་དུ་མེད། །ཅིས་པ་དང་། གང་གི་ས་བོན་བརྒྱན་པ་དེའི། །སྒྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅིས་དང་། དེ་བཞིན་སྒྱུ་འདྲའི་འཛིག་རྟེན་ལ། །སྒྱེ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་སྒྲུང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྱེ་བ་དང་། །འཛིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དོན་
 དམ་པ་དང་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དག་ག་བྱུ་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་མང་ལ། དེ་དག་མ་སྒྱུར་བའི་ཆེ་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་ནི་གིན་ཏུ་མང་དོ། །བུད་རྩ་ལྟ་ལས་
 ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བཞེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་གིས་བུམ་པ་ཡོད་དོ་

ལམ་ལུ་མཆོད་

སའ་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བུམ་པ་ཆག་གོ་སའ་མ་ཆོག་གོ་ཞེས་དེ་དག་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་བསམ་པ་བརྟམ་པ་དེའི་ཆོ་ནི་བུམ་པ་དང་སའ་མ་དག་བརྟམ་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ན་དེ་
དག་ཆག་པ་དང་ཆོག་པ་ལྟ་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲོས་སོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །
གང་གི་ཆོ་དོན་དམ་པ་བསམ་པ་དེའི་ཆོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་མི་འཐད་ན་བགྲོས་པ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལྟ་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་སྒྲོབ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།
སྒྲོབ་ཅུ་མ་འགོག་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་གང་དུ་གཟུགས་བརྟན་དམིགས་པ་བརྟམ་ནས་སྒྲོས་པ་བརྟམ་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དམིགས་བཞིན་པ་དེ་མ་སྒྲོས་པར་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྒྲོའོ། །འོན་ཀྱང་བདག་
ཉིད་གང་དུ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཅི་ན། དེ་བདག་ཉིད་གང་དུ་སྒྲོབ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཅི་ན། བདེན་པར་གྱུར་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིན་གྱི། བརྟམ་པའི་ངོ་བོར་མ་ཡིན་ཏེ་
དེ་ནི་ངོ་བོ་དེར་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྟམ་པ་སྒྲོམ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་མི་འགོག་པ་དང་བདེན་པའི་སྒྲོབ་འགོག་པས་བརྟམ་ནས་སྒྲོས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲོས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་

༡༡། ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་འདི་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། གང་གི་ཆེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ག་ཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཁོ་ལ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་འགལ་བར་བརྟུང་བའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་
 ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཞེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བར་སྦྱར་བ་དང་། ལུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་
 བ། །མོ་གཤམ་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་མ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་
 བྱུང་བར་སྦྱར་བ་གཏན་མི་འདོད་ན་དོན་དམ་པར་འདི་དང་འདི་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ན་འོ། །
 ཆེག་གསལ་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྦྱར་བ་བཀག་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཅུ་ལ་མིན་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དེ་ན་གིན་དུ་གསལ་ལ། འདུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱུང་བར་མ་མཛད་པར། བདག་

པུ་བུ་ལྟེན།

༡༡། །ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ།
བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ །དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ཞེས་བསྒྲ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པ་དེར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའང་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡི་གའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་
མེད་པར་མི་འབྱུང་རམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་
འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་བྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

འཕྲུལ་མེད་ཀྱི་

ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་ལ་བཟུང་གི། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུས་པ་དེ་ལའང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་
འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒྲུམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱད་པས་བྱས་
པའི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་དོ། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་རི་ལྷར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་སྟུང་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་
ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུར་བརྗོད་དེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

༡༡། །བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྱུན་མེད་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་གཉིས་སུ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ། །བྱང་པར་དུ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་
 རབ་སྒྱུན་མེ་ལས། འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡིན། ཇི་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དམ་བཅས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་སྒྱུན་ཡོད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་གི་ཆིག་དང་འགལ་བའི་སྒྱུན་ཡོད་པར་བརྟུང་བའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་མ་བཏབ་པས་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས། སྒྱུར་བ་མ་བཏབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐ་སྙད་
 དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་པ་བྱང་པར་ཅན་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ་བལྟས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་མི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་ངོས་པར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་

བཞུགས་པའི་
 རྒྱུ་ལོ་

བཞེན་དུ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་རྣམས་སུ་འད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབྱེད་པ་མ་
 བཅུག་པར་ཞེས་གྲུན་རྫོབ་འཛོག་པ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། རང་བཞེན་འགོག་པའི་ཆེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་མང་བས་ན་དེ་དག་དང་སྤྲུལ་མ་རྣམས་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན་ཚུལ་དབྱེད་
 པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་མི་མཐུན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ཀྱིས་བྱུང་བས་ན། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་བྱུང་
 པར་བཞེད་དེ་སྤྲུལ་མ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྤྲུལ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་ཐལ་འགྱུར་མཛད་པའི་གསལ་ཁ་ནི་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྤྱི་
 བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ན་གཞན་ལུགས་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པའི་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བ་བཞེད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས། རང་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་སྤྱོད་པས་སུན་འབྱེད་པ་གང་

༡༡། །གི་ཡང་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་ན། སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། བ་རོལ་པོ་ལ་དབུ་མ་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
 རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བྱ་དགོས་ཀྱི་རང་རྒྱད་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་
 གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱད་ལ་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་རྒྱས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་
 འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ལྟ་ལ་ཨ་ནུ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྲོ་སྤྲོ། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་ན་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་
 ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་མི་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན།
 དེ་ལ་ལན་ནི། ཆད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་གྲོལ་བས་སྤྱོད་བྱེད་བཀོད་པའི་དུས་ན་གང་གཏན་ཆེགས་འགོད་པ་དེ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཆད་མས་

གྲུབ་པར་དེས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བྱང་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ལ་འང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་རིང་པོ་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱ་
 བ་མྱིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐོལ་བ་དང་ཕྱིར་སྐོལ་བ་དག་གིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ན་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་སྐོལ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒྲོ་སྐོལ་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། དེའི་བསམ་པ་ནི་སྒྲོ་སྐོལ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །རང་གིས་ཀྱང་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་
 ཀྱང་བསྐྱ་བ་མྱིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་པས་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ཐུག་པས་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སུ་ན་འབྱེན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་
 གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ཆེགས་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཚད་མས་བྱུང་བ་གྲུབ་ན་དེའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱུང་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚད་མ་དུ་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་མེད་དུ་བ་དག་ལ་འདི་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ལ་འདི་མེད་ན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་

ལྟར་མ་ཉིད་

རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་འདོད་མེད་པས། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་
 ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་བསྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་པས་སུན་འབྱེན་གྱི་ཐལ་བ་ཁོ་ན་འོ། །འདི་ཡང་རྟགས་དང་བྱབ་པ་གཉིས་ཁས་བླངས་པའམ་ཁས་བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐལ་བ་ཡིན་པས་ཡང་དག་
 པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་ནམ་སྒྲིས་པ་གཅོད་པ་ནི་བཞིའི་སྒྲིན་ས་བྱེད་དེ། དེ་ལ་འགལ་བ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། བ་རོལ་པོ་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འདོད་ཅིང་བདག་སྒྲེ་འདོད་པ་ལ་བདག་
 ལས་སྒྲེ་ན་ཡོད་པ་སྒྲེ་བས་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ། དེར་འདོད་ན་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འགལ་འདུ་བརྟེན་པ་ན་བ་རོལ་པོས་དེར་གཤེས་ནས་གྲུབ་
 མཐའ་འདོར་བ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ། །གཞན་གྲགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ནི། བདག་ལས་སྒྲེ་བར་འདོད་པའི་སྒྱ་གུ་ནི་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚེས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་སོགས་
 པ་བརྟེན་ནས་བ་རོལ་པོ་འགོག་པའོ། །བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདག་སྒྲེ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་མི་བསྐྱབ་པས་དམ་བཅའ་མེད་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། བ་རོལ་

ལུ་རྩལ་ལྟོ།

༡༡། །པོས་རང་གི་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དཔེ་རྟགས་གང་བཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ནི། འདི་ཁས་ལེན་ན་འདི་ཁས་ལེན་ཞེས་རྒྱ་མཚན་བྱང་པར་མེད་པའི་སྒྲ་
 རས་མགོ་སྟོམས་པའོ། །འོ་ན་བྱོད་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་ལེན་འགོག་འདོད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་ན་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་མི་
 འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འདོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །འདོད་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དམ་བཅའ་
 ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིས་ནི་རང་ལ་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྤྱོད་པ་འགོག་པ་ཙམ་དང་། འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་། རང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ལ་དབྱེད་པའི་
 སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་མི་འཇོག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཁས་ལེན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ནི་མི་འདོད་པས། དོན་དམ་པ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་རང་ལུགས་སུ་
 བསྐྱབ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་སྒྲུང་དོ། །ད་ལྟ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པ་གང་ལས་བརྩམས་པའི་ཁས་

བཞུགས་པའི་

ལེན་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་དེ་སྐབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་གང་ཡང་མེད་དེ། ཚུད་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །བསྐྱབ་པའམ་བསྒྲོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྒྲུན་ཀ་མེད། །ཅེས་དང་། དུགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག །རྣམས་ལ་སྒྲོགས་མེད་ཚུད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་སྒྲོགས་གལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། གང་ལ་སྒྲོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །སྒྲུན་ཀ་བརྗོད་པར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་དུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྒྲོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྟོང་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་སྟོང་ནས་འབྱིན་ཞེས་སྒྲུས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །དེས་པར་སྒྲོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་

༡༡། །བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་པས་སྒྲོན་མི་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབུ་མ་པས་གཞན་གྱི་ངོར་
 བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུ་མ་སྟེ། །འཇུག་པ་ལས། །ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྤངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲུ་བར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་ལ། །ཅོད་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་། །དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །དེ་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྒྲུ་བ་དེ་ནི་བྱོད་གྱིས་བཏབ། །ཅེས་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་
 རོ། །སྒྲོན་གྱི་དབུ་མ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སྟེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་སྒྲུན་སྤྱད་ནས། །རང་གི་
 ལུགས་ནི། །རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གཞལ་བྱ་དང་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མ་མའོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། །ཐ་སྙད་དུ་མ་དབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཆོད་
 མ་དང་གཞལ་བྱ་ཁས་སྤངས་ནས། །དབུ་མ་པ་རང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ངག་བཀོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གིས་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་དབྱེད་པའི་འཇིག་

རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། ལྷགས་དང་པོ་དགག་པ་ནི། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་གྱི་ལྷགས་རྟགས་བྱབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟ་
 མཚན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་སྒྲིལ་བྱི་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་། བྱི་སྒྲིལ་ལ་གྲུབ་པ་སྒྲིལ་གྱིས་མ་ཤེས་ན་རྟགས་སུ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྟ་མཚན་དེས་བྱི་སྒྲིལ་ལ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་མི་ཁེགས་པའི་བྱིར་དང་། བྱི་སྒྲིལ་གྱི་གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པས་གཞན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་ཤེས་པར་འཛོག་ན། གཞན་གྱིས་དོན་དེ་ཁས་སྦྱངས་པར་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་སྦྱངས་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་
 སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་ཁོ་བོ་འདི་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་མདོན་སུམ་དུ་ངེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྒྲས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟ་
 མཚན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མང་གི་སྟངས་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ན། རྟགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཚད་མང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟངས་དུ་རྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཚད་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་
 ཚད་མང་གི་མེ་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པར་འཛོན་པ་གཏན་མིན་པས། ཡུལ་དུས་བྱོགས་རེ་བའི་བྱབ་པ་བཟུང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་བྱབ་པ་དེ་ངེས་པའི་གཞི་ཚད་མང་དུ་མི་རུང་བས། གཞི་འདིའི་སྟངས་དུ་ངེས་དགོས་པའི་གཞི་བསྟན་

༡༡། །དགོས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྲུའི་སྒྲུང་དུ་ངེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚུལ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱུང་མ་གཅིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དགོས་ཀྱི། སྒྲུའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །རིགས་པ་དེས་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ལའང་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་སྒྲིལ་བྱིས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་པ་རོལ་པོ་མི་ཞིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁས་སྒྲུངས་པས་ནི་དོན་དེ་གྲུབ་ལ། ཚད་མ་ནི་རང་གཞན་གཅིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁས་སྒྲུངས་ལ་བྱེད་པར་ཕྱེ་ནས་འདི་འདྲ་བས་འགྲུབ་ལ་འདིས་མི་འགྲུབ་ཅས་འབྱེད་ན་ནི། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའང་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཚད་མ་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་ན་ནི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ལུགས་གཅིས་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲུབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་འཛིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དེ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དེ་མི་འགྲུབ་པས་དམ་བཅའ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅའ་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་པའི་དོན་དེ་ཡང་

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་མི་ཁེགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་ར་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེ་གཞན་ལུགས་འགོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་ལུགས་རྣམས་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་འདོད་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་
བསལ་ཅི་དགོས་ཏེ། གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པར་ལྷ་ར་ཙུང་གློག་
རྩ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལུང་གསུམ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུག་ནས་སྒྲུས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན་རང་
བཞིན་གཤོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་འང་གཤོན་མི་ཟ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་འཆའ་བ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ད་དུང་སྒྲུས་གིག། ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ན་ནི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་

༡༡། །པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་ནི། དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ལ། སྐབས་དེ་འཛོག་ན་ནི་དབྱེད་པ་པོ་དང་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་དབྱེད་པའི་གཞི་དང་གང་དང་ལྟན་ཅིག་དབྱེད་པའི་ཕྱི་ཚོལ་སོགས་ཀྱང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས། དེའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ག་ལ་དགོས། ཐལ་བ་ཙམ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུབས་པའམ་ཁས་སྒྲུབས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཐལ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་ཡིད་ཆེ་མ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། ལྟར་ལྷགས་དང་པོར་བཀག་པ་བཞིན་དུ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ན་འང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་གསུམ་པ་དགག་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟིན་པས། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་ལ་བཀག་པ་ན། ཚུར་ལ་བསྒྲེག་པའི་ཆེ་རང་གི་ལྷགས་ལ་འང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། རང་གི་

ལྷགས་བཞག་ན་སྒྲོན་སྒྲོང་ཡེ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་དང་ཡོད་མེད་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པ་འདྲ་སྐྱར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ནི་དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྷན་ན་དབུ་མ་པར་འཛོག་པ་ཁས་སྤང་དགོས་པས། རྟོན་དམ་པར་རྟུལ་ཅིམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འདོད་དགོས་པས་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྐྱུ་བ་ངན་པ་བཀག་ནས་བཞག་དགོས་པས། དགག་སྐྱུ་བ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་ཡོད་པ་དང་། རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་དབུ་མ་པའི་ངག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གྲུན་ཀ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལྷགས་འདི་ནི་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མ་ཁས་པ་དབུ་མ་པའི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་ལྷགས་རང་གིས་འཛོག་མ་ཤེས་ནའང་། དེ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་མི་གདབ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ངན་གྱི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ལ་ཁོངས་གཟོ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་འགལ་འདྲུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་ཡི་བསྒྲོན་འདིངས་པ་ལ་རེ་བར་མི་བྱའོ། །ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་

༡༡། །ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་རགས་པ་གིན་ཏུ་ཉེ་བ་སྒྲིན་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་གིན་ཏུ་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དག་མ་
 མཐོང་བ། །བྱོད་ནི་རང་གི་སྒྲིན་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་སྟུངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དོན་དམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་རྣམ་གཞག་སྒྲིན་གདགས་སུ་མེད་པས་ཆེས་
 དག་ཅིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབུ་མ་པ་ལ་རང་གི་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ལ་སྒྲིན་གདགས་སུ་མེད་ན། ཆོག་སྒྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩུན་གྱི་ཆོག་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་སུན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འབྱིན་པར་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་མེད་པར་སྒྲས་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་དབྱུད་པ་བྱར་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིན་དགལ་དུ་མེད་དེ་ཅི་ཡང་
 ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ་འང་ཆོག་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲས་པས་ཆོག་དེ་ཉིད་བདེན་ཆོག་ཡིན་པའི་དབྱུད་པ་བྱར་མེད་པས། རང་ཆོག་གི་འགལ་བ་བསྟན་
 པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་འགྱུ་བ་འགྱུར་ན། །ཐེམས་ལྟར་གྱུ་བ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གནས་མ་ཁུ་པས་སྟངས་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་རྩེས་

ལྟ་ལྟ་ལྟ་

ཡོད་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡང་། རྩམ་ཡོད་ཡིན་ན་ཡང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དང་གང་རུང་དུ་སྒྲུབ་གོས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སུན་འབྲིན་པར་མི་རུས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་རྩམ་སུ་
ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དབྱུད་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་རྩམ་སུ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་མཁུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་འགལ་
བས་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་པས་དབྱུད་པ་དེ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་པའང་ཞེ་བས་སྒྲུ་མི་རུང་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཁོ་བོ་ལ་ནོར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་ནོར་མེད་པའི་ནོར་དེ་བྱིན་
ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཁོ་བོ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་སོ་ཟེར་བ་ནི། བྱུགས་སྒྲུ་མ་མ་གོ་བར་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ནོ་
ཞེས་མི་སྒྲུའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་སྒྲུས་སྒྲུ་མ་ན། ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྒྲུབ་དེས་ཁས་ལེན་མེད་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། རང་ཆོག་གི་བསལ་བ་སྟོང་བར་མི་རུས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་
མིན་ན་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་འགལ་ཞིང་། ལྷ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སུ་འང་མི་རུང་བས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་པ་དང་དེའི་

ཐལ་འགྱུར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཐལ་འགྱུར་གཞན་ངོར་རུང་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ངོར་བྱེད་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཅམ་གཞན་ངོར་འདོད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པར་
 བཞག་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། དབུ་མའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་གི་ལུགས་ལ་མི་རུང་ལ། གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་འཛིག་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་རུང་ཞིང་རང་རྒྱུད་པའང་མིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དབུ་མ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྲུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་
 ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྒྱལ་བཞིན་དུ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་ངོར་འཛིག་གི། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའི་ངོར་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་དོན་མེད་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས། ཞེས་གསུངས་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ངོར་འཛིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་
 སྤངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་མ་སྤངས་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་དེ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་

༣༡། བྱིར་རོ། །གཞུང་དེའི་མཆོམས་སྒྱུར་དུ་ཡང་། བྱིད་ཀྱིས་འཐད་པའམ་རིགས་པས་གཞན་དབང་སེལ་ན་བྱིད་རང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངས་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་ཡིན་པས། གཞན་དབང་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོར་བྱིད་འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ངེད་མི་འདོད་པས་རིགས་པས་འགོག་ནུས་མི་ནུས་མི་མཆུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་མིན་པའི་གཞན་ངོ་ལ་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་རྣམས་ལ་བྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་ཡོད་པར་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ངོར་བཞག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དབུ་མ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་འཇིག་པའི་ཚད་མ་དེ་རྣམས་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་
 རྒྱུ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པར་དེའི་ཤེས་བྱིད་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད། ཅས་བྲངས་པས་ན་མེད་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དོན་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་ལ་སྒྱུན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་ཅོད་སྒྲེག་ནས། བྱིགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པའང་

ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་

བཤད་དགོས་ལ། ལྷ་གྲ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་ན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་
ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དང་། དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྱུར་བའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རང་རྒྱད་འགོག་
པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན། དེ་ལ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པར་བཤད་པའང་བྱེད་ཅག་གིས་བྱངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་ལ། ཁས་སྤངས་བཞག་དགོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས་ཕྱོགས་མེད་པར་བསྐྱབ་ག་ལ་
རུས། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་རང་རྒྱད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱ་བའི་དགའ་གནས་སུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལན་ནི་རང་ལུགས་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་སྒྲུབ་ལས་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དབུ་མ་པས་སྒྲུས་པ་ལ། དངོས་སྒྲུབ་པས་དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་ཆེག་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པ་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་སོ་ཞེས་བརྟུན་པ་ལས་འབྲེས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་སྤར་རྩོད་སྒྲུབ་ཅུ་འབྲེལ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་

༡༡། །བཅའ་ཡོད་མེད་ནི་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ཚུད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆེག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་
སྐྱེས་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་དེད་ལ་ཡོད་ནའང་། དེད་དེ་ལྟར་མི་འདྲོད་པས་སྒྲིན་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་
དང་མེད་པ་གཉིས་བྱུང་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། སྒྲུབ་ཆེག་གསལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་ཆོད་མ་དང་
གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་གྱི། ཏེན་འབྱུང་གི་ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྒྲིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁོའི་བསམ་པ་ལ། དངོས་པོའི་རང་གི་མཆོན་ཏིང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་
འགོག་ན་འཐད་ནའང་། དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དང་དེས་ཡུལ་འཇལ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ནང་དུ་འདུས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་པས་དེས་མི་འགོག་
གོ་སྒྲུམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ནི། ཚུད་སྒྲེག་ལས། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས། །དམིགས་ནས་སྒྲེག་པར་བྱེད་ཡིན་ན། །གང་གིས་དངོས་རྣམས་དམིགས་འགྱུར་བ། །མངོན་སུམ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེའི་ལན་ཡིན་ལ།

ལྟུང་མེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས།

དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོ། །ཞེས་སྒྲིག་པར་བྱེད་ན་ནི་རུང་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའང་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་དོ། །མི་དམིགས་ན་འགོག་པར་ཡང་མི་འཐད་པས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ནི་སྟོང་པ་འོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་ནི་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་
ཀྱང་སུན་འབྱེན་བརྗོད་མི་རུས་པར་བསྟན་ལ། བྱེད་ནི་སྟོང་པ་ནི་དུ་འང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་རི་ལྟར་རུང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་སྒྲིབ་ན་མས་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་
འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ནི་དུ་གྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱེན་པ་དང་ལན་སྒྲིབ་སྟེ་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་མི་རྟོག་དོ། །རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་དངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཁེགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་

म.प्र.म.प्र.म.प्र.म.

༡༡། །འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པས་ན། རང་ལུགས་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྱོགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྱིན་ཏུ་གསལ་བས། སྒྲུབ་ལྟ་བུ་འགོག་པ་
 དང་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲུབ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ལུང་དེའི་འབྲེལ་པར། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱོགས་མི་སྤྱིད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་རྣམས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱོགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལ་དངོས་པོར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་དེ་མེད་པར་མཐོང་
 བས་ཉོན་མོངས་འགག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་བྱོགས་མེད་པ་ལ་བྱོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་གོང་དུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་འདི་གཉིད་མ་དཔོགས་ཤིང་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། ངེས་པ་ཁོ་ནར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་
 རུངས་འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། རྩོད་

རྒྱུ་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་དྲུངས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགག་བྱ་
 ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་བྱས་ན། དེ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་འགོག་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་བྱའོ། །དེའི་འགྲེལ་པར། འགོག་བྱེད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་དང་འགོག་བྱེད་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྩུང་ནས་འདིས་འདི་བཀག་གོ། །ཞེས་བྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་བཏབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 གཉིས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་རྒྱུ་ལས། སྒྲུལ་པ་ཡིས་ནི་སྒྲུལ་པ་དང་། །སྒྲུ་མ་ཡི་ནི་སྒྲུས་བུ་ཡིས། །སྒྲུ་མས་སྒྲུ་མ་འགོག་བྱེད་ལྟར། །འགོག་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་འཛིན་དེ་རང་བཞིན་ཡོད། །བརྟེན་
 ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིན་པ་གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཏེ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ཡོད། །འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུ་ཡིས་བརྒྱུག། །ལྟག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཚུལ་དེ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གྲུན་ཀ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་འཛིན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་རུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དེ་སྒྲུས་ཀྱང་བརྒྱུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

༡༡། །གསུངས་པ་འང་རང་ལུགས་མེད་པའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས་ཕྱོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཕྱད་ནས་སམ། མ་ཕྱད་པར་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་ཅེས་རིགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས། བཀག་པའི་སུན་འབྱེན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རིགས་པས་
 བརྟག་བཟོད་དུ་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སུན་
 འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཕྱད་ནས་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ། སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཕྱད་པར་ཡང་སུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སུན་དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་གྱི། །ཁས་ལེན་མེད་པ་མ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
 ཡུམ་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། སྤྱི་ལོ་བྱས། རབ་འབྱོར་ལ་སྦྱེས་པ་དང་མ་སྦྱེས་པའི་ཆོས་གང་གིས་མ་སྦྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱུང་ནས་བྲིས་པ་ན། དེ་གཉིས་ཀས་འཐོབ་པ་བཀག་པ་ན། སྤྱི་ལོ་བྱས། འོན་ཐོབ་པ་དང་རྟགས་པ་མེད་

དམ་ཞེས་བྱིས་པ་ན། སྤར་བྱངས་པ་ལྷ་ར་དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མིན་མོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་ལྷ་ར་ཁས་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདིས་
 ཇི་ལྷ་ར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་འམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་བ་འམ་མ་སྤང་བར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤང་མ་སྤང་གྱི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ན་དེ་
 གཉིས་གང་ལ་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་མེད་ཀྱང་། དེས་སུན་འབྱེན་པ་ཡོད་པ་མི་ཞིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྤྱོད་སུན་འབྱེན་པ་ཁས་སྤང་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མོ། །དེར་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུར་པ་འང་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྱངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་ཡང་། ཇི་ལྷ་ར་བྱོད་གྱིས་ནི་མའི་དྲིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས། །གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་ལ་སོགས་རྣམས་ཆེ་མཐོང་འགྱུར་ལ། །ནི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་
 སྤང་དང་མ་སྤང་པར། །མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྷ་ར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། །སྤང་བར་བྱ་ལ་

༢༡། །རྣམས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི། །འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། །ཉི་མའི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་དང་ཕྱད་པ་འམ་མ་
 ཕྱད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤྲིད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་རྒྱུན་གཟུགས་ཉི་བ་ལས་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤྱན་འབྱེན་པས་
 སྤྱན་དབྱུང་བྱ་སྤྱན་འབྱེན་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆེགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། །གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། །རང་གི་ཆེག་ལ་འང་ཐལ་བ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་ལ་ཐར་བཀག་པའི་རིགས་པའི་མགོ་བསྐྱེ་མི་འཇུག་པའི་ལན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། །རང་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱས་ཕྱད་ནས་སམ། །མ་ཕྱད་
 པར་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་སྤྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། །རང་ལུགས་མེད་ཅེས་བྱས་ནས་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། །འཇུག་འབྲེལ་ལས། །བྱོད་གྱིས་ཇི་ལྟར་
 ཞེན། །གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྤྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །གང་གི་ལྟར་ན། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

ནུམ་པར་དབྱུང་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ནུམ་ས་ལོག་པར་གྱུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
ནུམ་པར་ཉོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་སྒྲིལ་བདག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིལ་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་ནུམ་ས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
འགྱུར་བོ། །ཞེས་གཞན་ལ་སྒྲིལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་མཚན་ཁས་སྐྱངས་པ་བཀོད་ཅིང་། རང་ལ་སྒྲིལ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟར་བྱུང་འདོད་པ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དབུ་མའི་ཡུགས་སྒྲིལ་དང་བྲལ་བ་འཇིག་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག །སྒྲིལ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནུམ་ས་ནས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟར་མིན་ནོ་འདི་དང་འདི་མེད་དོ་འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པས། དེ་དག་ཚུམ་པ་པོ་དེ་དག་གི་བཞེད་
པ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་ཡུང་དྲངས་ནས་བསྐྱབ་ག་ལ་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་འདོད་དོ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་དོན་ནུམ་པར་འཆད་པ་ན་འདི་ནི་ཚུམ་པ་པོ་དེའི་ཡུགས་སམ་
དེའི་བཞེད་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་ནུམ་པར་དབྱེ་མི་རུས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཅིས་པ་དང་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་པ་དང་དམ་བཅའ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུང་པར་བ་དགོས་ན་འང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཚུད་སྒྲོག་ལས། ཐ་

༡༡། །སྒྲུང་ཁས་ནི་མ་སྒྲུངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཞིག་པ་ལ། །རི་ལྟར་འགོག་པར་བཏགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། །སྒྲུ་མ་བྱས་ལྟའི་
 །འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་དང་། །གང་དག་བཞེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཁྱུ་ཡི་སྒྲུ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག། །ཅེས་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་དག་རྒྱ་ལས་
 །བྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་པས། །གཟུགས་བརྒྱན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་བྱ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། །ཆོར་བྱ་མེད་པར་དེ་མེད་པས། །ཆོར་བ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ། །ཆོར་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོད་པ་
 །མིན་པར་བྱོད་གྱིས་བཞེད། །ཅེས་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་། །ཐ་སྒྲུད་དུ་ནི་བྱོད་གྱིས་བསྐྱོན། །ཕན་ཚུན་ལྟས་པ་ཅན་ཉིད་དུ། །གྲུབ་པར་བྱོད་གྱིས་བཞེད་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། །རེ་ཞིག་ཞིག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་
 །མི་རིགས་ལ། །མ་ཞིག་ལས་མིན་མི་ལམ་དང་། །འདྲ་བའི་སྒྲུ་བ་བྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་དང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་བྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། །མཁས་པ་དག་གིས་བྱོགས་འདི་
 །ནི་སྒྲུན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྒྲུ་མ་དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལྟར་བཞེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་

བོ་ཅག་གི་སྒྲིག་སྒྲིལ་ལ་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས།
དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བཟོད་ནས། དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དམ་བཅའ་བཞི་བཤད་ལ། ཆོག་
གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ན། མགོན་པོ་སྤྱི་སྐྱབ་དང་སྒྲ་བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་ལ་རང་འདོད་དང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་བཞི་བ་དགག་པ་ནི། འདིས་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་
རང་མཆོན་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ཐ་སྐྱོད་དུ་འགོག་པར་སྐྱོང་བ་མི་ལེགས་པ་ནི་སྤྱིར་བཤད་བྱིན་ལ། དབུ་མ་པས་སྤྱི་གྲོལ་དངོས་པོར་སྐྱོབ་པ་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བསྐྱབས་པའི་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་སུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཆོག་གསལ་ནས་དམིགས་ཀྱིས་སྤྱི་བའི་དགག་པ་མཛད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་འདོད་ན། དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་མི་སྟོར་དུ་
ཚུགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པ་བསྟོན་ཏེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཅུམ་ལས་མི་སྟོའོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་སུན་སྤྱང་ནས་རང་གི་

བཞུགས་པའི་ལོ་ལྔ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་

༡༡། །ལུགས་བཞག་པ་ཉིད་བརྗོད་ན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཆོག་གསལ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཆོག་མངས་པས་འཛིགས་ནས་འདིར་ནི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་
སྟོན་དབྱུང་བ་དངོས་དང་། དེ་རང་ལ་མི་མཆུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་དེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདི་རྣམས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤོན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བར་སྦྱང་བས་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆོག་དངས་ཏེ་བཤད་ན། རི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་རི་ལྷ་རྒྱ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གཉིས་སྟེ་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྷ་རྒྱ་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆོན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྐྱེ་འཛིན་ན་ནི་དེ་ལ་རོལ་པོ་
ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི་དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ན་འང་བྱས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་མདོན་པར་གསལ་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཛིག་པའང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་

ལྷ་ར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བྱུང་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་འོ། །འདིའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་ན། འགྱུར་གྱི་སྐྱ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་འགྱུར་ལ། རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་རང་ལ་མི་འགྱུར་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ན། བྱས་པའི་སྐྱ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་གསལ་བྱེད་པ་ལ་མི་འགྱུར་ལ། ལྷ་ར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་རང་ལ་མི་འགྱུར་བོ། །དེས་ན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་ནི་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དཔྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷ་ར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་མི་རྟག་པའང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་གཉིས་ཀས་གྱུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་གང་བཞོད་པ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་གྱུབ་པའི་སྟོན་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཞན་སྟེ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ན། བདེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་རང་ལ་མི་འགྱུར་ལ། བརྟུན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་

मन्त्रमङ्गलम्

༡༡། །ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་པ་རོལ་པོ་ལ་མི་འགྲུབ་པས་བྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་དོར་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིག་སྟེ། དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་
 གྱི་ཆོས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་བསམ་པའོ། །མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་ཆད་མ་ངེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྒྲ་རྒྱུ་ལ་ལ་འདྲ་གྲུབ་
 པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆེག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་
 ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་
 གྱིས་སྒྲུབ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་ན་འདྲ་གང་གིས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་ལ་

སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་གྲུན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། །གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྱུན་ལོག་པ་མེད་པས་འདི་ལན་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར། །མདུན་ན་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ་མཆོན་ན་རྟོགས་སྐབས་དེའི་སྒྲེ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ལན་གྱི་གཞུང་དེ་
དག་གིས་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མི་འགྱུབ་ལུགས་སྒྲུན་ལ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུམ་ན། །འདིར་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གང་དང་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མི་འགྱུབ་པའི་མི་འགྱུབ་ལུགས་སྒྲུན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་ནི་ཆེག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་སྐབས་
འདིར་ནི་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །སྒྲུབ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དང་། །ཐ་སྒྲུབ་དུ་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་
རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། །འདིར་ནི་ཆེག་ཆེགས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་གོ་བར་བྱ་ལ། །རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཞེས་

म. वि. अ. म. अ. म. अ.

༣༡། །པ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དེ་འགྲུབ་ལུགས་ནི་དེ་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་འབྲུལ་བར་དེ་དག་གིས་མ་གྲུབ་ན་དོན་བསྐྱབ་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བས་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་སོ། །རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་བར་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གང་ལ་མ་འབྲུལ་བར་སོང་ས་དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དེས་པར་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་ཆད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ལ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་འང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་མེད་པས། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱུད་པ་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །དེ་གཞུང་དང་སྒྲུབ་ནས་བཤད་ན། གང་གི་ཆོ། ཞེས་པ་ནས། ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ཆོས་ཅན་མིག་གམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ཇི་འདྲ་བ་སྒྲུབ་ན། མ་

རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་སྟེ། རིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཁས་སྒྲངས་ལུགས་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཙན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཆོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན་དེ་བརྟེན་པ་ལག་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མེད་དེས་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མ་
 འབྱུང་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བས། ཡུལ་ཙན་བརྟུན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གྲུང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་འབྱུང་པས་རྟེན་པའི་དོན་འབྱུང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲང་ལ།
 འབྱུང་ཤེས་ལ་སྒྲང་བའི་དོན་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་ཤེས་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཕན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། གང་གི་ཆོ། ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅས་པ་ནི་རིག་ལ་སོགས་པའི་
 ཤེས་པ་ཐ་སྟད་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་དབང་བོའི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་སྟེ།

༡༡། །རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་བཟུང་བ་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའོ། །དེའི་ཆེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ལ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རང་མཆོན་མེད་
 བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་སྤྲོ་མོ་ཡང་འགྱུ་བ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དཔེ་ནི། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཞེས་
 པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་ལྷུ་ལ་བ་ཡིན་པས་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །མ་ལ་ལྷུ་ལ་བའི་ཤེས་པས་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་འགའ་ཡང་མི་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་མ་ལ་ལྷུ་ལ་བའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོ་མི་འདོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་སྐྱོ་མི་འདོགས་པ་སྟེ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པའོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་འཛིན་པའི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལྟར་རོ། །ཀྱན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་བརྟུན་
 པའི་དོན་ནོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་ལ་ལྷུ་ལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེས་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུ་བ་སྟེ། དེ་དག་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ལ་

མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མ་བཞིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འགའ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་འདིར་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ས་ཞེས་སོགས་ནི། ལྷ་ར་བཤད་པའི་དོན་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞེས་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་གལ་ཡོད་ཅིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ལྷ་ར་བཤད་པ་ལྷ་ར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་མངོན་སུམ་མ་འབྱུང་བས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་འདམ་མ་གྲུབ་ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དང་དངོས་པོར་སྐྱབ་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཆེ་མ་འབྱུང་བའི་མངོན་སུམ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་མ་གྲུབ་པས། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པས། རང་རྒྱུད་ཏྲགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་མེད་བཞག་དུ་མེད་ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྷ་ར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་དེ་ལྷ་ར་མི་འདོད་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྟོན་མེད་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ཐ་སྟོད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ལྷ་ར་ཡང་བཤད་ཅིང་ད་དུང་ཡང་འཆད་པས་ལན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། ཆོག་

པཱ་པཱ་པཱ་པཱ་

༡༡། །གསལ་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྒྲུའི་སྒྲི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་བྱང་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྒྲི་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། འབྲུང་གུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་བྱས་པ་དང་སྒྲུབ་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲུ་དང་རྒྱལ་བའོས་མི་བའོས་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་རྟག་པ་སྒྲི་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བདེན་རྒྱུན་གང་ཡང་མིན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོལ་བ་དེ་དག་གིས་མི་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྤྲུལ་གྱང་བསྒྲུབ་པར་མི་རྟུས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། འབྲུང་གུར་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་པའམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་པའི་བྱང་པར་གང་རུང་གིས་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཆོལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྱར་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་སྒྲུབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲོང་པར་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མིག་གམ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མེད་ཅིང་། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པ་ནི་བྱི་ཆོལ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་རྟོད་པ་ནི་སྒྲུ་ཆོལ་གྱི་ཚད་མས་མི་འབྲུབ་པས་དཔེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མ་འབྲུལ་བ་

மதுரை

༡༡། །འཛིན་པ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྷ་ར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བརྟུན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་བརྟུན་དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་
 ཞིག་དུ་འཛིན་པ་འོ། །ལྷ་གུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་དག་འདིར་བཤད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱུར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱུར་ལྷ་བ་
 མ་རྟེན་གོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཡོད་པར་གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། ལྷ་ར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་བཤད་པའི་སྐབས་དང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་བྱུང་བྱེ་བའི་
 སྐབས་སུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ངོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་མ་གོ་བའི་གོང་གི་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རང་དགའ་བ་ལྷ་ར་བཤད་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པས་རྣམ་
 པར་བཞག་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་དབྱུ་མ་པས་འདོད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་པས། དབང་ལྷག་དང་ཡོད་མེད་བྱུང་པར་མེད་པར་སོང་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བས་དབྱུ་མའི་དོན་རྟོགས་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལོག་པར་གོ་བའི་རྟགས་སུ། སྒར་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པའི་དགོ་སྟོར་སྟོང་ཕྱོགས་མང་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱིས་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ན། སྒར་མ་ཐམས་ཅད་མཆོན་མར་འཛིན་པ་འཁོར་བར་
འཆིང་བྱེད་དུ་མཐོང་ནས། དགོ་སྟོར་དེ་དག་ནི་འདི་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའི་སྒྲུལ་པའི་གོ་བ་སྒྲེས་ནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དུ་བལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་གིས་ཆོས་མང་དུ་སྟོང་བ་རྒྱའི་མཁན་པོ་ལྟར་གྱུར་པ་
མང་དུ་སྟོང་ངོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཅུ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་སྟོང་དེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ལ་སྒར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དངས་པ་ལྟར་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལའང་མེད་པས་བྱུང་པར་བཟུང་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མང་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་
རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ག་འབྱུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་དེ་སྒྲེས་ནས་ངེས་པའི་འདྲ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་དེ་སྟོང་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བསམས་པའི་ཆོ། རང་གི་
ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་འཛིན་རེ་ཞིག་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ལྟ་ན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲེས་ནས་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་འཛིན་ཐམས་

༡༡། །ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྒྲེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་མཆོན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་
 ལྷགས་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་ནི་དགག་བྱ་གིན་ཏུ་ཕྱ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོང་རྣམ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་གཞོན་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་སྒྱུ་གུ་སོགས་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་འབྲུལ་པར་བཞེད་ན། དངོས་པོར་སྒྲུབ་རྣམས་དང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོད་མ་གང་ཡོད། ཟླ་བ་
 གྲགས་པ་བཞེད་པ་ལྟར་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲུབ་ན་ནི། ཆོས་ཅན་ནམ་གྲུབ་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད། འོན་
 ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྲགས་ཅམ་དུ་འགྱུར་

བས་ཐལ་བ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བཞེད་པས། དེ་
 དག་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་སྒློག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆོས་ཙན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་
 དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་ན་མངོན་སུམ་ཞིག་ལ་ཐུག་དགོས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡོང་བ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྩ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་
 ཐུག་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྩ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཡང་ན་གཞན་རིག་མ་འབྱུལ་བ་དང་ཡང་ན་རང་རིག་མ་འབྱུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་ཡུལ་སྟེང་དུ་
 གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གིས་འདོད་པས་ན། དེ་དག་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་མ་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་མ་གཏུགས་
 ཀྱང་ལན་གདབ་པར་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གང་ལ་ཡང་དེ་དག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་དག་གི་རང་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འགྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་

༡༡། །ན། དེ་ནི་རིགས་པས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྟོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་
 པ་འདི་ཉིད་ནི། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལའང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཚོལ་བ་གཉིས་
 ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་གཉིས་བསྟོམས་པའི་ཕྱོགས་སམ། བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་
 དེས། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་སྐར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་
 དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟག་གོ་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། ཅང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ། འདིར་བྱེད་ཀྱིས་

གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ན་ནི་རང་ལ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།
དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདིས་སྒྲིན་འདི་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་འདིས་གཏན་
ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཆེགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཆེགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། ཟ෍་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ས་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྱི་བའི་དོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་རང་གིས་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ཕྱི་རྒྱུ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མི་འཛིག་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བར་
རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་འབྲུང་བ་ཅམ་ཞིག་འགོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་འབྱེན་པ་ནི་ཆེག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཅིང་

மதுரை

༣༡། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་འང་མ་ཡིན་པས་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྐད་པའི་དོན་འདི་ནི་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཇི་སྐད་བསྐད་པ་ནི། སྒྲུབ་བསྐད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་དེ་གཏན་ཆེགས་ལ་འང་སྒྲོབ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞུང་དེ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆེགས་
 བསྒྲུབ་པའི་མདོན་སྟུང་ལྟ་བུ་དེ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ། འབྱུང་པས་རྟེན་པའི་དོན་གཏན་ཆེགས་ལ་སོགས་པར་འཛོགས་དེས་པོར་སྒྲོབ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། མ་འབྱུང་པས་རྟེན་པའི་དོན་དེ་དག་ཏུ་འཛོགས་ན་རང་གི་ཆད་མས་མི་
 འགྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་དུ་བསྐད་པ་ནི་ཇི་སྐད་བསྐད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ས་མ་གྲུབ་པར་འཛོགས་པ་དེ་ལོགས་ལྟར་འབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པ་སྒྲོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བརྟག་པ་མཛད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེགས་སྒྲུབ་སྒྲུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་བདེན་བརྟན་གང་གིས་བྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་

བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གཏུན་ཆེགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། རགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལྷག་ཆོད་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པར་ཏེ་འདི་འབྲུལ་བ་ག་ལ་སྤྱིད། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཏུགས་ཀྱི་དོན་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་དེད་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་
 བཀག་པས་དེད་ལ་མི་འབྲུབ་ཅིང་། བདེན་གཉིས་གང་དུ་འང་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་འདོད་པས་དེ་གསལ་བར་མཛད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཏུགས་སུ་བཀོད་པའི་འབྲུང་བ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་
 འདྲི་ན་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་བ་གང་ཏུགས་སུ་འགོད་ཅེས་སྤྲུལ་ན་ཕྱོགས་སྤྲུལ་གཏུན་མ་གོ་བའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དེས་ནས་དོན་དམ་ཡིན་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་
 གྲུབ་ཅེས་ནི་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཆོལ་དེ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནི་སྐྱད་བསྐྱད་པ་དེ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཏུགས་ལ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་བཏག་པ་བྱས་པ་དེས་ཁས་སྤངས་ལུགས་ནི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་དེ་དོན་དམ་པ་དང་། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་

པཱ་ཏི་ཨཱ་ཨཱ་ཨཱ་

༡༡། །ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། དེ་གཉིས་གང་གིས་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་
མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་ལྟུལ་བ་དང་ལྟུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་རྟེན་པའི་དོན་མིན་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ལ། འདིས་རང་གིས་ཁས་
བླངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཆེགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས། ཞེས་དངོས་པོའི་ཆོས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུང་ངོ་། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་རང་གིས་བཀོད་པའི་
རྟགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་མ་ལྟུལ་བས་དངོས་སུ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མཐར་གཏུགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་མངོན་སུམ་མ་ལྟུལ་བ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་འདིས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྟར་དངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་
ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་བླང་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་དངས་ནས་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་མེད་པར་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལ་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་རྣམས་རང་

གི་རྒྱུ་དཔག་ལའང་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གཞན་ལ་བརྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྒྲིན་ན། གཞན་ལ་སྒྲིན་དེ་དག་འོང་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་ཁས་སྒྲུངས་པས་འབྱུང་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲིན་
དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྒྱུ་དཔག་རྣམས་ནི་སྒྲིན་བ་ལ་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ན་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུང་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་
བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་དེ་མེད་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ན་ཕ་རོལ་དངོས་པོར་སྒྲིན་བ་རང་ལ་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བས་གྲུབ་པས་ཆོག་གི། རང་ལ་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་མི་དགོས་
སོ། །དེས་ན་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དཔག་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅུམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། ཕ་མེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་དེ་རང་གི་
བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་བལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་མིག་གཞན་ལ་མི་བལྟ་བར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྟགས་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ་དམ་
བཅའ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའང་དབུ་མ་པས་འདོད་པས། སྒྲིན་བ་འདི་འདྲ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུང་དཔག་པ་མི་སྒྲིན་ཏེ།

༡༡། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྱུར་བ་བཀོད་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་མིན་པ་དང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་པས་སྒྱུར་བ་
 མི་འགོད་པ་མིན་ནོ། །སྒྱུར་བ་བཀོད་ནས་དེའི་དམ་བཅའ་སེལ་ཚུལ་ཡང་། ལུང་དེའི་མཐུག་ཉིད་ནས། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་མིག་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་བལྟ་བའི་ཆོས་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འང་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་བལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་བལྟ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞེན་ནོ། །མིག་ལ་འང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་བལྟ་བའང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ་དང་འགལ་བ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱི་ཆོལ་རང་ལ་གྲགས་པ་དང་སྒྲིན་ཆོལ་དབུམ་པ་ལ་སྒྲིན་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་གོ། །རང་གིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བཀོད་ནས་ལོག་རྟོག་བསྒྲིག་ལུགས་འདི་
 གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མིག་དང་དཔེ་བུམ་པ་དང་རྟགས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བལྟ་བ་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་

ལམ་རིམ་རྒྱུ་

ཡིན་པས་དང་ལྷན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་དག་རང་ལྷགས་ལ་འང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་ནི་
རང་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་མེད་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྟེ་དུ་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་གྲུགས་པ་འམ་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་མེད་པས་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་འདོགས་པ་ལྷ་མ་རིགས་པས་གཞོད་པས་ན། སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཏེ་ལྷ་མ་རྟེན། ཚད་མས་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་མ་ནོར་བ་རྟེན་ན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། ཕྱི་སྟོན་འདིས་ཚུལ་ཅན་མིག་དང་རྟགས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་
དང་དཔེ་བུ་མ་པ་དང་ཚུལ་སྟོན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པར་འཇོན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་རང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་སྟོན་འདིས་དེས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་
དང་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པས་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྟོམ་པའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་། ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ག

ਮੁਕਤੀ

༡༡། །ལ་འགོག་ །དེས་ན་ཁོའི་ལྷགས་དང་རང་གི་ལྷགས་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་སྦྱངས་མ་བྱུང་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པར་ཁོ་རང་གི་ཁས་སྦྱངས་ལ་འགལ་བ་སྟོན་
 པ་ཅམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་བཀོད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་མཆོན་ན་ཆོས་ཅན་མིག་དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་རྟགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། སྒྲོ་སྟགས་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འདུང་མེད་པས་སྒྲུ་
 མ་དེ་སྒྱུ་མ་འགོག་བྱེད་དུ་རུང་གི། མིག་ལ་རྟགས་དེ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་སྔོང་ན་དེ་གཉིས་གཞོད་བྱེད་དང་གཞོད་བྱར་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་
 རྟགས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཁོས་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པར་ཁོ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པས་དེ་དག་བསྐྱབ་ག་ལ་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འདུང་བ་སྟོན་
 བས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་ནི། མི་བསྟོན་པ་འགལ་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་དང་བརྩུང་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པས་དེའི་ལྷ་བོ་སྤྱུ་ཞིག་གིས་བྱེད། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་བོས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་སྒྲོ་སྟགས་
 ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་ན་འགལ་བར་ཅེས་ཤིས། འགལ་བ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲུབ་དགོས་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཁས་སྦྱངས་པས་འགལ་

འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ།

བར་འཛོག་ན་ནི་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་གཞན་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་པ་རོལ་བོས་ནི་མི་འགལ་བར་འདོད་པས། དེའི་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་འགལ་བར་འཛོག་པ་མི་འཐད་ལ། རང་གིས་འགལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་འཛོག་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། བྱི་ཁྱོལ་ལ་
ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོས་འདི་འགལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་རུང་སྒྲུམ་ན། སྒྱུན་དེ་ནི་མེད་དེ། རང་ལ་མི་བལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགལ་བ་ནི་ཚད་མས་
གྲུབ་པས། ཁས་སྒྲུངས་ཙམ་གྱིས་མི་འཛོག་གོ། །འོ་ན་ཚད་མ་དེ་པ་རོལ་བོ་ལ་བལྟ་ན་ནས་འགལ་བ་ངེས་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། ཁོའི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་དགོས་སྒྲུམ་ན། དངོས་སྒྲུབ་པའི་ངོར་འགལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྲུབ་པ་ནི་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་གིང་། དེ་ཡང་མེད་ན་རང་གིས་དེ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཅི་ལྟར་འགལ་བ་བསྒྲུབ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། ཚད་མར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་ཁོ་ལ་གྲུབ་
ཟིན་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་ན་ནི་ཆོས་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྟོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་ཅི་དགོས། དེས་ན་སྒྲུབ་པའི་
ཞབས་ཀྱི་ལུགས་རྟོགས་པར་འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ལ་ཁོང་དུ་ཁྱེད་པར་གྱིས་གིག། །འོ་ན་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་ལ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་བྱུང་ལུགས་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུམ་ན།

1. 1. 1. 1. 1.

༡༡། །འཁུང་རྩ་ལྷ་ལི་ཏའི་འགྲེལ་པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྩ་དང་ལྷན་པས་ས་ལ་རྩན་དང་། མེ་དང་ལྷན་པས་རྩ་ལ་ཚ་བ་དང་། ལྷ་མའི་མེ་ཏྲིག་དང་ལྷན་པས་གོས་ལ་བྲི་ཞིམ་པ་དམིགས་པ་ནི། རྩ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྩན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། བྱེད་རང་ཡང་འདྲོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་འང་རང་བཞིན་དེ་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ནས་དེ་དང་ལྷན་པས་གཞན་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཐོག་མར་རང་ལ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྷན་པ་ན་གཞན་ལ་ཡང་ངེ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་མའི་མེ་ཏྲིག་ལ་བྲི་མི་ཞིམ་པ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྷན་པའི་གོས་ལ་ཡང་བྲི་བ་བཅི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ངེས་སུ་བརྟུག་ནས། དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེའི་སྤྱིར་མིག་ལ་འང་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཐོག་མར་རང་ལ་བལྟ་བ་དམིགས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཡང་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཞིག་ན། མིག་ལ་རང་ལ་བལྟ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐོག་མར་བདག་ལ་སྦྱང་འགྱུར་ན། མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་གཞན་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། མིག་གིས་རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་

བལྟ་བ་མི་འགལ་ལོ་སྒྲུ་ཏུ་སེམས་ན། སྒྲིར་མེས་བུད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་དང་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། མེས་བུད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་དོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་དཔེ་ཡང་བསྐྱུབ་བྱ་བཞིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མེ་དང་བུད་ཤིང་གཉིས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན།
གཅིག་ཡིན་ན་ནི། མེས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་མེ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བུད་ཤིང་བསྐྱེད་བྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འགྱུར་ན་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་མེ་ནི་བསྐྱེད་བྱའོ། །བུད་ཤིང་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་ཏུ་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་ནི། བུད་ཤིང་མེད་པར་ཡང་མེ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏེ་མེད་པར་བ་ལང་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་བསྐྱེད་སྟེ། ཚ་བ་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད། །དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་མེད། །དེ་མ་
གཏོགས་པར་མེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ནི་རང་མི་བསྐྱེད་ན་གཞན་ཡང་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། མིག་ལ་བལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་འད་རང་ལ་
མི་བལྟ་ན་གཞན་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་འདོད་དགོས་པས་སྒྲིན་སྒྲུ་མ་མི་གཡོའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་

༡༡། །འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་རྟུན་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་སོ་སོར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ཡང་སོ་སོར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་མེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚད་མས་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིས་མེད་དང་བྱེད་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་དུ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རྟོན་གཏན་ཆེགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བར་མཐོང་ནས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་བར་མཐོང་བས། ཚུལ་གཉིས་འགྱུར་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་དང་བྱེད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གོ། །འདིས་ནི་སྤར་བཀོད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་འང་ཚུལ་གསུམ་དང་རྗེས་དཔག་སྒྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་ནི་མེད་དང་བྱེད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གཅིག་ཡིན་ན་མེས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་འདི་འདྲ་རྣམས་ཡིན་པས་དེས་མཆོན་ནས་ཐལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་ཆོལ་དེས་ཇི་སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་སྤྲོ་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བ་དེ་སྤེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ནས་
དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གྲུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རེས་འགའ་དཔང་པོ་སྟོལ་བ་དང་ཕྱི་སྟོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་
རང་གི་ཆོག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་འང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྒྲུབས་སུ་བབ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་རྟགས་སུ་རུང་བའི་དཔེ་དང་ཤེས་བྱེད་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཕྱི་སྟོལ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་རྒྱལ་བ་སྟུང་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་སྟོལ་ལ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པས། སྟོལ་ཕྱི་
སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྒྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་

༢༡། །སེམས་པ་དེས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རི་རྒྱུད་སྦྲས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ལུང་གིས་གནོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།
 འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་བརྟེན་བཞུགས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གི་འཆམ་ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་རི་རྒྱུད་གྲགས་པའི་འཐད་པས། དེ་ཁོ་ན་མ་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆད་མས་སྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེས་མི་འགྲུབ་པར་ཕྱི་སྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཛིག་པ་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་དེ་གཉིས་སུ་འཛིན་སྒྲུབ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བུར་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཐལ་རང་གི་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ན། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྒྲུམ་ན།
 འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་ཐལ་སྤྱད་དུ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རུང་བ་ཞིག་

དགོས་པས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་འཇུག་པར་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས།
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་མཐོང་བས་ལྷགས་དེ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་ཁས་བླང་དགོས་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །གསུམ་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པ་དངོས། དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུབ་པར་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་འང་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས།
བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །བྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་
ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རང་གི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ལུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གམ་སེམས་ཅན་གདགས་པར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་ཤིང་

༡༡། །རྟེན་དཔེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། མིང་གི་བྱུང་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུར་དུ་ལྷ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཅམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་སྟགས་བདུན་དུ་མེད་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཤིང་རྩ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 སྟགས་རྣམས་པ་བདུན་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་དེས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ནི་སྟགས་ཤིང་དང་ལམོར་ལོ་དང་གཟེར་བྱ་ལ་
 སྟགས་པའོ། །ཤིང་རྩ་ནི་ཡན་ལག་དེ་དག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཤིང་རྩ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བའང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་བཞིན་དུ་ཡན་གར་བར་སོ་སོར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་ལའང་གཞིང་ལ་ཞོགས་པ་ལྟར། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མེད་ལ། རེ་ལྟེ་ལ་ལྟ་སྤྱོད་གནས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གྲུང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་ཡོད་ན། འགྲུབ་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་ཅམ་མི་འགོག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་
 གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་འགོད་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟན་པའི་ཕྱོགས་གྲུང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ལྟ་སྤྱོད་དོན་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་དག་དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྩ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པར་འདོད་ན་ནི། བ་ལང་དང་ལྟ་སྤྱོད་སོ་སོར་འཛིན་པ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྩ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་སོ་སོ་བར་འཛིན་དགོས་པ་ལས་མི་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྟན་པ་མེད་དོ། །ལྟ་སྤྱོད་རྣ་བ་དང་ལྟན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤིང་རྩ་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ལྟན་ཚུལ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
 ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ལྟ་སྤྱོད་རྣ་བ་དང་ལྟན་པ་ཅམ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་ལྟར། ཤིང་རྩ་ལ་ཡང་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྟན་པ་འགོག་གོ། ཕྱོགས་ལྟག་མ་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་

དབྱིབས་ཅམ་གྱིང་རྟུང་འཛོག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲིན་ནི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བའོ། །འང་གི་སྒྲིན་ནི་ཆོག་པ་ཅམ་གྱིང་རྟུང་མི་རྟུང་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གྱིང་རྟུང་འདོད་ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་
 དབྱིབས་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཆོག་པ་པའི་དབྱིབས་གྱིང་རྟུང་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲུར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་བྱུང་མེད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། སྒྲུར་གྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱུང་
 དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྒྲུར་ཡོད་ལྟར། རིམ་ལྔར་གྱིང་རྟུང་གཏོགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ན། བྱུང་བར་ལྟར་པ་དེ་དག་ལ་རིམ་ལྔར། དེ་ལྟར་ཡང་ནི་གྱིང་རྟུང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུར་མ་བསྒྲིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྒྲིགས་
 པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་མེད་པས། ཕྱལ་བའི་ཆེ་གྱིང་རྟུང་མེད་པ་ལྟར་བསྒྲིགས་པའི་ཆེ་ཡང་གྱིང་རྟུང་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཕྱིས་
 བསྒྲིགས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་སྒྲུར་མ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་གྱིང་རྟུང་འཛོག་ན་ནི། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་གྱིང་རྟུང་ཉིད་དུས་འདིར། །འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན། །འདི་བཟུང་ལྟར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། དེ་
 ཕྱིར་དབྱིབས་ཅམ་གྱིང་རྟུང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། སྒྲིན་འཕང་ལོ་དང་སྒྲིག་གིང་སོགས་ལ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་རིམ་ལྔར་བསྒྲིགས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དམིགས་པ་མེད་

པའི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་

༡༡། །པས། དབྱིབས་སྒྲུ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱིས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་སོ་སོ་བཤིང་རྟེན་མི་འདོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ཤིང་རྟེན་མི་འཛོག་གོ་སྒྲུ་མ་ན། གང་བྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་སྒྲུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲུ་ལོད་དོ། །འདི་ལྟར་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་ཏེ། ཚོགས་པ་རྫས་སྒྲུ་མ་གྱུ་བ་པས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སྒྲུ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་འདོགས་པའི་གཞི་རྒྱམས་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུ་བ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་རྫས་སྒྲུ་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རྒྱམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་དག་གང་འདོད་ན་འང་སྒྲུ་མ་ཤིང་རྟེན་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་པར་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་ཡོད་མི་འདོད་པའི་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟེན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་ཅམ་ཤིང་རྟེན་མི་འདོད་དོ། །དེའི་བྱིར་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱོད་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སྒྲུ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འདོད་ན། འོ་ན་མ་

རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་དང་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། བྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་པ་
ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པར་འཛོག་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྩལ་བརྒྱད་རྩ་སྟུགས་ཀྱི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདོགས་པ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྩ་སྟུགས་ཀྱི་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་ལ་འདོད་པ་
ཡང་བཀག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་སྟུགས་ཀྱི་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །
བུམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ལྟར་བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་འདུས་པའི་དབྱིབས་མ་ཡིན་ན། །སྟོ་ཕྱིར་བ་ལ་
སོགས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབྱིབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། གང་གི་སྟོ་བ་ཕྱིར་བ་དང་མགྱིན་པ་རིང་བ་སོགས་དེ་ནི་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། །སྟོ་བ་ཕྱིར་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བུམ་པར་མི་འདོད་དེ། གཞན་

༡༡། །དུ་ན་ལྟོ་བ་དང་མགིན་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདིར་དངོས་སྤྱོད་བ་དག་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒྲིམ་ནས་གིང་རྟ་བཙལ་བ་
 ན་དེས་མ་རྟེན་ན་གིང་རྟ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གིང་རྟའི་ཐ་སྤྱད་འདོགས་པ་རྣམས་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གིང་རྟ་འོན་ཅིག། ཁྱིས་གིག། ཆོས་གིག། ཅིས་བྱ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 གིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྒྲིམ་དེ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རང་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། གིང་རྟ་འོན་ཅིག། ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 སྤྱད་རྣམས་བྱེད་ལྟར་ན་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། བྱེད་གྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། རིགས་པ་དེས་བཙལ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་གིང་རྟ་མི་
 རྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་པོ་འགྱུར་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ན། གིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཆོ། དེས་གིང་རྟ་མ་རྟེན་པ་ན་གིང་རྟ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་རྩོད་པ་འདོན་པ་ལྟ་དུ་མའི་དོན་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་རྣམས་དཔུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པར་སྤྱང་ངོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་མི་ཟ་བར་ཐ་སྤྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར་མེད་པའི་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་

རོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕྲུག་ཏེ་ཉེས་ལས་འདྲི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་
 པར་བཞེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན། ཤིང་རྩ་དེ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོན་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡིན་པས། དེ་བདུན་དུ་རིགས་པ་དེས་མ་རྟོན་པས་ཤིང་རྩ་ཞེས་པ་ག་ལ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་ཡང་ཤིང་རྩ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་མིན་གྱི། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ་དོར་ནས་འཛིག་ཏེན་པ་སྟེ་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་གཞོན་མེད་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་
 འཛིག་ཚུལ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པ་དེས་ཤིང་རྩ་མ་རྟོན་པས་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་མོད་
 གྲང་། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། སྟུམ་བུ་ཆོག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྟུལ་མ་ཆོལ་བ་བྱོད་ནི་བཞད་གང་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྩ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གྲང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྩ་ཞིག་པ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུམ་ཤིང་རྩ་མ་ཐོང་བ་ཁོ་ནས་འཕང་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

༡༡། །ལོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིང་རྟེན་ཡོན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་གྱི། །གཞན་གྱིས་ནི་མི་འཛིན་དོ། །གིང་རྟེན་གྱི་པ་དེའི་ཆེ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གིང་རྟེན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་གིང་རྟེན་ཡན་ལག་མིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་གིང་
 རྟེན་མེད་ཀྱང་གིང་རྟེན་ཡན་ལག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་གིང་རྟེན་སྒྲོ་ནས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་
 དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཡན་ལག་འཛིན་པར་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོན་འདི་ནི། གིང་རྟེན་ཆེ་གན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །སྒྲོ་མས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་པས་ཡན་ལག་གོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མིང་གི་བྱད་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་འབྲེལ་ལས། བྱུགས་འདིས་འཛིན་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གིང་རྟེན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྱུབ་པ་འབའ་
 ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི། འདིའི་མིང་གི་བྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་མེད་པར་འཛིན་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ནིང་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། གིང་རྟེན་དེ་ནིང་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་
 བསྟན། །སྒྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ནིང་དུ་གྱུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་གིང་རྟེན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕང་ལོ་ལ་

སྐྱེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གདགས་པར་བྱའོ། །རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་ །ཡན་ལག་དང་ཆ་གས་འདུས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་ཐ་དད་
 པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་གས་ཅན་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མེད་
 རོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པར། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྒྱག་ཅིག །
 ཅིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་ཡན་ལག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་ལྟར་དུ་རྟོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་བརྒྱགས་པར་གྲགས་པས་ཡོད་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་ཆེས་ལྷུང་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེན། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅིས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ལི་

༡༡། ཡོད་མི་རྙེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤིང་རྟེན་དཔྱད་པ་དེ་འདྲ་བ་དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱི་གཏིང་མུར་དུ་དཔོགས་པར་གསུངས་
 པས། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་སྒྲུབ་དོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེའི་སྒོ་
 རས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན། བདུན་པོ་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་རྙེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་རྙེད་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་བསྟོན་མི་རུས་པར་སྒྲུབ་བ་ན། ཤིང་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་
 པའི་ལིང་ཐོག་གིས་སྒྲོའི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་དེ་ཉིད་
 ལ་འང་ཞེས་པའི་འང་གི་སྒྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ། །ཤིང་རྟེན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་མཐའ་གཅིད་ལུགས་ནི། རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཆེས་
 གསལ་བས། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤིང་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཤིང་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གཞག་བྱས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟག་

༡༡། བྱིས་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་བརྟེན་ནས་བདག་པ་སྤངས་པ་སྤང་རྩི་དང་ཁུ་དང་འོ་མ་འཛིན་པ་
དང་འཁུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཅི་ངོ་མི་མཚར་བ་ཞིག་གསུམ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མིང་གི་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱུ་བ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་སྤང་བོ་དང་གཅིག་པའི་སྤྱོད་པ་དག་པ་དང་། བདག་སྤང་བོ་དང་ཐ་
དད་པའི་སྤྱོད་པ་དག་པ་དང་། དེས་སྤྱོད་པ་ལྟར་མ་རྣམས་ཀྱང་ཞིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྦྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ཆོས་དེ་སྦྱོར་བཅས་སྦྱོས་ཡོངས་སྦྱོར་བཅད་པ་ན་སྦྱོར་མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
གཅོད་ལ། སྦྱོར་མེད་དུ་ཡོངས་སྦྱོར་བཅད་ན་ཡང་སྦྱོར་བཅས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་འཛིན་ཏེ་ན་མཐོང་ངོ། །དེས་སྦྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དམ། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སྤང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བཅས་སྦྱོར་མེད་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་རོ། །
སྦྱིར་གཅིག་དང་གཅིག་མིན་གཉིས་སྦྱུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ན། དེ་བྱུག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཀྱུ་བ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཡང་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་གསུམ་གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཀྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་

གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདེའ་བས། ཅི་བདག་འདི་ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ནམ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་དུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གནོད་པ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་ནམ་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་གང་ཡོད་པ་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་སྤྱོད་བཞིན་མེད་པ་དང་། བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲི་
 འཛིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བདག་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དོན་མེད་དེ། ཕྱང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཟླ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རྩ་
 ཤེར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །བྱིད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ཕྱང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གྲུང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
 ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲུང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྒྲི་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་

དང་ང་ལས་རྒྱ་གཉིས་མདོ་དེས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ནམ་སྟམ་ན། བཀའ་འདིས་ནི་རྒྱད་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ལས། དེའི་ཆེ་ན་ཆེ་གོ་མོ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བའི་ཞབས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་འབྲུལ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ང་ནི་སྟོན་ཆེ་འདིར་གྱུར་ཅས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཞི་བཀའ་སྟུལ་པའི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཅས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཆེ་རྣམས་སྟུག་པུང་བ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་གཅིག་གྱུང་འགྲོ་བ་དུག་ཀར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་དུག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཕྱི་དེ་རྣམས་གྱུང་རྟག་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཕྱི་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་སྒྲ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་མཁས་པས་ནི་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁས་སྤང་

༡༡། །བར་མི་བྱའོ། །ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་ན་བདག་སྐྱེ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་སྐྱེ་མས་ལོངས་སྟོན་པར་འདོད་ན་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པས།
 འདིར་ནི་ལས་སྐྱར་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་བོའི་བདག་འབྲས་བུ་མ་སྟོང་བའི་གོང་དུ་ཞིག་པའི་སྦྱིར་དང་། བདག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་སྦྱིར་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་
 མེད་པས་སྐྱེ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྦྱི་མའི་བདག་མེད་ལ། སྐྱེ་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་སྟོང་ན་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་མེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ལན་ཀྱང་འོག་ཏུ་འགོག་པས་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟེས་པར་འགྱུར་བ་སྟོང་བར་མི་རུས་
 མོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པའི་ཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མའི་བདག་ཞིག་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་མས་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་བྱས་པ་ཆུད་ཟེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་སྐྱོན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 བསགས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་
 གཞན་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་སྦྱར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། བྱ་ངན་འདས་སྟོན་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ནོ། །སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ལས།

སྒྲིན་གཞན་གསུམ་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་། རང་སྡེ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་འགོག་པར་སྒྲུང་ཞིང་འདིར་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པར་འདོད་པས་མ་བཀོད་དོ། །འཇིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་
 བར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་མ་གྱི་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་ཆུད་ཟ་བ་སོགས་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲེ་བ་གྲགས་པས་བཀོད་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲིན་གྱི་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བདག་དང་ད་ལྟའི་བདག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་སྒྲེ་མ་ལ་ཅི་ཡང་རག་མི་ལས་པས་སྒྲེ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། ཐུམ་པ་བྱས་པའི་ཆེ་སྒྲེ་མ་བྱུ་མི་འཛིག་པ་ལྟར་བདག་ཕྱི་མ་སྒྲེས་པ་ན་སྒྲེ་མ་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲེ་མ་གྱི་བར་འདིར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཕྱིའི་བདག་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཆུད་ཟེས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཆུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་མ་གྲུབ་
 པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ནི་ཆུད་གཅིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དུ་ཆུད་ཡོད་ན་སྒྲིན་མེད་ན། །སྒྲེ་རྣམ་དབྱུད་ཆེ་ཆུད་ལ་ཉེས་

པཱ་པ་ཁྱེ་ལྟེ་ལྟེ་

༡༡། །བཤད་ཟིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤར་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བུམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་གྲུབ་ན་རྒྱད་ཐ་དད་པ་གཉིས་བཞིན་དུ་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། །རིགས་པ་དེ་འདྲ་བས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ན་ཡང་དཔྱད་བཟོད་པའི་དངོས་པོ་རུ་ལ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་སྤྲ་མས་བསགས་པའི་ལས་ཕྱི་མས་སྦྱང་ན། །རྒྱད་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པ་འདི་ནི་འདི་འདྲའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འོ་ན་སྤྲ་དུས་ཀྱི་སྦྱང་མཁན་དང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དྲན་མཁན་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པས། །རང་གི་ལུགས་ལ་འད་རྒྱད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྤར་སྦྱང་བ་དྲན་པ་དང་སྤར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིས་ལོངས་སྦྱོང་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། །སྦྱོན་མེད་དེ། །འདིར་ནི་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བཀའ་བའི་སྦྱོང་ཁང་པ་ན་གནས་པའི་ཐོག་རྩ་ལས་བྱས་པའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ཐུག་རོན་སྐྱེ་བའི་རྒྱང་པ་ཞེས་སྦྱོང་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱང་རྗེས་དེར་

དམིགས་པ་བཞིན་དུ། ཆེ་འདིའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་སྒྲར་གྱི་སྒྲིང་བ་རྣམས་འདིར་དུན་པར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་། རྒྱའི་
བྱུང་པར་གྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་རྒྱན་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བདག་ས་པར་ཡོད་པའི་བདག་གིས་སྒྲེ་བ་རྗེས་སུ་དུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ།
དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་ལྟགས་པ་ཡོད་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཅན་བྱ་བའི་བྱུང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །
འདི་ལྟར་འདམ་བཞིན་དུ་ཞོའི་སྒྲོད་ཁང་པའི་ནང་ན་གནས་པ་དག་ལ་རྩ་ཐོག་ཆེས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་སྟངས་ན་གནས་པའི་ལྷག་རོན་སྒྲུ་བོའི་རྒྱང་རྗེས་དམིགས་མོད་གྱི། དེའི་རྒྱང་པ་ཞུགས་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་སྤིང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རྒྱས་པར་འཇུག་པ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་དཀྱུས་མའི་དོན་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
ནི་གཞོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་འདིས་ལུས་འདི་སྤངས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་སྤང་བོ་ནི་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལེན་པ་པོ་འོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་

༡༡། །འགྱུར་བས། གཙོད་པ་པོ་དང་གཙོད་བྱ་དང་། ལུས་པ་དང་རྩ་མཁན་དང་། མེ་དང་ལུང་གི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཙོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རབ་བྱེད་བརྩུ་པ་ལས་ཀྱང་། ལུང་གི་ལ་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཙོག་འགྱུར། །
 མེ་དང་གི་ལ་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་སྤང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །ལུས་སྣམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། །ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཙོག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་
 གཙོག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ལུང་པོ་དང་གཙོག་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་ལས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཙོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། །ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟེས་པ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་
 ལུང་པ་དང་། །སྒྲིབ་བྱས་པའི་ཆོག་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་སྒྲིབ་ལོད་པས་གཙོག་ཏུ་ལས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི། ཅི་སྒྲེབ་བདག་དང་ལུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཙོག་མ་ཡིན་མོད། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་
 འདོད་ན་སྒྲིབ་ཅི་ཡོད་སྒྲིམ་ན། །འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྩུད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ལུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྒྲིབ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ལུང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི།
 ལུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་ལང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བ་ལང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྒྲིམ་ན། །འོན་དེ་བདག་ཏུ་ཐ་སྒྲིབ་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་

༡༡། །བརྟན་པོ་རྟེན་རྟེན་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ངེས་པ་རྣམ་དག་མ་འདྲོངས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མི་རྟེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པར་འདོད་ནས་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་སྦྱང་བོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་དབྱེད་པ་བྱས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་གཞོད་བྱེད་མཐར་གཏུགས་པ་མེད་དང་བྱད་གིང་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
 པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཚད་མ་འདིས་དགག་དགོས་གྱི། སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་གཉིས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་གཟུགས་དང་སེམས་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མཐོང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་ཞེས་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་མི་འཛིན་པའི་གཞོད་བྱེད་འདི་སྟོན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞོད་
 བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བ་ནི། སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོད་
 པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ཡང་། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་སོ་སོའི་འདོད་པ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་ས་མེད་ཅིང་། ལུང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་ངེས་ལ་མི་མཐུན་པས། དེ་ཡང་རིགས་པས་བསྐྱབ་དགོས་ན་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་
 གྱུ་ན། བ་འོ་ལ་པོའི་ཁས་སྒྲངས་ལ་འདི་ཁས་ལེན་ན་འདི་ཡང་ཁས་སྒྲང་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཁས་མི་ལེན་ན་འདི་ཡང་ཁས་མ་ལེན་ཅིག་ཅིས་སྟོན་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད། དེས་ན་
 གཞོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་པ་ན། རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་གྱི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་བྱུག་ཅིང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་གི་སྤྱོད་བས་གཞོད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་འདི་ནི་དབྱ་
 ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བའི་སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་པ་
 བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་སྐྱབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལ་བྱུག་ཀྱང་། རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་གན་དགོས། གསུམ་པ་དེས་སྤྱོད་པ་ལྟ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྲུར་བ་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་ན་ལའང་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་པ་ལྟར། ལུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་ལུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིས་ཡོད་པ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

༡༡། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྤང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེའི་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་སྤང་
 པོ་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གིང་རྟ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་བཞིན་དུ་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ །ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྷན་
 ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་སོ། །གནག་ལྷན་ནི་ལྷས་བྱིན་བ་ལང་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཟུགས་ལྷན་ནི་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འོ་ན་སྤང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་ན། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་བྱར་འདོད་པས་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ག་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བར་
 འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ན་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྤང་བྱར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་པ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི། བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདིས་སྤང་པོའི་རྒྱན་ལ་ཡང་དེ་ལྷར་འདོད་དགོས་པར་གསལ་

ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དཔེར་ན་གིང་རྟའི་འཕང་ལོ་དང་སྒོག་གིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་ཆེ་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་རྟེན་པ་ན་གིང་རྟར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་ལ་
 བདག་ཏུ་འཛོག་གོ་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །བྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་
 འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གིང་རྟ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་འང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མཛད་ནས་མདོར་གསུངས་པ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་མའི་དོན་ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཞིགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་
 སོགས་ལ་སྐྱུ་མར་གསུངས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མའི་དོན་ཡང་ཡོད་ལ། སྐྱུ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་

मन्त्रं प्रकृतं च ।

༡༡། །པ་མེད་དོ། །སྤྱི་མ་དེའི་འགྲུབ་ལུགས་ནི་སྣང་བ་འཛིན་པ་དང་སྟོང་བ་ངེས་པའི་སྟོང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྣུ་མའི་རྟ་སྤང་སྣང་བ་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་སྤང་མེད་པར་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་
 ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་སྤང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣུ་མ་འཕུར་བ་ལྟར་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྣད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་
 ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྣུ་མ་འཕུར་བ་ལྟར་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྣང་བ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐ་སྣད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས། རང་བཞིན་ཡོད་
 མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཐ་སྣད་པའི་སྟོང་གཉིས་དགོས་པའི་སྣུ་མ་ཆེན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་སྣུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་དུ་མ་འདོད་ན་དེ་དག་འཛིན་པའི་ཐ་སྣད་པའི་སྟོང་གིས་
 ཡོད་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་མི་དགོས་པས། དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་སྣང་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྣུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་
 ཡིན་གྱི། སྣུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་ལོགས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་མེད་དོ། །རིགས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ལ་སྟེ་འགག་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ནས་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྟོང་བའི་གཟུགས་སྟོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་འཆར་བ་ལ་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་སྒྲོར་བ་བཟླས་བརྗོད་སྟོགས་ཀྱི་སྟོང་ཕྱགས་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་། སྟོན་དུ་དེ་དག་
རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་དགག་ལ། དེའི་ངེས་པའི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱའོ། །འདིའི་གནད་ཤེས་ན་མཉམ་
གཞག་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་འཆར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ་། །འདི་ལ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པར་
གཅིག་ཐ་དད་སྟོགས་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་གང་ཟག་ལ་སྟོགས་པ་ནི་ཡེ་མི་འདུག་གོ་སྟུ་མ་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་སྟོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སྟོགས་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སྟོང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་སྟུ་མ་པ་བྱུང་ན་ནི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོ་ལ་སར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟ་བུར། སྟོང་པ་སྟུ་མ་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། ཉན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་
ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་སྟུ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྟེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས། འདུས་བྱས་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་སྟུ་མ་

பி.வி.பி.பி.

༡༡། །ལྷ་བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞུལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྐྱུན་པར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་དང་མི་
 འགལ་བ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་སྐྱུ་མ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བབུང་ན་འང་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་དེས་རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་རང་བཞིན་ཞིགས་
 བའི་བཤུལ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་གྱི་དོན་ཉིད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པས་སྐྱོན་མིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
 བས། སོ་སོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱ་དེ་ཉིད་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱུ་མའི་དོན་ལྷག་མར་ལུས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སྐྱུ་གྱ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིགས་པ་ན། རིགས་པ་དེའི་
 འདུ་བྱེད་ཇི་སྟེང་མ་ཉམས་པ་དེ་སྟེང་དུ་རིགས་པས་འཐད་མི་འཐད་དབྱུང་ནས་སྐྱུ་གྱ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་། སྐྱུ་གྱ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེར་བདེན་སྐྱུ་མ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྐྱང་བ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་བདེན་སྐྱུ་མ་ན་
 རིགས་པས་དགག་དགོས་པའི་འཛིན་པ་སྐྱོན་ཙན་ཡིན་གྱི། དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་ཡོད་པས་འདོར་དགོས་སོ་སྐྱུ་མ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཡེ་མི་ཉན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་

ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་པའི་སྒྲིན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒར་མང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །འདི་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་གཉིས་མ་སྟེད་པ་ཡིན་པར་གཏོན་མི་ཟེའོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་དཔྱད་དེ་རིགས་པས་གསེལ་བ་ན་
 མི་འདུག་སྐྱུ་མ་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་དཔྱོད་མཁན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་མེད་པར་ངེས་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་བྱུང་ས་མེད་པར་སོང་ནས་སྒྲུང་བ་བན་བུན་དུ་སོང་བའི་
 སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ཡང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅམ་མ་སྟེད་པར་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྒྲུང་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པས་དངས་པའི་སྒྲུང་
 བ་བན་བུན་དུ་ཤར་བ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཏོན་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་སྐྱུ་མ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་
 འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བུན་དུ་འཆར་བ་ཅམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་དཔུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་བུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང་། དཀའ་ས་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་
 ལུས་པར་ཞེགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཛོག་གྲུབ་པའི་གཉིས་ཆོགས་དེ་སྟོང་མཐའ་ཅམ་དུ་

༡༡། །སོང་བས་དབུ་མའི་ལྷ་བཞིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེན་ན་ལྷ་བའི་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་སྒྲིད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་རྒྱུད་དུ་འགོ་ལ། སྒྲིད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ལྷ་བའི་ངེས་པ་རྒྱུད་དུ་འགོ་བར་གདོན་མི་བ་
བས། གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིབས་མཚུངས་སུ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིབས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབས་འདོགས་དང་། ཏྲག་ལྷ་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ལྷ་བའི་མཐར་ལྷུང་ལ། ཡང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབས་འདོགས་དང་ཆད་ལྷ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྷ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། དེའི་ཆོ་སྒྲིག་མེད་སྒྲིབས་བཅུ་ལྟར་བ་ཡི། །རྒྱལ་བ་དེས་ནི་ཏིང་འཛིན་མཆོག་
འདི་འཆང་། །སྤྱིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྷ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྒྲིབས་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྒྲིག་གྲུང་མི་རྟེན་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་རྒྱུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྲིམ་ལྷ་བུ་ནམ་མཁའི་སྒྲིག་འདྲ་སྟེ། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་འདྲ་ཞིང་སྒྲིག་རྒྱ་བ་ཞིན། །མི་
འགའ་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་ནི། །འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགོ་མེད་གྲུང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་བ། །འཕོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྒྲིན། །ཏྲག་པར་མ་ཡིན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས་མེད་
ཅིང་གནས་པ་དག་གྲུང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རིག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཆོར་བར་འགྱུར་བ་འདྲ་མེད། །ཅེས་སྒྲིབ་པ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་རིགས་པས་མི་རྟེན་གྲུང་ཆོས་རྣམས་སྒྲིམ་ལྷ་བུ་ལ་དཀར་གནག་གི་འབྲས་བུ་

རྣམས་འབྱུང་བས། ལས་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་རིག་པ་སྟེ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་མིན་ལ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཆོར་བ་འཇམ་མྱོང་བའི་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །
ངེས་པ་དེ་ཆོལ་ལུགས་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྒྱུ་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་རང་བཞིན་ངེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་ཉགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟེན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་
ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཅར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དམིགས་སྟེད་པར་བསམས་ལ། གཞོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དྲངས་ཤིང་མཐར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་སྒྲུམ་
པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་སྟོགས་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྦྱང་། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟོད་བསྟོན་མི་རུས་པར་སྦྱང་བ་རྣམས་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོར་འཛིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོགས་
རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པའི་འཐད་ལུགས་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྦྱང་བའི་ཆོན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དཔེར་སྤངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་
བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་སྦྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལོག་པའི་ཆོལ་ལ་གཉིས་བསྟོན་མི་རུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་

༡༡། །དུ། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་རྟུལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་སྤྱོད་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྐྱུང་བས་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་འདི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་
 འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིན་ན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ན། དེའི་དཔེར་གང་འཛིག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཐུག་མེད་དུ་
 བརྒྱད་དགོས་སོ་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འཕགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པར་
 འགྱུར་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བརྟུན། །གཅིག་གི་སྤྱོད་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པས། ཆོས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་བཞིན་དུ་

བདེན་པར་མི་འཛིན་ཡང་གཟུགས་བརྟན་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ཡང་བརྟན་ལ་མ་བྱུང་བའི་གྲིས་པ་ཁུང་དུ་རྒྱུ་མས་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་ཕྱི་བ་སོགས་བྱེད་པས་དེ་དག་གིས་ནི་བྱུང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་ལ། ཆམ་པོ་བརྟན་ལ་བྱུང་བ་རྒྱུ་མས་གྲིས་ནི་དེ་དག་བྱུང་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་། བྱུང་བཞིན་དུ་སྟུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་ད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྟོང་བས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་རུང་ལུགས་ནི། གང་དུ་སྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་གང་དུ་སྟུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། དེ་ནི་ད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་སྟུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྟུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ན་ནི། སྟུག་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་བརྟན་སོགས་དང་མི་འདྲའོ། །འདིས་ནི། སུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ནི་དུ་མེད་ཅིང་། །འཛིན་རྟོན་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན། །ཞེས་སུམ་པ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་དངོས་པོར་སྟུག་པ་ལ་བཀོད་པ་ཡང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྟུར་བཤད་པ་ལྟར་གོང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟུག་པ་ལ་ཡང་ལྟར་མོ་བ་འགས་རྟ་གྲང་སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་། སྟུག་མ་མཁན་གྱིས་རྟ་གྲང་བརྟན་པར་

ལྟ་རྟེན་ཆེན་པོ།

ལེན་སྒྲུབ་དང་མེད་དང་དུ་བ་ལས། བྲག་ཆ་ཐོས་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྒྲུབ་དང་རོལ་མོ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲག་ཆ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། སྒྲུབ་ལ་དབྱུངས་དེ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་བསྟེན་པ། སྦྱེས་བུ་སང་པར་གྱུར་ནས་མི་མཐོང་སྟེ། བྱིས་པ་ཤིན་ཏུ་འདོད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྦྱུ་མ་བྱེད་པ་
དག་གིས་གཟུགས་སྒྲུལ་ཏེ། ཏྲ་དང་སྒྲུང་པོ་ཤིང་ཏྲ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱས། དེ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་མི་ལམ་ན། བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་གི་བ་དེས་མཐོང་ནས། བྱུང་ནས་
དགའ་ཞིང་གི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་མཆོན་མོ་ཁུ་ཡི་ཟླ་བ་དག སྤངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཁུ་ནང་སྒྲུབ། ཁུ་ཟླ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་བཟུང་དུ་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
པར་གྱིས། རི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་ན། སྦྱེས་བུ་སྦྱོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགོ་བ་ཡིས། སྦྱིག་རྒྱ་དག་ལ་ཁུ་ཡི་སྤང་པོར་མཐོང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྦྱིག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཁུ་ནི་ཡོད་མེད་ན། ཁེམས་ཅན་སྤངས་
པ་དེ་ལ་འབྱུང་འདོད་དེ། མི་བདེན་ཁུ་ནི་བཏུང་བར་ཡོང་མི་རུས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་ཁུ་ཤིང་རྩོན་པའི་སྟོང་པོ་ལ། སྟོང་པོ་འདོད་བྱིར་སྦྱེས་བུས་དེ་གཤགས་ཀྱང་། བྱང་དང་བྱི་རོལ་ཀྱན་ན་སྟོང་པོ་མེད། །

༡༡། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མིང་གི་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ན། ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟ་དང་ཁམས་དུག་དང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པ་ན། དེ་དག་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་འཛིག་པ་བཞིན་དུ། བདག་ནི་སྤང་པོ་སོགས་ལེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲེ་མཆེད་དུག་བརྟེན་ནས། །བདག་གྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་བདག་དེ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་གྱང་མ་དཔྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པས། བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་པས་འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟེན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ན། འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱེད་བཙུ་བརྒྱད་པ་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་
ཀྱང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བུས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
མཐུས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དོགས་གཙོད་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲུབ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་དང་སྤང་བའི་དབྱེད་པ་གིང་
རྟའི་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་
བའི་རིགས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙུག་པ་ན། དེ་དག་ཏུ་བདེན་གཉིས་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་ཅིང་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་བརྒྱན་པ་ལས། འཛིག་རྟོག་དང་ཚུད་ཀྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟོག་དང་
མི་ཚུད་དེ། འཛིག་རྟོག་ན་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། འཛིག་རྟོག་གི་གྲགས་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ལུས་པ་སྒྲུལ་བུ་

ம.வ.மு.அ.ந.ந.

༡༡། །དེ་ལྟེང་མག་དང་ནགས་ཚལ་སྤེང་བ་ལྟོན་གིང་དང་། །ཁང་ཁྱིམ་གིང་རྟ་ཕྱོན་དང་མགོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲོ་ནས་སྒྲུ་འདིས་བསྐྱད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་བྱུང་དབང་དེ་ནི་
 །འཛིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཅུང་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་གིང་ལ་སོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་གིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་
 །རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུར་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུ་བོ་འཛིག་རྟེན་པ་འདིས་བསྐྱད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་
 །བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་མཚོན་ན། བྱམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་སྒྲོན་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
 །དང་། ལྟོ་སྒྲིབ་པ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་དང་མགོན་པ་རིང་བ་སོགས་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷམ་བུ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་ཆགས་པ་ནི་དེའི་རྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འབྲེལ་
 །བཤད་ལས་བཤད་དོ། །མེ་ནི་སྤྲེག་བྱེད། བྱད་གིང་ནི་བསྐྱེག་བྱེད། །དེ་ལ་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་འདོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་འདོགས་པ་ནས་མེ་ལ་བསྐྱོས་ནས་བྱད་གིང་དང་བྱད་གིང་ལ་བསྐྱོས་ནས་

ལྟུང་མཁའ་ལྷ་

མེར་འདྲེགས་པའི་བར་དུ་སྐྱར་རོ། །རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་གིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །ཁྱུ་བ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །
དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དང་། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། །ཕན་ཚུན་བལྟོས་པའི་ཁྱུ་བ་པ་ཅམ་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་ན། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་
བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས། །སྐྱར་བཤད་པའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྐྱར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ཇི་སྟེང་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། །གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དུག་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། །དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་

ཐུང་ཐུང་ཐུང་

༡༡། །སྒྲོང་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པར། མུ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་ནས་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་
གསུངས་པས་འདིར་དེ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྒྲེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་གང་དག་བདག་ལས་གང་ན་ཡང་སྒྲེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྱུབ་
བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མི་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་ལྟོག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པའོ། །འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་ན་རྒྱ་ལ་བལྟས་མི་བལྟས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་རྒྱ་ལ་བལྟས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྒྲེ་བ་ནི། བདག་སྒྲེ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྒྲེ་བ་ནི་གཞན་སྒྲེ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་བདག་གཞན་ཆོགས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ། རེ་རེ་བ་ལ་བདག་སྒྲེ་དང་གཞན་སྒྲེ་གཉིས་ཡིན་པས་མུ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་ཅམ་ཞིག་འགོག་པའི་མཐའ་གཞན་སེལ་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐུ་གུ་ནི་ཐུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེ་བ་ནི་གང་དུ་སྒྲེ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

བར་བྱ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། ལྷ་གུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མདོན་པར་གསལ་བའི་ལྷ་གུ་བཞིན་ནོ། །སྒྲེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེས་ཟེན་པའི་ས་བོན་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་ན་ནི། ས་བོན་
དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲེ་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་རྒྱན་དུ་སྒྲེ་བས་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟོག་པའི་སྒྲེ་ན་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་གཅིག་
དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲེས་པར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །སྒྲེས་ཟེན་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་གུ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འདིར་རྟོག་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བཏགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྒྲེ་འོ་སྒྲུམ་ན། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་ན། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ལྷན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱར་གྱུར་མ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་
མིན་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་ནི། ས་ལྷ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན། ས་ལྷའི་ལྷ་གུ་དེ་རང་གི་སྒྲེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་

༡༡། །བོའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་སོང་ལུགས་དེ་དང་། རང་གི་རྒྱ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་སོང་ལུགས་གཉིས་ཅུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་སྒྲུང་བྱེད་དུ་མི་རུང་
 བ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་འཆར་བའི་ཆོ། ཐ་དད་རང་དབང་བ་རག་མ་ལས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་པ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་ཡང་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུང་ངོ་། །ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་དེ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱེད་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་བྱུང་པར་འབྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཐ་དད་ཚུལ་དེ་
 ལ་ཡང་བྱུང་པར་བྱེ་ཞིག་ཅེས་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཅི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་ལུའི་ས་བོན་རང་གི་འབྲས་བུ་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་
 བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་ངོ་། །ཡང་ཅི་ལྟར་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་
 གཞན་དུ་གྱུར་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལྷ་གྲུ་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་

འཕུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ཞིང་། དེའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་ཚང་མ་དག་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅེས་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དག་ག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་
 ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྒྱ་དག་ཅིག་ཏུ་གཏོགས་མི་གཏོགས་ལ་སོགས་པས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། རང་
 བཞིན་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱ་དག་ཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་ངེས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐ་དད་ཐ་སྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིབ་ནས་ཡུལ་སྟེང་
 དུ་གྲུབ་ན། ངེས་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྣམས་ནི། རྩ་བུ་འཛིམ་པ་ལས་སྒྲིབ་དེ་བདག་ལས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲིབ་དེ་གཞན་ལས་སྒྲིབ་པར་
 སྒྲུའོ། །ནང་ལ་ཡང་ལྟས་བྱིན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་འདི་ལེན་པས་ལྟས་བྱིན་དང་སྟོག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྒྲིབ་ལ། ཐ་མ་དང་ལས་དགར་ནག་ལས་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་སྒྲིབ་སྒྲུའོ། །

பெரிய
பெரிய
பெரிய
பெரிய

༡༡། །བདག་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལ། གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ནི་སྤྲུལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་ལ།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པས་དགག་གོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉིས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་ཏུ་
 ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྒྲིབ་རྒྱུ་མས་ནི་བད་མའི་རྩ་བའི་རྩུབ་པ་དང་འདབ་མའི་འཇམ་པ་རྒྱུ་མས་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་མ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྒྱུ་མས་འགོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ཡུལ་དང་དུས་གཅིག་ན་
 ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དགོས་ལ། ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དུས་འདིར་འབྱུང་ལ་འདིར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བསྟན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱང་བྱ་རོག་ལ་ཡང་ཡོད་
 པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན། གཅིག་སྐྱེས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མས་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྷ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེའི་ཆེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་བར་
 བྱེད་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བྱུང་བ་སྤྱར་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་བ་ལྟར་
 འགྱུར་བོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཆེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དག་མེད་དོ། །
 འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་བཟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། །ཞེས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞི་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུས་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཐལ་
 བ་བཀོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་ཕྱི་ཚེ་ལ་ལ་གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟོག་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་རྟོག་པར་སྤྱད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོག་དོ། །གཞན་ཡང་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་

༡༡། །འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །ཞེས་དང་། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྲུང་བས། །ཁྱོད་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྷ་ངན་བྱ་བ་
 མཐའ་དག་གཅིད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྟག་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནི་གོ་ལ་ས་གཅིད་པ་སྟོ་ལ་གིན་ཏུ་རྣམ་པ་གསལ་བས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ལྷ་སྟག་
 ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། །རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། །ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བྱའོ། །དཔེར་ན་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུང་བ་ན་བྱིས་པ་ཅུང་དུ་རྣམས་
 མིག་ན་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྟོའི་ངོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་མིན་ནོ་སྟུམ་དུ་མི་འཛིན་པར་དོན་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྟོད་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་
 བ་དང་སྒྲུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར། །དོན་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་ཚུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ལ། །དེའི་
 ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་བའི་དོན་ཡིན་པས། །དེ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་ཏེ། །མི་འགལ་ན་ནི་གྲུབ་ཟེན་པའི་བུམ་པ་སྒྲུར་ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྟེ་མི་དགོས་པ་ཁས་སྒྲུང་དུ་

མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་
 གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རང་དབང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཆེན་གཤམ་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སྒྲུ་སྒྲུང་གིང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་ན་ནི་རང་སྟེ་ལ་
 བརྒྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཞེགས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པས། ཡུལ་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་རང་ཚུགས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་
 དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་གྱི། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་དགག་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྒྲ་མའི་མཛུག་ཉིད་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་དབང་བའི་ངོ་

༡༡། །བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞི་གྱུན་བྱང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་གང་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མ་ཐག་གི་ལུང་དེའི་མཛུགས་ས།
 དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱས་གིང་སྐྱུ་མ་འདྲ་བ་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས། དེ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོར་ལྟ་བུ་
 ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་རྣམས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་
 བྲལ་བར་འདོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་གྱུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བཀག་ནས་རང་དབང་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན། བྱེད་ཀྱིས་
 རིད་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་རིད་ལ་བྱེད་མེད་དོ་སྙམ་ན། བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྒྲངས་གྲུང་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱེད་བཞིན་དུ་

བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟར། རྟོན་འབྲེལ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པས་ན། རྟོན་འབྲེལ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་ཇི་བཞིན་མིན་པར་བརྗོད་ལ། ཁོ་བོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་
 ཅིང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ནི་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མ་ཐག་གི་ལུང་དེའི་མཐུག་ནས། ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན། གང་བྱེད་གྱིས་དེད་ཅག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བྱེད་དང་དེད་
 ཅག་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུང་དུ་སེམས་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་བྱེད་གྱིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱེད་པར་རོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ཐ་སྟོང་ལ་མ་བྱུང་བས་གཟུགས་
 བརྒན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ལྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་ཇི་ལྟར་བཞིན་གནས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསལ་ནས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་བརྒན་རྟོག་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་གྱིས་གྲུང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་ཁས་སྒྲུངས་གྲུང་གཟུགས་བརྒན་དང་མཚུངས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་གྲུང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་གྲུང་མི་ཤེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་

பு. பி. பி. பி. பி.

༡༡། །པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྒྲུངས་པར་འདྲ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་རི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས། བརྗོད་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 བསྟན་པ་འདིས་ནི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ནམས་དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སྒྲུབ་ས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཚུད་པ་ནི་མིང་ལ་ཚུད་པའོ་སྟེ་མ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འདོད་ན་ཐ་
 སྟོན་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཚུད་པ་ནི་མིང་ཅམ་ལ་ཚུད་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ས་སོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་ནམས་གསལ་བར་བཀག་གོ། །དེ་འདྲ་བ་
 ནི་དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ན་གྲགས་པའི་དོན་འདི་ལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ས། ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་དོན་འདི་འདོད་ན་སྒྲུབ་རྟག་པ་འགོག་པ་ནི་མིང་ཅམ་ལ་སྤང་བའོ་ཞེས་སྒྲུབ་དང་འདྲ་བར་སྤང་དོ། །སེམས་ཅན་གཞན་
 ནམས་ནི་རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པར་བཟུང་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པས་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལ། མཁས་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྱུབ་པ་འདི་ནི་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བཅོམ་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible]

༡༡། །དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་སྟེག་ལ། དེ་
 ལོག་ན་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ལེན་པ་བཞི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་ལོག་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲིད་པ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྤྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་བ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་ཟད་པས་ཐར་པ་འཐོབ་སྟེ། རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་
 པ་ལས། བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་བྱིར། །རར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ནང་དང་སྤྱི་རོལ་དངོས་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྒྲེ་བ་ཟད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་། སྤྲིད་པ་ནི་ལས་ཡིན་པས་སྒྲེ་བའི་རྩལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་སོ། །ལས་ཉོན་ཡང་གང་ཟད་
 པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲེ་གིའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་འདི་ནི་ལས་ལས་སྒྲེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་འཁོར་བ་འགྱུབ་པའི་ལས་ཡིན་པས། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྒྲེའོ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་

བཞུགས་པའི་གསུང་པའི་

༡༡། །ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོས་པ་དང་བྱལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོས་པ་དང་བྱལ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་པས་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པ་
དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཅིད་བྱེད་དང་། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྟོག་
དང་འདྲ་བར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པོ་རྟེན་པ་དགོས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་
བར་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་འདི་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་བསྒྲུམ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་
བཟུང་ནས་དུས་རིང་པོར་སྒྲུམ་པར་མི་བྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྟོང་བར་མི་རུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བས། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཟད་ཟད་དུ་བསྒྲུམ་པས། ཆེས་དུས་རིང་བ་དང་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྟན་ཏེ་བསྒྲུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་པོན་དུངས་འབྱེན་པའི་གཉིན་པོ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་

པཱ་པཱ་པཱ་པཱ་

༡༡། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ལ་བྱེད་སྒྲུལ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་འབྲུལ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདྲ་
བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་
ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་གི། སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་སེམས་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ནི། སྤར་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་དྲངས་པ་ལས། མི་སྦྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་པས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་འཛོག་བྱེད་ཟད་པ་ཡིན་གྱང་།

ལྷ་རྒྱལ་པོ་

སྒོན་རིང་མོ་ནས་དེས་བཞག་པའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྒྲུང་རྒྱུ་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ནས་ཀྱང་རིང་དུ་སྒྲུང་དགོས་པས། དེ་དག་སྒྲུངས་ཏེ་ལྷ་རྒྱལ་པོའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་ལོག་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་བཞེད་པས་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་གཉིས་དྲང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཞིག་ །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མེད་པའི་ཐབས་མེད་པར་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཐབས་དུ་མའི་སྒྲོན་ས་འབད་བ་ཆེན་པོས་ལྷ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཅི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྱེད་བྱེད་གྱི་བྱུང་ཆོས་ནི། བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱུང་སེམས་གྱི་སྒྱུད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྒྱམས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་ནས། སྒྱུད་སྒྲེགས་རྒྱམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་སྐུ་གི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རིང་བར་བྱ་རྟོག་ལུང་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི། །མྱད་བྱུང་ས་འཛིན་མཆོག་དེར་མདོན་གཤེགས་ནས། །ས་ཆེན་རྒྱལ་པ་དུག་ཏུ་གཡོ་མཛད་ཅིང་། །ཞིང་བརྒྱུ་འོད་གྱིས་འགོངས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས། །ཐུབ་པས་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་བཀའ་ལྷུལ་པ། །མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་སྒྲོག་ལྷ་བྱ། །འཕགས་པའི་སྐུ་གུན་བསྐྱུན་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ། །ལེགས་བཤད་བླ་མེད་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན། །ལུང་བསྟན་བརྟེས་པའི་དཔའ་བོ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། །འི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་གཞུང་གི་

༡༡། །མཚོག་གྲུང་པ། །དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཅེས། །ནི་ལྷ་ར་གྲགས་པའི་རྣམ་བཤད་ཟླ་མེད་པ། །རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་། །དེ་ཡིས་ལེགས་པར་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་དུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་
 རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་ནི། །ཟླ་བའི་གཞུང་བཟང་ཚིག་དོན་གསལ་བ་ལོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷགས། །རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ལ། །ལམ་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ། །ཁུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་གོ་སྤྱི་དག་
 གོས་བཤད། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྐྱེད་སྤྱོད་པའི་གྲོགས། །ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཛིག་པ་དག་འཛོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་དབུ་མའི་ལྷགས་ནི་ཡིན་ལོ་ཞེས། །དེ་སྐད་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས། །དེ་ལྷ་
 མིན་པར་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན། །རང་གིས་ངེ་བཞིན་སྤྱོད་བར་མ་རྒྱས་ནས། །ལྷགས་མེད་པ་ལ་རེ་ན་ད་དུང་སྒྲོབས། །དེ་ལྷ་ར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི། །གཞུང་གིས་ལྷ་བ་འཚོལ་བའི་ཚུལ། །ལེགས་པར་བཤད་འདི་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཡི། །བསྐྱེད་
 པ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། །དེ་ལྷ་ར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མང་དུ་བྱོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་གསུམ་སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་པ་
 དེ་རྣམས་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་དུ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། །འདིར་ནི་ས་མཐོན་པོའི་ལྷག་མཐོང་རྣམས་རེ་ཞིག་གཙོ་བོར་མི་སྒྲོན་གྱི།

སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་དུག་གི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུལ་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་འོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི། རི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྫོགས་པ་དང་དབྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་རྣམས་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགོ་སྟོང་། འདི་ལྷ་སྟེ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རི་ལྷ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དབྱེད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པས་མཆན་མར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་ནི་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་ལས་བརྩམ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་བཞི་

༡༡། །པོ་དེར་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་རྟུང་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཉན་ས་ལྟར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྟན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 མཆན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ལོ། །མཆན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཙས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གང་ཡིན་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་ལོ། །སོ་སོར་
 རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འདི་ལ་ཉན་སར། ཐོས་པ་དང་བཟུང་བའི་ཆོས་སམ་གདམས་ངག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྟོག་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ཉེ་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མཆན་མ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཆོ་སེམས་པ་ནས་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ཡོངས་སུ་བཙམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བཙམ་པའི་རྗེས་སུ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ དེ་གསུམ་ནི་ལྷ་མོ་མཐོང་གི་སྒྲོ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ཟིན་པའི་དོན་ལ་སྒར་བཞིན་དུ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པ་དུག་ནི། གཞི་དུག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ལྷ་མོ་མཐོང་གི་ཆོལ་ལྷགས་སོ། །འདི་ཡང་དོན་དང་། དངོས་པོ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་དང་། དུས་དང་། རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཙལ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཆོལ་བ་ནི། ཆིག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོལ་བའོ། །དངོས་པོ་ཆོལ་བ་ནི། འདི་ནི་ནང་གིའོ། །འདི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཆོལ་བའོ། །མཆོན་ཉིད་ཆོལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཕུན་མོང་བ་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོལ་བའོ། །ཕྱོགས་ཆོལ་བ་ནི། རྣམ་ཕྱོགས་སྒྲིན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོལ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོལ་བའོ། །དུས་ཆོལ་བ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ། །ད་ལྟར་བའི་དུས་ནི་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བའོ། །རིགས་པ་ཆོལ་བ་ནི། རིགས་པ་བཞི་ལས། ལྷ་མོ་པའི་རིགས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་ལྷོས་པའོ། །འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྒྲོ་

ம.வ.அ.ம.வ.அ.

༡༡། རྣམ་ཚལ་བའོ། རྩ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། མེས་སྒྲུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཚེས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། འདི་ཡང་འདི་ནི་ཚེས་སོ་འདི་ནི་བྱེད་པའོ་ཚེས་འདི་ས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཚལ་བའོ། འཕགས་པས་
 སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྐྱབ་པའོ། འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མདོན་སྐྱབ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱབ་དུ་ཚལ་བའོ། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མེ་ཚ་བ་དང་ཁུ་རྩན་པ་
 སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཚེས་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའོ་ཚེས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པའི་ཚེས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཚལ་བའོ། འདི་
 ལྟར་དུག་དུ་བཞག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བའོ། འདི་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚལ་བ་དང་པོའོ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཚལ་བ་དང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཚལ་བ་གཉིས་སོ། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟག་མ་གསུམ་དང་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཚལ་བ་བཞག་གོ། ཉན་ས་ལས། དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་སྒྲིག་གསུམ་དང་གཞི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དུག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན།
 དེས་ནི་ལྟག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ལྟག་མཐོང་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་དང་པོར་བཤད་པའི་ལྟག་མཐོང་བཞིའི་སྒྲིག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་

ཐུ་མཐུ་པ་

བཅུ་ལ་བའི་རྩེ་ས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚོ་ལ་ལུགས་དུག་ཏུ་གསུངས་པས་སྒོ་གསུམ་དང་ཚོ་ལ་བ་དུག་ནི་སྒྲ་མ་བཞིར་འདུ་བར་སྒྲ་དོ། །སྒྲ་བཤད་པའི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་
ཉན་སར་གསུངས་པས། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། དེ་ལྷར་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་བསྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཞི་གནས་རྣམ་
པ་དགའི་བསྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ནི་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། གཞུང་ཆེ་བ་མང་པོ་ནས་གསུངས་པས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་སོགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། ཞི་གནས་བསྒྲིམ་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པའི་སེམས་དགའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གང་ཡང་མ་རྟོལ་གྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་ན་དེས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲིམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་
འདི་ཡིན་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྷར་འཛོག་པའི་ཚུ་ལ་དེ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་གྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ། །

༡༡། །འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་མཁན་དེས་ཡུལ་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲིམ་གྲང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་ཞིག་དགོས་སམ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་གྲང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྒྲིམ་གྲང་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བའི་ཅི་མ་འཇོག་བྱས་ན་དེའི་གནས་ལུགས་བསྒྲིམས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེས་ལྟ་བུ་མ་རྟོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་དེ་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་མཆོམས་མ་ཟེན་པས་གང་ཁས་སྤངས་གྲང་རིགས་པས་གཞོན་པར་མཐོང་ནས་དེ་ནས་ཅིར་ཡང་ངོས་གཟུང་ས་མ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་ན་ནི་སྒྲུབ་འདེབས་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་མང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་འདི་དག་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་གང་ཡང་རིགས་པ་དེས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་གྲང་། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པར་འདོད་ན་ནི། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲང་འདི་ནི་འདི་འོ། །འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ་སྒྲིམ་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཡིན་ལུགས་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་དུ་

འགྱུར་བ་དང་། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ལུ་སྤྲེགས་བྱེད་གྱི་ཞི་གནས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲོམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་སྒོའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་གཉིས་མཐུན་པ་དེ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་ཤེས་པས་ཆོག་ན་ནི། ལུ་སྤྲེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་བསྒྲེག་ཏུ་མེད་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་གང་ཟག་དེས་དེ་གཉིས་མཐུན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་འདྲ་བའི་མཐུན་ལུགས་དེ་ཤེས་ན་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བུ་མ་གོ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་དུ་རྟོག་ཀྱང་རྟོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ཅོམ་འཛིག་གི་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་མོ་སྟུང་ན། འདི་ནི་སྤར་མང་དུ་བཀག་ཟེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དུ་ཤད་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྒྱུན་འདོགས་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། གང་ཞིག་སེམས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱང་ཞིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ངོ་། །གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བ་སྦྱད་པར་མི་བྱེད། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱད་པ་ནི་སྦྱེ་བོ་སྦྱན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྦྱན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་སྐད་ཀྱང་སྦྱ་བ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

བཞིན་དུ་རྒྱུ་རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱུ་ཤེད་གི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་ལུགས་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲུལ་མ་དེ་དོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་
སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་རྣམས་བྱེད་པས་དེ་དང་མི་འདྲའོ་སྟུང་ན། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁོ་དང་བྱེད་འབྱེད་དགོས་པར་བྱུང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དང་རྒྱུ་ཤེད་གཉིས་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་བྱེད་པར་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་ན་བྱེད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉིར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དོན་དུ་གཉིར་ན་སྦྱོན་པ་
གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས། དེ་དག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་འདོད་ན་རྒྱུ་ཤེད་གི་དེ་ལེགས་པ་
ཡིན་གྱི། བྱེད་ལྟར་ན་འགལ་བའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་དུ། བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱེད་པ་མང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དེ་བསྐྱོག་པ་ནི།
བྱི་རྩོ་བྱིར་འབྱངས་པ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོས་པ་བྱི་ཆོད་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་འཛིན་པ་ནི། རྩོ་འཕེན་པའི་ལག་མགོ་ནས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་དེ་བྱས་པ་ནི་ད་གྱིས་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བ་ནི་

पञ्चमस्तुतः

༡༡། །སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ལ་སྒྲོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འབྱམས་པའོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་རྒྱན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་
 མཁས་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་དོན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁོ་ན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཆན་མར་བཟུང་བའི་སྒྲོམ་རྩི་ལྷ་ར་བཟུང་བ་དེ་
 རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལོགས་པར་དབྱུད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །ཁོས་བཟུང་བ་ལྷ་ར་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱུལ་པའི་བརྟུན་སྟུགས་དེབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟོད་པར་སེམས་
 བཟུང་བ་ཙམ་ནི། དེའི་ཆེ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་གུང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་གཉིད་འབྱུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་མེད་
 པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་མཆན་མོ་རྒྱས་མེད་པའི་བྲག་སྟུག་ཏུ་སྒྲིན་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་དུ་འཛིགས་པ་ན། སྒྲིན་མོ་བཏེག་ནས་དེར་འདུག་མི་འདུག་ལོགས་པར་རྩད་བཅད་
 ནས་འཛིགས་པ་དེ་མི་སེལ་བར། སྒྲིན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཕྲོར་མ་འཇུག་པར་སེམས་བྱངས་ཤིག་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ནི། གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཆེ་མིག་ཕྱེ་ནས་དག་གང་ན་འདུག་ལོགས་པར་བརྟུས་ཏེ། དེར་

༡༡། །ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་རི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་བེན། །ཞེས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ན་དེ་རྣམས་སྟེ་བས། །དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱུང་པར་གསུངས་ཤིང་། །བདག་ནི་
 །འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས་ཀྱང་། །འདི་ཡུལ་སུན་སྟུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྟོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །
 །འདོད་དང་སྤངས་སོགས་སྟོང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱིས་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 །དགག་གོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་ལ། །འདི་ལྟར་ཡང་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། །ཅི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་བོ་དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནམ་གློག་གྱུར་ཡིན། །དང་བོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེ་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །བདག་མེད་པའི་
 །དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སོ་སོ་སྟེ་བོར་མི་འགལ་བར་བྱེད་སྒྲུབ་ན་ནི། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་གློག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ཡིན་པ་མི་
 །འགལ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱ་སྟེ། །ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེས་རང་གི་ཡུལ་དེ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། །གང་ཟག་ག་ཞན་གྱིས་དེ་ལ་ལུང་གི་རྟོགས་གྱིས་དེ་

༡༡། །མངོན་སྒྲོག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལ་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་འཕགས་པར་འགྱུར་བས། སོ་སྒྲེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འདོད་དགོས་ན། དེའི་ཆེ་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པས་རྟོག་བྲལ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་ལས་དང་པོ་པས་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་
 ལོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན་ནོ། མ་འབྲུལ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་པར་སྒྲ་བས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་
 རིགས་པས་སུན་སྒྱུར་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོད་པར། བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཕྲོ་བའི་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒྲོམ་པར་འདོད་པ་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་བདག་མེད་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པས་སྒྲོམ་པར་
 འདོད་པ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་ཆོས་ཆེར་འབྱུངས་པའོ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོད་པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པ་ཙམ་ནི། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་མི་རིགས་
 པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པས་སྒྲ་མ་མི་རིགས་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་རྟོད་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེས་

དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ཡིན་པས། ཁོས་མི་རྟོག་པ་གང་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་འགྲུར་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲུབ་པ་དེ་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པར་
 མི་འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྒྲུས་ཤིག། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུབ་པ་དེ་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་སྒྲུབ་ཡིན་གྱང་། ལྟ་བུ་དེ་དེའི་ཆོ་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེའི་སྟོང་དུ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་མིན་པས་སོ་སྒྲུབ་ན། འོ་ན་ནི་གང་
 ཟག་དེས་དེས་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་རྟེན་གྱང་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། ལྟ་བུ་དེ་ནི་དྲན་པར་བྱས་ནས་ལྟ་བུ་ཐོག་དུ་བཞག་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་ན་སྟོང་ནི་དྲན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་གྱང་། དེས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུར། དེས་ན་ལྟ་བུ་
 རྟེན་གྱང་སྟོང་བའི་ཆོ་ན་སྟར་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ནི་དྲན་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཙོམ་འཛོག་ཙོམ་ཞིག་བྱས་པས་སྟོང་ནི་དྲན་སྒྲུབ་པར་མི་འགྲོ་ལོ། །འདིར་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་
 ཞེས་སྟར་ཞིག་ནས་དང་སྒྲུབ་པས་འདི་དྲག་དུ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། འདི་ནི་འདི་ལོ་འདི་ནི་འདི་མིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་མི་དཔྱད་པར་དམིགས་པ་ཞིག་བཟུང་ནས་གནས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ལུགས་དག་གི་པ་གསུམ་པ་ནི།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པའི་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་སྟོང་ནི་དྲན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དང་པོ་ཡང་མི་འདོད་ལ། ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་གྱང་སྟོང་ནི་དྲན་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་ཀྱི། འོ་ན་གྱང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྟོང་རེས་ཀྱིས་དེའི་སྟོན་

मन्त्रं प्रकृतं न प्रकृतम् ।

༡༡། །རོལ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་པ་ཚར་གཅིག་བཏང་ན། དེའི་འོག་རྩ་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ། །འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་ལོག་ཁར་ལྟ་བའི་
 དབྱུང་པ་ཚར་གཅིག་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གཉིད་འབྱུག་པོ་ལོག་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ། ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་ལ། རང་དུས་ན་ལྟ་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་མི་
 དགོས་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གྱང་། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་སོང་བ་ན་ལྟ་ཐོག་རྩ་བཞག་པ་གོར་ནས་སྒྱིར་སྒྲོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་སྒྲུང་བར་བྱས་དེ། ལྟ་ཐོག་རྩ་གནས་མི་གནས་བྱུར་བྱུར་བྱས་ནས་སྒྱིང་དགོས་སོ། །གཞན་ལུགས་དག་གི་པ་བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་གསུམ་མི་འདོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་
 ཏུངས་དེ། དེ་ནས་དེའི་དོན་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དབྱེད་པར་འཇོག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དེ། ལུགས་དང་པོ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བ་མ་བྱེད་པས་པའང་མེད་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་
 སྒྱིང་བའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ནས་ལྟ་ཐོག་རྩ་མི་གནས་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་མིན་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲུབ་ན། འདི་ནི་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་བྱས་ཟེར་བའི་དོན་ལྟ་

ལམ་རིམ་ཆེན་

བ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས། ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། དཔུང་སྒྲོམ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོང་ཚུལ་མེད་པས་ཞི་
ལྷག་གཉིས་འབྲེལ་བར་སྒྲོང་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི། བདག་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བས། བདག་མེད་
པའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་གོ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་པས་སྒྲོང་བའི་ཆེ་ལྷ་བ་དྲན་ནས་དཔྱེད་པ་དང་དཔུང་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མི་དཔྱེད་པར་འཛོག་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔུང་ནས་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱི། ཕྱོགས་རེ་བས་མི་ཆོག་གོ། །འདི་ལ་གསུམ། འཛོག་སྒྲོམ་དང་དཔུང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྷ་བའི་ངེས་པ་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་དེ་འཆད་པའི་གཏམ་མ་ཐོས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་
ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་ལགས། དུམས་པ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་དྲུག་བཞི་

༡༡། །འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་བ་སོགས་སྐར་དུ་
མ་ཞིག་དྲངས་པ་ལྷར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ལུགས་ནི། དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་དེ་མི་སྦྱང་བར། འཛིག་སྒོ་མ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མིན་པས། ཞིག་ནས་གྲུབ་ནས་སྒོ་མ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་དབྱེད་ནས་སྦྱང་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དང་པོ་ནས་མི་དབྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་
ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིན་ནས་སྒོ་མ་པའི་ཆེ། དབྱེད་སྒོ་མ་བྱས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་མཆོན་འཛིན་ཡིན་སྐྱེ་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྷར་མི་སྦྱང་ན་ནི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པས་བདག་མེད་སྒོ་མ་པར་འདོད་
པ་མང་དུ་བཀག་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་སྒོ་མ་པའི་ཆེ་འགོག་ན། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་ཡང་རྟོག་པས་དེ་དག་བྱ་དགོས་པས་དག་ག་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྦྱོབ་མ་ལ་འཆད་པ་དང་
ཚུད་པ་དང་ཚུམ་པ་དང་ལྷ་རྟོག་བྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཆེ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྒོ་མ་བྱེད་དུས་དག་ག་དགོས་ལ། དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡུང་དང་རིགས་པས་སྒོ་དུ་མ་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ཡང་རྟེན་ཟེན་པས་སྒོ་མ་པའི་ཆེ་མི་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་པ་མཛོན་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བདག་མེད་མཐོང་ཟེན་པ་དེ་བསྒྲུལ་ས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྒོ་མ་དགོས་ཏེ་སྒོ་མ་སྤང་རྒྱུ་མས་གོ་མས་པས་སྤང་གི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤང་ངོ་སྒྲུལ་ན། མཚུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་སྤང་སྤོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཤབ་པས་ངེས་ཟེན་གྱང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་དེ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་རྒྱན་རིང་བ་དང་རྒྱུ་པ་གསལ་བ་དང་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྤང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལ་ཤེད་ལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པས་ངེས་པ་རི་ལྟར་བརྟན་པ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་སྤང་སྤོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྒོ་འདོགས་ལ་གནོད་པས། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་རི་འཕེལ་དུ་བརྟན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གནོད་བྱེད་དང་རྒྱབ་བྱེད་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་ལ་འང་དེ་དག་གི་གོ་བ་རྟེན་པ་ནས་མི་དཔྱོད་པར་བདག་ནི་འཆིའོ་སྒྲུལ་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་གཅིག་ཁོ་ན་

༡༡། །བཟུང་ནས་བསྐྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་ཀྱན་ནས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེས་པ་རྣམ་དག་འདྲེན་པ་ལ་ནི་བདག་ནི་འཆིའོ་སྟེ་མ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 སྤྱིང་རེ་རྗེ་སྟེ་མ་པ་ཅམ་རེ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་ཅམ་རེས་མི་ཆོག་གི། རྒྱུ་མཆན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དེས་པ་བརྟན་པ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་བཟུང་བས་མི་ཆོག་གི། གཞོད་
 བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་སྒོ་མ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། སྤྱིས་བུ་ཆུང་དུ་འོ་སྐྱབས་སུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོ་མ་རིམ་གསུམ་གར་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་སྒོ་མ་པའི་ཆེ་དབྱེད་པ་མང་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་མ་པར་གསུངས་ཤིང་། འདྲུག་པ་ལས་
 ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་མ་པའི་ཆེ་དབྱེད་པ་དེ་དག་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཞི་ལྟག་གང་རུང་རྟེན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དུ་ལྟ་བའི་གོ་བ་མི་
 འཆོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་འོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྣམས་གསུངས་པས་དེའི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དབྱེད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དཔུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས་
 ཀྱང་། སྒོ་གྲོས་མཉམ་གཞག་འོག་དུ་ནི། །ཐ་སྙད་སྒོ་ནས་གཟུང་བྱ་བའི། །ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག་ །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པར། ཏིང་པོ་འཛིན་སྤྱིས་པའི་འོག་དུ་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྣམས་བྱ་

བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་བསམ་གཏན་ལེན་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་ན་རིགས་པའི་དབྱེད་པས་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་
བསྐྱབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་
པས་ལོག་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ཏུ་མ་བྱེད་གཞུང་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སྒོམ་པའི་ཆེ་དབྱེད་པར་གདོན་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་ལྟག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཆེ་དབྱེད་སྒོམ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཞི་
གནས་འཛིག་ལ། གསར་དུ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྟག་མཐོང་ཡང་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤར་གནས་པ་གྲུབ་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས་ལ། དབྱེད་སྒོམ་ཡང་བྱ་དགོས་པས་
གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟག་མཐོང་གི་དབྱེད་སྒོམ་བྱས་པའི་མཐར་། དོན་དེ་ལ་འཛིག་སྒོམ་བྱས་པས་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྟག་བྱང་འབྲེལ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་
བཀའ་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལ་མཁས་པ་དེས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་། སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འབྲེལ་ཞིང་། སེམས་མངོན་པར་དགའ་

༡༡། །བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཅུ་ལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་བཅུ་ལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཅུ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མི་དབྱེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་མི་སྤྲོད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེས་ནི་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲོ་མཁན་གྱི་སེམས་རྣམས་བརྟགས་པ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་པར་
 རྟོགས་པ་ཡང་བཅུ་ལ་བའམ་དབྱེད་པ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་གུང་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དབྱེད་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེས་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པས་
 འཆོལ་བའི་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར། རྒྱལ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་བ་བསྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཅུ་གིས་མཆོན་མེད་དམ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྤྲོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། །དེས་ན་སྤངས་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་
 ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣལ་ཅུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རིགས་པའི་མཆོན་གྱིས་བཤིག་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲང་། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ན། དེ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་

ཡོད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པ་འི་དངོས་མེད་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་མོ་གཤམ་དང་བྱ་དམིགས་པ་ལ་བསྟོན་ཏེ་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་
 བདེན་པ་བ་འགའ་ཡང་གཞི་འགར་ཡང་མ་དམིགས་ན། དེའི་དངོས་མེད་བདེན་པ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འི་རྟོག་པ་ཡང་སྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་འི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་
 དངོས་པོ་འམ་དངོས་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་འི་རྟོག་པ་གང་རུང་ཡིན་པས། བྱ་བ་བྱེད་ལོག་ན་བྱ་བ་བྱ་ཡང་ལྟོག་པར་སྒྲིམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་
 གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་འི་ངེས་པ་བསྒྱུད་པ་དང་དེས་ཐག་བཅད་པ་འི་དོན་ལ་འཛིན་པ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་དབྱེད་པར་ཡིད་བྱེད་བསྒྲུས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་མི་རུས་
 ཏེ། བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤྲོད་པར་མི་རུས་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པས། དེ་
 བསྒྲིམས་པས་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་བདག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་བྱ་དགོས་པ་འདི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུངས་ཤིག །

༡༡། །གཉིས་པ་རྩེད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བ་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། འདི་ལ་ནི་
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་དང་བཅས་པས་གསུངས་ཏེ། འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། འོད་སྤངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཉིས་རྒྱུད་གིས་དྲུད་པ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྟེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྤངས། ཡང་དག་
པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྒྲེ་སྟེ། དེ་སྒྲེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲེ་བར་གསུངས་ལ། སྒྲེ་མ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་།
དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་དེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་འཇིན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་།
རྟོགས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་བསྒྲེལ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒྲེལ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་བསྟེག་གོ་ཞེས་བཙུམ་

ལམ་རིམ་ཆེན་

ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལམ་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་སྤྲོད་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་
རྒྱ་བོ་ལས་རྒྱ་གུ་སྟོན་བོ་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། ལུང་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤྱང་རོ། །འཕགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་གྱིས་
སྟོང་བའི་བདག་མེད་པའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ད་ལྟ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱུང་ནས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པས། དེ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །ཅེས་སོགས་སྤྲུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་བ་དང་
བདག་མེད་པའོ་སྟམ་དུ་སྟོན་ན་མཆོན་མ་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་པས། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་གྱི། སྟོང་བའོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བ་ཅུ་མ་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲུང་

༡༡། །མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་འདི་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟག་ཅིང་འདི་
 ལྟར་ངེས་པར་བསམ་པར་བགྱི་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་གང་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་གང་གི་ཡིན། ཅི་ཆོས་གང་མེད་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་
 བརྟགས། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསམས་པ་ན། ཞེས་ཤེས་བྱིན་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་དབྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པོ་ལས། ཤེས་བྱིན་ཟབ་མོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་རྣམ་པར་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས་གྲང་། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤེགས་ནས་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་བྱིན་གྲངས་འགོ། །ཞེས་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་དབྱེད་པས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་མཐོང་ན་ཤེས་བྱིན་དུ་འགོ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་སོ་སོར་བརྟག་དགོས་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་
 པར་མི་བརྟག་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་ཤད་ལྟར་རྟོག་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལའོར་བར་འཆིང་བར་འདོད་ན་ནི། མི་རྟོག་པ་དེའི་གང་མས་ངག་ཁྱེའི་དེ་བསྒྲིབ་མོ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲང་འཆིང་

བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གི་པ་སྒྲུབ་ཡང་མང་དུ་སོང་ངོ་། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འགོག་ན་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་དུ་འབྱུང་ནས་སྒྲུག་བསྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་ན། སྒྲོ་
 དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་སྒྲུབ་མེད་པར་དེས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་བསྒྲུག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་བདེན་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་བ་དེ་མེད་པར་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གིས་དེས་ནས་དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དགོས་གྱི།
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཚུར་ལ་བརྟག་པ་ཅམ་གྱིས་འགོག་པར་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། མ་འབྱུང་ན་འགོག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་དེ་འབྱུང་བ་པར་འདོད་ན་འང་ཁོས་བཟུང་
 བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། སྒྲོ་འབྱུང་མ་འབྱུང་ནི་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་
 བསྒྲུབ་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཆོག་སྤྱི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ། དེ་ནས་བདེན་པར་མི་རྟོག་པར་འཛིན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདི་འདོད་པ་ཡིན་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
 དབྱུང་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་མི་རྟོག་པ་དགོས་གྱི། མི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་མ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྒྲོན་

༡༡། །དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྟུ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་པར་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་
 མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གང་གི་ཕྱིར་སློས་བརྟགས་ན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་
 ཏོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱ་ན། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་བདག་ནི་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་
 བཅོམ་འགྱུས་ཆུང་དུ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མང་དུ་ཐོས་པ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དེ་སྤང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ལ་ཡང་སློས་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་

དེ་ལྟར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་བཟུང་ནས་གནས་སུ་མི་རུང་བ་ཡང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་འདྲ་བའི་མི་གནས་པ་དང་མི་རྟོག་
 པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཇམ་བདེན་པ་འགོག་པའི་ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེས་ན་གསུང་རབ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་སྒྲོ་
 ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེར་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་
 པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་གྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པ་འགོག་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་རིམ་ཐ་མ་ལས།
 དེ་ལྟར་གང་དང་གང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཐོས་ན། དེ་དང་དེར་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་གང་དག་སེམས་པ་དེ་དག་གི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་པ་ཡང་དག་པར་དགག་པར་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་

༡༡། །འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལུང་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། །འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས། །འོད་སྤངས། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། །འོད་སྤངས། གང་ལ་བདག་མེད་
 བར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྒྲིག་མེད་པ་དང་གསོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་མེད་པ་དང་ཤེད་བུ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། །འོད་སྤངས། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་
 ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་འགལ་བའོ། །སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་
 སྤྲོད་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར། །ཐོག་མ་
 མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོད་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུངས་འདི་ཡི་འགྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པ་ན་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་ངོ། །མདོར་ན་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་ལྟ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བའི་ལྟ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བའི་མེད་ལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གཉིས་གང་

རུང་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་པར་སྒྲུང་བས། གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ལྷ་བ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྷ་ར་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོལ་ལྷགས་ནི་སྒྲུར་བཤད་ལ། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ནའང་དེ་ཁོ་ནར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་ཐ་དད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྲུང་ཡང་། གྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་རིམ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་ལྷ་ར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཀུན་
བརྟགས་རྣམས་གཞན་དབང་གི་སྦྲེང་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་མཐའ་དག་པར་བཀག་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པོ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་ལྷ་བ་དེའི་སྦྲེང་དུ་བཞག་པའི་འཛིན་སྒྲོམ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུང་ནས་
བསྒྲོམ་པ་གཉིས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ལྷ་བ་དེའི་སྦྲེང་དུ་མ་བཞག་པའི་མི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྲུང་ནི་དེ་བསྒྲོམས་པར་མི་འགྲོའོ། །ལྷགས་དེའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གིན་དུ་གསལ་བ་དྲང་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སོ་སོའི་སྦྲུང་ཚུལ་དང་བྱང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གིར་ཕྱིན་མན་ངག་ན་ཆེས་གསལ་བར་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྷགས་འདི་ལྷགས་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྷ་ར་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་ནའང་གིན་དུ་ཡ་མཚན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བསྒྲུས་པ་རེ་ཡན་ཆད་བསྟན་པ་གིན་དུ་མང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་མ་བསྟན་པའང་རེ་མང་ཡོད་པས། མ་བསྟན་པ་དེར་བསྟན་པའི་གཞུང་ནས་དྲང་

༡༡། །དགོས་ལ། མི་རྒྱས་པ་དེར་ཡང་རྒྱས་པ་ནས་དྲང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འདེམས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཟབ་པ་འཕམ་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་
 ལམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་ནི། ལྷ་ར་བཤད་པ་ལྷ་ར་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་དེས། ང་དང་ངའི་འོ་སྟུང་པའི་འཛིན་པ་གང་
 ལ་སྦྱེ་བའི་གཞི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་དང་འདྲ་བར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མང་དུ་དབྱུང་ནས་མཐར་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ། མི་འཕྲོ་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་སྒྲུ་མ་
 དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་སྤེལ་མར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་དབྱུང་སྒྲུ་མ་མངས་པས་གནས་ཆ་རྒྱུད་དུ་སོང་ན་འཛིག་སྒྲུ་མ་མང་དུ་བྱ་ལ། གནས་ཆ་སོར་གཞུགས། །འཛིག་སྒྲུ་མ་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་གནས་ཆ་ཆེ་བར་སོང་ནས་དབྱེད་
 སྦྱིང་མི་འདོད་པས་མ་དབྱུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་ལ་ཤུགས་དྲག་པ་མི་འོང་ཞིང་། དེ་མ་བྱུང་ན་ངེས་པའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་བདག་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲུ་འདོགས་ལ་དེ་ཅུ་མ་དུ་མི་གཞོད་པས། དབྱུང་སྒྲུ་མ་མང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུ་ནས་ཞི་
 ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་ལ་བསྒྲུབ་སྟེ། སྒྲུ་མ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་གང་གི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་བར་འགྱུར་པ་དེའི་ཆེ། ཞི་གནས་རྒྱུངས་པའི་ཕྱིར་མར་མི་རྒྱུད་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་

གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ནའང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་གིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེའི་ཆེ་ཞི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྒྲིལ་བ་དང་མཐུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཐིམ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྒྲིལ་བུ་ཆུང་དུ་འོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ན་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་བྱུང་བ་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གཅོད་པའི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་ལུགས་དང་། བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཐུག་པའི་བཏང་སྒྲིལ་སྐྱོབ་ཐོབ་པ་ན་རྩོལ་བ་སྒྲོད་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ནི། གང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་བྱས་ནས་གིན་སྒྲུངས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་ལྟག་མཐོང་གི་དབྱེད་སྒྲིལ་བྱས་ནས་གིན་སྒྲུངས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ན་ཟུང་དུ་སྒྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་དབྱེད་པ་དང་འཛིག་པ་གཉིས་སྒྲུན་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མི་སྒྲུང་བས། ཐུན་སོ་སོ་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི། རང་གི་མ་རིག་པས་ཐིམ་ལྟར་སྒྲིལ་བཏགས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་སུན་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་ལྟོག་སྒྲུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་དུ་ངེས་པ་བྱུགས་དག་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིལ་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་སུན་མ་སྒྲུང་བར་སྒྲིལ་ཉིད་ཟུར་པ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་

பு.பு.பு.பு.பு.

༡༡། །བསྒྲུབས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས། འདྲེ་ཤར་སྒྲོར་གཞོད་པ་ལ་སྤྱད་རྒྱུ་བསྒྲོར་གཞོད་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་གིན་རྒྱ་མད་པར་སྤྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྤྱར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་
 རགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཕྱ་མོའི་སྒྲོན་ཡོན་རྣམས་ནི་བཤེས་གཉིན་མཁས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་གིས་ཀྱང་བསྒྲུབས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་མ་སྒྲུབ་སོ། །བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་སྤྱི་མ་
 རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། བོ་རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་ལ། །བསྒྲུབ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཟེར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །
 ལོགས་སུ་བསྒྲུབས་ཕྱིར་གཉིན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བས་ན་བསྒྲུབ་དུས་ཉིད་ནའང་། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །རྟུང་བད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འང་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ན་ཉོན་
 མོངས་གཉིན་པོ། །ལྟ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང་། །ཁ་རྩལ་ཕྱིན་ལུགས་སྟོན་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ངོ། །འདི་འང་ངོ་བོས། སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །འབྱུང་སྟོབ་མ་ལྷ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་

22.2.8.21

བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འབྲིང་ཚུལ་ཡང་ཇོ་བོས་དབུ་མའི་གདམས་ངག་རྟུ་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱུང་སྒོམ་དང་དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པའི་སྒོམ་སྒྲེལ་མར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་ལྷགས་
 དང་བྱུང་མེད་ལ། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་འདུག་པ་དང་དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་དང་སྒོ་བ་དཔོན་ནི་བ་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདྲ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། བྱམས་ཆོས་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུ་མས་སུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་ལྷགས་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་མཁས་པ་ཤུཾ་པས་ཤེར་བྱིན་མན་ངག་རྟུ་ཡང་གསལ་བར་བཀྲལ་བས་ན། ལྷག་མཐོང་སྒྲིང་ཚུལ་ནི་ཤུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་རྒྱུ་མས་མཐུན་པར་སྒྲུང་ངོ། །བཞི་པ་
 བསྒྲུམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤིས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་བསྒྲུམས་པ་ན། སྒར་བཤད་པའི་ཤིན་རྟུ་སྒྲུངས་པ་དེ་མ་སྒྲེས་ཚུན་ཆོད་དུ་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་རྟུ་སྒྲུངས་པ་སྒྲེས་པ་ནས་ལྷག་
 མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྒྲེ་ལྷགས་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ། །འདི་ཡང་སྒར་ནི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱང་ཡོད་པས་ན། སྒྲིར་ཤིན་སྒྲུངས་ཡོད་པ་ཅུ་མ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་
 ཡིན་སྟུམ་ན། དབྱུང་སྒོམ་བྱས་པ་དེའི་རང་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཤིན་སྒྲུངས་འདྲན་བྱུབ་པ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་ངོ། །དེ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་

༡༡། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ནང་དུ་
 ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཆུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་གྱང་། དེས་
 ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟེན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
 མ་སྦྱེས་པ་དེ་སྟེན་དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇི་སྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བྱང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཆུལ་རྣམས་
 ཇི་ལྟར་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །ཤིན་སྦྱངས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཐུབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའང་དེས་འདྲེན་པར་རུས་པས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་པ་འདྲེན་པ་འདི་ནི་ཞི་
 གནས་ཀྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་གིས་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱས་པས་གྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱས་ན་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་འགྲོའོ་སྟེ་ལྷག་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་

འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ།

བ་ལ་དམིགས་པའི་འཛོག་སྒྲིམ་དང་དབྱེད་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་བསྒྲིམ་པར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཚད་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་ཞོར་བའི་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེན་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་
འབྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འབྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །ཇི་འདྲས་འབྱེད་པར་མི་རུས་སྒྲིམ་ན། བསྒྲིམས་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་རགས་པ་རྣམས་འགགས་ནས། རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྷ་བྱ་ལ་སེམས་རིག་ཅིང་
གསལ་ལ་དུངས་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་པ་མར་མེ་རྒྱུད་གིས་མ་བསྒྲུབ་པ་ལྷ་བྱ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བྱི་དང་ནང་གི་ཡུལ་སྒྲུང་རྣམས་ཡིད་ངོན་འཇའ་ཚོན་ནམ་དུ་བ་སྒྲུབ་མོའི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འཆར་ཞིང་དེ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་
ཀྱི་ངོན་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་གང་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་གཏད་པ་ན། གཏད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་ཞིག་ནས་དག་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་ངོན་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་ལ། གོམས་
ན་མཐར་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་དང་སྤྱིང་བ་ལའང་སྒྲར་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལའང་སེམས་ཀྱིས་གཏད་པ་ན་གཏད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་། དེས་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་དང་སྒྲུང་བ་བན་བུན་གར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེད་མ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུམ་ལྷ་བྱའི་ངོན་རྟོགས་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཛོག་པར་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གནས་ཆ་རིང་དུ་བསྒྱུངས་པ་ན། དེ་ལྷ་བྱ་འཆར་བ་

༡༡། །དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཆར་དགོས་ལ། ཡིད་ངོན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཇའ་ཆོན་དང་འདྲ་བར་སྒྲབ་ཅིང་གིན་དུ་དྲངས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ནི་ཐོགས་རྟགས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐོགས་རྟགས་ཅན་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལམ་མེ་བའི་གཉིས་ཆོགས་ཙམ་
 ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ངེས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་རང་བཞིན་དང་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་གཉིས་གཅིག་དུ་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་བ་
 དེ་དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱུ་མ་དང་བརྟན་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། འཇའ་དང་དུ་བ་སྒྲབ་མོ་བྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱད་གཞི་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲང་དུ་མེད་དེ། བྱད་གཞི་ངེས་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཇོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་
 སོགས་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཆོན་སྒྲབ་ཅིང་དྲངས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་འཇོན་པའི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ལ། སྟོན་ལྟ་བ་རྣམ་དག་

ཉིད་ནས་མ་བརྒྱུད་པ་ལ་ནི་དེ་དག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡོད་དེ། སྐར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགོ་བཤེས་དགོན་པ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་རྣམས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བསྐྱེམ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐུན་རིངས་ན་དྲན་ཤེས་གྱིས་མི་ཟིན་པས་རེས་བྱིང་རེས་ཆོད་པར་འགྲོ་བས་བོགས་ཆུང་། དེས་ན་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་དང་སྔོན་དང་ཐོ་
རངས་ཀྱི་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེམ། གསལ་བའམ་ཉམས་སྲུབྱིང་བ་སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་ནས་འཕྲོ་བཅད་ལ་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་ཡུན་རིང་མ་བསྐྱེམས་སྐྱུ་མ་ནས་བལྟས་ཅན་ནམ་
དང་ཉི་མ་འུད་འུད་བཅད་ནས་སྐྱང་ན་སེམས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། རིང་རབ་བསྐྱེམས་སྐྱུ་མ་ནས་བལྟས་པ་ན་ཅི་ཡང་མ་སོང་སྐྱང་ན་སེམས་མ་ཟིན་པ་ཡིན། སེམས་ཟིན་པའི་ཆེ་ནི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་དང་གཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འོང་ངམ་སྐྱུ་མ་པ་
འོང་། དེ་ནས་སྔ་དྲོ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་རེ་ལ་འབྱོངས་པ་ན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྟེ། མི་རྟོག་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དབྱགས་ཕྱིན་དུ་རྒྱ་བའང་མི་ཆོར་བར་དབྱགས་དང་རྟོག་པ་ཕྱར་སོང་བའོ། །གསལ་བ་ནི། ཉོན་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱེད་
ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་གསལ་བ་དང་བྱད་མེད་པའོ། །དྲངས་པ་ནི། ཉིང་གཅོང་མའི་ནང་དུ་ཆུ་བྱགས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག་ནས་བལྟས་པའི་དྲངས་པ་དང་འདྲ་བ་འོང་བའོ། །ཕྱ་བ་ནི། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེའི་ངང་ནས་བལྟས་པ་ན་དངོས་

༡༡། །པོ་སྤྱི་ཅེ་མོ་གཤགས་པའི་ཆ་གཅིག་བྱང་བའང་མཐོང་བ་འོང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་
 ལས། རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་བཟང་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པར་བཞག་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་
 གཞན་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བ་མ་ནོར་བའི་དོན་བསྒྲོམ་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་བྱུང་ཡང་ངེས་པའི་དོན་བསྒྲོམ་པར་
 འཛོག་མི་རུས། དེའི་ཕྱིར་རིམ་ལྟ་བའི་དོན་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་མིན་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བསྒྲོམས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་མར་འཆར་ཚུལ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི།
 དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་བྱང་དུ་སྒྲེལ་རྒྱ་མི་འོང་བས་བྱང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་བྱང་འབྲེལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 བས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤར་གྱི་ནི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱས་པ་ན་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་རིམ་པས་སྒྲེ་བ་འདི་ལའང་གསུངས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲེས་པའི་ཆེན་བྱང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ།

དེ་ཡང་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱས་པའི་མཐར་འཛོག་སྒྲོམ་བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་ས་པ་དེ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་འཛོག་སྒྲོམ་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་
མཉམ་པར་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་ན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་
ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་བཞིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་བྱིང་བ་དང་རྒྱེད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་
རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རྩོལ་བ་གྲོད་པས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

༡༡། །སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཅི་འུ་ཕྱིར་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་འདྲན་མི་རུས་པས། དབྱུང་སྒྲིམ་དང་འཛོག་སྒྲིམ་གཉིས་ཅུ་ལ་
 བ་སོ་སོ་སོ་སོར་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲན་པར་རུས་པས་ན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་འོ། །འདི་ཡང་དབྱུང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། དབྱུང་མཐར་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་
 བྱུང་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་འོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་གྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཆོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་བྱུང་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་ལྷན་པ་སྟེ། བན་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 བར་མ་ཆད་པ་ནི་དབྱུང་སྒྲིམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་མི་དགོས་པར་དབྱུང་སྒྲིམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲན་པ་འོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་ནི་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་མིན་གྱི། བསྒྲིམ་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེད་བ་འོ། །འོ་ན་སྤར་ཞི་གནས་ཀྱུ་བ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་

༡༡། །འབྲེལ་དུ་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བ་ཉག་ས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྒྲོ་ནས་
 ཞི་ལྟག་གི་སྒྲོང་ཚུལ་ལའང་བྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་དབྱེ་དགོས་པར་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་ཆོག་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ད་ནི་ལམ་སྒྲིའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པས་
 དེའི་བདར་ག་བཅད། དེ་ནས་དལ་བ་ལ་སྒྲིང་བོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་བསྟེན་ན། དེས་རྒྱན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྒྲུལ་བས་དེ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་རྒྱལ་ས་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་རྒྱ་མ་ལོག་ན་
 འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཉེར་དུག་བོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྟོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་འབྱུང་ཚུལ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཆེ་འཇིགས་པ་དྲན་པའི་སྒྲོ་རྒྱ་མ་སྒྲེ་བས་སྒྲུབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་
 ནས་ངེས་པ་བསྟེན་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བསྒྲུབ། དེ་ནས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཆེན་བོ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསྟེན་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དག་མི་དག་བཙུའི་
 འཇུག་ཕྱོག་ལ་འབད་ཅིང་སྒྲོ་བས་བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་བུ་ཅུང་དུ་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱལ་ས་ཆགས་སུ་ཅུང་པ་ན་འཁོར་བ་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ། འཁོར་བ་སྒྲིལ་ས་སྒྲོ་ཅི་ཕྱོག་བྱ། དེ་ནས་

༡༡། །པ་དང་ལྷ་ཐོག་དེར་བཞག་ནས་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་ཚུལ་རྣམ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱུང་ངོ་། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྷག་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། བར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་པས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱུང་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གསེབ་ནས་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་འོག་མ་འོག་མ་བསྒྲིམས་ཀྱིན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགོ་བ་དང་། གོང་མ་གོང་མ་མཉན་པ་ན་འོག་མ་འོག་མ་ལ་བསྐྱུང་འདོད་ཇེ་ཆེ་
 ཆེར་འགོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གནད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རེ་ཅམ་དང་ལྷ་བའི་གོ་བ་ཅམ་རེ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲུག་ལོ་བྱས་ཀྱང་གནད་དུ་འགོ་བེན་དུ་དཀའ་བས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཐོག་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་
 འདྲོངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་བསྒྲིམ་པའི་ཆེ་ཡང་རྟོག་པ་སྐྱུང་བར་བྱས་ནས་སྒྲིམ་རྣམས་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྷར་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་བཤེས་གཉིན་ལ་གྲུས་པ་ཆུང་བར་སྐྱུང་ན་ལེགས་ཆོག་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྐྱེན་
 ཚུལ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆུངས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་དང་ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེ་བར་སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགོའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས། །ཁས་སྒྲུངས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གཡེལ་
 བར་སྐྱུང་ན་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། ལས་འབྲས་བསྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆུངས་ན། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་ཆོག་ཅམ་དུ་འགོ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ། ཅི་

བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་ལུགས་དྲག་མི་སྒྲུང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པས། སློན་སེམས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་མང་དུ་སྒྱུར། རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྲུངས་ནས་སློབ་པ་ལ་སློབ་པ་ནའང་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷགས་དྲག་པར་
སྒྲུང་ན། དེགས་ཤེས་གྱིས་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སློབ་བཟུང་བའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་བཤིག་ལ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་སློབ་ཉིད་ལ་སློབ་སྒྱུར། སེམས་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་རྣམ་གཡེང་གི་བྲན་དུ་གྱུར་པར་སྒྲུང་
ན་ཅེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་པར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཆོན་ནས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་བློགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱད་དག་བའི་བློགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །
སྒྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་ལ་སློབ་པས་ཤེས་རབ་གྱི་དོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །།གཉིས་པ་བྱེད་པར་དུ་རྩོམ་ཇིའི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་སྐགས་
གཉིས་ཀའི་ལམ་བུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྒྱུངས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་གསང་སྐགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་སྒྱུར་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཇུག་ན་
ནི། ལམ་སློན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་མར་བྲུ་མ་བསྟེན་བཀྱར་དང་བཀའ་བསྐྱབ་པ་སོགས་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྒྲུར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལས་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་མཐའ་ཆད་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་

༡༡། །བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱ། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བ་བྱུང་བའི་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱུང་སྟེ། ཅུ་བའི་ལྷུང་བས་
 ཐོག་ན་སྒྲར་སྒྲུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེས་འགྱུང་བས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ། སྡོམ་པོའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱ་ལ་གོས་ནའང་སྒྲར་འཆོས་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལམ་
 བསྐྱོམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་དག་མེད་ན་འགྲམ་ཅུ་ཟགས་པའི་ཁང་པ་རྩལ་པོ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། རྩལ་བྱིམས་འཆལ་ལ་བྱབ་དབང་གིས། །སྒྲགས་འགྱུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གྱུབ་
 པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྩལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དུ་འང་དམ་ཆེག་མི་བསྐྱུང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་དམན་པ་དང་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུབ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྱུབ་པར་གསུངས་པས་ན། དམ་ཆེག་དང་
 སྡོམ་པ་བསྐྱུང་བ་མེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱད་བྱེད་པ་ནི། སྒྲགས་གྱི་རྩལ་ལས་རྣམ་པར་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱུང་བ་དེས་སྒྲགས་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཆང་བ་
 རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་ནི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རང་དགའ་བར་ཞེན་པའི་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱོད་བའང་གནས་དང་ལུས་དང་

ལམ་རིམ་ཆེན་པོ།

ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བར་སྒྲུར་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྒྲུངས་པ་དེ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་གྱིས་དུས་ཀྱི་ཏུ་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་
སྒྲགས་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱད་སྟེ་ཁྱད་ས་མ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྒྲུལ་དགོས་གྱི། རིམ་པ་དང་པོ་དོར་བའི་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཅམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་
ཅམ་ལ་སྤྱོད་བའི་རྒྱད་སྟེ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་གནད་ཟེན་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་འདིར་མིང་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ནི་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་
བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས། དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། ། །ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱུངས་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་གཅིག་གིས་
ཀྱང་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཇི་བཞིན་ལེགས་ཤེས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྤྱོད་འདི་འདི་འདྲའི་རྒྱལ་ལ་རབ་སྒྲུངས་པའི། །བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གང་གང་གིས་སྒྲུབས་སུ་ལེགས་བཟུང་བ། །དེ་

བཞི་བརྒྱ་དྲུག་པ་ལྟར།

༡༡། །ཡི་མཐུས་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་རབ་མཁས་མཁས་པའི་མཆོག་དེས་རྟག་སྒྲིངས་གིག། །འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྟན་པའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྷ་ང་ངེ་བ། །ཁྲུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་
དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །སྒྲེ་དགུའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྒྲིང་བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་ལུགས་སྒྲིང་གི་རྒྱ་བོ་འདུ་བའི་བྱིར། །དཔལ་ལྷན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོའང་ཡིན། །གང་
དེ་པར་ཆེན་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ནི། །གངས་རིའི་བྱོད་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། །ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་ལྷ་བའི་མིག། །དུས་མང་ཞིག་ཏུ་བུམ་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཇི་བཞིན་མཁྱེན་
པའི་མཁས་རྣམས་བཟད་པ་ན། །ལམ་བཟང་འདི་ཡང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཉམས། །ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱིར་དུ། །རྒྱལ་བས་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཀྱང། །ཐོག་པ་མཆོག་གི་བཞིན་པས་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐལ་བཟང་གཅིག་གི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་རྟུ། །ལེགས་པར་བསྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །ཏ་ཅང་རྒྱས་མིན་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང། །མ་ཆང་མེད་ཅིང་སྟོ་གྲོས་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་། །བདེ་སྒྲག་རྟོགས་པར་རུས་འདི་ལུང་རིགས་གྱིས། །ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་ལམ་ནས་བདག་
གིས་བྱངས། །རྒྱལ་སྐས་འཇུག་རིགས་གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ། །བདག་ནི་བྱིས་པའི་ནང་ནའང་བྱིས་པ་སྟེ། །དེ་སྤྱད་འདིར་ནི་མོངས་པར་གྱུར་པ་གང་། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་རྣམས་སྟུན་སྟུར་བདག་འཆགས་སོ། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་

༡༡། །ཅད་མཁུན་པའི་སར་བགོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་རྫོག་སྟོ་ལྷན་གྱིས་རབ་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྟོད་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས་ནས་དེའི་དོན་སྐྱབ་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ། འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདྲན་པ་མཛད་པའི་སྟོན་སྐྱོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ་དགོན་མཆོག་ཚུལ་བཞིན་དང་། སྟོན་དུས་གྱི་སྟོམ་བཙུན་རྣམས་གྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པའི་དམ་པ་བྱུ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཆབ་མཁུན་པ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་བརྒྱན་པས་གངས་རིའི་བྱོད་གྱི་སྟོམ་བཙུན་རྣམས་གྱི་བྱོད་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྷར་མཛོད་པར་མཐོ་བའི་སྟོམ་བཙུན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་བླ་མ་ལ་དགོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་དོན་གཉིས་ཅན་མང་པོས་སྐྱ་ནས་བསྐྱལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་མདོ་སྐྱུགས་གྱི་གཞུང་རབ་འབྱུངས་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས་པས་གཞུང་ལུགས་པ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅིས་སྐྱས་སུ་མཛད་པ། གཅིག་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁུར་ལུར་བ་ལ་བྱུ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱད་གཉིས་སྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དམ་པ་དེས་ཉེ་བར་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་སྤྱལ་དང་དུ་སྤངས་ནས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཅན་ལ་དགོན་པ་བ་ནས་སྤེལ་བར་

ཡུལ་ལྔ་པ་

པ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། ལྷན་སྒྲིལ་བ་ནས་བརྒྱད་པ་འི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བཟང་པོའི་མཐའ་ཅན་ལ། བོ་རྟོ་བསཤ་ཤ་ར་བ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། བོ་རྟོ་བ་ནས་དོལ་པ་ལ་བརྒྱད་པ་འི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གདམས་
དག་འདིའི་གཞུང་། ལམ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་སྒྲིལ་པ་ལ་བསམས་ནས་མ་དྲངས་པར། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དང་གོ་ལུང་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁོག་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་
དུ་མ་ནས་གནད་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཆ་ཆོང་ལ་འབྱེར་བ་དེ་ཞིང་། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི། གངས་རིའི་བྲོད་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། གསུང་རབ་རབ་འབྱུངས་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲོབས་པ་དགོ་བ་ཅན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས། རྒྱལ་བ་སྐུ་བཙུན་པའི་མཆོད་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རུལ་སྒྱི་བོས་ལེན་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་
དགོ་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་རྩ་སྒྲོང་རྒྱལ་བའི་དཔོན་གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་བྲག་སང་གའི་ཞོལ་གྱི་རི་བྲོད་དུ་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུགས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག ། །པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོག་ཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྱུང་། །ཆོག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དེ་མ་ཡོངས་ལྷན་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །པར་དུ་བསྐྱར་བའི་རྣམ་དགར་མུང་པོའི་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་ལྷ་ས།

༡༡། །མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྟེ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་
ལྟན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས།
ཀྱན་ནས་ལྟ་བུ་དོའི་རྒྱད་ཆོག་ས་མཆོ་ལྟར་བརྟེན་པ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བརྟན་པའི་མེ་རོ་
སྟང་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་གྲུ་སེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་
བརྟན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་གྲུའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྦྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་རྒྱ

སྦྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་མཆོག་

དབང་འབྱོར་ཤོག། །ཅིས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྦྱུབ་ཀྱིས་རྒྱད་བརྟམས་པའི་གྲུ་གློའི་སྒྲིག་སྟོང་མི་བཟང་པས་གངས་སྟོངས་ཆོས་
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རུལ་ཕྱན་གྱི་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆོ་གྲུའི་སྦྱར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་
སྦྱར་ཡང་སྦྱར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྟོངས་འདིར་ཡང་བྱུང་པའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་
སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོག་ས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཅན་བརྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་པར་དུ་བརྟན་དང་
མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

དགོ་སྟོང་གན་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ།

